

အမျိုးသမီးများနဲ့ ဘုရား အထက်ပစ္စယာ
 ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ပဋိသန္ဓေ တားခွင့်ရှိသလား
 ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံကို တယ်သူတီထွင်သလဲ
 အရက်သောက်ရင် အပါယ်ကျသလား
 အရှင်ဥပဂုတ် ကိုးကွယ်သင့်သလား
 အလှူပေးပြီး ဆုတောင်းရန် လိုသလား
 တာသာတရား အားလုံး အတူတူလား
 သက်သတ်လွတ် စားရင် ကုသိုလ် ပိုရသလား
 သမ္ဗုဒ္ဓေါတာကို တယ်သူ ရေးခဲ့သလဲ
 သီလရှင်ကို ရှိခိုးသင့်သလား
 ဗုဒ္ဓရဲ့ နားရွက်တော် ဂျဉ်မဂျဉ်
 တာသာတရား အားလုံး အတူတူလော
 ရဟန်းသည် အဓမ္မအမိန့် ကို လိုက်နာရမည်လား
 ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးရဲ့ အရည်အချင်းက တာလဲ
 ... အဲဒါလေးတွေကို ဆွေးနွေးထားပါတယ်။

ဓမ္မအမေးအဖြေများပေါင်းချုပ် (အမှတ် ၁)

အရှင်ကောလံဘ

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပေါင်းချုပ် (အမှတ် ၁)

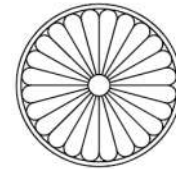
အရှင်ကောလံဘ

ဓမ္မာစရိယ၊ B.A. (Philo) M.A. (Buddhism)
 ရေးဆွဲသည်

ဃ	အရှင်ကေလာသ (USA)	ဓမ္မအမေးအဖြေများ
၁၉။	အိမ်မွေးတိရိစ္ဆာန်နှင့် မနိုးဆေး	၆၉-၇၄
၂၀။	ဗုဒ္ဓဓမ္မကာကွယ်ရေး	၇၄-၈၀
၂၁။	ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ဖျော်ရွှင်မှု .. လူ့ဘဝမှာပစ္စည်းဥစ္စာသုံးစွဲနည်း	၈၁-၈၄
၂၂။	ကမ္ဘာကြီး ပူဇွေးလာခြင်း	၈၄-၈၉
၂၃။	ဗုဒ္ဓရဲ့ နဖူးသင်းကျစ်တော် .. စေတီတော်မှ ရောင်ခြည်လွှတ်ခြင်း	၉၀-၉၃
၂၄။	ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာန	၉၃-၉၇
၂၅။	ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ သိုက်	၉၇-၁၀၀
၂၆။	ဒီဘဝ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့	၁၀၁-၁၀၄
၂၇။	နိုင်ငံခြားက ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြဿနာ	၁၀၅-၁၁၀
၂၈။	ဗုဒ္ဓဝါဒ ပုတီးစိပ်ခြင်း	၁၁၁-၁၁၂
၂၉။	ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေရဲ့ ဆုတောင်း	၁၁၃-၁၁၆
၃၀။	ဆုတောင်းပုံ အမျိုးမျိုး	၁၁၇-၁၂၀
၃၁။	ဗုဒ္ဓနှင့် ဒေဝဒတ် ဗုဒ္ဓ ဘာကြောင့် ဒေဝဒတ်ကို ရဟန်းပြုပေးသလဲ	၁၂၁-၁၂၄
၃၂။	အနတ္တသံသရာ .. နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေတည်ပုံ .. ပဋိသန္ဓေတားလျှင်	၁၂၄-၁၂၇
၃၃။	ဝမ်းကွဲမောင်နှမ လက်ထပ်ရင်	၁၂၇-၁၃၀
၃၄။	နှလုံးအစားထိုးခြင်း၊ စိတ်ဝိညာဉ် ဘယ်မှာ တည်သလဲ .. အိမ်မြောင်မြီးပြတ် ခုန်တာ သိစိတ်ရှိလို့လား	၁၃၁-၁၃၄
၃၅။	ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံ .. ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံကို ဘယ်သူတီထွင်သလဲ	၁၃၅-၁၃၉
၃၆။	စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး .. တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဂါထာ	၁၃၉-၁၄၃
၃၇။	သံသရာဘယ်ကစ ..	၁၄၄-၁၄၇
၃၈။	အရက်နှင့် အပါယ်ငရဲ .. အရက်သောက်တာ ဒုစရိုက် ၁၀ ပါးမှာ မပါလို့	၁၄၈-၁၅၁
၃၉။	တောထွက်လိုလျှင် .. တောထွက်တွေ ပရိယတ္တိမသင်ဘဲ နေသင့်သလား	၁၅၂-၁၅၈

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပေါင်းချုပ် (အမှတ် ၁)

အရှင်ကေလာသ

ဓမ္မာစရိယ၊ B.A (Philo) M.A. (Buddhism)

ဖြေဆိုသည်

မာတိကာ

ဒို့ပိဋကဓရ အရှင်သဇ္ဇနမထေရ်၏ အမှာစကားဦး ဓမ္မအမေးအဖြေ ပေါင်းချုပ် (အမှတ်-၁) စကားမြွက် လမ်းပြောင့်သို့	ဆ-၉ ဈ-၉ ၉
၁။ ရဟန်းများ ခေါင်းရိတ်ခြင်း .. ဗုဒ္ဓဆံပင် ပုံစံ .. ပဉ္စဝင်္ဂါးဦးရဲ့ ရုပ်သွင်၊ နှုတ်ကြမ်းကိုယ်တော်	၁-၄
၂။ အထက်ပစ္စယာနှင့်အမျိုးသမီး	၅-၁၀
၃။ မိတ်ဆွေကိုယ်နဲ့ ခရီးသွား	၁၀-၁၂
၄။ ဘုရားပန်းလှူအိန်းခြင်း	၁၃-၁၅
၅။ ငရဲဘုံနှင့် ယမမင်း .. ငရဲထိန်းဆိုတာ ဘာလဲ	၁၅-၁၈
၆။ ဓုတင်အကျင့်မြတ် .. ဓုတင်ကျင့်နေတာကို လူတွေကို ပြောကောင်းသလား	၁၉-၂၂
၇။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်အကြောင်း .. ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်ကို ရေစိမ်သောက်သင့်သလား	၂၃-၂၆
၈။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ရဲ့ အနှစ်သာရ	၂၇-၂၉
၉။ လူသတ်ဖို့ညွှန်ကြားသူ	၃၀-၃၂
၁၀။ နောက်ဆုံးချုပ်တဲ့ ရုပ်	၃၃-၃၅
၁၁။ သံဃာသင်းခွဲကံသင့်သူ	၃၅-၃၉
၁၂။ လေးကျွန်းတစ်မြင်းမိုရ် ..	၄၀-၄၄
၁၃။ ဗုဒ္ဓမွေးဖွားနှစ် နှစ်မျိုး	၄၄-၄၉
၁၄။ ပတ္တနိကုဇ္ဇန	၅၀-၅၃
၁၅။ အရှင်ဓမ္မပါလဆုတောင်း	၅၃-၅၇
၁၆။ သီဟိုဠ်မဟာဗောဓိပင် .. ဘာကြောင့် တောင်ကိုင်း ဖြစ်ရသလဲ .. အရှင်မဟိန္ဒဟာ အသောကမင်းရဲ့ ညီလား	၅၈-၆၁
၁၇။ လွမ်းစေတီ	၆၂-၆၄
၁၈။ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် အလှတရား ..	၆၅-၆၉

ပုံနှိပ်ရာဇဝင်

254 N Wickiup Rd,
Apache Junction, AZ 85119
Tel: (480)-288-0789

၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မာတိကာ

၁၂၁။ သူချစ်ရှစ်ချစ်ကြာ
 ၁၂၂။ ပြုတို့ ပြုခြင်း မပြုခြင်း
 ၁၂၃။ မင်းတို့၏ကျင့်စဉ်
 ၁၂၄။ ယူနီဗာစီတီ
 ၁၂၅။ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ
 ၁၂၆။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ
 ၁၂၇။ ဘာသာရေးကြောင့် ဘေးမဖြစ်သင့်
 ၁၂၈။ ဗြဟ္မာနတ်ပြည် စေတီတည်
 ၁၂၉။ လူတိုင်း အသုံးချတရား
 ၁၃၀။ မြေကြီးလိုကျင့်
 ၁၃၁။ လဥ လပြုန်း လကိုးလုံး
 ၁၃၂။ မဟာယာနရဟန္တာ
 ၁၃၄။ ဗုဒ္ဓကျမ်းထွက် စကြဝဠာဗေဒ
 ၁၃၅။ ရဟန္တာရဲ့ ထူးခြားချက်
 ၁၃၆။ စေတီစောင့်
 ၁၃၇။ ကျောင်းကျွန် ဘုရားကျွန်
 ၁၃၈။ ဂုဏ်တော်မှတ်စု
 ၁၃၉။ ဝက်ဘလောက် ကုန်းကောက်လို့ မကုန်
 ၁၄၀။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့ နေပါ
 ၁၄၁။ ကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးလုနီးပြီလော
 ၁၄၂။ သာသနာ့လုံခြုံရေး
 ၁၄၃။ လဇ္ဇီစောင့်တဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ

၄၄၄-၄၄၇
 ၄၄၇-၄၅၀
 ၄၅၀-၄၅၅
 ၄၅၅-၄၅၇
 ၄၅၈-၄၆၀
 ၄၆၁-၄၆၂
 ၄၆၃-၄၆၆
 ၄၆၇-၄၆၈
 ၄၆၉-၄၇၀
 ၄၇၀-၄၇၃
 ၄၇၃-၄၇၆
 ၄၇၇-၄၈၀
 ၄၈၀-၄၈၃
 ၄၈၄-၄၈၅
 ၄၈၅-၄၈၈
 ၄၈၈-၄၉၀
 ၄၉၂-၄၉၈
 ၄၉၈-၅၀၂
 ၅၀၃-၅၀၆
 ၅၀၆-၅၀၉
 ၅၁၀-၅၁၄
 ၅၁၅-၅၁၆

၄၀။ အနှိုင်းမဲ့ လူသားဗုဒ္ဓ .. ဗုဒ္ဓဘုဉ်းပေးတဲ့ ဆွမ်း .. ဗုဒ္ဓကျိန်းစက်
 သလား .. ဗုဒ္ဓရဲ့သင်္ကန်း .. ဗုဒ္ဓသပိတ်တော် ၁၅၉-၁၆၄
 ၄၁။ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ၁၆၅-၁၆၇
 ၄၂။ ဝေဿန္တရာဇ်လုံးသား .. ရန်သူကို မေတ္တာပို့ ၁၆၇-၁၇၁
 ၄၃။ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း ၁၇၂-၁၇၆
 ၄၄။ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်ခြင်း ၁၇၆-၁၈၁
 ၄၅။ သစ္စာကံအကျိုးပေး ၁၈၂-၁၈၆
 ၄၆။ ဗီဒီယိုဝိမ်းကစားရင် .. အပျော်တမ်း ဖဲကစားခြင်း ၁၈၆-၁၈၈
 ၄၇။ ဘုရားရှေ့ ခြင်္သေ့ရုပ် ၁၈၉-၁၉၁
 ၄၈။ ကျောင်းထိုင်အရည်အချင်း ၁၉၁-၁၉၄
 ၄၉။ ရေချွေးထက် ဝိုင်ချွေးပေါပေမယ့် ၁၉၄-၁၉၆
 50. Suññatavāda 197-199
 ၅၁။ အရိမေတ္တေယျ ၁၉၉-၂၀၃
 ၅၂။ ရဟန်းတို့ ရှိမခိုးကောင်းသူ ၂၀၄-၂၀၆
 ၅၃။ ရိုးသားမှု ထွန်းကားအောင် ၂၀၇-၂၀၉
 ၅၄။ ရောကြော်မလုပ်နဲ့ ၂၁၀-၂၁၃
 ၅၅။ ဘုန်းကြီးအရိပ်ကို နင်းခြင်း ၂၁၄-၂၁၆
 ၅၆။ အရှင်ဥပဂုတ္တ ၂၁၆-၂၂၁
 ၅၇။ သင်္ကန်းဂုဏ်ရည် ၂၂၁-၂၂၄
 ၅၈။ ကောသလအိမ်မက် .. အိမ်မက်ထဲက ဖြစ်ရပ်တွေ .. ၂၂၄-၂၂၆
 ၅၉။ အပြုံးတု သည်းခံပါ ၂၂၆-၂၃၉
 ၆၀။ တစ်ထောင်ငါးရာ ကိလေသာ ၂၄၀-၂၄၃
 ၆၁။ မနုဿိတမှတ်စု ၂၄၃-၂၄၆
 ၆၂။ သပိတ်သွတ်ခြင်း ၂၄၇-၂၄၈
 63. Kamma and Yadaya 249-250
 ၆၄။ သီလရှင်ကို ရှိခိုးခြင်း ၂၅၁-၂၅၂
 ၆၅။ သီလမြင့်သူနဲ့ အဓမ္မအမိန့် ၂၅၃-၂၅၆
 ၆၆။ နတ်တွေကို တွေ့ချင်ရင် ၂၅၆-၂၅၈

စ အရှင်ကေလာသ (USA)	ဓမ္မအမေးအဖြေများ	မာတိကာ	ဆ
၆၇။ ပထက်အက္ခရာတင် နောက်ကျပေမယ့် .. မြန်မာပြည် ဘာကြောင့် ဆင်းရဲသလဲ	၂၅၉-၂၆၃	၉၄။ သိက္ခာစွန့် ခေတ်ပုဒ်ကြောင့် သရဏာပုံ မပျက်	၃၃၅-၃၃၉
၆၈။ သရဏာပုံမှတ်စု	၂၆၃-၂၆၇	၉၅။ ကျမ်းဂန်လာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်များ 96. Results for Sexual misconduct as described in scriptures	၃၄၀-၃၄၄ 345-348
၆၉။ ဗြဟ္မာအကြောင်း	၂၆၇-၂၇၀	၉၇။ လှူပြီးသား ပြန်မတောင်းမိပါစေနှင့်	၃၄၉-၃၅၂
၇၀။ ရဟန်းအာပတ် မဖြေရင်	၂၇၀-၂၇၂	၉၈။ ဗုဒ္ဓနှင့်ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ယောက်	၃၅၃-၃၆၁
၇၁။ ရဟန်းငွေမကိုင်ရ	၂၇၂-၂၇၅	၉၉။ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ရှင်	၃၆၁-၃၆၃
၇၂။ ကိလေသာ ၁၀ ပါးမှာ မိစ္ဆ မပါ	၂၇၅-၂၇၈	၁၀၀။ ယောကျ်ား မိန်းမ ဘယ်သူစ	၃၆၄-၃၆၈
၇၃။ ကံကောင်းအောင် လုပ်နည်း	၂၇၉-၂၈၃	၁၀၁။ ယုံကြည်ချက် မခိုင်လို့	၃၆၈-၃၇၀
၇၄။ ကိုယ်စောင့်နတ်	၂၈၂-၂၈၃	၁၀၂။ သိကြား မလိမ်ပါ	၃၇၁-၃၇၃
၇၅။ ရှိခိုးခြင်းအနှစ်သာရ	၂၈၄-၂၈၅	၁၀၃။ လသာတုန်း ဗိုင်းငင်	၃၇၄-၃၇၆
76. Egg and Killing	286-287	၁၀၄။ ဖွားဖက်တော် ၇ မျိုး	၃၇၇-၃၇၈
၇၇။ ကမ္ဘာပျက်ခြင်း	၂၈၇-၂၈၈	၁၀၅။ အနာမျိုး ၉၆ ပါး .. ကိုယ်ထဲက ပိုးကိုသတ်ရင်	၃၇၉-၃၈၄
၇၈။ သောတာပန်ဂုဏ်ရည်	၂၈၉-၂၉၂	၁၀၆။ ခွေးကလေးကို ရည်စူး၍	၃၈၅-၃၈၇
၇၉။ ရဟန်းခံမူပြည့်စုံခြင်း	၂၉၁-၂၉၄	၁၀၇။ သက်သတ်လွတ်	၃၈၇-၃၉၅
၈၀။ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း	၂၉၄-၂၉၅	၁၀၈။ သစ္စာပါရမီ	၃၉၆-၃၉၉
၈၁။ စေတီဆင်းတု ဤနှစ်ခု	၂၉၆-၃၀၀	၁၀၉။ ဗုဒ္ဓဆံတော်ပယ်သလား .. နားရွက်တော် ရှည်မရှည်	၃၉၉-၄၀၂
၈၂။ ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက	၃၀၁-၃၀၁	၁၁၀။ မဟာသွေး ဇောဒဂ်ရှင်	၄၀၂-၄၀၉
၈၃။ ဗုဒ္ဓဝါဒီရဲ့ သဘောထား	၃၀၂-၃၀၃	၁၁၁။ ရွတ်ပွားကျင့်ကြံ	၄၀၉-၄၁၀
84. Buddhist Attitude	304-304	၁၁၂။ ကောင်းမှုလည်းပြု တောင်းဆုလည်းချွေ	၄၁၁-၄၁၄
85. Marriage during Buddhist Lent	305-305	၁၁၃။ ဝိပဿနာနဲ့သမထ	၄၁၅-၄၁၆
၈၆။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအဖွင့်	၃၀၆-၃၀၈	၁၁၄။ မျက်ကန်းယုံကြည်မှုလား .. Blind Faith?	417-421
၈၇။ ပဋ္ဌာန်းဆက်	၃၀၈-၃၁၁	၁၁၅။ ဘာသာမဲ့တွေ ဘာကြောင့်တိုးလာ	၄၂၂-၄၂၃
၈၈။ ခေတ်သစ်သုသိမ	၃၁၁-၃၁၆	၁၁၆။ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်မေတ္တာ	၄၂၃-၄၂၆
၈၉။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေရင်	၃၁၇-၃၁၈	၁၁၇။ သမ္ဗုဒ္ဓေါဏှာသုတေသန	၄၂၇-၄၃၃
၉၀။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း	၃၁၈-၃၂၀	၁၁၈။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်	၄၃၄-၄၃၉
၉၁။ ဗုဒ္ဓမှာ ဆရာမရှိ .. မာနတ်ဆိုတာဘာလဲ	၃၂၀-၃၂၄	၁၁၉။ ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဝါသနာ	၄၃၉-၄၄၁
၉၂။ အဓမ္မဝါဒီ မေးခွန်းကို သည်းခံပါ	၃၂၅-၃၂၈	၁၂၀။ အနတ္တနှင့် နိဗ္ဗာန်	၄၄၂-၄၄၃
၉၃။ အရှင်မဟာကဿပ၊ အလောင်းတော်ကဿပ	၃၂၉-၃၃၄		

၂၀၁ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ချင်လို့ပါ။ လူဆိုတာ ရေပွက်လို ဘဝသက်တမ်းတို အတွင်းမှာ ကိုယ့် သမိုင်းကို ကိုယ်ရေးသွားကြတာပါ။ ကိုယ်မရှိတဲ့နောက် ကိုယ့်ကို နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အစိတ်လောက် အမှတ်ရနေဦးမယ့်လူ ရှိခဲ့ရင် အဲဒီလူက ကိုယ့်ကို ဟစ်တလာ မူဆိုလီနီတို့လို လူကို အမှတ်ရခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ အနည်းဆုံး ရာဂဏန်း ထောင်ဂဏန်းမျှလောက်သော လူတွေကို ဗုဒ္ဓဓမ္မရေးရာ ဗဟုသုတပေးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူပေးတဲ့ ဗဟုသုတနဲ့ လူအချို့ အသိဉာဏ် တိုးသွားတယ်လို့ သိကြရင် ဘယ်လောက် ကောင်းမလဲ။

ဓမ္မအမေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုရာမှာ မေးသူရဲ့ အဘော်မိဖို့နဲ့ ကျမ်းဂန်နဲ့ ညီညွတ်ဖို့ အထူးသဖြင့် ကျမ်းညွှန်းတွေ စုံညီသေချာဖို့ တတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးစားပါတယ်။ ကျမ်းကိုး ကျမ်းညွှန်းတွေ များလွန်းလို့ သမားဂုဏ်ပြတယ်လို့ အပြစ်တင်ရင်လည်း ခံရမှာပဲ။ မသိသေးတာ တစ်ခုကို ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေတွေ့ရှိပြီးနောက် စိတ်ထဲမှာ လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ ခံစားရပြီး စာဖတ်သူကို မျှဝေပေးချင်တဲ့ဆန္ဒကို ထိန်းမရနိုင်လို့ပါ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလေးတွေကို လိုက်မမီရင် ကျော်ဖတ်ပါ။ အဲဒါမျိုးကိုမှ နှစ်သက်ပြီး လိုက်မိတဲ့ ပရိသတ်အတွက် နားလည်ပေးတဲ့ သဘောပေါ့။

အမေးအဖြေတွေကို တူရာတူရာ စုပေါင်းပြီး ကဏ္ဍမခွဲလိုက်တော့ဘူး။ ပန်းကြိုက်သူတို့ ကြိုက်ရာအဆင်း ကြိုက်ရာအနံ့နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပန်းကို တစ်ပွင့်ချင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရွေးချယ်ပြီး အသုံးပြုသလို စာခေါင်းစဉ်လေးတွေကို အရင် သတိပြုကြည့်ပြီး ကိုယ်နှစ်သက်နိုင်မယ်လို့ ယူဆတဲ့ အကြောင်းအရာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရွေးပြီး ဖတ်ကြည့်ပါ။ အဲဒါလည်း အရသာတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ အချို့ မေးခွန်းတွေက ပိုမို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် သုတေသနပြုရဦးမယ့် သဘောရှိရင် အမြတ်လောက်ပဲ ဖြေဆိုပြီး အဲဒီနယ်ပယ်မှာ ကျွမ်းကျင်သူတို့ ဆက်လက် သုတေသနပြုဖို့ တိုက်တွန်းချက်နဲ့ အတူ ချန်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီဓမ္မအမေးအဖြေတွေက အကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းကို သုတေသနပြုနေတာ မဟုတ်လို့ တစ်ချို့ဟာတွေကိုတော့ စာမျက်နှာနဲ့ အချိန်ကို ချွေတာလိုက်ပါတယ်။

**ပိဋကတ် နှစ်ပုံဆောင် ဆရာတော်
အရှင်သဇ္ဇနမထေရ်
ရေးသား ချီးမြှင့်သော**

အမှာစကားဦး

အဆွေစာရှုသူ ... သင့်လက်ဝယ် ရောက်နေသော ဤစာအုပ်သည် သာမန်အမေးအဖြေ မည်ကာမတ္တစာမျိုး မဟုတ်။ ဘာသာရေးနှင့် ဆက်စပ် ယှက်နွယ်၍ သိသင့်သမျှအရာမျိုးစုံကို တတ်နိုင်သမျှ စုစည်းတင်ပြထားသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း လက်စွဲပြု ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်သည့် စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်ပါ အချက်အလက်များကို စေ့ငှ သေချာစွာ ဖတ်ရှုပါက မသိနားမလည်သေးသော အရာများကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်း သိရမည်။ သိနားလည်ပြီးဖြစ်သော အရာများကို ပိုမိုပြည့်စုံစွာ နားလည်၍ သဘောကျလာမည် ဖြစ်သည်ကား သေချာ၏။ အနီးအနားတွင် ဆရာကောင်း မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ဦး ရှိနေသလိုလည်း ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မအမေးအဖြေများဟု ဆိုသော်လည်း သီရိရာများကို စုပေါင်းကာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရလေအောင် ပိဋကတ် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်မှ ထုတ်နုတ်တင်ပြကာ ဖြေဆိုထားသည့် အဖြေစုံဖြစ်၍ စွယ်စုံကျမ်းတစ်ခု အလားဖြစ်ပေသည်။ မေးသူများကလည်း မိမိတို့ မရှင်းမလင်းရှိတာကို မေးထားကြသည်။ အမေးများကို ဖြေထားသည်ကလည်း ရိုးရှင်း ပြည့်စုံစွာ ဖြေဆိုထားသည်။ အမေးအဖြေအားလုံးကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသော အကြောင်းအရာများသာ ဖြစ်သဖြင့် ဆွဲဆောင်မှုရှိသော စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်၏။

ဤစာကောင်းစာစုများ ဖြစ်ပေါ်လာရလေအောင် သန္ဓေတည်မျိုးစေ့ချပေးသူ နှစ်ဦးကား အထူးချီးကျူး လေးစားစရာ ဖြစ်သည်။ ပထမတစ်ဦးကား Texas ပြည်နယ် Austin မြို့က ကိုမျိုးအောင်ဖြစ်သည်။ သူက အမိမြန်မာပြည်မှ ဝေးလံသော တပြေတမြေသို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထွက်ခွာလာကြသော ပြည်ပရောက် ရွှေမြန်မာတို့အတွက် အနု

ဗ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပညာဖြင့် အလွမ်းပြေ အပမ်းပြေနိုင်စေရန် စေတနာ့မှန်ဖြင့် Burmese Classic Website ကို ဖန်တီးပေးသူ ဖြစ်သည်။ အသိပညာ တိုးပွားစေရန်အတွက် ဓမ္မအမေးအဖြေကဏ္ဍကို တဖက်တလမ်းမှပါ ထည့်စွက် ဖန်တီးပေးထားပေရာ မရှင်းတာ သိလိုတာမှန်သမျှ မေးမြန်းခွင့်ရစေသည်။ မေးသမျှအမေးများကို ဖြေကြားသူ ဆရာတော်သံဃာတော်များ အနက် အများဆုံးကြိုးပမ်း၍ ဖြေကြားသည့် ဆရာတော်ကား အရှင်ကေလာသဖြစ်၏။ ဤအရှင်မြတ်ကား ချီးကျူးလေးစားသင့်သူ နုတ်ယုတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော် အရှင်ကေလာသသည် စာပေပိဋကတ် နှစ်ပိသလို စာပေကိုမြတ်နိုးကာ တန်ဖိုးထားသူဖြစ်၏။ မိမိသိသလို သူများအားလည်း သဒ္ဓါရက်ရောစွာ စိရိယထုတ်၍ အသိပညာဖြန့်ဖြူး မျှဝေသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ မအားလပ်သော တာဝန်များရှိစေကာမူ မိမိဘဝအတွက် အဖိုးတန်အချိန်များကို စာပေလေ့လာမှု ရေးသားမှုဖြင့် သာသနာအတွက် အများအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်သူ တစ်ဦးဟုလည်း ဆိုနိုင်၏။ အရှင်၏ စိရိယအင်အား ပညာအင်အားကို အရင်းတည်၍ ဤဓမ္မအမေးအဖြေများ မည်သော လက်ဆောင်မွန်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာပြီ ဖြစ်သည်။

အဆွေစာရှုသူ ... ဤလက်ဆောင်မွန်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ဖတ်ရှုလေ့လာကာ သင်၏ သဒ္ဓါအား ပညာအား လက်တွေ့ကျင့်သုံး လိုက်နာမှု စရုဏအားများကို မြှင့်တင်ပါလေ။ သင့်၏ မိတ်ဆွေများအားလည်း မျှဝေပါလေ။

ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာအပေါင်း ပြည့်ဝကြပါစေ။

အရှင်သဇ္ဇန
(ဒွိပိဋကဓရ-ဒွိပိဋကကောဝိဒ၊ သိရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ)
ဓမ္မသုခကျောင်း
Norwalk, Southern California, USA

**ဓမ္မအမေးအဖြေများ
ပေါင်းချုပ် (အမှတ်-၁)
စကားမြတ်**

သူများမေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုဖို့ စဉ်းစားရတာဟာ တစ်ခါတစ်ရံ ဦးကျောက်စားတယ်။ အချိန်လည်း ပေးရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖျော်စရာ တော့ ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ကိုယ် သတိမပြုမိသေးတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို သတိပြုမိတာရယ်၊ အကြောင်းအရာရဲ့ အတိမ်အနက်အလိုက် စုစမ်းရှာဖွေ လေ့လာရလို့ ကိုယ်လည်း အသိဆန်းလေးတွေ ရတာရယ်တွေကြောင့်ပါ။ အဖြေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိလိုတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ရှာဖွေရင်း ကျမ်းဂန်မှာ ရှားရှားပါးပါး တွေ့လိုက်ရတဲ့ခဏမှာ ခံစားရတဲ့ ဖျော်ရွှင်မှုဟာ ဘာနဲ့မှ မလဲနိုင်ဘူး။ ဥပမာ ဆိုရရင် အကျိတ်အနယ် ယှဉ်ပြိုင်ရတဲ့ အားကစားပြိုင်ပွဲမှာ နောက်ဆုံး အနိုင်အရှုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ ပန်းဝင်မှတ်ကို ရသွားသလိုပါပဲ။

အဲဒီလို ထူးခြားတဲ့ စာပေအရသာ တစ်မျိုးကို ခံစားရင်းနဲ့ ဓမ္မမေးခွန်းလေးတွေကို ဆက်ကာဆက်ကာ ဖြေဆိုဖြစ်သွားခဲ့တာပါ။ ဒီဓမ္မအမေးအဖြေစာစု တော်တော်များများဟာ burmeseClassic ဝက်ဘ်ဆိုက်ရဲ့ ဓမ္မအမေးအဖြေကဏ္ဍမှာ တစ်နှစ် ကျော်ကျော်လောက် ဖြေဆိုခဲ့တဲ့အဖြေတွေ ဖြစ်ပေမယ့် တိုက်ရိုက် စာရေးပြီးမေးတဲ့ မေးခွန်း တစ်ချို့ကို ဖြေဆိုတာလည်း ပါပါတယ်။ ပြီးတော့ အနည်းငယ် တည်းဖြတ်ပြုပြင် ဖြည့်စွက်မှုလည်း ရှိပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လို အဖြေတစ်ချို့ကိုလည်း ဒီအတိုင်းက ပိုကောင်းမယ်ထင်လို့ မြန်မာမပြန်ဘဲ မူရင်းအတိုင်း ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီအတွက် နားလည်ပေးစေချင်ပါတယ်။

ဒါလေးတွေကို ခုလို စာအုပ်အနေနဲ့ ထုတ်ဝေဖို့ စဉ်းစားမိတာက နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံး ဆိုတဲ့အတိုင်း မှတ်မှတ်ရရလေးတစ်ခု ဖြစ်စေ

ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် လောကမှာ အားလုံးကောင်း ဆိုတာတော့ ရခဲသားပဲ။ ကိုယ်တာကိုယ်လည်း ဘယ်တုန်းကမှ အဲဒီလိုထင်မှတ်ပါဘူး။ တစ်ခုခုတော့ လိုနေနိုင်အုံးမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီဓမ္မအဖြေလေးတွေကို ဖတ်ပြီး မေးခွန်းရင်ဟာ သူ့မေးခွန်းအတွက် တစ်ဝက်လောက် ကျေနပ်မှု သို့မဟုတ် စိတ်သက်သာရာရမှု ဖြစ်သွားတယ် ဆိုရင်ကို လောကထဲက ပုထုဇဉ်နွယ် တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖြေဆိုသူ ပြုံးသာပါတယ်။ ပြုံးနိုင်ပါတယ်။ စာဖတ်သူ အနေနဲ့လည်း တစ်စုံတစ်ခုသော ဓမ္မအလင်းရောင်ကို ရရှိသွားနိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ရင်းစွဲ ရှိပါတယ်။ အင်တာနက် စာမျက်နှာမှာ ဖတ်ရှုရလို့ စုစည်းပြီး စာအုပ်အနေနဲ့ ထုတ်ဝေနိုင်ဖို့ အကြံပြုကြတဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေတွေနဲ့ ရောင်းရင်းတွေ ရိုးရင်းတွေကို ကျေးဇူးစကား ဆိုပါရစေ ‘ကတဝေဒီ (သူ့ကျေးဇူးကို သိသူ) ပါ’လို့။

ဒီဓမ္မအမေးအဖြေ စာစုလေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ချီးမွမ်းစကား ဆိုပြီး အမှာစာ ရေးပေးတဲ့ ပိဋကတ် နှစ်ပုံဆောင် ဆရာတော် အရှင် သဇ္ဇနကို ကျေးဇူးအထူး တင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဟောဒီ ဓမ္မအမေးအဖြေ စုပေါင်းစာစုငယ်ကို ပုံနှိပ်ဖို့ ကြိုးပမ်းရာမှာ စာစိတ်ပိုရိုက် အမှားလေးတွေ နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် စာမူကြမ်းကို ပရဖတ်ပြီး ကူညီခဲ့ကြတဲ့ Phoenix မြို့မှ Blogger မောင်အိုး၊ ကျောင်းဆရာမကြီး ဒေါ်သန်းအေး (B.A., B.Ed.) နဲ့ လိုအပ်တာလေးတွေကို ထပ်ဖြည့်ဖို့နဲ့ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်မှုလေးတွေ ထပ်လုပ်ဖို့ ဝေဖန် အကြံပေးခဲ့တဲ့ Daly City မြို့မှ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဆရာမကြီး Dr. ဒေါ်ကျင်ရီ တို့ကိုလည်း ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဖတ်ရှုပြီးနောက် သင့်မြတ်တဲ့ မှတ်ချက်လေးတွေ ပြုပေးကြတဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေတွေရဲ့ စေတနာကိုလည်း ရင်မှာ အမြဲ သိမ်းဆည်းထားကြောင်းပါ။ □

ဩဂုတ် ၈၊ ၂၀၀၁၅-ခုနှစ်။
အရှင်ကေလာသ၊ ဖိနစ်စ်မြို့၊ အရိဇိုးနား၊
USA

လမ်းဖြောင့်သို့ ...

ပါဏိနော၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။
 ကုမ္မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းဆိုး လမ်းယုတ်ကို လည်းကောင်း။
 ဝင်္ကဉ္စ၊ လမ်းကောက် လမ်းညစ်ကို လည်းကောင်း။
 ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှောင်ကွင်း ဖဲကြည့်၍။
 သုမဂ္ဂံ၊ ကောင်းသော လမ်းခရီးသို့။
 ဥဇုံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ်။
 ယန္တု၊ လိုက်သွားနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အဟဉ္စ၊ ငါသည်တမူလည်း။
 ကုမ္မဂ္ဂဉ္စ၊ လမ်းဆိုး လမ်းယုတ်ကို လည်းကောင်း။
 ဝင်္ကဉ္စ၊ လမ်းကောက် လမ်းညစ်ကို လည်းကောင်း။
 ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဖဲကြည့် ရှောင်ကွင်း၍။
 ဥဇုံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။
 သုမဂ္ဂင်္ဂေါ၊ လမ်းမှန် လမ်းကောင်းသို့ လိုက်သွားနိုင်သည်။
 ဘဝေ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။

(ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်းနိဂုံး)

၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရတယ်။ ယနေ့ခေတ် မြန်မာ သီရိလင်္ကာ ယိုးဒယားစတဲ့ ထေရဝါဒနိုင်ငံ တွေမှာတော့ ဒုတိယအစဉ်အလာကို လိုက်နာတဲ့ ရစ်ခွေနေတဲ့ ဆံပင် ပုံစံနဲ့ ဆင်းတုတော်တွေက လွှမ်းမိုးသွားပုံရပါတယ်။

(၃) ပဉ္စဝဂ္ဂါဒီးဦးလည်း ဗုဒ္ဓမပွင့်မီက မောက္ခကို ရှာမှီးကြတဲ့ ရင့်ကျက် ပညာတတ်အုပ်စုဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်လို့ အနီးစပ်ဆုံး ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ပယ်ထားပြီး အဝါရောင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ကို ဝတ်ထားတဲ့ ရသေ့ ရဟန်းအသွင်မျိုးပဲ ဖြစ်နိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

မြန်မာပန်းချီဆရာအချို့ သရုပ်ဖော်သလို အင်္ကျီဖြူ ဝတ်ပြီး ဆံပင် တစ်ထွာတစ်တောင်လောက်နဲ့ မုတ်ဆိတ်မွှေးကို ပွတ်သပ်ပြီး ဓမ္မစကြာ တရားဦး နာယူနေတဲ့ ပုံစံမျိုးတော့ ပုံမဖော်ရပါ။ ဗုဒ္ဓခေတ် တောထွက် တဲ့ ရသေ့ရဟန်းအချို့ရဲ့ အသုံးအဆောင် (ပရိက္ခရာ)ထဲမှာ ဆံပင်ကိုပါ ရိတ်ဖြတ်နိုင်တဲ့ ဓားသေးသေးတစ်ချောင်း ပါတာကိုလည်း သတိပြုသင့် ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ‘ဇဇာဓာရိတာယ ဇဇိလာ (၃၃-၄၅၊ ၅၇)’အရ ဆို ရင်တော့ ဆံပင်မရိတ်တဲ့ ရသေ့ရဟန်းတစ်မျိုးလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။

(၄) ရဟန်းတစ်ပါးဟာ နှုတ်ထွက် ကြမ်း၊ အနေအထိုင် မသပ်ရပ်ပေ မယ့် တစ်ခါတစ်ရံ သီလသိက္ခာကို လိုက်နာပြီး ကောင်းကောင်း မွန်မွန် စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေတတ်တယ်။ တကယ် လေးစားတယ်။ ငရဲကြီးမှာလည်း ကြောက်သပ်ဆိုရင် အသင့်နှလုံးသွင်း (positive thinking)မျိုး ထားသင့်ပါတယ်။ ရဟန်းသံဃာ အများစုဟာ သာမန် ပုထုဇဉ်မျှသာဖြစ်လို့ ပုထုဇဉ်အငွေ့အသက် တွေမြင်ရတာဟာ မျှတပါတယ်။ မွေးရာပါ ဝါသနာဗီဇကို ဘုရားက လွဲလို့ ရဟန္တာကြီးတွေ တောင် မပယ်နိုင်တဲ့ သာဓကတွေ ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် မိမိမကြည်ညိုရင် ငြိမ်ငြိမ်သာနေပါ။ သီလသိက္ခာ ကျိုး ပေါက်တာ မသေချာဘဲနဲ့ အဲဒီဘုန်းကြီး အကြောင်းကို မကောင်းဆိုပြီး အကြည်ညို ပျက်အောင်လည်း သူများကို မဆွယ်ပါလေနဲ့။ စိတ်ထဲက အဲဒါတွေလေးတွေ နှုတ်ပေါ်ကို ရောက်လာရာကနေ နီးရာလူတွေကို

၁။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်နှင့်ဆုံဆုံ

အရှင်ကေလာသ
ဇန်နဝါရီ ၉၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

(၁) ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များ အဘယ်ကြောင့် ဆံပင်ကို ရိတ်ပြီး ဦးပြည့်ကတုံး ပြုကြပါသလဲ ဘုရား။

(၂) မြတ်စွာဘုရား ဆင်းတုတော်များမှာ ရဟန်းသံဃာတွေနှင့် ခြား နားပြီး ဆံပင် မရိတ်ဖြတ်ဘဲ ဆံထုံးပုံနှင့် တွေ့ခြင်းမှာ ဘာကြောင့် ပါလဲ ဘုရား။

(၃) ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းဒီးဦးပုံကို ဆံပင်၊ မုတ်ဆိတ်၊ ပါးသိုင်းမွှေးများနှင့် သရုပ်ဖော်ခြင်းမှာ သင့်မြတ်ပါသလား။

(၄) နှုတ်ကြမ်းသည့် ရဟန်းတစ်ပါးနှင့် အမှတ်မထင် ဆုံမိပါသည်။ သံဃာကို လေးစားပါသည်။ ငရဲကိုလည်း ကြောက်ပါသည်။ တပည့် တော် ဘယ်လို ပြုမူရပါမည်လဲ ဘုရား။

စိုင်းစိုးလှိုင်

(၁) ရဟန်းများ ဆံပင်ရိတ်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမပွင့်မီကပင် စိတ်ပိုင်းဘဝ ဖြူစင်မှုနဲ့ မောက္ခ (လွတ်မြောက်မှု) ကို ရဖို့ ရှေးခေတ် အိန္ဒိယမှာ ပညာတတ် လူတန်းစားအချို့ဟာ ဆံမုတ် ဆိတ်ကို ပယ်၊ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်ကိုဝတ်ပြီး လူ့ဘောင်ကို စွန့် (တော ထွက်)လေ့ ရှိကြပါတယ် (ကေသမသံ၊ သြဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ အဇ္ဈာဝသတိ)။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ အစပိုင်းမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ တွေ့လို့ ရဟန်းပြုကြသူတွေထဲမှာ ရင့်ကျက်ပြီးသူတွေဟာ ရဟန်းအသွင်မျိုး ရှိပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

၂ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်နှင့် ဆံထုံး

၃

ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် ဒုတိယ နှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်းနဲ့ အဲဒီနောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓထံမှာ မရင့်ကျက်ဘဲ ရဟန်းပြုလာကြတဲ့ ဆဗ္ဗတ္တိအုပ်စုဝင် ရဟန်း တွေဟာ ဆံပင်ရှည်ရှည်ထားလို့ လူအများက ‘ကာမသုံးဆောင် လူ ဘောင်က ငါတို့တွေလို ပါပဲလား’လို့ ကဲ့ရဲ့ကြတဲ့အခါမှာ ဗုဒ္ဓက ‘ရဟန်း တို့၊ (ကာလအားဖြင့်) နှစ်လရှိသော ဆံပင်၊ (ပမာဏအားဖြင့်) လက်နှစ် သစ်ရှိသော ဆံပင်ကို ခွင့်ပြု၏ (ဝိ ၄၊ ၂၄၀)’ လို့ မိန့်ပါတယ်။

အကြောင့် ရဟန်းတွေ ဆံပင်ကို ရိတ်ဖြတ်ကြရတာပါ။ ယခုခေတ် မြန်မာရဟန်း အများစုကတော့ နှစ်ပတ် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် တစ်ပတ် တစ်ကြိမ် ဆံပင်ရိတ်ကြပါတယ်။ ယိုးဒယားနိုင်ငံမှာတော့ လပြည့် လ ကွယ်နေတိုင်း တစ်လ နှစ်ကြိမ် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ရဟန်းတော်တွေ ပြိုင် တူ (တစ်ပြိုင်နက်) ဆံပင်ရိတ်ကြပါသတဲ့။

(၂) ဗုဒ္ဓဆံပင်ပုံစံ

ပညာမာန် တက်နေတဲ့ သိင်္ဂီရဝပုဏ္ဏားငယ် (မ ၂၊ ၄၂၄)၊ မီးကို ကိုး ကွယ်သူ အဝိဘာရာဒ္ဒါ (သုတ္တန်၊ ၂၉၇) တို့က မြတ်ဗုဒ္ဓကို ‘မုဏ္ဍက (ဦးပြည်ကတိုးစုတ်)’လို့ နှိမ့်ချပြီး ခေါ်ဖူးတယ်။ ‘ထိုငါသည် မိဘများ မလိုလား၍ ငိုကြွေးကြစဉ် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ပယ်ပြီး ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်ကို ဝတ်၍ ရဟန်းပြုခဲ့၏’လို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ နှုတ်တော်မှ နိဂဏ္ဌတက္က တွန်းရဲ့သား သစ္စက (မ ၁၊ ၃၀၃)၊ သိင်္ဂီရဝ ပုဏ္ဏားငယ် (မ ၂၊ ၄၂၄) စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မိန့်တော်မူဖူးပါတယ်။

အဲဒါကတော့ မူရင်း ပါဠိတော်တွေမှာ ပါတဲ့ ဗုဒ္ဓဆံပင်နဲ့ ပတ်သက် တဲ့ အတွေးအမြင်ကို ခန့်မှန်းကြည့်ဖို့ပါ။ ဒီစာဟာ သစ္စက ပရိဗိုလ်နဲ့ သိင်္ဂီရဝ ပုဏ္ဏားငယ်တို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်တော်မူတဲ့ စကားဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဘုရား ရှင်ဟာ ဆံပင်နဲ့ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို ရိတ်ပယ်ထားတယ် ဆိုတာ လောက်တော့ အသေအချာ ဆိုနိုင်တယ်။

‘(မင်းသား သိဒ္ဓတ္ထသည်) သန်လျက်ကို ထုတ်ပြီး လက်ယာလက် ဖြင့် သန်လျက်ကို ကိုင်လျက် သရဖူနှင့်တကွ ကျစ်ထားသည့်ဆံကို ဖြတ်၏။ ဆံတော်သည် လက်နှစ်သစ်မျှလောက်သာ အရှည်ကျန်ပြီး

ညာဖက်သို့ ရစ်ခွေလျက် ဦးခေါင်းပေါ်၌ တည်နေ၏။ ဆံပင်များသည် အသက်ထက်ဆုံး ထိုထက် ပိုမရှည်တော့ဘဲ မုတ်ဆိတ်မွှေးများလည်း အနေတော်မျှသာ ကျန်၏။ နောက်ထပ် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ဖြတ်ခြင်း ကိစ္စ မရှိတော့ချေ (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၇၄)။

သက္ကတကျမ်းတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ လလိတဝိတ္ထာရ (အင်္ဂလိပ်၊ ပြန်၊ စာ-၂၁၂)နဲ့ မဟာဝတ္ထု (အင်္ဂလိပ်၊ ပြန် ၂၊ စာ-၅၆) ကျမ်းတွေမှာလည်း ဆံတော်ကို ဓားနဲ့ ဖြတ်ပြီး ကျန်တဲ့ဆံတော်တွေက ခေါင်းပေါ်မှာ အမြဲ တမ်း ရှိနေတယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ ဆန်ချီစေတီ တောင်ဖက်ဂိတ် ကျောက်တိုင်က ဆံတော်ပယ် ရစ်ကြ (ဘီစီ ၅၀)မှာလည်း ဆံတော်ကို ဓားနဲ့ဖြတ်ပြီး တစ်ဝက် ကျန်နေတဲ့ ပုံကို တွေ့ရပါတယ် (A Guide to Sanchi, Sir John Marshall, p. 51)။

အဲဒါတွေအရဆိုရင် ဗုဒ္ဓရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ်မှာ ရစ်ခွေနေတဲ့ လက်နှစ် သစ်လောက် ဆံပင်ရှည် ရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုပုံစံ နှစ်မျိုး

ဗုဒ္ဓဦးကျမ်းစာတွေကို အခြေခံ၍ပင် ရှေးခေတ်တစ်ချိန်က ဗုဒ္ဓဆံတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူမှု နှစ်မျိုးဖြစ်သွားခဲ့ပုံရတယ်။

၁) ရှေးအကျဆုံး ပါဠိတော်ကျမ်းတွေ (၎င်းတို့ နားလည်ပုံ) အရ ဗုဒ္ဓဟာ ဆံတော်ကို ရိတ်ပယ်ထားတယ် သို့မဟုတ် ဦးခေါင်းတော်မှာ ဆံပင်ရှည်ရှည် မရှိဘူး။ မုတ်ဆိတ်မွှေးလည်း မရှိဘူး။

၂) နှောင်းခေတ် သက္ကတနဲ့ ပါဠိဘာသာ မှတ်တမ်းတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ လလိတဝိတ္ထာရ၊ မဟာဝတ္ထုနှင့် ဇာတကအဋ္ဌကထာ နိဒါန်းတို့မှာ ဖော်ပြ သလို ဗုဒ္ဓရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ်မှာ ရစ်ခွေနေတဲ့ ဆံပင်ရှည် ရှိတယ်။

ပန်းပုပညာ ထွန်းကားလာတဲ့ နှောင်းခေတ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မထု ရာမြို့က ပန်းပုပညာရှင်တွေဟာ အဲဒီ အစဉ်အလာ နှစ်မျိုးနှင့်အညီ အ ပြိုင်အဆိုင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေ ထုပ်လုပ်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ပထမ အစဉ်အလာကို လိုက်နာတဲ့ ဆံထုံးမပါတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေကို မထုရာ (Mathura)၊ မန်ကောရာ (Mankuar) နှင့် မိဂအီဝန် (Sarnath)တို့မှာ တွေ့

၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရွယ်ခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ သကျ မင်းသားတွေက ဆံသလုလင်ကို အရင် ရဟန်းပြုခိုင်းတာလည်း ကိုယ့်ရဲ့ အမျိုးမာန် ပညာမာန် ရာဇမာန်တွေ ကို ချိုးနှိမ်ဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တာပဲ။

ခြားနားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေ

သီရိလင်္ကာဘုန်းကြီးနဲ့အတူ သီရိလင်္ကာအိမ်ကို ဆွမ်းစား လိုက်သွားဖူး တယ်။ ဆွမ်းစားပြီးလို့ ပရိတ်ရွတ်မယ်လုပ်တော့ အိမ်ရှင် မိန်းကလေး က ဇတ်ကန်ဆို ဘုန်းကြီးတွေဖက် ခြေဆင်းပြီး ထိုင်ချလိုက်တယ်။ ဝတ်ထားတဲ့ ဂါဝန်က နူးခေါင်း ဖုံးရုံလေး။ လက်အုပ်တော့ ချိုထားပါ တယ်။ ဒါ သူတို့ ယဉ်ကျေးမှုပဲ။ မြန်မာမိန်းကလေး ဘုန်းကြီးရှေ့ ဒါမျိုး လုပ်ရင် ရိုင်းတယ် ဆိုမှာပေါ့။ လူနာရှင်ဟာ ဆေးကို လက်ခလယ်နဲ့ ဖျော်ရင် လူနာလပ်ကီး၊ ဆေးထိမယ်ဆိုတဲ့သဘောလို့ မြန်မာ ဗိဇ္ဇာ ဆရာတွေက ယူဆတယ်။ အမေရိကမှာတော့ လူတစ်ယောက်ကို ကျန် လက်ချောင်းတွေကို စုကွေးပြီး လက်ခလယ် တစ်ချောင်းတည်းကို ထောင်ပြိုင် ပြတ်လူ သေနတ်နဲ့တောင် ပစ်သတ်ခံရနိုင်တယ်။ အဲဒီလို လုပ်ပြတာဟာ ယောက်ျားအင်္ဂါပုံကို လုပ်ပြပြီး ဆဲတာနဲ့ တူပါသတဲ့။ စကားမစပ်၊ မြန်မာရုပ်ရှင်တစ်ခုမှာ မင်းသားက မင်းသမီးကို အဲဒါမျိုး လုပ်ပြတာ တွေဖူးတယ် (ဒါရိုက်တာတွေ သတိထားဖို့ပါ)။

Phoenix (ဖိနစ်စ်)မြို့ ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို သွားတုန်းက ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုရီးယားအဖိုးကြီး တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ ဘာသာရေး တော် တော် ကိုင်းရှိုင်းပုံပဲ။ သူက ဘုန်းကြီးကို သစ်ပင်တွေကို ခြေထောက်နဲ့ ထိုးထိုး ပြတယ်။ စပ်ဖျင်းဖျင်းတော့ ခံစားမိရဲ့။ မြန်မာရှုထောင့်နဲ့ဆို အဲဒီလူ ငရဲကြီးမှာပဲ။ ဒါကြောင့် စိတ်ထားကိုပဲ ဘုန်းကြီး ညွှန်းတာပေါ့။ အဲဒီလို ခြားနားတဲ့ ရှေးရိုး ယုံကြည် စွဲလမ်းမှုတွေကို အခြေပြုတဲ့ ကျား မ ခွဲခြားမှုတွေ ရှိရာကနေ ဘာသာတရားနဲ့ ရောထွေးသွားပြီး ဘုရား ပေါ် မိန်းမ မတက်ရ ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်လာပုံရတယ်။

အယူအဆ ပြောင်းလဲခြင်း

ဝိနည်း မသင်ဖူးတဲ့ တောထွက် ကိုယ်တော်တစ်ပါးနဲ့ အတူနေဖူးပါ

၂။ အထက်ပစ္စယာနှင့်အမျိုးသမီး

၅

ရဟန်းတော်ဖက် မေးခွဲပြီး ‘ကြည့် ... ကြည့်၊ အဲဒီ ကိုယ်တော်ပဲပေါ့’ လို့ ပြောဆိုဆဲမှာ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နိုင်မယ်လို့ ထင်ပါသလား။ □

၂။ အထက်ပစ္စယာနှင့် အမျိုးသမီး

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေ လေးစားစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား၊
သမီး ၆ တန်းနှစ်က မိသားစုနှင့်အတူ ရွှေတိဂုံဘုရားကို သွားတော့ ဖေဖေနှင့် ကိုကိုက အထက်ပစ္စယာကို တက်သွားကြပါသည်။ မေမေ နှင့်သမီးက အောက်မှာ ကျန်ခဲ့ရပါသည်။ အပေါ်ကို လိုက်ဖို့ ပူဆာတော့ သမီးက မိန်းကလေးဖြစ်လို့ အပေါ်ကိုတက်လို့ မရဘူး။ ငရဲ ကြီးလိမ့် မယ်လို့ မေမေက ပြောပါသည်။ ကျိုက်ထီးရိုးဘုရားကို သွားတုန်းက လည်း ထူးဆန်းမြင့်မြတ်တဲ့ ကျောက်တုံးကြီးကို ကိုင်ပြီး အဓိဋ္ဌာန်ချင် တာ မိန်းကလေးဖြစ်နေလို့ မဝင်ခဲ့ရပါ။ စိတ်ထဲက အားမလို အားမရ ဖြစ်မိပါသည်။ တပည့်တော်အနေနဲ့ ရွှေတိဂုံဘုရား အထက်ပစ္စယာကို တက်ပြီး ပုတီးစိပ်လိုစိတ် အလွန်ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ အဘယ် ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အမျိုးသမီးတွေကို အဲဒီလို ခွဲခြား ဆက်ဆံရပါ သနည်း။ မြင့်မြတ်တဲ့ နေရာတွေကို အမျိုးသမီးတွေ တက်ရင် ငရဲကြီး တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတာ ရှိပါသလား။ ရှင်းပြပေးစေ လိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

နန္ဒာဗုဒ္ဓပွင့်လှိုင်

ငလျင်လှုပ်ရတဲ့ ဗုဒ္ဓသင်္ကန်း

ငရဲကြီးဖို့ ကျားမ မခွဲခြားပါဘူး။ စိတ်ထားသာ အဓိကပါ။ ဘုရားပေါ်ကို တက်ရုံနဲ့ ငရဲကြီးတယ်ဆိုရင် ယောက်ျားတွေ တက်လည်း ငရဲကြီးရမှာပေါ့။ အထက်ပစ္စယာပေါ်မှာ ရည်းစားနဲ့ ချိန်းတွေပြီး ဘုရားပူဇော်တွေ မျက်စိကျိန်းအောင် လုပ်ရင်တော့ ဘယ်သူမဆို ငရဲကြီးမှာပေါ့။ အမျိုးသမီးတွေကို ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတာ၊ ရဟန်းမိန်းမတွေကိုလည်း အတ္တသာဝိကာ အမြတ်ဆုံး ဇောဒဂ်ပေးတာ၊ အမျိုးသမီး ရဟန္တာဖြစ်ရင် အမျိုးသား ရဟန္တာနဲ့တန်းတူ လောကရဲ့ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်တာတွေဟာ ဘာသာရေးမှာ မိန်းမ ယောက်ျား မခွဲခြားလို့ပေါ့။ ဗုဒ္ဓဒေသနာအရ အယုတ် အမြတ်ဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ အသားရောင်၊ ဇာတ်ဆိုတာတွေနဲ့ မပတ်သက်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားဟာ သေပြီး ပုပ်ဆွေးနေပြီဖြစ်တဲ့ ပုဏ္ဏားအမည်ရှိတဲ့ ကျွန်မရဲ့ အလောင်းကို ပတ်ထားတဲ့ ပိတ်စကို ကိုယ်တိုင် ခွာယူ၊ မြစ်ထဲမှာ ကိုယ်တိုင် လျှော်ဖွပ်ပြီး ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းချုပ် ဆိုး ဝတ်ရုံတော်မူပါတယ်။ ပိတ်စကို အလောင်းကောင်က ခွာစဉ်မှာ မြေကြီးက အံ့ချီးပြုတဲ့အနေနဲ့ ငလျင်တောင် လှုပ်သတဲ့။ အဲဒီသင်္ကန်းဟာ အမွန်မြတ်ဆုံးလည်း ဖြစ်ပါသတဲ့။

ပုဏ္ဏားဟာ ကျွန်လည်း ဖြစ်တယ်၊ မိန်းမလည်း ဟုတ်တာပဲ။ ဗုဒ္ဓက သကျမိုး၊ မင်းသား၊ တစ်လောကလုံးရဲ့ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်။ ဗုဒ္ဓဟာ ပရမတ္ထဝါဒီ (အရှိကို အရှိအတိုင်းမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်) အစစ်ပါ။ ဒါကို သတိပြုမိရင် အမျိုးသမီးတွေ ဘုရားငြိမ်းပေါ် မတက်ရဆိုရင် ဆီလျော်တဲ့ ယုတ္တိရှိပေမယ့် အမျိုးသမီး ရွှေတိဂုံဘုရား အထက်ပစ္စယာကို မတက်ရ ဆိုတာမျိုးအတွက်တော့ ခိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းပြချက် မရှိနိုင်ပါဘူး။

ခြားနားချက်တွေ ရှိမယ်

ယောက်ျား မိန်းမလို့ ကွဲပြားနေတာကိုက ခြားနားတဲ့ သဘာဝကြောင့်ပဲ မဟုတ်လား။ ကမ္ဘာအေးမှာ နေတုန်းက ညနေ လမ်းလျှောက်တော့ ခွန်ရစ်အရွယ် ကောင်လေးနဲ့ ကောင်မလေး နှစ်ယောက် (မောင်နှမ ဖြစ်နိုင်တယ်) ဂေါက်ကွင်းဖက်က ဘဲဥကန်ဖက်ကို ပြေးလာတယ်။ ကောင်

လေးက ခါးလောက်မြင့်တဲ့ သံဇောကြီးစည်းရိုးကို ခုန်တက်ပြီး ဒီဖက်ကို လွှားခနဲ ကျော်ချလိုက်တယ်။ ကောင်မလေးကလည်း ကောင်လေးကို တုပြီး အားကျမခံ ခုန်တက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သံတိုင်နဲ့ ဂါဝန်စွန်းချိတ်မိလို့ ဂါဝန် ပြုပြီး မှောက်လျက် ကျတယ်။ ပင်လယ်ကွေ့ စစ်ပွဲတုန်းက အမေရိကန် လေတပ်က ဗုံးကြဲ လေထီးမယ်တွေ ရန်သူလက်ထဲ ရောက်သွားတော့ မိန်းမဟာ မိန်းမပဲ။ ကြောင်ထီးဟာ ပြိုင်ဖက်အခြား ကြောင်ထီးတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်တဲ့အခါ သူသေကိုယ်သေပဲ။ ဒါပေမယ့် ချစ်သူကြောင်မ ကုတ်ဖွဲ့တာကိုတော့ ဘာမှ မတုံ့ပြန်ဘူး။ ဒီသဘာဝကို မြင်နိုင်ရင် ပရမတ္ထတရားရဲ့ အခြားတစ်ဖက်မှာ အဖို့နဲ့အမ နက်နဲတဲ့ ခြားနားချက်တွေ ရှိနေတာ သေချာတယ်။

အမျိုးသားတွေနဲ့ ရင်ဘောင်တန်းဖြစ်ဖို့ ဘယ်လောက် အရေးဆိုစေ အားလုံးထပ်တူတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အမျိုးသမီးတွေ အားလုံး အမျိုးသားတွေရဲ့ အကျင့်စရိုက်လို ဖြစ်ကုန်ပြီဆိုရင်လည်း လောကကြီးဟာ ကမ္ဘာဦးခေတ်ကို ပြန်ရောက်သွားနိုင်တယ်။ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်လမ်းပေါ်မှာ ဝတ်လစ်စလစ် အိပ်နေလို့ သင်နိုင်ပါ့မလား။ ယောက်ျားက တစ်ပြိုင်နက် မိန်းမနှစ်ယောက် ယူတာ၊ မိန်းမက တစ်ပြိုင်နက် ယောက်ျား နှစ်ယောက်ယူတာ ဘယ်ဟာက အ ခြေအနေ ပိုဆိုးမလဲ။

ဒီခြားနားချက်တွေကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မသိကျိုးကျွံ ပြုတော်မမူဘူး။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ အဲဒီလောကအထာနဲ့ ကိုက်ညီမယ့် ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမိန်းမ)တွေ အတွက် သီးခြား စည်းကမ်းလေးတွေ ထားပေးပါတယ်။ ရဟန်းမတွေ ရဟန်းမပြုခင် အထူးလိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်း ၈ ခုထဲမှာ ရဟန်းမိန်းမတွေ သိက္ခာ ဘယ်နှစ်ပါ၊ ရရ (ဝါဘယ်လောက် ကြီးကြီး) ယနေ့ပြုတဲ့ ရဟန်းပေါက်စကို ရှိခိုးရမယ်လို့ ပါတယ်။ ဒါလည်း အမျိုးသမီးတွေကို နှိမ်ချတဲ့ သဘောမျိုး မဟုတ်နိုင်ဘူး။ ဂုဏ်ရည်တူနေရင် ယောက်ျားတွေထက် ဘဝင်မြင့်တတ်တဲ့ အမျိုးသမီး (အထူးသဖြင့် မိထွေးတော်ဂေါတမီလို မာန်ကြွတဲ့ သကျမိုး မိန်းမတွေ)ရဲ့ သဘာဝကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ကို တကယ်ရချင်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို ဦးစွာ မာန်မာန ချိုးနှိမ်ဖို့ ရည်

ဒဏ်ဆယ်မျိုးသင့်

ခန္ဓာကိုယ် အားနည်းတတ်တယ်။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ပျက်စီးတတ်တယ်။ ဆွေမျိုး မိဘ သားချင်းတွေနဲ့ သေကွဲရှင်ကွဲ ကွဲတတ်တယ်။ ကုမရတဲ့ ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်တတ်တယ်။ စီးပွားပျက်တတ်တယ်။ နေအိမ်အလုပ် ရုံ မြို့ပြပြည်ရွာ မီးလောင်တတ်တယ်။ ရူးသွပ်ရောဂါ ရတတ်တယ်။ မင်းဘေးမင်းဒဏ် သင့်တတ်တယ်။ စွပ်စွဲခံရတတ်တယ်။ ဒီဘဝ မဂ် ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အားထုတ်လို့ မရတဲ့အပြင် သေရင် ငရဲရောက်တယ်။ ဒါ ကတော့ ဆရာသမားတွေရဲ့ အဆိုးအမပါ။ ကျမ်းဂန်မှာ မတွေ့ဖူးပါ။

ကျေနိုင်မကျေနိုင်

စိတ်နဲ့ ပြစ်မှားမိရင် ကျေနိုင်တယ်။ ကိုယ်နဲ့နှုတ်နဲ့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပြစ်မှားမိရင်တော့ ကမ္မပထ မြောက်ပြီးဖြစ်လို့ တောင်းပန်ရင်လည်း မ ကျေနိုင်ဘူး။ စိတ်ထဲက ပြစ်မှားမိရင် ကျေပါစေ၊ အပြစ်မရှိရင်လည်း ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ဖြစ်ပါစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အဲဒီ ခင်ပွန်းကြီး ဆယ်ပါးကို ရှိခိုး ကန်တော့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မပြစ်မှားမိအောင် ကိုယ်နှုတ် စိတ်ကို ထိန်းပြီးနေရင် အဲဒီလူကို မိတ်ဆွေဖြစ်တဲ့ ဤကိုယ် နဲ့ ခရီးသွားနေသူလို့ ဆိုတာပေါ့။ အဓိပ္ပာယ်က အဲဒီလို မဟုတ်ရင် သူ့ရန်သူဟာ သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ပဲပေါ့။ အဲဒီရန်သူက သူ့ကို သတ်မှာပဲ။ □

ဝိပါက်

xxx

သူ့ကိုသရမ်း မကြော့ကြမ်းနှင့်
လူနမ်းကိစ္စ ကျိုးမလှဘူး
နိယာမမျိုး ကောင်းအဆိုးတိ
ပြစ်ကျိုးနှစ်ပါး ဖြစ်တတ်ငြား၏
ဘုရားသော်မှ မလွတ်ရဘူး။
(မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၂၄၆)

တယ်။ ဆွမ်းစားနေတုန်း အကပ်ခံပြီးသား ဆွမ်းဟင်းခွက်ကို လူတွေ က မိအောင်လို့ ဘုန်းကြီးနားကို တိုးပေးရင် ငယ်ပါကို သံစူးသ လောက်နီး စိတ်ဆိုးတာပဲ။ သူက ဆရာကြီးဆိုတော့ သိပေမယ့် ကြည့် နေရတာပေါ့။ ပတ်သက်သူ ဒကာဒကာမတွေလည်း ကပ်ပြီးသားကို မကိုင်ကောင်းဘူးလို့ပဲ နားလည်နေကြပြီ။ ကြာရင် အဲဒီ ဝိနည်း မဟုတ် တဲ့ ဝိနည်းဟာ ဝိနည်းအစစ်လို့ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ('စွန့် ချ ပေး လှ မရွှ့ လိုင်ပြန် ဤခြောက်တန် ကပ်ခံပျက်ကြောင်းတည်း' တဲ့။ တော်ပြီလို့ စွန့် လိုက်ရင်၊ လူထွက်ရင်၊ စားနေဆဲ လူသာမဏေကို ပေးလိုက်ရင်၊ အလှ ခံရရင်၊ ဘုန်းကြီး သေရင်၊ ဘိက္ခုကနေ ဘိက္ခုနီ ပြောင်းသွားရင် ဒီ ၆ မျိုးကြောင့်ပဲ အကပ် ပျက်တာပါ။)

ယိုးဒယားမှာ အမျိုးသမီး လက်ထဲက အလှပစ္စည်းကို ဘုန်းကြီး က လက်နဲ့ ထိပြီး အလှမခံဘူး။ သင်္ကန်းရောင် ပိတ်စရည်လေးနဲ့ ထိပြီး ခံယူရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိနည်းအမှန်မှာ အဲလို လုပ်စရာမလိုဘူး။ ဒါလည်း ခုနက တောထွက်လို ဟန်လုပ်ပြီး ဝိနည်းကို လေးစားပြရာ ကနေ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အယူအဆ ဖြစ်နိုင်တယ်။ (ဆက်ကပ်သူဟာ မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဒါမှ မဟုတ် ကိုယ်နဲ့ ထိစပ်နေတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့ ခံယူကောင်းပါတယ်။)

တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ လေးစားလွန်းလို့ ဆရာတော်ကြီးတွေ ဘုဉ်း ပေးနေတုန်း ဆွမ်းခွက်ကို ဟိုကိုင်ဒီရွှေ့ မလုပ်ဘူး။ ဘုန်းကြီးကို ကြည့် ညှိလွန်းလို့ ဒကာမတွေက ဘုန်းကြီးလက်ထဲကို အလှပစ္စည်းကို မ ထည့်ဘူး ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်သဘောပဲ။ ဝိနည်းနဲ့တော့ မဆိုင်ဘူး။ ရတနာသုံးပါးကို အထွတ်အမြတ် ထားလွန်းရာကနေ တည်ရှိပြီး ရိုးရာ ယုံကြည်မှုတွေနဲ့ ရောပြီး ဒီအထွတ်အမြတ် နေရာတွေကို မိန်းမ မတက်ရ မဝင်ရ ဆိုတဲ့အထိ ယုံကြည်မှု ဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲသွားခဲ့တာ လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

အဝီရောမိအမြင်

ဗုဒ္ဓဝါဒ ရှုထောင့်အရ ယောက်ျား တက်ခွင့်ရတဲ့ ဘုရားပေါ်ကို မိန်းမ

၁၀ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တက်လို့ ငရဲမကြီးဘူးလို့ မှတ်ဖို့ပါ။ မိန်းမ မတက်ရ ကန့်သတ်ချက်ဟာ ရိုးရာစွဲကို အခြေခံနိုင်သလို၊ ရတနာသုံးပါးကို လေးစားလွန်းရာကနေ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အယူအဆလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ စေတီဘုရားစတဲ့ နေရာအချို့မှာ မိန်းမ မတက်ရ၊ မဝင်ရ ဆိုတာဟာ ယုံကြည်စွဲလမ်းမှု အခြေခံနဲ့ ရာစုနှစ်တွေချီပြီး ကြာနေပြီဖြစ်တဲ့ တားမြစ်ချက် ဖြစ်ပါတယ်။ မိန်းမတွေ တက်လို့ ဝင်လို့ မရှေးမနှောင်းမှာ တိုက်ဆိုင်မှု ဆိုးကျိုး တစ်ခုခု ဖြစ်ရင် ဒါကြောင့်ပဲလို့ ယိုးမယ် စွဲကြမှာပဲ။

ဒါကြောင့် မိန်းမတွေ တက်ခွင့်ပြုဖို့ အရေးဆိုမယ် ဆိုရင်တောင် လူတွေ နားလည်လက်ခံအောင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပညာပေးရပါလိမ့် ဦးမယ်။ ကျားမ မခွဲပါဘူးဆိုတဲ့ အမေရိကမှာတောင် အမျိုးသမီး သမ္မတ ဖြစ်ဖို့ မလွယ်သေးဘူး။ အမေရိကန် ပြည်တွင်းလေယာဉ်တွေကို ဘုန်းကြီးတို့ စီးရင် များသောအားဖြင့် အထူးစစ်ခန်းကို သွားရတယ်။ ခြားနားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကြောင့် အမြင်မတူလို့ ယောကျ်ားဖြစ်ရက်နဲ့ အဲဒီလို ခွဲခြားဆက်ဆံ ခံရသေးတာပဲ။ အချိန်ကို စောင့်ပါအုံး။ လူငယ်မျိုးဆက် သစ်တွေ ဂေါပကလူကြီး ဖြစ်လာချိန်မှာ ရွှေတိဂုံဘုရား အထက်ပစ္စယာမှာ အမျိုးသမီးတွေ ပုတီးစိပ်ခွင့် ရကောင်းရပါလိမ့်မယ်။ ☐

ခြားနားချက်

ယုတ်မြတ်ဟူက ဤလောက၌
မိန်းမယောကျ်ား သဘောအားဖြင့်
ခြားနားမရှိ သားချစ်သိလော့
သတိပညာ အရင်းသာတည်း။
(မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၃၁၄)

၇။ မိတ်ဆွေကိုယ်နဲ့ ခရီးသွား

မတ် ၃၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် ဘုရား။
ခင်ပွန်းကြီးငါးပါးတွင် ပါဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို သိလိုပါသည်။ ခင်းပွန်းကြီးငါးပါးကို သတ်ဖြတ်သူ၊ သတ်ရန် ကြိုးစားသူများ ခံရမည့် အပြစ်များကို သိလိုပါသဖြင့် ကရုဏာရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ချောကလျာ

ခင်ပွန်းကြီး ဆယ်ပါး

ခင်ပွန်းကြီးငါးပါးလို့ အချို့မှတ်စုတွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။ အချို့မှတ်စုတွေကတော့ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးလို့ ဆိုပါတယ်။ ခင်ပွန်းကြီး ငါးပါးဆိုရင် အနန္တငါးပါးကိုပဲ ဖော်ပြတဲ့အတွက် မထူးခြားပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါး အနေနဲ့ ဖော်ပြလိုပါတယ်။ ပါဠိပိဋကတ်မှာ တိုက်ရိုက် မလာတဲ့အတွက် ဘယ်မှတ်စုကို အတည်ယူပါလို့ မတိုက်တွန်းလိုပါဘူး။ ငယ်ငယ်က ရဘူးတဲ့ ဘယ်သူ ရေးတယ်လို့ မသိတဲ့ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးပြ ပါဠိဂါထာလေးကို ဓမ္မလက်ဆောင် ပါးလိုပါတယ် -

ဗုဒ္ဓံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ စ၊ သာဝကာ အဂ္ဂသာဝကာ။
မာတာပိတု ဂုရု သတ္တာ၊ ဒါယကာ ဓမ္မဒေသကာ။

ဗုဒ္ဓံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓသာဝက (ဗောဓိဉာဏ်ရတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့တပည့်တွေ)၊ အဂ္ဂသာဝက (မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အကြီးမြတ်ဆုံး တပည့်နှစ်ဆူဖြစ်တဲ့ အရှင်သာရိပုတြာနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်)၊ အမိ၊ အဖ၊ ငယ်ဆရာ၊ အတတ်ပညာ သင်ပေးတဲ့ဆရာ၊ စားဝတ်နေရေးနဲ့ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး ပေးကမ်း ထောက်ပံ့သူ၊ သစ္စာလေးပါး တရားဟောကြားသူလို့ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါးကို ရေတွက်ကြည့်ပါ။ (ဓမ္မအမေးအဖြေ၊ အမှတ်-၃၄၃ မှာ ခင်ပွန်းကြီးဆယ်ပါး ဇာစ်မြစ်ကို သုံးသပ်ထားပါတယ်။)

၁၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ယမမင်း

‘ရဟန်းတို့၊ ငါဘုရားသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် ငရဲသို့ ကျရောက်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်တော်မူ၏။ လူ့ဘဝတွင် မကောင်းမှုကို ပြုသောကြောင့် ငရဲသို့ရောက်လာသူအား ငရဲထိန်းတို့က ယမမင်းထံ ခေါ်သွား၏။ ထိုအခါ ယမမင်းက သင်သည် လူ့ဘဝမှာရှိစဉ် မွေးဖွားခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ (အဓမ္မမှုကြောင့်) လောကပြစ် ခံရခြင်းနှင့် သေခြင်းဟူသော နတ်တမန်ငါးယောက် ရောက်လာသည်ကို သတိပြုမိပြီး ကောင်းမှုတွေ ပြုခဲ့ရဲ့လောဟု စစ်မေး၏။ မပြုမိပါဟု ဖြေခြင်း၌ ယမမင်းက သင်သည် မေ့လျော့ပြီး ကောင်းမှုကို မပြုဘဲ မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ပြီ။ သင်ပြုလုပ်သည့် အကုသိုလ်မှုကို မည်သူမျှ အစားခံလို့မရ၊ သင်သာလျှင် ခံရလိမ့် မည်ဟုဆိုပြီး ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ယင်းနောက် ငရဲထိန်းတို့သည် ထိုသူအား တံခါးလေးခုရှိသည့် မဟာငရဲသို့ ပို့လိုက်ကြ၏။ ထိုသူသည် အကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးပေး မကုန်သရွေ့ ထိုငရဲ၌ ခံနေရ၏ (မ ၃၊ ၂၁၆)။

‘ယမမင်းဟူသည် (စတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုးဝင်) ဝေမာနိကမျိုး ပြိတ္တာမင်းဖြစ်၏။ တစ်ချိန်မှာ နတ်ဗိမာန်၌ စည်းစိမ်ခံစားရပြီး တစ်ခါ တစ်ရံမှာ မကောင်းကျိုး ခံစားရ၏။ တရားစောင့်သော မင်းဖြစ်၏။ (ငရဲဘုံ ဝင် ပေါက်) ဂိတ်လေးခုတွင် ယမမင်း တစ်ယောက်စီရှိ၏ (မ-ဋ ၄၊ ၁၈၃)။ ‘မိဿကကုသိုလ် (ဥပမာ ဝက်သတ်ပြီး အလှူပေးခြင်း စသည်)ကြောင့် ယမမင်း ဖြစ်ရ၏။ သို့ရာတွင် ယမမင်းသည် တရားအားထုတ်ပါက မဂ် ဖိုလ်ကို ရနိုင်၏ (အံ-ဋီ ၂၊ ၁၁၄)။’

‘သိကြားမင်း၏ ဝရဇိန်လက်နက်၊ အာဠာဝကဘိလူး၏ ဘွဲ့ဖြူလက်နက်၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ သန်လျက်လက်နက်၊ ယမမင်း၏ (ဒေါသဖြင့် ကြည့်လျှင် ပြာကျစေနိုင်သော) မျက်လုံးလက်နက်ဟု လက်နက်ကြီး လေးမျိုးရှိ၏ (သံ-ဋ ၁၊ ၂၉၀)။’

အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး

‘သမ္ပယာတောသိ ယမဿ သန္တိကန္တိ မရဏမုခံ ဂန္တံ သဇ္ဇော ဟုတွာ ပြိတောသီတိ အတ္ထော (ဓမ္မပဒ-ဋ ၂၊ ၂၁၉)၊ အဖွင့်အရဆိုရင် ယမမင်း

၄။ ဘုရားပန်းလှူခြင်း

ဇန်နဝါရီ ၃၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာထားသူ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်က မေးပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ပန်းလ တာဟာ ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ ရှစ်ပါးသီလထဲက ပန်းမပန်ရဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်နှင့် မဆန့်ကျင်ဘူးလားတဲ့။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ကော လ အိန်းလာတဲ့ ပန်းကို လက်ခံဖူးပါသလား သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓက မိမိကို ပန်းလ ခိုင်းပါသလားတဲ့။ တပည့်တော်အနေနဲ့ အဲဒီ နိုင်ငံခြားသားကို အဖြေပေးချင်လို့ ကျေးဇူးပြုပြီး ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဆရာတော်တို့၏ နှုတ်ထွက်အဖြေကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

မောင်ငြိမ်းချမ်း

ကျမ်းစာအဆို

‘ရဟန်းဂေါတမသည် ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာခြယ်သခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏ (ဒီ ၁၊ ၂ စသည်)။ အကြောင့် ဗုဒ္ဓဟာ ပန်းမပန် နံ့သာမလိမ်းပါဘူး။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးမှာ အရှင်အာနန္ဒာကို ‘စေတီ၌ ပန်း၊ နံ့သာ၊ နံ့သာမှုန့် (စသည်)ကို တင်လှူ ပူဇော်သူများအဖို့ ကြာမြင့်စွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်း၏ (ဒီ ၂၊ ၁၁၇)။’လို့ မိန့်ကြားပါတယ်။ အကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ စေတီ ရုပ်ပွားမှာ ပန်းနံ့သာ လှူတာကို မတားမြစ်ပါဘူး။

ဒကာဒကာမတွေ လှူအိန်းတဲ့ ပန်းတွေ၊ နံ့သာရေမွှေး စတာတွေကို မြတ်ဗုဒ္ဓလက်တော်နဲ့ အလှူခံခဲ့ မခံခဲ့ဆိုတာကိုတော့ ကျမ်းဂန် (ပါဠိ

တော်) နို့သိ ပညာရှိတို့ ဖြေကြားပါကုန်။

အေဒီ ၅ ရာစုမှာ ရေးတဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် အရှင်အာနန္ဒာဟာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ကျိန်းစက်တော်မူခဲ့ တဲ့ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ခန်းထဲက ‘ခြောက်နေတဲ့ ပန်းမှိုက်တွေကို ရှင်းလင်း တယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃)’ လို့ ဆိုတယ်။ ဒီစာအရဆိုရင် ဘုရားရှင်ဟာ ပန်း နို့သာကို ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အသုံးမပြုပေမယ့် အနည်းဆုံး ပန်းကလေးမျှ လောက်ကိုသာ လှူဒါန်းနိုင်သူများ စိတ်ကြည်လင်ပြီး ကုသိုလ်ပွားနိုင်ဖို့ လှူဒါန်းမှုကို သည်းခံတော်မူတယ်လို့ ဆိုနိုင်အံ့ထင်ပါတယ်။

မဇ္ဈိမပဋိပဒါအမြင်

ရှစ်ပါး သီလထဲက မာလာဂန္ဓသိက္ခာ ပုဒ်ရဲ့ အနှစ်သာရက ပန်းတွေ ရေ မွှေးနံ့သာတွေနဲ့ မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ခြယ်သပြုပြင် အလှဆင်တာကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ရိုးရှင်းတဲ့ဘဝနဲ့ နေကြည့်ဖို့ပါ။ ဒါပေမယ့် သီလစောင့် ရင်းနဲ့ အိမ်ရှေ့က စားပွဲပေါ်မှာ အလှပန်းအိုး တင်မိလို့ ရှစ်ပါးသီလ မကျိုးပေါက်ပါဘူး။ မိုက်ကရိုဖုန်းပေါ်မှာ တွဲလောင်းကျနေတဲ့ စပယ်ပန်း ကုံးတွေကြောင့်လည်း တရားဟောပုဂ္ဂိုလ် အာပတ် မသင့်ပါဘူး။ အလှ ရှင်ဟာ ဘုန်းကြီး ပန်းပန်ဖို့ လှူတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ မိမိကုသိုလ်ရဖို့ လှူ အပေါင်း မျက်စိပသာဒ ဖြစ်ဖို့နဲ့ မိမိရဲ့ မေတ္တာစိတ်ထားကို ဖော်ပြဖို့ လှူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အလှပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း အလှရှင်ကို ချီးမြှောက်ရုံ သက်သက်ပါပဲ။ ရဟန်းဟာ ရွှေကို အလှမခံကောင်းပေမယ့် သံဃာပိုင် ရွှေကျောင်းကြီးပေါ်မှာ နေရင် အာပတ်မသင့်ဘူးဆိုတဲ့ ဝိနည်းစည်း ကမ်းအရလည်း ဒီရည်ရွယ်ချက်ကို နားလည်နိုင်ပါတယ်။

ကိုယ်ခန္ဓာ သန့်ရှင်းဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ရဟန်းတော်တွေ၊ ရှစ်ပါးသီလ စောင့်သူတွေ ဆပ်ပြာမွှေးနဲ့ အသားခြောက်တဲ့ ရာသီမှာ ရေချိုးပြီးရင် ယားယံမှု မရှိအောင် Lotion တွေ သုံးသင့်ပါတယ်။

အိနအနှစ်သာရ

‘ဗုဒ္ဓလောင်းလျာတွေဟာ ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရည်နဲ့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုကိုရဖို့ ပန်း ကုံး ပန်းမန်တွေကို လှူဒါန်းတယ်။ အားလုံးရဲ့ ခိုကိုးရာအနေနဲ့ လောက

ကို အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ နေရာအဆောက်အအုံကို လှူဒါန်းတယ်။ မံသ စက္ခု၊ ဉာဏစက္ခု၊ အဘိဉာဏ်စက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်စက္ခု ဆို တဲ့ စက္ခု (အလင်း) ငါးမျိုးကိုရဖို့ ပဒီပ (အလင်း) ကို လှူဒါန်းတယ်’ ဆိုတဲ့ အိနပြုပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဋ္ဌကထာ (စရိယာပိဋက-ဋ္ဌ၊ ၂၉၆) ဖွင့်ပြချက် ဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။

အဲဒီလို ရည်ရွယ်ချက်ကလေးတွေထားပြီး ပန်းတတ်နိုင်ရင် ပန်း၊ နို့သာတတ်နိုင်ရင် နို့သာ၊ ကျောက်သံပတ္တမြား တတ်နိုင်ရင် ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေနဲ့ ဓာတု၊ ဓမ္မ၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ပရိဘောဂဆိုတဲ့ စေတီလေးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးမှာ ပူဇော်တာဟာ လောကုတ္တရာရတနာကို လောကီရတနာ နဲ့ ပူဇော်တာဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဓမ္မနဲ့ မဆန့်ကျင်ပါဘူး။ ▣

၅။ ငရဲဘုံနှင့် ယမမင်း

ဒီဇင်ဘာ ၄၊ ၂၀၀၇။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ လူတစ်ယောက် သေလွန်ပြီးနောက် ထိုလူသွားရောက်ရ မည့် ဘဝကို မေးမြန်းစစ်ဆေးပြီး ဆုံးဖြတ်ပေးသည့် ယမမင်း ဆို သည်ကို ကြားဖူးပါသည်။ ယမမင်း ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ၊ ဘယ်မှာ နေသလဲ၊ ဘယ်လို ကုသိုလ် သို့မဟုတ် အကုသိုလ်ကြောင့် ယမမင်း ဖြစ်ရသလဲ၊ ယမမင်းဆိုတာကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ နှုတ်တော်မှ ဟောကြား ခဲ့သလား ဆိုသည်တို့ကို သိလိုပါသည်ဘုရား။ ယမမင်းနှင့် ပတ်သက် သည့် ကျမ်းဂန်ထွက် ဗဟုသုတအဖြာဖြာကို မျက်မှောက်ခေတ် အမြင် နှင့် ရောစပ်၍ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည်ဘုရား။

ဦးညွတ်လျက် အာသာမြင့်ထွန်း

ဦးကျည်ပွေ့အကြောင်း မြန်မာရာဇဝင်မှာ ထင်ရှားပါတယ်။ ဆရာတော် အလွန် ဝိနည်းဆောက်တည်တယ် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အလွန် ကြည်ညိုစရာ ကောင်းတယ်လို့ပဲ ဆိုရန်ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ရဟန်းတွေကို ခုတင်ပေါ်မှာ မကျိန်းရဆိုတဲ့ တားမြစ်ချက်၊ ကုလားထိုင်မှာပဲ ကျိန်းရမယ်ဆိုတဲ့ ပညတ်ချက် မရှိပါဘူး။ အပေမယ့် သမထဝိပဿနာကိုပဲ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ ကျင့်ကြံတဲ့ ရဟန်းတော်တွေနဲ့ အထူးသင့်လျော်တဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓခွင့်ပြုတော်မူတဲ့ ခုတင်အကျင့် (ကိလေသာတွေ လျော့ပါးအောင် လေ့ကျင့်မှု) ၁၃ မျိုးထဲမှာ နိသဇ္ဇခုတင် (ကိလေသာနည်းအောင် ထိုင်နေခြင်း) ဆိုတာ ပါပါတယ်။

ခုတင်အကျင့်ကြောင့် အနေအထိုင် ရိုးစင်းခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ဖြူစင် ခိုင်ကျည်ခြင်း၊ သမာဓိကို ခိုင်မြဲစေခြင်း၊ ဝိပဿနာပညာ ထက်မြက်လာခြင်းစတဲ့ အကျိုးတရားတွေကို ရရှိပါတယ်။

အကျင့်မြတ်ကို မကြားဝါခြင်း

တကယ် ခုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိခုတင်ကျင့်နေတာကို လူတွေ သိအောင် ထုတ်ဖော်ပြလေ့မရှိပါဘူး။ အကျင့်မြတ်ဆိုတာ မိမိအတွက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိကို အထင်ကြီးစေလိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် မိမိ ခုတင်ကျင့်နေတာကို လူတွေသိအောင် မလုပ်ကောင်းဘူး။ လုပ်ရင် မာယာ (လှည့်စားတာ) သာဌေယျ (ကောက်ကျစ်တာ)လို့ ခေါ်တယ်။ လူရှေ့မှာ မျက်စိကိုမှိတ် ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ်နဲ့ စိတ်ထဲက ဣဿာ(မနာလို) မစ့ ရိယ (ဝန်တို) လွှမ်းမိုးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပေါ့။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ ‘မုဋ္ဌေသု လဘတေ လာဘံ = လူပြိန်းတွေနဲ့ ပေါင်းရင် ဘုန်းကြီးတယ် လာဘ်ရွှင်တယ်’ ဆိုတာကို လူ့လောကမှာ ကျင့်လည်ခဲ့ရတဲ့ ဘဝပေး အသိပညာအရ ကောင်းကောင်း နားလည်တတ်တဲ့ သဘာဝရှိတတ်ပါတယ်။ တရားစစ်သူကြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ အာဘော်နဲ့ဆိုရင် ‘လာဘ်ရဖို့အတွက် မရှူးသော်လဲ ရှူးဘိသကဲ့သို့ လုပ်ပြတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး’ လို့ ဆိုရမလားပါဘဲ။

ဆိုတာ သေမင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ အကြောင့် ဘဝသံသရာမှ မလွတ်မြောက်သေးသမျှ ယမမင်းရဲ့ အာဏာစက်ကွင်းမှ မလွတ်သေးဘူး။ ဒီအဓိပ္ပာယ်နဲ့ ယမမင်းကို ‘ဝေသာယီ’ (ဇာ-ဋ္ဌ ၂၊ ၂၈၈)လို့လည်း နာ မည်တစ်မျိုးနဲ့ ခေါ်ပါတယ်။ အကြောင့် ငရဲဘုံနဲ့ ယမမင်းဆိုတာ ကို ဘုရားဟောလို့ မှတ်ထားပါ။

လူဖြစ်ချင်သူ

ယမရာဇသုတ် (အံ ၁၊ ၁၄၀)အရ ယမမင်းဟာ အကုသိုလ်မှုကြောင့် ငရဲသို့ ရောက်လာသူတွေကို ကြည့်ရင်း ‘ဧသညံ လူဘဝကိုရပြီး ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပွင့်ခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်သဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားကို ကြားနာရလို့ တရားထူးကိုရရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့’ အကြံဖြစ်ပေါ်ဖူးပါသတဲ့။ အဲဒီလို ယမမင်းအကြံ ဖြစ်တာကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ သူများ အပြောကြောင့် သိတာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တိုင် (သဗ္ဗညုတဉာဏ်နဲ့) သိမြင်ပြီး မြွက်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်လို့လည်း အဲဒီသုတ်မှာ မိန့်တော်မူပါတယ်။

(ကြုံလို့ ဆရာကြီး ဝိအင်ဂါအဖွဲ့က ထုတ်တဲ့ ပိဋကတ်စီဒီရွမ်မှာ ယမရာဇသုတ်ကို ဒေဝဒူတသုတ်နှင့် ပေါင်းထားပြီး စတုမဟာရာဇသုတ်ရဲ့ နောက်ပိုင်းကို ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ်လို့ စဉ်ထားတာ တွေ့ရလို့ ဆဋ္ဌမူနဲ့ မတူကြောင်းပါ။ ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ပါကုန်။)

ငရဲနှင့် ငရဲထိန်း

ငရဲဘုံ၌ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများ ရှိသောကြောင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသူ ငရဲထိန်းများ ရှိ၏ (အဘိ ၄၊ ၄၃၀)။ ငရဲထိန်းများကို ငရဲသားတို့က ပြန်ပြီးနှိပ်စက်ကလူ မပြုနိုင် (သံ-ဋီ ၂၊ ၈၆)။ ငရဲထိန်းများလည်း ယမမင်းနှင့် အမျိုးဇာတ်တူ၏။ ငရဲမီးဟူသည် ကံကြောင့်ဖြစ်သော ဥတုဇရပ်ဖြစ်၍ ငရဲခံရမည့်သူများသာပူပြီး ငရဲထိန်းများမှာမူ ပူလောင်ခြင်း မရှိ။ အကုသိုလ်နည်းနည်းဖြင့် ငရဲသို့ ရောက်လာသူများကိုသာ စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်၏ (သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၊ ၂၈၄)။

မူရင်းပီဋတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ ငရဲဘုံအမျိုးမျိုးနှင့် ဘုံအလိုက် သက်တမ်း အပိုင်းအခြားတွေကို ဖော်ပြထားတာတွေ ရှိပါ

၁၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တယ်။ အဲဒီခရီးတို့တွေဟာ အချို့ လူသားတို့အနီးမှာ (ဥပမာ လောဟ ကုဋ္ဌိငဲ့)၊ အချို့ မဟာပထဝီ မြေကြီးထဲမှာ၊ အချို့ အာကာသတစ်နေရာမှာ ရှိတယ်လို့ အဲဒီကျမ်းဂန် ဖော်ပြချက်တွေအရ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ထူးခြားတာက ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ ဘယ်တော့မှ ပြန်ပေါ်မလာနိုင်တော့တဲ့ ထာဝရငဲ့ ဆိုတာမရှိပါဘူး။ ငဲ့ဆိုတာ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကြောင့် ယာယီဖြစ်ရတဲ့ ဘဝတစ်ခုသာဖြစ်ပြီး ငဲ့ကနေ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝတွေကို ပြန်ရောက်လာပြီး တရားအားထုတ်လို့ ဗောဓိဉာဏ်ကို တောင် ရနိုင်ပါသေးတယ်။ ဒါဟာ ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ မတည်မြဲခြင်းဆိုတဲ့ အနှစ်သာရတွေ ကိန်းနေတဲ့ အင်မတန် လှပတဲ့ ဗုဒ္ဓဒဿနပါပဲ။

သိပ္ပံနှင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု

သိပ္ပံဆရာတွေကတော့ Indian Mythology (အိန္ဒိယဒဏ္ဍာရီ)လို့ ဆိုကြမှာပဲ။ ဆိုခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ယခုရာစုနှစ်တွေမှာ သိပ္ပံဆရာတွေကပဲ အာကာသမှာ သက်ရှိလောက ရှိနိုင်တယ်လို့ ဆိုလာကြတယ်။ သိပ္ပံဆရာတို့က ကမ္ဘာမြေကြီးရဲ့ အတွင်းပိုင်းမှာ နေထက်တောင် ပူနိုင်တဲ့ အရည်ရှိတယ်လို့လည်း ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ‘အရည်ရှိတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ သက်ရှိသတ္တဝါ ရှိတယ်’ဆိုတဲ့ သိပ္ပံနိယာမရယ်၊ ရေဆူမှတ်နီးနီး ပူနေတဲ့ ရေပူစမ်းထဲမှာ ငါးလေးတွေ အသက်ရှင် နေနိုင်တာရယ် တွေကြောင့် အန် မြေကြီးထဲက အပူရည်မှာ အကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ သက်ရှိလောကတစ်ခု မရှိဘူးလို့ ဘယ်သူဆိုနိုင်မလဲ။

တရားထိုင်သူတွေ အနည်းဆုံး အလင်းနိမိတ်လောက်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရဖူးရင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် စွမ်းအင်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်စွမ်းအားကို သိပ္ပံဆရာတို့ရဲ့ အသိဉာဏ်နှင့် မနှိုင်းယှဉ်ရဲပါ။ ☐

သုတံ ပညာယ ဝဗ္ဗနံ (ထေရဂါထာ၊ စာ-၂၂၀)။
သုတံ၊ အမှတ်အသား အကြားအမြင် သုတသည်။ ပညာယ၊
အကျိုးရှိ အဟုတ်သိ အမှန်သိပညာကို။ ဝဗ္ဗနံ၊ ပွားစေတတ်၏။

၆။ စုတင်အကျင့်မြတ်

နိဝင်သာ ၂၉၊ ၂၀၀၇။

တပည့်တော် မေးလိုတာရှိ၍ မေးခွင့်ပြုပါဘုရား။

မကြာမီက ဆရာတော်တစ်ပါး တပည့်တော်၏ မိတ်ဆွေအိမ်သို့ ကြွပြီး ညကျိန်းပါသည်။ ထိုဆရာတော်မှာ အသက်ကြီးမှ ဘုန်းကြီး ဝတ်ပေမယ့် အလွန် ဝိနည်းဆောက်တည်ပါသည်။ ညအချိန်တွင် ကုတင်ပေါ်မှာ မအိပ်ဘဲ ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် ကျိန်းတော်မူပါသည်။ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မည်စိုး၍ ကုတင်မှာ ကျိန်းရန် လျှောက်သော်လည်း လက်မခံဟု ဆိုပါသည်။ ကုတင်ပေါ်မှာ မအိပ်တဲ့အကျင့်ကို ဗုဒ္ဓ ဟောပါသလား၊ သံဃာတော်တွေ ကုတင်ပေါ်မှာ မကျိန်းရဟု ဗုဒ္ဓတားမြစ်ခဲ့ပါသလား၊ ထိုင်ကျိန်းရင် ဘယ်လို အကျိုးထူးတွေ ရရှိပါသလဲဘုရား။

ရိုသေစွာ ဦးတင်လျက် တပည့်တော် လူမင်း

တားမြစ်ချက်မရှိ

မေးလိုတာ မေးနိုင်ပါတယ်။ ကြိုးစားပြီး ဖြေပေးမှာပါ။ ဆရာတော်တွေကို ဖူးမြော်တာဟာ မင်္ဂလာရှိလို့ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဆရာတော်တွေနဲ့တွေ့ရင် တရားနာခွင့်လည်းရ၊ သိချင်တာတွေ မေးလျှောက်ခွင့်လည်းရလို့ ကြုံတိုင်း သွားရောက် ဖူးမြော်ပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။ အသက်လေးဆယ်နီး အရွယ်လွန်ချိန်ကျမှ ဘုန်းကြီးဝတ်လာတဲ့ ရဟန်းကို ‘တောထွက်’လို့ ခေါ်လေ့ရှိပါတယ်။ ငယ်စဉ်က ဗုဒ္ဓကျမ်းစာတွေကို ကျကျနန မသင်ဖူးခဲ့လို့ ဘုရားစာသင်မယ်ဆိုပြီး စာရေးတဲ့ကံ့ကုသံ အလှူခံဖို့ ဘုရင့်နန်းတော်ထဲ ဝင်ရဲတဲ့အထိ သတ္တိပြောင်ခဲ့တဲ့ တောထွက်ကြီး

‘စွယ်တော်လေးဆူ၊ ညှပ်ရိုးတော်နှစ်ဆူ၊ ဥဏ္ဏလုံမွေးရှင်တော် တစ်ဆူ၊ ပေါင်း ၇-ဆူမှာ (မီးမလောင်ကျွမ်းဘဲ) ပကတိအတိုင်း ကျန် ရစ်ပြီး ကျန်ဓာတ်တော် (သရီရ) များအနက် အငယ်ဆုံးမှာ မုန်ညင်း စေ့၊ အလတ်စားမှာ ဆန်ကျိုးခန့်၊ အကြီးစားမှာ ပဲနောက်စေ့ကျိုးခန့် ပမာဏ ရှိကြ၏ (ဒိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၉၆)’။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရဲ့တည်ရာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အလောင်းတော်ကို မီး ရှိပြီးတဲ့အခါ လူသာမန်တွေလို ပြာ သို့မဟုတ် ခြေရိုး လက်ရိုးစတဲ့ အ ရိုးတုံးကြီးတွေ မကျန်ရစ်ဘဲ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် အစိုင်အခဲလေးတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါကို ဓာတ်တော် ခေါ်တယ်လို့ ယနေ့ခေတ် ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ နားလည် ယုံကြည်ကြပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓာတ်တော် ရာဇဝင်

ဓာတ်တော်များနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျမ်းဂန် အဆိုတွေကို ထုတ်ပြရင် ..

‘ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် အဇာတသတ္တမင်း၊ ဝေသာလီပြည်သား လိစ္ဆဝိ မင်းများ၊ ကပိလဝတ္ထုပြည်သား သကျမင်းများ၊ အလ္လကပ္ပပြည်သား ဗု လိမင်းများ၊ ရာမရွာသား ကောလိယမင်းများ၊ ဝေဌဒီပတိုင်းသားပုဏ္ဏား၊ ပါဝါမြို့သား မလ္လာမင်းများ၊ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လာမင်းများသည် ဓာတ်တော်ဝေစုကို အညီအမျှရရှိကြပြီး ဓာတ်တော်ဝေသူ ဒေါဏပုဏ္ဏား မှာ ပြည်တောင်း၊ နောက်မှ ရောက်လာသူ ပိပ္ပလိဝနအရပ်သား မောရိ ယမင်းများကား မီးသွေးများ ရရှိကြ၏။ ရှစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့သည် မိမိတို့ တိုင်းပြည်၌ ဓာတုစေတီများ တည်ကြ၏။ ဒေါဏနှင့် မောရိယတို့ လည်း ပြည်တောင်းစေတီနှင့် မီးသွေးစေတီ တည်ကြ၏ (ဒိ ၂၊ ၁၃၇)’။

‘စေတီတည်ပြီးသောအခါ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်သည် ရာမ ရွာရှိ စေတီမှတစ်ပါး ကျန်ရစ်ခဲ့ပြည်ထောင်မင်းတို့၏ စေတီမှ ဓာတ် တော်အားလုံးကို ယူဆောင်ပြီး အနည်းငယ်မျှသာ ချန်ထားလျက် အဇာ တသတ်မင်းနှင့် တိုင်ပင်၍ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အရှေ့တောင်အရပ် (တစ်နေ ရာ)၌ အတောင်ရှစ်ဆယ် အနက် တူးပြီးလျှင် ဓာတ်တော် အားလုံးကို တစ်ပေါင်းတည်း ဌာပနာ (ထွဋ်သွင်း) ခဲ့သည်။ ရာမဂါမစေတီရှိ ဓာတ်

သီဟိုဠ်မြစ်ရပ်နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ မဟာကုမာရ မထေရ်ဟာ အနှစ် ၆၀ ပတ်လုံး သုသာန်မှာ ဂုဏ် ဆောက်တည်ခဲ့ပေမယ့် ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောပြဖူးဘူးတဲ့။ ပြီးတော့ စေတီယတောင်မှာ အတူ သီတင်းသုံးတဲ့ ညီအစ်ကို ရဟန်းနှစ်ပါး ရှိသတဲ့။ တစ်နေ့ ညီငယ်ဖြစ်သူက ဒါယကာ တစ်ယောက်လာလှတဲ့ ကြံပိုင်းလေးကို ယူလာရင်း နောင်တော်မထေရ် ကို သုံးဆောင်ပါအုံးဘုရားလို့ လျှောက်တယ်။ ‘နေပါစေတော့’ ဆိုပြီး နောင်တော်က ငြင်းတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ နောင်တော် မထေရ်ဟာ ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးပြီးလို့ ခံတွင်းသုတ်သင်နေတဲ့ အချိန်။ ဒီတော့ ညီတော်က ‘နောင်တော် ကောသနိက (တစ်ထိုင်တည်းနှင့် အပြီးစားတဲ့) ဂုဏ်ကို ဆောက်တည်နေပါသလားလို့ မေးတယ်။ နောင်တော်က ခဏစဉ်းစား ရင်း ‘အင်း ကြံပိုင်းကို စားကြည့်သေးတာပေါ့။ ယူခဲ့လေ’လို့ ညီတော် ပြောတဲ့ ဂုဏ်ကို မိမိဆောက်တည်နေကြောင်း ညီတော်ကို မသိစေချင် တာနဲ့ အနှစ် ၅၀ ဆောက်တည်ထားတဲ့ ဂုဏ်အကျင့်ကို ဖျက်ပြီး စကားလွှဲပြောလိုက်တယ် (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၅၉)။

အဲဒီလို မိမိအကျင့်ကို ထုတ်ဖော်မပြတာကို ကျမ်းဂန်မှာ **ဂုတင်္ဂ အပိစ္ဆာ** (အကျင့်မြတ်ကို မကြားဝါခြင်း) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အကျင့်မြတ် ကို ကြားဝါလို့ရတဲ့ ပစ္စည်းကို ရဟန်းတို့ မသုံးဆောင်ကောင်းဘူး။

ခက်ပေသားပဲ

လူအိမ်မှာကျိန်းပြီး ဂုဏ်ကျင့်တယ်ဆိုရင်တော့ ဂုတင်္ဂအပိစ္ဆာ ဂုဏ် မြောက်ဖို့ ခက်မယ်ထင်ပါရဲ့။ ‘လူတွေနဲ့ တစ်မိုးတစ်ရံတည်းမှာ မအိပ် ရ’ဆိုတဲ့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ရှိလို့ တကယ် ဝိပဿနာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ် အနေနဲ့ လူအိမ်မှာ ကျိန်းဖို့ဆိုတာလည်း ခက်ပေသားပဲ။ လူနေအိမ်မှာ ကျိန်းပြီဆိုမှဖြင့် အိမ်ရှင်တွေကို ဒုက္ခပေးတဲ့ သင့်မြတ်တဲ့ အခြေအနေ ကောင်းတွေ လိုပေလိမ့်မယ်။ ရဟန်းရဲ့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကြောင့် ဒကာ ဒကာမတွေက ဖော်တော် ကားထဲမှာ၊ ဂိုဒေါင်ထဲမှာ သူများအိမ်မှာ သွား အိပ်ရတယ် ဆိုရင် စေတနာရှိလို့ပဲ လိုလိုလားလားနဲ့ လုပ်ပေးတယ် ဆိုရင်တောင် အားနာစရာကြီးပါ။

၂၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဒါကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်အရ အလယ်အလတ် သဘောထား နဲ့ပြောရရင် ‘မလျှော့မတင်း စောင်းကြိုးညှင်း’ရင် ပိုသင့်မယ်လို့ ထင် မြင်ကြောင်းပါ။ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဝိပဿနာဓရ ဆရာတော်ကြီး တွေကို လူတွေက ကြည်ညိုလွန်းလို့ ပင့်တဲ့အခါ အခြေအနေကောင်း တွေ ဖန်တီးပေးကြတာမျိုးကျတော့ ခြွင်းချက်ပေါ့။

မရူးသွပ်လည်း သွပ်ရူးသဘော ပျက်ချော်ပြောလျက် ကုန်းချောတိုက်ထွေ ကချေသည်မှ အံ့ဖွယ်ပြုဟု လေးခုအပေါင်း လာဘ်ဖြစ်ကြောင်းကား သူကောင်းသူမွန် ပညာဝန်တို့ အလွန်ကဲရဲ့ ပြစ်တင်ဖွဲ့၏။ (မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၄၃၅) □

၇။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်အကြောင်း

နိဝင်သာ ၁၊ ၂၀၀၇။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊

မကြာမီက အမေရိကမှာ နေထိုင်သူ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် မြန်မာနိုင်ငံ ကို ခေတ္တပြန်စဉ် နာမည်ကြီး ဆရာတော်တစ်ပါးနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ထို ဆရာတော် ချီးမြှင့်လိုက်သည့် ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်များကို ရလာခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ဆရာတော်က ထိုဗုဒ္ဓဓာတ်တော်များကို အသုံးချနည်းကိုလည်း သင်းပေလိုက်ပါသည်။ ဓာတ်တော်များကို ဆောင်ထားလျှင် ရာထူးမြင့် စီးပွား တက်ကြောင်း၊ ဓာတ်တော်များကို ရေစိမ်ပြီး နေ့တိုင်းသောက်

၇။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်အကြောင်း

၂၃

လျှင် ကျန်းမာ အသက်ရှည်ကြောင်းနှင့် ကင်ဆာရောဂါ မဖြစ်အောင် လည်း ကာကွယ်ပေးကြောင်း မိန့်တော်မူလိုက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။
ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ကျမ်းဂန်ထွက် ဗဟုသုတ အဆိုအမိန့်များနှင့် ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်များကို ရေစိမ်သောက်ကောင်းသလား ဆိုသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည်ဘုရား။

မောင်ပိုင်

ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်ဆိုတာ

ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်ကို ကျမ်းဂန်မှာ ဆိုပုံက ..
‘မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အလောင်းတော်ကို မိဂ္ဂိုသောအခါ အရေပါး၊ အရေထူ၊ အ သား၊ အကြော၊ အစေးများ ပျောက်သွားပြီး ပြာနှင့်မှိုင်းများပင် မကျန် တော့ဘဲ **သရီရများ** သာလျှင် ကျန်ရစ်၏ (ဒီ ၂၊ ၁၃၄)’။ **‘သရီရများ** (သရီရာနိ)ဟူသည် မြတ်လေးပန်း၊ သန့်စင်သည့် ပုလဲ၊ ရွှေအဆင်း သဏ္ဍာန်ရှိသည့် ဓာတ်တော်များကို ဆိုလို၏ (ဒီ-၄၅ ၂၊ ၁၉၆)’။ ‘ခန္ဓာ ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း များဖြစ်သည့် **အရိုးများ** (သရီရဿ အဝယဝ ဘူတာနိ အဋ္ဌိနိ)ကို “သရီရများ”ဟု ဆိုလိုသည် (ဒီ-၄၆ ၂၊ ၁၈၉)’။
ဒီဖော်ပြချက်တွေကို လေ့လာရင် ပါဠိတော်မှာပါတဲ့ ‘သရီရာနိ’ ဆို တဲ့ ပါဠိပုဒ်ကို ပါဠိတော်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းက ‘ဓာတ်တော်များ’ လို့ ဖွင့်ဆိုပါတယ်။ အဋ္ဌကထာကို ထပ်ဖွင့်တဲ့ ဋီကာကျမ်းက ‘အရိုး များ’ လို့ ဖွင့်ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။
ဥရောပမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့သူ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ပါဠိပညာရှင် Maurice Walshe ရဲ့ ဒီဗန်ကာယ် အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန် မှာတော့ **‘သရီရာနိ** (ဟူသည်) အရီများ (ကို ဆိုလို၏)။ (ယင်းပါဠိ ဝေါဟာရကို) နောင်အခါ ရဟန္တာများ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ပြာပုံထဲတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့ဖွယ်ရှိသည့် ဖျက်ဆီး ခွဲခြမ်း၍ မရကောင်းသော ဖြစ်ဝတ္ထု (substance) တစ်မျိုး (ဓာတ်တော်)ဟု အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူကြ၏’ (p. 576. Note 461)’ လို့ မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။

သစ္စာပါရမီ

ပါရမီဆိုတာ တစတစ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖြည့်ဆည်းရတာမျိုးပါ။ ထပ်ခါထပ်ခါ မရပ်မစဲ၊ စိတ်ပါလက်ပါ၊ မတွန့်မဆုတ် လုပ်ရတယ်။ သစ္စာဆိုတာက ကတိတရားရဲ့ ပြီးပြည့်စုံခြင်း၊ မိမိစကားကို မဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်၊ လုပ်တဲ့အတိုင်း ပြောခြင်းလို့လည်း အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာတွေကျတော့ အမှန်တရားဟာ ဘဝလမ်းညွှန်ဖြစ်လို့ ယဉ်ကျေးမှုကို ဖော်ပြဖို့တောင် အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်လှေ့မရှိဘူးတဲ့။ ကတိပေးပြီးရင် အသက်ကိုပင် စွန့်ခဲ့ကြတယ်။

ဟိရိတဇာတ် (အမှတ် ၄၃) အရ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ ဘဝသံသရာမှာ ကျင်လည်စဉ်မှာ အခြားသီလလေးပါးကို တစ်ခါတစ်ရံ ချိုးဖောက်နိုင်ပေမယ့် မမှန်စကားကိုတော့ လုံးဝ မမြွက်ဟဘူးတဲ့။ ဟိရိဇာတ် (အမှတ် ၃၆၃) မှာတော့ ‘ကတိအတိုင်း အမှန်ပင် တည်ပါစေ၊ မလုပ်နိုင်တဲ့ ကတိကို ငြင်းဆိုပါ။ အချည်းနှီး ဝါကြားသူတွေကို ပညာရှိတွေ မယုံကြည်ကြဘူး’လို့ သတိပေးပါတယ်။ မဟာသုတသောမဇာတ် (အမှတ် ၅၃၇)အရ ‘ကောင်းကင်ယံမှ နံနက်ခင်း ကြယ်စင်ဟာ မပြောင်းလဲတဲ့ လမ်းကြောင်းမှန်မှာ တည်နေသလို၊ ရာသီတွေ အချိန်တွေ နှစ်တွေလည်း ၎င်းတို့ရဲ့ လမ်းခရီးစဉ်မှ မသွေဖည်သလိုဘဲ အလုံးစုံအသိပညာနဲ့ ပြောဆိုသူဟာ အမှန်လမ်းစဉ်မှ လုံးဝ မယိမ်းယိုင်ပါဘူး’လို့ ဆုံးမပါတယ်။

အနှစ်သာရ

မပြောခင်နဲ့ ပြောဆဲမှာ မမှန်မှန်းသိလျက် ပြောဆိုတာကို မုသားလို့ဆိုပါတယ်။ မုသားပြောချင်တဲ့စိတ်ရှိနေရင်၊ အဲဒီစိတ်နဲ့ ကိုယ်နှုတ် တစ်ခုခုနဲ့ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကို မဟုတ်တာကို အဟုတ်၊ အဟုတ်ကို မဟုတ်ပြောမိရင် မုသားမြောက်ပါတယ်။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်နဲ့ လောကလူ့ဘောင်မှာ နေထိုင်ခိုက် အတွင်းစိတ်နဲ့ အပြင်ပ မြွက်ဆိုမှုတွေအကြား ခြားနားချက်မရှိအောင် လေ့ကျင့်ရပါမယ်။ မုသာဝါဒကို ရှောင်ကြဉ်သူရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဝဟာ အများသိတဲ့ မိမိဘဝနဲ့ တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်ပါတယ်။

တော်များမှာမူ အန္တရာယ်မရှိနိုင်ဘဲ နောင်အခါ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံရှိ မဟာစေတီ (ဘီစီ ၂၄၇-၂၀၇ ဒေဝါနိပိယတိဿမင်း တည်ဆောက်)၌ ကိန်းဝပ်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ထုတ်ယူခြင်း မပြုခဲ့ပေ (ဒီ-ဋီ ၂၊ ၂၀၆)။

‘(အရှင်မဟာကဿပသည်) ဓာတ်တော်များအား မကြည်ညိုသူတို့ ဖျက်ဆီးမည့် အန္တရာယ်ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် (ဒီ-ဋီ ၂၊ ၁၈၇) တန်ခိုးဖြင့် (ဓာတ်တော်များကို) ရယူ၍ (ဣဒ္ဓိယာ အာဟရိတ္တာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂၊ ၆၄) ထိုမင်းတို့၏လက်၌ အနည်းငယ်မျှသာ ချန်ထားခဲ့ပြီး စေတီများတွင် ဘာမျှမထားခဲ့ဘဲ (ရာဇနံ ဟတ္ထေ ဌပေတ္တာ၊ န စေတီယေသု၊ ဒီ-ဋီ ၂၊ ၁၈၇) (ဓာတ်တော်များ ဌာပနာမည့်) မြေတိုက်ခန်း (ဘူမိဗရမဏ္ဍပ) ကို (အဇာတသတ်မင်း၏ အကူအညီဖြင့်) လျှို့ဝှက် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂၊ ၆၄)။’

ရာဇဂြိုဟ် အရှေ့တောင်ဖက်က အဲဒီ ဓာတ်တော်တိုက်ဟောင်း နေရာကို ရှေးဟောင်းသုတေသနတို့ ရှာဖွေ တူးဖော်သင့်ပါတယ်။

‘နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း ၂၀-နှစ် အကြာ (ဘီစီ ၃၂၅)တွင် အသောကမင်းကြီးသည် အဇာတသတ်မင်း ဌာပနာခဲ့သည့် “ဓာတ်တော်တိုက်” နေရာကို ရှာဖွေပြီး ထိုဓာတ်တော်တိုက်၌ ဓာတ်တော် အနည်းငယ်သာ ချန်ထားလျက် ဓာတ်တော် အားလုံးကို ယူပြီး နိုင်ငံတော် အတွင်း တည်ဆောက်နေသည့် စေတီတော်များ၌ ခွဲဝေ၍ ဌာပနာ (ထည့်သွင်း) ထားခဲ့သည် (ဒီ-ဋီ ၂၊ ၂၀၆)။’

ဒါ့အပြင် အသောကခေတ် ကိုးတိုင်းကိုးဌာန သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့အတူ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်အချို့ အာရှတစ်ခွင်သို့ ပြန့်နှံ့သွားဖွယ်ရှိတယ်။ ပြီးတော့ အေဒီ ၁၃ ရာစု အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်းနှင့် အလယ်ပိုင်းကို မူဆလင်တွေ ဝင်စီးတဲ့အခါ စေတီတွေကို ဖျက်ဆီး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်တွေ မီးရှို့၊ ဘုန်းကြီးတွေကို သတ်ဖြတ်လို့ နိုင်ငံက ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ကြတဲ့ သံဃာတွေနဲ့ အတူ ဓာတ်တော်အချို့ ပါသွားဖွယ်ရှိတယ်။ ခေတ်အဆက်ဆက် သာသနာပြုရဟန်းတွေနဲ့ အတူလည်း ဓာတ်တော်အချို့ အိန္ဒိယအပြင်သို့ ရောက်သွားနိုင်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

၂၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဗုဒ္ဓဓာတ်တော် စစ်ရဲ့လား

ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်တွေကို အမေရိကန်နိုင်ငံ တစ်ခွင် ဦးဆောင်လှည့်လည်ပြ သသူ တိဗက်ရဟန်းတော် အရှင်ပိယဒေသီကို ဝါရှင်တန်ပို့စ် သတင်း ထောက် ဘီလ်ဗရတ်ဒီဝေးက ‘ဗုဒ္ဓရဲ့ ဓာတ်တော်တွေ စစ်မှန်တယ်လို့ အာမခံပါသလား’ လို့ မေးတဲ့အခါ ‘ဒီဓာတ်တော်တွေမှာ အခြားနေရာ အားလုံးမှာ တွေ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်တွေနဲ့ သွင်ပြင်တူညီတဲ့အတွက် သကျမုနိဗုဒ္ဓရဲ့ ဓာတ်တော် အစစ်အမှန်တွေပါပဲ’ လို့ ဖြေပါတယ်။

ဒီတိဗက်ရဟန်းတော်ဟာ မန်ချက်ချူးဆပ်စ် နည်းပညာတက္က သိုလ် (M.I.T.) မှာ ဧည့်ပညာရှင်ဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်တွေ တည်ရှိဆဲ ဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယနဲ့ နီပေါနိုင်ငံတွေက စေတီတော်တွေကို ပြုပြင်တည် ဆောက်ရာမှာ ပါဝင်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဓာတ်တော်အစစ်ကို ရနိုင်ပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် သာမန်အနေနဲ့ ရဖို့တော့ မလွယ်ပါဘူး။

မေးခွန်းရဲ့အဖြေ

ဓာတ်တော်ရဲ့ သဘာဝနဲ့ ပြန်နဲ့ပုံကို အကြမ်းဖျင်း သိပြီးပါပြီ။ ဗုဒ္ဓ ဓာတ်တော် အစစ်ဆိုတာ အလွန်ရနိုင်ခဲတဲ့ သမိုင်းဝင် ရှားပါးပစ္စည်းပါ။ ဓာတ်တော်ကို ပေးလိုက်တဲ့ နာမည်ကြီး ဆရာတော်ဟာ မိမိထံ လာရောက်သူတိုင်းကို ဓာတ်တော်တွေကို ဝေငှပေးမှာဖြစ်လို့ ဒီလောက် များပြားတဲ့ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်အစစ်ကို ယခုခေတ်မှာ ရနိုင်မယ်မထင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဓာတ်တော်ပွား (အဖြောင့် ပြောရတယ် ဓာတ်တော်အတု) ကို ချိုးမြှင့် လိုက်တာပဲ ဖြစ်ဖို့များပါတယ်။

ဓာတ်တော်ကို ရေစိမ်သောက်တာကတော့ ကြည်ညို အားကိုး စိတ်နဲ့ လုပ်တာဖြစ်လို့ အကုသိုလ် ဖြစ်မယ် မထင်ဘူး။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော် စစ်မစစ် သို့မဟုတ် ဓာတ်တော်ပွား ပြုလုပ်တဲ့ ဩဝတ္ထုမှန်ကို အတိအကျမသိဘဲတော့ (ကျန်းမာရေး ရှုထောင့်အရ) ရေစိမ် မသောက်သင့်ဘူးလို့ ထင်မြင်မိပါတယ်။ □

၈။ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ရဲ့ အနှစ်သာရ

နိဝင်သာ ၁၊ ၂၀၀၇။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော် သိလိုတာလေးတစ်ခု မေးပါရစေ။ တပည့်တော် မကြာ ခဏ မုသာမပါ လက်မချော လုပ်ပါတယ်။ ငါးပါးသီလမှာ မုသာဆို ရင် ဘယ်လိုမုသာကိုမျှ လက်မခံပါ။ တပည့်တော် အဲဒီလို မုသာ လေးတွေ ကင်းအောင် ကြိုးစားကြည့်ပေမယ့် လောကဆက်ဆံရေးတွေ မှာ အဆင်မပြေနိုင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်နဲ့ ပတ် သက်ပြီး မည်သို့ လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ်ဆိုတာကို ထေရဝါဒနဲ့ မဟာ ယာနအမြင် နှစ်မျိုးအရ သိလိုပါတယ်။

စိုးမင်းညွန့်

သစ္စာမန္တန်

ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာ ငုံးငှက်မင်းဖြစ်စဉ်က ‘ငါ့မှာ အတောင်တွေတော့ ရှိပါ ရဲ့၊ ဒါပေမယ့် မပျံနိုင်သေးပါ။ ခြေထောက်တွေလဲ ရှိပါရဲ့၊ မပြေးနိုင်သေး ပါ။ မိဖနှစ်ပါးလည်း ထွက်ပြေးကြပြီ။ (ဤမှန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့်) အို တောမီး၊ ရှောင်းရှားပါလော့’ လို့ သစ္စာပြုလိုက်လို့ တောမီးကွင်းပြီး အသက်ချမ်းသာခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ပါရမီခန်းပျို့မှာ ‘စကားသစ္စာ၊ မှန်သောခါကား၊ ဩဇာလေးနက်၊ ပေါ်ဆီတက်၍၊ နွယ်မြက်သစ် ပင်၊ ဆေးဘက်ဝင်၏ (ပိုဒ်၊ ၁၂၃)’ လို့ စပ်ဆိုပါတယ်။

သစ္စာမန္တန်နဲ့ အသက် ချမ်းသာသူတွေ ရောဂါပျောက်ကင်းသူတွေ ဘဝအခက်အခဲကို ကျော်လွှားနိုင်သူတွေအကြောင်း ကျမ်းဂန်မှာ များ စွာ ဖော်ပြပါတယ်။ ‘မုသာစကား ဆိုတတ်သူဟာ ဘယ်မကောင်းမှုကို မဆို လုပ်ဖို့ ဝန်မလေးဘူး’ လို့ ဣတိဂုတိပါဠိတော် (စာ၊ ၂၀၇)မှာ မြတ် ဗုဒ္ဓ ဟောထားလို့ မုသာရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် သစ္စာတရားရဲ့ လေးနက်ပုံနဲ့ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်မှုရဲ့တန်ဖိုးကို နားလည်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

၃၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

(အာဂုဓ)၊ (ဦးဒတ္တ) လမ်းလျှောက်နေတုန်း (ဣရိယာပထ)၊ ရှေးတည့် တည့်ကနေ ဗိုက်ကို ထိုးပြီး (ကြိယာဝိသေသ) သတ်ပါ'လို့ ဆရာ တော် ဦးတိဿက သတ်ဖို့ ခိုင်းခဲ့ပေမယ့် လူသတ်သမားက ဦးဒတ္တကို မသတ်ဘဲ ဦးဇောတကို သတ်မိရင်ဖြစ်စေ၊ လှံစွပ်နဲ့ မထိုးဘဲ သေနတ်နဲ့ ပစ်ရင်ဖြစ်စေ (ခြောက်ချက်ထဲက တစ်ချက်ချက် လွဲခဲ့ရင်) ဆရာတော် ဦးတိဿ အာပတ်မသင့် (ပါရာဇိက မကျ) ဘူး။

အဲဒီ ခြောက်ချက်နဲ့ သတ်ဖို့ အတိအကျခိုင်းရင် အတိအကျ ညီ ညွတ်မှ ခိုင်းသူဟာ ပါရာဇိကကျ (ရဟန်းအဖြစ် ဆုံးရှုံး) ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သတ်မှတ်ချက်မရှိဘဲ သာမန် စေခိုင်းရင်တော့ အာပတ်လွတ် လမ်း မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဥပမာ လူသတ်သမားကို ဆရာတော် ဦးတိဿက 'ဟေ့ ဒကာ၊ ဦးဒတ္တကို သွားပြီး သတ်ပစ်ချေ'လို့ သာမန်ပဲ ပြောလို့ လူသတ်သမားအနေနဲ့ ဦးဒတ္တကို သွားသတ်ရင် ဦးဒတ္တသေတဲ့အချိန်မှာ ဆရာတော် ဦးတိဿ ဘုန်းကြီး မဟုတ်တော့ဘူး။

သတ်မှတ်ချက် မရှိလို့

ဆရာတော် ဦးတိဿက လက်နက်ကိုင်တွေကို 'ခင်ဗျားတို့ကို ဆန့် ကျင် အာခံနေသူတွေဟာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ရန်သူပဲ၊ ရန်သူဆိုတာကို အ ကြွင်းအကျန် မထားနဲ့၊ အပြတ်ရှင်းပစ်'လို့ သာမန်ပဲ တိုက်တွန်း အား ပေးပြီးတဲ့နောက် လက်နက်ကိုင်တွေက (ဆရာတော် ဦးတိဿက တို့ ကို ရန်သူကို အပြတ်ရှင်းပစ်ဖို့ သင်ကြားပေးလိုကတာပဲ ဆိုတဲ့ အသိနဲ့) ၎င်းတို့ကို ဆန့်ကျင်သူ မှန်သမျှကို 'ဘယ်သူ့ကို မဆို၊ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်လက်နက်၊ ဘယ်လိုနေတုန်း၊ ဘယ်နည်းနဲ့ပဲ သတ် သတ်၊ သတ်ဖို့ အမိန့်ပေးပေး' ဆန့်ကျင်ဖက်အုပ်စုမှာ လူတစ်ယောက် သေတာနဲ့ စေခိုင်းသူ ဆရာတော် ဦးတိဿ ရဟန်းမဟုတ်တော့ဘဲ သင်္ကန်းဝတ်ကြီး ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဦးတိဿဟာ ခေါင်းပြတ်သွားတဲ့ လူကို ပြန်ရှင်အောင် လုပ်လို့ မရသလို တစ်သက်လုံး ဘုန်းကြီး ပြန် ဝတ်ခွင့်လည်း မရှိတော့ဘူး။ အပြစ်က အဲဒါလောက် ကြီးတယ်။ □

၈။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ရဲ့ အနှစ်သာရ

၂၉

သူတစ်ပါးရဲ့ နှစ်လိုမှုကို ရယူဖို့ ကြားဝါတာကို မလုပ်ဘူး။ သူတစ်ထူးရဲ့ ချီးမွမ်းတာကို ရယူဖို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ချီးမွမ်းစကားမဆို။ အဲဒါအတွက် ကိုယ့်ရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကို ဖုံးကွယ်မထား။ မိမိရဲ့ကိုယ်ကျင့်တရား ကို အကျိုးမဲ့စွာ ထုတ်ဖော်မပြဘူး။ ချီးမွမ်းထိုက်သူကို ချီးမွမ်း စကား ဆိုပြီး ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ကဲ့ရဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အထင်သေးလို့ မဟုတ် ဘဲ သနား ကြင်နာလို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှန်တရားကို မြှောက်ဆိုမှုဟာ အခြားသူတွေရဲ့ ကောင်းကျိုး ချမ်း သာကို မဖြစ်ပေါ်စေရင် ဆိတ်ဆိတ် နေသင့်တာပေါ့။ အကယ်၍ အမှန် စကားဟာ အခြားသူတစ်ယောက်ကို အကျိုးရှိမဲ့ ပုံပေါ်ရင် ပြောလိုက် မိလို့ မိမိကိုယ်တိုင်ကို နစ်နာစေနိုင်ပေမယ့် အဲဒီစကားကို မြှောက်ဆိုသင့် တယ်။ မိမိစကားကို လေးစားသကဲ့သို့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စကားကို လည်း ထောမနာပြုပါတယ်။ ဆိုလိုတာက မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်မှာ အဲဒီ အနှစ် သာရတွေပါလို့ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အဆင်ပြေနိုင်တဲ့ နည်းနဲ့ (အဲဒီနည်းက တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူနိုင်ပါဘူး) တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့သာ အရေးကြီးကြောင်းပါ။

ထေရဝါဒမှာရော မဟာယာနမှာပါ ပါရမီဆယ်ပါးနဲ့ အဲဒီအထဲမှာ သစ္စာပါရမီဆိုတာကို ဖော်ပြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခြေခံ အနှစ်သာရ အ နေနဲ့ များစွာ ခြားနားမယ်လို့ မထင်ဘူး။ □

ဣဿာ-ဟူသည့်

ဣဿာ ၈၊ သူတကာ ချမ်းသာသည်ကို ကိုယ့်ထက် သာသည်ကို မမြင်ချင် မကြားချင် မြင်ပြန် ကြားပြန်လျှင်လည်း မချမ်းသာ မနှစ် သက်နိုင် မုန်းတတ် မြင်ပြင်းကပ်တတ် မနာလို ငြုစူတတ်သော ဣဿာ လည်းကောင်း။

မစ္ဆရိယဉ္စ၊ မိမိဥစ္စာကို သူတကာနှင့် မဆက်ဆံလို မပေးလို သူကာ နှင့် ဆက်ဆံပြန်လျှင်ညလ်း မချမ်းသာ မခံသာ မယှဉ်ကဲကဲ့သို့ ဝန်တို တတ်သော မစ္ဆရိယ လည်းကောင်း။

(ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း၊ စာ-၁၈၈)

၉။ လူသတ်ဖို့ ညွှန်ကြားသူ

အောက်တိုဘာ ၂၃၊ ၂၀၀၇။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ရဟန်းတစ်ပါးသည် လေးမြား၊ ဓား၊ တုတ်၊ သေနတ်စသော လက်နက် ကိုင်ဆောင်ထားသူများအား သို့တည်းမဟုတ် အာဏာပါးကွက်သား လူသတ်သမားများအား အခြားသော လူသားတစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ရန် တိုက်တွန်း၊ အားပေး၊ နည်းပြလမ်းညွှန် လုပ်ကောင်းပါသလား။ သို့တည်းမဟုတ် အားပေးစကား တိုက်တွန်းစကား ပြောဆိုကောင်းပါသလား။ အကယ်၍ ပြောဆို ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် ထိုရဟန်းသည် ဝိနည်းအရ မည်သည့် အပြစ် ရှိပါသနည်း။ အပြစ်ကြီးသလား ပေါ့သလားဆိုသည်ကို ကျမ်းဂန်နှင့် အညီ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည်။

နေမျိုးလင်း (Austin, TX)

ဓမ္မဂုဏ်ရည်ကို ညှိုးစေသူ

ပိဋကတ်သုံးပုံထဲမှာ ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ မိမိကိုဖြစ်စေ၊ မိမိနှင့်ပတ်သက်သူကိုဖြစ်စေ ဆန့်ကျင်တဲ့လူတွေကို စိတ်ဆိုးပြီး အဲဒီလူတွေကို သတ်ပစ်ဖို့ လက်နက်ရှိသူတွေကို အားပေးတယ်’ဆိုတဲ့ စာကြောင်းတိုလေး တစ်ကြောင်းလောက်သာ ပါခဲ့မယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်မှာ ‘ဖော်ပဿကော = လာပါ ရှုပါ’လို့ စမ်းသပ်ခံနိုင်တဲ့ ဓမ္မဂုဏ်ရည် မရှိနိုင်တော့ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ယခုလောက်လဲ ထွန်းပြောင်လာနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ သက်ရှိ သတ္တဝါတစ်ယောက်ကို သတ်ဖို့ သို့တည်းမဟုတ် သတ်ခိုင်းဖို့ မည်သည့် ဖန်

၉။ လူသတ်ဖို့ ညွှန်ကြားသူ

၃၁

ဆင်းရှင် သို့တည်းမဟုတ် ဗြဟ္မာဘုရား နတ်သိကြားမှာမှ အထူးအခွင့်အရေး မရှိပါဘူး။ သင့်လက်ပေါ်မှာ တွားသွားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကလေးကိုတောင် စိတ်ထင်တိုင်း သတ်ဖို့ အခွင့်အရေး သင့်မှာ မရှိဘူး။

ဗုဒ္ဓတရားတော်အစစ်က အဲဒီလို ဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓရဲ့သားတော်ဖြစ်တဲ့ ရဟန်းအစစ်တွေက လူတစ်ယောက်ကို သတ်ဖို့ လက်နက်ကိုင် လူသတ်သမားကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တိုက်တွန်း အားပေးကောင်းပါ့မလဲ။ အားပေး တိုက်တွန်းခဲ့ရင်လည်း အဲဒီရဟန်းဟာ ကိုယ်တိုင် အလိုအလို ရဟန်းအဖြစ်က လူ့အဖြစ်ကို လျှော့ကျသွားရုံမက ပြောပြခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဓမ္မဂုဏ်ရည်ကိုလည်း ညှိုးမှိန်အောင် လုပ်ရာကျပါတယ်။

လူသတ်အင်္ဂါငါးပါး

ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ကိုယ်တိုင် လူကိုသတ်ရင်၊ အနည်းဆုံး ကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးကို ပဋိသန္ဓေဖျက်ဆေး ပေးမိရင်၊ ဒါမှမဟုတ် အခြားတစ်ယောက်ကို လူသတ်ဖို့ စေခိုင်း အားပေး တိုက်တွန်းရင်၊ သေချင်နေတဲ့လူကို သေတာကောင်းတယ်လို့ မြှောက်ပေးရင်၊ သေချင်နေသူရဲ့ အနီးအနားမှာ လူသတ်ပစ္စည်းတွေကို ချထားပေးရင် အဲဒီရဟန်းဟာ သင်္ကန်း ဝတ်ထားပေမယ့် ရဟန်းဆိုတဲ့ အရေအတွက်ထဲ မပါတော့ဘူး။ လူသတ်မှု ထမြောက်ဖို့အတွက် -

- ၁) သတ်မဲ့ လူဟာ လူသားစင်စစ် ဖြစ်ခြင်း
- ၂) အဲဒီလူ အသက်ရှိနေတယ်လို့ သိခြင်း
- ၃) သတ် (သေစေ) လိုတဲ့ စေတနာ ရှိခြင်း
- ၄) ကိုယ်တိုင် လုံ့လပြု၍ သတ်ခြင်း
- ၅) အသတ် ခံရသူ သေဆုံးခြင်းလို့ အင်္ဂါငါးချက် ရှိပါတယ်။

စေခိုင်းပုံ ၆ မျိုး

အခြားလူကို စေခိုင်းရာမှာ သတ်မှတ်ချက် လွှဲခဲ့ရင်တော့ အာပတ်မသင့် (ပါရာဇိကမကျ) ဘူး။ ဥပမာ ‘ဦးဒတ္တကို (ဝတ္ထု)၊ မွန်းလွဲ ၁ နာရီ အချိန် (ကာလ)၊ ရွှေတိဂုံဘုရား အရှေ့ဖက်မုခ်မှာ (ဩကာသ)၊ လှံစွပ်နဲ့

၂၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀။ နောက်ဆုံးချုပ်တဲ့ဂွပ်

သံဃာသင်းခွဲသူ

‘ဥပါလိ၊ လူ (ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမ) သာမဏေတို့သည် သံဃာကို မခွဲနိုင်။ ခွဲခြင်းငှာသော်ကား အားထုတ်နိုင်၏ (ဝိ ၄၊ ၂၆၇)’လို့ အရှင် ဥပါလိမထေရ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်တော်မူတဲ့အတွက် သံဃာသင်းခွဲသူဟာ ရဟန်းပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လူ၊ သာမဏေတွေကတော့ သံဃာကွဲအောင် ဘေးက သွေးထိုးလို့ဆော်သူပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

‘ဥပါလိ၊ ပကတတ် (အာပတ်စင်ကြယ်) ဖြစ်သော၊ တူမျှသော ပေါင်းသင်းမှုရှိ (မကွဲပြားသေး) သော၊ တူမျှသော သိမ် (သိမ်တစ်ခု တည်း) ၌ တည်သော ရဟန်းသည် သံဃာကို ခွဲနိုင်၏ (ဝိ ၄၊ ၂၆၇)’ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်အရ သိမ်ထဲမှာ အနည်းဆုံး ရဟန်း ၉ ပါး သံဃာကံ ပြုဖို့ လုပ်နေတုန်း ရဟန်းတစ်ပါးက ဘေးကရဝတ္ထု (သံဃာကွဲပြား ကြောင်း) ၁၈ မျိုးကို ပြဆိုရင်း သံဃာအချို့ကို မိမိဖက်ပါအောင် စည်း ရုံးပြီး မိမိ နောက်ပါတဲ့ အုပ်စုနဲ့ အဲဒီသိမ်ထဲမှာပဲ သံဃာကံကို သီးခြား ပြုရင် အဲဒီ ရဟန်းဟာ သံဃာ သင်းခွဲသူလည်း ဖြစ်တယ်။ ပဉ္စာနန္ဒရိယ ကံကြီးလည်း ထိုက်တယ် (ဝိ ၄၊ ၂၆၇)။

(သိမ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေမယ့်) ရဟန်း ၉ ပါးမပြည့်ရင် သံဃာသင်းခွဲသူ လို့လည်း မဆိုနိုင်။ ပဉ္စာနန္ဒရိယကံလည်း မထိုက်ဘူး (မ-၄၅ ၄၊ ၇၇)။ သင်းခွဲသူ အဓမ္မဝါဒိရဲ့ နောက်လိုက်တွေကတော့ ကံကြီးမထိုက်ပေမယ့် မဟာသာဝဇ္ဇဖြစ် (အပြစ်ကြီး) ပါတယ် (အဘိ-၄၅ ၂၊ ၄၀၈)။

မှတ်ဖို့က ပဉ္စာနန္ဒရိယကံမြောက်တဲ့ သံဃာသင်းခွဲမှုကို ရဟန်း ကပဲ ဖြစ်စေနိုင်တယ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘေးကရဝတ္ထု ၁၈ မျိုး

- ၁) ရဟန်းသည် အဓမ္မ (မမှန်သည်) ကို ဓမ္မ (အမှန်) ဟု ဆို၏။
- ၂) ဓမ္မ (မှန်သည်) ကို အဓမ္မ (မမှန်) ဟု ဆို၏။
- ၃) အဝိနယ (ဝိနည်းမဟုတ်) ကို ဝိနယ (ဝိနည်း ဟုတ်) ဟု ဆို၏။
- ၄) ဝိနယ (ဝိနည်းဟုတ်) ကို အဝိနယ (ဝိနည်းမဟုတ်) ဟု ဆို၏။
- ၅) ဗုဒ္ဓဟောကို ဗုဒ္ဓ မဟောဟု ဆို၏။

စက်တင်ဘာ ၁၉၊ ၂၀၀၇။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
တပည့်တော် သိချင်တာတစ်ခု ရှိပါသည်။ ယင်းမှာ စုတေစိတ် မကျမီ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ချုပ်သည်ဟု ကြားဖူး ပါသည်။ စုတေစိတ်မကျမီ မည်သည်ကစ၍ ချုပ်ပြီး၊ နောက်ဆုံး မည် သည်က ချုပ်သည်ကို ဖြေကြားပေးပါ။

ရိုသေစွာဖြင့်
Warren Aung, New Zealand

စိတ်ဖြစ်ကြိမ်

ပန်းတစ်ပွင့်ကိုမြင်တဲ့ ‘မြင်သိစိတ် ဖြစ်စဉ်’မှာ ပန်းပွင့်ရယ်လို့ အတိအ ကျ သိတဲ့ ‘မြင်သိစိတ်’နဲ့အတူ စိတ်ပေါင်း ၁၇ ခု အစီအရီ တစ်ပြိုင် နက်လိုလို ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒီစိတ် ၁၇ ခု သို့မဟုတ် ၁၇ ကြိမ်ကို စိတ္တက္ခဏကြီးလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ စိတ္တက္ခဏကြီး တစ်ကြိမ်စီမှာ ဥပါဒ် (ဖြစ်ဆဲ) ငြိ (တည်ဆဲ) နဲ့ ဘင် (ပျက်ဆဲ) လို့ ခဏငယ် သုံးခုစီပါ တယ်။ ခဏငယ်သုံးခုပေါင်းရဲ့ ကြာမြင့်ချိန်ကိုတော့ စိတ်တစ်ခုရဲ့ သက် တမ်း (စိတ်သက်) လို့ ခေါ်တယ်။ စိတ္တက္ခဏကြီး ၁၇ (ဥပါဒ် ငြိ ဘင် ခဏ ငယ် ၅၁) ရဲ့ ကြာမြင့်ချိန်က ရုပ်ရဲ့သက်တမ်း (ရုပ်သက်)ပဲ။ ရုပ် တစ်ခုရဲ့ သက်တမ်းဟာ စိတ်သက် ၁၇ ခုနဲ့ ညီတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။

တစ်ခါ ရုပ်သက်မှာလဲ ဥပါဒ် ငြိ ဘင်လို့ ခဏငယ်သုံးခုစီ ရှိပြန် ရာမှာ ဥပါဒ်နဲ့ ဘင် ခဏတွေက စိတ်နဲ့ သက်တမ်း တူတယ်။ ရုပ်တစ် ခုရဲ့ ငြိ (တည်ဆဲ) ခဏ သက်တမ်းက စိတ်သက်တမ်းရဲ့ ခဏကြီး ၁၆ နှင့် ခဏငယ် တစ်ချက် (ခဏငယ်သက်သက် ၄၉) နဲ့ ညီပါတယ်။

လက်ဖျစ် တစ်ချက်တီး ကာလအတွင်း ခဏငယ်သုံးခုပါတဲ့ စိတ် ဖြစ်ကြိမ်ပေါင်း ကုဋေတစ်သိန်းမက ဆက်တိုက် ဖြစ်ပျက်ပါသတဲ့။ ကွန်

၂၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပျူတာနဲ့ လိုက်လို့ မမိနိုင်ပါဘူး။ ဒါက ရှေ့မှာပြောမယ့် စကားကို နားလည်နိုင်ဖို့ ဖော်ပြရတဲ့ အဘိဓမ္မာ အခြေခံလေးပါ။

သေခြင်းအဖွင့်

‘ဇိဝိတိန္ဒြေဟူသော အသက် (အာယု)၊ ကမ္မဇတေဇောဟူသော အခိုးအငွေ့ (ဥသ္မာ)၊ သိစိတ်ဝိညာဏ် (ဤတရားသုံးပါး) ဤကိုယ်ခန္ဓာကို စွန့်ခွာသောအခါ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် စွန့်ပစ်ခံရပြီး စိတ်စေတနာ စေ့ဆော်မှုမရှိဘဲ ပိုးလောက်များ၏ အစားအစာ ဖြစ်သွားတော့၏ (သံ ၂၊ ၁၁၆)။’ ဒါကတော့ သံယုတ်ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက်လာတဲ့ ‘သေခြင်း’ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်ပါ။ အာယု၊ ဥသ္မာ၊ ဝိညာဏ် ဒီသုံးမျိုး ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ အတူ မရှိတော့ရင် သေပြီ။

‘စုတေခါနီး၌ စုတိစိတ်မကျမီ ၁၇ ကြိမ်မြောက်စိတ်၏ ဋီ (တည်ဆဲ) ကာလမှစ၍ ကမ္မဇရုပ်သစ်များ (ဆက်) မဖြစ်ကုန်။ (ဋီခဏ၏ ရှေ့မှာ ဖြစ်ခဲ့သည့်) ဥပါဒ် (ဖြစ်ဆဲ) ခဏ၌ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ကမ္မဇရုပ်များလည်း စုတိစိတ်၏ဘင်နှင့် ပြိုင်တူ ချုပ်ပျောက်သွား၏ (ရူပပရိစ္ဆေဒ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ)။’ ဒါကြောင့် ‘သေတယ်ဆိုတာ စုတိစိတ်ဖြစ်ပြီးနောက် ကမ္မဇရုပ်တွေ ဆက်မဖြစ်တော့ခြင်း’လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နောက်ဆုံးချုပ်တဲ့ရုပ်

ကမ္မဇရုပ် ၁၈ မျိုးရှိတယ်။ အဲဒါတွေက ဟဒယရုပ်၊ မျက်စိ(အကြည်)၊ နား(အကြည်)၊ နှာခေါင်း(အကြည်)၊ လျှာ(အကြည်)၊ ကိုယ်(အကြည်)၊ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်၊ ပုဗ္ဗာဝရုပ်၊ ဇိဝိတရုပ်၊ ဝဏ္ဏ (အဆင်း)၊ ဂန္ဓ (အနှံ့)၊ ရသ (အရသာ)၊ ဩဇာ၊ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ အာကာသဓာတ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကမ္မဇရုပ်တွေ အားလုံးဟာ စုတိစိတ်ရဲ့ ဋီ(တည်ဆဲ) ခဏကစပြီး အသစ်မဖြစ်တော့ဘူး။ စုတိစိတ်ရဲ့ ဥပါဒ်(ဖြစ်ဆဲ) ခဏတုန်းက ဖြစ်ပေါ်ပြီးဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရုပ်တွေအားလုံးလဲ စုတိစိတ်ရဲ့ ဘင် (ပျက်ဆဲ)ခဏမှာပဲ (စုတိစိတ္တသမကာလမေဝ) ပြိုင်တူချုပ်သွားပါတယ်။

ဒါကြောင့် မျက် စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာတို့ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ချုပ်တယ်လို့ မဆို နိုင်ပါဘူး။ ပြိုင်တူချုပ်တယ်လို့ပဲ ဆိုနိုင်တယ်။

၁၁။ သံဃာသင်းခွဲကံထိုက်သူ

၃၅

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း အလိုအရ ကမ္မဇရုပ်တွေ ချုပ်ပြီးနောက် စိတ္တဇရုပ် ၁၅ (ကာယဝိညာဏ်၊ ဝစီဝိညာဏ်၊ သဒ္ဓါ၊ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ အာကာသဓာတ်) နဲ့ အာဟာရဇရုပ် ၁၂ (စိတ္တဇရုပ် ၁၅ ထဲက ကာယဝိညာဏ်၊ ဝစီဝိညာဏ်နဲ့ သဒ္ဓါကို နုတ်) တွေ ပြတ်စဲကြတယ်။

ဥတုဇရုပ် ၁၃ (စိတ္တဇရုပ် ၁၅ ထဲက ကာယဝိညာဏ်နဲ့ ဝစီ ဝိညာဏ်ကို နုတ်) ကတော့ သေလို့ အလောင်းကောင် ဖြစ်ပြီးနောက် အရိုးစု၊ အဲဒီ အရိုးစုဆွေးလို့ မြေမှုန့်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာမြေပျက်သည်အထိ ဆက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဘိဓမ္မာအလိုအရ နောက်ဆုံးချုပ်တဲ့ ရုပ်ကတော့ ဥတုဇရုပ်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ □

၁။ သံဃာသင်းခွဲကံ ထိုက်သူ

စက်တင်ဘာ ၁၅၊ ၂၀၀၇။

မေးလျှောက်အပ်ပါသည် ဘုရား၊ ပဉ္စာနန္ဒရိယကံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မရှင်းလို့ မေးစရာလေး ရှိပါတယ်။ သိလိုတာက လူတွေ (သာမန်အရပ်သား သို့မဟုတ် ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတွေ) က သံဃာ ညီညွတ်မှုကို ပျက်ပြားအောင်လုပ်တာလား၊ သို့တည်းမဟုတ် အမှတ်တမဲ့ဖြစ်စေ တမင်သက်သက်ဖြစ်စေ သံဃာကပဲ သံဃာညီညွတ်မှုကို ပျက်ပြားအောင် လုပ်နိုင်တာလား။

ဥပမာတစ်ခု ပြောရရင်၊ အချို့နေရာတွေမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (လူ) တွေနဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားကြတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို အငြင်းပွားမှုဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ အဲဒီဒေသက လူတွေကိုရော ရဟန်းသံဃာတွေကိုပါ ကွဲပြားသွားစေပါတယ်။ ပါဠိကျမ်းဂန်နဲ့ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေနဲ့ ရှင်းပြပေးစေချင်ပါတယ်။

ဇော်ဝင်းမြင့်၊ ဒုတိယ။

၁၂။ လေးကျွန်းတစ်မြင်းမိုင်

၁၁။ သံဃာသင်းခွဲကံထိုက်သူ

၃၇

စက်တင်ဘာ ၆။ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

တပည့်တော် ကာလိဗိုးနီးယားက ကျောင်းသားတစ်ယောက်ပါ။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း ပတ်ရံထားတဲ့ စိတ်ကူးယဉ်တောင် (မြင်းမိုင်တောင်) အကြောင်းကို ပြောလာပါတယ်။ မြင်းမိုင်တောင်နဲ့ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဟောကြားပါသလား။ ဒါမှမဟုတ် အဲဒီတောင်က စိတ်ကူးယဉ် ဒဏ္ဍာရီ သက်သက်လား။ တကယ်ကော ရှိနိုင်ပါ့မလား။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဟောကြားခဲ့တယ်ဆိုရင် နည်းနည်းလောက် ထပ်ဆင့် ရှင်းပြပေးပါ။ ယနေ့ ခေတ်သစ်သိပ္ပံနဲ့ ကော ဘယ်လို ညှိယူပါ့မလဲ။

ဗရိန်းကျော်

ဗုဒ္ဓစကား

အခါတစ်ပါးမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓက အရှင်အာနန္ဒာကို ‘အာနန္ဒာ၊ စူဠနိကာ လောကဓာတ် တစ်ထောင်၊ မဇ္ဈိမိကာလောကဓာတ် တစ်သန်း၊ မဟာလောကဓာတ် ကုဋေတစ်သိန်းရှိတယ်။ လောကဓာတ်တစ်ခုစီမှာ မြင်းမိုင်တောင်တစ်ခု၊ အရှေ့ကျွန်း တစ်ခု၊ အနောက်ကျွန်းတစ်ခု၊ တောင်ကျွန်းတစ်ခု၊ မြောက်ကျွန်း တစ်ခုစီရှိတယ် (အံ ၁၊ ၂၂၈)’လို့ မိန့်တော်မူဖူးပါတယ်။ တစ်ခါမှာတော့ ဗုဒ္ဓက ‘ရဟန်းတို့၊ ကာမဘုံကို အများဆုံး ခုနစ်ကြိမ်ပဲ လာရဦးမယ့် သောတာပန်အရိယာ တစ်ယောက်ဟာ မြင်းမိုင်တောင်လောက်ရှိတဲ့ ဒုက္ခအစုကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီးပြီ။ ကျန်နေသေးတဲ့ ဒုက္ခကတော့ ပဲနောက်စေ့အရွယ် ကျောက်စရစ်ခဲ ခုနစ်လုံးစာမျှပါပဲ။ ဒါကြောင့် သင်တို့တစ်တွေ ဒုက္ခငြိမ်းအောင် တရားအားထုတ်ကြ (သံ ၃၊ ၃၉၈)’ လို့လည်း မိန့်တော်မူဖူးပါတယ်။

- ၆) ဗုဒ္ဓ မဟောကို ဗုဒ္ဓဟောဟု ဆို၏။
- ၇) ဗုဒ္ဓ လေ့ကျက်သည်ကို မလေ့ကျက်ဟု ဆို၏။
- ၈) ဗုဒ္ဓ မလေ့ကျက်သည်ကို လေ့ကျက်ဟု ဆို၏။
- ၉) ဗုဒ္ဓ ပညတ်သည်ကို မပညတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၀) ဗုဒ္ဓ မပညတ်သည်ကို ဗုဒ္ဓ ပညတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၁) အာပတ်မဟုတ်သည်ကို အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၂) အာပတ်ဟုတ်သည်ကို မဟုတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၃) အပြစ်ပေါ် အာပတ်ကို အပြစ်လေးအာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၄) အပြစ်လေး အာပတ်ကို အပြစ်ပေါ် အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၅) ချွင်းချက်ရှိ အာပတ်ကို ချွင်းချက်မရှိ အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၆) ချွင်းချက် မရှိ အာပတ်ကို ချွင်းချက်ရှိ အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၇) ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို မရုန့်ရင်းသော အာပတ်ဟု ဆို၏။
- ၁၈) မရုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို ရုန့်ရင်းသော အာပတ်ဟု ဆို၏။

(ဝိ ၄၊ ၃၆၇)။

တစ်ခြားစီယူပါ

ဒီနေရာမှာ သံဃာဘေဒက ဖြစ်အောင်လုပ် (သံဃာသင်းခွဲ) လို့ ကံကြီးထိုက်တာနဲ့ သံဃာ့ ညီညွတ်ရေးပျက်အောင် လုပ်တာကို တစ်ခြားစီယူသင့်ပါတယ်။ ပါဠိတော်မှာ ပြဆိုတဲ့အတိုင်း သံဃာ့ညီညွတ်ရေးပျက်အောင်တော့ လူတွေလည်း လုပ်နိုင်တာပါပဲ။ လူတစ်ယောက်ဟာ ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈ ပါးကို ကိုယ်တိုင် သိလို့ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းကြီးတွေဆီက တစ်ဆင့် ကြားရလို့ဖြစ်စေ လူတွေအကြား ဘုန်းကြီးတွေအကြား ဝါဒဖြန့် ပြောဆိုနိုင်တာပဲ။ သို့မဟုတ် ဘေဒကရဝတ္ထုနဲ့အလားတူ ကုန်းချောစွပ်စွဲစကားတွေကို သို့မဟုတ် ဟိုဖက်ဘုန်းကြီး ဒီဖက်ဘုန်းကြီး ဟိုအုပ်စုနဲ့ ဒီအုပ်စုအကြား ပိန်ဖျင်းတဲ့စကား (ဘေဒကရဝတ္ထု) တွေကို အပိုအယူလုပ်ရင် ညီညွတ်နေတဲ့ သံဃာတွေ ကွဲပြားသွားနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို လုပ်ရာမှာ အဓမ္မဝါဒီ (မမှန်သူ) နောက်ကို လိုက်ပြီး ဓမ္မဝါဒီတွေကို မဟုတ်မတရား စွပ်စွဲမိရင်တော့ အဲဒီလူတွေ အပြစ်ကြီး

၃၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထိုက်ပါလိမ့်မယ်။ ဤဘဝ နောင်ဘဝ လူမွှေးမပြောင်နိုင်ပါဘူး။ အစတော့ မိသားစု၊ တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်သွားတဲ့ လလို ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

မေးခွန်းအာဘော်

မေးခွန်းရဲ့ ဒုတိယပိုင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ နည်းနည်းပြောစရာရှိတာက မြန်မာပြည်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ လူဥပါသကာတွေနဲ့ ရဟန်းတွေအကြား ဘုန်းကြီးကျောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာ မရှိသလောက် ဆိုတာပါပဲ။ ရှိချင်တော့ ရှိပူးမယ်၊ ဒါပေမယ့် ရှားရှားပါးပါးပဲ နေမှာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အလှူရှင်က ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပြန်လှူယူပြီး အိမ်လုပ်ပစ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်လို့ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအဖွဲ့တစ်ခုက ရဟန်းတစ်ပါး သို့မဟုတ် သံဃာ(ရဟန်းအများ)ကို ရေစက်ချ လှူဒါန်းပြီးပြီဆိုရင် မြန်မာ့ ဥပဒေအရ အလှူရှင် (ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့) က အဲဒီကျောင်းကို မပိုင်ဆိုင်တော့ပါဘူး။ တရားစွဲလို့လည်း မရတော့ပါဘူး။

ဘုန်းကြီးအချင်းချင်း ဘုန်းကြီးကျောင်း ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာ ရှိတာပါ။ အထူးသဖြင့် ပျံလွန်တော်မူတဲ့ ဆရာတော်က မည်သည့် တပည့်ကိုမျှ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ အတိအကျ လွှဲအပ်ခဲ့ရင် ဒါမျိုး ကြုံရတတ်ပါတယ်။ နောက်တစ်မျိုးမှာ ဆရာတော်ကြီး ပျံတော်မူခါနီး ရဟန်းငယ်ဦးတိဿက အနီးအနားမှာ စောင့်ရှောင့်နေပေမယ့် ဆရာတော်က အဝေးရောက်နေတဲ့ တူတော်မောင် ဦးဒတ္တကို ကျောင်းအပ်ခဲ့ပြီး လူအများစုကလည်း ဦးတိဿကိုပဲ ကြည်ညိုကြတယ်ဆိုရင် အားလုံး ပုထုဇဉ်ဘာဝပေမို့ ပြဿနာဖြစ်ဖို့ သေချာသလောက်ပါပဲ။

စိတ်ထားမှန်စေ

အစစ်ပါပဲ။ သံဃာကွဲရင် လူတွေကွဲတယ်။ ကျေးရွာ နှစ်ခြမ်းကွဲတယ်။ လင်မယား ကွဲတာတောင် တွေ့ဖူးပါတယ်။ ကျမ်းဂန်မှာ ပြတာက ကိုယ်စောင့်နတ်တွေလည်း ကွဲတယ်၊ အဲဒီကတစ်ဆင့် မြေကိုမှီတဲ့ နတ်တွေ၊ အာကာသမှာနေတဲ့ နတ်တွေ ကွဲတယ်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံအထိ အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှတစ်ပါး အကုန် နှစ်အုပ်စုစီ ကွဲကုန်ပါသတဲ့ (မ-၄၄ ၄၊ ၂၄)။ ဒါကြောင့် သံဃာ ကွဲတာဟာ အကျိုးမရှိပါဘူး။ အကျိုး

၁၁။ သံဃာသင်းခွဲကံထိုက်သူ

၃၉

ယုတ်ပါတယ်။ အပါယ်ရဲ့ ရောက်ကြောင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သံဃာကွဲခြင်းကိစ္စဟာ ဗုဒ္ဓသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်မှာ တောင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတာမို့ လူ့သဘာဝနဲ့ သမိုင်းစဉ်အရ ရှောင်လွှဲ မရနိုင်တဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ်လို့ပဲ ဆိုပါရစေ။ အစရှိရင် အမှုရှိပြန်ပါ။

လောကမှာ သက်ရှိရော သက်မဲ့ပါ ဖိုဓာတ်မဓာတ် (ဆန့်ကျင်သဘာဝ) နှစ်မျိုးဟာ ခွဲမရသလို မည်သည့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာမဆို သဘောထားကွဲပြားတဲ့ အုပ်စုတစ်စုဟာ ရှိစမြဲပါ။ ဒါကြောင့် မလွှဲသာလို့ အဲဒီလို (ကွဲပြားမှု) ဖြစ်လာရင် နှစ်ဖက်လုံး အစွန်းမရောက်ဘဲ၊ တစ်ဖက်သားကို မထိခိုက်စေဘဲ ကိုယ်ယုံကြည်ရာကို စေတနာမှန်မှန်နဲ့ ချီတက်နိုင်ဖို့ မိမိစိတ်ထားကို ပြုပြင်သင့်ပါတယ်။ □

နိဗ္ဗာန်ဘုံ

ဘဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ဝိဘဝေါပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကော။

(ဗုဒ္ဓဝံသာ၊ သုမေပေတ္တနာခန်း၊ ၁၀-၇၂၊ ၁၀)

ဘဝေ၊ သတ္တဝါတို့ သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ရာ ဘုံဌာနဘဝဟူသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ဤလောကထဲ၌ ထင်ရှားရှိသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ရှိသောကြောင့်ပင်။ ဝိဘဝေါ၊ သတ္တဝါတို့ သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်ရရာ နိဗ္ဗာန်ဘုံဟု ခေါ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကော၊ အလိုရှိသင့် ရှိထိုက်လှပေသလျှင် ကတည်း။

သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့်တကွ ဖြစ်ရာဘဝဟူသော ဤလူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် တကွ မဖြစ်ရရာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပုဂ္ဂလ၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်နေရာ ဝိဘဝဟူသော နိဗ္ဗာန် အရပ်ဟူသည် ထင်ရှားရှိရမည် ဧကန် မှတ်သင့်မှတ်ထိုက်တော့သည် ဟူလို။

(ဝိဇ္ဇိရာဂန္တိရမဟာနိဗ္ဗာန်တတိယနိက္ခာန်၊ ၈၁-၆၆)။

cosmology (စကြဝဠာဗေဒ)ဟာ အတော်ကို reasonable ဖြစ် (ကြောင်း ကျိုး ဆီလျော်) ကြောင်းပါ။ ဒါကြောင့် ကမ္ဘာကျော် အိုင်စတိုင်း ဟော ကိန်း ထုတ်ခဲ့ပုံကို ဖတ်ကြည့်ပါဘိ -

‘အနာဂတ် ဘာသာရေးသည် တစ်ဆူတည်းသော ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရ ဘုရားကို ဖယ်ရှားလိမ့်မည်။ သဘာဝနှင့် စိတ်ပိုင်းလေ့ကျင့်မှု ပေါင်းစပ် လျက် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝပြီး တွေ့ကြုံသိရှိမှု အားလုံးမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် ဘာသာရေး အယူအဆ တစ်ရပ်ကို အခြေခံမည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဆိုခဲ့ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖြေကြား၏။ ထို့ကြောင့် ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာနှင့် ညီညွတ်ရှိသည့် ဘာသာဝါဒတစ်ခု လိုအပ်မည်ဆိုပါလျှင် ယင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ပင် ကေနမလွဲ ဖြစ်လိမ့်မည်။’ (ကျမ်းကို ရှာမတွေ့မိသေးပါ။) □

၁၃။ ဗုဒ္ဓမွေးဖွားနှစ် နှစ်မျိုး

ထွက် ၂၄၊ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လျှောက်တင်လိုက်ပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မက ကာလိဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ် UC Davis မှာ တက်ရောက် ပညာသင်နေတဲ့ မြန်မာကျောင်းသူပါ။ Religious Study (ဘာသာရေး လေ့လာမှု) အတန်းကို တက်နေရလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို လေ့လာရရင်း အရှေ့တိုင်းနှင့် အနောက်တိုင်း ပညာရှင်တွေရေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာအုပ်တွေကို ဖတ်ရှုရပါတယ်။ အဲဒီလို ဖတ်ရင်း အခက်အခဲတစ်ခုက ဗုဒ္ဓဘုရား ဖွားမြင်တဲ့နှစ်ကို ဖော်ပြကြရာမှာ အချို့က ဘီစီ ၅၆၃၊ အချို့ကျတော့ ဘီစီ ၆၂၃ လို့ နှစ်မျိုး ကွဲပြားစွာ ဖော်ပြကြပါတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ တပည့်တော်အနေနဲ့ ဘယ်ခုနှစ်ကို

‘မြင်းမိုရ်တောင်သည် အလျား၊ အနံ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်စီရှိ၏။ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် သမုဒ္ဒရာ၌ မြုပ်နေပြီး ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် သမုဒ္ဒရာပေါ် တက်၏ (အံ ၂၊ ၄၇၄)။ ဖော်ပြပြီး သာဓကတွေအရ ‘မြင်းမိုရ်တောင်’ ‘ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း’ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရတွေကို မြတ်ဗုဒ္ဓ သိတော်မူ သို့မဟုတ် မြတ်ဗုဒ္ဓ နှုတ်တော်နဲ့ သုံးနှုန်းတော်မူခဲ့တယ် ဆိုတာပါပဲ။

အဖွင့်ကျမ်းများ

အဋ္ဌကထာလို့ခေါ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ မူရင်းပါဠိတော်တွေကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုတဲ့ ကျမ်းတွေဟာလည်း သံဂါယနာသုံးတန် တင်ခဲ့တာ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁၊ ၁၈) ဖြစ်လို့ ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေလိုပဲ လေးစားခံရပါတယ်။ ဒီအဖွင့်ကျမ်းတွေမှာတော့ မြင်းမိုရ်တောင်ကို ပတ်ရံနေတဲ့ တောင်ခုနစ်လုံး၊ ကျွန်းကြီး လေးကျွန်း၊ သမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရှိတယ်၊ တစ်ကျွန်းမှာ နေအလင်းရောင် ရနေတုန်း အခြားကျွန်းတွေ မှောင်နေတယ် (ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ ၁၉၉။ သုတ္တနိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၈၄ စသည်)။ စကြဝဠာအနန္တ (စကြဝဠာဟာ အဆုံးမရှိ၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ၊ ၄၉ စသည်)လို့ ဖွင့်ဆိုကြပါတယ်။

မြင်းမိုရ်တောင်ဟာ ကမ္ဘာမြေရဲ့ အလယ်ဗဟိုမှာ ရှိတယ် (Pali Proper Names, III, p. 1136)။ ပကတိမျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်ဘူးလို့လည်း ဆိုတယ် (လူသေလူဖြစ်ဝိနိစ္ဆယ၊ စာ-၆၆၆)။

အရှင်အဿဂုတ္တမထေရ်ဟာ ခက်ခဲနက်နဲတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မေးတတ်သူ မိလိန္ဒမင်းကို ပြန်ချေပဖို့ အစီအစဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သံဃာ့အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ကို (မြင်းမိုရ်တောင်ရဲ့ အရံတောင်စဉ် ခုနစ်လုံးထဲမှာပါတဲ့) ယုဂန္ဓိရ်တောင်ထိပ်မှာ ကျင်းပခဲ့ပါသတဲ့ (မိလိန္ဒ၊ ၅)။ ဒါတွေကတော့ ထေရဝါဒကျမ်းဂန်တွေမှာ ဖော်ပြတဲ့ လေးကျွန်း တစ်မြင်းမိုရ်၊ တောင်စဉ်ခုနစ်တန်နဲ့ စကြဝဠာအနန္တ အယူအဆ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ သိပ္ပံ

ဗုဒ္ဓဟာ သိပ္ပံဆရာမဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာလည်း သိပ္ပံပညာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ သိပ္ပံပညာဟာ ရထားလမ်းလို မျဉ်းပြိုင်သွားနေခြင်းသာ ဖြစ်ပါ

တယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ စကြဝဠာကို သုတေသန မလုပ်ပါဘူး။ စကြဝဠာကို သုတေသနလုပ်ဖို့က သိပ္ပံဆရာတို့ရဲ့ တာဝန်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီဗာနီကလေး၊ အဂ္ဂဉာဏ် ပါဠိတော်မှာ သက်ရှိသတ္တဝါတွေနဲ့ တကွ ကမ္ဘာလောကဟာ ရှေးဦးမိုး ရွာသွန်းလိုက်လို့ ကမ္ဘာမြေ စတင်ဖြစ် တည်ပုံ တိုးတက်လာပုံ တည်မြဲနေပုံ၊ မီး ရေ လေတို့ကြောင့် ပျက်စီး ရပုံတွေကို ဖော်ပြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တွေက ‘တစ်ချိန်မှာ နေ ခုနစ်စင်း တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ထွက်လာပြီး ယင်းအပူရှိန်ဟာ ကမ္ဘာမြေ ကို လောင်ကျွမ်းပစ်လိုက်တယ်’ လို့ ဆိုတယ်။

သိပ္ပံဆရာတွေကလည်း ‘လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၁၃ ဘီလီယံခန့်က မဟာပေါက်ကွဲမှု (Big Bang) ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။ နှစ်ကာလများစွာ ကြာ ပြီးနောက် ကမ္ဘာမြေပျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ ပြောင်းလဲမှု အစီအရီ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်’ လို့ ဆိုတယ်။ ‘စကြဝဠာနဲ့ သက်ရှိတို့ဟာ သဘာဝနိယာမ သို့မဟုတ် သဘာဝရွေးချယ်မှု (natural selection) ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ တယ်။ ဒီစကြဝဠာမှာ ကမ္ဘာမြေအပေါ်ယံလွှာ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် စကြ ဝဠာဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ် ပေါ်လာတယ်’ ဆိုတဲ့ သိပ္ပံအဆိုတွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်နေတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ထာဝရဘုရားသခင်ရဲ့ ဆန္ဒတစ်ခုတည်းနဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အား လုံးနဲ့ ဒီကမ္ဘာလောက စတင်ဖြစ်တည်ခဲ့တယ် ဆိုတာကိုတော့ သိပ္ပံ ကရော ဗုဒ္ဓဝါဒကပါ ငြင်းပယ်ပါတယ်။

ဓမ္မစက္ခု (တတိယမျက်လုံး)

မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်က အရှင်အနုဒ္ဓါမထေရ်ဟာ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်နဲ့ တစ်ချိန်လုံး မိမိရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို ရှုပြီးတော့ နေရာမှာ ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံး မှာ ပိုးမျိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းရှိပြီး အဲဒီပိုးတွေဟာ အချင်းချင်း ထိုး ဆိတ်ကြ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ကြ၊ တစ်ချို့ နာမကျန်း၊ တစ်ချို့ သေ၊ မွေးဖွားနေကြတာတွေကို တွေ့ရသတဲ့ (မ-၄၅ ၂၊ ၃၃)။ Readers' Digest (၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ လကို မမှတ်မိ) မှာ မျက်တောင်မွှေးပေါ်က သန်းချီရှိတဲ့ ပိုးမွှားလေးတွေ အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်နေကြတာ၊ မိတ်လိုက်နေကြ

တာ၊ မိတ်လိုက်တဲ့အခါ အသုံးပြုတဲ့ မွေ့ယာလိပ်ကလေးလိုဟာကို ကျောမှာလွယ်ပြီး ပြေးလိုက်လွှားလိုက် လုပ်နေကြတာတွေကို အနု ကြည့် မှန်ပြောင်းနဲ့ မြင်ရကြောင်း ဖတ်ဖူးခဲ့တာကို အမှတ်ရမိပါတယ်။

မြန်မာပြည်က တရားဌာနတစ်ခုမှာ သုံးလလောက် တရားထိုင် ဖူးတဲ့ ဝေလနယ် (အင်္ဂလန်နိုင်ငံ) က ပရိတ်ဆာတစ်ယောက်နဲ့ ဆုံဖူး ပါတယ်။ သူ တရားထိုင်နေတုန်း ခိုင်ကျည်တဲ့ သမာဓိစွမ်းအားနဲ့ မိမိရဲ့ ဝမ်းဗိုက်ထဲမှာရှိတဲ့ ကလီစာ အားလုံးကို တွေ့နေရပြီး အူတစ်နေရာ မှာ ရောဂါလက္ခဏာလို့ ယူဆရတဲ့ အရာတစ်ခုကို တွေ့တွေ့နေလို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့ မိမိနိုင်ငံကိုပြန်ပြီး ဆေးစစ်ကြည့်ရာမှာ တကယ်ပဲ ဖြစ်နေလို့ လက်မတင်ကလေး မိလိုက်ကြောင်း သူက ပြောပြပါတယ်။ ဒါတွေဟာ ယုံတမ်းစကားတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ မည်သူ မဆို စိတ်ပိုင်းဘဝ လေ့ကျင့်မှုနဲ့ တကယ် ရနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်မျိုးပါ။

ကျမ်းဂန်တွေမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မြင်နိုင်စွမ်းအား၊ အဂ္ဂသာ ဝကတွေရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု မြင်နိုင်စွမ်းအား၊ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခု မြင်နိုင်စွမ်းအားတွေကို ခွဲခြားပြထားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ စကြ ဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်းအလွန်ကို လှမ်းမြင်နိုင်ပါသတဲ့။

မေးခွန်းရဲ့ အဖြေ

လေးကျွန်း တစ်မြင်းမိုရ်နဲ့ စကြဝဠာအနန္တဆိုတာကို ဗုဒ္ဓဟောအနေနဲ့ လက်ခံထားတဲ့ ပါဠိတော်တွေမှာ တွေ့ရတာတွေ သေချာပါတယ်။ ခေတ်သစ် သိပ္ပံအမြင်နဲ့ ကြည့်ရင် တစ်ထပ်တည်းတော့ ကျချင်မှ ကျ မယ်။ အေးလေ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က စာဆိုနဲ့ ယနေ့ခေတ် လက်တွေ့ဟာ တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။

ဒါပေမယ့် ကမ္ဘာ့ဝင်ရိုး ဆိုတာကို ဆုပ်ကိုင် မပြနိုင်သလို မြင်းမိုရ် တောင်ကိုလည်း မမြင်နိုင်ဘူးလို့ ညှိယူလိုက်ရင် ဘဝင်ကျနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အမေရိကတိုက်မှာ လင်းနေတုန်း အာဖရိက၊ ဥရောပ၊ အာရှနဲ့ ဩစ တြေးလျတိုက်တွေမှာ မှောင်နေတာကလည်း တစ်ကျွန်းလင်းခိုက် သုံး ကျွန်း မိုက်ဆိုတာနဲ့ မနီးစပ်ပေဘူးလား။ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်တွေမှာ ဖော်ပြတဲ့

၄၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တတိယ ဥဒယမင်းကစပြီး ပထမ ပရက္ကမဗဟုမင်း တိုင်အောင် မင်းဆက်ကို အသေးစိတ်ရေးခဲ့သူ စူဠဝံသကျမ်းပြုဆရာဟာ တတိယ ဥဒယမင်း နန်းတက်နှစ်ကို ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၄၉၇ (စောဠ ကျောက်စာနှင့်အညီ အေဒီ ၁၀၁၅)၊ ပရက္ကမပဏ္ဍ နန်းတက်နှစ်ကို ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၅၉၀ (အေဒီ ၁၀၄၆)၊ ပထမ ပရက္ကမဗဟု နန်းတက်နှစ်ကို ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၆၉၇ (အေဒီ ၁၁၅၃) လို့ ဖော်ပြခဲ့ပေမယ့် တတိယ ဥဒယနန်းတက်နှစ်မှာ ကျန်ဘုရင် နှစ်ပါး နန်းတက်နှစ်နဲ့ မတူတဲ့အခြေခံ (သမိုင်းမှတ်တမ်းများ) က လာ တယ်ဆိုတာကို သတိပြုခဲ့မိပုံ မရဘူး။

တတိယဥဒယနှင့် ပရက္ကမပဏ္ဍ အကြားကို ၎င်းအလို ၉၃-နှစ် ဆိုပေမဲ့ အမှန်တော့ ၃၁-နှစ် (အေဒီ ၁၀၁၅-၁၀၄၆) သာ ကွာပြီး ၆၂- နှစ် ပိုထွက်လာတာကို အံ့ဩဖွယ် တွေ့ရတယ်။

ဗုဒ္ဓဗျာဒိတ် ၂ မျိုး ဖြစ်သွားခြင်း

အဲဒီလို ၆၂-နှစ် ပိုထွက်လာတာ ဘယ်မင်းဆက်ရယ်လို့ အတိအကျ မပြနိုင်ဘူးလို့ ဆိုပေမယ့် သံသယဖြစ်နိုင်တဲ့ အချက်အချို့ကို ဝိုင်းဝန်း ထောက်ပြခဲ့တယ်။ ဥပမာ အသက် ၃၇-နှစ်မှာ မင်းဖြစ်ပြီး နန်းသက် ၇၀ ကြာခဲ့တဲ့ ပဏ္ဍိကာဘယ (ဘီစီ ၄၃၇-၃၆၇) (ဒီမင်းလဲ အသက် သိပ်ရှည်လို့ ပုံမှန်တော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့) ကို ဆက်ခံတဲ့ သူရဲသားဖြစ်သူ မုဋ္ဌသိဝဟာ ပဏ္ဍိကာဘယ မင်းမဖြစ်ခင် (အသက် ၃၇ နှစ်မတိုင်ခင်) က လက်ထပ်ခဲ့တဲ့ မိဖုရား သုဝဏ္ဏဝတီက ဗျာဒိတ်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့် မုဋ္ဌသိဝ မင်းပြုတဲ့အခါ အနည်းဆုံး အသက် ၇၀။ ဒါပေမယ့် မုဋ္ဌသိဝ နန်းစံ သက်တမ်း ၆၀-နှစ်လို့ မဟာဝံသမှာ ဆိုတယ်။ ဒါဆိုရင် မုဋ္ဌသိဝ အသက် ၁၃၀ ဖြစ်သွားတာမို့ ယုတ္တိမတန်ပေဘူး။

သီဟိုဠ် အစဉ်အလာသမိုင်းဟာ အချို့ဖြစ်စဉ်တွေကို အမှန်အတိုင်း ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မှာ ဖြစ်ပေမယ့် ဘုရင့်နန်းစံနှစ်တွေနဲ့ ပတ်သက် ရာမှာတော့ ဝိဇယမင်း သီဟိုဠ်မှာ နန်းစံနှစ်ကို ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံနှစ်နှင့် ထပ် တူဖြစ်အောင် ဆွဲဆန့်ထားဖွယ်ရှိတယ်လို့ ဝိုင်းဝန်းယူဆခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ယူဆလို့ ဝိုင်းဝန်း မဟာဝံသအဆို ဘီစီ ၅၄၄ နှစ်ထဲက

၁၃။ ဗုဒ္ဓမွေးဖွားနှစ် နှစ်မျိုး

၄၅

အတည်ယူသင့်ပါသလဲ။ အဲဒါလို ကွဲပြားနေရတာဟာ အဓိကဘာကြောင့် ပါလဲ ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် ဘုရား။

ရိုသေလေးစားစွာဖြင့် လူစီဝင်း၊ USA

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဗျာဒိတ်

ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့ နှစ်ကစပြီး သာသနာနှစ် - ၁ လို့ စတင် ရေတွက်ပါ တယ်။ ယနေ့ (မြန်မာက္ကရာဇ် ၁၃၆၉-ခုနှစ်) မှာ သာသနာနှစ် ၂၅၅၁။ ရောက်ဆဲ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၇ ကို သာသနာ ၂၅၅၁ မှ နုတ်ရင် ဘီစီ ၅၄၄။ ဒါ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့နှစ်။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့နှစ်ကို နုတ်ပြီး သက်တော် ၈၀-ကို ထပ်ပေါင်းရင် ဗုဒ္ဓဗျာဒိတ် (၅၄၄+၈၀) ဘီစီ ၆၂၄။ သီဟိုဠ်၊ မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုစတဲ့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာ နိုင်ငံတွေ လက်ခံတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဗျာဒိတ်ပေးတဲ့နှစ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းစဉ်ကို ဖော်ပြတဲ့ မဟာဝံသကျမ်းနှင့် အညီဖြစ်ပါတယ်။ မဟာဝံသကျမ်းကို အလွန်ရှေးကျ တဲ့ အချိန်ကပင် သီဟိုဠ် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်က ပညာရှင်တွေ သီဟိုဠ်ဘာသာနဲ့ ရေးသားခဲ့ပြီး အေဒီ ၅၂၀ လောက်မှာ ပါဠိဘာသာ ပြန်ဆိုခဲ့ပါတယ်။ ယနေ့ ထေရဝါဒနိုင်ငံတွေမှာ လက်ခံနေကြတဲ့ ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ပါဠိစာပေ (ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေက လွဲရင်) အားလုံးနီး နီးကို မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ထွက် ပညာရှင်တွေ ရေးခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့် ဘီစီ ၆၂၄ ဗုဒ္ဓမွေးနေ့ အဆိုဟာ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက် က မထေရ်စဉ်ဆက် မှတ်ယူလာတဲ့ အယူအဆ၊ ထေရဝါဒ မှတ်တမ်း များရဲ့ အယူအဆ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ငါးဆယ်လောက်က ထေရဝါဒနိုင်ငံ တွေမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ၂၅၀၀ ပြည့်ပွဲတွေ ကျင်းပခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းနှင့် ညှိခြင်း

မဟာဝံသနှင့် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းများအဆို၊ မဇ္ဈိမဒေသမင်းဆက်၊ ကမ္ဘာ

၄၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သမိုင်းမှတ်တမ်းများ၊ သံဂါယနာမှတ်တမ်းများ၊ ဆရာစဉ်ဖော်ပြချက်၊ အသောကကျောက်စာ၊ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာမှတ်တမ်းများ၊ အိန္ဒိယ တောင်ပိုင်းမှ ရှေးဟောင်းကျောက်စာအချို့၊ အဲဒီတွေ အားလုံးကို ညှိနှိုင်း တိုက်ဆိုင်ပြီးနောက် ဘီစီ ၆၂၃ ဗုဒ္ဓပွားနှစ်အဆိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စဉ်းစားစရာ တွေ့လာရတယ်။ ပညာရှင်တွေက ဗုဒ္ဓပွားနှစ်ကို ဘီစီ ၅၆၃ လို့ ယူဆလိုကြတယ်။ ဒီလည်း မဟာဝံသကျမ်း (အခန်း ၅၅ ဂါထာ အမှတ် ၂၁) မှာ ဖော်ပြတဲ့ အိန္ဒိယကေရာဇ် အသောကမင်းဟာ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ၂၁၈-နှစ် အကြာမှာ နန်းတက်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုပဲ အခြေခံတာပါ။

မဟာဝံသနဲ့ ဝိနယအဋ္ဌကထာကျမ်းများအလိုအရ အဇာတသတ္တ (ဗုဒ္ဓမလွန်မီ ၈+ လွန်ပြီးနောက်) ၂၄၊ ဥဒယဘဒ္ဒ ၁၆၊ အနုရုဒ္ဓနှင့် မုဏ္ဍ ၈၊ နာဂဒီသက ၂၄၊ သုသုနာဂ ၁၈၊ ကာဠာသောက ၂၈၊ ၎င်း၏သား ဆယ်ယောက် ၂၂၊ နန္ဒမင်းသား ကိုးယောက် ၂၂၊ စန္ဒဂုတ္တ ၂၄၊ ဗိန္ဒု သာရ ၂၈၊ အသောက (ဘိသိက်မခံမီ ၄ +) နန်းစံ ၁၈-နှစ် မြောက် (ဗုဒ္ဓလွန်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၂၃၆-နှစ်အကြာ) မှာ အသောကရဲ့ သား တော် အရှင်မဟိန္ဒ သီဟိုဠ်ကို ရောက်တယ်။ စန္ဒဂုတ္တဟာ အသောကရဲ့ ဘိုးတော်ပါ။ အသောကဟာ နန်းရပြီး ၄-နှစ်ကြာမှ ဘိသိက်ခံတာ ဖြစ် လို့ ဘိုးတော် စန္ဒဂုတ္တမင်းနဲ့ အသောကတို့အကြား ဖော်ပြပြီး နန်းစံနှစ် တွေအရ ၅၆ နှစ် ကွာတယ်။ ဒါကြောင့် စန္ဒဂုတ္တဟာ ဗုဒ္ဓနောက် (၂၁၈ ၅၆) ၁၆၂-နှစ် အကြာမှာ နန်းစိုက်တယ်။

အိန္ဒိယသမိုင်းအရ စန္ဒဂုတ္တနန်းတက်နှစ်ဟာ ဘီစီ ၂၂၁။ ဒီတော့ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံနှစ်ဟာ ဘီစီ (၂၂၁+၁၆၂) ၄၈၃။ သက်တော် ၈၀ ပေါင်း ရင် မြတ်ဗုဒ္ဓ မွေးဖွားနှစ်ဟာ (၄၈၃+၈၀) ဘီစီ ၅၆၃။

ကမ္ဘာ့သမိုင်းအရ ဂရိဘုရင် အလက်စန္ဒာသင်္ဂရိတ်ဟာ ဘီစီ ၃၂၅ မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အထိ အောင်နိုင်ပြီး အိန္ဒိယမှ အပြန် ဘီစီ ၃၂၃ မှာ လမ်းမှာ ကွယ်လွန်တယ်။ အိန္ဒိယဘုရင် စန္ဒဂုတ္တ မောရိယမင်းက အလက်စန္ဒာရဲ့လူတွေကို နှိမ်နင်းခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်က

၁၃။ ဗုဒ္ဓမွေးဖွားနှစ် နှစ်မျိုး

၄၇

အသောကမင်း မမွေးဖွားသေးဘူးလို့ အိန္ဒိယသမိုင်းနဲ့ ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွေ အရ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓပွားနှစ်ကို ထေရဝါဒီတို့ ယူဆသလို ဘီစီ ၆၂၃ ယူရင် စန္ဒဂုတ္တနဲ့ အလက်စန္ဒာတို့ကို ခေတ်ပြိုင်ဆိုတဲ့ အဲဒီသမိုင်း တွေနဲ့ ဆန့်ကျင်သွားပါလိမ့်မယ်။

မင်းဆက်နှစ်ခု ပိုလာခြင်း

၁၉၀၇ ခုနှစ်က မဟာဝံသပါဠိကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့တဲ့ ပါဠိ ပါမောက္ခ ဝီလျံဂျိင်ဂါ (Wilhelm Geiger)ဟာ မဟာဝံသနဲ့ စူဠဝံသ ကျမ်း တွေမှာ ဖော်ပြတဲ့ သီဟိုဠ်မင်းဆက်ကို အသေးစိတ် လေ့လာတဲ့ အခါ အေဒီ ၁၀၀၀ ခန့်က အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း စောဠတိုင်းသားတို့ သီဟိုဠ်ကို ကျူးကျော်တဲ့အချိန်ကို ဖော်ပြတဲ့ သက္ကရာဇ်တွေမှာ ၆၂-နှစ်လောက် ကွာဟနေတာကို တွေ့ရှိခဲ့တယ်။

တွေ့ရှိပုံက ဒီလိုပါ ..

စူဠဝံသကျမ်း အခန်း ၅၃ အရ တတိယ ဥဒယမင်း (ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၄၉၇ နန်းတက်) ပရက္ကမပဏ္ဍမင်း (ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၅၉၀ နန်းတက်)တို့ရဲ့ အကြားကာလကို ၉၃-နှစ်နှင့် ၈-ရက်လို့ သိရတယ်။ အိန္ဒိယတောင် ပိုင်း Tanjore နယ်က စောဠဘုရင် ရာဇိန္ဒြရာဇစောဠဒေဝမင်း ရေး ထိုးခဲ့တဲ့ ကျောက်စာမှာ စူဠဝံသကျမ်းမှာ ဆိုတဲ့အတိုင်း တတိယ ဥဒယမင်း နန်းတက်ပြီးစမှာ စောဠတိုင်းသားတို့ သီဟိုဠ်ကို စစ်ချီ ကြောင်း ဖော်ပြလို့ ဒီမင်းနှစ်ပါး ခေတ်ပြိုင်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ စောဠဒေဝရဲ့ နန်းတက်နှစ်ကို အေဒီ ၁၀၁၁ လို့ အိန္ဒိယသမိုင်း ဆရာ တို့ ဆိုတယ်။ စောဠတို့ သီဟိုဠ်ကို စစ်ချီတာ စောဠဒေဝမင်း နန်းစံ ၄-နှစ်မြောက် (အေဒီ ၁၀၁၅)။ ဒါဟာ စူဠဝံသကျမ်းလာ တတိယဥဒယ နန်းတက်နှစ် (ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၄၉၇) ဖြစ်နေတယ်။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓနှစ် ၁၄၉၇ ဟာ အေဒီ ၁၀၁၅ (ဒီအလို ပုံမှန် သမိုင်း ဆရာတို့ ပြသလို တတိယဥဒယ နန်းတက်နှစ်ကို အေဒီ ၉၄၆ လို့ မဆို နိုင်တော့ဘူး။) ဒါဆို ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံနှစ် ဘီစီ (၁၄၉၇-၁၀၁၅) ၄၈၃၊ မွေးဖွားနှစ် ဘီစီ ၅၆၃ လို့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သွားတာပဲ။

၅၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၈) ရဟန်းသံဃာအား ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုခြင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

သမိုင်းတင်ခံရသူများ

တွေ့ဖူးသလောက် ဗုဒ္ဓသာသနာ့သမိုင်းမှာတော့ အဲဒီ လိစ္ဆဝီအနွယ် ဝ ဥပါသကာရယ်၊ နောက်ပြီး သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒုတိယ အိန္ဒြေပတိဿမင်း (အေဒီ ၆၅၀-၆၅၈)ရယ် ဒီနှစ်ယောက် ပတ္တနိကုဇ္ဇနကံ ပြုခံရတာကို မှတ်သားမိပါတယ်။ ဒီသီဟိုဠ်မင်းဟာ အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်ကိုလူဖို့ ကျောင်း အဆောက်အအုံတစ်ခု ဆောက်လုပ်တဲ့အခါ မြေနေရာဟာ ကပ်နေတဲ့ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ရဲ့ နယ်နိမိတ်အတွင်းပက်ကို ဝင်နေတယ်။ ဒါကို မဟာဝိဟာရသံဃာက ယင်းသို့မလုပ်ဖို့ ဘုရင်ကို မေတ္တာရပ်ခံပေးမယ့် ဘုရင်က အာဏာသုံးပြီး အတင်းအကြပ် ပြီး အောင် ဆောက်လုပ်လိုက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မဟာဝိဟာရသံဃာတွေ က မကျေနပ်လို့ ဘုရင်ကို ပတ္တနိကုဇ္ဇနကံ ပြုကြပါတယ်။

ဒီလိုလုပ်တာဟာ လူဥပါသကာ တစ်ယောက်ကို အထူးသဖြင့် သူလို သာသနာပြု (ဆိုတဲ့) ဘုရင်ကို (အဲဒီခေတ်က) အကြီးအကျယ် ဖော်ကားမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကိစ္စကြောင့် ဘုရင်က မဟာဝိဟာရသံဃာကို အန္တရယ်ပြုခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ မှတ်တမ်း မရှိပါဘူး။

စူဠဝံသကျမ်း (အခန်း ၄၃၊ ဂါထာ ၃၂-၃၃) မှာ ရဟန်းတော်တွေ စိတန်းလျက် သပိတ်ကို ပက်လက် အပေါ်လှန်သွားကြပြီး သူတို့ မကြိုက်တဲ့ ဥပါသကာ (ဘုရင်) အိမ်ရှေ့ကျမှ သပိတ်ကို မှောက်ထား ကြတယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ ဒါကတော့ ဝိနည်းပါဠိတော်မှာ ညွှန်ပြတဲ့ အတိုင်း သိမ်ထဲမှာ ကမ္မဝါစာဖတ်ပြီးမှ လူထုရှေ့မှောက်မှာ လူထုသိ မြင်နိုင်တဲ့ ပုံစံနဲ့ အဲဒီခေတ် (အေဒီ ခုနှစ်ရာစု) အချိန်က လက်တွေ့ ပတ္တနိကုဇ္ဇနပြု (သပိတ်မှောက်) ခဲ့ပုံကို ဖော်ပြတာ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ နှောင်းခေတ်တွေမှာလည်း သပိတ်မှောက် အဓိပ္ပာယ်ကို ပေါ်လွင်အောင် ပြုတဲ့ အနေနဲ့ သပိတ်ကို မှောက်ထားတဲ့ ပုံတွေကို တွေ့နိုင်တယ်။

အမှန်ကတော့ သံဃာတော်များအနေနဲ့ ကြေညာထားတဲ့ ဥပါသ ကာအိမ်က မည်သည့် အလှူပစ္စည်းကိုမျှ လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆို

၁၃။ ဗုဒ္ဓမွေးဖွားနှစ် နှစ်မျိုး

၄၉

(ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွေနဲ့အညီ) ၆၁-နှစ် လျှော့ပစ်ဖို့ တင်ပြခဲ့တာကို ဝ. ဝါလ် ဝိုလာ ရာလဟုလာစတဲ့ ပညာရှင်တွေ မငြင်း သို့မဟုတ် လက်ခံကြတဲ့ အတွက် အနောက်တိုင်း ပညာရှင်တွေအကြား ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံနှစ် ဘီစီ ၄၈၃၊ ဗုဒ္ဓ ဖွားမြင်နှစ် ဘီစီ ၅၆၃ လို့ ဆိုလာကြတာပါ။

မဟာဝံသအလို ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံနှစ်မှာ ဝိဇယမင်း သီဟိုဠ်ကို ရောက်တယ်ဆိုပေမယ့် ပထမဆုံး ဗြဟ္မီအက္ခရာနဲ့ ရေးထိုးထားတဲ့ သီဟိုဠ် အနုရာဓပုရ မြို့နားမှာရှိတဲ့ **ဆီရန် ဒေရနိယဂါလ** (Siran Dera-niyagala) ကျောက်စာအရ အဆိုပါ ဝိဇယမင်း သီဟိုဠ်ရောက် ချိန်ဟာ ဘီစီ ၄၈၀-ခန့် ဖြစ်တာကို တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် မဟာဝံသ အလို ဝိဇယဘုရင် သီဟိုဠ်ရောက်နှစ်နဲ့ အဲဒီပြာကရိတ် ဗြဟ္မီကျောက် စာအဆို ကွဲလွဲနေတာဟာ ဂိုင်ဂါရဲ့ အယူအဆ (ဘီစီ ၅၆၃ ဗုဒ္ဓဖွား) ကို ထောက်ခံသလို ဖြစ်နေတယ်။

ဗုဒ္ဓလွန်ပြီး နှစ်တစ်ရာအကြာမှာ ကျင်းပတဲ့ ဒုတိယသံဂယနာမှာ ဗုဒ္ဓကိုသိမိလိုက်တဲ့ မထေရ်ကြီးတွေ ပါတယ်ဆိုတဲ့ လူ့သက်တမ်းကို အခြေပြုဖော်ပြတဲ့ အထက်ပါ အယူအဆ နှစ်မျိုးနဲ့ လုံးဝခြားနားတဲ့ ဗုဒ္ဓ မွေးနှစ် နောက်တစ်မျိုး တင်ပြထားတာလည်း ရှိပါသေးရဲ့။ သုတေသန ရဲ့ သဘောအရ မသေချာသေးသရွေ့ အထောက်အထား ပြည့်စုံ ခိုင်လုံ တဲ့အထိ ဆက်လက် ရှာဖွေစဉ်းစားနေရဦးမှာပါ။ □

စိတ်ထားမြင့်သူ၏ နှလုံးသွင်း

မှားယွင်းမှုဟူသည် မောဟမကင်းသူ လူတိုင်းနှင့် ဆက်ဆံ၏။
သူခ၏ မျိုးစေ့ဖြစ်သော ဒုက္ခကို ရဲဝံ့စွာ ငါခံယူမည်။
ငါ့တာဝန်ကို ငါကိုယ်တိုင်သိ၍ ဆောင်ရွက်မည်။
ငါ့အလုပ်နှင့် တူသော အကျိုးကို မချွတ် ငါရမည်။

(စတုတ္ထစံကျောင်းဆရာတော်)

၁၄။ ပတ္တနိကုဇ္ဇန
(သပိတ်မှောက်)

ဩဂုတ် ၂၂၊ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။

မကြာခင်က တပည့်တော်တို့ စကားကြုံလို့ ဓမ္မရေးရာကိစ္စ ဆွေးနွေးမိတဲ့အခါ နှစ်ယောက်လုံး ဘာသာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးကြလို့ တိကျတဲ့ အဖြေတစ်ခု မရခဲ့ပါဘူး။ ငြင်းရင်းနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာက ‘ပတ္တနိကုဇ္ဇန’ အကြောင်းပါ။ ပတ္တနိကုဇ္ဇနဆိုတာ သပိတ်မှောက်တယ်လို့တော့ သိပါတယ်။ အပြည့်အစုံမသိသေးပါ အရှင်ဘုရား။ ဘယ်တုန်းက စတင်ခဲ့ပါသလဲ။ သံဃာတွေက ဘာကြောင့် ဘယ်သူ့ကို အဲဒါမျိုး ပတ္တနိကုဇ္ဇနကို လုပ်ကြပါသလဲ။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့သမိုင်းမှာ ဘယ်နှစ်ဦးလောက် သံဃာတော်တွေရဲ့ ပတ္တနိကုဇ္ဇနပြုခံ ထိဖူးကြပါသလဲ။ သိပါရစေ။

ယွန်းအိန္ဒြာ၊ USA

သပိတ်မှောက်

‘ပတ္တ = (လှန်ထားတဲ့) သပိတ်ကို၊ နိကုဇ္ဇန = မှောက်ခြင်း’လို့ တိုက်ရိုက် ဆိုရလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တင်စားပြီး ပြောတာပါ။ အဓိပ္ပာယ်မှန်က ရှေ့မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အပြစ်ရှစ်မျိုးထဲက တစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သူရဲ့ အိမ်က မည်သည့် အလှူဝတ္ထုကိုမှ လက်မခံတာ၊ အဲဒီလို လက်မခံဖို့ အခြားကျောင်းတိုက်က သံဃာတော်တွေကိုပါ သတင်းစကား ပို့ထားတာကို ‘သပိတ်မှောက်’ လို့ ဆိုလိုတာပါ။

(အင်္ဂုတ္တနိဗ္ဗာန်၊ ဝိနယအဋ္ဌကထာများ အလိုအရ) သပိတ်ကို အမှန်တကယ် မှောက်ထားလိုက်ရမယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး (န အစောမုဒ္ဒပ္ပ-နေန) တဲ့။ ပတ္တနိကုဇ္ဇနကံ (သပိတ်မှောက် အလုပ်) ကို သိမ်ထဲမှာ ဖြစ်

စေ၊ သိမ်မရှိရင် မြစ်ထဲမှာဖြစ်စေ သံဃာတော်တွေ စုရုံးပြီး ကမ္မဝါစာ (ပုံစံကျ ကြေညာစာတမ်း) ကို ဖတ်ပြီး ထုတ်ပြန်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် သဘောတူတဲ့ သံဃာတော်တွေ အားလုံး တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း လိုက်နာရပါတယ်။

နောက်ခံသမိုင်း

မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ဝစ္ဆလို့ခေါ်တဲ့ လိစ္ဆဝီ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင် ဒကာ တစ်ယောက်ဟာ မလိမ္မာသူ လူမိုက်တစ်စုက မြောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ်လို့ ဗုဒ္ဓထံသွားပြီး ဗုဒ္ဓရဲ့တပည့် အရှင်ဗုဒ္ဓ အမည်ရတဲ့ သူတော်စင် ရဟန်းမြတ်ကို စွပ်စွဲတယ်။ မောင်ဝ ရဲ့ နှုတ်ထွက်စကားက ‘မြတ်စွာဘုရား၊ သမုဒ္ဒရာရေ ပူလောင်ရောမည်ထင်၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဟာ တပည့်တော်ရဲ့ အိမ်ရှင်မကိုမှ အဓမ္မပြုကျင့်ပါပြီ’ တဲ့။ ဒါပေမယ့် အရှင်ဗုဒ္ဓဟာ အာသဝေါ ကုန်ပြီးတဲ့ ရဟန္တာကြီးပါ။ ဒီတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓက အရှင်ဗုဒ္ဓကို ပရိသတ်အလယ်ခေါ်ပြီး စစ်မေးရာမှာ အရှင်ဗုဒ္ဓက ‘ဘုန်းတော် ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်ဗုဒ္ဓ အိမ်မက်နဲ့တောင် မေထုန်မူ မပြုဖူးပေါင် ဘုရား’ လို့ ဖြေပါတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြုပြီး မောင်ဝ (မောင်တိုး)လို ဒကာလူမိုက်ကို ဆုံးမဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အောက်ပါ ရှစ်မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးကို ကျူးလွန်တဲ့ လူဒကာကို ‘ပတ္တနိကုဇ္ဇန’ လုပ်ဖို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ခွင့်ပြု (လုပ်ခွင့်ပေး) တော်မူလိုက်ပါတယ်။

- ၁) ရဟန်းတွေ ဆွမ်းကွမ်းအလှူ မပြည့်မစုံဖြစ်အောင် အခြား လူတွေကို စည်းရုံးခြင်း၊ လှုံ့ဆော်ခြင်း
- ၂) ရဟန်းတွေ အရှက်တကွ အကျိုးနည်းဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော်ခြင်း
- ၃) ရဟန်းတော်တွေ နေမြနေရာမှာ မနေနိုင်အောင် (ထွက်သွားအောင်) အားထုတ်ခြင်း
- ၄) ရဟန်းတော်တွေကို မဟုတ်တမ်းတရမ်း ကဲ့ရဲ့ပြစ်ဆို စွပ်စွဲခြင်း
- ၅) ရဟန်းတော်တွေ ညီညွတ်မှု ပျက်ပြားအောင် လှုံ့လပြုခြင်း
- ၆) ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်အား ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုခြင်း
- ၇) ဗုဒ္ဓဓမ္မအား ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုခြင်း

၅၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ) အရှင်ဓမ္မပါလ စီရင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ နေတ္တိ အဋ္ဌကထာ နိဂုံးအရဆိုရင် နာဂပဋ္ဌနိမြို့ရှိ ဓမ္မာသောကမင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းတဲ့ ဗဒရတိတ္ထကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတယ်လို့ သိရတယ်။ Mrs T.W. Rays Davids (လန်ဒန်ပါဠိဒေဝီ) က ‘ဓမ္မပါလဟာ ဗုဒ္ဓဇောသ ပညာသင်ယူခဲ့တဲ့ တက္ကသိုလ် (မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်) မှာပဲ ပညာသင်ယူခဲ့တယ်။ ကျမ်းပြုသူ နှစ်ပါးလုံး အယူအဆတူညီကြတယ်။ တူညီတဲ့ ဆရာအရှင်တွေကို ရည်ညွှန်းကြတယ်။ ဗွင်ဆိုတဲ့ နည်းစနစ် တူညီကြတယ်။ ဝေါဟာရဗေဒနဲ့ ဝေါဟာရ သမိုင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာမှာ ဟန်ချင်း တူညီကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်သူ ဘိက္ခု ဉာဏမောဠိကတော့ အရှင်ဓမ္မပါလ သီဟိုဠ်ကို ရောက်မရောက် အသေအချာ မဆိုနိုင်ဘူးတဲ့။

မြန်မာနိုင်ငံက အရှင်ပညာသာမိ (အေဒီ ၁၈၆၁) ရေးတဲ့ သာ န ဝံသကျမ်းက ဗဒရတိတ္ထဟာ ဒေသတိုင်းမှာ ပါဝင်ပြီး သီဟဠဒီပနဲ့ သိပ်မဝေးကွာလို့ အရှင်ဓမ္မပါလကို သီဟိုဠ်နိုင်ငံသားလို့ ယူဆတယ်။

အေဝီ ဗုဒ္ဓအတ္ထထေရ်က အဲဒီ ဗဒရတိတ္ထကျောင်း တည်ရှိတဲ့ အရပ်ဟာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း တန်ဂျို (Tanjore) မြို့ရဲ့ အရှေ့ဘက် ၃၄-မိုင်အကွာ ကိုရိုမန်ဒေါလ် ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ပင်လယ် ကမ်းခြေက ယခုတိုင် နာဂပဋ္ဌနိလို့ ခေါ်တဲ့မြို့ ဖြစ်ပါသတဲ့။ ပါဠိစာပေ ပညာရှင် ဘီစီလော (B.C. Law) က ‘အရှင်ဓမ္မပါလဟာ တမီးလ် (Tamil) နိုင်ငံ၊ ကပ္ပိပူရမြို့မှာ ဖွားမြင်ပုံရတယ်။ တရုတ်ရဟန်းတော် ဟူယင်ဆန် ခရစ်နှစ်-၆၄၀ မှာ ကပ္ပိပူရသို့ ရောက်စဉ်က သူမရောက်ခင် သိပ်မဝေးကွာတဲ့ အချိန်က ဒေသတစ်ခွင် အလွန် ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ အရှင်ဓမ္မပါလဟာ ကပ္ပိပူရမြို့သား ဖြစ်တယ်လို့ မိတ်ဆွေ ရဟန်းတွေက ပြောဆိုကြကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ကပ္ပိပူရမြို့ဆိုတာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း ဒက်ခန် (Dekkhan) နယ်၊ မဟာရဋ္ဌ ပြည်နယ်၊ မြို့တော် မဒရပ်ရဲ့ အနောက်တောင်ဘက် ၄၅၀-မိုင် အကွာမှာ ရှိတဲ့ ယခုအခေါ် ကွန်ဂျီဗာရမ် (Conjevaram)မြို့ ဖြစ်ပါ

၁၅။ အရှင်ဓမ္မပါလဆုတောင်း

၅၃

လိုတဲ့ သဘောပါပဲ။ သပိတ်ကို မှောက်မသွားရင်လည်း ရပါတယ်။
စစ်အစိုးရနဲ့ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်လို့ ပညာတတ် မထေရ်ကြီးတစ်ချို့ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ၁၉၉၀ နဲ့ ၂၀၀၃-ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံလုံး ကျွတ် သံဃာတော်တွေ ပြုခဲ့တဲ့ ‘ပတ္တနိကုဇနကံ’ဆိုတာဟာလည်း အံ့အံ့ကြောင့် အဲဒီ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြုခဲ့ကြတာပါ။ □

၁၅။ အရှင်ဓမ္မပါလဆုတောင်း

ဩဂုတ် ၅၊ ၂၀၀၇။

ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည်။
မြန်မာပြည်က အမည်မဖော်လိုတဲ့ နာမည်ကြီးဓမ္မကထိက ဆရာတော် တစ်ပါးဟောတဲ့အထဲမှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းမှာ ဒုတိယ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးလို့ ထင်ရှားတဲ့ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာကိုပါ ရေးသားခဲ့တဲ့ အရှင်ဓမ္မပါလဟာ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၈၀၀ လောက်အကြာမှာ ပေါ်ထွန်းခဲ့တာလို့ ဆိုပါတယ်။ ‘အရှင်ဓမ္မပါလ ဆုတောင်း’လို့ခေါ်တဲ့ အဲဒီ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေထဲမှာ ဆရာတော်ဟာ အဲဒီ သက္ကရာဇ်ကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ညွှန်းဆိုခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။

အစဉ်အလာအရ ထေရဝါဒရဲ့ ပထမဦးဆုံးသော အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီး အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသဟာ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၉၃၀ (အေဒီ ၄ ရာစု ကုန်ခါနီး) မှာ သီဟိုဠ်ကို ရောက်တယ်။ ပြီးတော့ အရှင်ဓမ္မပါလဟာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသရဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေကို ထပ်ဖွင့်တဲ့ ဋီကာကျမ်းတွေအပြင် အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသ မဖွင့်ခဲ့တဲ့ ပါဠိတော်တွေကိုဖွင့်တဲ့ အဋ္ဌကထာ ကျမ်းတွေကိုလည်း ရေးသားခဲ့တယ်လို့ ကြားဖူးပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသထက် နောက်ကျ

၅၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၅။ အရှင်ဓမ္မပါလဆုတောင်း

၅၅

လို့ အရှင်ဓမ္မပါလ ပေါ်ထွန်းရာခေတ်ဟာ သာသာနာနှစ် ၈၀၀ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်အမှန်ကို သိပါရစေ။

အရှင်ဝေပုလ္လာစာရ၊ ခေတ္တ သီရိလင်္ကာ။

အရှင်ဓမ္မပါလ

နှောင်းခေတ် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းတွေမှာ အာစရိယဓမ္မပါလ ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ကျော်ကြားလှတဲ့ အရှင်ဓမ္မပါလဟာ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေကိုရော ဋီကာကျမ်းတွေကိုပါ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ အရှင်မြတ်ကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသပြီးနောက် ဒုတိယ အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု ဆရာကြီးအနေနဲ့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပညာရှင်တွေက လေးစားကြပါတယ်။

အရှင် မြတ်ဟာ ဥဒါန၊ ဣတိဝုတ္တက၊ ဝိမာနဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာ၊ စရိယာဝိဇ္ဇကနှင့် နေတ္တိပကရဏ ပါဠိတော် တွေရဲ့အဖွင့် အဋ္ဌကထာတွေကို ရေးခဲ့ပါတယ်။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ ရေးတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာကို ထပ်မံဖွင့်တဲ့ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာ လို့ခေါ်တဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ လိနတ္ထပကာသနာလို့ခေါ်တဲ့ ဒိဃနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ် အဋ္ဌကထာတွေရဲ့ အဖွင့်ဋီကာတွေနဲ့ နေတ္တိဋီကာ၊ ဇာတကဋီကာ ကျမ်းတွေကို ရေးခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝံသဋီကာ၊ အဘိဓမ္မအနုဋီကာတွေကို အရှင်မြတ်ရဲ့ကျမ်းစာအဖြစ် ဂန္တဝံသကျမ်းမှာ ဖော်ပြတာကို သုတေသီအချို့က လက်မခံလိုဘဲ ရှိကြပါတယ်။

အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ခေတ်

အရှင်ဓမ္မပါလ ပေါ်ထွန်းရာ ခေတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပညာရှင်တွေ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အယူအဆ မတူကြဘူး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ၊ နိကာယ်ဋီကာတွေနဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ ပါတဲ့ အရှင်မြတ်ရဲ့ ရေးသားချက်အချို့အရ အရှင်မြတ်ဟာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောထက် နှစ် အနည်းငယ်သာ နောက်ကျဖွယ်ရှိတယ်လို့ ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံကြပါတယ်။

အရှင်မဟာနာမအမည်ရှိတဲ့ မထေရ်ဟာ သဒ္ဓမ္မပုဂ္ဂကာသနီ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ) ကျမ်းကို (အဲဒီကျမ်းရဲ့ နိဂုံးအဆိုအရ) သီဟိုဠ်ဘုရင် ပထမမောဂ္ဂလ္လာနမင်း (အေဒီ ၄၉၅-၅၁၃) ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သုံးနှစ်အကြာ (အေဒီ ၅၁၆)မှာ ရေးပြီးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂအဋ္ဌကထာကျမ်းမှာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသရဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ အဆိုကို ဝေဖန်ချက်နှစ်ရပ် ပါရှိပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာကိုရေးတဲ့ (မေးခွန်းနှင့်ဆိုင်တဲ့) အရှင်ဓမ္မပါလက ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာအဆိုကို ပြန်လည်ချေပထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်ဓမ္မပါလဟာ အရှင်မဟာနာမထက် နောက်ကျပြီး အေဒီ ၆ ရာစုထက် မစောနိုင်တော့ဘူး။

သီဟိုဠ်ပါဠိပညာရှင်တွေနဲ့ အနောက်တိုင်းသားအချို့ ယူဆသလို အဘိဓမ္မာမူလဋီကာကျမ်းပြု အရှင်အာနန္ဒာရဲ့တပည့် နာမည်တူ စူဠဓမ္မပါလမထေရ်က အဘိဓမ္မာအနုဋီကာကို ရေးခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အဆိုကို လက်ခံနိုင်ရင် အနုဋီကာမှာ အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ နေတ္တိအဋ္ဌကထာကို ရည်ညွှန်းခဲ့တာ (အနုဋီ ၂ ၊ ၁၈၅)ကို တွေ့ရလို့ အရှင်အာနန္ဒာနဲ့ အရှင်စူဠဓမ္မပါလတို့ ဆရာတပည့် ပေါ်ထွန်းတဲ့ သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒုတိယ အဂ္ဂမောဓိမင်း (၆၁၂-၆၂၂)ထက် နောက်မကျနိုင်လို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ နှစ်တစ်ရာလောက် အကြားကာလအတွင်း ဖြစ်နိုင်လေမလားဘဲ။

သီဟိုဠ်ပညာရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အေဝိဗုဒ္ဓဒေဝမထေရ်က အာစရိယဓမ္မပါလကို အေဒီ ၁၀-ရာစုခန့်လို့ ဆိုပေမယ့် ပညာရှင်အများစုက ဒီအဆို မခိုင်လုံဘူးလို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သုတေသီ အများစု လက်ခံသဘောတူတဲ့ အရှင်ဓမ္မပါလ ပေါ်ထွန်းရာခေတ် အတိအကျကိုလဲ မရရှိသေးပါဘူး။

မွေးရပ်ဇာတိ

အရှင်ဓမ္မပါလ ပြုစုခဲ့တဲ့ ကျမ်းစာတွေမှာ အရှင်မြတ်ရဲ့ မွေးရပ်ဇာတိ ကိုလည်း တစ်စွန်း တစ်စတောင် မဖော်ပြပါဘူး။ အရှင်မြတ်ရဲ့ အဋ္ဌကထာတွေနဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ နိဂုံးတွေမှာ ‘ဆီးပင်ဆိပ်ကျောင်းနေ (ဗဒရ

၆၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

လျှောက်မှာ ဒီမဟာဗောဓိပင်ကို ရန်သူ သို့မဟုတ် မကြည်ညိုသူတွေရဲ့ ဖျက်ဆီးမှု ခံရတယ်ဆိုတဲ့ သမိုင်းမှတ်တမ်း လုံးဝမရှိပါဘူး။

နောက် တစ်ချက်က သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေဟာ ဒီ ဗောဓိပင်ကြီးကို မပျက်စီးရအောင် သမိုင်းအမွေအနှစ်လိုတစ်မျိုး၊ ဘာ သာရေး အထွတ်အမြတ် သစ်ပင်လိုတစ်ပင် အလွန်ဂရုတစိုက် ထိန်း သိမ်းစောင့် ရှောက်လာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သက်တမ်းရင့် ဗောဓိပင်ကို မြတ်တွေ လေပြင်းတိုက်ရင် ကျိုးမကျအောင် သံတိုင်တွေနဲ့ စနစ်တကျ ထောက်ကန်ထားတာကို တွေ့မြင်နိုင်တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက လူတွေ မြတ်ဘုရားရွှေတိဂုံကို စောင့်ရှောက်တာထက် မလျော့နိုင်ပါဘူး။

တောင်ကိုင်း

အသောကမင်းက တောင်ဖက်ကအကိုင်းကိုမှ ဘာကြောင့် ရွေးပြီးပေး လိုက်ရတယ်ဆိုတာကိုတော့ ပါဠိသမိုင်းမှတ်တမ်းတွေမှာ ရှာမတွေ့မိ သေးပါဘူး။ သီဟိုဠ်နိုင်ငံသား ပညာရှင် ဒေါက်တာ ဝါလ်ပိုလာ ရာဟု လာ အရှင်မြတ်ကတော့ ‘အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ တောင်ဖက်မှာ တည်ရှိတဲ့ သီ ဟိုဠ်နိုင်ငံသို့ မဟာဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ဖက်ကိုင်းကို လက်ဆောင် ပေး တာဟာ အလွန် သင့်မြတ်လှပါတယ်’လို့ မှတ်ချက်ပေးဖူးပါတယ် (History of Buddhism in Ceylon, pl 57. Footnote, 3)။

သီဟိုဠ်က အိန္ဒိယရဲ့ တောင်ဖက်မှာရှိလို့ တောင်ဖက်က မဟာ ဗောဓိပင်ကို ပေးလိုက်တာလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အရှင်မဟိန္ဒ

ဒီပဝံသ၊ မဟာဝံသနှင့် ဝိနယအဋ္ဌထာကျမ်းတွေမှာ အရှင်မဟိန္ဒဟာ ဘု ရင်အသောကရဲ့ သားတော်ဖြစ်တယ်လို့ အတိအကျ ဖော်ပြကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အချို့ ပညာရှင်တွေက တရုတ်ဘုရားပူး ခရီးသည် ရဟန်း တော် ဟူယင်ဆန်ရဲ့ မှတ်တမ်းပါ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒကို မဟေန္ဒရီလို့ ခေါ်တဲ့ အသောက မဟာရာဇာရဲ့ “ညီတော်”က သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ယူဆောင် သွားခဲ့တယ်’ (Hiuen Tsiang, Bk. XI, p. 246.) ဆိုတဲ့ ဖော်ပြချက်အရ အသောကမင်းရဲ့ ညီတော်လို့ ယူဆလိုကြဟန် တူပါတယ်။ မည်သူ

၁၅။ အရှင်ဓမ္မပါလဆုတောင်း

၅၇

တယ်။ ဒီမြို့မှာပဲ ရှေးဦး အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီးတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ အရှင် မဟာ ဗုဒ္ဓဇောသ၊ ယင်းနှင့်ခေတ်ပြိုင် အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တတို့လည်း ရံဖန်ရံခါ သီ တင်းသုံးခဲ့ဖူးတယ်လို့ သူတို့ရဲ့ ကျမ်းစာ နိဂုံးတွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။ ဒီဒေသနဲ့ ရှေးအခါက မြန်မာနိုင်ငံ မွန်ဒေသတို့ ကူသန်းသွားလာမှု ရှိခဲ့ တယ်လို့ Pali Literature of Burma ကျမ်းကို ရေးသားခဲ့သူ ပါဠိပညာ ရှင် M.H. Bode က ဆိုတယ် (PLB, P. 8)။ အဲဒီ ခေတ်အချိန်က ထေရ ဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော် အလွန် ထွန်းကားခဲ့တဲ့နေရာ ဖြစ်ဟန်တူပါတယ်။

အရှင်ဓမ္မပါလဟာ ကပ္ပပုရမြို့မှာ ဖွားမြင်ပေမယ့် ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်တဲ့အခါ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဇမြို့မှာ ပညာဆည်းပူးချိန်မှ တစ် ပါး နာဂပဋိန် ဆိပ်ကမ်းမြို့မှာပဲ သီတင်းသုံးခဲ့ပုံရပြီး အဲဒီခေတ်က ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ရဲ့ အချက်အချာ နေရာဒေသဖြစ်တဲ့ ကပ္ပပုရမြို့မှာလည်း ရံဖန်ရံခါ ကြွရောက် သီတင်းသုံးခဲ့ပုံပါပဲ။

သုံးသပ်ချက်

အနှစ်ချုပ်ရင် အရှင်ဓမ္မပါလဟာ အေဒီ ၆-ရာစုနှောင်းပိုင်း (ဗုဒ္ဓ ပရိ နိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၁၁၀၀-၁၂၀၀)အတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းသား ဖြစ်ဖွယ်ရှိတယ်။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၊ အနုရာပုရမြို့ရှိ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နဲ့ ဆက်စပ်ပတ် သက်မှုရှိခဲ့ပြီး အရှင်မြတ် ဘဝရဲ့ အချိန်ကာလများစွာကို အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း နာဂပဋိန်မြို့က အ သောကမင်း ကောင်းမှုလို့ယူဆရတဲ့ ဗဒရတိတ္ထကျောင်းမှာ ကုန်လွန်ခဲ့ ဖွယ်ရှိတယ်လို့ အရှင်မြတ်ရဲ့ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်လို့ အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်နိုင်ခြေကို ဒီလောက်ပဲ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ □

ငြင်းခုံခြင်းအကျိုး

ဝါဒေ ဝါဒေ ဇာယတေ တတု ဗောဓော။
ငြင်းခုံတိုင်း၌ အသိသစ်ကို ပေါက်ပွားစေ၏။

၁၆။ သီဟိုဠ် မဟာဗောဓိပင်

၁၆။ သီဟိုဠ်မဟာဗောဓိပင်

၅၉

ဇူလိုင် ၂၉၊ ၂၀၀၇။

လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

အရှင်ဘုရား၊ ဘီစီ ၃ ရာစုတုန်းက အိန္ဒိယဘုရင် အသောကမင်းဟာ သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒေဝါနိပိယတိဿမင်းကို ဗုဒ္ဓဂယာမှာရှိတဲ့ မဟာဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ဖက်က အကိုင်းတစ်ခုကို လက်ဆောင် ပေးတာကို သီဟိုဠ်ဘုရင်က သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှာ စိုက်ပျိုးခဲ့ပါတယ်။ ဒီဗောဓိပင်ဟာ ယနေ့ထိ သီဟိုဠ်မှာ ရှင်သန်နေဆဲ ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် ဒီသစ်ပင်ဟာ သက်တမ်း ၂၃၀၀ ကျော်ရှိပြီဖြစ်လို့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သက်တမ်း အရှည်ဆုံး သစ်ပင်တွေထဲမှာ ပါဝင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါ ဖြစ်နိုင်ပါသလား။ ဘာနဲ့ သက်သေပြမလဲ။ အသောကမင်းက ဘာလို့ တောင်ဖက်က အကိုင်းကိုမှ ရွေးပြီး သီဟိုဠ်ဘုရင်ကို လက်ဆောင် ပေးလိုက်ရပါသလဲ။

ဗုဒ္ဓဝါဒကို သီဟိုဠ်ကို ယူဆောင်သွားခဲ့တဲ့ အရှင်မဟိန္ဒကို အချို့က အသောကမင်းရဲ့ ညီတော်လို့ ဖော်ပြပြီး အချို့က အသောကမင်းရဲ့ သားတော်လို့ ဖော်ပြတယ်။ ဘာကြောင့် ဘယ်သူ ဖြစ်နိုင်တယ် ဆိုတာကိုလဲ သိပါရစေဘုရား။

ချစ်ပန်းဝေ

သက်တမ်းအရှည်ဆုံး

အိန္ဒိယဧကရာဇ် အသောကမင်းက သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒေဝါနိပိယတိဿမင်းကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဗိဟာပြည်နယ် ဂယမြို့အနီးမှာ ယနေ့တိုင် တည်ရှိဆဲ ဖြစ်တဲ့ သမိုင်းဝင် မဟာဗောဓိပင်ရဲ့ ဗောဓိကိုင်းကို ဘီစီ ၃ ရာစုမှာ လက်ဆောင်ပေးခဲ့တယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ အဲဒီဗောဓိကိုင်းကို သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒေဝါနိပိယတိဿက စိုက်ပျိုးခဲ့တယ် ဆိုတာလည်း မှန်ပါတယ်။

အဲဒီ ဗောဓိပင်ကို သီဟိုဠ်နိုင်ငံ (အတိအကျဆိုရင် ရှေးဟောင်းမြို့တော် အနုရာဇပုရမြို့) မှာ ယနေ့တိုင် တွေ့နိုင်သေးတယ်ဆိုတာလဲ အမှန်ပါပဲ။ ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီဗောဓိပင်ဟာ နှစ်ပေါင်း ၂၃၀၀ ခန့် တည်ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်လို့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သက်တမ်းအရှည်ဆုံး သစ်ပင်တွေထဲမှာ ပါဝင်တယ်ဆိုတာလည်း ရာနှုန်းပြည့် သေချာပါတယ်။

မှတ်တမ်းများ

အဲဒီလိုဆိုနိုင်ဖို့ ခိုင်လုံတဲ့ မှတ်တမ်းတွေရှိပါတယ်။ သီရိလင်္ကာဟာ နိုင်ငံငယ်သလောက် စာပေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားတာ အလွန် ရှေးကျတဲ့နိုင်ငံပါ။ ခရစ်နှစ် တစ်ရာစု မတိုင်မီကပင် စာပေအရေးအသား ထွန်းကားခဲ့တဲ့ နိုင်ငံပါ။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်လောက်က ကျောက်စာတွေ သမိုင်းမှတ်တမ်းတွေ၊ ပြီးတော့ အဲဒီလို မူရင်းမှတ်တမ်းတွေက ဆင်းသက်တဲ့ ဆင့်ပွားမှတ်တမ်းတွေ ယနေ့ထိ ရှိနေပါတယ်။

အဲဒီအထဲမှာ ဒီပဝံသနဲ့ မဟာဝံသကျမ်း (နှစ်ကျမ်းလုံး သီဟိုဠ်နိုင်ငံရဲ့ မင်းစဉ်မင်းဆက်နဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာသမိုင်းကို ဖော်ပြတယ်) တွေဟာ အလွန်ရှေးကျတဲ့ အချိန်ကပင် သီဟိုဠ်ဘာသာနဲ့ တည်ရှိခဲ့ကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ပါဠိဘာသာ ဒီပဝံသကျမ်းကတော့ အေဒီ ၄ ရာစုလောက်က ရေးခဲ့တာလို့ သိရပြီး၊ ပါဠိဘာသာ မဟာဝံသကျမ်းက အပိုင်း ၁ ကို အေဒီ ၅ ရာစု၊ အပိုင်း ၂ ကို ၁၂ ရာစု၊ အပိုင်း ၃ ကို ၁၅ ရာစု ခန့်၊ အပိုင်း ၄ ကို ခုနှစ် မသိ၊ အပိုင်း ၅ ကို ၁၈ ရာစု တွေမှာ ရေးခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အချိန်ကာလတစ်ခု လွန်သွားတိုင်း ဒါမှမဟုတ် လိုအပ်တဲ့အချိန် ရောက်တိုင်း ပညာရှင်တွေ ပါဠိဘာသာနဲ့ ဆက်ကာဆက်ကာ ရေးလာခဲ့တဲ့ ကျမ်းမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အေဒီ ၁၀ ရာစုလောက်မှာ ဒီမဟာဗောဓိပင်သမိုင်းကိုပဲ သီးသန့်ဖော်ပြတဲ့ အဲဒီလို ရှေးဟောင်း သီဟိုဠ်ဘာသာကျမ်းတွေကိုပဲ မှီငြမ်းပြုရေးသားတဲ့ မဟာဗောဓိဝံသကျမ်း ဆိုတာလဲ ရှိပါတယ်။

အဲဒီကျမ်းတွေအရ ဒီမဟာဗောဓိပင်ကို အသောကခတ်က စိုက်ခဲ့တဲ့အပင်လို့ အသေအချာ ဆိုနိုင်တာပါ။ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ သမိုင်းတစ်

တွေ့ရဲ့ အရိုးတွေ ပြာတွေကို ထူပ (ဒီနေရာမှာ အုတ်ဂူလို့ပဲ နားလည်လိုက်ပါ) ထဲထည့်ပြီး ဂုဏ်ပြုခဲ့တဲ့ ထုံးစံရှိပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ကျန်ရစ်သူ မည်သူမဆိုက ကွယ်လွန်သွားတဲ့ မိမိ ကြည်ညို ချစ်ခင်သူတွေကို လွမ်းနေလို့ အမှတ်တရဂုဏ်ပြုတဲ့ အနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ သဂြိုဟ်ကြွင်းကို ထူပထဲ ထည့်ခွင့် ရှိနိုင်ပါတယ်။ ချစ်ကြည်ညိုသူတွေ သတိရလို့ လာရောက်ပြီး ဂါရဝလည်း ပြုနိုင်ပါတယ်။

အိပေမယ့် လောကရဲ့ ပူဇော်စရာတွေ မဖြစ်ကောင်းပါဘူး။ တွေးမိတာလေးတစ်ခုနဲ့ အကြံပြုရရင် မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာ နိုင်ငံမှာ ‘စေတီ’ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရက ဘာသာတရား အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နေရာအနေနဲ့ အများ နားလည်ထားပြီးဖြစ်လို့ လူထုအကြား ပြောဆိုငြင်းခုံစရာတွေ မဖြစ်ရအောင် ‘စေတီ’အစား အခြား ဝေါဟာရတွေနဲ့ ပြောင်းသုံးရင် ပိုမကောင်းပေဘူးလား။

‘ဒွေးဂေဟာ’ ‘ဒွေးစံအိမ်’ ‘ဒွေးဗိမာန်’။ ▢

He does not speak of sin
Serenity of sprit and love for all sentient creation are
enjoyed by the Buddha. He does not speak of sin, but
only of ignorance and foolishness which could be cured
by enlightenment and sympathy.
Dr. S Radhakrisnan, 'Gautama the Buddha.'

ဗုဒ္ဓသည် အပြစ်ကို မဟောကြား

စိတ်ပိုင်းဘဝ တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် သတ္တဝါ အားလုံးအပေါ် မေတ္တာ တရားကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်က ညွှန်ကြား၏။ ဗုဒ္ဓသည် အပြစ်ကို မဟောကြား။ သို့သော် ဗောဓိဉာဏ်နှင့် အကြင်နာ တရားများဖြင့် ကုစားနိုင်သော အမှောင်ဖုံးခြင်းနှင့် မိုက်မဲခြင်း တို့ကိုသာလျှင် ဟောကြား၏။

မှန်တယ်လို့ ယတိပြတ် ဖြေဆိုဖို့ ခက်ပါလိမ့်မယ်။ ဟူယင်ဆန်ဟာ အသောက ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နှစ်တစ်ထောင် (အေဒီ ၇ ရာစု) လောက်ကြာမှ အိန္ဒိယကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ သူနေခဲ့တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဝါဒထွန်းကားတဲ့ နေရာပါ။ ဒါကိုကြည့်ပြီး နှစ်သက်ရာကို လက်ခံဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဒေါက်တာ ဝါလ်ပိုလာ ရာဟုလာရဲ့ အဆိုအမိန့် တစ်ရပ်ကိုပဲ ထပ်ပြီး ဖော်ပြပါရစေ။

‘ဟူယင်ဆန်ရဲ့ ဖော်ပြချက်အပေါ် အထူးအလေးပြုဖို့ မလိုပါဘူး။ ဟူယင်ဆန်ဟာ သူ့ရဲ့ သတင်းအချက်အလက်ကို အိန္ဒိယက လူပြောသူပြော တစ်ဆင့်စကားနဲ့ ရယူစုဆောင်းခဲ့တာပါ။ ပါဠိသမိုင်းမှတ်တမ်းတွေဟာ ဟူယင်ဆန်ရဲ့ မှတ်တမ်းထက် များစွာပိုမို လေးစားထိုက်တဲ့ အနေအထားမှာရှိတယ်။ နောက်တစ်ချက်က အရှင်မဟိန္ဒဟာ သီဟိုဠ်ကို ကြွရောက်လာပြီး သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း သီဟိုဠ်မှာပဲ ပျံလွန်တော်မူသွားခဲ့တယ်။ အရှင်မဟိန္ဒ အိန္ဒိယကို ပြန်ကြွတယ်ဆိုတဲ့ အထောက်အထား မှတ်တမ်း မရှိပါဘူး။ သီဟိုဠ်လူထုနဲ့ ဒီပါဠိမှတ်တမ်းတွေကို ရေးသားကြတဲ့ ပညာရှင်တွေဟာ အရှင်မဟိန္ဒနှင့် ပတ်သက်ပြီး အခြားမည်သည့် နိုင်ငံသားထက်မဆို သဘာဝအားဖြင့် ပိုမိုရင်နှိုးမှုရှိပြီး ခိုင်လုံတဲ့ သတင်းအချက်အလက် ရှိနေလိမ့်မှာ ဖြစ်ပါတယ်’ (Ibid, p. 48. Footnote, 2)။

အရှင်မဟိန္ဒဟာ သက်တော် ၃၂ နှစ် (မဟာဝံသ၊ ၁၃း၁) မှာ သီဟိုဠ်ကို ကြွပြီး သက်တော် ၈၀ မှာ သီဟိုဠ်မှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံခဲ့လို့ သီဟိုဠ်မှာ ၄၈ နှစ်ကြာ သီတင်းသုံးတော်မူသွားပါတယ်။ ▢

စိုးမိုးသောစိတ်

တွင်ကျယ်ချင်သော စိတ်သည် လူတို့တွင် ရှိ၏။ ယင်းသည် အခြားသော စိတ်များကို လွှမ်းမိုးနေသော စိတ်လည်း ဖြစ်၏။

၁၇။ လွမ်းစေတီ

၁၇။ လွမ်းစေတီ

၆၃

ဇူလိုင် ၂၉၊ ၂၀၀၇။

လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊

ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် အကယ်ဒမီဒွေး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သတင်းမှာ ဖော်ပြချက်တွေနဲ့ နီးစပ်သူတွေ အပြောအရ သူ့ရဲ့ အရိုးပြာတွေကို သူ ကြည့်ညိုတဲ့ ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲ မှာ 'လွမ်းစေတီ' တည်မယ်လို့ သိရပါတယ်။

အကြောင့် မြန်မာပရိသတ်တွေ အကြားမှာ မင်းသားဒွေးကို ချစ်ပေမယ့် သူလိုသာမန် အရပ်သားတစ်ယောက်ရဲ့ အရိုးပြာကို စေတီတည်ကောင်း မတည်ကောင်းဆိုတဲ့ ပြောဆို ဆွေးနွေးမှုလေးတွေ ကြားနေရပါတယ်ဘုရား။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဓမ္မစာပေကို အခြေခံတဲ့ ဆရာတော်တို့ရဲ့ သိမြင် ယူဆချက်ကို သိပါရစေ။

နိုင်အောင်မွန်

စေတီ

လူတွေ ရိုသေပူဇော်တဲ့ အရာဝတ္ထုကို စေတီလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမပွင့်မီက သစ်ပင် တောတောင် ဥယျာဉ် နတ်ကွန်းတွေဟာ လူတွေ ရိုသေပူဇော်ရာဖြစ်လို့ စေတီအမည်ကို ရခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓပွင့်ပြီးနောက်မှာတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေက ရိုသေပူဇော်ရာကို အဲဒီပစ္စည်းတွေအစား ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် သံဃာလို့ ပြောင်းလဲလိုက်ပါတယ်။ စေတီပစ္စည်း ပြောင်းသွားပါတယ်။

ပူဇော်ရာ အရာဝတ္ထုတွေကို ဌာပနာထားတဲ့ ချွန်ချွန်မို့မို့ အရာဝတ္ထုကိုတော့ ထူပလို့ ခေါ်ပါတယ်။ စေတီကို ထူပထဲမှာ ထည့်တယ်ပေါ့။ ဗိသုကာနည်းပညာ ထွန်းကားလာတာနဲ့အမျှ ထူပပုံစံလည်း အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ စေတီကို ထည့်ထားတဲ့ ပုံစံမျိုးစုံရှိတဲ့ ထူပကိုလည်း တင်စားပြီး စေတီလို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်။ ဥပမာ .. ရွှေတိဂုံ

အမည်ရတဲ့ ထူပကြီးထဲမှာ ဗုဒ္ဓဆံတော်စတဲ့ စေတီထိုက်တဲ့ ဓာတ်တော်တွေကို ဌာပနာ (ထည့်သွင်း) ထားလို့ အဲဒီ ထူပကြီးကို အဝိနာဘာဝ (ဘယ်လိုမှ ကင်းမရတဲ့) စာပေနည်းနဲ့ 'ရွှေ တိဂုံစေတီ' လို့ ခေါ်တာပါ။

စေတီထိုက်သူ ၄ မျိုး

- ၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ = ကိုယ်တိုင်လည်း တရားကိုသိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဟောကြားတယ်။ လောကမှာ နှစ်ဆူ ပွင့်ရိုးထုံးစံ မရှိ။
- ၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓ = ကိုယ်တိုင်တော့ တရားကိုသိ၊ သို့ပေမယ့် ရုပ်ဝါဒထွန်းကားပြီး လူတွေ အစွန်းရောက်လွန်းချိန် တရားဟော မရ၍ ဖြစ်စေ၊ လူတွေ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းလွန်းနေတဲ့အချိန် မလိုအပ်၍ဖြစ်စေ လောကကို တရားမဟော။ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်နေချိန်မှာပဲ ပွင့်တယ်။ တစ်ပြိုင်နက် တစ်ဆူမက ပွင့်တယ်။
- ၃) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓရဲ့ အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ တပည့်သာဝကများ။
- ၄) လေးကျွန်းသနင်း စကြာဝတေးမင်း။ မျှတလွန်းလို့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ကြည်ညို၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ငါးပါးသီလမြဲတဲ့ မင်းမျိုး။

အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးဟာ ရတောင့်ရခဲ ဖြစ်လို့ သူတို့ရဲ့ အကြွင်းအကျန်ကို ဌာပနာထားတဲ့ စေတီကို ဖူးမြင်ရသူတို့ရဲ့ စိတ်နှလုံးမှာ ကြည်နူးသွားတယ်။ အဲဒီ ကြည်လင်တဲ့ စိတ်နှင့် စုတိပြတ်ကြွေ သေလွန်ရင် သုဂတိကို ရောက်ဖို့သေချာလို့ အများကောင်းကျိုး ရတဲ့အတွက် စေတီထိုက် (ထူပထဲ ထည့်သွင်းထိုက်) တာ ဖြစ်ပါတယ်။

မျက်မှောက်ခေတ် ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေကတော့ စေတီလို့ခေါ်လိုက်ရင် အထူးသဖြင့် (၁) ဗုဒ္ဓနှင့် ရဟန္တာသာဝကတွေရဲ့ ဓာတ်တော်တွေ (၂) ဒီအရှင်မြတ်တွေရဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေဖြစ်တဲ့ သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ဗောဓိညောင်ပင် စတာတွေ (၃) ဗုဒ္ဓနှင့် ရဟန္တာဆင်းတုတွေ (၄) ဗုဒ္ဓဓမ္မပေစာချုပ် ကျမ်းစာအုပ်တွေဆိုတဲ့ လေးမျိုးအနက် တစ်ခုခုကို ဌာပနာထားတယ်လို့ပဲ နားလည်ကြပါလိမ့်မယ်။

လွမ်းစေတီ

ဗုဒ္ဓ မပွင့်မီကရော ပွင့်ပြီးနောက်ပါ ဘုရင် မိဖုရား မင်းသား မင်းသမီး

၆၈ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၈။ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အလှူတရား

အာရုံငါးပါးနှင့် မြင်တွေ့ခံစားနိုင်တဲ့ အလှူတရားကို အသိအမှတ် ပြုပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာ ဒီအလှူတရားရဲ့ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းနဲ့ မမြဲခြင်းဆိုတဲ့ အနိစ္စ သဘာဝကိုပါ ရှုမြင် လက်ခံခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရဟန္တာတို့ရဲ့ စိတ်အာရုံ

ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ 'ဖြစ်ပြီးနောက် ပျက်သုံးခြင်း သဘာဝရှိတယ်'ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓ ဒေသနာကို သတိရပြီး အလှူတရားကို ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ ရှုမြင်ပါတယ်။ နှစ်သက်မြတ်နိုးမှုတို့ စုပေါင်းရာ အလှူပစ္စည်းတွေကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ အ လိုရမ္မကတွေနဲ့ တင်းကျပ်စွာ လှမ်းချွဲမထားဖို့ စိတ်ကိုထိန်းချုပ်ပြီး ဗုဒ္ဓ တပည့်ဟာ မိမိရဲ့ ဘဝနေနည်းကို တည့်မတ်အောင် ကြိုးစားပါတယ်။

ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အရှင်သပ္ပကမထေရ်ဟာ မိမိနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်း ကျင်ရဲ့ ဘာသာအလှူတရားအပေါ် ထူးခြားတဲ့ စိတ်အာရုံခံစားမှုကို ပရိ သတ်အလယ်မှာ ဒီလို မြွက်ဟခဲ့ပါတယ် 'တိမ်မှန်တိုင်းတို့ စိတ်ရိုင်း ထချိန်၊ တောင်ပုံဖြူ ဥပျိုင်းငှက်တို့ အိပ်တန်းဖက်ဆီ အသော့နှင်တုန်း၊ အဇကရုဏီမြစ်ဟာ အလှူဆုံးပေါ့'။

ဓုတင် တေဒင်ရ အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကြီးလည်း 'တိမ်ညို အထွတ် ပြာသာဒ်ဆောင်ပမာ တောင်ပြာတန်းတွေ အကြား ညသန်း ခေါင်ယံ ဆင်တွန်သံ ကြားရတော့ တကယ့် အထူးခြားဆုံးပါပဲ'လို့ ပရိ သတ်အလယ်မှာ မြွက်ဟခဲ့ဖူးပါတယ်။

နေပြည်တော်ကို ပြန်ကြွဖို့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အရှင်ကာဠုဒါယိ မထေရ် မြတ်ဗုဒ္ဓကို လျှောက်ပုံက 'အိုးဝေအိုးဝေ၊ တောင်ထိပ်ဗွေဦး ထွေထွေထူးထူး၊ တွန်ရင့်ကျူးလျက်၊ ရှင်မြူးပါကြ၊ ဥဒေါင်းလှတို့၊ ဖိုမ ခေါ်ကာ၊ က ကြပါသည် မဟာဝီရ အင်္ဂါရသာနံ သမယော'တဲ့။

(မဟာဝီရ၊ လုံ့လသခင် ချစ်သျှင်ဘုရား သုံးလူဖွား။ အင်္ဂါရသာနံ၊ ခြောက်လှုံ ရောင်ဝါ ဉာဏ်ကြောနှင့် သစ္စာထွန်းလစ် တို့သျှင်ချစ်၏။ သမယော၊ လမ်းဆက် တဖော် ရှုလင့်ရှောင်သည် ပြည်တော် ကူးသင့်ချိန်ပါဘုရား။)

ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေရဲ့ နှလုံးသားခံစားမှုကို တုံ့ပြန်ပုံတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို ခံစားရာမှာ နားလည်မှုနှင့် ညီမျှမှု ရှိပါ

ဇူလိုင် ၂၉၊ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုန်းဘုန်းဘုရား။

ဗုဒ္ဓဝါဒမဟုတ်တဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူ့မှာ ဘာဝင်မကျတာလေးတစ်ခု ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အလှူ တရားကို ငြင်းပယ်တာတဲ့။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ လောကကို ဒုက္ခလို့ မြင် ထားတာမို့ အမြဲပဲ မကောင်းဖက်ကနေ ကြည့်လေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ မကောင်းမြင်ပါလားတဲ့။

အလှူတရားဆိုတာ ဘုရားသခင်က လူသားတွေခံစားဖို့ ဖန်ဆင်း ပေးထားတာဖြစ်လို့ ခံစားကောင်းပါတယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ စိတ် ပညာအရ သုခကိုခံစားဖို့ ငြင်းဆိုတာဟာ ပုံမှန်စိတ်ထား မဖြစ်နိုင်ဘူး လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ အလှူတရားနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဟောကြားတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ သူနားလည်ထားတာနဲ့ တူပါသလား။

စိစိ ခင်လှ

လက္ခဏာရေး သုံးပါး

မမြ၊ ဆင်းရဲ၊ အတ္တကောင်မရှိဆိုတဲ့ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ရှေ့တန်း တင် ဟောကြားလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ အလှူတရားကို အသိအမှတ်မပြု၊ မ ကောင်းမြင်ပါဘဲ ဖြစ်မယ်လို့ မှတ်ချက်ပြုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒကဆိုလိုတဲ့ အမှန် တရားနှင့် ဝေးသွားပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က 'ဤရုပ်ခန္ဓာကိုယ် မှာ အတ္တ (ဝိညာဉ်ကောင်) မရှိ။ ဤရုပ်ခန္ဓာဟာ ငါဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်စေ လို့ အမိန့်ပေးလို့လည်း မရ။ ဒါကြောင့် ဤရုပ်ခန္ဓာဟာ အမြဲမရှိ။ ဆင်း ရဲသဘာဝ ရှိတယ်'လို့ ဟောပါတယ်။

မြတ်ဗုဒ္ဓအလိုအရ မတည်မြဲခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်းဆိုတာ အရာခပ် သိမ်းတို့ရဲ့ ရှောင်လွှဲမရတဲ့ သဘာဝဖြစ်ပါတယ်။

ဒုက္ခအမှန်တရား

ဒီလောကမှာ ဒုက္ခတည်ရှိတာဟာ အမှန်တရားပဲ။ ဒုက္ခမရှိဘူးလို့ ငြင်းဆိုရင်လည်း ပုံမှန်စိတ်ထားတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ လူတွေဟာ သက်ရှိသက်မဲ့တွေကို နှစ်သက်စွဲလမ်းရာက ရယူပိုင်ဆိုင်ပြီး တည်မြဲနေစေချင်တယ်။ ဒါကြောင့် သက်ရှိသက်မဲ့တို့ရဲ့ အမှန်သဘာဝကို သိအောင် စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖို့ ငြင်းဆိုလိုကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးတာ၊ ကွေကွင်းရတာတွေကို လက်ခံလိုစိတ် မရှိဘူး။

ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့ရဲ့ ရှင်သန်တည်မြဲရေးကို မျှော်လင့်တောင့်တရင်း အချိန်ကာလကပဲ သတ္တဝါတွေကို ဝါးမျိုသွားပါတယ် (ကာလော ဗသ-တိ ဘူတာနိ)။ အရုဏ်ဦး နှင်းစက်ရဲ့ သစ်လွင် လတ်ဆတ်မှုဟာ နေထွက်ချိန် မတိုင်ခင် လောက်ပါပဲ။ ပျိုခြင်း အိုခြင်း၊ ဟောင်းခြင်း သစ်ခြင်းဆိုတာ ပြောင်းလဲမှုသဘာဝရဲ့ သွင်ပြင်တွေပဲ မဟုတ်ပါလား။

သဘာဝတရားတွေကို အဲဒီလိုအရှိအတိုင်း မသိမြင်သေးလို့ မိမိစိတ်ကို ကောင်းကောင်း မထိန်းနိုင်ဘဲ ဘယ်အရာဝတ္ထုကိုမဆို တပ်မက်စွဲလမ်းရင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်ရတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

ဒါကတော့ လက္ခဏာရေးသုံးပါး ဒေသနာက ဖော်ပြတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒအလို ဘဝနှင့်လောကကို ရှုမြင်လက်ခံပုံ ဖြစ်ပါတယ်။

အလှတရား

တစ်ခါမှာ ပသေနဒီ ကောသလမင်းက မြတ်ဗုဒ္ဓကို ‘အရှင်ဘုရားရဲ့ တပည့်မဟုတ်တဲ့ သမဏဗြဟ္မဏအချို့ဟာ ပိန်လို့ချည့်နဲ့ အသားအရေ မွဲခြောက်ပြီး ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံး အကြော ပြိန်းပြိန်းထနေကြပါတယ်။ ကြည့်ရှုသူ လူအပေါင်းရဲ့ အမြင်အာရုံကို မဖမ်းစားနိုင်ကြပါဘူး (န စက္ခုဗန္ဓန္တိ ဇနဿ ဒဿနာယ)’ လို့ လျှောက်ဖူးပါတယ်။ အဲဒီတော့ အလှတရားဆိုတာ ကြည့်ရှုသူတွေရဲ့ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတဲ့ အရာလို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။

တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းဖို့ ယဉ်ကျေးဖော်ရွေပြီး ကြည့်ညိုဖွယ် ဖြစ်အောင် နေထိုင်ပြုမူဖို့ ရဟန်းတော်တွေကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်ကြားပါတယ်။

မိမိနေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းဖို့ စည်းကမ်းတွေလဲ ချမှတ်ပေးပါတယ်။ နိမ့်ကျပြီး ရွံရှာဖွယ် အမူအကျင့် အနေအထိုင် ပုံစံတွေနဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝကို မြင့်တင်ဖို့ ဗုဒ္ဓရှင် မညွှန်ကြားပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဟာ အလှတရားကို လက်ခံပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အလှတရားတည်ရှိရာ ပုဂ္ဂိုလ်ပစ္စည်းတို့ရဲ့ သဘာဝမှန်ကို အရှိအတိုင်း နားမလည်ရင် အလှတရားက ပူပန်ဆင်းရဲမှုတွေကို ယူဆောင်လာတယ်လို့တော့ မြတ်ဗုဒ္ဓ သတိပေးပါတယ်။

သဘာဝမှန်ကို သိခြင်း

သက်ရှိတွေမှာ အလှတရားဟာ အကန့်အသတ်နှင့်သာရှိခဲ့ရင် အလှပိုင်ရှင်ဟာ လောဘနှင့် ဂုဏ်မာန မြင့်မောက်တယ်။ အလှတည်ရှိတဲ့ အရာဟာ ထူးခြားပြီး လွယ်ကူစွာမရနိုင်ရင် လူဟာ အလှတည်ရာကို ကိုယ်ပိုင်ပြုဖို့ ရုန်းကန်လိုတယ်။ အလှပစ္စည်းကို မပိုင်ဆိုင်နိုင်သူတွေဟာ ပိုင်ဆိုင်သူတွေအပေါ် ထားရှိတဲ့ မနာလိုမှု ရန်စောင်မှုတွေကို တွန်းလှန်ဖို့ ကြိုးမားတဲ့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားနှင့် သတ္တိတွေ လိုပေမယ်။

အလှတရားဟာ နှင်းဆီပန်းလိုပါပဲ။ မသုံးတတ်ရင် ဆူးစူးမယ်။ အလှတရားကို အတ္တလွန်ဆန္ဒနဲ့ ဆုပ်ကိုင်ရင် လူ့တန်ဖိုး ပျက်ယွင်းပြီး ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်နိုင်မှုအဆင့် လျော့ကျသွားနိုင်တယ်။

သိမ်းငှက်တစ်ကောင် သားတစ်ကို ကိုက်ချီ ပျံလွှားနေတုန်း အခြားသိမ်းငှက်တွေ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခံရလို့ သားတစ်ကို လွှတ်ချလိုက်ရပုံ၊ နောက်တစ်ကောင်က ကျသွားတဲ့ သားတစ်ကို ထိုးသုတ်တော့ သူလည်း တိုက်ခိုက်ခံရပြန်ပုံကို သတိပြုမိတဲ့ အရှင်ပက္ကမ ဟာ ‘လောကီအာရုံတွေဟာ ဒီသားတစ်နဲ့ တူတာပဲ။ လူတိုင်းနှင့်ဆိုင်ပြီး နာကျင်ခံခက်မှုတွေနှင့် ပြည့်လျှမ်းနေပါကလား’ လို့ အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ရင်း ကြိုးစားပြီး တရားအားထုတ်လို့ အဲဒီနေ့မှာပဲ ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့တယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီဟာ အလှတရားကို မိမိရဲ့ ပြင်းပြတဲ့ ခံစားမှုအရ ကြိုက်ခြင်း မကြိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းတရားအဖြစ်မှ ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့ ကြိုးစားခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

၇၂ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၉။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နှင့် မနိုးဆေး

၆၉

ဖြစ်မှန်း သိနေတယ်။ ကစားစရာ ကြောင်ရုပ်ကလေး မဟုတ်၊ ကြောင် အစစ်ဖြစ်မှန်းလည်း သိနေသားပဲ (ကြောင်ပိုင်ရှင်က သူ့ကြောင်ကလေးကို မသေစေချင်ဘူးဆိုပေမယ့် သေအောင်လုပ်ဖို့တော့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား)။ ကြောင်ကလေးကို ဆေးထိုးပြီး (ဝေါဟာရ အတိအကျ ဆိုရရင်) အဆိုးစီရင် ခိုင်းလိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ နောက်ဆုံးတော့ ကြောင်ကလေးဟာ ပိုင်ရှင်သခင်ရဲ့ ဝစီပယောဂ (လုပ်လိုက်ပါ သို့မဟုတ် လုပ်ပေးပါလို့ နှုတ်နဲ့ သေအောင် အားထုတ်မှု) ကြောင့်ပဲ သေသွားခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် သက်သတ် အင်္ဂါတွေ စုံနေတယ်ပေါ့။

အဖြေ

အဲဒါကြောင့် မေးခွန်းအရ ကြောင်ပိုင်ရှင်ဟာ ကုသိုလ်မရတဲ့အပြင် ငါးပါးသီလထဲက ပါဏာတိပါတ (သူ့အသက်သတ်ခြင်း) ကို မထင်မှတ်ဘဲ ချိုးဖောက်လိုက်ပါတယ်။ အကုသိုလ် အပြစ်လဲ ရပါတယ်။ သိမ်မွေ့လှပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ စိတ်ထားနှင့်လို့လ (သေအောင်အားထုတ်မှု) မထက်သန်တဲ့အတွက် အကျိုးပေးကတော့ ကျားတစ်ကောင် ဆင်တစ်ကောင်ကို သေနတ်နဲ့ ပစ်တာလိုမျိုး မဆိုးရွားနိုင်ဘူးလို့တော့ (ကိုယ်ပိုင် အမြင်အရ) ယူဆပါတယ်။

အဲဒီလို အခြေအနေမှာ ကြောင်ပိုင်ရှင်အနေနှင့် အကောင်းဆုံး ပြုလုပ်သင့်တာက ကြောင်ကလေး မသေခင် (ကိုယ်မချမ်းသာရင်နေ) အနည်းဆုံး စိတ်သက်သာရာ ရအောင် တတ်နိုင်သမျှ မိမိရဲ့ ကြင်နာယုယမှုကို ပြသဖို့၊ ကြောင်ကလေး ဘဝကူးကောင်းဖို့ ကောင်းမှုပြု၊ မေတ္တာပို့ပြီး ကုသိုလ်အမျှကိုပေး၊ ပရိတ်ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတွေကို (နားလည်လည် မလည်လည်) ရွတ်ပေး (သေခါနီး မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားသံကို ကြားလိုက်ရတဲ့ ဖားကလေးတောင် သုဂတိကို ရသွားသေးတာပဲ) ဖို့နဲ့ ကိုယ်တိုင်လဲပဲ ကြောင်ကလေးကို ကြည့်ပြီး မရဏသတိကို ပွား (သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့) ဖို့ပဲ အကြံပြုလိုပါတယ်။

တိရစ္ဆာန်ကုသသူ ဆရာဝန် အနေနဲ့လည်း ကံမြောက်တဲ့ အခြေအနေ ငါးချက်လုံးနဲ့ ညီညွတ်နေတာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့

တယ်။ အလှပျောက်ဆုံးလို့ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် ဝန်တိုခြင်း တွေသူတို့ သန္တာန်မှာ မရှိပါဘူး။ သေးသိမ် ယုတ်ညံ့တဲ့ ပဋိပက္ခတွေ ကင်းဆိတ်တဲ့စိတ်ရှိရင် လူဟာ ရောင့်ရဲမှုနှင့် အပန်းပြေမှုကို ရရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီဟာ ကြုံတွေ့ သိရှိ ခံစားမှုလောကကို ပိတ်ကာဖို့ နံရံတံတိုင်း ခြားမထားပါဘူး။ ခံစားမှုနယ်ပယ် အတွင်းမှာပဲ တည်ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒက သင်ပြတဲ့ ပြောင်းလဲမှုနှင့် မဆိုးသံသရာ ဖြစ်စဉ်အတွင်း လူသားတို့ရဲ့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်တဲ့ အလှတရားကို သတိပညာချွန်းနဲ့ အုပ်ပြီး ခံစားဖို့ မငြင်းပါဘူး။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို အဆိုးမြင်ဝါဒလို့ လုံးဝ မဆိုနိုင်သလို အကောင်းမြင်ဝါဒ သက်သက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ▢

၁၉။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နှင့် မနိုးဆေး

ဇူလိုင် ၁၊ ၂၀၀၇။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား။

လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်လလောက်က တပည့်တော်ရဲ့ ကြောင်ကလေး အစာမစားနိုင်ဖြစ်ပြီး တဖြည်းဖြည်း ပိန်လာလို့ တိရစ္ဆာန် ကုသရေးဆရာဝန်ဆီ ယူသွားပြီး ပြပါတယ်။ ဆရာဝန်က ကြောင်ကလေးမှာ ကျောက်ကပ် ပျက်စီးသွားလို့ အစာမစားနိုင်တော့ဘူး။ ဒီရောဂါနဲ့ပဲ ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်အတွင်း သေဆုံးလိမ့်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီတော့ တပည့်တော်အနေနဲ့ ကြောင်ကလေး အစာမစားဘဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း သေရမှာကို မလိုလားလို့ ကြောင်ကလေး အိပ်မော ကျပြီး အေးအေးသက်သာ သေသွားမယ့် ဆေးကို ဆရာဝန်ကို ထိုးပေးခိုင်းဖို့

၇၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ ဆရာဝန်ကလည်း ထိုးပေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်တို့ ကြောင်ကလေးကို သေသွားစေလိုတဲ့ စေတနာ လုံးဝ မရှိခဲ့ပါဘူး။ သိချင်တာက တပည့်တော် ငါးပါးသီလကို ချိုးဖောက်ရာ ကျပါသလား။ သေစေလိုတဲ့ စေတနာမှ မပါတဲ့ဥစ္စာ။ အဲဒီလို လုပ်လိုက် တဲ့ အကျိုးအတွက် တပည့်တော်မှာ ဘယ်လိုအကျိုးမျိုး ရနိုင်ပါသလဲ။ ကုသိုလ်လား အကုသိုလ်လား။ လုပ်ပေးတဲ့ ဆရာဝန်ရဲ့ အကျိုးပေး ကော ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။ ကြောင်ပိုင်ရှင်အနေနဲ့ အဲဒီလို အခြေအနေမှာ ဘယ်လိုလုပ်ရင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသလဲ။

ပွင့်မေတ္တာ

ကုသလို့ မရနိုင်တော့တဲ့ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် (ခွေး ကြောင်စသည်) ကို သက်သက်သာသာ ဘဝအဆုံးသတ်ပေးဖို့ သခင်က တိရစ္ဆာန်ကုသရေး ဆရာဝန်ထံ ယူသွားပြီး မနီးတော့တဲ့ အိမ်ဆေး ထိုးပေးခိုင်းတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာဝန်နှင့် ကြောင်ပိုင်ရှင်တို့ရဲ့ အပြစ်အကျိုးကို သိဖို့ ဆိုရင် ဦးစွာ ပါဏာတိပါတ (သူ့အသက်သတ်မှု) ကံမမြောက်တဲ့ အခြေ အနေနှင့် မြောက်တဲ့ အခြေအနေကို နားလည်သင့်ပါတယ်။

ကံမမြောက်တဲ့ အခြေအနေ

၁။ စေတနာ မပါရင် - ဥပမာ အမှတ်တမဲ့ ထားမိတဲ့ ဓား သို့မဟုတ် တုတ် ပြုတ်ကျလို့ ကလေးငယ်တစ်ယောက် သေဆုံးသွားရင် (တာဝန် မဲ့မှုနှင့် ကလေးမိဘရဲ့ တရားစွဲတာကို ခံရပြီး ထောင်ကျနိုင်ပေမယ့်) သေစေလိုတဲ့ စေတနာမရှိလို့ ပါဏာတိပါတကံ မမြောက်ဘူး။

၂။ မသိရင် - ဥပမာ မိမိဝယ်လာတဲ့ ဒီပေါက်ထမင်းမှာ အဆိပ် သင့်နေမှန်း မသိဘဲ အခြားတစ်ယောက်ကို ကျွေးမိလို့ ဓားသုံးမိသူ သေဆုံးရင် စိတ်ကောင်းနှင့် ကျွေးခဲ့သူ ပါဏာတိပါတကံ မမြောက်ဘူး။

၃။ သတ်ဖို့ မရည်ရွယ်ရင် - ဥပမာ ဆရာဝန်တစ်ယောက်က လူ နာကို သွေးတိုး ပျောက်ဆေး ပေးလိုက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဆေးက

၁၉။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နှင့် မနီးဆေး

၇၁

လူနာနှင့် မတည့်လို့ အဲဒီဆေးကြောင့်ပဲ လူနာသေဆုံးခဲ့ရင် (တရားစွဲခံရ ထောင်ကျနိုင်ပေမယ့်) ဗုဒ္ဓဝါဒအရ လူနာကို သေအောင်လုပ်ဖို့ မရည် ရွယ်ခဲ့လို့ ဆရာဝန်ဟာ ပါဏာတိပါတကံ မမြောက်ပါဘူး။

၄။ မိဘ ညီအစ်ကို မောင်နှမများ မသိနိုင်အောင် ရူးသွပ်နေရင် - ဥပမာ အမေအစ်မကို ထိလို့ မဆင်မခြင် ဓားနဲ့ လိုက်ခုတ်တဲ့ သာမန် စိတ်မမှန်သူ သို့မဟုတ် ဆင်ခြင်တုံတရား အဆင့်မမီသူမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ မစင်နဲ့ ထမင်းကို မခွဲခြားနိုင်လောက်အောင် လုံးဝ ရူးသွပ် နေသူက သူ့အသက်ကို သတ်မိရင် အဲဒီလို ရူးသွပ်သူ ကံမမြောက်ဘူး။

ကံမြောက်တဲ့ အခြေအနေ

၁။ အသက်ရှိမှန်း သိနေရင် - သက်ရှိကို အသက်ရှိမှန်း သိလျက် သေအောင်လုပ်ရင် ကံမြောက်တယ်။

၂။ သတ် (သေစေ) လိုတဲ့ စိတ်ရှိရင် - ဥပမာ ညအိပ်နေတုန်း ကျောအောက် အခင်းပေါ်က ကြမ်းပိုးကို ကြမ်းပိုးမှန်းသိလို့ ညှစ်သတ် လိုက်ရင် ကံမြောက်တယ် (ကြမ်းပိုးကို သစ်သားစအထင်နှင့် ညှစ် လိုက်မိလို့ ကြမ်းပိုး သေသွားရင်တော့ ကံမမြောက်ဘူး။)

၃။ သေအောင်လုပ်ရင် သို့မဟုတ် သတ်ရင် - ဥပမာ ကိုယ်ဖြင့် (ကိုင်ပေါက်၊ အမြင့်မှ တွန်းချ) ၍ သို့မဟုတ် ကိုယ်နှင့်စပ်ယှဉ်သည့် တုတ်ဖြင့်ရိုက် ဓားဖြင့်ခုတ် လှုံဖြင့် ထိုး၍ သတ်တာ၊ အဝေးမှာ ရှိသူကို ကျောက်ခဲ လေးမြား သေနတ် စသည်ဖြင့်ပစ်၍ သတ်တာ၊ အခြား တစ်ယောက်ကို စေခိုင်းပြီး သတ်တာ (စေခိုင်းရာမှာ ပုဂ္ဂိုလ် အချိန် နေ ရာ လက်နက်စသည် ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ဖြစ်မှသာ ခိုင်းတဲ့သူ ကံမြောက် တယ်)၊ ရေတွင်းရေကန်စသည်မှာ အဆိပ်ခပ်ပြီး သတ်တာ စတဲ့နည်း တွေနှင့် သေအောင် လုပ်ရင် ကံမြောက်တယ်။

၄။ သေရင် - အသတ်ခံရတဲ့ သတ္တဝါသေမှသာ ကံမြောက်တယ်။

ကောက်ချက်

မေးခွန်းထဲက ကြောင်ပိုင်ရှင်ဟာ မိမိရဲ့ကြောင်ကလေး အသက်ရှင်ဆဲ

၇၆ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရှိပြီး ယုံကြည်မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရင် သုံးနဲ့ လေးလို ပြောပြောကြီး ဆန် ကျင်ပါတယ်။ သို့တော့ လက်တွေ့ကျင့်သုံး အားထုတ်ကြည့်ရင်း အတ္တ မရှိကြောင်း ကိုယ်တိုင် သိမြင်သွားကြတာရယ်။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်လည်း ဒေသနာပရိယာယ် ကျွမ်းကျင် နိုင်နင်းတော်မူတာရယ် စတာတွေ ကြောင့် ဒီဝါဒကြီး နှစ်ခုဟာ ခိုက်ရန်မဖြစ်ဘဲ ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာ အ တူတူ ယှဉ်တွဲပြီး တည်တံ့ ပြန့်ပွားနေနိုင်ခဲ့တာပါ။ ဒါ့အပြင် အိန္ဒိယဟာ အယူဝါဒ မျိုးအစုံ ဆုံးနိုင်လည်း ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ ထက်မြက်တဲ့ ဗြာဟ္မဏဝါဒီ ပညာကျော်တွေရဲ့ ဗြာဟ္မဏဝါဒ ပြန်လည် ရှင်သန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွေ ရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်မက်မဲ့ ဟောပြော စည်းရုံးကြရုံပါပဲ။ အဲဒီ ၁၃ ရာစု (ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၁၈၀၀ ခန့် အကြာ) မှာ ယုံကြည်မှု လုံးဝမတူတဲ့ အနောက်မြောက်ဗက်က အကြမ်းဖက် လက်နက်ကိုင် ကျူးကျော် ဝင် ရောက်လာသူတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအပါအဝင် ဒေသခံ ဘာသာတ ရားများရဲ့ ဘုရားကျောင်းတွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်တယ်။ နှစ်ပေါင်း ရှစ်ရာကျော် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ နာလန္ဒာ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီး အဲဒီ တုန်းက မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ အထူးသဖြင့် ဘုန်းကြီး တွေကို လိုက်လံ ရှာဖွေ ဖမ်းဆီးပြီး သတ်ပစ်ခဲ့တယ်။

ဒီအချိန်ကစပြီး ရာစုနှစ် ထောင်ပေါင်းများစွာ အမြစ်တွယ်နေပြီး ဖြစ်တဲ့ ဗြာဟ္မဏဝါဒသာ ကျူးကျော်သူတွေနဲ့ အပြိုင်ကျန်နေခဲ့ပြီး နဂိုက ပင် အင်အားနည်းနေပြီ ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယအလယ် ပိုင်း)မှာ နာလန်မထူနိုင်အောင် ဖြစ်သွားရာကနေ တဖြည်းဖြည်း အိန္ဒိယ မြေပေါ်မှာ ကွယ်ပျောက်ပြီး ဝေးရာကို ရောက်သွားခဲ့ရတယ်လို့ သမိုင်း သုတေသီတို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှား

မဟာခရီးသည်များ ဖြစ်ကြတဲ့ တရုတ်ရဟန်းတော် ဗာဟိယန် (အေဒီ ၄ ရာစု) နှင့် ဟူယင်ဆန် (အေဒီ ၇ ရာစု) တို့ခေတ်က အင်ဒိုနီးရှားမှာ ဟိန္ဒူနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားနေကြောင်း သိရပါတယ်။ ပုဂံက မြန်

၁၉။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နှင့် မနိုးဆေး

၇၇

အခြေခံ ယုံကြည်မှုတွေ မတူတာကြောင့် ဆရာဝန်အနေနဲ့ မည်သို့ ဆင် ခြေပေးသည်ဖြစ်စေ ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ ခြွင်းချက်မရှိ ကံမြောက်ပါတယ်။ အကျိုးပေး အလေးအပေါ့ကတော့ သူ့ရဲ့ စိတ်ထက်သန်မှု မထက် သန်မှု အပေါ်မှာ မူတည်ပါလိမ့်မယ်။ သူ့အသက် သတ်မှုရဲ့ ဆိုးပြစ်ကို ကြောက်တဲ့ သို့မဟုတ် ဘာသာရေး ဗဟုတရားရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ စေတနာ ဆရာဝန်မှန်ရင် အဲဒီလို လုပ်ပေးမယ်လို့ မထင်ဘူး။ အိမ်ကို ပြန်ယူသွား ခိုင်းပြီး အထက်က ပြောသလို ဘုရားကု တရားကု ကုသခိုင်းရုံ ပြော မရရင် အခြားဆရာဝန်ဆီ ပြောင်းခိုင်းလိုက်ရုံပဲ ရှိမယ်ထင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ အခြေပြုဒေသန

ဗုဒ္ဓဝါဒကို အခြေပြုတဲ့ ဒေသန (အတွေးအမြင်) အရမှာ အာဏာရှိသူ သို့ မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်သူ သို့မဟုတ် တန်ခိုးရှိသူ (တန်းခိုးရှင်) က သနားလို့ သက်ရှိသတ္တဝါ တစ်ခုကို သေအောင်လုပ် လိုက် (သတ်ပစ်) ရတယ် ဆိုတာမျိုးကို လက်မခံပါဘူး။

သတ္တဝါတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ကို သတ်ပစ်နိုင်ဖို့ မည်သည့် လူမှာ သို့မဟုတ် အင်အားသာသူမှာ သို့တည်းမဟုတ် ဗြဟ္မာဘုရား နတ် သိ ကြားမှာမှ အထူးအခွင့်အရေး မရှိပါဘူး။

လူရောတိရစ္ဆာန်ပါ သက်ရှိအားလုံးကို တန်းတူပဲ သဘောထား ပါတယ်။ လူဖြစ်လို့ ကျားဖြစ်လို့ အခြားတိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အသားကို စားနိုင်ဖို့ အခွင့်အရေး ပိုရှိမလာပါဘူး။ သက်ရှိဟာ သက်ရှိပါပဲ။

ကြောင်ကလေး အစာမစားနိုင်ဘဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း သေရမှာကို သနားလို့ အိမ်မောကျပြီး သက်သက်သာ အသက်ထွက်သွားအောင် သို့ တည်းမဟုတ် အသက်ရှု ရပ်သွားအောင် ဆေးထိုး (အဖြောင့်ဆိုရင် သတ်ပစ်)ဖို့ ဆုံးဖြတ်တာနဲ့ လေဖြတ်ပြီး အသက် မသေနိုင်ဘဲ ပင်ပန်း နေတဲ့ မိဘကို အခံရသက်သာအောင် ဆေးထိုးပြီး ကွယ်လွန်အောင် လုပ်တာ (လုပ်လည်း မလုပ်ကောင်းပါဘူး။ ကံကြီး ထိုက်ပါတယ်) ဟာ အတူတူပါ။ အမေရိကမှာ ကျန်းမာရေး အာမခံ မရှိတော့ရင် ဆေးရုံက တာဝန် မယူနိုင်လို့ မိဘအရင်းကို good by လုပ်ရတာမျိုး ရှိတယ်။

၇၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ကရုဏာ (အကြင်နာ ကိုယ်ချင်းစာတရား) ဆိုတာ သူတစ်ပါးရဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပျောက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သည် ဖြစ်စေ မလုပ်ပေးနိုင် သည် ဖြစ်စေ ပျောက်သွားစေလိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒ ရှိနေခြင်းသာ အဓိက ဖြစ်ပါတယ် (ကရုဏာယ ဟိ ပရုဒက္ခံ အပနိယတု ဝါ မာ ဝါ၊ တဒါ ကာရေနေဝ သာ ပဝတ္တတိ၊ ဋီကာကျော်၊ ၈၁-၁၁၁)။ ▢

၂၀။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ကာကွယ်ရေး

ဇူလိုင် ၄၊ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေဟာ ညီညွတ်ခြင်း၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လက်တွဲလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စည်းလုံးခြင်းစတဲ့ တန်ဖိုးတွေကို အလေးပေး ညွှန်ကြားတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ စစ်မက် ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားမှုကို မလိုလားပါ။

အဖြင့် တစ်ချိန်က ဗုဒ္ဓဝါဒ အင်မတန် ထွန်းကားခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ အမိမြေ အိန္ဒိယအပါအဝင် အင်ဒိုနီးရှားစတဲ့ ဒေသတွေမှာ အဆောက်အအုံပျက် အုတ်ကျိုး အုတ်ပုံတွေကလွဲရင် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ဘာကြောင့် အစအန ပျောက်ခဲ့ရပါသလဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒတွေ ဒီလောက် ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ မိမိတို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဘာလို့ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းမထားနိုင်ရတာလဲ။

မိန်းမဖြစ်စေ ယောက်ျားဖြစ်စေ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက် ဘာသာခြားတစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျခဲ့ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကပဲ ဘာသာခြားဖက်ကို ကူးပြောင်းသွားတာ များပါတယ်။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒတွေဟာ အခြားတစ်ပါးသော ဘာသာထဲကို အတင်း အဓမ္မ သွတ်သွင်းတာကို ခံကြရတဲ့ မှတ်တမ်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။

၂၀။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ကာကွယ်ရေး

၇၅

အိန္ဒိယ ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒတွေမှာ မိမိတို့ရဲ့ ဘာသာတရားကို ကာကွယ်ဖို့ အခွင့်အရေးနှင့် နည်းလမ်းကောင်းတွေ ရှိပါသလား။

ထွေးမောင်

ဗုဒ္ဓဓမ္မနှုန်းစံ

ဘီဘီစီ ဝက်ဘ်ဆိုက် ဘာသာရေး ကဏ္ဍမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ အခြားတစ်ပါးသော ဘာသာတရားတွေနှင့် ယှဉ်တွဲပြီး အတူတူ နေထိုင်နိုင်တယ်လို့ မှတ်ချက် ပြုထားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဟုတ်ဟန် မတူတဲ့ အနောက်တိုင်း သား ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ မှတ်ချက်ဖြစ်ဖို့ များပါတယ်။ အင်မတန် ဂုဏ်ယူစရာ မှတ်ချက်ပါ။ အဲဒီ မှတ်ချက်မျိုး ပေးခံရတာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာရှိတဲ့ ညီညွတ်ခြင်း၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လက်တွဲ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စည်းလုံးခြင်းနဲ့ သည်ခံခြင်းစတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ တန်ဖိုးတွေကြောင့်ပါ။

အဲဒီ နှုန်းစံတွေကြောင့်ပဲ ခေတ်သစ် ရာစုတွေမှာ အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်ပြီး ရဲရင့်ပြတ်သားကြတဲ့ အိုင်စတိုင်းလို သိပ္ပံပညာရှင်တွေ၊ ဘာထရန် ရပ်ဆယ်လို ကမ္ဘာကျော် တွေးခေါ်ရှင်တွေကအစ သာမန် အရပ်သား ပညာတတ်တွေအဆုံး ဆွယ်တရား မဟောရဘဲ ဗုဒ္ဓဝါဒကို အလိုလို နှစ်သက်ပြီး လေ့လာလိုက်စားမှုတွေ များပြားလာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောင်လည်း ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ တိုးပွားနေဦးမှာပါ။ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားစတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကွယ်ပျောက်သွားတာဟာ အဲဒီ ဗုဒ္ဓဝါဒ နှုန်းစံတွေနဲ့ မပတ်သက်ပါဘူး။ အခြားသော အခြေခံ အကြောင်းတရားတွေကြောင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

အိန္ဒိယ

ဗုဒ္ဓမပွင့်မီ ဘီစီထောင်ပေါင်း များစွာအလွန်ကပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးမှာ အတ္တဝါဒ (အတ္တရှိအယူအဆ) အမြစ်တွယ် လှမ်းမိုးနေပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပေါ် ဗုဒ္ဓဝါဒက အနတ္တဝါဒ (အတ္တမရှိဝါဒ) ဖြစ်လို့ တည်

၈၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အန္တရာယ် ကြုံလာရင် လွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းဖို့ သို့မဟုတ် နောက်ဆုံး ရှောင်တိမ်းလို့ မရတော့ဘူး ဆိုရင်တောင် စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံမှုလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ဖို့ဆိုရင် -

- ၁) ဗုဒ္ဓဓမ္မအနှစ်သာရ ပြည့်ဝဖို့ မိမိကိုယ်တိုင် သင်ကြားလေ့လာ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံး
- ၂) ကိုယ့်မိသားစု အပါအဝင် သူတစ်ပါးကိုလည်း နားလည်အောင် တတ်စွမ်းသမျှ ရှင်းလင်း ပြောပြ
- ၃) ဗုဒ္ဓဓမ္မတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး အားပေး ပါဝင်ဆောင်ရွက်
- ၄) မအားပါဘူးလို့ မငြင်းဘဲ မိသားစုအချိန်ထဲက ဗုဒ္ဓဓမ္မအတွက် နည်းနည်းလောက်တော့ မိမိရဲ့ အချိန်ကို ထည့်ဝင်နိုင်အောင် ကြိုးစားပါလို့ပဲ တိုက်တွန်းပါရစေ။

မှတ်ချက်။

ဣဒိဝါဒီဆိုတာ ဣဿရ (အားလုံးကို အစိုးရ) နိမ္မာန (ဖန်ဆင်းရှင်) ဝါဒီ (အယူအဆကို ယုံကြည်သူ)။ အဓိပ္ပာယ်က အန္တတန်ခိုးရှင် ဖန်ဆင်းရှင် တစ်ဆူတည်းသာ ရှိတယ်လို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယုံကြည် စွဲလမ်းသူတွေကို ဆိုလိုပါတယ်။ မကြာမီက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် ပို့ပေးလိုက်တဲ့ စီအင်နင် ဗီဒီယို သတင်းတိပ်ခွေ တစ်ခုမှာ ဣဒိဝါဒီ အုပ်စုကြီး နှစ်ခုအနက် နောက်ပေါ် အုပ်စုဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကြောက်မမန်းလိလိ တိုးတက်မှု အမြန်ဆုံးနှုန်းနဲ့ ပြန့်ပွားလာနေတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ သူ့အလုပ် သူလုပ်တာ၊ သူ့အကြိုက်ကို သူရွေးတာဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ မှတ်ချက်ပေးစရာ အကြောင်း မရှိဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ □

ညီညွတ်သော သွားတော် လေးဆယ်နှင့် အလုံးစုံသော ဆံတော် ဓမ္မတော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ (ယင်းတို့အနက်) နတ်တို့သည် တစ်ဆူစီ တစ်ဆူစီ စကြဝဠာ အဆက်ဆက်သို့ ပင့်ဆောင်ကုန်၏။

(မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်)

၂၀။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ကာကွယ်ရေး

၇၇

မာ့စေတီပုထိုးတွေကို ကြည့်ရင် ပုဂံခေတ် မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ အခြေအနေကို အကဲဖြတ်နိုင်သလို ကမ္ဘာကျော် မဟာဗောဓေပုထိုး ခေတ်တော်ကြီးရဲ့ ခမ်းနားထည်ဝါမှုနှင့်အတူ တစ်ချိန်က အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းတောက်မှု အတိုင်းအတာဟာ အလွန် မြင်သာပါတယ်။

မှတ်တမ်းတစ်ခုမှာ တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တွေ အိန္ဒိယကို မသွားခင်မှာ အိန္ဒိယတက္ကသိုလ် ဝင်ခွင့်မီအောင်လို့ ပဏာမအနေနဲ့ မလေးရှား သို့မဟုတ် အင်ဒိုနီးရှားကို သွားပြီး သက္ကတဘာသာကို သင်ယူခဲ့ကြတယ်လို့တောင် ဆိုထားတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ မလေးရှားမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကွယ်ပျောက်သွားပုံကလည်း အိန္ဒိယနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အတင်းအကြပ် ဘာသာကူးပြောင်းခိုင်းမှုတွေ၊ အနိုင်ကျင့် နှိပ်ကွပ်မှုတွေ၊ အကြမ်းဖက်မှုတွေ၊ တားဆီးပိတ်ပင်မှုတွေ ရှိခဲ့မှာလဲ သေချာပါတယ်။ နှောင်းခေတ်တွေမှာလဲ ဒီလိုမျိုး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိလို့ပါ။

အနောက်ဖက်က သင်္ဘောရွက်လွှင့်ပြီး စိပွားလာရှာကြတဲ့ ဣဒိဝါဒီတွေ စီးပွားရေးယှဉ်ပြိုင်မှု အနိုင်ရသွားတဲ့အခါ ရိုးသားလှတဲ့ ဌာနေတွေမချာ ယဉ်ကျေးမှုလည်းပျောက် ဘာသာတရားလည်းကွယ် ဖြစ်သွားခဲ့ပုံ ရပါတယ်။ အမျိုးသားစီးပွားရေး ပျက်လို့ လူမှုအဆောက်အအုံ ပြိုလဲရာကနေ တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ အမေ့အနှစ်တွေကိုပါ ဆုံးရှုံးလိုက်ရတာမျိုး ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဆိုလိုပါတယ်။

သဘောထား

ဗုဒ္ဓဓမ္မဟာ ကတ္တရာလမ်းပေါ်က ပပ်ကြားအက်ကြောင်း နှစ်ခုကြားမှာ အင်အား ကောင်းစွာ ပေါက်နေတဲ့ အရသာချိုမြိန်တဲ့ မှိုပွင့်နဲ့ တူပါတယ်။ မှိုကြိုက်သူတွေ ခူးယူချက်ပြုတ် စားသောက်ရုံပါပဲ။ မကြိုက်လို့ စားရကောင်းမှန်း မသိလို့ နင်းခြေပစ်ခဲ့ရင်လည်း ပျက်စီးရုံကလွဲလို့ မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မှိုရဲ့ အရသာတော့ ပျက်သွားမယ် မထင်ပါဘူး။

မိမိသာသနာပြု သွားရောက်တဲ့ အရပ်ကလူတွေက မိမိကို လက်မခံဘဲ ခဲနဲ့ပေါက် တုတ်နဲ့ရိုက် လုပ်လာရင်တောင် ဘယ်လိုမှ မတုံ့ပြန်ဘဲ

မိမိအသားကို အနာခံတာကိုပဲ မြတ်ဗုဒ္ဓ ချီးမွမ်းတော်မူပါတယ်။ ဝါဒ ရေးရာ ဆန့်ကျင် ပြောဆိုလာသူများအပေါ် ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ တုံ့ပြန်မှု သဘော ထားကတော့ ‘ဘိက္ခုတို့၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃနှင့် ပတ်သက်လို့ တစ်ဖက်သား က ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုလာရင် စိတ်မဆိုးကြနဲ့။ စိတ်ဆိုးရင် အကောင်း အဆိုးကို မဝေဖန်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒေါသစိတ်မပါဘဲ မဟုတ်ရင် မ ဟုတ်ဘူးလို့ ဟုတ်ရင် ဟုတ်တယ်လို့ အကြောင်းအကျိုး ခိုင်ခိုင်လုံလုံ ပြပြီး ဖြေရှင်းကြပါလေ (ဒီ ၁၊ ၂) လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မတုံ့ပြန် ပေမယ့် နှုတ်နဲ့တော့ အရှိအတိုင်း ဖြေရှင်းခွင့်ရှိပါတယ်။

အာဖဂန်နစ္စတန်က သမိုင်းတန်ဖိုး ကြီးမားလှတဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကြီး တွေကို ဖောက်ခွဲပစ်လို့ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဝါဒီများ ဒေါသတကြီး ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဆန္ဒမပြကြတာ၊ ဆိုင်ရာသံရုံးတွေကို ဝင်မစီးတာ၊ အဆောက်အအုံတွေ ကို မီးမရှို့တာ၊ လူတွေကို ပြန်ပေးမဆွဲတာ၊ အမျိုးသမီးများရဲ့ အတွင်းခံ အဝတ်တွေမှာ ဗုဒ္ဓပုံတော်တွေကို ထည့်လို့ အရက်ဆိုင် ဝင်ဝမှာ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုကို ထားလို့ ကန့်ကွက်စာ ပို့ရုံမှတစ်ပါး ဗုဒ္ဓဝါဒတို့ သက်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီကို အသေခံဗုံးဖောက် တိုက်ခိုက်မှု မပြုတာတွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဂုဏ်တက်စေပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ဆိုတာကို အဲဒီလို မတုံ့ပြန် ဘဲ တုံ့ပြန်တဲ့နည်းဖြင့်သာ ရရှိစေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဒေါသနှင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့ပြီး တုံ့ပြန်ဖို့နဲ့ ‘ကိုယ့်နိရိုးကို ချိုးရင် သူ့နိရိုးကို ပြန်ချိုးပစ်ရမယ်၊ ကိုယ့်သွားကို ချိုးရင် သူ့သွားကို ပြန်ချိုးပစ်ရမယ်’ ဆိုတာလိုမျိုး လက်စားချေဖို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဘယ်သောအခါကမှ ခွင့်မပြုခဲ့ပါ ဘူး။ အဲဒီလို မတုံ့ပြန်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကွယ်ပျောက်သွားမယ် ဆိုရင်လည်း နင်းချေခံရတဲ့ ရသညဇာသခင် မှီပွင့်ကလေးရဲ့ ကံကြမ္မာအတိုင်းပါပဲ။

သင်ကြားခြင်း

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ တစ်ခြား ဘာသာတွေအပေါ် ရန်လိုမုန်းတီးမှုကို ဖြစ်ပွားစေ နိုင်မယ့် အတွေးအမြင်မျိုးကို စနစ်တကျ ဦးဏှောက်ထဲ ရိုက်သွင်းမှု (Brain Wash) လုံးဝ မရှိပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒ မြန်မာအမျိုးသားတိုင်းနီးပါး ငယ်စဉ်အခါ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ရှင်ပြု ပဉ္စင်းခံဖူးကြပေမယ့် သူတို့ကို

ဘုန်းကြီးက သင်ပေးလိုက်ပုံမှာ ‘လူမိုက်ကို ရှောင်၊ ပညာရှိကို ပေါင်း၊ မိဘကို လုပ်ကျွေး၊ မေတ္တာနဲ့ နေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်း၊ ကိုယ် လုပ် ကိုယ်ခံ၊ ကံဆိုတာ အလုပ်၊ အလုပ်ကောင်းမှ ကံကောင်းမယ်’ စတဲ့ လူမှုကျင့်ဝတ် အခြေခံတွေမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်ရဲ့ အိမ်က ဘုရားကျောင်းပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံနှင့်အတူ အခြားဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ရုပ်ပုံတစ်ခုခုကိုပါ တင်ထားရင် အလည်လာတဲ့ ဘယ်ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကမှ အဲဒီအခြားရုပ်ပုံကို ဖယ်ခိုင်းဖို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီအိမ်ရှင်ကို တိုက်တွန်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး (အခြားဘာသာဝင် မိတ်ဆွေများက ဘာသာတူအိမ်ရှင် အား ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ဖယ်ခိုင်းတာကို ကြံဖူးပါတယ်)။

ကာကွယ်ခြင်း

မကြာမီက မြန်မာပိုင်း အသံလွှင့်ဌာနတစ်ခုရဲ့ အစီအစဉ်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ အခြေပြုနိုင်ငံ ထူထောင်ရင် ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး အင်အားကောင်း စည်း လုံးခိုင်မာတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါ့မလားဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးနဲ့ ဝေဖန် သွားတာကို ကြားလိုက်ရပါတယ်။ အတွေးအမြင် သရမ်းပြီး ခပ်ပေါ့ပေါ့ တော့ မဝေဖန်ပါနဲ့။ သုတေသနပြုပြီးလို့ တိုက်တွန်းပါရစေ။ တစ်ချိန် က အိန္ဒိယဧကရာဇ် အသောကမင်းရဲ့ ‘ဓမ္မဝိဇယနိုင်ငံတော်’ ဆိုတာ အိန္ဒိယရာဇဝင်မှာ အထင်အရှား ရှိဖူးပါတယ်။

အုပ်ချုပ်သူအစိုးရတို့ တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ဖို့ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ လူသူအင်အား စုရုံးတာ၊ လက်နက် ခဲယမ်းမီးကျောက် ထုတ်လုပ်တာ စတာတွေကို ဗုဒ္ဓဝါဒက ဥပေက္ခာပြုနိုင်ပေမယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကာကွယ် ရန် သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုယ်စားပြုဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုရှိလာရင် လက်မခံသင့်ပါဘူး။ ဘာသာရေး တန်ဖိုးနဲ့ နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်ကို အဲဒီလို တစ်ကနစ်စီ ခြားထားသင့်ပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကာကွယ်မှု ဆိုတာကို နိုင်ငံရေးအလို ကျူးကျော် ရန်စဖို့ မဟုတ်ဘူးလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရင်၊ ဘာသာရေးအလို အန္တရာယ် မကြုံနိုင်အောင် မိမိ နှလုံးသားကို ဓမ္မနဲ့ ကာကွယ်ထားမှု သို့မဟုတ်

၈၄ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၂၁။ ပုဒ္ဒါဒနှင့်ပျော်ရွှင်မှု

ရေးအတွက် သူတစ်ပါးကို မထိခိုက် မနစ်နာစေဘဲ၊ မိမိရဲ့ ကာယဉာဏ စွမ်းအား သက်သက်နဲ့ မိမိစိတ်ထဲမှာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တယ်လို့ ခံစားလို့ရတဲ့၊ မှန်ကန် ဖြောင့်မတ်တဲ့နည်းနဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရှာဖွေရယူ စုဆောင်းသင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို တရားသဖြင့် ရှာဖွေရရှိတဲ့ ပစ္စည်းထဲက -

- ၁) တစ်ပုံကို အိုမင်းချိန်မှာ သုံးစွဲဖို့နဲ့
- ၂) တစ်ပုံကို အရေးပေါ်လာရင် သုံးစွဲဖို့ သိမ်းထားပြီး
- ၃) တစ်ပုံကို လက်ငင်း အခြေအနေမှာ သုံးစွဲဖို့၊
- ၄) ကျန် တစ်ပုံကိုတော့ မိမိပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အသုံးပြုဖို့

ဗုဒ္ဓဝါဒအခြေပြု ကျမ်းဂန်တွေမှာ ညွှန်ကြားပါတယ်။ အဲဒီ ညွှန်ကြားချက်ကို စံနမူပြုပြီး မိမိပတ်ဝန်းကျင် လူမှုစနစ်နဲ့ ကိုက်ညီအောင် ပြုပြင်နေထိုင်ရင် မမှားနိုင်ဘူးလို့ ယူဆပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုစံပြုပြီးနဲ့ ရုပ်ဝါဒီတို့ ယူဆတဲ့ ‘ငါ့လုပ်လို့ရတာ ငါ့အတွက်ပဲ ဖြစ်ရမယ်၊ ဒါကြောင့် ငါ့ရဖို့နဲ့ငါဝ ဖို့ပဲ အရေးကြီးတယ်’ ဆိုတာမျိုးကိုတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒက ငြင်းပယ်ပါတယ်။ ▣

၂၂။ ကမ္ဘာကြီး ပူမွှေးလာခြင်း

ဇူလိုင် ၁၄၊ ၂၀၀၇။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

မကြာခင်က CNN တယ်လီဗီးရှင်း အစီအစဉ်တစ်ခုမှာ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ သဘာဝကပ်ဘေးကြီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း၊ အဲဒါကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေ အဲဒီ ကပ်ဘေးကြီး

ဇူလိုင် ၁၄၊ ၂၀၀၇။

မသိတာလေး မေးလျှောက်ပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အလိုအရ လူဥပါသကာ တစ်ယောက်အတွက် ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ဘာပါလဲ။ ပျော်ရွှင်မှုရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘယ်လို နားလည်ရပါမည်လဲ။ ပျော်ရွှင်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ ဘဝတစ်ခုကို မည်သို့နေ ထိုင်ပါမည်လဲ။ ခေတ်သစ် လူ့ဘောင်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ လူဝတ်ကြောင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ့် နည်းလမ်းများကို ညွှန်ကြားပေးပါ။

အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှာ နေသူတစ်ယောက် မည်သို့မည်ပုံ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာဖွေပြီး သုံးစွဲရမယ်ဆိုတာကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မည်သို့လမ်းညွှန်ပါသလဲ။ မိမိရဲ့ စီးပွားရေးအောင်မြင်ဖို့ မည်သို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါမည်လဲ။ ဆုံးမပေးပါ ဘုရား။

မုဒိတာဦး

ပျော်ရွှင်မှု

ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့ သဘောဟာ လူဖြစ်ဖြစ် ရဟန်းဖြစ်ဖြစ် အတူတူပါ။ ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်သွေးသား တောင်းဆိုမှုနှင့် အလိုရမ္မက်တွေနဲ့ မဆိုင်တဲ့ စိတ်အခြေအနေတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာဟာ စိတ်နှင့်ပဲ ဆိုင်တယ်။ ကိုယ်တွင်းမှာပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ပျော်ရွှင်မှုကို ပြင်ပလောကမှာ ရှာဖွေလို့မရဘူး။ အဖိုးတန် အဝတ်အစားတွေ ဝတ်ရမှ ပျော်ရွှင်တဲ့လူ ရှိသလို အကျိုးဝတ်စရာမရှိဘဲ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ လူတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အောင်မြင် ကျော်ကြားမှု၊ လူမှုအဆင့်အတန်းစတဲ့ ပြင်ပက အရာတွေက ယာယီပျော်ရွှင်မှုကိုပဲ ပေးပါတယ်။ ‘ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမထားတဲ့ စိတ်နဲ့သာ ပျော်ရွှင်မှု အစစ်အမှန်ကို ရနိုင်တယ်’လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားပါတယ်။

စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေးတွေ နည်းနိုင်သမျှ နည်းသွားအောင် ကိုယ့် ကိုယ်ကို ပျိုးထောင်လေ့ကျင့်ရင် စိတ်ဟာ တဖြည်းဖြည်း ယဉ်ကျေး လာပါတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ မည်သူမဆို မိမိကိုယ်တိုင်းမှာ ပျော်ရွှင် ငြိမ်း ချမ်းမှုနဲ့ တည်ငြိမ်မှုကို သေချာပေါက် ရနိုင်ပါတယ်။ မိမိပျော်ရွှင်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ပျော်ရွှင်စေတာပါပဲ။

စိတ်ရဲ့အညစ်အကြေး

ဥပမာ သူတစ်ပါးကို မနာလိုဖြစ်ခြင်း။ ‘သူများကို မနာလို မဖြစ်ပါဘူး’ လို့ အပြောလွယ်သလောက် ဒီစိတ် မဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ရတာ ခက်ပါ တယ်။ လူတွေဟာ မိမိရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မရောင့်ရဲနိုင် ကြဘူး။ တစ်သက်လုံး ရှာဖွေ စုဆောင်းလည်း မပြည့်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့် ပိုင်ဆိုင်မှုထက် သာတဲ့လူကို တွေ့ရင် ပြိုင်ဖက်လို မြင်တတ်တယ်။ အဲဒီ အမြင်နဲ့ပဲ ကိုယ့်မှာရှိတာနဲ့ မကျေနပ်နိုင်တော့ဘူး။ ပိုပြီး လိုချင်တယ်၊ ပိုပြီး ရချင်တယ်။ ပိုပြီး ပိုင်ဆိုင်ချင်တယ်။ ပိုပြီး ဖြစ် ချင်တယ်။ ငါ၊ ငါ့ပိုင်၊ ငါ့ဟာ ဖြစ်စေရမယ်လို့ ငါ့ကို ဗဟိုပြုပြီး စဉ်းစားလာတယ်။

မနာလိုခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းက အဲဒီလို အတ္တလွန်ကဲခြင်းပါပဲ။ အတ္တလွန်ကဲပြီဆိုရင် အထူးသဖြင့် ကိုယ့်ထက်သာသူ ကိုယ့်နဲ့ အရည် အသွေးတူသူ အားလုံးကို ကိုယ့်ပြိုင်ဖက်တွေလို့ မြင်တယ်။ ကိုယ့်ကို ပဲကြည့်ပြီး ကိုယ်ကလွဲရင် သူတို့အားလုံးကို မကောင်းမြင်တယ်။ သူတို့ အကြောင်း မကောင်းပြောချင်တယ်။ အဲဒီလူတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို မရှု စိမ့်နိုင် ဖြစ်တယ်။ ဒီစိတ်အခြေခံနဲ့ပဲ ပြဿနာတွေကို ထောင့်မျိုးစုံက လူသိုင်းအပိုင်းထဲ သယ်ယူလာပြီး သူ့ရော သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ပါ ဆင်းရဲရ တယ်။ ဒီလိုလူမျိုးတွေ မကြာခဏ ဆုံဖူးကြပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ကိုယ်တိုင်းမှာ ငုပ်လျှိုးနေတဲ့ အခြေခံဖြစ်တဲ့ အတ္တလွန် ဆန္ဒတွေနဲ့ မနာလိုစိတ်ကို ချုပ်ထိန်းပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြုပြင်ရုံကလွဲလို့ အခြားနည်းမရှိပါဘူး။

မနာလိုစိတ်ကို ထိန်းချုပ်နည်း

ပထမဆုံး မနာလိုစိတ်ဟာ မိမိကို ကော် မကောင်းကျိုး ဖြစ်စေမယ်လို့

လက်ခံထားပါ။ ဒီနောက် အခြားတစ်ယောက်ရဲ့ အောင်မြင်မှုကြောင့် မိမိမှာ ဘာဆုံးရှုံးမှုမှ မဖြစ်ဘူးလို့ စဉ်းစားပါ။ ဒီနောက် အတ္တဗဟိုပြု အ တွေးတွေကို စိတ်ထဲက မောင်းထုတ်ပစ်ပြီး မိမိပြိုင်ဖက်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု အတွက် မိမိပါလိုက်ပြီး ပျော်ရွှင်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပါ။ အဲဒါကို ‘မုဒိ တာ ပွားတယ်’လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ ပုထုဇဉ်သားပေမို့ အခါတိုင်း မလွယ်နိုင်ဘူး။ ခက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လေ့ကျင့် ပွား များယူရင် ရနိုင်တဲ့ အရာမျိုးပါ။

လေ့ကျင့်ပါများရင် မနာလိုတဲ့ စိတ်တွေ တဖြည်းဖြည်း လုံးပါး ပါးပြီး စိတ်ထားကောင်းတွေ တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ စိတ်ကပဲ လေ့ကျင့်သူပုဂ္ဂိုလ်ကို နေထိုင်လို့ ကောင်းတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ ဘဝတစ်ခုဆီ အလိုလို ပို့ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်။

လေ့ကျင့်ပါ

ကိုယ်လုပ်ချင်တာကို လုပ်လိုက်ရလို့ ကျေနပ်သွားတာဟာ ပျော်ရွှင်မှု အစစ် မဟုတ်ပါဘူး။ လိုချင်တပ်မက်စရာတစ်ခုကို ရလိုက်လို့ ပျော် ရွှင်မှု တည်မြဲပြီလို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ အမုန်းတရားတစ်ခုကို လက်စားချေ လိုက်ရလို့လည်း ‘သေပျော်ပြီ’ ဆိုတာမျိုး မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ မဖြစ်သင့်ပါ ဘူး။ ဒါတွေဟာ ပြဿနာသစ်တစ်ခုရဲ့ အစပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အခြားသက်ရှိသတ္တဝါကို ဒုက္ခရောက်စေပြီးမှ ကိုယ်တစ်ယောက် ချမ်းသာပျော်ရွှင်တယ်ဆိုတာမျိုး မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပျော်ရွှင်ချင်တဲ့ သူဟာ သူတစ်ပါးကို မထိခိုက်စေခြင်း ဖြောင့်မတ်ခြင်းစတဲ့ အရည် အသွေးကောင်းတွေကို လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ရပါမယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ရရှိတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ စစ်မှန်ပြီး တည်မြဲပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒက သင်ပေးတဲ့ နေ့စဉ်ဘဝ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ ဘဝတစ်ခုအတွက် လမ်းညွှန် အမြွက်မျှ ဖြစ်ပါတယ်။

ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေမှုနဲ့ သုံးစွဲမှု

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှာပါတဲ့ မှန်ကန်တဲ့ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းနဲ့ ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ရှာဖွေ စုဆောင်းရပါတယ်။ အတိုချုပ်ဆိုရင် မိမိဘဝ ရပ်တည်

သက်ရှိ သတ္တဝါတွေအားလုံး အချင်းချင်းပါ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အညမည သဘောတရားနဲ့ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲ ပြုနေကြတယ်။ မိမိလုပ်တဲ့ အလုပ်အတွက် မိမိမှာ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ဒါကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့ရဲ့ ‘ကမ္ဘာ့အရေးက ပထမ၊ ဒေသအရေးက ဒုတိယ’ ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒသဘောထားနဲ့ တစ်ထပ်တည်းပါပဲ။ သတ္တဝါအားလုံးကို ကြင်နာဖို့နဲ့ အပြုအမူ (ကံ တရား) တွေကို သတိနဲ့ ထိန်းသိမ်းဖို့ တစ်နည်း သီလရှိဖို့ လူတွေကို ဗုဒ္ဓဝါဒက သင်ကြားပါတယ်။

သီလရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ တစ်ဆင့်တက်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ အားထုတ်ရင် အကျိုးတစ်ခုတော့ ကျိန်းသေရတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး နည်းနည်းစီ အချိန်ပေးပြီး လေ့ကျင့်သွားရင် နေထိုင်မှုပုံစံ တွေ၊ ဘဝအတွေးအမြင်တွေ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲပြီး ကိုယ်ကျိုး ဆန် အတ္တလွန်ကဲ့မို့တွေ လျော့နည်းလာပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ လူနေမှုပုံစံ ကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုပြီး ဇာမချဲ့လိုတော့ဘဲ အခြေခံ လူမှုဘဝ လို အပ်ချက်တွေ ပြည့်စုံရုံနဲ့ ကျေနပ်လာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း များ များ ထိုင်နိုင်လာလေ၊ မိမိရဲ့ အလိုရမ္မက်တွေကို ထိန်းနိုင်လာလေ ဖြစ် ပြီး ကမ္ဘာကြီးကို ခြိမ်းခြောက်မှု လျော့နည်းသွားလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို လုပ်တာဟာ တစ်ကိုယ်ရေဘဝကို ကျော်လွန်ပြီး အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံး အတွက်ပါ ကောင်းတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ်အပါအဝင် တကယ့် ကျင့်သုံးနိုင်ဖို့သာ အရေးကြီးတယ်။

ကိုယ်စီအသိတရား

ကမ္ဘာကြီးပူဇွေးမှု မဖြစ်သေးဘူးလို့ ဆိုရင်တောင် လောင်စာဆီ သုံးစွဲ မှုကို လျော့သင့်ပါတယ်။ ဒါဟာ နောင်လာနောင်သားများ အတွက် ယနေ့လူကြီးတွေရဲ့ ကြီးမားတဲ့ တာဝန်တစ်ခု ဖြစ်လို့ပါ။ အလွန် ကိုယ် ကျိုးစွန့်ရမယ့် အလုပ်လည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဦးကို တစ်ဦး တာဝန် လွှဲချနေလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံတည်း လုပ်လို့လည်း မရနိုင်ပါဘူး။ တစ်ကမ္ဘာလုံး ပူဇွေးလာတာ ဖြစ်လို့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေ ကိုယ်စီ

ကို ရှောင်လွှဲဖို့ လူသားအားလုံး အားသွန်ခွန်စိုက် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ကြဖို့ နဲ့ ဘာသာတရား အဆုံးအမတွေနဲ့လည်း တတ်နိုင်သမျှ လူတွေကို အသိ ပညာပေးဖို့ သတိပေးထားတာ ကြည့်လိုက်ရပါတယ်။

ကမ္ဘာကြီး ပူဇွေးလာမှုကြောင့် ကြုံလာနိုင်ဖွယ်ရှိတဲ့ အဲဒီ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာသာတရား အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ နှုန်းစံတွေအရ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ကာကွယ် တားဆီးနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါ သလဲ။ ယခင် ယခုနဲ့ နောင်လာမယ့် ရာစုနှစ်တွေမှာ ခေတ်သစ် သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာတွေနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒနှုန်းစံတွေ ဘယ်လို ဆန့်ကျင် သို့တည်းမဟုတ် ညီညွတ်သလဲ ဆိုတာကို သိလိုပါတယ်။

ပိတိခင်

ခြိမ်းခြောက်မှု

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ရာသီဥတု ဆိုးဝါး ထန်ပြင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ပိုမိုများလာတယ်လို့ ရာသီဥတု ပါရဂူတွေက ဆိုပါတယ်။ တိုနေဒီး၊ တိုင်ဖုန်း၊ ဟာရီကိန်းနှင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုတွေ၊ အမြဲတမ်းခဲနေတဲ့ ရေခဲတောင်ကြီးတွေ ပျက်ကျလာနေတာ၊ အဲဒီရေခဲတောင်တွေမှာ နေတဲ့ တန်ဒြာ သမင်ကြီးတွေ သေကြတာ၊ အချို့ ပိုးကောင်တွေ နေရာဒေသ အသစ်ကို ပြောင်းရွှေ့နေကြတာ စတာတွေ အပါအဝင်ပေါ့။ ကမ္ဘာ တစ်လွှားမှာ ရာသီဥတုဆိုးဝါးတဲ့ ကပ်ဘေးဆိုက်နိုင်တဲ့အပြင် တကယ် လို့ ကမ္ဘာ့မြောက်ဖက်ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ဂရင်းလန် ကျွန်းနဲ့ အန္တာတိက တိုက်က ရေခဲပြင်ကြီးတွေ တစ်ဝက်လောက်သာ ပျော်ကျသွားမယ် ဆိုရင် သမုဒ္ဒရာရေမျက်နှာ မြင့်တက်လာပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံက ဗ လော်ရီဒါပြည် အစိတ်အပိုင်းအချို့နှင့် လူဝင်စီယားနား ပြည်နယ်တွေ၊ နယူးယောက်မြို့နဲ့ အနောက်ခြမ်းက ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တွေ အပါအဝင် တစ်ချို့ ကျွန်းနိုင်ငံတွေ ဒီရာစုနှစ် အလယ်လောက်မှာ ရေအောက်ကို ရောက်သွားနိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အမေရိကန် ဒုသမ္မတဟောင်း အယ်လ်ဂိုးက ကမ္ဘာကြီးပူဇွေးလာ နေတာကို ဥပေက္ခာပြုလိုတဲ့ အုပ်စုကို ရည်ရွယ်ပြီး 'ဒီလိုသာ ဖြစ်ခွင့် ပေးလိုက်ရင် တကယ်ကို လူသားတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ကွက် တာပါပဲ' လို့ ပြစ်တင် ပြောဆိုတာကိုလည်း ကြားရပါတယ်။

အကြောင်းတရား

ဒီလိုဖြစ်တာဟာ ကမ္ဘာကြီး ပူဇွေးလာပြီး ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် လို့ဆိုပါတယ်။ လောင်စာဆီ သုံးစွဲတာ လွန်ကဲလို့ ဥပမာ ရောမစက်ရုံ ကြီးတွေ၊ မော်တော်ကားတွေက ထုတ်လိုက်တဲ့ အခိုးတွေကြောင့် ညစ်ညမ်းနေတဲ့ လေထုထဲက ဓာတ်သဘာဝ တစ်မျိုးက ကမ္ဘာကြီးကို လွှမ်းခြုံပြီး နေအပူရှိန်ကို ထိန်းထားပေးတဲ့ ဓာတ်သဘာဝတွေကို ပျက်ဆီးပစ်လို့ ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ အပူရှိန် မြင့်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးနဲ့ စီးပွားရေး အလိုရမ္မက် များမှုတွေကြောင့် တောင်အမေရိကတိုက်က ကမ္ဘာအကြီးဆုံး အမွှာဇန် သစ်တောကြီးတွေ အပါအဝင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း သစ်တောတွေ ပြုန်းတီးလို့ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်ရပါတယ်။

ယခု ကမ္ဘာကြီးဟာ အလျင်အမြန် ပူဇွေးလာနေပါပြီ။ ဒါဟာ သီအိုရီ မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်တကယ် ဖြစ်လာနေတာလို့ ရေးကြီး သုတ်ပျာနဲ့ ပြောဆိုရေးသားနေကြတာကို သတင်းတွေမှာ ဖတ်ရ ကြားရပါတယ်။ သက္ကရာဇ် ၂၀၅၀ ခုနှစ်မှာ ကမ္ဘာလူဦးရေ ၉.၁ ဘီလီယံ ဖြစ်လာမယ်ဆိုလို့ ဒီလူဦးရေအတွက် လောင်စာစွမ်းအင်၊ ရေနဲ့ အစားအစာ ပိုမိုလိုအပ်လာမှာဖြစ်လို့ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်ဆိုတာ ထက် ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်ဆိုရင် ပိုမှန်ပါလိမ့်မယ်။ အင်း၊ အရင်းစစ်လိုက်တော့ အဲဒီတွေအားလုံးဟာ အသိဉာဏ် ရှိတယ်ဆိုတဲ့ လူသားတွေရဲ့ လောဇောကြောင့် ဖြစ်တာချည်းပါပဲ။

ကုသနည်း

လိုချင်တပ်မက်မှုနဲ့ ကိုယ်ကျိုးဆန်တဲ့ အတ္တလွန်ကဲမှုကို လျော့ချဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ စက်ရုံတွေ ကားတွေကို အခိုးထုတ်လွှင့်မှု နည်းတဲ့ ဘိုင်အို

ဒီဇယ်နဲ့ တိုက်ဒြိုဂျင်တွေနဲ့ အစားထိုး သုံးရင် တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ လျော့ကျသွားနိုင်ဖွယ်ရှိပေမယ့် ထုတ်လုပ်မှု စရိတ် ကြီးမြင့်တာ၊ သက်သာလွယ်ကူမှုမရှိတာ စတာတွေကြောင့် လွယ်လွယ်နဲ့တော့ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူးလို့ ခန့်မှန်းကြပါတယ်။ အဲဒီ လောင်စာဆီတွေကို ထုတ်လုပ်ဖို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနဲ့ လောင်စာဆီ လိုပြန်တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီပြဿနာရဲ့ ဇစ်မြစ်ကို လိုက်ကြည့်ရင် လူတွေရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝကို ပြောင်းလဲရမယ်ဆိုတဲ့ အဖြေတစ်ရပ် ထွက်လာပါတယ်။ လောင်စာဆီကို လျှော့သုံးဖို့ပါ။ ကိုယ်ပိုင်ကားတွေ လျှော့သုံးရမယ်။ လေယာဉ်နဲ့ ခရီးသွားလာမှုတွေ လျှော့ချရမယ်။ အိမ်မှာ ရုံးမှာ ဇိမ်ခံလေအေးစက်တွေ လျှော့သုံးရမယ် ဆိုတာတွေပေါ့။ ဒီကိစ္စမှာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေက လူတွေ အဓိက စွန့်လွှတ်မှု လုပ်ရလိမ့်မယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဒီနေရာမှာ လူတွေရဲ့ ပျင်းရိမှုနှင့် အလိုလောဘကို ကျော်လွှားဖို့ လူတွေကို တွန်းအားပေးနိုင်တဲ့ လုံလောက်တဲ့ စွမ်းအားကတော့ စိတ်ပိုင်းဘဝကို လေ့ကျင့်အားထုတ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှု၊ အနေအထိုင် ရိုးစင်းမှု၊ ရက်ရောမှုတွေကို ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမ အနေနဲ့ အလေးပေး သင်ကြားပေးတာတွေပေါ့။ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေက ကိုယ်တိုင် စံနမူပြုပြီး အဲဒီလို ခြိုးခြံနေထိုင်မှု နှုန်းစံတွေ အကျိုးတရားတွေကို ဟောပြောရင်း လူတွေကို စည်းရုံးနိုင်ပါတယ်။

လူတွေစိတ်ထဲမှာ အမြစ်တွယ်နေပြီးဖြစ်တဲ့ နေ့တစ်နေ့ လူမှုဘဝဖြစ်စဉ်နဲ့ စီးပွားရေး တန်ဖိုးတွေကို လျှော့ချဖို့ ဖြစ်နိုင်မလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုဆိုတာ လိုချင်တာက စတယ်။ ယင်းနောက် ရွေးချယ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှု ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ စိတ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေ ချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် စိတ်ကို လေ့ကျင့်ရင် ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။

ဗုဒ္ဓဝါဒကျင့်စဉ်

ဗုဒ္ဓဝါဒကျင့်စဉ် ရှုထောင့်ကနေ အမြတ်လောက် ပြောပြရရင် - ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေထဲမှာ သက်ရှိလောကနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရော၊

၉၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

16. ကို ရှုပါ။ မြတ်ဗုဒ္ဓကို အစ္စတရိယမနဿ = အံ့ဖွယ်လူသားအနေနဲ့ နားလည်ပြီး ဗုဒ္ဓါနုဿတိ (မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဂုဏ်းတော်များကို အဖန်ဖန် အောင်မေ့ခြင်း) ဘာဝနာကို ပွားများနိုင်ပါစေ။

(၂) စေတီမှ ရောင်ခြည်လွှတ်ခြင်း

စေတီတော်ထဲမှာ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ရဲ့ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာ (ထည့်သွင်း) ထားတာ သေချာရင် အဲဒီစေတီတော်က ရောင်ခြည်လွှတ် (တန်ခိုးပြ) ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရောင်ခြည်လွှတ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်း သုံးခုရှိတယ်။ အဲဒါတွေက -

၁) ယခု အသက်ထင်ရှားရှိဆဲ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက နတ်လူတို့ကို သနားသောအားဖြင့် ‘ဤမည်သော စေတီမှာ ရောင်ခြည်လွှတ်ပါစေ’ လို့ အမိဋ္ဌာန်ပြုရင်၊

၂) သမ္မာဒေဝနတ်တွေ လူအပေါင်းကို စောင့်ရှောက်တဲ့ အနေနဲ့ ‘ဤတန်ခိုးပြာဋိဟာကြောင့် သာသနာတော် ကြီးပွားပါစေ၊ ကြည်ညို သူလူအပေါင်းတို့ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားနိုင်ပါစေ’ ဆိုပြီး အမိဋ္ဌာန်ရင်၊

၃) သီလသမာဓိပညာ စွမ်းရည်မြင့်တဲ့ မိန်းမ ယောက်ျား ရဟန်းရှင်လူတို့ စေတီတော်ကို ပန်းနံ့သာစသည်နဲ့ ပူဇော်ပြီး ‘စေတီတော် ရောင်ခြည်လွှတ်ပါစေ’ လို့ အမိဋ္ဌာန်ရင် စေတီတော် ရောင်ခြည်လွှတ်ပါတယ် (မိလိန္ဒ၊ ၂၉၇)။

‘ထူးခြားနား၊ မီးရေစိုသာ၊ ရောင်တော်ထွေပြား၊ ပြောင်းလို့လို့ များထွေ၊ ထူးထွေတည့် အံ့ရာသော် ... စွယ်တော်ကျောင်းက ခြောက်ဖြာရောင်ခြည် လွှတ်သည်နှင့်သာပင် ...’ ဆိုတဲ့ သီချင်းခန့်ကြီးဟာ ဘုရင်ကိုးကွယ်တဲ့ စွယ်တော်ကျောင်းက ဓာတ်တော်တွေ ရောင်ခြည် ကွန့် မြူးတာကို အကြောင်းပြုပြီး လူအများ ကြည်ညိုနိုင်အောင်လို့ မြဝတီမင်းကြီး ဦးစ ရေးသီခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

သတိရှိတတ်ပါစေ

အမှတ် (၃) စေတီ သို့မဟုတ် ဓာတ်တော် ကွန့်မြူးရခြင်း အကြောင်းနှင့် စပ်လို့ မသူတော် (သူတော်ကောင်းအစစ် မဟုတ်သူ)တို့ အခွင့်အရေး

၂၂။ ကမ္ဘာကြီး ပူဇွေးလာခြင်း

၈၉

အသိတရားနဲ့ကိုယ် နေထိုင်မှုကို ဆင်ခြင်မှသာ သို့မဟုတ် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲပစ်မှသာ ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုရင် တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေကို လူမှုစီး ပွားကျင့်စဉ်အရရော ဘာသာရေး အဆုံးအမတွေအရပါ နားလည်အောင်၊ လိုက်နာ လက်ခံလာအောင် ပညာပေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရမှာ ဖြစ်လို့ အလွန် ကျယ်ပြန့်ပြီး ခက်ခဲကြီးမားတဲ့ အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

လူတိုင်းရဲ့တာဝန်

တည်ရှိပြီး ကောင်းမွန်နေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဆိုဆို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ပြောပြော ဤကမ္ဘာမြေ ပြိုကွဲပျက်စီးဖို့နဲ့ ကြုံလာပြီဆိုရင် ပြင်ပက ဖျက်ဆီးတဲ့ အကြောင်းတရားတွေထက် အတွင်းမှာရှိတဲ့ အကြောင်းတရားတွေက ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ လူ့လုပ်လို့ လှပနေတဲ့အရာတွေ အားလုံး လူ့ကြောင့်ပဲ ပျက်စီးမသွားရအောင် လူသားတို့ရဲ့ အသိပညာ ဆင်ခြင်တုံတရား ဘာသာရေး အလေ့အကျင့်တွေနဲ့ ထိန်းချုပ်သင့်ပါတယ်။

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်းဟာ သက်ရှိအားလုံးအတွက် ကောင်းပါတယ်။ လောင်စာဆီ သုံးစွဲလိုတာကို ပိုမို ခြိုးခြံချွေတာပြီး နေမယ်ဆိုရင် စီးပွားရေးကိုလည်း မထိခိုက်နိုင်ပါဘူး။ ပိုမိုပြီးလဲ ကရုဏာ ပညာနဲ့ ပြည့်စုံသူတွေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ဆုံးရှုံးတယ် သို့မဟုတ် ဆင်းရဲတယ်လို့ မယူဆကြဘဲ လူတိုင်း ကိုယ်စီအသိနဲ့ လိုက်နာနိုင်ရင် မကောင်းပေဘူးလား။ ▣

မြန်မြန်လုပ်

အနွံ ကတံ ကုသလံ ဟိ သမ္ပတ္တိံ ဒေမာနံ ဒန္တမေဝ ဒါတိ။
အနွံ၊ ဖြည်းဖြည်းစွာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်သေ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဟိ၊ အကယ် မလွဲသဖြင့်။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ် ချမ်းသာကို။ ဒေ-မာနံ၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ဒန္တမေဝ၊ မြေးနှေးစွာသာလျှင်။ ဒါတိ၊ ပေးတတ်၏ (ဓမ္မပဒ-၄၅ ၂၊ ၃)။

၂၃။ ဗုဒ္ဓရဲ့ နဖူးသင်းကျစ်တော်

ဝန်နပါရိ ၁၂၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော် သိချင်တာကလေး နှစ်ခု မေးလျှောက်လိုပါတယ်ဘုရား။

(၁) တပည့်တော်ရဲ့ မိခင် မြန်မာနိုင်ငံက ပင့်လာတဲ့ ကျောက်ဆင်း တုတော်ရဲ့ နဖူးတော်မှာ ထူးခြားတဲ့ အရာတစ်ခု ပါရှိနေတာကို သတိပြု မိပါတယ်။ သင်းကျစ်တော် ခေါ်တယ်လို့ မိခင်က ပြောပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါလေးနဲ့ ပတ်သက်တာကို ရှင်းပြပေးစေလိုပါတယ် ဘုရား။

(၂) စေတီတော်တွေက ရောင်ခြည်ထွက်တယ်လို့ ကြားဖူးပါ သည်ဘုရား။ ကိုယ်တိုင် တစ်ခါမျှ မဖူးမြင်ဘူးပါ။ ဘာကြောင့် ဘယ်လို ရောင်ခြည် ထွက်ရတယ်ဆိုတာကိုလည်း သိလိုပါသည်ဘုရား။

မြမြမြ

(၁) ဗုဒ္ဓနဖူးပေါ်က ထူးခြားတဲ့အရာ

ဗုဒ္ဓနဖူးတော်မှာ ထူးခြားတဲ့အရာ နှစ်မျိုးရှိပေမဲ့ မေးခွန်းအရ ‘သင်း ကျစ်တော်’ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ပဲ ပြောပြပါမယ်။ ဗုဒ္ဓဟာ သာမန် လူသား မဟုတ်ပါဘူး။ မဟာပုရိသ (ထူးခြားမြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်) ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ မဟာပုရိသတွေမှာပါတဲ့ လက္ခဏာ တော်ကြီး ၃၂ မျိုး ပါရှိတယ်။ မဟာပဒီနသုတ် (ဒီ ၂၊ ၁၅)နှင့် လက္ခဏ သုတ် (ဒီ ၃၊ ၁၃၇) တို့မှာ အသေးစိတ် ဖော်ပြပါတယ်။ ဒီအထဲက တစ်ခုက ‘ဥဏှိသသီသော = သင်းကျစ် ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦး ခေါင်းရှိ၏ (ဒီ-မြန် ၂၊ ၁၆)’ တဲ့။

ဝိသုဒ္ဓိရုံဆရာတော်ကြီးက ‘ဥဏှိသသီသော = မင်းများ ဆောင်း သည့် ဦးသျှောင်သရဖူ ပုံတူအလား ဆံစနား၌ နဖူးသင်းကျစ် ရိုးပြား ရှိတော်မူ၏ (ဝိသုဒ္ဓိရုံအဆုံးအဖြတ်၊ ၈၁-၄၅၅)’ လို့ မြန်မာမှု ပြုပါတယ်။

ပါရမီဖြည့်ရင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်တဲ့အခါ လူအများကို ဦး ဆောင်ပြီး လုပ်ခဲ့လို့ အဲဒီ လက္ခဏာတော်ကို ရရှိတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ လက္ခဏာ ရှိလို့ နတ်လူမြဟာ အများဟာ ဗုဒ္ဓကို အတုလိုက်ပြီး ကျင့် ကြံကြတယ်လို့ လက္ခဏသုတ်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူပါတယ်။

ဥဏှိသသီသော ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၂) မှာ အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုး ပြတယ် .. ‘နဖူးပြင် ပြည့်ဖြိုးခြင်းနှင့် ဦးခေါင်း ပြည့်ဖြိုးခြင်း ဟူ သော အကြောင်းနှစ်မျိုးကြောင့် ဥဏှိသသီသဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ လက် ယာ နားစွန်းမှ လက်ဝဲ နားစွန်းထိ အသားပြား ထွက်၍ (မံသပဋေလံ ဥဋ္ဌဟိတွာ) နဖူးပြင် တစ်ခုလုံး ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ တည်ရှိ၏။ ယင်းသည် ဘုရင်မင်းတို့ ဆောင်းသော သင်းကျစ်ကဲ့သို့ လှပတင့်တယ်၏။ မဟာ ပုရိသတို့၏ ဤလက္ခဏာကို အတုယူပြီး မင်းဆောင်း သင်းကျစ် ဖြစ် ပေါ်လာသတတ်။ အခြား အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးမှာ လူအများစု၏ ဦးခေါင်း မှာ ညီညာပြည့်ဖြိုး ခြင်းမရှိ။ မဟာပုရိသတို့၏ ဦးခေါင်းမှာမူ ဆောက် ဖြင့် ထွင်းထုထားသည့်အသွင် ရေပူဖောင်းအလား ပြည့်ဖြိုး ညီညာ၏။ ပထမ နည်းအရ သင်းကျစ် ဆောင်းထားသည်နှင့် တူသောကြောင့်၊ ဒုတိယ နည်းအရ ရေပူဖောင်းကဲ့သို့ ဝိုင်းဝန်း ညီညာသောကြောင့် ဥဏှိသ သီသဟု ဆို၏။’

မြတ်ဗုဒ္ဓကို မျက်တွေ့ မဖူးမြင်လိုက်ရတဲ့ ပန်းပုပညာရှင်တွေဟာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ဥဏှိသသီသ လက္ခဏာတော်ကို ပေါ်လွင်အောင် ထုလုပ်ရာ မှာ ယူဆချက်တွေ ကွဲပြားခဲ့ကြတယ်။ သင်းကျစ် ပုံသဏ္ဍာန်လို လုံး ဝန်း ပြည့်ဖြိုးခြင်း သို့မဟုတ် နဖူးပြင် အထက်ပိုင်းကို ဖုံးလွှမ်းထားတဲ့ ကြွက်သား (အရိုးပြား) လို့ ယူဆချက် နှစ်မျိုး။ ကန်ညှက်မင်း နန်းစံ သုံးနှစ်မြောက်မှာ ထုလုပ်ခဲ့တဲ့ နာမည်ကျော် မြတ်ဗုဒ္ဓ လောင်းလျာ (ဗောဓိသတ္တ) ဆင်းတုမှာ နဖူးပြင် အနည်းငယ် မြင့်ရုံလောက်ပဲ။ ဒါပေ မယ့် ကုသုန်ခေတ် နှောင်းပိုင်း မထုရာမြို့က ပန်းပုပညာရှင်တွေ ကတော့ ဆံစကို ထိနေတဲ့ အရိုးပြားနဲ့ ဖုံးလွှမ်းထားတဲ့ နဖူးပြင်နဲ့ သ ရုပ် ဖော်ခဲ့ကြတယ်။ (Rays Davids, *Dialogues of the Buddha*, II, p.

၉၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဗုဒ္ဓဘာသာကွန်ဖရင့်မှာ ဟိနယာနဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို တည်ရှိဆဲ ဗုဒ္ဓဝါဒ
ဂိုဏ်းကွဲကနေ ထုတ်ပယ်ခဲ့ပါတယ်။ (Therava and Mahayana
Buddhism by Dr. W. Rahula ဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှုပါကုန်)။

(၃) တူညီမှုနဲ့ ခြားနားမှု

ထေရဝါဒရော မဟာယာနပါ နှစ်ဂိုဏ်းလုံးက လက်ခံတဲ့ တူညီတဲ့ အ
ချက်တွေကတော့ -

- ၁) သကျမုနိဗုဒ္ဓကို ဆရာအရှင်အနေနဲ့ နှစ်ဂိုဏ်းလုံး လက်ခံတယ်၊
- ၂) နှစ်ဂိုဏ်းလုံးက ယူဆတဲ့ သစ္စာလေးပါးမှာ အနှစ်သာရအားဖြင့် အတိအကျ တူညီတယ်၊
- ၃) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်စဉ်မှာ အတိအကျ တူညီတယ်၊
- ၄) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် (ကြောင်းကျိုးဆက်ဖြစ်စဉ်) ကို နှစ်ဂိုဏ်းလုံးက တူညီစွာ လက်ခံတယ်၊
- ၅) လောကကို ဖန်ဆင်းပြီး စိုးမိုးနေတယ်ဆိုတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် (ဣဿရ နိဗ္ဗာန်) ဝါဒကို နှစ်ဂိုဏ်းလုံးက ငြင်းပယ်တယ်၊
- ၆) အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ ဆိုတာတွေကို လုံးဝခြားနားချက်မရှိ လက်ခံတယ်။

ဖော်ပြပါ အချက်တွေကို ကြည့်ရင် မဟာယာနတို့ဟာ မူရင်းဗုဒ္ဓ
ဓမ္မကို အခြေခံ၍ပင် ၎င်းတို့ရဲ့ ဒဿနကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြတယ်လို့
ဆိုနိုင်အံ့ထင်ပါတယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်စဉ် ရှိနေတဲ့အတွက် အချို့သော
မဟာယာန ဗုဒ္ဓဝါဒတွေထဲမှာ သောတာပန် သကဒါဂါမ်စတဲ့ အရိယာ
သူတော်စင်တွေ လုံးဝ ဆိတ်သုံးနေမယ်လို့ ဘုန်းကြီးတော့ မထင်မိဘူး
(ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အမြင်မျှသာ)။

မဟာယာန ဂိုဏ်းကွဲတွေ များစွာရှိတာရယ်၊ ဒေသခံယဉ်ကျေးမှု
တွေနဲ့ ပေါင်းစပ်နေတာရယ် စတာတွေကြောင့် ခြားနားချက်ကိုတော့
ဒီနေရာမှာ ယေဘုယျပဲ ဆိုနိုင်မယ်။

မဟာယာန တွေးခေါ်ရှင် အသင်္ဂရဲ့ အလိုအရ ကံကိလေသာတို့မှ
လွတ်မြောက်တဲ့ စင်ကြယ်တဲ့ လောကဓာတ် (ပရိသုဒ္ဓလောကဓာတ်)

၂၄။ ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာန

၉၇

ယူလေ့ရှိတာကို သတိထားသင့်ပါတယ်။ ‘စေတီတော်အနီးမှာ မိမိ
(ရဟန်း သို့မဟုတ် လူ) ပရိတ်ရွတ်နေတုန်း ပဋ္ဌာန်းရွတ်နေတုန်း တ
ရားဟောနေတုန်း စေတီတော်က ရောင်ခြည်လွှတ်ပါတယ်’ လို့ မိမိ
ကိုယ်ကို လူအများ အထင်ကြီးအောင် မိမိထံ လူအများ စုရုံးလာအောင်
လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဗွီဒီယို ရိုက်ပြတာမျိုး၊ တစ်
ယောက်ယောက်က ‘အလံရှူး’ လုပ်ပေးတာမျိုးတွေ ရှိနိုင်လို့ အဲဒီလို
လုပ်စားသူတွေရဲ့ လှည့်ဖျားမှုကို မခံရအောင် သတိရှိတတ်ပါစေ။ ▢

၂၄။ ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာန

ဇန်နဝါရီ ၁၄၊ ၂၀၀၈။

မေးလျှောက်လိုပါသည် သိချင်တာ သုံးခုပါဘုရား။

- (၁) မဟာယာနဗုဒ္ဓဝါဒ ဂိုဏ်းကွဲ ဘယ်တုန်းက စတင်ခဲ့သည်
- (၂) ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သီးခြားဂိုဏ်း ခွဲထွက်ခဲ့ကြသည်
- (၃) ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာန တူညီချက်နှင့် ခြားနားတို့ကို အကျဉ်းမျှ သိလိုပါသည်ဘုရား။

ရိုးရိုးလေး

(၁) ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲ စတင်ခြင်း

အေဒီ ၄ ရာစု မတိုင်ခင်ကပင် ပါဠိပါဘာသာနဲ့ တည်ရှိခဲ့ပြီး နိကာယ်
အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးတွေတောင် လေးစား ကိုးကားခံရတဲ့ ပါဠိသမိုင်း
ဒီပဝံသကျမ်းမှာ ‘ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက်’ ပထမ နှစ်တစ်ရာအတွင်း
ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲဟူ၍ မရှိ။ ဒုတိယနှစ် တစ်ရာအတွင်း၌မူ ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်း
ကွဲ ဆယ်ခုနှစ်ခု (ပင်မဖြစ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်း အပါအဝင် ၁၈ ခု)
ကွဲပြားသွား၏ လို့ ဖော်ပြပါတယ်။

ပထမေ ဝဿသတေ နတ္ထိ၊ ဒုတိယေ ဝဿသတန္တရေ။
ဘိန္နာ သတ္တရသ ဝါဒါ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝိနဿသနေ။
(ဒီပဝံသာ၊ အခန်း ၅၊ ၅၃ ဝါထာ)

အကြောင့် ဗုဒ္ဓလွန်ပြီး နှစ်တစ်ရာကျော်မှ ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲတွေ စတင် ဖြစ်ပေါ်တယ်လို့ အကြမ်းဖျင်း မှတ်သင့်ပါတယ်။

အဲဒီလို ကွဲပြားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း ‘တိုက်ရိုက်ဟော သွယ်ရိုက်ဟော၊ ဖော်ဟော မြှုပ်ဟော သဘောကို နားမလည်ကြဘဲ ရဟန်းယုတ်တို့သည် (ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က) အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးဖြင့် ဟောတော်မူသည်ကို အခြားအဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးသို့ ပြောင်းပစ်ပြီး စာပေကျမ်းဂန်၏ အရိပ်အယောင်မျှကိုယူ (ကပ်ကိုး) ကြလျက် ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို ဖျက်ဆီးကြ၏’ လို့ မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။

ပရိယာယဒေသိတံ စာပိ၊ အထော နိပ္ပရိယာယဒေသိတံ။
နိတတ္ထံစေဝ နေယျတ္ထံ၊ အဇာနိတ္တာန ဘိက္ခဝေါ။
အညံ သန္ဓာယ ဘဏိတံ၊ အညတ္ထံ ဌပယိသု တေ။
ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ တေ ဘိက္ခူ၊ ဗဟံ အတ္ထံ ဝိနာသယံ။
(ဒီပဝံသာ၊ အခန်း ၅၊ ၃၄-၃၅ ဝါထာ)

အဲဒီလို ဗုဒ္ဓဓမ္မကို အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး ဖွင့်ဆိုတာဟာ အယူအဆ ကွဲပြားမှုရဲ့ အစလို့ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အခြား လူမှုရေး နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေး အကြောင်းခံတွေလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။

(၂) ဂိုဏ်းသီးခြား ခွဲထွက်သူများ

ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး သုံးလအကြာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ (အိန္ဒိယ) မှာ ပြုလုပ်တဲ့ ပထမသင်္ဂါယနာမှာ ဓမ္မ (သုတ္တန် အဘိဓမ္မာ) နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေး ဖွယ်မရှိပေမဲ့ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးမှုအချို့ရှိခဲ့ရာမှာ ‘သိက္ခာပုဒ် အချို့ကို လူတွေတောင် သိပြီးဖြစ်နေလို့ ဗုဒ္ဓပညတ်ပြီး သိက္ခာပုဒ်တွေကို ထုတ်ပယ် ဖြည့်စွက်မှုမပြု’ ဆိုတဲ့ မူကို လက်ခံခဲ့ကြ တယ်။ နောက်ထပ် နှစ်တစ်ရာအကြာမှာ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်အချို့နဲ့ ပတ် သက်ပြီး ဆွေးနွေးဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ ဒုတိယ သင်္ဂါယနာမှာ

တော့ နိုင်ငံရေး စီးပွားရေးနဲ့ လူမှုရေး အတော်အတန် ပြောင်းလဲမှု တွေအရ သံဃာတစ်ချို့က ခုဒ္ဒက (အရေးမပါတဲ့) သိက္ခာပုဒ် အချို့ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုကြတယ်။ မပြောင်းလဲလိုတဲ့ အုပ်စုနဲ့ ပြောင်းလဲလိုတဲ့ အုပ်စုလို့ အုပ်စုနှစ်စုကွဲသွားပြီး နောက်ဆုံး ဒုတိယအုပ်စုက သင်္ဂါယနာ မှာမပါဘဲ မဟာသံသိကဆိုတဲ့အမည်နဲ့ သီးခြား ရပ်တည်ခဲ့ကြတယ်။

အဲပေမယ့် ကနဦးပိုင်းမှာ ဝိနည်းလိုက်နာမှုလောက်ပဲ ကွဲပြားပြီး ဓမ္မနဲ့ ပတ်သက်လို့ အယူအဆ မကွဲပြားသေးဘူး။ ဘီစီ ၃ ရာစု (ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး နှစ်ပေါင်းသုံးရာ အကြာ) အသောကမင်း လက်ထက် တတိယ သင်္ဂါယနာမှာတော့ ဓမ္မရေးရာကို အဓိကဆွေးနွေးပါတယ်။

ဤသင်္ဂါယနာရဲ့ အကြီးအကဲဖြစ်တဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿမထေရ်က ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ပြုစုပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒ အစစ်အမှန်ကို ဖော်ထုတ်ပါတယ်။ ဤသင်္ဂါယနာမှာ အတည်ပြုတဲ့ဝါဒကို ထေရဝါဒလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သင်္ဂါယနာအပြီးမှာ ထေရဝါဒသာသနာပြု အာဇာနည်တွေ ကိုးနိုင်ငံ သာသနာပြုခရီး ထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

မဟာယာန

မဟာယာနဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို တိပိဋက ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ မတွေ့ရပါဘူး။ ဘီစီ ၁ ရာစုနဲ့ အေဒီ ၁ ရာစုအကြားမှာ ကျော်ကြားလှ တဲ့ **သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဏရိက**သုတ်မှာ မဟာယာနနဲ့ ဟိနယာနဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ နှစ်ခုကို တွေ့ရတယ်။ အေဒီ ၂ ရာစု ရောက်တော့ ပညာကျော် **နာဂ ရဇ္ဈန**ပုဂ္ဂိုလ်က သုညတဝါဒဆိုတဲ့ မဟာယာနဒဿနကို စတင်ခဲ့တယ်။

အေဒီ ၄ ရာစု **အသင်္ဂံ**နှင့် **ဝသုဗန္ဓ**တို့ ညီအစ်ကို ခေတ်မှာတော့ မဟာယာနဒဿနဟာ အထူးပီပြင်လာခဲ့ပါတယ်။

ဟိနယာနဆိုတာ ထိုခေတ်က အိန္ဒိယမှာ မဟာယာနနှင့် အပြိုင် ထွန်းကားတဲ့ ဂိုဏ်းကွဲတစ်ခု ဖြစ်ပြီး ထေရဝါဒနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆိုရင် ထေရဝါဒဟာ ဘီစီ ၃ ရာစု ကတည်းက အိန္ဒိယအလယ် ပိုင်းကနေ သီရိလင်္ကာစတဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေကို ပြန့်နှံ့ပြီး ဖြစ်နေလို့ပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ၁၉၅၀ ခုနှစ်ကကျင်းပတဲ့ ကိုလံဘို (သီရိလင်္ကာ) ကမ္ဘာ့

၁၀၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မှာ ပြန်ဖြစ်နေသူကို လူ့ဘဝထဲက အတင်း ပြန်ခေါ်သွားတာမျိုးတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပြိတ္တာဆိုတာ အပါယ်ဘုံသားပါ။ လူလောက် အဆင့် မမြင့်ပါဘူး။ လူတွေ ကျွေးတဲ့ ဘဲကင်း၊ ဝက်ကင်းတွေကိုလည်း သူတို့ စားလို့ မရဘူး။ ကုသိုလ်အမျှ ပေးတဲ့နည်းနဲ့ပဲ သူတို့ရဲ့ စားဝတ် နေရေးကို လူက ထောက်ပံ့နိုင်တယ်။ အဲဒီဘဝက လာတဲ့လူဖြစ်လို့ နားပင်း မျက်ကန်း ဖြစ်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ အသက်တိုတာ၊ အင်္ဂါချွတ်ယွင်းတာဟာ ရှေးကံဟောင်းနဲ့ ယခုဘဝ အကျိုးပေး အခြေအနေနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။

ကျယ်လွန်သူ မိဘဆွေမျိုးက လူထက် အဆင့်မြင့်တဲ့ နတ်ဖြစ်နေလို့ မိမိကလည်း ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းလျက်နဲ့ ဘဝအခက်အခဲနဲ့ ကြုံတဲ့အခါ အနာထပိဏ်ကို အိမ်စောင့်နတ်က ကူညီသလိုမျိုးလည်း ရှိတော့ ရှိတတ်ပါတယ်။

လောဘကြီးသူ လိမ်ခံရ

သိုက်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘုန်းကြီးရဲ့ အမြင်ကို ရိပ်မိလောက်ပြီလို့ တွက်ပါတယ်။ ချမ်းသာတာဟာ ကံ ဉာဏ် ဝီရိယ ကောင်းလို့ပါ။ နဂါးသိုက်ကလာလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြားအမြင် ရတယ်ဆိုတဲ့ hypocrite အချို့ဟာ လူတွေရဲ့ ဖျော့ကွက်ကို အသုံးချပြီး အမြတ်ထုတ်တတ်တယ်ဆိုတာကို မြဲမြံသတိချုပ်ပါ။ ချမ်းသာချင်လွန်းလို့ နဂါးသိုက်က လာပါတယ် ဆိုပြီး အဲဒီဆရာတွေဆီ မချဉ်းကပ်မိပါလေနဲ့။ ကြီးပွားချမ်းသာဖို့ ဘုန်းကြီး မန္တန်တစ်ခု ပေးလိုက်မယ် ‘ဥုံ၊ ဇွဲသတ္တိ၊ သတိ၊ စည်ကမ်းနဲ့ ဆင်ခြင်တုံးတရား၊ ဤလေးပါးကို ကျွန်ုပ် ကိုးကွယ်ပါ၏။ ဩောင်း၊ နမော ဒူရေ သွာဟုံဟုံ’ ။ □

ရှေ့ရေးနောက်ရာ မရှုစွာသား ပညာမဲ့မျိုး ဆင်ကန်းတိုးသို့ အကျိုးမဲ့ကြိုက် ဖိုးမထိုက်ဘူး၊ သူ့ဗိုက်စကား တထောင်များလည်း စီးပွားကင်းဝေး မကောင်းဆေးတည့်။
(မဃဒေဝ၊ ဝိဒိ ၂၁၁)

၂၅။ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်သိုက်

၉၇

တစ်ခုရှိပြီး အဲဒီဘုံမှာ မွေးဖွားမှုကို မမြင်နိုင်ဘဲ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သာ သိနိုင်တယ် (အဘိဓမ္မာသမုစ္စယ၊ အင်္ဂလိပ်ပြန်၊ စာ ၈၃) လို့ ဆိုတယ်။ ပြီးတော့ ဝိမုတ္တိလမ်းစဉ်ကို ကျင့်ကြံရာမှာ သာဝကယာနိက (တပည့်ကျင့်စဉ်ကိုကျင့်ပြီး တပည့် အနေနဲ့သွား)၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓယာနိက (တစ်ကိုယ်ရေ ဗုဒ္ဓဖြစ်ကြောင်း ကျင့်စဉ်နဲ့ တစ်ကိုယ်တည်းသွား)၊ မဟာယာနိက (မဟာယဉ်ကြီးနဲ့ ကိုယ်တိုင်လည်းသွား သူများကိုပါ ခေါ်ယူ)လို့ လမ်းစဉ် သုံးမျိုးရှိပြီး စွမ်းရည်ချင်း ကွာခြားသလို ကျင့်စဉ်တွေလည်း မတူကြဘူးတဲ့ (ယင်း၊ စာ ၁၉၇-၂၀၀)။ ထေရဝါဒရဲ့ သာဝကဗောဓိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဆိုတာနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ။

စပ်မိလို့ ထေရဝါဒကျမ်းဖြစ်တဲ့ ဝဇီဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ (စာ-၁၃) မှာ ‘ဗုဒ္ဓယာန၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓယာန၊ သာဝကယာန’ လို့ ‘ယာန’ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို သုံးထားတာ တွေ့ရလို့ စိတ်ဝင်စားမိပါရဲ့။ □

၂၅။ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်သိုက်

ဇန်နဝါရီ ၂၇၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သိုက်ဆိုတာ ရှိတယ်။ တရုတ်လူမျိုးမှာရော ရှိလား။ တပည့်တော်က နဂါးသိုက်က လာတာပါဘုရား။ ဒါပေမယ့် မချမ်းသာပါဘူး။ တချို့က သိုက်လာတယ်ဆိုရင် ချမ်းသာတယ် ပြောကြတယ်။ တပည့်တော်ရဲ့ အလုပ်ရှင် တစ်ယောက်က နဂါးသိုက်က လာတာပါ။ သူက တရုတ်လူမျိုးပါ။ တပည့်တော် မရှင်းတာက သိုက်ကလာတယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာပဲ ရှိသလား။ တခြားလူမျိုး တခြားဘာသာဝင်တွေကော ဖြစ်နိုင်သလား ဆိုတာကို သိချင်ပါတယ် ဘုရား။

ယဉ်ယဉ်လှထွေး

သန်းရွှေ ရူးနေပြီ

ဘုန်းကြီးတို့ တောရွာမှာ ကြံ့ခဲဖူးတယ်။ ဦးအောင်လှရဲ့သား သန်းရွှေ တဲ့။ ဘုန်းကြီးနဲ့ အသက်ရွယ်တူပါ။ သူ အရွယ်ရောက်စ အသက် ၁၆ နှစ်လောက်မှာ ညကျရင် အိမ်ကနေ ပျောက်ပျောက်သွားလို့ လိုက်ရှာ တော့ ကောက်ရိုးပုံထဲမှာ သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်အောက်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ အိမ်အမိုးပေါ်မှာ အိပ်ပျော်နေတာ တွေ့ရတယ်။ တော်တော်တော့ ဆန်း သား။ သတိရလာတော့ ကျေနပ်ပြုံး ပြုံးပြီး ‘ငါ့ကို သိုက်နန်း မင်းသမီး က သူနဲ့ နေဖို့ လာခေါ်တာ။ မင်းသမီးက အရမ်းချောတယ်။ ညကျရင် သူ့ဆီ သွားဦးမှာ’ လို့ ပြောတယ်။ ရွယ်တူတွေက ‘မင်း သူ့ကို ကိုင်လို့ ရလား’ လို့ မေးကြတော့ ‘မရဘဲ နေမလား။ ကိုယ့်ရည်းစားပဲ ဥစ္စာ’ လို့ သူက ခပ်ကြွားကြွားနဲ့ ပြန်ပြောတယ်။ ရွာက လူတစ်ချို့က သန်းရွှေ တော့ ရူးနေပြီတဲ့။ တစ်ချို့က သူ့ကို သိုက်နန်းက ဖမ်းထားတာ၊ ဒီ ကောင် မကြာခင် သေတော့မယ်တဲ့။

ဆောင်းတစ်ည လယ်ကွင်းထဲက သင်းဝင်ပင် အောက်မှာ သန်းရွှေ ဝတ်လစ်စလစ် ဆုံးရှာတယ်။ သူ့သေတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ သိုက်နန်းက ခေါ်သွားတာ၊ အအေးပတ်လို့ မြေပေါက်လို့ လူတွေ အမျိုးမျိုး ပြောကြ တာပဲ။ လူတွေအပြော ရွာအနောက်ဖက်က ကျောက်ဘဲဥလို့ ခေါ်တဲ့ ကျောက်တုံးကြီးမှာ သိုက်နန်းရှင်တို့ နေသွားဖူးသတဲ့။ ကြက်ဥတစ်လုံး စာလောက်ရှိတဲ့ ချောမွတ်နေတဲ့ တွင်းခွက်ငယ် သုံးလေးခု ရှိတယ်။ ရွှေကြက်ဥတွေကို မှုပ်ထားခဲ့တဲ့ နေရာတဲ့။ သိုက်ဆရာတို့ တူးယူသွား လို့ ခုမရှိတော့ဘူးတဲ့။ ဒါပေမယ့် I don't know ဘယ်တုန်းက တူးသွား တာလဲ၊ နဂါးသိုက်လား၊ ကြက်သိုက်လား။

ဒဏ္ဍာရီနဲ့ လက်တွေ့

တကယ်တော့ သိုက်ဆိုတာ ပါးစပ်ကပဲ ပြောနေကြတာ။ မျက်စိနဲ့ လက်တွေ့ မြင်ဖူးသူရှိမယ် မထင်ဘူး။ သိုက်ပုံပြင်တွေ သိုက်ဇာတ်လမ်း တွေ ရှိတယ်။ တစ်ချို့ ဘုရားဆင်းတုအို စေတီပျက်တွေတောင် သိုက်နဲ့ ပတ်သက်နေတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ခိုင်လုံတဲ့ သမိုင်းအထောက်အထား

မရှိ၊ ယုတ္တိလည်း မတန်ပါဘူး။ ဂမ္ဘီရ စာရေးဆရာတွေ စိတ်ကူးယဉ် တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေ၊ အဲဒီ ဇာတ်လမ်းကို အခြေခံတဲ့ ရုပ်ရှင် ဗီဒီယိုတွေ၊ သီချင်းတွေ၊ ရုပ်ပြဇာတ်လမ်းတွေ လူထုထဲ ရောက်သွားရကနေ သိုက် ဆိုတဲ့ ဘဝတစ်မျိုးရဲ့ စိတ်ကူးယဉ် ဖန်းနန်းအိမ် စည်းစိမ်နဲ့ အဲဒီ စည်း စိမ်မှာစံနေ သို့မဟုတ် အဲဒီစည်းစိမ်ကို စောင့်နေတဲ့ သိုက်နန်းရှင် ဥစ္စာ စောင့် အယူအဆ ဖြစ်လာပုံပေါ်တယ်။ တစ်ခုရှိတာက ဗုဒ္ဓဝါဒမှာလည်း နောက်ဘဝ၊ ပြိတ္တာ၊ နတ်ဆိုတာတွေ ရှိလို့ အဲဒါနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင် ဆင့်ပွား အယူအဆလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

ကျမ်းစာအရ မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်က သောရေယျရဲ့အဖေ ကွယ် လွန်တော့ အဲဒီအိမ်မှာ ခွေးကလေး ပြန်ဖြစ်ပြီး မသေခင်က မှုပ်ထား ခဲ့တဲ့ ရတနာအိုးတွေကို သားကို ပြပေးတာ၊ ရဟန်းတစ်ပါး သက်နန်းကို စွဲလမ်းပြီး ပျံလွန်တော်မူလို့ အဲဒီသက်နန်းမှာ သန်းရဖြစ်တာ၊ မိန်းမကို စွဲလမ်းပြီးသေလို့ မိန်းမနောက်က လိုက်နေတဲ့ ခွေးဖြစ်လာတာ၊ လှပတဲ့ နတ်မိမယ်ယောင် ဆောင်ထားတဲ့ ပြိတ္တာမတွေက မင်းသားတွေကို ည မှာ စားပစ်တာ (တေလပတ္တဇာတ်)တွေဟာ ဥစ္စာစောင့်နဲ့ သိုက်အယူ အဆရဲ့ ဖြစ်ပျားခံရာ ရင်းမြစ်တွေ ဖြစ်ဖွယ်ရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ သိုက်လား

ကျေးဇူးပြု၍ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာပဲ သိုက်ရှိတယ်လို့တော့ တိကျဝေါဟာရနဲ့ မဆို လိုက်ပါနဲ့။ ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို စွဲလမ်းပြီး သေသူအချို့ဟာ တိရစ္ဆာန် သို့ မဟုတ် လူ ပြန်ဖြစ်ပြီး ဘဝနီးလို့ သက်ဆိုင်ရာတွေကို စွဲလမ်းတာမျိုး ရှိနိုင်တယ်။ ဝေမာနိကပြိတ္တာမျိုး ဖြစ်ပြီး သူ့စွဲလမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပစ္စည်းနဲ့ မဝေးတဲ့နေရာမှာပြန်ဖြစ်လို့ သက်ဆိုင်သူတွေကို အရိပ်အယောင် ပြတာ မျိုးလည်း ရှိနိုင်တယ်။ သိုက်၊ ဥစ္စာစောင့်လို့ အမည်သစ် ပေးထားတဲ့ ဘဝတစ်မျိုးဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒတို့ ယုံကြည်တဲ့ ဝေမာနိကပြိတ္တာမျိုး ဖြစ်ခွင့်ရှိပါ တယ်။ ဒီပြိတ္တာမျိုးက တရုတ် ကုလား ဘယ်လူမျိုး ဘယ်ဘာသာဝင် မဆို ဖြစ်နိုင်တယ်။ အိမ်မှာ မွေးထားတဲ့ ခွေးလေး ကြောင်လေးတွေ တောင် ဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဘဝမှာ ကျန်ခဲ့သူတွေက လူ့ဘဝ

၁၀၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ကြတယ် (သပြိုတ်ဘာသာဋီကာ၊ ၈- ၂၃၈)။

အကုသိုလ်ထုပ် လာယူသူ မဖြစ်ဖို့

နောက်ဘဝမှာ လူ့အဖြစ်နဲ့ ပြည့်စုံချမ်းသာပါလျက် အကုသိုလ်ထုပ် လာယူသူ မဖြစ်ချင်ရင် သူတော်ကောင်းတွေနဲ့ ပေါင်းဆုံမိဖို့၊ ၎င်းတို့ သင်ကြားဆုံးမတာကို ကြားနာ မြတ်နိုးနိုင်သူဖြစ်ဖို့၊ အဲဒီတရားတွေကို ကျင့်နိုင်ဖို့၊ လူမိုက်နဲ့ မဆုံမိဖို့၊ လူမိုက်နောက်လိုက် မဖြစ်ဖို့၊ ဆုတောင်း သင့်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတစ်ခု နည်းများမဟု ပြုပြီးတိုင်းမှာ အဲ ဒီလို စိတ်ထဲမှာ ဦးတည်ချက်ကလေး ထားပေးပါ။

စိတ်မချရပေမယ့်

အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ မယ်တော် ရူပါသာရိဆိုရင် ဘဝကုန်ခါနီးအချိန်ထိ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာနဲ့ ဝေးခဲ့သူပါ။ အရှင်မြတ်လောင်းလျာကျတော့ ဗုဒ္ဓ ဘုရားတစ်ဆူထံမှ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်ဖို့ ဗျာဒိတ်ရပြီးသား၊ ပါရမီလည်း ပြည့်ပြီးသားဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓနဲ့ အချိန်မီ တွေ့ဆုံခဲ့ရတယ်။

ဒါပေမယ့် သာမန်လူတစ်ယောက် အဖို့တော့ ဘဝသံသရာဆိုတာ စိတ်မချရပါဘူး။ တစ်ခုခုသောဘဝမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီမဟုတ်သူလည်း ဖြစ်သွား နိုင်တာပဲ။ ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဖြစ်လာမယ့် ဇောတိပါလလုလင်ဟာ ဘဝအစ ပိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာကို မကြည်ညိုခဲ့လို့ အမှားလေးတွေ လုပ်မိရာက နေ အဲဒီ အမှားရဲ့ ဆိုးကျိုးဟာ ဗုဒ္ဓဖြစ်တဲ့အထိ ပါခဲ့ရတယ်။

ဒါပေမယ့် အယူသည်းပြီး (ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွား ရင် ဘုရားမကြိုက်ဘူး ဆိုတာလိုမျိုး) အစွန်းရောက်တဲ့ (နောက်ဘဝမှာ ဘု ရားနဲ့ တွေ့ဖို့ အယူမတူသူတွေကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းပစ်ရမယ် ဆို တာလိုမျိုး) အထိတော့ အယူမှားသူ (မိစာဒိဋ္ဌိ) မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ထင်ပါ တယ်။ အတွင်းမှာရှိနေတဲ့ အထုံပါရမီ အနုအရင့်အလိုက် အနည်းဆုံး တော့ သူတော်ကောင်း ဓာတ်ခံလေး ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ □

၂၆။ ဒီဘဝ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့

ဇန်နဝါရီ ၃၁၊ ၂၀၀၈။

အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို မေးခွန်းအနည်းငယ် မေးလျှောက်ခွင့်ပြု ပါဘုရား -

နိဗ္ဗာန်ကို ပါရမီဖြည့်မှ ရောက်နိုင်ပါသလား၊ သို့မဟုတ် ကျင့်ကြံ ပွားများခြင်းဖြင့် ရောက်နိုင်ပါသလား၊ နိဗ္ဗာန်ဆုကို မတောင်းပဲနဲ့ ကျင့်ရုံ မျှဖြင့် ရောက်နိုင်ပါသလား။

တပည့်တော်သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကျန်ရှိနေသေး သော သာသနာ ၂၅၀၀ အတွင်းတွင် လိုအပ်သော ပါရမီများကို ကုန် အောင် ဖြည့်ကျင့်နိုင်ပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကျန်ရှိနေသေးသော သာ သနာတော်အတွင်းမှာပင် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရသူ ဖြစ်ရပါလိမ့် လို့ ဆုတောင်းထားပါတယ်ဘုရား။

ဤအချိန် အပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် လိုအပ်သော ပါရမီများကို ဖြည့်ကျင့်နိုင်ပြီး နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သူ ဖြစ်နိုင်ပါသလားဘုရား။

သောတာပန် ဖြစ်ပြီးပါက သံသရာတွင် ဘယ်နှစ်ဘဝ ဆက်လည် ရပါသေးသနည်း ဘုရား။

နတ်ဗြဟ္မာ ဘဝမှာလည်း ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့ ရပါသ လားဘုရား။ ဤဘဝ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် နောင်ဘဝမှာ လူပြန် ဖြစ်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ နေရချိန်တွင် အကုသိုလ်ထုပ်ကို လာယူသူ မဖြစ်အောင် ဤဘဝတွင် မည်ကဲ့သို့ ဆုတောင်းရမည်နည်း။

ဤဘဝတွင် ရတနာသုံးပါးနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်များကို လေးနက်စွာ ယုံကြည်သူသည် နိဗ္ဗာန် မရောက်သေးခင် လူဘဝကို ပြန် ရခဲ့လျှင် တစ်ခြားဘာသာကို ကိုးကွယ်သောသူတို့၏ သားသမီး သို့မ ဟုတ် ကိုးကွယ်သူ ဖြစ်နိုင်ပါသလား ဘုရား။

၁၀၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်၏ မေးခွန်းအားလုံးကို ဖြေကြားပေး
တော်မူပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

ရဲမင်းထွန်း

ပါရမီရှိလို့

လူ့ဘဝဆိုတာ ရခဲလှတဲ့ ဘဝပါ။ ရခဲလှတဲ့ လူ့ဘဝကို ရခဲတာကိုက
ပါရမီရှိလို့ပါပဲ။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားမြတ်ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓအဆုံးမနဲ့ ကြံကြိုက်လို့
သူတော်ကောင်း တရားတွေကို ကြားနာဖတ်ရှုခွင့် ရှိတာရယ်၊ ကိုယ်
တိုင်ကလဲ သဒ္ဓါတရားနဲ့ပြည့်စုံလို့ သူတော်ကောင်းတရားကို ကျင့်သုံးလို
တဲ့ စိတ်ရှိတာရယ်၊ ဒါတွေကြောင့် ကိုယ့်မှာ အနည်းဆုံး မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်
တစ်ဆင့်ဆင့်ကို ထိုးထွင်း သိမြင်နိုင်တဲ့ ပါရမီဓာတ်ခံ ပါလာတယ်လို့
ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ယုံကြည်လိုက်ပါ။

သီလသမာဓိ ပညာကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ဖို့ပဲလိုပါတယ်။ ဆုတောင်း
တယ်ဆိုတာ ဖြစ်ချင်တာကို ဖြစ်လာအောင် အလေးအနက် ဆန္ဒပြု
လိုက်တာပဲ။ နိဗ္ဗာန်ကို ရဖို့ဆိုရင်တော့ အဲဒီလို ဆုတောင်းနေရုံနဲ့ မလုံ
လောက်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်တဲ့ ဆန္ဒနဲ့ အချိန်ရှိခိုက် ကျန်းမာခိုက်မှာ
တဖြည်းဖြည်း မပြတ်မလပ် စိုက်စိုက်မတ်မတ် စိတ်ပါလက်ပါ လိုလို
ချင်ချင် ကျင့်နေ အားထုတ်နေဖို့ လိုတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အ
ကျင့်ကို ကျင့်ဖို့က အဓိကပါ။

ဆန္ဒနှင့်လက်တွေ့

‘ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ ကြံဆိုခိုက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့ ဆန္ဒအထူးပြု
ထားတာ’ဟာ မှန်ကန်ပါတယ်။ ကောင်းမြတ်ပါတယ်။ အဲဒီဆန္ဒအတိုင်း
လူဝတ်ကြောင်ဘဝနဲ့ နေရင်းနဲ့ပဲ မှန်မှန် ကျင့်ကြံသွားရင် ဤဘဝမှာပင်
တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ်ကို ဧကန် ရနိုင်ပါတယ်။ သာမန် လောကီလူသား
တစ်ယောက်အနေနဲ့ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ထူးကို ရသွားသူတွေ ဗုဒ္ဓသာသနာ
သမိုင်းတစ်လျှောက် ထင်ရှားပါတယ်။ ယနေ့ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ ပဋိပတ္တိ

၂၆။ ဒီဘဝ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့

၁၀၃

သာသနာဝင်မှာရော နိုင်ငံတကာ ဗုဒ္ဓသာသနာလောကမှာပါ တရားထူးကို
ရသွားသူတွေ ထင်ရှားရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ ဆန္ဒကို လက်တွေ့က
ဦးဆောင်ပါတယ်။ လက်တွေ့မပါဘဲ တောင်းဆိုဆို ဆန္ဒပြုရုံနဲ့ မပြီး
မြောက်နိုင်လို့ ထိုဆန္ဒ အကောင်အထည် ပေါ်လာဖို့အတွက် လက်တွေ့
ကျင့်သုံးမှု ရှိပါစေ။

သောတာပန်

တရားအားထုတ်လို့ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို သောတာ
ပန်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးရင် ငါးပါးသီလ လုံးဝ မကျိုး
ပေါက်တော့ဘူး။ သုဂတိဘဝ မြဲတယ်။ သောတာပန် သုံးမျိုးရှိတယ်။

၁) သတ္တက္ခပရမ = သုဂတိဘုံမှာ အများဆုံး

ခုနစ်ဘဝသာ ကျင်လည်သူ

၂) ကောလံကောလ = သုဂတိဘုံမှာ နှစ်ကြိမ်

သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်သာ ပြန်ဖြစ်သူ

၃) ဧကဗီဇိ = သုဂတိဘုံမှာ တစ်ဘဝသာ ပြန်ဖြစ်သူ (သံ ၃၊ ၁၇၉)။

ဒီဘဝမှာ တရားအားထုတ်လို့ တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်သေးပေ
မယ့် ပုထုဇဉ်ဘဝနဲ့ ငါးပါးသီလမြဲပြီး သီလသမာဓိပညာကို ကျင့်ကြံတဲ့
အတွက် ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ဉာဏ်အဆင့်ကို ရပြီးသူကိုလည်း သော
တာပန် အရိယာလိုပဲ သုဂတိရဖို့ သေချာလို့ အငယ်စား သောတာပန်
(စူဠသောတာပန်)လို့ ခေါ်ပါတယ် (အဘိဓမ္မာဝတာရဋီ-သစ် ၂၊ ၃၂၄)။

နတ်ဗြဟ္မာ ဝိပဿနာ

နတ်ဗြဟ္မာဘဝမှာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လို့ ရပါတယ်။ ဆိုရန်ရှိ
တာက ပြည်စုံဖူလုံလွန်းတဲ့ ဘဝမှာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ လက္ခဏာ
ထင်ဖို့ ခက်ခဲတဲ့ သဘာဝရှိတယ်။ အချို့ ဗြဟ္မာဘဝဆိုရင် တရားအား
ထုတ်ရတာ အဆင်ပြေနိုင်ပေမယ့် အချို့ အဆင်မပြေဘူး။ နတ်ဘဝမှာ
တော့ ဝိဿနာတရား အားထုတ်ဖို့ ခက်ခဲနိုင်တယ်။ သိကြားမင်းတောင်
နတ်သမီးတွေ မကြာခဏ လာနှောင့်ယှက်လို့ ဥပုသ်ဆောင်ကို ပြော
ပြောင့် မဝင်နိုင်လို့ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာတွေတောင် လူ့ပြည်မှာပဲ ပါရမီ ပြည့်

၁၀၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၂၇။ နိုင်ငံခြားက
ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြဿနာ

ဖေဖော်ဝါရီ ၀၁၊ ၂၀၀၈။

လည်း ကိုယ်ပိုင် အိမ်ဝယ်မလို့ စိတ်ကူးနေကြပါတယ်။

နာမည်ခံ ဝယ်ထားတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ကိုယ့်အိမ်လို့ ထင်
မြင်သွားရာကနေ ဖြတ်လမ်းနည်းနဲ့ ရနိုင်မယ့် အော်လာငွေနှစ်သိန်းနဲ့ မိမိ
ရဲ့ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ဒီလူငယ် မလဲခဲ့ဘူး။ လူငယ်ရဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ သာသ
နာပြု စိတ်ဓာတ်ကတော့ တကယ့်ကို ချီးကျူးစရာပါ။

အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လုပ်ရင်

အဖွဲ့အစည်းနဲ့ စုပေါင်းပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်း တည်ထောင်နိုင်ရင်တော့
အလွန် ကောင်းပေါ့။ တတ်နိုင်သူတွေက အလှူငွေ အလုံအလောက် မ
တည်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးမှ ကြည်ညိုတဲ့ နာမည်
ကျော် ဘုန်းကြီးကို မြန်မာပြည်က ပင့်တယ်ဆိုရင်တော့ သိပ်ကောင်း
ပေါ့။ ဘုန်းကြီးရဲ့ တာဝန်က တရားဟော တရားပြ၊ ပြုတဲ့ တရားကို
မကြိုက်ရင် ပြန်ရုံပါပဲ။ ဒီလို မဟုတ်ရင် စဉ်းစားရလိမ့်မယ်။

ဘုရားကြောင့် တရားရှိ၊ ဘုရားတရားရှိလို့ သံဃာရှိတာ။ သံဃာ
ရှိလို့လည်း တရားကိုသိပြီး ဘုရားကို ကြည်ညိုနိုင်ကြတာ။ ဘုန်းကြီး
ကျောင်း အလ ငွေဆိုတာဟာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ထောက်ပံ့ဖို့
ဖြစ်လာတာပါ။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအနေနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ နေတယ်
ဆိုတာ ရှိပြီးရှိဆဲ ကိုယ်ပိုင်ဘဝ၊ ကိုယ်ပိုင်အချိန်နဲ့ ကိုယ်ပိုင် စိတ်ဝင်
စားမှုတွေကို စွန့်လွှတ်ပြီး နေကြရတာပါ။ လူတိုင်း မလုပ်နိုင်ပါဘူး။
တစ်နေရာကို ရွှေ့ဖို့ဆိုတာ အမေရိကနေ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအဖို့ မလွယ်
ပါဘူး။ ဘာသာခြားဘုန်းကြီးတွေလို လခရိက္ခာ ရကြတာမှ မဟုတ်ဘဲ။

သုံးပွင့်ဆိုင်အမြင်

နိုင်ငံခြားမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ မြန်မာဗုဒ္ဓဝါဒီ အတော်များများ သဒ္ဓါတရား
ကောင်းကြပါတယ်။ ရေမြေခြားမှာ နေကြည့်မှ မိမိတို့ရဲ့ ဘာသာ ယဉ်
ကျေးမှု အမွေဆိုတာကို ပိုမို နားလည်လာတာရယ်၊ ဘဝမွမ်းကျပ်မှု
အတွက် ထွက်ပေါက် ရှာတာရယ်၊ စတာတွေကြောင့် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါ
ပေမယ့် ရုပ်ပိုင်း တိုးတက်မှုဆိုတာရဲ့ နောက်ကို ရေခုံလိုက်သွားသူတွေ
လည်း များသားပဲ။ အနေကြာလို့ အတော်အတန် အခြေကျနေသူ အချို့

လျှောက်ထားပါရစေဘုရား။

တပည့်တော်သည် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်သို့ အလုပ်တာဝန်ဖြင့် ခရီးသွား
လာရာတွင် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအများ၌
အောက်ပါတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်ဘုရား။

ဆရာတော် သံဃာတော်များအား ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ ဂေါပကအဖွဲ့တွင်
ဆရာတော် သံဃာတော်များအား ပါဝင်ခွင့်မပြုဘဲ ဘုန်းတော်ကြီးများ
အား အာဏာပြုခြင်း၊ ဆရာတော်များအား မြန်မာပြည်မဟုတ် ဘုန်းကြီး
အေးအေးနေဟုပင် အချို့ဂေါပကများမှာ ပြောဆိုခြင်းများ အပြင်၊ ဂေါ
ပကလူကြီးများမှာ အလှူငွေ နဝကမ္မဖြင့် ဝယ်ယူထားသော ကျောင်း
သစ်မီးများမှ ဆရာတော် သံဃာတော်များအား မောင်းထုတ်၍ ပြန်
လည် ရောင်းချရန် အထိပင် ကြံစည်ခြင်းများ တွေ့ရှိရပါသည်။

ဂေါပကလူကြီးများ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို စီးပွားရေးပုံစံ အဖြစ်
ပြုလုပ်သည်ကို တပည့်တော် ကြားသိ တွေ့ရှိရပါသည်ဘုရား။ ဤကဲ့သို့
လုပ်ရပ်များအတွက် ဂေါပကအမည်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မည်သို့ အကျိုး
ပေးခံစားရမည်ကို သိလိုလှပါသည်ဘုရား။

ဦးပေါ်တင်

အမေရိကလူမှုနစ်

အမေရိကမှာ ကျောင်းတက်လို့ ဘွဲ့ကလေးတစ်ခု ရထားရင် လုပ်အားခ
တစ်နာရီကို \$ ၁၅ လောက်ပေးတဲ့ အလုပ်မျိုးကို စတင်ရရှိနိုင်ပါတယ်။
တစ်လဝင်ငွေ (အိုဗာတိုင်းမ်နဲ့) ခန့်မှန်း ၂၅၀၀ လောက် အလုပ်က
လေးမျိုး ရပြီဆိုရင် မကြာခင်မှာ လစဉ်ပေး အကြွေးစနစ်နဲ့ ဘဏ်က
ငွေချေးပြီး အိမ်ဝယ် ကားဝယ် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်သိန်းခွဲလောက်

၁၀၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တန်တဲ့ အိမ်ကိုဝယ်သူဟာ ယေဘုယျ လစဉ် ၈၀၀ လောက် ဘဏ်ကို ပြန်ဆပ်ရတယ်။ မဖြစ်မနေသုံးရတဲ့ ရေ၊ မီး၊ တယ်လီဖုန်း၊ အမှိုက်ပုံးဖိုးတွေက လစဉ် ၄၀၀ နီးပါး၊ မဖြစ်မနေသုံးရတဲ့ ကားအကြွေး လစဉ် ၁၀၀ ထက်မနည်း၊ ကားအာမခံ လစဉ် ၅၀ ဝန်းကျင်၊ စုစုပေါင်း စားစရိတ်နဲ့ အထွေထွေ သုံးစရိတ်မပါဘဲ လစဉ် ၁၄၀၀ ဝန်းကျင် သုံးရပါတယ်။ စားစရိတ်ကတော့ ချွေတာတတ်ရင် သက်သာနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ သုံးသောင်းခန့် ရပေမယ် ဒေါ်လာ တစ်သောင်းလောက် စုမိနိုင်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။ ဒီတော့ ဗမာပြည်တုန်းကလို စီးပွားရေး ဖြတ်လမ်းကို စဉ်းစားနိုင်တာပဲ။

ဥပဒေစိုးမိုးတဲ့ တိုင်းပြည်

အမေရိကဟာ လွတ်လပ်ပေမယ့် သာမန်လူများစု အနေနဲ့ လာဘ်ထိုးပြီး ဥပဒေကို ပြောင်းပြန်လုပ်လို့ မရဘူး။ ဘာသားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အသားရောင် မျိုးစုံလွန်းတဲ့ လူတွေကို ဥပဒေနဲ့ ထိန်းချုပ်ထားပါတယ်။ ဘဏ်တွေ၊ အကြွေး ချေးပေးတဲ့ အကြွေးရှင် ကုမ္ပဏီတွေဟာ အလွန် အာဏာရှိပါတယ်။ လစဉ် အကြွေးကို သတ်မှတ်ချိန် မတိုင်ခင် မပေးနိုင်ရင် အိမ်စတဲ့ ပစ္စည်းကို ပြန်သိမ်းတယ်။ ဘာအကြောင်းပြချက်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ခဏဆိုင်းပါအုံးလုပ်ဖို့ ခြွင်းချက် လုံးဝမရှိဘူး။ ဒီရက် မလွန်ခင် ပေးရင်ပေး မပေးရင် သိမ်းမယ်။ အိမ်ဝယ်ဖို့ ငွေချေးကတည်းက ပြန်ဆပ်နိုင်မဲ့ အလုပ်အကိုင်မျိုးရှိမှ ချေးသူကို ဘဏ်က ငွေချေးပေးဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ ပြီးတော့ အိမ်ပိုင်ဆိုင်မှု Title အောက်မှာ နာမည်ရှိသူပဲ ဥပဒေအရ အိမ်ပိုင်သူဖြစ်ပါတယ်။ လင်နာမည်နဲ့ပဲ ပိုင်ထားတဲ့ အိမ်ကို လင်သေလို့ မယားက အကြွေးကို ဆက်ဆပ်ပေးမယ့် Title မှာ နာမည်ကို ပြောင်းမထားရင် အဲဒီအိမ်ကို မယား မပိုင်ပါဘူး။

သဒ္ဓါတရား စစ်မှန်သူ

မြန်မာဗုဒ္ဓပါဒီတွေ အတော်များများနေတဲ့ အမေရိကန်ပြည်နယ်တစ်ခုမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၈ နှစ်ကျော်လောက်က စာပေပရိယတ္တိ တတ်ကျွမ်းတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါး ဘုန်းကြီးကျောင်း တည်ထောင်တဲ့ ကိစ္စမှာ ပါဝင် ကူညီခဲ့

၂၇။ နိုင်ငံခြားက ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြဿနာ

၁၀၇

တဲ့ မြန်မာပြည်ပွား တရုတ်ကပြား လူငယ်တစ်ယောက်ကတော့ နိုင်ငံခြားမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုသူတို့ စံပြု အတုယူဖွယ် ကောင်းလှပါတယ်။ အမေရိကမှာ အင်ဂျင်နီယာမဟာဘွဲ့ရပြီး အလုပ်အကိုင်လည်း ကောင်းပါတယ်။ ဓမ္မကို နားလည်လိုက်စားပြီး သဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လူတော် လူမြောင့်လေးပါလို့ အကြမ်းဖျင်း ဆိုပါရစေ။

အဲဒီမြို့မှာ အဲဒီအချိန်က ဒေါ်လာ လေးသိန်းလောက်တန်တဲ့ အဆောက်အအုံ တစ်ခုရဖို့ ဘဏ်ကငွေကို ချေးကို ချေးရပါလိမ့်မယ်။ ဆရာတော်အနေနဲ့ အလုပ်အကိုင်မရှိလို့ ဘဏ်ကငွေချေးဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒီတော့ အိမ်ထောင် မပြုသေးတဲ့ လူငယ်က လူငယ်နာမည်နဲ့ ဘဏ်က ငွေချေးပေးပြီး ဆရာတော်ကို ကူညီလိုက်ပါတယ်။ ပြောပြထားတဲ့အတိုင်း အမေရိကလူနေမှုစနစ်အရ ဒီကိစ္စဟာ လွယ်မယောင်နဲ့ ခက် တိမ်မယောင်နဲ့ နက်ပါတယ်။ ပြဿနာတွေရဲ့ အဓိကရင်းမြစ်လည်း ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ပိုင်ဆိုင်မှု Title အရေးကြီးလို့ပါ။

လေးနှစ်လောက်အကြာမှာ လူငယ်လည်း အိမ်ထောင်ကျပြီ။ အိမ်ချေးကလဲ အဲဒီအချိန်က ဒေါ်လာရှစ်သိန်းကျော် တန်သွားပြီ။ ဆရာတော်အနေနဲ့ ဘဏ်ကြွေးကို လစဉ်ပေးဆပ်ပြီး ပိုင်ဆိုင်မှု Title အောက်မှာ ပါနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင် လူငယ်နာမည်လည်း ရှိသင့်ခဲ့တာမို့ ရှိနေမှာဖြစ်လို့ အဓိပ္ပာယ်က ဘုန်းကြီးကျောင်း လုပ်ထားတဲ့အိမ်ဟာ အနည်းဆုံး ဒီလူငယ်က ဒီအိမ်ရဲ့ တစ်ဝက် (နှစ်သိန်းလောက်) ပိုင်ဆိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲပေါ့။ တစ်နေ့ ညနေခင်းမှာ လူငယ် ဇနီးမောင်နှံတို့ ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို လာပြီး ဆရာတော်ကို လျှောက်တယ် -

‘ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ကျောင်းဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးနှစ်ကနဲ့ တန်ဖိုး အဆမတန် ကွာသွားပြီဘုရား။ တပည့်တော်လည်း ပုထုဇဉ်ပေမို့ လောဘကို ထိန်းနိုင်တုန်းမှာ ဘုန်းဘုန်း အနေနဲ့ ဒီကျောင်းကို တာဝန် လွှဲယူပါ။ ဘုန်းဘုန်းလည်း အခြေကျပြီဖြစ်လို့ ကျောင်းတန်ဖိုးကို ပြုပြီး ဘဏ်က ငွေချေးရင် ရပါတယ်။ တပည့်တော်က ဘုန်းကြီးကျောင်း ဖြစ်စေချင်တဲ့ ဆန္ဒတစ်ခုတည်းနဲ့ ဘုန်းဘုန်းကို ကူညီခဲ့တာပါဘုရား။ တပည့်တော်တို့

ရွှေဟင်္သာမင်းပျိုကို အင်းဝခေတ် ရွှေအနန်းကြော့ရှင် (မြန်မာနှစ် ၈၇၁။ ၁၅၅၅) လက်ထက်မှာ အရှင်တေဇောသာရ မထေရ် ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ အကြောင့် ပုတီးစိပ် အလေ့အကျင့်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အစဉ်အလာထဲမှာ အနည်းဆုံး နှစ်ပေါင်း တစ်ခုယုတ် ငါးရာ (၄၉၉ နှစ်၊ အမေရိကန်လွတ်လပ်ရေး သက်တမ်းရဲ့ နှစ်ဆကျော်) ကြာခဲ့ပြီပေါ့။

ဗုဒ္ဓဘာသာပုတီးစိပ်

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ ပုတီးစိပ်ဆိုတာက (များသောအားဖြင့်) ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရည်ကို ပုတီးလုံးပေါ်မှာ စိတ်မှတ်နဲ့ တင်ပြီး ပုတီးကို တစ်လုံးချင်းချတာ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓနုဿတိဘာဝနာပွား (ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့) တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဿနာလမ်းကို မဝင်နိုင်သေးသူတို့ရဲ့ သမာဓိ ထက်သန် အားကောင်းလာမှုကို များစွာ အထောက်အပံ့ပြုလို့ ဒီအစဉ် အလာကို ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ အရေးပေး လက်ခံလာခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓ နုဿတိဆိုတာ ကောင်းမြတ်တဲ့ ဘာဝနာပါ။

ဗုဒ္ဓနုဿတိ (ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို ပွားများခြင်း)ဟာ သမထဘာဝနာဖြစ်ပေမယ့် အဖန်ဖန် ပွားများရင် ဝိပဿနာဘာဝနာ ဖြစ်သွားပြီး အရိယာဘုံကို ဆိုက်နိုင်လို့ ဝိပဿနာ အကျိုးရှိတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ပါတယ် (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၆၇)။ အကြောင့် ပုတီးစိပ်ခြင်းဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မဆန့်ကျင်ပါဘူး။

ရိပ်သာဆရာတော်တွေရဲ့ ဩဝါဒ

ရိပ်သာဝင် တရားထိုင်နေစဉ်မှာ ပုတီးစိပ်သလိုလို၊ စာဖတ်သလိုလို လုပ်နေရင် တရားအမှတ် တက်နိုင်ပါ့မလား။ ရိပ်သာဆရာတော်တွေ သင်ပေးတာကိုသာ လိုက်နာပြီး တရားရှုမှတ်တာကိုပဲ စူးစူးစိုက်စိုက် လုပ်ပါမှ ယောဂီတွေ တရားတက်မှာပေါ့။ အကြောင့် မညီညာညီရိပ်သာ မှာမဆို မိမိတို့ရိပ်သာက သင်ပေးတာကိုသာ လုပ်စေလိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပုတီးမစိပ်ဖို့ တားမြစ်တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ □

ကလည်း This is America. လို့ မျက်လုံးပြူးပြူး မကြိုက်ရင် ဘုန်းကြီးကိုလည်း ဝေဖန် ဖြုတ်ထုတ် လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားရှိတယ်။

ဒီသဘောထားက ကောင်းပါတယ်။ အပေမယ့် သူတို့ အကြောင်းပြတဲ့အထဲမှာ ဘုန်းကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်တာ မတွေ့လို့၊ ဆွမ်းစားပင့်တာ အိမ်မှာ ကြာကြာ မနေလို့၊ ဖုန်းနံပါတ်တောင်းတာ ချက်ခြင်း မပေးလို့၊ နေမကောင်းသူရဲ့ အိမ်ကို ဖုန်းဆက်ပြီး သတင်းမမေးလို့၊ ဖုန်းခေါ်လွန်းလို့ စတဲ့ အသေးအမွှားကိစ္စတွေလည်း ပါတာပါပဲ။

အဲဒီလို လူမှုအခြေအနေကို ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံသိမြင်ပြီး ပြဿနာ ဖြစ်ရင် ဘုန်းကြီးပဲ အထိနာတယ်ဆိုတာ သိထားလို့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက အခွင့်သာရင် မိမိရဲ့ အာမခံချက်ကို စဉ်းစားတာ မလွန်ပါဘူး။ သေချာတာက ဘုန်းကြီးတိုင်းမှာ နောက်ခံဆရာသမားနဲ့ ဒကာဒကာမ အသိုင်းအဝိုင်း ရှိလို့ လုပ်ပိုင်ခွင့် အလွဲသုံးစားနဲ့ ရာဇဝင်ကို မှောင်ချပစ်တာမျိုးကတော့ အင်မတန် ရှားလိမ့်မယ် ဆိုတာပါပဲ။

ပဋိပက္ခရဲ့ အကြောင်းရင်း တစ်မျိုး

Non-profit နဲ့ ပုဂ္ဂလိက သို့မဟုတ် သံဃိကပိုင်ဆိုင်မှု။ ပုဂ္ဂလိက ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို လှူသို့မဟုတ် တစ်ပါးပိုင်၊ သံဃိကဆိုတာ သံဃာပိုင် (ဘုန်းကြီးအများပိုင်)။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာထုံးစံအရ သံဃိက ဖြစ်စေ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်စေ ရေစက်ချ လှူဒါန်းပြီးရင် မည်သည့်လူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကမှ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။ တရားစွဲရင်လည်း အလှူခံသူ ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် သံဃာကပဲ နိုင်တယ်။ လှူပြီးပစ္စည်းကို အလှူရှင်က ပြန်တောင်းရိုး ထုံးစံလည်း မရှိဘူး။

အမေရိကရဲ့ ဂေါပကအဖွဲ့ သို့မဟုတ် Non-profit ကတော့ ပုဂ္ဂလိက သို့မဟုတ် သံဃိကဆိုတာကို ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ဘယ်သူ့ကို မဆို ဘယ်လိုပဲလူလူ ဥပဒေအရ Non-profit ကပဲ ပိုင်တယ်။ ဒီတော့ ဖော်ပြပြီး လူမှုစနစ်နဲ့ အခြေအနေအရ Non-profit မှာ ဘုန်းကြီး ဩဇာ သက်ရောက်မှုမရှိရင် သို့မဟုတ် ဘုန်းကြီးဖက်မှာ မဲမရှိရင် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ထဲမှာ ဘုန်းကြီး ပါခွင့်မရှိရင် တစ်ချိန်မှာ ပဋိပက္ခဆိုတာ ဖြစ်လာနိုင်

၁၁၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တယ်။ ဒါကတော့ အမေရိကရဲ့ လူနေမှုဘဝကို အခြေခံတဲ့ အယူအဆပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သာသနာပြုတို့ အဖြေရှာဖို့ပါ။

သုခမိန်တို့ နှိုင်းချိန်ဖို့

သံဃိကပစ္စည်း ဖြစ်ဖြစ် ဘုန်းကြီးပစ္စည်း ဖြစ်ဖြစ် မတရား ရယူမိပြီ ဆိုမှဖြင့် အောက်ပါ ဘေးကြီးလေးမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မယ် -

၁) အတ္တာနုဝါဒဘေး = ပထမဆုံး ကိုယ့်လိပ်ပြာကို ကိုယ်မယုံ၊ တစ်ကိုယ်တည်း အိပ်မရ စားမဝင်တဲ့ ဘေး

၂) ပရာနုဝါဒဘေး = အဖြစ်မှန်ကိုသိတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ ကဲ့ရဲ့မှု၊ တစ်ချိန်တည်းမှာ လူမိုက်တွေ မြောက်ပင့်ခံရမှု ဘေး

၃) ဒဏ္ဍဘေး = ဆိုးရွားတဲ့ accident ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ ကြုံရတဲ့ဘေး

၄) ဒုဂ္ဂတိဘေး = စုတိပြတ်ကြော့ သေတဲ့နောက် ဘဝဆိုးရတဲ့ ဘေး။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာပြု သုခမိန်တို့ အကျိုးနဲ့ အပြစ်ကို နှိုင်းချိန်ပြီးသကာလ သမ္မာ (အဖြောင့်) စိတ်ထား ယောနိသောမနသိကာရ ပွား၍ သာသနာပြု အမည်ကို ခံယူပါကုန်။ □

ပတ္တမြားဂူပမာ သာသနာ

ဆာယံ ဆာမ္ဗိ ဒေန္တာ၊ ဒေန္တာ မဏိဂူဟကံ။
သုခံ သုခမ္ဗိ ပတ္တန္တာ၊ ပတ္တန္တာ ဝေါဝ သာသနံ။
ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းပတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား .. လောက၌ အရိပ်ထက် အရိပ်ကို ရှာကုန်ရှာကုန်သော သူတို့သည် ပတ္တမြားဂူသို့ ရောက်သွားကြရကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ချမ်းသာထက် ချမ်းသာကို တောင့်တ တောင့်တကုန်သော သူတို့သည် ကိုယ်တော် ဘုရား၏ သာသနာတော်မြတ်သို့ ရောက်လာကြရပါကုန်၏ (ဝိစိတြဝန္တနာ)။

၂၀။ ပုတီးစိပ်ခြင်း

ဖေဖော်ဝါရီ ၀၂၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်မြတ် ဘုရား။
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ပုတီးစိပ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘဝင်မကျ ဖြစ်နေပါသည်ဘုရား။ ပုတီးစိပ်တာဟာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဆုံးအမနှင့် ကိုက်ညီပါသလား။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ကကော ပုတီးစိပ်ဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါသလား။ အချို့ရိပ်သာဆရာတော်တွေက လူတွေကို ပုတီးစိပ်ဖို့ တားမြစ်တာဟာ မှန်ကန်ပါသလားဘုရား။ သိပါရစေ။
ရွှေစင် (ယူကေ)

ပုတီးစိပ်ခြင်းအစ

ပါဠိတော်တွေမှာ ဗုဒ္ဓက ရဟန်းတွေကို လူတွေကို ပုတီးစိပ်ဖို့ ညွှန်ကြားတာ မရှိပါဘူး။ ပုတီးစိပ်ခြင်း အလေ့အကျင့်ကို ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ စခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း သုတေသီတို့ ဆိုပါတယ်။ ဘယ်အချိန်က စပြီး ဘယ်လို နည်းနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ စတင် အသုံးပြုခဲ့တယ် ဆိုတာကိုတော့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သုတေသန ပြုရဦးမှာပါ။ ရန်ကုန်က ပါလာခဲ့တဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့ မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ အောက်ပါ လင်္ကာစာပိုဒ်တို့ကို တွေ့ရလို့ သံလွန်စကလေးတော့ ပေးလိုက်ပါတယ်။

‘သုံးမည်ရတနာ၊ မက္ခာဆည်းကပ်၊ စွဲကြပ်ပုတီး၊ သုံးသီးသီတင်း၊ မြစင်းလျင်းလျှင်၊ နာခြင်းတရား၊ မှတ်သားနားဝင်၊ အပြည့်ထင်၏’ (ရွှေဟင်္သာမင်းပျို့၊ အပိုဒ် ၆၃)။

၁၁၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သီလပြည့်စုံ စင်ကြယ်နေခိုက် စင်ကြယ်တဲ့အိမ်ကို ပြုပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပြု ဆုတောင်းရင် စေတီဆင်းတု မပါဘဲလည်း ဆုတောင်းပြည့်နိုင်ပါတယ်။

အိပ်မယ့် ဘာမဆို 'အိမ်' အပဲ ဟိုဟာဆိုရင် ဟင့်အင်'ဆိုတာမျိုးတော့ မဖြစ်သင့်ချေဘူး။ 'ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား'ဆိုတဲ့ နာမည်က အနည်းဆုံး အိပ်မောကျ သို့မဟုတ် အိပ်မပျော်တပျော် ဖြစ်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်ကို လှုပ်နှိုးလိုက်နိုင်တယ်ဆိုရင် အကျိုးရှိတာပဲ။

အနာထပိဏ်သူဌေးဟာ သားမောင် ကာဠကို အသပြာပေးပြီး ဘုရားဆီကို သွားဖို့ ဖျားယောင်းခဲ့တဲ့ ထုံးရှိပါတယ်။ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေက ငြိဟ်ကြီးကိုးလုံး ပူဇော်မှု လှမ်းမီတဲ့နေရာမှာ ဘုရားကိုးဆူပူ ဇော်မှုနဲ့ အစားထိုးပေးခဲ့တာကိုလည်း ဓမ္မနဲ့ မဆန့်ကျင်လို့ လက်ခံနိုင်တာပေါ့။ အကြောင့် အခက်အခဲတွေနဲ့ မွမ်းကျင်နေသူတစ်ယောက်ကို 'ဒီကုသိုလ်လေးပြု၊ ဘုရားဂုဏ်တော် ပွားများပြီး၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြု ဆုတောင်းပါလား' လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီအချင်းချင်း အကြံပေးကောင်းပါတယ်။

တိုက်ဆိုင်မှုရဲ့ ရလဒ်တစ်ခုခုကြောင့် အဲဒီနောက်ကိုပဲ လိုက်ပြီး လက်တွေ့ ကျင့်ကြံမှုကို မေ့လျော့နေရင်လည်း မသင့်နိုင်ပါဘူး။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာသာတရား ကိုးကွယ်ရာမှာ ယောနိသော မနသိကာရ (သင့်အောင် နှလုံးသွင်းခြင်း)နဲ့ အစွန်း မရောက်ခြင်းတို့ဟာ အခြေခံလည်း ကျတယ်၊ အရေးလည်း ကြီးပါတယ်။ □

ဓမ္မနာဝံ သမာရယျ၊
သန္တာရေသံ သဒေဝကံ
လူမျိုးပုံယင်၊ လှေပြည့်တင်၍၊ သင်္ဘောကျယ်
မြစ်ပင်လယ်မှ၊ ဆယ်ကယ်အားသွန်
ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့၊ မကျန်ပို့ရလို့၏တည်း။
(ဆုတောင်းခန်းပျို့၊ ပိုဒ် ၁၈၅)

၂၉။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေရဲ့ဆုတောင်း

ဖေဖော်ဝါရီ ၀၆၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားပါရစေ ဆရာတော် အရှင်မြတ် ဘုရား။
ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရား (ဂေါ်ဒါ)မရှိဟု ဆိုပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါက ဆုတောင်းလျှင် တောင်းသည့်ဆုကို မည်သူက ပြည့်အောင် လုပ်ပေးပါသနည်း။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ကတော့ တပည့် သာဝကများအား ဆုတော်ကို ပေးခဲ့ဘူးပါသလား။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ ကုသိုလ်က ဧကန်အကျိုးပေးမည်ဖြစ်၍ အထူးဆုတောင်းဖွယ် လိုပါသလား ဘုရား။ ဆုတောင်းတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက မည်သို့ လက်ခံထားသည်ကို သိလိုပါသည်။

သက်လျာ

ခြားနားချက်

ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ဣဿရ (စကြဝဠာ ကမ္ဘာမိုးမြေကို စိုးပိုင်) နိဗ္ဗာန (စကြဝဠာတစ်ခုလုံးကို ဖန်းဆင်း)တဲ့ ထာဝရတည်မြဲတဲ့ တစ်ဆူတည်းသော ဘုရားသခင်ရှိဝါဒကို လက်မခံတာ မှန်ပါတယ်။ အဲဒီကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ ဆုတောင်းရာမှာ ဘာမှမလုပ်ဘဲ အဲဒီတစ်ဆူတည်းသောဘုရားကို မျက်စိမှိတ် ယုံကြည်ရုံမျှနဲ့ လိုတာတွေ အားလုံးကို ရတယ်ဆိုပြီး လက်ဖြန့်တောင်းခံတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုး မဟုတ်ဘူး။

အကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်ပြီးမှ ဆုတောင်း ပတ္တနာပြုရင် တောင့်တတဲ့အတိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး ဆုတောင်းတာပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် 'ဆုတောင်းခြင်း' ဆိုတာ လက်တွေ့ လုပ်ရပ်နဲ့ ရင်တွင်းက ဆန္ဒကို ပေါင်းစပ်ခြင်းလို့ ဆိုနိုင်မလားဘဲ။

ဗုဒ္ဓရဲ့ နှုတ်မြတ်

သင်္ဂီတီသုတ် (ဒီ ၃၊ ၂၁၄)မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓက ‘အလိုရှိရာကို တောင့်တ (ဆုတောင်း)ပြီး သမဏဗြဟ္မဏတို့ကို ထမင်း အဖျော်စသည့် လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူလျှင် လူနတ်ချမ်းသာကို ရနိုင်သည်သာမက ဗြဟ္မာဘဝကို ရရှိရန်ပါ အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်၏ (အပိုဒ် ၃၃၇ အနှစ်ချုပ်) လို့ မိန့်ပါတယ်။ ‘တရားမျှတမှုကို ပြုလေ့ရှိသူသည် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝကို တောင့်တ (ဆုတောင်း) ပါက ရရှိနိုင်၏ (မ ၁၊ ၃၅၉)။ ‘အလှူပေးခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ကိုယ်နှုတ် နှလုံးကို စောင့်စည်းခြင်း၊ ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းခြင်းဟူသော ရွှေအိုးကို မြှုပ်နှံ၍ လည်းကောင်း၊ စေတီ သံဃာ ပုဂ္ဂိုလ် ဧည့်သည် အစ်ကို အစ်မတို့ အား ပေးလှူခြင်း ကိစ္စကြီးငယ်ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဟူသော ရွှေအိုးကို မြှုပ်နှံ၍ လည်းကောင်း အလိုရှိသော ချမ်းသာသုခကို တောင့်တ (ဆုတောင်း) ပါက တောင့်တသည့် ဆုကို ရနိုင်၏ (ခု ၁၊ ၉)။

‘သုဂတိ ဘဝတစ်ခုကို တောင့်တ၍ (ဆုတောင်း၍) ကုသိုလ် ပြုအံ့၊ ယင်း တောင့်တအပ်သော ဘဝ၌ ဖြစ်နိုင်၏ (တတြူပပတ္တိယာ သံဝတ္တတီတိ ယံ ပတ္ထေတွာ ကုသလံ ကတံ၊ တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တ-နတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ဒီ-၄ ၃၊ ၂၂၇)။ ပတ္ထေတွာ ပုဒ်ရဲ့ နိဿယပြန် အနက်က တောင့်တ၍ ဖြစ်ပေမယ့် ဆုတောင်း၍ ဆိုတာနဲ့ အတူတူပါ။

ဗုဒ္ဓ ဆုပေးခြင်း

‘ပဉ္စသီခနတ်သာ၊ ကောင်းပေပြီ။ အခြေအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ နတ်တို့ သနင်း (သင်တို့၏အရှင်) သိကြားမင်းသည် ချမ်းသာပါစေသတည်း (ဒီ ၂၊ ၂၁၅) လို့ ဗုဒ္ဓက သိကြားမင်းကို ဆုတော် ပေးဖူးပါတယ်။

‘မြတ်ဗုဒ္ဓသည် တစ်စုံတစ်ယောက် မိမိထံ လာရောက် ရှိခိုးသော အခါ ရွှေမရိုးစည်နှင့်တူသော မိမိ၏ လည်တိုင်တော်ကို မော့၍ နားချမ်းသာဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော၊ အမြိုက်ရေစင် သွန်းလောင်းသည်နှင့် တူသော အသံတော်ကို မြွက်ဟလျက် “ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာပါစေ” ဟု ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်ကို ခေါ်ဝေါ်လျက် ဆုပေးစကား မြွက်ကြား

တော်မူ၏ (မ-၄ ၁၊ ၁၅၅)။

ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဆုတောင်း

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ လက်ခံတဲ့ ဆုတောင်းခြင်းရဲ့ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကန် ဖြစ်ပါ။ သူသူ ငါငါ လောကသားတွေ အလိုအကြိုက် အမျိုးမျိုး စရိုက်အထွေထွေ ရှိကြရာမှာ မိမိလိုလားတဲ့ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ကို ရရှိနိုင်ဖို့ ရည်ညွှန်းခြင်း၊ စိတ်ညွတ်ခြင်း၊ စိတ်ကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ စိတ်မှာ ထားခြင်း၊ စိတ်ကို ပွားများစေခြင်း၊ တောင့်တခြင်းကို ဆုတောင်းခြင်း (အဓိကာရ ပဓာန) လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီလို ဆုတောင်းရာမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေဟာ အိန္ဒိယ သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ် တစ်ခုခုကို လုပ်ပြီးမှ ဆုတောင်းပါတယ်။ အနည်းဆုံး ရတနာ သုံးပါးကို ရှိခိုးကန်တော့ခြင်း (ပဏာမ) ကုသိုလ်လောက်ကို ပြုပြီးမှ ဆုတောင်းကြတာပါ။ ရှေးရှေးက ကျမ်းပြုမထေရ်ကျော်တွေဟာ ကျမ်းမပြုခင် ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးပြီးတဲ့အခါ ‘**တဿာနုဘာဝေန ဟတန္တ ရာယော** = ဤပဏာမ(ရတနာသုံးပါးရှိခိုး) ကုသိုလ်ကြောင့် အန္တရာယ် ကင်းပျောက် (ကျမ်းပြီးမြောက်ပါစေ) လို့ မိမိပြုစုနေတဲ့ ကျမ်းစာ အောင်မြင်စွာ ပြီးမြောက်ဖို့ ဆုတောင်းခဲ့ကြပါတယ်။

ပထမ ကုသိုလ်ကောင်းမှု တစ်ခုခုကို ပြုရမယ်၊ အဲဒီနောက် လိုရာအကျိုးကိုရဖို့ ဆုတောင်းတယ်လို့ အဆင့် နှစ်ဆင့်ပါ။ အင်း၊ ဆုမတောင်းပေမယ့် ကုသိုလ်ကံက ကောင်းကျိုးကို ပေးမြဲပါပဲ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ညွတ်ပြီး လိုချင်တဲ့ဆုကို အထူးပြုပြီး ပန်ဆိုလိုက်တဲ့အခါမှာ မိမိရဲ့ စိတ်စွမ်းရည် စိတ်ကိုင်ညွတ်မှု စိတ်ဦးတည်ချက်ဟာ ပိုမို ပီပြင်သွားတာပေါ့။ ဦးတည်ချက်ရှိတဲ့ လမ်းဟာ ပိုမို မဖြောင့်ဖြူးပေဘူးလား။

ဆုတောင်းပြည့်

ပြောပြထားတဲ့အတိုင်း ဆုတောင်းတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်အလုပ်ရဲ့ ဦးတည်ချက်ကို ဖော်ညွှန်းတာဖြစ်လို့ ဆုတောင်းပြည့်ခြင်း မပြည့်ခြင်းဟာ စေတီ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတွေနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ အဲဒီစေတီ အဲဒီဆင်းတုတုတော်မှာ ဆုတောင်းမှ ဆုတောင်းပြည့်တယ်လို့လည်း မစွဲလမ်းသင့်ဘူး။

၁၂၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဒီပဲရင်းဆုတောင်း

တတိယ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ပါ။ ဆရာတော်ရဲ့ ပရမတ္ထ စက္ခုကျမ်းနိဂုံးမှာ ဆုတောင်းထားပုံက အတုယူဖွယ် ကောင်းပါတယ်။

‘သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလိုလားသူ ဖြစ်ရလို၏။ သူတစ်ပါးကလည်း ငါ့ အကျိုးကို လိုလားပါစေ။ သူတစ်ပါး၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မနှစ်သက်သူ ဖြစ်ရလို၏။ သူတစ်ပါးကလည်း ငါ့ဒုက္ခကိုနှစ်သက်သူ မဖြစ်ပါစေနှင့်။’

ရှင်ဥတ္တမကျော်ဆုတောင်း

အင်းဝခေတ်စာဆိုကြီး ရှင်ဥတ္တမကျော်ရဲ့ ဆုတောင်းကလည်း စိတ်ဝင် စားဖွယ်ပါပဲ။ အရှင်မြတ်ကတော့ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းတယ် -

‘သညာသမုတ်၊ ပညတ်ထုတ်သည်၊ ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ထေရ် မြတ်သော်လည်း၊ အတော်နောင်လာ၊ ငါ့ရိုက်ရာကို၊ သစ္စာ ပူးငုံ၊ ပွင့်အံ့တုံဟု၊ ကိုးဂုဏ်ရှင်ပင်၊ အံ့ချီးတင်သည်၊ ငါလျှင် လည်းကောင်း၊ ဗောဓိလောင်းဟု၊ ညွတ်ညောင်းတံဆိပ်၊ နှုတ်ဗျာဒိတ်ဖြင့်၊ ခတ်နှိပ်သေချာ၊ နှုတ်ဩဘာသည်၊ မြစ္ဆာ ဖြစ်ဖြစ်လိမ့် လ,မှန်တည်း’။

ဤကိုယ်မိတ်ဆွေ

‘ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့သည် ခါးသီးသော အကျိုးကို ဖြစ်စေသည့် မ ကောင်းမှုကို ပြုကြလျက် ရန်သူဖြစ်သည့် ကိုယ်ဖြင့်သာ (သံသရာ) ခရီးကို သွားနေကြ၏ (သံ ၁၊ ၅၁) လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရေးကြီးတာက မိတ်ဆွေဖြစ်တဲ့ ဤခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဘဝသံသရာခရီးကို သွားနိုင်မယ့် အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းမျိုးကို ရအောင် ဆုတောင်းတာ ဟာ သင့်မြတ်တဲ့ ဆုတောင်းခြင်းမျိုး ဖြစ်ကြောင်းပါ။ □

ဝိပဿနာမရှိလျှင် မျက်စိမမြင်သော ခရီးသွားနှင့်၊ ဝိပဿနာနည်းလျှင် မျက်စိမဲ့သော ခရီးသွားနှင့် အလားတူသည်။

(ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း)

၃၀။ ဆုတောင်းပုံ အမျိုးမျိုး

ဖေဖော်ဝါရီ ၀၈၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ -

တပည့်တော်သည် ကိစ္စများမြှောင် လူတို့ဘောင်မှာ နေထိုင်လျက်ပင် တတ်နိုင်သမျှ စေတီကျောင်းကန်နှင့် ပရဟိတဌာနတွေမှာ ဒါနကောင်းမှု ပြုလုပ်ပါသည်။ ငါးပါးသီလကိုလည်း အနည်းဆုံး တစ်ပတ်သုံးရက် မကျိုးမပေါက်အောင် အထူးရည်ရွယ်ပြီး စောင့်ထိန်းပါသည်။ အခြား လူမှုရေးကိစ္စ အကျိုးဆောင်မှုတွေကိုလည်း တနိုင်တပိုင် ပြုလုပ်ပါသည် ဘုရား။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ အားထုတ်မှုကိုတော့ ဘဝပေးအခြေအနေ အရ ကျေနပ်လောက်အောင် အချိန်မပေးနိုင်သေးပါဘုရား။ တပည့် တော်၏ ထိုထိုကုသိုလ် အထူးများအတွက် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ မည်သို့ ဆုတောင်းမှု ပြုသင့်သည်ကို ညွှန်ကြားပေးစေလိုပါသည်ဘုရား။

မေစုချစ်၊ စင်္ကာပူ

အခွင့်သာခိုက်

ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ပြည့်စုံတဲ့ နေရာမှာ နေထိုင်ရပေမယ့် ဘဝရဲ့တန်ဖိုးကို နားလည်လို့ လူဖြစ်ကျိုးနပ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ ကြံ့ခိုက်မှာ ကောင်း မှုပြုဖို့ မမေ့တာကိုက ချီးမွမ်းစရာပါ။ အခွင့်သာခိုက်မှာ အတ္တ (ကိုယ်)နဲ့ ပရ (သူတစ်ပါး) အကျိုး မျှတအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။ စက်ရဟတ် အကြိမ်ကြိမ် လည်လို့ ဒိုင်နမိုက လျှပ်စစ်စွမ်းအားကို ထုတ်ပေးသလို၊ မီးပွတ်ခုံနဲ့ ပွတ်တံကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပွတ်တိုက်လို့ မီးထွက်လာသလို ကြိမ်ဖန်များစွာ လုပ်လေ စိတ်စွမ်းအင် မြင့်လာလေပါပဲ။

ကိုယ့်ဆန္ဒသာ

ကောင်းမှုတစ်ခု ပြုပြီးနောက် ဆုတောင်းတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဆန္ဒနဲ့ ကိုယ့်အကြိုက်ကို အခြေခံတာပါပဲ။ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာကို ကိုယ့်ဘာသာ

ဦးတည်ချက် ရည်ညွှန်းချက်ထားနိုင်ပါတယ်။ ‘နိဗ္ဗာန်ကိုသာ ဆုတောင်းရင် ဝဋ်ကင်းရာကို ဆုတောင်းခြင်းဖြစ်လို့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုတဲ့အခါ မည်သို့ မည်ပုံ ပြုလိုတယ်၊ နိဗ္ဗာန်မရမီ မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်လိုတယ်လို့ တောင့်တနိုင်ပါတယ်’ (ထေရဝါဒစွယ်စုံကျမ်း၊ စာ-၈၆၀)။

မေးခွန်းရှင်ရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ရှေးက သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဆုတောင်းအထူး ပြုခဲ့ကြပုံတွေကို အနည်းငယ် ပြောပြပါမယ်။ မိမိနှစ်သက်ရာပုံစံကို ရွေးချယ်ပြီး အတုယူဆုတောင်းနိုင်ဖို့ သို့မဟုတ် ဆုတောင်းနည်းရဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အကိတ္တိဆုတောင်း

ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ အကိတ္တိရသေ့ ဆုတောင်းပုံက ဒီလိုပါ။ ‘လူမိုက်တို့ကို မတွေ့ မြင်ရသည့်ကိုယ်၊ (လူမိုက်အကြောင်း) မကြားရသည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏။ လူမိုက်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းမှု မပြုရသည့်ကိုယ်၊ လူမိုက်တို့နှင့် စကားစမြည် ပြောဆိုခြင်း(မျှပင်) မပြုရသည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏။ လူမိုက်တို့အား မနှစ်သက်နိုင်သည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏’ (ဇာ ၁၊ ၁၆၈)။ အတုယူပြီး ဆုတောင်းကြည့်ပါ။

အရှင်မတာဗုဒ္ဓဗောဓ

အေဒီ ၅ ရာစုမှာ ပေါ်ထွန်းပြီး သီဟိုဠ်မှာ သာသနာပြုခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသား ထေရဝါဒဂုဏ်ဆောင် အရှင်မြတ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ပိဋကတ် သုံးပုံရဲ့ အဖွင့်ကျမ်းတွေကို ပေရွက်ပေါ်မှာ ကညစ်နဲ့ရေးတာ ခေတ်သစ် ကျမ်းစာ စာမျက်နှာပေါင်း တစ်သောင်းခွဲလောက်ရှိတယ်။ ကျမ်းပြု ကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးအတွက် ဒီအရှင်မြတ် ဆုတောင်းပုံက -

‘သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာ အခွန်ရှည်ပါစေ။ သတ္တဝါအလုံး ဓမ္မကို ရိုသေလေးစားစွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေ။ လိုက်နာကျင့်သုံး၍ ဝိမုတ္တိရသ (နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ) ကို ခံစားနိုင်ကြပါစေ။ မိုးသည် ရွာသင့်သည့် အချိန်၌ ကောင်းစွာ ရွာသွန်းပါစေ (ကမ္ဘာ မြေပေါ်မှာ ရာသီ ဥတုတွေ ကောင်းမွန်ပါစေ)။ ပြည့်ရှင်

မင်း (အုပ်ချုပ်သူ) တို့သည် ရှေးမင်းကောင်း မင်းမြတ်များကဲ့သို့ ပြည်သူများကို မိမိ၏ သားသမီးရင်းများပမာ ကရုဏာဖြင့် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြပါစေ’ တဲ့။

တောင်ဖီလာဆုတောင်း

မြန်မာနိုင်ငံ အင်းဝခေတ်မှာ တောင်ဖီလာဆရာတော် (အေဒီ ၁၄၉၉-၁၅၅၂) က ပါဠိဘာသာနဲ့ရေးတဲ့ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာနိဂုံးမှာ ကျမ်းပြုကုသိုလ်အတွက် မိမိရဲ့ စိတ်ညွတ်ပုံကို ဒီလိုပြတယ်။

‘ဤကျမ်းပြုကုသိုလ်ကြောင့် ဣတိယဘဝတွင် ဟိမဝန္တာရှိ ဂန္ဓမာဒနတောင် ပတ္တမြားဂူအနီး မဉ္ဇူသကနတ်ပန်းပင်၌ သက်တမ်းရှည် ဗုဒ္ဓဝါဒီ ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်ရလို၏။

သာသနာတွင်းကာလ၌ ပဋိပတ္တိ ကျင့်ကြံတော်မူကြသော သံဃာတော်များ၏ ဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်ရွက်လျက် ပရိယတ္တိသင်ကြားသူတို့၏ ယုံမှားသင်္ကာကို ပယ်ဖျောက်ရပါလို၏။

သာသနာစောင့်မင်းတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး သာသနာဖျက် မင်းတို့အား နှိမ်နင်းနိုင်စွမ်းရှိသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

သာသနာပ ကာလ၌ မဉ္ဇူသက သစ်ပင်မြတ်ကို အမြဲ ပူဇော်စောင့်ရှောက်လျက် ပစ္စေကဗုဒ္ဓီအရှင်မြတ်တို့ ပွင့်ထွန်း လာသောအခါ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓီများအား အလုပ်အကျွေးပြုရပါလို၏။

ဤရုက္ခစိုးနတ်ဘဝဖြင့် မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူသည်အထိ နေရပြီး ဘုရားပွင့်ချိန်၌ လူ့ဘဝသို့ ပြန်ရောက်လျက် ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရ၍ ထို(မေတ္တေယျ) ဘုရားရှင်၏ ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသော ဗျာဒိတ်စကားကို ခံယူရပါလို၏။

ဗျာဒိတ် ရပြီးနောက် ပါရမီဆယ်ပါး အပြား သုံးဆယ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့် အားထုတ်လျက် အနာဂတ် တစ်ချိန်တွင် ဘုရားကေနံ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၂၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃။ ဗုဒ္ဓနှင့်ဒေဝဒတ်

က သွေးတွေ ယိုစီးကျနေရင်းက အိမ်ကိုရောက်အောင် လမ်းမှန်ကို ပြပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ် (ဇာ-၄၅ ၅၊ ၇၀)။ ▢

၃။ အနုတ္တံသမာဓိ

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၆၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ထာဝရတည်မြဲနေသည့် အသက်ကောင် ဝိညာဉ်ကောင် သို့မဟုတ် လိပ်ပြာကောင် မရှိဟု ဆိုပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေနေပြီး သံသရာလည်သည်မှာ မည်သည့်အရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ နောက်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ သွားတည်သည်မှာ မည်သည့်အရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေနေပြီး သံသရာလည်ပုံကို မရှင်းလင်း ပါဘုရား။ လူမှုစီးပွား အခြေအနေအရ အမျိုးသမီးများ ပဋိသန္ဓေတား လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာရှုထောင့်မှ မည်သို့ ယူဆပါနည်း အရှင်ဘုရား။

သတိုးလှ

ဝိညာဉ်ကောင်မရှိ (အနတ္တ)

စိတ်ပညာရှင် ပါမောက္ခ ရှိမ်းစ်က ဝိညာဉ်ကောင် (Soul) ကို ရှာမရတဲ့ နောက် 'The thoughts themselves are the thinkers. အတွေးတွေဟာ တွေးသူတွေပါပဲ' လို့ အဖြေထုတ်ဖူးပါတယ် (Principles of Psychology, p. 215)။ သဗ္ဗုတိသစ္စာ (ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲမှုအမှန်) နယ်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ရှိ တယ် ဆိုတာကို ဗုဒ္ဓဝါဒက မငြင်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ပရမတ္ထသစ္စာ (သ

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ထူးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါက အယ်ကြောင့် ဒေ ဝဒတ်၏ ကျောက်မောင်းဆင် လုပ်ကြံမှုကို မရှောင်လွှဲနိုင်ဘဲ ခြေမ တော်မှာ ဒဏ်ရာရတဲ့အထိ ဖြစ်သွားခဲ့ရပါသနည်း။ သာသနာတော်၏ အကျိုးကို မဆောင်ရွက်ပဲ မိမိ၏အသက်ကို လုပ်ကြံသည်အထိပင် ဖြစ်လာမည့် ဒေဝဒတ်ကို အဘယ်ကြောင့် ရဟန်းပြုပေးခဲ့ရပါသနည်း။

ဒီအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ထဲမှာ မရှင်းမလင်းဖြစ်နေပါသည်။ ဗုဒ္ဓသည် ဒေဝဒတ်ကို မသိ၍ ရဟန်းပြုပေးခဲ့ခြင်းလော၊ သိလျက်နှင့် လော၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဆိုသည့် အချက်များနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ သဘော သဘာဝတို့ကို သိလိုပါသည် ဘုရား။

ရဝေလှိုင်

သဗ္ဗညုတဉာဏ်

အစွမ်းထက်တဲ့ မှန်ပြောင်းကြီးရှိပါလျက် အိပ်ပျော်နေရင်း အသုံးမပြုရင် အဝေးကို မမြင်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုပဲ အိပ်ပျော်နေချိန်၊ မဆင်ခြင်ချိန် တွေမှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အလုပ် မလုပ်ပါဘူး။ အကုန်သိတယ်ဆိုတာ ဆင်ခြင်မှ သိတာပါ (သဗ္ဗညုတဉာဏေ ဟိ အာဝဇ္ဇိတ္တာ ပဇာနာတိ၊ မ-၄၅ ၃၊ ၁၃၆)။ 'တရားအားလုံးကို သိသူမြင်သူမရှိဟု ငါဘုရားမဟော။ တရားအားလုံးကို သိသူ မြင်သူရှိ၏ဟု ငါဘုရားဟော၏။ သို့ရာတွင် တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိမြင်နိုင်သူ မရှိ။ အကြိမ်ကြိမ် ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်မှ သိနိုင်မြင်နိုင်၏ (မ ၂၊ ၃၂၉)။

ရှေးဘဝ အကုသိုလ်ကံကြွေးကို ဘုရားရဟန္တာတွေလည်း မရှောင် ကွင်းနိုင်ပါဘူး။ မဟာတန်ခိုးရှင် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ဟာ ခိုးသားတွေ လာ

ရောက် ရိုက်နှက်မှာကို ကြိုသိလို့ ပထမ ရှောင်လွှဲနေခဲ့ပေမယ့် နောက် ဆုံးမှာတော့ မိမိရဲ့ ဘဝနောက်ဆုံးအခြေအနေနဲ့ ရှောင်လွှဲမရတဲ့ အကု သိုလ်ကြွေးကို သိလို့ လျစ်လျူရှုခဲ့ပါတယ်။

ဒေဝဒတ် ကျောက်မောင်းဆင် ရန်ပြုလို့ ခြေမတော်မှာ ဒဏ်ရာရ သွားတာလည်း ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာ နှစ်ခုအတိတ်ဘဝတုန်းက ဥစ္စာပစ္စည်း ကို အကြောင်းပြုပြီး ညီအရင်းကို ကျောက်ခဲနှင့် ထုကြိတ်ခဲ့တဲ့ အကု သိုလ် ကံကြွေးကြောင့်ပါ။ အဲဒီလို မရှောင်လွှဲနိုင်လို့ ဗုဒ္ဓအဖြစ်နဲ့ အကု သိုလ် ကြွေးကို ခံရတာ ၁၂ ကြိမ် ရှိပါတယ် (အပဒါန ၁၊ ၃၄၈)။ အဲဒါ ကို ဝိပါကတော် ၁၂ ပါး လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။

ဗိမ္ဗိသာရဓိတ်ထား

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ ဒေဝဒတ်က မိမိကို သေကြောင်းကြံမှာနဲ့ သံဃာကို သင်းခွဲမှာကို ကြိုတင်သိမြင်လျက်နဲ့ ရဟန်းပြုပေးခဲ့တာပါ။ ဘာကြောင့် ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘုရားမှာ တစ်လောကလုံးနဲ့ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်တဲ့ မဟာကရုဏာ (ကြီးမားတဲ့ သနားကြင်နာခြင်း)နဲ့ မဟာပညာ (ကြီးမားတဲ့ အသိပညာ) ရှိလို့ပါပဲ။ အဲဒီတရားနှစ်ပါး အရင်းခံကြောင့်ပဲ လောကကို တရားအေး အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့တာပါ။

ဦးကို မကြည်ညို ငြိစကားနားမထောင်လို့ ဒီလူကိုတော့ လျစ်လျူရှု ထားမယ် ဒဏ်ခတ်မယ်ဆိုရင် ‘အနန္တကရုဏာရှင်ဘုရား’လို့ မဆိုနိုင် ဘူး။ မိမိကိုသတ်မဲ့ ရန်သူပင် ဖြစ်ပေမဲ့ ရန်သူလိုသဘောမထားဘဲ ကောင်းကျိုး တစ်ခုခုရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လို့ပဲ ဗုဒ္ဓဘုရားဆိုတဲ့ ဂုဏ်ထူးကို ရတာပါ။ ဒေဝဒတ်ဟာ ရဟန်းမပြုခဲ့ရင်လဲ လူ့အဖြစ်နဲ့ ဗုဒ္ဓအပေါ် ယုတ်မာ အကောက်ကြံမှာပါပဲ။ ရဟန်းပြုလိုက်တဲ့အတွက် သီလသမာဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ်ကို အခိုက်အတံ့ ကျင့်ခွင့်ရပြီး ဈာန် အဘိညာဉ်ကိုတောင် ရရှိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီသူတော်ကောင်း အကျင့်ကြောင့်ပဲ သေခါနီးမှာ အမှားကို ဝန် ခံပြီး ဗုဒ္ဓကို အသက်နဲ့အမျှ ရှိခိုးကိုးကွယ်ခဲ့ရုံမက နောင်အခါ အဋ္ဌိဿရ အမည်ရတဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတောင် ဖြစ်လာပါလိမ့်အုံးမယ် (ဓမ္မပဒ-၄၅ ၁၊

၉၅)။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ရဟန်းပြုပေးခဲ့တဲ့အတွက် ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဘဝ သံသရာမှာ ကျင်လည်ရမယ့် ဒုက္ခသက်တမ်းဟာ အဆများစွာ တို တောင်းသွားခဲ့ပါတယ် (မိလိန္ဒ၊ ၁၄)။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ဗိမ္ဗိသာရ မင်းဟာ မိမိကို သတ်မယ်ဆိုတာ သိ လျက်နဲ့ သားတော် အဇာတသတ်ဖြစ်လာမယ့် သန္ဓေသားကို မဖျက် ဆီးခဲ့ပါဘူး။ သာမန်လူတစ်ယောက်မျှဖြစ်တဲ့ ဗိမ္ဗိသာရတောင် ဒီစိတ်မျိုး ထားနိုင်ရင် ဗုဒ္ဓဘုရားဆိုရင် ဆိုဖွယ်ရှိပါဦးမလား။

မဟာကရုဏာ

နာမည်က အမ္မဋ္ဌတဲ့။ သွေးနားထင်ရောက်နေတဲ့ အဲဒီ ပညာတတ် ပုဏ္ဏားပျို တစ်ယောက် ဗုဒ္ဓရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဗုဒ္ဓဖြစ်နိုင်တဲ့ ကြန်အင် လက္ခဏာ ၃၂ မျိုး ပါမပါ စုံစမ်းလိုတဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဆီ ရောက်လာတယ်။ လက္ခဏာ အားလုံးနီးပါး တွေရှိပြီးပေမယ့် ‘အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ်’ကိုတော့ သက်နိုးတော်နှင့် ဖုံးထားလို့ မတွေ့ရသေးလို့ ဗုဒ္ဓ စစ်မစစ် သံသယရှိနေတယ်။

အဲကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ အမ္မဋ္ဌကို ရှင်တော်မြတ်ရဲ့ ယောက်ျား အင်္ဂါကို တန်ခိုးနဲ့ ဖန်ဆင်းပြရပါတယ် (ဒီ ၁၊ ၁၀၅)။ (စပ်မိလို့ ဗုဒ္ဓ ကျင့်စဉ်ကို နားမလည်တဲ့ လူမျိုးခြား တစ်ယောက်ကလဲ ဗုဒ္ဓမှာ နောက် က အမြဲလိုက်နေတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးရှိလို့ ယောက်ျားမှ စစ်ရဲ့လား။^{1၆၀} မဖြစ်နိုင်ဘူးလားလို့ အတည်အပေါက်လိုလို နောက်ပြောင်သလိုလို မေး တာကို ခံရလို့ စိတ်ဆိုးရခက်ကြီး ဖြစ်ဖူးပါတယ်။)

‘အိမျိုးကို သာမန်လူတောင် မလုပ်ပါဘူး။ တန်ခိုးနဲ့ပြုလဲ ပြတာပဲ မဟုတ်လား’လို့ မိလိန္ဒမင်းက မေးရာမှာ အရှင်နာဂသိန်က ‘မင်းကြီး၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ မဟာကရုဏာတော်ဟာ အင်မတန် ကြီးမားပါတယ်။ အသည်း နှ လုံးကို ထုတ်ပြမှု တရားထူးကို ရမယ်ဆိုရင် ဘုရားရှင်ဟာ အသည်းနှ လုံးကိုလဲ ဖြတ်ပြီး ထုတ်ပြမှာပါ’လို့ ဖြေကြားပါတယ် (ဒီ-၄၅ ၁၊ ၂၄၅)။

နစဉ်ဘဝမှာတုန်းက ဦးခေါင်းကို ရိုက်ခွဲပြီး အသက်ကို ရန်ရှာတဲ့ အိမ်အပြန်လမ်းကို ရှာမရဖြစ်နေတဲ့ လူမိုက်ကိုတောင် ဦးခေါင်းဒဏ်ရာ

ရှေးခေတ်က ဘုရင်တွေ

မဟာသမ္မတမင်းဆက် တတိယ သြက္ကာကမင်းရဲ့ အကြီးဆုံး မိဖုရားမှာ သားတော် လေးယောက် သမီးတော် ငါးယောက် ဖွားမြင်ပါတယ်။ အဲဒီ သြက္ကာကမျိုး မင်းသား မင်းသမီး ကိုးယောက်သာ ဟိမဝန္တာတောင်တစ်နေရာမှာ သီးခြားမြို့ပြနိုင်ငံ တည်ထောင်ကြတဲ့အခါ သြက္ကာကမျိုး မင်းဆက် မပျက်ရအောင်လို့ အကြီးဆုံး မင်းသမီးကို အမိအရာမှာ ထားပြီး မင်းသား လေးယောက်က နှမရင်းဖြစ်တဲ့ ကျန်မင်းသမီးလေး ယောက်နဲ့ လက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုရာကနေ သကျမျိုး စတင်ခဲ့တယ်။ ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ အဲဒီသကျမျိုးက ဆင်းသက်လာသူ ဖြစ်ပါတယ် (ဒီ ၁၊ ၈၇။ ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၃၀)။

ရှေးခေတ် အီဂျစ်က ဗာရော ဘုရင်တွေဟာ မောင်နှမရင်း အချင်းချင်း တစ်ခါတစ်ရံ အဖေနဲ့ သမီးတောင် လက်ထပ်ပြီး နန်းတက်ကြတယ်။ အကြောင်းက နတ်ဘုရားတွေကို အတုယူတာ တစ်နည်း ၎င်းတို့ကို လူထုက နတ်ဘုရားတွေလို့ ထင်စေချင်လို့ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဘာသာရေး တားမြစ်ချက်များ

Leviticus (ဝတ်ပြုရာကျမ်း) အခန်း ၂၀ ကို အစအဆုံး ဖတ်ကြည့်ရင် အမေ သမီးရင်း၊ နှမရင်း၊ အဖေရင်းတွေနဲ့ လိင်ဆက်ဆံရင် အင်မတန် ဆိုးသွမ်းလို့ ဘုရားသခင်က သေဒဏ်ပေးပါတယ်။ (တူရင်း တူမရင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြချက်ကို မတွေ့မိပါ။) ဒါပေမယ့် မောင်နှမဝမ်းကွဲတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တားမြစ်ချက်မရှိ။ ကိုရ်အာန်ကျမ်း ၄း၂၃-၂၄ မှာတော့ အမေ သမီးရင်း၊ နှမရင်း၊ အဖေရင်း၊ တူမရင်း၊ ယောက္ခမ၊ မယားပါသမီးတွေနဲ့ မေထုန်ပြုတာကို ရိုင်းပျံ့တဲ့အမှုဖြစ်လို့ တားမြစ်ပါတယ်။ ဝမ်းကွဲ မောင်နှမတွေကိုတော့ ခွင့်ပြုပါတယ်။ အချို့ ဟိန္ဒူတွေက မိသားစုဝင် အချင်းချင်း လက်ထပ်ခွင့် မရှိဘူး။ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း ဟိန္ဒူအချို့ကတော့ cross-cousin (အဖေ့ အစ်မနှမရဲ့ သားသမီး၊ အမေ့ အစ်ကို မောင်ရဲ့ သားသမီး)တွေကို လက်ထပ်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖေညီအကိုရင်း အမေညီအမရင်းက မွေးတာကိုတော့ ခွင့်မပြုဘူး။

ဘာဝရီအမှန်) နယ်မှာတော့ ပြောင်းလဲမသွားတဲ့ ထာဝရတည်မြဲနေတဲ့ အထည်ကိုယ် ဒြပ်တစ်ခု မရှိဘူးလို့ ငြင်းပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒက လူတွေ သတ္တဝါတွေကို သန္တတိ (ဖြစ်စဉ်) လို့ပဲ မြင်ပါတယ်။ ရုပ်တရားတွေဟာ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းမှာ အကြိမ်ပေါင်း မြောက်များစွာ အဟောင်းတွေချုပ်ပြီး အသစ်တွေ ပြန်ဖြစ်နေသလို နာမ်တရားတွေဟာလည်း ရုပ်ထက် မြန်တဲ့နှုန်းနဲ့ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋေကုဋာချီပြီး အဟောင်းချုပ် အသစ်ပေါ် ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီလို ဒေလစပ်ဖြစ်နေအောင် ကမ္မစွမ်းအားအလျဉ်က တွန်းပို့ပါတယ်။

‘ကမ္မ(စွမ်းအား)ကို ပြုလုပ်သူ အတ္တ (ဝိညာဉ်ကောင်) မရှိ၊ အကျိုးကို ခံစားသူ အတ္တကောင်လည်းမရှိ၊ အမှန်မှာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ပရမတ္ထ တရားတို့ သက်သက်သာ (ကြောင်းကျိုးဆက်ကာ) ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသို့ရှုမြင်မှုသည် မှန်ကန်သော အမြင်ဖြစ်၏ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၂၃၇)။’

အနတ္တ သံသရာလည်ပုံ

မြို့ပြကြော်ငြာတွေမှာ ရောင်စုံ လျှပ်စစ်မီးလုံးလေးတွေ ဆိုင်းဘုတ်ကို ပတ်ပြေးနေတာကို တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်အလျဉ် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး စီးခိုက် ဆုံစည်းခိုက်မှာ တစ်လုံးလင်း တစ်လုံးမှိတ် ဖြစ်နေတာကို အဝေးကကြည့်တော့ မီးလုံးတွေ လည်နေတာပေါ့။ အမှန်တော့ လည်နေတာက လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ပါ။

ဘောလုံးတစ်လုံးကို လှိုမ့်လိုက်လို့ နောက်ဘောလုံးကို သွားထိရာမှာ ပထမဘောလုံးက ရပ်နေခဲ့ပြီ၊ ဒုတိယဘောလုံးက ဆက်လိမ့်ပြီး နောက်တစ်လုံးကို ထိမယ်၊ လိမ့်မယ်။ ဘောလုံးတွေ ရွေ့ရှားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတာဟာ အရှိန် သို့မဟုတ် သတ္တိပဲ။

မွေးဖွားခြင်းဆိုတာ ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း (ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ) ဖြစ်ပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်နာမ်ဖြစ်စဉ်ဟာ ထာဝရဝတ္ထုမရှိဘဲ တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်သလို ဘာဝခန္ဓာအသစ် ဖြစ်စဉ်မှာလည်း ဒီဘဝကနေ နောက်ဘဝကို ကူးသွားတဲ့ ထာဝရဝတ္ထု မရှိပါဘူး။

၁၂၆ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နောက်ဘဝ ခန္ဓာသစ် ထပ်ဖြစ်ဖို့ တွန်းပို့တာက အဲဒီ ကမ္မစွမ်းအင် အလျဉ်ပါပဲ။ လျှပ်စစ်နဲ့ ရွှေ့ရှားမှုတွေက မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ ရုပ်စွမ်း အင် တွေဖြစ်သလို ကမ္မတာလည်း မမြင်နိုင်တဲ့ နာမ်စွမ်းအင် နာမ် သတ္တိအထူး ဖြစ်ပါတယ်။

ပဋိသန္ဓေတည်ပုံ

ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်အလို -

၁) မိဘလောင်းတို့ သံဝါသပြု

၂) မိခင်လောင်း ဥတုပန်းပွင့်ဆဲ

၃) ပဋိသန္ဓေကြွေမယ့် သတ္တဝါ အဆင်သင့်ဖြစ် (မ ၁၊ ၃၃၂) လို့

ပဋိသန္ဓေမှုအတွက် အင်္ဂါသုံးမျိုး ရှိပါတယ်။

အဲဒီပါဠိတော်ကို အဋ္ဌကထာဋီကာတွေနဲ့အညီ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရင် -

၁) မိဘနှစ်ဦး သံဝါသပြုမှုကြောင့် ဖခင်ရဲ့ သုက်သွေးမှ ဖိုမျိုးဥရပြီး

၂) မိခင်ရဲ့ ဥတုသွေးစင်ပြီးစ မမျိုးဥချိန်နဲ့ ကြုံလို့ အဲဒီ မျိုးဥနှစ်ခု ပေါင်းစပ်ပြီး တစ်ခုတည်း ဖြစ်သွားတဲ့နောက် (သားအိမ်၌ ဥတုသွေး စင်ကြယ်သောအခါ မိဘနှစ်ဦးတို့ တစ်ကြိမ် သံဝါသပြုထားလျှင် ခုနစ် ရက်ပတ်လုံး သန္ဓေတည်နိုင်သော ခေတ်ချည်းဖြစ်၏။ မ-ဋ္ဌ ၂၊ ၂၁၀)။

၃) အဲဒီ မိခင်ရဲ့ ဝမ်းမှာ ဖြစ်ထိုက်တဲ့ သတ္တဝါက ဘဝဟောင်းက သေလာတဲ့ အချိန်ဟာ သန္ဓေဦးအစပါပဲ။

ဆေးသိပ္ပံအလို (မှတ်ဖူးသမျှ) မိဘလောင်းတို့ သံဝါသပြုရာမှ အောင်မြင်တဲ့ ဖိုမျိုးဥ(Spermatozoa)နှင့် မမျိုးဥ(Ova)တို့ သားအိမ်ကြော (Fallopian Tube) အတွင်းမှာ ပေါင်းစပ်မှုနဲ့ သန္ဓေဦးအစဖြစ်ပြီး လေးလ လောက်အကြာမှာ သန္ဓေသား စတင်လှုပ်ရှားတယ် သို့မဟုတ် အသက် ဝင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပဋိသန္ဓေတားခြင်း

စိတ်ဝိညာဉ်ဆိုတာ အင်မတန် သိမ်မွေ့ပါတယ်။ မိုက်ခရိုစကုပ်နဲ့ ကြည့် လို့ မမြင်ရပါဘူး။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ကျတော့ သဗ္ဗညုတညဏ် အဘိ ညာဏ် ဝိပဿနာညဏ်တွေနဲ့ သိမြင်တော်မူလို့ 'မိဘတို့၏ သုက်သွေး

၃၃။ ဝမ်းကွဲမောင်နှမ လက်ထပ်ရင်

၁၂၇

ဥတုနှင့်တကွ ကမ္မဇရုပ် သုံးဆယ်ဟူသော ကလလရေကြည်ထဲမှာပင် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ် စ၍ဖြစ်၏ လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအလို ပဋိသန္ဓေတည်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နဲ့ ရုပ်နာမ် နှစ်မျိုးလုံး ဖြစ်နေပြီ သို့မဟုတ် အသက်ဝင်နေပြီလို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီတော့ အသက်ရှိနေတဲ့ အဲဒီသန္ဓေဦးကို ဖျက်ဆီးရင်လည်း လူသတ်တယ်လို့ ဆိုရပါတယ်။ အပြစ်ကင်းတဲ့ နည်းကတော့ အဖရဲ့ သုက်သွေးကို ဖျက် ဆီးထားရင်၊ သို့မဟုတ် အမိရဲ့ မျိုးဥကို ဖျက်ဆီးထားရင်၊ သို့မဟုတ် မျိုးဥ နှစ်ခု မဆုံးစည်းစေနိုင်တဲ့ ဆေးကို သုံးစွဲထားရင်၊ သို့မဟုတ် မျိုးဥ နှစ်ခု မဆုံးစည်းနိုင်အောင် ခေတ်နည်းနဲ့ ကာကွယ်ထားနိုင်ရင် ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ အပြစ်မရှိဘူးလို့ ဆိုနိုင်မှာပါ။ □

၃၃။ ဝမ်းကွဲမောင်နှမ လက်ထပ်ရင်

နိဝင်သာ ၁၃၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။ အခုခေတ် မိဘဘိုးဘွားတွေရော လူတိုင်းကပါ လက်ခံကျင့်သုံးတဲ့ အယူအဆတစ်ခု ရှိပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါကတော့ တစ်ဝမ်းကွဲ နှစ်ဝမ်း ကွဲ မောင်နှမအချင်းချင်း လက်မထပ်သင့်ဘူး ဆိုတာပါဘုရား။ လက် ထပ်ရင် ဘာဖြစ်သလဲလို့ မေးတော့ ငရဲကြီးတယ်လို့ ပြောပါတယ် ဘုရား။ ဒီလိုဆိုရင် နှမရင်းတွေကို မိဖုရားမြှောက်ကြတဲ့ အရင်ခေတ်က ဘုရင်တွေ ငရဲကို ရောက်ကုန်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်ဘုရား။ ဆွေမျိုးရင်း တစ်ဝမ်းကွဲ နှစ်ဝမ်းကွဲတွေနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုရင် ငရဲကြီးပါသလား ဆို တာကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

မျိုးထွဋ်ခေါင်

ဝတ္ထုဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ မပါတာ။ မဟာပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်မှာလည်း ‘အကြင် ရုပ်ကို မှီ၍ (ယံ ရူပံ နိဿာယ) မနောဓာတ် (ဘဝင်စိတ်)နဲ့ မနောဝိညာဏဓာတ် (ကြံသိစိတ်)တွေ ဖြစ်တယ်’လို့ သာမန်ပဲ ဟောတော်မူတာ။ ဒါတွေကို ထောက်ပြပြီး အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို ပဌမဆုံး အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သူ ပညာရှင် ရခိုင်ပဏ္ဍိတ် ဦးရွှေဇံအောင်က ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ စိတ်ဝိညာဉ် ဘယ်မှာ တည်မှီတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်က လွှမ်းမိုး ထင်ရှားဆဲဖြစ်တဲ့ ‘စိတ်ဟာ နှလုံးသားမှာ တည်တယ်’ဆိုတဲ့ အယူအဆကိုလည်း မငြင်းလို၊ ခေတ်သစ်သိပ္ပံက ယူဆသလို စိတ်ဟာ ဦးနှောက်မှာ တည်မှီတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆသစ် တစ်ခုကိုလည်း မဟောကြားလိုခဲ့ဘူးလို့လည်း ဦးရွှေဇံအောင်က မှတ်ချက် ပြုပါတယ် (Compendium of Philosophy, p. 277-278)။

နှောင်းခေတ်ပညာရှင် အများစုလည်း နိကာယ်ငါးရပ်က ပါဠိတော် ဝေါဟာရတွေကို မွှေနှောက် ထုတ်နုတ်ပြီး အကျယ်တဝင့် ဝေဖန် ဆွေးနွေးကြရင်း နောက်ဆုံး နှလုံးအိမ် အတွင်းမှာ စိတ်ရှိတယ်လို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် မဟောခဲ့ဘူးလို့ပဲ ကောက်ချက် ဆွဲကြပါတယ်။

ယူဆချက် နှစ်မျိုး

အကြောင့် ပညာရှင်တွေရဲ့ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုအရ ဟဒယဝတ္ထု သို့မဟုတ် နှလုံးသားထဲက စိတ်ဝိညာဉ်၏ တည်မှီရာ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ယူဆချက် နှစ်မျိုး တွေ့ရပါတယ်။

တစ်၊ မူရင်းအဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်ရဲ့ အာဘော်အရ စိတ်ဟာ မည်သည့်နေရာက မည်သည့်ရုပ်မှာ တည်မှီတယ်လို့ အတိအကျ မဆိုနိုင်တဲ့ အတွက် ကိုယ်ကာယ တစ်နေရာရာမှာ သို့မဟုတ် အာရုံကြောရှိတဲ့ နေရာအနှံ့မှာ တည်မှီနေတယ်လို့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် နှလုံးသားထဲကရုပ်၊ ခေါင်းထဲက ရုပ်တွေလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။

နှစ်၊ အဋ္ဌကထာဋီကာကျမ်းတွေ (အေဒီ ၅ ရာစုကနေ ၁၂ ရာစုအထိ)တွေမှာ စိတ်ဟာ နှလုံးသားထဲက သွေးမှာ တည်မှီကြောင်း ဖွင့်

ဘုန်းကြီးတို့ အရပ်ဒေသမှာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းက တိဇ္ဈာတွေနဲ့ တူတာကို တွေ့ရတယ်။ အမေ့မောင်အရင်းရဲ့ သမီးတွေ တစ်နည်း ဘုန်းကြီးရဲ့ နှမဝမ်းကွဲတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ငယ်ငယ်က ခံစားချက် နှစ်မျိုး ဖြစ်ပူးတာကို အမှတ်ရပါတယ်။ သူတို့ကို ထိရင် မခံနိုင်တဲ့ မောင်နှမ သံယောဇဉ်မျိုးနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် သို့မဟုတ် အစဉ်အလာက ပေးတဲ့ အသိကြောင့် ခပ်စိမ်းစိမ်းနဲ့ ရှက်လည်း ရှက်နေတဲ့ အဖြစ်မျိုးပါ။ အမေ့ညီမက မွေးတာတွေကျတော့ ရှက်စိမ်းစိတ် မရှိဘူး။

စကားမစပ်၊ ဗုဒ္ဓဖြစ်လာမယ့် မင်းသားသိဒ္ဓတ္ထရဲ့ မယ်တော် မဟာမာယာနဲ့ မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ ကြင်ယာတော် ယသော်ဇရာ မင်းသမီးရဲ့ ဖခင် သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်းတို့ဟာ မောင်နှမအရင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒအစဉ်အလာ

ဗုဒ္ဓဝါဒ အစဉ်အလာမှာ အဖေနဲ့သမီး၊ သားနဲ့အမေ၊ မောင်နဲ့နှမ မေထုန် မှုကို အထူးစက်ဆုပ်ဖွယ်အနေနဲ့ ယူဆပါတယ်။ သားရဟန်းနဲ့ အမေဘိက္ခုနီတို့ တောကျောင်းမှာ နှစ်ယောက်တည်း အတူနေရင်း ဖောက်ပြန်ပြီး မေထုန်ပြုကြတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓ များစွာ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူပါတယ် (အံ ၂၊ ၅၅)။ ဒါပေမယ့် အခြားဘာသာတရားတွေလို ဘယ်သူ့ကို အိမ်ထောင်မပြုရ ဘယ်သူ့ကို ပြုရမယ်လို့ အတိအကျ လမ်းညွှန်ချက်မျိုး မရှိဘူး။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်မှု (ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ)ဆိုတဲ့ ငါးပါးသီလထဲမှာ သွေးသားချင်း မေထုန်ပြုမှု ပါဝင်ကြောင်း နားလည်နိုင်တယ်လို့ buddhanet.net သုတေသန ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်မှာ ဖတ်ရပါတယ်။ လက်ခံနိုင်တဲ့ ယူဆချက်ပါ။

စက္ကဝတ္တိသုတ်လာ အဓမ္မရာဂ (မမှန် သို့မဟုတ် မတရားတဲ့ တပ်မက်မှု) ဆိုတာ အမေ (အဖေ)၊ အဖေ၊ ဦးလေး စတဲ့ မသင့်လျော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အပေါ်မှာ မေထုန်ရာဂ ဖြစ်ခြင်းလို့ အဋ္ဌကထာ (ဒီ-ဋ္ဌ ၃၊ ၃၆) မှာ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပါတယ်။

ငရဲကြီးပါသလား

လူဆိုတာ အသိဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရား အမြင့်ဆုံးပါ။ အမေ၊ အဖေ၊

၁၃၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃၄။ နှလုံးအစားထိုးခြင်း

မတ် ၁၂၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊

မြန်မာစကား၌ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်း၊ စိတ်နှလုံးကောင်း စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေကြရာတွင် စိတ်သည် နှလုံးအိမ်မှာ တည်မှီသည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြစ်နေပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်တွေမှာ မည်သို့ ပြဆိုပါသနည်းအရှင်ဘုရား၊ အကယ်၍ စိတ်သည် နှလုံးအိမ်မှာ တည်သည်ဆိုပါက နှလုံးအစားထိုး ကုသခံရသူ တစ်ယောက်အဖို့ မည်သို့သော စိတ်ထားမျိုးဖြစ်ပါမည်နည်း။ ယခင်လူ၏ စိတ်လား သို့မဟုတ် နှလုံးအသစ်၏ စိတ်လားဟူသည်ကို သိလိုပါသည်။ လှုပ်ရှားနေသည့် အိမ်မြှောင်မြီးပြတ် ကြွက်မြီးပြတ်များမှာ စိတ်ဝိညာဉ် ပါသလားဆိုတာကိုလည်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

သန်းထွဋ်အောင်၊ ဂျမေကာ

မောင်နှမဆိုတာတွေရဲ့ တန်ဖိုး၊ ကျေးဇူးနဲ့ သဘာဝအရဖြစ်တဲ့ ရင်းနှီးနီးစပ်မှု၊ ကြင်နာယုယမှု၊ မေတ္တာသံယောဇဉ်ဆိုတဲ့ စိတ်ခံစားချက်တွေဟာ ကြီးမား နက်ရှိုင်းပါတယ်။ ဘယ်အရာနဲ့မှ မတူနိုင်ပါဘူး။ သဘာဝနိယာမကိုက မိဘမောင်နှမမေတ္တာ ဆိုတာ ရယူခြင်းမပါဘဲ အပေးသက်သက် အဖြူထည်ပါ။ အချို့တိရစ္ဆာန်တွေတောင် ဒီသဘာဝနိယာမကို လိုက်နာပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ အဲဒီလိုပြုဆဲမှာ အားကြီးတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်လို့ တစ်နည်း ဗုဒ္ဓတားမြစ်တဲ့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဖြစ်လို့ အပါယ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အစဉ်အလာ တစ်ခုတည်းနဲ့ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူးလို့ မဆိုးပြတ်နိုင်ဘူး။ အနောက်တိုင်းအမြင်မှာ အရက်သောက်တာဟာ အပြစ် မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ ဘာသာတရားမှာကိုက အရက်ကို သောက်ခွင့်ပြုတယ်။ ဒါပေမယ့် အရက်ဟာ လူတွေကို ကောင်းကျိုးမပေးတာ သေချာပါတယ်။ တစ်ဝမ်းကွဲ နှစ်ဝမ်းကွဲတွေ အချင်းချင်း လက်ထပ်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားတွေရဲ့ ရှုထောင့်နဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒအမြင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအရ အပြစ်လွတ်ဖွယ် ရှိပေမယ့် မိမိစိတ်အာရုံ ခံစားချက် အပေါ်မှာလည်း တည်နိုင်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ကျန်းမာရေး ရှုထောင့်အရတော့ သွေးနီစပ်လွန်းရင် မပြည့်စုံတဲ့ သန္ဓေသားကို မွေးဖွားနိုင်တယ်လို့ သိရကြောင်းပါ။ □

မေတ္တာအရင်း ချစ်မကင်းဘဲ
ချစ်ခြင်းဟူသည် ရွှေမချွန်နဲ့
ထုံပျံ့မခန်း ချစ်ကြည်လန်း၍
ချစ်ပန်းလှိုင်ကြစေကုန်လော။

(မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၁၈၁)

စိတ်ဝိညာဉ်ရဲ့ တည်ရာ

မနောဓာတ် (ဘဝင်စိတ်) နဲ့ မနောဝိညာဏာဓာတ် (ကြံသိစိတ်) ဟာ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီတယ် (မနောဓာတုမနောဝိညာဏာဓာတုနံ နိဿယလက္ခဏံ ဟဒယဝတ္ထု) လို့ အေဒီ ၅ ရာစု ရေးတဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်း (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ၂၊ ၇၈။ အဘိဓမ္မာဝတာရု ၆၇၄ ဝါထာ) တွေမှာ ဆိုပါတယ်။ အစဉ်အလာအရ နှလုံးအိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ သွေးမှာ စိတ်ဝိညာဉ် တည်မှီနေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီအစဉ်အလာ ယူဆချက်ဟာ ဗုဒ္ဓခေတ်မှာ လွှမ်းမိုးနေပြီး ဗုဒ္ဓမတိုင်ခင်ကပင် တည်ရှိနေတဲ့ ဥပနိသျှဒ်ကျမ်းတွေမှာ လာတဲ့ အယူအဆလည်း ဖြစ်ပါတယ် (Philosophy East and West, Vol. 45, No. 3 (Jul., 1995), p. 409 မှာ အကျယ်ရှုပါ။)

ဗုဒ္ဓရဲ့ အာဘော်

အဘိဓမ္မစုနစ်ကျမ်းရဲ့ ပထမဆုံးဖြစ်တဲ့ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းမှာ ဟဒယဝတ္ထု

ခုနစ်ကျမ်းကို ဟောကြားသည့် နေရာသာဖြစ်၏ (အဘိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၃)။
(စကားမစပ် ဝိနည်း၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတွေအဆိုနဲ့ အဘိဓမ္မာအဋ္ဌက
ထာအဆို နှစ်ရပ် အနည်းငယ် ကွဲလွဲနေတာကို သတိပြုမိနိုင်ပါတယ်။)

အဲဒီ ရတနာဃရ စံအိမ်မှာ သီတင်းသုံးနေတုန်း ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊
ဝိဘင်္ဂ၊ ဓာတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမက ပဋ္ဌာန်းဆိုတဲ့
အဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းကို ဆင်ခြင်ရာမှာ နောက်ဆုံး မဟာပဋ္ဌာန်း
ကျမ်းမြတ်ကို ဆင်ခြင်တဲ့အခါ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ရောင်ခြည်တော်
ခြောက်မျိုး ထွက်ပေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ ခြောက်မျိုးကို ကျမ်းဂန်လာ အစဉ်နဲ့
ဖော်ပြရရင် -

- ၁) နီလ = လိုသောရောင်ခြည် (ဆံပင်မွေးညှင်းနှင့် မျက်လုံး
စသော နေရာတော်တွေက ထွက်တယ်)
- ၂) ပီတ = ရွှေသောရောင်ခြည် (အရေတော်နှင့်
မျက်လုံးတော်တွေက ထွက်တယ်)
- ၃) လောဟိတ = နီသောရောင်ခြည် (အသွေးအသားနှင့်
မျက်လုံးတော်တွေက ထွက်တယ်)
- ၄) ဩဒါတ = ဖြူသောရောင်ခြည် (အရိုး၊ သွားနှင့်
မျက်လုံးတော်တွေက ထွက်တယ်)
- ၅) မဉ္ဇိဋ္ဌ = လိုမောင်းသောရောင်ခြည် (ထိုထို ခန္ဓာကိုယ်
အစိတ်အပိုင်းတွေက ထွက်တယ်)
- ၆) ပဘဿရ = ပြိုးပြက်သောရောင်ခြည်၊ ထိုထို ခန္ဓာကိုယ်
အစိတ်အပိုင်းတွေက ထွက်တယ်)

မြတ်ဗုဒ္ဓရှုပ်ထွင်းနဲ့ ရုပ်ပုံပန်းချီကားတွေမှာ ဦးခေါင်းတော် ပတ်လည်
မှာ ပါရှိတဲ့ ရောင်ခြည်စက်ဝန်းဟာ အဲဒီရောင်ခြည် ခြောက်မျိုးကို ရည်
ညွှန်းတာပါ။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ အလံတော်က ရောင်စဉ် ခြောက်မျိုးလည်း
အဲဒီ ခြောက်မျိုးကိုပဲ ရည်ညွှန်းပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဩဇာသနာ့အလံ

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ ၁၈၈၅-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈-ရက်နေ့ကို ဝိဆက်ဒေး

ဆိုကြပါတယ်။ ဒီအဆိုဟာ ဥပနိသျှဒ်ကျမ်းတွေမှာ ပါရှိပြီး ဗုဒ္ဓခေတ်မှာ
အလွန်ထင်ရှားတဲ့ အယူအဆလည်း ဖြစ်တယ်။

အိပေမယ့် မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အာဘော်ကို အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ဆိုကြတဲ့ အဋ္ဌ
ကထာ ဋီကာဆရာတွေဟာ ဗုဒ္ဓက အတိအကျ မဟောပါဘဲနဲ့ ဘာ
ကြောင့် အဲဒီ ဗြဟ္မဏဝါဒ (ဖြစ်ဖွယ်ရှိတဲ့) အစဉ်အလာအဆို နောက်ကို
လိုက်ခဲ့ကြသလဲဆိုတာကတော့ ထပ်စဉ်းစားရာပေါ့။

အဖြေ နှစ်မျိုး

ပထမ နည်းအရဆိုရင် စိတ်ဟာ ခန္ဓာကြိုယ် တစ်နေရာရာ သို့မဟုတ်
နေရာအနှံ့မှာ တည်နေနိုင်တာဖြစ်လို့ နှလုံး အစားထိုးမှုနဲ့ တိုက်ရိုက်
မပတ်သက်တော့ဘူး။ ဒုတိယ ယူဆချက်နဲ့အညီ ဖြေရင် ဗုဒ္ဓတရား
တော်အရ ရုပ်ရောနာမ်ပါ နှစ်မျိုးလုံးဟာ အမြဲပြောင်းလဲနေတဲ့ ဖြစ်စဉ်
သက်သက်ပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ စက္ကန့်က စိတ်နဲ့ ရုပ်ဟာ ယခုစက္ကန့်မှာ ဖြစ်ဆဲ
စိတ်နဲ့ရုပ် မဟုတ်ဘူး။ ဖြတ်ထုတ်သွားတဲ့ နှလုံးသားရဲ့ ဇီဝရုပ်တွေ ရှင်
နေဆဲ သို့မဟုတ် သူ့ရဲ့ အင်အား လုံးလုံးကြီး မပျက်စီးခင် အဲဒီ နှလုံး
သားဟောင်းထဲမှာ ရှေးစိတ်တွေရဲ့ အရှိန် သို့မဟုတ် သတ္တိနဲ့ ပါလာတဲ့
ဘဝင်စိတ်အစဉ် တည်မှီနေသေးဖွယ် ရှိပါတယ်။ အစားထိုး ခံရတဲ့
ကိုယ်ထဲကသွေးနဲ့ နှလုံးအသစ်တို့ ပေါင်းစပ်မိတဲ့ အချိန်ကစပြီး အဲဒီ
နှလုံးအသစ်ထဲမှာ ဘဝင်စိတ် ကြံသိစိတ် အသစ်တွေ ဆက်လက် ဖြစ်
သွားတယ်လို့ ယူနိုင်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

ဗားအောက် ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အလိုအရ ‘ဟဒယဆိုတာ နှလုံး
အိမ်ထဲက သွေးပဲ။ အဲဒီ သွေးကို ဓာတ်လေးပါး စစ်ရင် အမှုတွေ ဖြစ်
တယ်။ ဓာတ်ခွဲရင် ရုပ်ကလာပ် ၆-စည်း။ ရုပ်အမျိုးအစား အနေနဲ့ သိ
စိတ် တည်မှီတဲ့ ဟဒယရုပ် အပါအဝင် ၅၄-မျိုး။ နှလုံး အစားထိုးတဲ့
အခါ နှလုံးအိမ်ကြီး ပြောင်းလဲသွားပေမယ့် နှလုံးအသစ်ထဲကို ဖြတ်ဝင်
လာတဲ့ သွေးကတော့ သမ္မုတိသစ္စာနယ်က ပြောရင် မပြောင်းလဲဘူး’
လို့ စေတီကို ဥပမာပေးပြီး ရှင်းပြတော်မူပါတယ်။

(အာနာပါနသုတ္တန်၊ တရားဇွေ အမှတ် ၁၂၊ အစပိုင်း)

၁၃၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃၅။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံ

အိမ်မြှောင်မြီးပြတ်

ကြွက်၊ အိမ်မြှောင်၊ မြွေမြီးပြတ်တွေ လှုပ်ရှားနေရာမှာ သိစိတ်နဲ့ မကင်းဘူး။ ခန့်ပြောထားက စိတ်ဝိညာဉ်ရဲ့ သတ္တိနဲ့ လှုပ်နေတာလို့ အေးဒီ ၁၂ ရာစု နှောင်းပိုင်းမှာ ရေးတဲ့ ဝိနည်းဋီကာမှာ ဆိုပါတယ် (ဝိမတိ-ဋီ ၂၊ ၂၃၁)။ မန်လည်ဆရာတော်ကလည်း -

‘ကြွက်အိမ်မြှောင် မြွေမြီးတို့
ပြတ်ပြီးလျက် ဖြတ်ဖြတ်ခုန်
ဆတ်ဆတ်တုန် လှုပ်ရှား။
တလှည့်စီ ဝေဒနာ ယှဉ်လို့
စိတ်ဝိညာဉ် သတ္တိဖြစ်ငြား လို့

ဝိမတိဋီကာ အဆိုကို ထောက်ခံခဲ့ပါတယ်။

ကျီးသဲနဲ့ မန်လည်

အပေမယ့် ‘ခေါင်းပြတ်၍ လွန်၊ တတွန်တွန်၊ စွန်ရန် ဝိညာဉ် ကြွင်းလိမ့်နည်း’ ဆိုတဲ့ ကြေးကန် ရှင်ကြီးရဲ့ အမေးကို ကျီးသဲဆရာတော်က ‘ဝိညာဉ် မကြွင်း (သိစိတ်မရှိ) ပြီ၊ စိတ္တဇရုပ် အဟုန်ကြောင့် ဥတုဇရုပ်တွေ တုန်လှုပ်နေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုပါတယ်။ အဲဒီ အဖြေကို မန်လည်ဆရာတော်က ‘ယုတ္တိမရှိလွန်း’လို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပါတယ် (သတပဒိကကျမ်း)။

အာရုံကြောတွေ အသက်ရှင်နေဆဲ အလုပ် လုပ်နေဆဲဖြစ်လို့ ခုန်နေတာလို့ သိပ္ပံနည်းနဲ့ ဆိုနိုင်မလားဘဲ။ သက်ရှိတိုင်းမှာ ကိုယ့်အသက်ကို ကာကွယ်ဖို့ သဘာဝကပေးတဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုပဲ ပါပြီးသားဖြစ်လို့ အိမ်မြှောင်တွေ ကြွက်တွေဟာလည်း အန္တရာယ်နဲ့ ကြုံလာရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အမြီးကို အလိုလို ဖြုတ်ပစ်နိုင်ပါသတဲ့။ လှုပ်နေတဲ့ မြီးပြတ်ကို ရန်သူ အာရုံစိုက်နေတုန်း သူတို့က လွတ်ရာကို ထွက်ပြေးနိုင်တာပေါ့။ အမြီးတော့ ပုံမှန်အတိုင်း ပြန်ထွက်လာပါသတဲ့ (မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ စာအုပ်၊ လ အတိအကျ မမှတ်မိ)။ □

ဧပြီ ၀၅၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
ဗုဒ္ဓဘာသာ အခမ်းအနားတွေမှာ အသုံးပြုနေတဲ့ သာသနာ့အလံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးလျှောက်ပါရစေဘုရား။

- ၁) သာသနာ့အလံမှာပါတဲ့ ရောင်စဉ်တွေက မည်သို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်
- ၂) လက်ရှိ သာသနာ့အလံကို မည်သည့်ခေတ်မှာ မည်သူက သို့မဟုတ် မည်သည့် နိုင်ငံက တီထွင်ခဲ့သည်
- ၃) သာသနာ့အလံရဲ့ ရောင်စဉ်အဓိပ္ပာယ် ယူဆချက် သို့မဟုတ် အသုံး ပြုမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် ထေရဝါဒ နိုင်ငံတွေ အကြားမှာရော ထိုင်ဝမ်လို မဟာယာနနိုင်ငံတွေမှာပါ အယူအဆ ခြားနားချက်ရှိ မရှိ ..

ဆိုသည်တို့ကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

မြုူးလျှံ (စမ်းချောင်း)

ရောင်စဉ်ခြောက်မျိုး

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရပြီးနောက် လေးပတ်အကြာမှာ ဗောဓိပင်ရဲ့ အနောက်မြောက်ဖက် ရတနာစက်မ နေရာတော်ရဲ့ အနောက်ဖက်မှာရှိတဲ့ ရတနာဃုရစံအိမ်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူပါတယ်။ ‘ရတနာစက်မဌာန၏ အနောက်ဖက်၌ နတ်တို့က မြတ်ဗုဒ္ဓအား ရတနာဃုရ = ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော အိမ်ကို ဖန်ဆင်းပေးကြ၏ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၃၈။ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ၊ ၁၀။ မ-ဋ္ဌ ၂၊ ၈၉)။ ရတနာဃုရ စံအိမ်ဟူသည် ရတနာ ခုနစ်ပါး အစစ်ဖြင့် တည်ဆောက်သော အိမ်မဟုတ်၊ အဘိဓမ္မာ

စက်ကြီး တစ်ဆယ့်သုံးပါး စာကိုယ်

ဪ၊ တစ်ရာရှစ်ကွက် ဗုဒ္ဓစက်၊ တစ်ဆယ့်လေးချက် ဓမ္မစက်၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ချက် သံဃာ့စက်၊ လရောင်ဝင်းလျက် ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ရဟန္တာစက်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ဦး မကကျူးလျက် မိဘစက်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးသိလျက် ဆရာစက်၊ ဝရဇိန်လက်နက် ဗြဟ္မာစက်၊ မိုးကြိုးလက်နက် သိကြားစက်၊ လောင်မီးကျလျက် နတ်တို့စက်၊ ဘွဲ့ဖြူလက်နက် ဘီလူးစက်၊ တောင်ဟန်ပြင်းလျက် ဂဠုန်စက်၊ အာကာတွင်းက ဝင်းဝင်း တောက်လျက် နဂါးစက်၊ သုံးထောင်သင်္ချာ ဟေမဝန္တာ အာဏာစိုးလျက် သိဟစက်၊ စက်ကြီး တစ်ဆယ့်သုံးပါး ရွတ်တံသံကြားက ဘေးများမြင်ရှု မကောင်းမှုသည် ဝေးကကြဉ်ရှောင် အောင်စေတတ်သည် မြတ်ဏ်ပညာ ဆရာတည်း။ ဪ၊ ဪ၊ နမော ဣရေ ဣရေ သွာ ဟံဟံ။

စက်ဆိုတာ

ဒီနေရာမှာ စက်ဆိုတာကို ဘုန်းတန်ခိုး စွမ်းအားလို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်နိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။ စာကိုယ်မှာပါတဲ့ ကြီး ၁၃ ကြီးရဲ့ အရှိန်အဝါ တန်ခိုး တေဇော် အာနုဘော်ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်တွေ ကင်းဝေးပါစေ သတည်းလို့ ဆုတောင်းခြင်း သို့မဟုတ် သစ္စာအဓိဋ္ဌာန် ပြုခြင်းလို့ ဆိုနိုင် ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီ ဆုတောင်းမှု ပြည့်ဖို့ အတွက်တော့ မိမိမှာ ထိုက်တန်တဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်နဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား(သီလ)တွေရှိဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ မရှိသေးရင် ရှိအောင် အရင် လုပ်ထားရမယ်။ ဪ၊ ဪ၊ ဆိုတာ ဝါနဲ့ အတူတူဖြစ်လို့ ‘အန္တရာယ်ကင်း ရန်စွယ်ရှင်း၍ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ’လို့ အဓိပ္ပာယ် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

တစ်ရာရှစ်ကွက်

ပါဠိတော် (ဒီ ၂၊ ၁၄။ ဒီ ၃၊ ၁၁၇။ မ ၂၊ ၃၃၆) တွေမှာတော့ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလေသု စက္ကနိ ဇာတာနိ သဟဿာရာနိ = ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေဖဝါးမှာ အောက်ပေါင်း ၁၀၀၀ ရှိတဲ့ စက်ဝိုင်းပုံတွေ ပါတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အချို့ ဗုဒ္ဓခြေတော်ရာပုံစေတီ (ဗုဒ္ဓပါဒစေတီ)နဲ့ ဗုဒ္ဓလျောင်းတော်မူပုံ ဆင်းတုကြီးအချို့ရဲ့ ခြေဖဝါးတော်တွေမှာတော့ မင်္ဂလာအမှတ်အသား သို့မဟုတ် ပုံသဏ္ဍာန် ၁၀၈ မျိုးနဲ့ သရုပ်ဖော်ထားတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

(ကဆုန်လပြည့်ဗုဒ္ဓနေ့) ပြည်သူ့ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် အင်္ဂလိပ်အစိုးရက တရားဝင် ကြေညာပေးခဲ့ပါတယ်။ ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပပဲ့ အဲဒီ ဗုဒ္ဓနေ့ အခမ်းအနားအတွက် ဗုဒ္ဓသာသနာ ကိုယ်စားပြုအလံတစ်ခု လိုအပ်တာကို သီရိလင်္ကာဗုဒ္ဓဝါဒီ ဦးဆောင်သူတွေ သဘောပေါက်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် အဓိပ္ပာယ်နဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံတစ်ခုကို ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲဖို့ အဖွဲ့ဝင်ကိုးဦးပါတဲ့ ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံမှာ ပဋ္ဌန်းရောင်ခြည် ခြောက်မျိုးပါရှိဖို့ အဲဒီသာသနာ့အလံ ဒီဇိုင်းအဖွဲ့ကို အကြံပေး တိုက်တွန်းခဲ့သူကတော့ လူမေတ္တာကြိုယ်က ထွက်တဲ့ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါကို အထူးစိတ်ဝင်စားပြီး အဲဒီ အကြောင်းကို ဆောင်ပေးတွေရေးခဲ့တဲ့ အမေရိကန်လူမျိုး ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း တင်နရီ စတီးလ် အိုလ်ကော့ (Col. Henry Steel Olcott) ဖြစ်ပါတယ်။ အိုလ်ကော့ဟာ အဲဒီအချိန်က သီရိလင်္ကာမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန်လည် ရှင်သန်ရေး လှုပ်ရှားမှုမှာ အထူးပါဝင် ကူညီနေသူဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အဖွဲ့ရဲ့ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထုဏဝါရ်ဒေနေ (Poajitha Goonawardene) အမည်ရှိ သီရိလင်္ကာလူမျိုး တစ်ဦးက ပုံစံဒီဇိုင်းရေးဆွဲပြီး အဖွဲ့ကို တင်ပြရာမှာ အဖွဲ့က အရွယ်အစားကို အနည်းငယ်ပြုပြင်ပြီး သဘောတူ လက်ခံလို့ လက်ရှိ သာသနာ့အလံ ဖြစ်လာပါတယ်။

အဲဒီ အဖွဲ့ သဘောတူညီချက်နဲ့ (ပြုပြင်ပြီး) ဖြစ်တဲ့ သာသနာ့အလံကို ရှိ ပီ မာလာလာဆေကေရ (သီဟိုဠ်ပညာရှင်)က ၁၉၅၀-ခုနှစ်၊ မေလ ကိုလံဘိုမြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ညီလာခံကို တင်ပြလို့ အဲဒီ အလံဟာ ယနေ့ခေတ်မှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အားလုံး လက်ခံတဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ အလံတော် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တွေ သိမ်းယူတော့မယ့် အချိန်လောက်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ အလံတော် စတင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်လို့ အကြမ်းဖြင့် ဆိုနိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။

တီထွင်သူ

အိုလ်ကော့ရဲ့ အကြံနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့တာ ဖြစ်လို့

၁၃၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃၆။ စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး

၁၃၉

အိုလ်ကော့ကိုပဲ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံကို တီထွင်သူလို့ ပညာရှင်အများစုက အသိအမှတ်ပြုကြပါတယ်။ အိုလ်ကော့ဟာ အမေရိကန် အတွေးအခေါ် သမိုင်းမှာရော နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာပါ ထင်ရှားသူ ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန် သီအိုဆိုဖီအသင်းကို စတင်တည်ထောင်သူ၊ အဲဒီအသင်းရဲ့ ပထမ ဆုံးဥက္ကဋ္ဌ၊ အများကောင်းကျိုးဆောင်ရွက်သူ၊ စာရေးဆရာ၊ ရှေ့နေ၊ အရှေ့အနောက် တစ်ခွင် ဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ အနေနဲ့ မှတ်တမ်းတင်ခံရသူပါ။ စတီဗင် ပရိုသဲရိုး (Stephen Prothero) က The White Buddhist လို့ အိုလ်ကော့ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးခဲ့ပါတယ်။

၁၈၂၂-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂-ရက်နေ့ဖွား၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ နယူးဂျာစီပြည်နယ်၊ အောရင်ဂျီ (Orange)မြို့သား။ ငယ်စဉ်အခါ ပရိုတင့်စတင့် ခရစ်ယန်ဘာသာဝင်။ နယူးယောက် စီးတီးကောလိပ်နဲ့ ကိုလမ်ဘီယာ တက္ကသိုလ်တွေမှာ ပညာဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း စစ်မှုထမ်းပြီး ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခံရတယ်။ သမ္မတလင်ကွန်း လုပ်ကြံခံရစဉ်က အိုလ်ကော့ဟာ လူသတ်သမား စုံစမ်းရေး အထူးအရာရှိ သုံးဦး အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တယ်လို့ သိရတယ်။

၁၈၆၀-ပြည့်နှစ်မှာ မေရီ အက်ပလီ မေလ်ဂင် အမည်ရှိ အမျိုးသမီးနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုပြီး သားသမီး နှစ်ယောက် ထွန်းကားပါသတဲ့။ စိတ်ပညာနှင့် ဂေဇ္ဇာရီ ပညာတွေကိုလည်း စိတ်ဝင်စားခဲ့ပြီး နောင်အခါ အရှေ့တိုင်း ဘာသာတရားတွေကို လေ့လာလိုက်စားခဲ့တယ်။ ၁၈၈၀-ပြည့်နှစ်မှာ အိန္ဒိယမှတစ်ဆင့် သီရိလင်္ကာကို ရောက်ပြီးနောက် မကြာမီမှာ ငါးပါးသီလ ခံယူပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ဂေါလေ(Galle) မြို့မှာ လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့တယ် (John Snelling, *The Buddhist Handbook*, p. 107)။

အိုလ်ကော့ဟာ မိမိရဲ့စည်းရုံးရေး စွမ်းရည်ကို အသုံးပြုပြီး သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရင်း ၁၈၈၁-မှာ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒအမေးအဖြေကျမ်း’ (*The Buddhist Catechism*) ကို ရေးပြီး ၁၉၀၃ ခုနှစ်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဒရပ်ပြည်နယ် အချာမြို့မှာ ကွယ်လွန်တယ်။

အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး

ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံ ရောင်စဉ်ခြောက်မျိုးထဲက နီလကို မဟာကရုဏာ၊ ဝိတကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါ လမ်းစဉ်၊ လောဟိတကို မင်္ဂလာတရား၊ ဩဒါတကို ဝိသုဒ္ဓိနဲ့ ဝိမုတ္တိ၊ မဉ္ဇိဋ္ဌကို ပညာ၊ ပဘဿရကို ယင်း ခြောက်မျိုးပေါင်းလို့လည်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အသုံးပြုတဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အလံရဲ့ ရောင်စဉ်နဲ့ အနည်းငယ် ခြားနားတာက ငါးခုမြောက် မဉ္ဇိဋ္ဌအရောင် ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံတွေမှာ မဉ္ဇိဋ္ဌကို လိမ္မော်ရောင်(orange)လို့ ယူပြီး (၎င်းတို့အဆို) မြန်မာတို့က အစိမ်း (green)ရောင်လို့ယူတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အမှန်က မြန်မာသုခမိန်တွေက မဉ္ဇိဋ္ဌကို မရမ်းစေ့ရောင် သို့မဟုတ် ညိုမောင်းသောအရောင်လို့ ယူခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အတူတူပါပဲ။ □

၃၆။ စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး

ဖြေ ၀၃၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော်အရှင်ဘုရား၊

တပည့်တော်ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါတယ်ဘုရား၊ စက်ကြီး တစ်ဆယ့်သုံးပါး ဘုရားရှိခိုးမှ စက်များအကြောင်းနှင့် တစ်ဆယ့်လေးချက် ဓမ္မစက်၊ တစ်ဆယ့်ရှစ်ချက် သံဃာ့စက်တို့သည် ဘယ်အချက်များကို ရေတွက်သည်ကို မသိပါသဖြင့် ရွတ်ဆိုရာတွင် အဓိပ္ပာယ်သိပါက ပိုမို ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပြားနိုင်စေရန် ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။

မစန္ဒာ (စင်္ကာပူ)

၃၇။ သံသရာ ဘယ်ကစ

ဖြေ ဝမ်း ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

သံသရာရဲ့ အစဆိုတာကို နားမလည်နိုင် ဖြစ်နေပါသည်ဘုရား။ အခြား ဘာသာတွေမှာတော့ ထာဝရဘုရားသခင်က စတင်ဖန်ဆင်းသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ယုံကြည်သူတို့ အနေဖြင့် ထိုကိစ္စကို လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ လူတွေဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဒါမှမဟုတ် စကြဝဠာထဲမှာ ဘယ်တုန်းက စတင်ဖြစ် ပေါ်ခဲ့ပါသနည်း။ သတ္တဝါတွေရဲ့ မူလအစဟာ ဘယ်အရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ သို့မဟုတ် သက်ရှိလောက၏ အစဆုံးသောအရာဟာ မည်သည့်အရာ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဖြစ်နိုင်ပါလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒအဆိုကိုသာမက အခြားဘာသာ တို့၏ အဆိုကိုပါ ပြည့်စုံစွာ သိလိုပါသည်ဘုရား။

ဗာရီးနီးယားမှ ဦးဦးသိန်းထွန်းပါဘုရား

ကျမ်းတွေအဆို

‘ထို့နောက် ထာဝရအရှင် ဘုရားသခင်သည် မြေမှုန့်ဖြင့် လူကိုဖန်ဆင်း ၍ လူ၏နာခေါင်းထဲသို့ ဇီဝအသက်ကို မှတ်တော်မူလျှင် လူသည် အသက်ရှင်သော သတ္တဝါဖြစ်လေ၏ (ကမ္ဘာဦးကျမ်း ၁၊ ၇)။ ထိုအခါ ထာဝရ အရှင်ဘုရားသခင်သည် လူထည်းက ထုတ်သော နံရိုးဖြင့် လူ မိန်းမကို ဖန်ဆင်း၍ လူရှိရာသို့ ဆောင်ခဲ့လေ၏ (ယင်း ၁၊ ၂၂)။

‘ထို(အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ်သည် လူသားကို သွေးခဲဖြင့် ဖန်ဆင်း တော်မူ၏ (ကုရ်အာန် ၉၆း ၂)။ ထိုမှတစ်ပါး စင်စစ်ကေန် ၄ (အလ္လာဟ်) အရှင်မြတ်သည် လူသားကို ပုံသွင်းပြီးဖြစ်သော အသံမြည်သော ရွှံ့ပုပ် ခြောက်ဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည် (ယင်း ၁၅၊ ၂၆)။ (စကားမစပ် အခန်း ၉၆ နဲ့ အခန်း ၁၅ အဆိုတွေ ဆန့်ကျင်နေသလားပဲ)။

၃၆။ စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး ၁၄၁

အဲဒီအထဲမှာ အရိန်အဝါ စွမ်းအင်ကြီးမားတဲ့ ဂဠုန်ပုံ (အကွက်အမှတ် ၆၃)၊ ရဲရင့်မှုသင်္ကေတ ခြင်္သေ့ပုံ (၆၈)၊ ဘူရိဒတ် နဂါးမင်း ကိုယ်စားပြု သီလရဲ့ သင်္ကေတ နဂါးပုံ (၇၃)၊ လွတ်လပ်မှု သင်္ကေတ ဟင်္သာပုံ (၇၄)၊ သစ္စာသင်္ကေတ ကိန္နရီကိန္နရာပုံ (၈၀)၊ သာယာ ချိုမြိန်မှုသင်္ကေတ ဥဒေါင်းပုံ (၈၃)၊ ဒီအပြင် ဓမ္မစကြာ သင်္ကေတ စက်ဝိုင်းပုံ (အလယ် ဗဟို) စတာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ အများစုက ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ ပါရမီဖြည့် ခဲ့တဲ့ အတိတ်ဖြစ်ရပ်တွေကို သင်္ကေတပြု ဖော်ပြတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

တစ်ဆယ့်လေးချက်

အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုး ယူနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ပထမနည်းက ဓမ္မ (တရား)လို့ ဆို လိုက်ရင် မဂ်လေးပါး၊ ဗိုလ်လေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိဓမ္မ၊ သစ္စာလေးပါး ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ တရားဆယ့်လေးမျိုးလို့ ယူနိုင် ပါတယ်။ နောက်တစ်နည်းက ဓမ္မဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အတ္ထ (အနက် အဓိပ္ပာယ်) ၁၄ မျိုးလို့လည်း ယူနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတွေက သဘော တရား၊ သင်ကြားရမယ့် ဝိနည်း သုတ္တန် အဘိဓမ္မာ၊ ပညာ၊ အသင့် ယုတ္တိ၊ သစ္စာတရား၊ ပကတိ (သူ့သဘာဝ)၊ ကုသိုလ်၊ ညေယျဓိတရား ငါးပါး၊ ဂုဏ်၊ အကျင့်၊ သမာဓိ၊ သတ္တဇီဝစရို၊ အာပတ်၊ အကြောင်း တရား၊ ပေါင်း ၁၄ မျိုး (ပါဠိအဘိဓာန်၊ ၇၈၄ ဂါထာ)။ အမှန်တော့ ဓမ္မသဒ္ဓါဟာ အဲဒီ ၁၄ မျိုးအပြင် သမယ (အချိန်အခါ)၊ ဥပမာ (နိုင်ငံယှဉ် ခြင်း)၊ အဟိသာ (မနှိပ်စက်ခြင်း) လို့လည်း အဓိပ္ပာယ်ရပါသေးတယ်။ (အမေးအဖြေအမှတ် ၃၆၅။ တစ်ရာရှစ်ကွက် ဗုဒ္ဓစက် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာမျက်နှာ ၁၁၈၈ တွင် ဖတ်ပါ။)

တစ်ဆယ့်ရှစ်ချက်

မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်၊ သမ္မုတိ သံဃာ (အပေါင်းကိုယူ၍) တစ်ယောက်၊ ပေါင်း သံဃာကိုးမျိုးနဲ့ အဲဒီ သံဃာရဲ့ ဂုဏ်ရည် (သံဃာ့ဂုဏ်တော်) ကိုးမျိုး၊ ပေါင်း ၁၈ မျိုးလို့ ယူ နိုင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီး စဉ်းစားမိတာပါ။ ပညာရှင်တို့ ကျမ်းဂန်မှာ တွေ့ ဖူးလျှင် အများသူငါတို့ကို ဗဟုသုတ မျှဝေပါကုန်။

လရောင်ဝင်းလျက်

ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဲ့ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များကို ‘လရောင်ပမာ ညာဏ် ရောင်ဝါဖြင့် သစ္စာပွင့်လင်း တရားမင်းများ’ လို့ ချီးကျူးထောမနာ ပြုလေ့ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ‘လရောင်လို အေးမြကြည်လင်တဲ့ ဝိပဿနာ ပညာနဲ့ ပြည့်စုံကြတဲ့ ရဟန္တာများရဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးကြောင့်’ လို့ အဓိပ္ပာယ် ယူနိုင်ပါတယ်။ နောက်စက်နှစ်ခုက အနန္တမေတ္တာရှင် မိဘများနဲ့ ကျေးဇူးအရှင် ဆရာသခင်တို့ရဲ့ မေတ္တာစေတနာ စွမ်းအားလို့ ယူနိုင်ပါတယ်။

‘သိကြားမင်းရဲ့ ဝရဇိန်လက်နက်၊ အာဠာဝကဘိလူးရဲ့ ဘွဲ့ဖြူ လက်နက်၊ ဝေဿဝန် နတ်မင်းရဲ့ သန်လျက်လက်နက်၊ ယမမင်းရဲ့ မျက်လုံးလက်နက် (သံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၉၀) လို့ ကျမ်းဂန်မှာ လာတဲ့အတွက် ဘွဲ့ဖြူလက်နက် ဘိလူးစက် ဆိုတာကတော့ ကျမ်းဂန်နဲ့ ညီတယ်လို့ ဆို နိုင်ရာပါတယ်။ အခြားစက်တွေကတော့ လောကီကျမ်းတွေ ဂန္ဓာရီကျမ်း တွေရဲ့ အဆိုဖြစ်မလားလို့ ထင်နေပါတယ်။

သွာ ဟုံဟုံ

ပညာပါရမိတာသုတ် သို့မဟုတ် ဟဒယသုတ်လို့လည်း ခေါ်တဲ့ သက္ကတ ဘာသာ မဟာယာနသုတ္တန်ရဲ့ နိဂုံးမှာ ‘ဂတေ ဂတေ ပါရဂတေ ပါရ သံဂတေ ဗောဓိ သွာဟ’ ဆိုတဲ့ စာသားကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီ ‘သွာဟ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ မြန်မာလို ‘သွာ ဟုံဟုံ’ ဖြစ်လာဖွယ် ရှိပါ တယ်။ အဓိပ္ပာယ်က ‘Hail! Glory!’ (ရှိခိုးဦးတင်ပါ၏၊ ကောင်းချီး မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ) တဲ့။ ဒုရေ ဒုရေ ဆိုတာကတော့ ‘ဝေးစေ ရှောင်စေ ရှားစေ’ ပေါ့။ နမော ဆိုတာက ‘ဦးညွတ်ပါ၏၊ ရှိခိုးပါ၏။’

သဗ္ဗမင်္ဂလာဂါထာ

ဗုဒ္ဓဝါဒဒဿနတွေ အပြည့်ပါပြီး ဗုဒ္ဓဟော ကျမ်းဂန်ထွက် (ဓမ္မပဒ၊ ၃၈၇ ဂါထာ)ဖြစ်တဲ့ အောက်ပါ ပါဠိဂါထာလေးကို အာဂုံနတ်လွတ် ဆောင်ပြီး လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်စုံနိုင်ကြဖို့လည်း ထပ်ဆင့် အကြံပြုလိုက်ပါတယ်။ ရွတ် ဖတ်တဲ့အခါ အသံထွက် မှန်အောင်တော့ ဂရုစိုက်ပါ ..

ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော၊ ရတ္တိ မာဏာတိ စန္ဒိမာ။
သန္ဓန္တေ၊ ခတ္တိယော တပတိ၊ ဈာယိ တပတိ ဗြာဟ္မဏော။
အထ သဗ္ဗ မဟောရတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ တပတိ တေဇယော။
တာဒိသံ တေဇသမ္ပန္နံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဓာမိ အာဒရံ။

အာဒိစ္စော၊ ရောင်ခြည်တစ်ထောင် အလင်းဆောင်သည့် ထွန်းပြောင် ပဝင်း ရှင်နေမင်းသည်။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ တပတိ၊ လောကအလယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်၍ တင့်တယ်ပါပေ၏။

စန္ဒိမာ၊ စန်းငွေယုန်ခ သော်တာလသည်။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်အခါ၌။ အာဘာတိ၊ နှစ်သက်စဖွယ် တင့်တယ်ပါပေ၏။

သန္ဓန္တေ၊ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ ကိုယ်မှာစုံလင် ဆင်ယင်၍ထားသော။ ခတ္တိယော၊ လူတို့သနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ တပတိ၊ ကြီးမြင့်ခံ့ထယ် ဂုဏ်မြင့်ကြွယ်၍ တင့်တယ်ပါပေ၏။

ဈာယိ၊ ဘက်စုံကောင်းမြတ် သမာပတ်ကို မပြတ်ထင်ရှား ဝင်စား လျက်ရှိပေသော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ကိလေသာကို အပပြုပြီးသော အာသ ဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တပတိ၊ ဈာန်မဂ် နှစ်သွယ် စွယ်စုံ ခြယ်၍ တင့်တယ်ပါပေ၏။ အထ၊ ထိုမှကြူး၍ ထူးသည်မှာကား။

ဗုဒ္ဓေ၊ သစ္စာလေးဆင့် ခိုင်လုံးရင့်ကာ ပွင့်လာခေါင်ဖျား အောင် တော်မူ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အဟောရတ္တိ၊ နေ့ ညဉ့် ကာလပတ်လုံး။ တေဇယော၊ ကြီးကဲစိုးရ တန်းခိုးတော်အနန္တဖြင့်။ တပတိ၊ အံ့ချီးလောက်ဖွယ် လောကလယ်၌ တင့်တယ်တော်မူပါပေ၏။

တာဒိသံ တေဇသမ္ပန္နံ၊ ထိုသို့သော ဘုန်းတန်ခိုးတော်နှင့် ပြည့်စုံပေ သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာသိမြင် ဘုရားရှင်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ အာဒရံ ဝန္ဓာမိ၊ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။ □

အသံထွက်

အာဒိစ္စော = အာဒိတ်စော သန္ဓန္တေ = သန်နတ်စော
မဟောရတ္တိ = မဟော ရတ်တိန် (ယတ်တိန်လို့ မဖတ်ရ)
အာဒရံ = အာဒယံ လို့ မဖတ်ရ။

၃၈။ အရက်နှင့် အပါယ်ငရဲ

၃၇။ သံသရာဘယ်ကစ

၁၄၅

နိဝင်သာ ၁၉၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

တပည့်တော်ဟာ အရက်သေစာ သောက်စားမှုကို လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်သူ ပါဘုရား။ ဒါပေမယ့် တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ အရက်သောက်လျှင် အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်မရောက် အရက်သောက်သူ တရားထိုင်လျှင် တရားထူးကို ရမရ ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားတာက ဒုစ ရိုက် ဆယ်ပါးထဲမှာ အရက်သောက်မှု မပါပါဘုရား။ ဖြစ်နိုင်လျှင် အခြားဘာသာတွေရဲ့ ကျမ်းတွေမှာ အရက်သောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မည်သို့ ညွှန်ကြားမှုရှိသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည်အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော် ဗာဂျီးနီးယားမှ ဦးဦးသိန်းထွန်းပါဘုရား

ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်အဆို

‘ရဟန်းတို့၊ သေအရက်သောက်ခြင်းကို မှီဝဲလျှင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုလျှင် အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ရ၏။ အရက်သောက်သူသည် လူဖြစ်လာ သော်လည်း အနည်းဆုံး ရူးသွပ်မှု အကျိုးကို ရတတ်၏။ အံ ၃၊ ရ ၈။ ‘(ဒုသိလစေတနာ) ငါးပါးလုံး (ငါးပါးသီလကို ချိုးဖောက်မှု အားလုံး) ကမ္မပထ မြောက်သည်သာ (ပဉ္စပိ ကမ္မပထာ ဝေ) အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၆၆’။

ဖော်ပြပါ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်အရ သေအရက်ကို သောက်သူဟာ အပါယ်ငရဲကို ရောက်ပါတယ်။ သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းဟာ သူ့အသက်ကို သတ်တာ၊ ခိုးတာ၊ သူ့အိမ်ယာကို ပြစ်မှားတာတွေလိုပဲ ကံလည်း မြောက်ပါတယ်။ ကံမြောက်တယ်ဆိုတာက မကောင်းကျိုး ပေးတယ် တစ်နည်း အပါယ်လေးဘုံမှာ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတတ် တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှာ မပါ

အရက်သောက်တာကို ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှာ မထည့်တာက ကံမမြောက်

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ဘာသာတရားတွေ စတင်ရာ အဲဒီ ကျမ်း စာတွေအရ လူသတ္တဝါတွေဟာ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းချိန်က စတင်ခဲ့ တယ် တစ်နည်းဆိုရင် သက်ရှိနဲ့ စကြဝဠာအစ ဖန်ဆင်းရှင်ကလို့ ဆို နိုင်ပါတယ်။ မဟာဗြဟ္မာ၊ ယေဟောဝါ၊ ထာဝရ၊ အလ္လာ၊ ခိုဒါ စတဲ့ အမည်နာမအားလုံးကို ဒီနေရာမှာ ဖန်ဆင်းရှင်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓ မိန့်ဆိုပုံ

‘ဤစဉ်ဆက်မပြတ် လည်ပတ်မှုဖြစ်စဉ် မွေးသေစက်ဝန်း (ဘဝသံ သရာ)သည် အစမထင်ဘဲရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာ(မသိမှု)ဖြင့် မြွေးယှက်ကြကုန် လျက် တဏှာ(ခွဲလမ်းမှု)ဖြင့် တုပ်နှောင်ဖွဲ့ချည်ထားခြင်း ခံနေကြရသော သတ္တဝါတို့၏ အစွဲအစ မူလရင်းမြစ်ကို မသိမြင်နိုင် (သံ ၁၊ ၃၈၅)။’

ဗုဒ္ဓဝါဒအရ အကြောင်းဟာ အကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အဲဒီအကျိုး ကပဲ တစ်ဖန် အကြောင်းတရား ဖြစ်လာတဲ့အတွက် သက်ရှိလောက ဒါ မှမဟုတ် အခြားဘယ်အရာမဆိုရဲ့ ရှေးဦးအစ မူလရင်းမြစ် အကြောင်း တရားဆိုတာကို မသိမြင်နိုင်ဘူး။ ဘဝသံသရာ အလျဉ်ဟာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဆိုတဲ့ ညွှန်ရေတွေနဲ့ ဖြည့်တင်းထားသရွေ့ စက်ဝန်းလို မရပ်မစဲ လည်ပတ်နေတယ်။ စက်ဝန်းရဲ့ အစကို ရှာမတွေ့နိုင်ဘူး။

ဆုံးစ မထင်နိုင်

သတ္တဝါတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ အဲဒီ သတ္တဝါ အရာဝတ္ထုတွေ မပေါ်ပေါက်မီ ရှေးကတည်းက တည်ရှိနေနှင့် ပြီးဖြစ်တဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် ရှိရမယ်လို့ယူဆရင် အဲဒီဖန်ဆင်းရှင် ကိုယ်တိုင် လည်း သူ့ကို ဖန်ဆင်းဖို့ နောက်ထပ် ဖန်ဆင်းရှင်တစ်ယောက် ရှိကိုရှိရ မယ်လို့ ယုတ္တိနည်းကျ ယူဆခွင့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် ဖန်ဆင်းရှင် တွေ အစအဆုံး မရှိနိုင်တော့ဘူး။ တကယ်လို့ အဲဒီ ဖန်ဆင်းရှင်ဟာ အဆုံးအစ မရှိ၊ ဒါ့ကြောင့် သူ့ကို ဖန်ဆင်းဖို့ ရှေးဦး အကြောင်းဖြစ်တဲ့ နောက်ထပ် ဖန်ဆင်းရှင် တစ်ယောက် မလိုပါဘူးလို့ ဆိုရင်တော့ ‘ဖန် ဆင်းရှင် အဆုံးအစမရှိသလို ဘဝသံသရာလည်း အဆုံးအစမရှိပါဘူး’ လို့ပဲ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ နောက်တစ်မျိုး ပြောရရင် အကယ်၍ အဲဒီ အဦး

အစ မူလရင်းမြစ်ဖြစ်တဲ့ အကြောင်းတရား (ဆိုပါစို့ အဲဒီ ဆုံးစမဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်) ဟာ တစ်စုံတစ်ဦးသော တန်ခိုးရှင်ရဲ့ ဖန်ဆင်းခြင်းမျှ မခံရဘဲ တည်ရှိနိုင်တယ်ဆိုရင် စကြဝဠာထဲမှာရှိတဲ့ အခြားသော သဘာဝတရားတွေဟာလည်း ဖန်ဆင်းခြင်းမခံရဘဲ မတည်ရှိနိုင်စရာ အကြောင်းရှိပါ့မလား။ ဖန်ဆင်းမှု ကင်းလွတ်နယ်ပယ်တစ်ခု ကေနရှိရမယ်ပဲ။

သိပ္ပံလည်း မနိုင်သေး

သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ သက်ရှိ ဒါမှမဟုတ် အရာဝတ္ထုတစ်ခုရဲ့ မူလအစကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ရှာဖွေရင်း အကြောင်းတရားက အကျိုးတရား ဖြစ်သွားပြီး နောက်ဆုံးတော့ ဆိုပြီး အကျိုးတရားလည်း အခြားအကျိုးတရားတစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ အကြောင်းတရား ဖြစ်သွားပြန်တယ်။ ရှာဖွေရင်း မူလမှတ်ကိုပဲ ပြန်ရောက်သွားကြတာကို တွေ့ရတယ်။

သက်ရှိတွေ၊ သစ်ပင်တွေ၊ ဂြိုဟ်တွေ၊ ဒြပ်ဝတ္ထုနဲ့ စွမ်းအင်တွေရဲ့ မူလ အကြောင်းတရားတွေကို ရှာဖွေတွေ့ရှိကြပြီး ဖြစ်ပေမယ့် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိမှုရဲ့ မူလရင်းမြစ် ရှေးဦးအကြောင်းတရားကို တော့ တွေ့ရှိနိုင်စွမ်း မရှိကြသေးပါဘူး။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကတော့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ရှေးဦးမူလရင်းမြစ် အကြောင်းတရားကို မသိမြင်နိုင်ဘူး သံသရာအစမရှိဘူး ဆိုတာကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်နဲ့ ရှင်းပြထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အစမရှိတာကို အစမရှိဘူးလို့ အမှန်အတိုင်း ထိုးထွင်း သိမြင်လို့ပဲ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို သဗ္ဗညုတ (အလုံးစုံသိ) ဉာဏ်တော် ပိုင်ရှင်လို့ ဆိုနိုင်တာပါ။ ဒါ့ကြောင့် မူလရင်းမြစ် အကြောင်းတရား တစ်ခုမရှိဘဲ သတ္တလောက ဘယ်လို စတင် ဖြစ်ပေါ်လာသလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗုဒ္ဓါဒိတစ်ယောက်ရဲ့ အဖြေက ရှင်းပါတယ် ‘ဒီ မေးခွန်းအတွက် အဖြေမရှိပါ’ တဲ့။

အချိန်နဲ့ အာကာသ (Time and Space)ဟာ တစ်ခုစီ သီးခြား မဟုတ်ဘဲ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကြောင်းကျိုးဆက်ဖြစ်စဉ်နဲ့ အမှီသဟဲ ပြုနေတယ်ဆိုတဲ့ Relativity သဘောတရားကို နားလည်ရင် လောကမှာ အစမရှိ ဆိုတာကိုလည်း နားလည်နိုင်ပါတယ်။

လောကအရာ မကြုံရာ

အာကာသရဲ့ အဆုံးကို သိမြင်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။ အချိန်ရဲ့ သက်တမ်းကို နားလည်ဖို့လည်း မလွယ်ဘူး။ ဒီထက် အချိန်ဆိုတဲ့အရာ မရှိတော့ရင် အချိန်ဆိုတာကို နားလည်ဖို့ ပိုပြီးခဲယဉ်းသွားတယ်။ အဲဒီလိုပဲ မူလရင်းမြစ် အစဦး အကြောင်းတရားကို အခြေပြုပြီး ဟောဒီကမ္ဘာလောက ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို နားလည်ဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။ အနိမ့်မူလရင်းမြစ် အကြောင်းတရားရဲ့ စတင်ဖြစ်တည်ပုံကို နားလည်ဖို့ဆိုရင် ပိုမို ခဲယဉ်းဘူးလား။

ဒါ့ကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ‘လောကဓိန္ဒာ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာ = ရဟန်းတို့၊ လောကအရာကို မကြုံစည်ကြနှင့် (အံ ၁၊ ၃၉၂) လို့ မိန့် မှာတော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လောကအကြောင်း စကြဝဠာအကြောင်းကို ကြံစည်စဉ်းစားဖို့က သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့ တာဝန်ပါ။

ဗုဒ္ဓ မဖြေကြားဘူး

လူတွေ စိတ်ဝင်စားနိုင်ဖွယ်ရှိပေမယ့် ဝိမုတ္တိ (ဒုက္ခမှလွတ်မြောက်မှု)နှင့် မပတ်သက်လို့ အဲဒီလိုမေးခွန်းမျိုးကို ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် မဖြေကြားခဲ့ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို မေးခွန်းကိုက လူတစ်ယောက်ရဲ့ အဆင့်မမီတဲ့ နားလည်မှုရဲ့ ရလဒ် ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ စကြဝဠာရဲ့ မူလရင်းမြစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သီအိုရီတွေ၊ ယုံကြည်မှုတွေ၊ လောကဟာ အဆုံးရှိသလား မရှိဘူးလား ဆိုတာတွေကို စဉ်းစားနေမယ့်အစား ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်မှုကို ကြိုးစား ရှာဖွေကြဖို့သာ ဗုဒ္ဓက အရေးတကြီး တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။

မြားမှန်သူဟာ မြားဘယ်အရပ်က လာတယ်၊ ဘယ်သူ ပစ်တယ် ဆိုတာကို အချိန်ကုန်ခံ စုံစမ်းနေမယ့်အစား အသက်ရှင်ဖို့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက မြားကို အရင်ဆုံး ဖယ်ရှားပစ်ဖို့က ပိုအရေးကြီးကြောင်းပါ။ □

သဒ္ဓါကို ပညာစောင့်မှ၊ ပညာကို သဒ္ဓါစောင့်မှ လမ်းမြောင်းသည်။

၃၉။ တောထွက်လို့လျှင်

ဇော် ၂၂၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

တပည့်တော်သည် ကွန်ပျူတာပရိုဂရမ်အဖြစ် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုပြီး နေထိုင်ခဲ့ရာမှာ အတော်အသင့် အောင်မြင်ပြီး ငွေကြေးလည်း အတော်အတန် စုဆောင်းမိခဲ့ပါသည်။ ဆရာဝန်တွေက မကြာမီ သေတော့မည်ဟုဆိုသော ရောဂါတစ်ခုကို ကံကောင်းစွာ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် တပည့်တော်၏ စိတ်ထဲ၌ လူ့ဘောင်ကိုစွန့်ပြီး ရဟန်းပြုလိုစိတ် ပြင်းပြလျက်ရှိပါသည်။ တပည့်တော်၏ အသက် ၄၇ နှစ်ပါ။ သားကြီး အရွယ် ရောက်ပြီဖြစ်၍ ဇနီးဖြစ်သူကလည်း ကြည်ဖြူစွာ သဘောတူပါသည်။ တပည့်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ကန်ပါသလား။ ရဟန်းပြုရန် တပည့်တော် မည်သို့ ပြင်ဆင်သင့်ပါသနည်း။ သင်ယူလေ့လာ ဖတ်ရှုသင့်သည့် စာအုပ်များကိုလည်း ညွှန်ကြားပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မောင်လှမျိုး

ရဟန်းဘဝ ရခဲလှ

‘ပဗ္ဗဇိတဘာဝေါ ဒုလ ဘော’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ရဟန်းပြုတယ်ဆိုတာ ရခဲတဲ့အပြင် ခက်လဲ ခက်တဲ့အလုပ်ပါ။ သတိသံဝေဂ ရလို့ ရဟန်းဝတ်ချင်စိတ် ပေါက်လာကို မွန်မြတ်တယ်လို့ အကောင်းမြင်သဘောနဲ့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တွယ်တာစရာတွေကို ဖြတ်နိုင်ခဲ့တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုက လေးစားစရာပါ။ ဘုန်းကြီးတို့ ခပ်ငယ်ငယ် ကျောင်းသားဘဝတုန်းက ရွယ်တူကိုရင်လေးတွေ၊ ဦးပွင့်ငယ်တွေကို အားကျပြီး ဘုန်းကြီး ဝတ်ချင်ခဲ့တယ်။ သူတို့ဘဝ လွတ်လပ်ပြီး သိပ်ပျော်စရာ ကောင်းမှာပဲလို့ ထင်တယ်။ မိဘတွေအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်က သူတို့တွေကို ကြည်ညိုစွာ ဆက်ဆံတာ လေးစားတာ ဖော်ရွေတာတွေကို အားကျတဲ့ လူ့သဘာဝ

လို့ သို့မဟုတ် အပြစ်မရှိလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး (ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး) ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပင့်တင်ပေး (ကျေးဇူးပြု) တတ်ခြင်း၊ ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးထဲက ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ သဘော ရှိခြင်းတို့ကြောင့် အရက်သောက်တာကို သီးခြား ဒုစရိုက်တစ်ပါး အနေနဲ့ မယူတာပါ (မူလဋီ ၂၊ ၁၈၉။ အနုဋီ ၂၊ ၁၉၀)။

အဲဒီ အဘိဓမ္မာဋီကာကြီး နှစ်စောင်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ညဏ်မိသမျှ ဖွင့်ဆိုရရင် ‘ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်ရဲအောင်၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာကို အမေ့ယူရဲအောင်၊ ကာမပိုင် ရှိသူတွေကို ကြာခိုရဲအောင်၊ ပေးမယ် ဆိုတာကို မပေးဘဲ ကတိဖျက်ရဲ လိမ်ရဲအောင်’ ဘိန်း ကဇော် လှော်စာ အရက် အင်ဗက်တမင်း စိတ်ကြွဆေးတွေကို သူများကျွေးလို့ဖြစ်စေ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဖြစ်စေ စားသုံးရင် ‘ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး ဖြစ်ပေါ်လာအောင် သုရာပါန (မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု) က ပင့်တင်ပေးတဲ့ (ဥပကာရ) သဘော’ ပေါ့။

မူးရုံ ပျော်ရုံမျှ သို့မဟုတ် ပင်ပန်းတာ ပြေအောင် သို့မဟုတ် စိတ်ညစ်တာ ပျောက်အောင် သောက်တယ်ဆိုရင်တော့ ‘ရသလို့ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကာမဂုဏ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မှားယွင်းတဲ့ အကျင့်ဖြစ်လို့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရနဲ့ သဘောတူပါတယ် (ဋီကာကျော်၊ စာ- ၁၄၂)’။

သမ္မာကျမ်းအဆို

'Psams 104:15: And wine that maketh glad the heart of man, and oil to make his face to shine, and bread which strengtheneth man's heart. ဝိုင် (စပျစ်ရည်) သည်လည်း လူတို့ကို ရှင်လန်းစေ၏။ ဆီအား ဖြင့်လည်း သူတို့မျက်နှာကို ပြောင်စေနေတော်မူ၏။ မုန့်သည်လည်း သူတို့ နှလုံးကို ထောက်မ၏ (ဆာလံ ၁၀၄:၁၅)။ '1 Timothy 5:23 Do not drink water any longer, but use a little wine for the sake of your stomach and your frequent cases of sickness. သင်၏ရင်ထဲ၌ အကျိုးဖြစ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ မကြာ မကြာခံရသော ရောဂါကြောင့် လည်းကောင်း ယခုမှစ၍ ရေကိုသာ မသောက်ဘဲ ဝိုင် (စပျစ်ရည်) အနည်းငယ်ကို သုံးလော့ (၁ တီမောသေ ၅:၂၃)။

John 19:30: When Jesus therefore had received the vinegar, he said, It is finished: and he bowed his head, and gave up the ghost. ယေရှုသည် ဝိုင် (ပုံးရည်) ကို ခံပြီးမှ အမှုပြီးပြီဟု မိန့်တော်မူလျက် ခေါင်းတော်ကို ငိုက်ဆိုက်ညွတ်၍ အသက်တော်ကို စွန့်တော်မူ၏ (ယောဟန် ၁၉:၃၀)။ ယေရှုခရစ်တော်ဟာ ကွယ်လွန်ခါနီးမှာ vinegar လို့ခေါ်တဲ့ အရည်တစ်မျိုးကို သောက်သုံးခဲ့ပါတယ်။

သမ္မာကျမ်း *John 19:30*, King James's version မှာ vinegar လို့ဆိုပါတယ်။ Jehova's Witness version မှာ အဲဒီ ဝေါဟာရအစား sour wine လို့ ဆိုပါတယ်။ ယုဒသန် (Rev. A.Judson, D.D.) က wine ကို စပျစ်ရည်၊ vinegar ကို ပုံးရည်လို့ မြန်မာပြန်ခဲ့ပါတယ်။ ယုဒသန်ဟာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်ပါပေတယ်။

Jehova's Witness အဖွဲ့ဝင်တွေ လာရောက် ဟောပြောစဉ် မေးမြန်းချက်အရ 'အရက် (alcohol) ကို ဥပါဒ်မဖြစ်ရုံ သောက်ရင် တစ်နည်း အမူးလွန်အောင် မသောက်ရင် ယေဟောဝါ ဘုရားသခင်က လူသားတို့အပေါ် ထားရှိတဲ့ မဟာကရုဏာတော်ကြောင့် ကြည်ဖြူစွာ ခွင့်ပြုပါတယ်'ဟု ဖြေဆိုတာကို မှတ်သားဖူးပါတယ်။

ကုန်အာန်ကျမ်းအဆို

'စွန့်ပလွံသီးများ၊ စပျစ်သီးများမှ မူးယစ်စေသောအရာနှင့် စားကောင်းသောက်ဖွယ်များ ပြုလုပ်ကြကုန်၏ (၁၆:၆၇)။ 'အသင်တို့သည် မူးယစ်နေကြစဉ် ဆွလာတ်ဝတ်ပြုမှု၏ အပါးသို့ပင် မချဉ်းကပ်ကြလေနှင့် (၄:၄၃)။ '၁၆:၆၇ မုခပါဌကျရောက်စဉ်က မွတ်ဆလင်တို့ကို သေအရက်သောက်ခွင့် ပြုခဲ့သော်လည်း နောင်အခါ ၄:၄၃ မုခပါဌတော် ကျရောက်လာပြီး သေသောက်ခွင့်ကို တားမြစ်လိုက်၏ (ကိုရိနာန်၊ တွဲ ၁၊ စာ-၁၈၅၊ အောက်ခြေမှတ်ချက်)။

ဖော်ပြပါ ကျမ်းစာစကားအရ ယခုခေတ် မွတ်ဆလင်တွေ အရက်သောက်ခွင့် မရှိတော့ကြောင်း နားလည်ရပါတယ်။ စပ်မိလို့ ကိုရိအာန်ကျမ်း ၂:၂၁၉ မှာ ဖော်ပြတဲ့ အရက်မသောက်ဖို့ အကြောင်းပြချက်တွေ

ဟာ အင်မတန် လက်တွေ့ကျပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ကောင်းမွန်ကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

အရက်သမားနဲ့ တရားထူး

ညအရက်မူး မနက်တရားထိုင် ဆိုရင်တော့ ဘယ်တော့မှ တရားထူးရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ယခင် သောက်ခဲ့ပေမယ့် ယခု လုံးဝ အရက်ဖြတ်ပြီး တရားထိုင်ရင် ဒီဘဝမှာ တရားထူးကို ရနိုင်ပါတယ်။ ဖြတ်လိုက် ထိုင်လိုက် ပြန်သောက်လိုက် ဆိုရင် တရားထူးရဖို့ ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။ တရားထူးကို ရပြီးသူဟာ အရက် လုံးဝ မသောက်တော့ဘူး။

နည်းနည်းပါးပါး သောက်ရင်

လူတွေဟာ အရသာခံဖို့ အရက်သောက်ကြတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ စိတ်ပြေလက်ပျောက် ဒါမှမဟုတ် အပျော်သဘောမျိုးနဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ လူမှုရေးအရ အများနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ဖို့ သောက်ကြတာလဲ ရှိနိုင်တယ်။ နည်းနည်းလေး သောက်ရင်လည်း စိတ်ဓာတ်ပျက်စီးပြီး အမှားနဲ့ အမှန်ကို မခွဲခြားနိုင်ဘဲ သတိလက်လွတ် ဖြစ်တတ်တာပဲ။ မပြောသင့်တာ ပြောမိ၊ မလုပ်သင့်တာ လုပ်မိ ဖြစ်တာပဲ။ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ငါးပါးသီလ သိက္ခာပုဒ်နဲ့ ပြောရရင် နည်းနည်းလေးကိုတောင် မစောင့်ထိန်းနိုင်ရင် မိမိရဲ့ သီလကို စောင့်ထိန်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ ခိုင်မြဲနိုင်ပါ့မလား။ ပြီးတော့ နည်းရာကနေ တဖြည်းဖြည်း များလာတတ်တဲ့ လူ့သဘာဝကိုလည်း မမေ့သင့်ဘူး။

အကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီ တစ်ယောက်အနေနဲ့ အရက်သောက်တာဟာ အပါယ်ငရဲ ကျကြောင်းဖြစ်လို့ ပါပ (မကောင်းမှု) တစ်ခုလို့ မြမြ မှတ်ယူပါ။ ပြီးတော့ အဲဒီ မကောင်းမှုမှ အာရတိ ရှောင်လိုက်ပါ။ ဝိရတိ ဝေးဝေးက ရှောင်လိုက်ပါ။ အဲဒီလို ရှောင်ရင် သူ့အလိုအလို ကုသိုလ်တိုးပွားပြီး မင်္ဂလာဖြစ်တယ်လို့ အကြံပြုပါရစေ။ □

၁၅၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပရိတ် ရွတ်ပြုဆိုရင် လူကြားအောင် မိမိအသံကို အစွမ်းကုန် မြင့်တတ် တတ်တဲ့ တောထွက်လည်း ရှိတယ်။ သဘောက မိမိဟာ ဒီဘုန်းကြီး တွေနဲ့ တန်းတူ ရွတ်ဖတ်နိုင်တယ် ဆိုတာကို သူ့လူတွေကို ပြချင်လို့။ ဒါပေမယ့် ကျန်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ စိတ်ထဲက ပြုံးတော်မူကြမှာပေါ့။ ရွတ် ပုံကို ကြည့်ပါအုံး ‘ဥပဝ - ဒေးယျို’ တဲ့၊ ‘စတ္တာရော တေ မဟာဗာလာ’ တဲ့။ မပြည့်တော့ ဒီသဘောမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။ ကိုယ့်အခြေအနေနဲ့ ကိုယ့်ပမာဏကို နားလည်တာဟာ လိမ္မာတာပဲ။ ဒီလို မဟုတ်ရင် အရုပ် ဆိုးသလောက် အလှပြင်ချင်လို့ ဆိုခံရမှာပေါ့။

ပိဋကတ်သုံးပုံကို ကြေအောင် ဖတ်ဖူးပါတယ်လို့ လူတွေကို ကြား လုံးထုတ်တဲ့ နာမည်ကြီး တောထွက်တစ်ပါးကိုလည်း တွေ့ဖူးတယ်။ နှုတ်ကောင်းလို့ အပြောသွက်ပေမယ့် နာယူသူတွေမှာ အန္တရာယ်ဖြစ် မယ့်ဟာမျိုးတွေ ပါနေမှာကို တွေးမိပါသေးရဲ့။ ပိဋကတ်သုံးပုံဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ကျယ်ပြောသလောက် နက်နဲပါတယ်။ တစ်သက်လုံး စာပေနဲ့ မပြတ်တဲ့ ဆရာတော်တွေတောင် ပိဋကတ်သုံးပုံကို ကြေတယ် ဆိုတာမျိုး မပြောရဲကြပါဘူး။ ပါဠိတော်ကို ဖတ်ဖူးရုံ သိရှိနဲ့လည်း မလုံ လောက်နိုင်ဘူး။ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတွေကို ကျကျနန ဖတ်တတ်မှ ပါဠိ တော်ရဲ့ အာဘော်ကို အမှန်အတိုင်း ဖမ်းမိနိုင်လို့ပါ။

ကြည်ညိုတတ်ပါ

တစ်ချို့ တောထွက်တွေဟာ ပရိယတ္တိရှိတဲ့ သံဃာငယ်တွေကို မကြည် ညိုတတ်ဘူး။ အကောင်း မမြင်နိုင်ဘူး။ တစ်နည်းနည်းနဲ့ အပြစ်ရှာပြော တတ်တယ်။ မိမိတို့မှာ ပိဋကတ်ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးတာကို ဖုံးကွယ်လို တဲ့အတွက် သူတို့ပြောပုံက ‘ဒီကိုယ်တော်က ဓမ္မာစရိယလေးတွေ အောင်ပါရဲ့၊ သုံးမရပါဘူး။ လူမှုစီးပွား ပထဝီ အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုတာတွေကို မသင်ဖူးလို့ ဘာမှနားမလည်ဘူး။ ဒါတောင် “ထောင်” ချင်သေးတယ်’ လို့ ကိုယ်ကတော့ ဟုတ်သဟန် လုပ်ပြောတတ်တယ်။ (ဒါပေမယ့် ခုခေတ် သံဃာငယ်တွေ သူ ထင်သလို မညံ့ပါဘူး။)

အထူးသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်တွေမှာနေရင် အောက်ခြေလွတ်တတ်

၃၉။ တောထွက်လိုလျှင်

၁၅၇

လည်း ပါခဲ့တာပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖန်တီးရောင် အဆင်းကိုက (ဒီနိုင်ငံ ဒီ ယဉ်ကျေးမှု ဒီအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ) ချစ်ခင် လေးစားစရာ သွင်ပြင် ဖြစ် နေတာလည်း တစ်ကြောင်းပေါ့။ အင်း၊ ကိုယ်တိုင် ကိုရင်ဖြစ်လာတော့ ထင်သလောက် မလွယ်ဘူးဆိုတာကို တဖြည်းဖြည်း သိလာတယ်။ နေ့ အချိန် ဘုန်းကြီးဆီမှာ တစ်နေ့ကုန် စာသင်ရတယ်။ ဥပုသ်နေ့က လွဲရင် ညတိုင်း ဘုရားဝတ်တက်၊ ပြီးရင် စာအံ့ရတယ်။ ဝေယျာဝစ္စ အလုပ် တွေလည်း ပြည့်လို့။ မနက်က မိုးချုပ်ထိ အားတယ်ကို မရှိဘူး။

လေ့ကျင့်မှု ထုထည်

ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်မှာ မနက် ၅ နာရီ အိပ်ယာက ထရတာကိုက အိမ်ကသားသမီးတွေနဲ့ နှိုင်းစာကြည့်ပါ။ ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်၊ အတွင်း အောင်ခြင်း၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ လောကနီတိ၊ ရှင်ကျင့် ဝတ်လို့ခေါ်တဲ့ လိင်ဆယ်ပါး၊ ဒဏ်ဆယ်ပါး၊ သေခိယ ၇၅၊ စုဒ္ဓသခန္ဓက ဝတ်တွေကို ကိုရင်စည်းပြီးတာနဲ့ ကုန်အောင် သင်ရတယ်။ ပညာလည်း သင်၊ စိတ်ပိုင်းဘဝကိုလည်း လေ့ကျင့်ရတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ သင်္ကန်းစည်းချင်တာ၊ စာမေးပွဲ အောင်ချင်တာ၊ အရေးပေး ခံရချင်တာ လောက်ပါပဲ။ စာသင်တိုက်ကြီးတွေကို ရောက်တော့ သီလသိက္ခာပုဒ် ထိန်းသိမ်းမှုနဲ့ စည်ကမ်း လိုက်နာရမှုတွေက ပိုကျပ်သွားတယ်။ ဒီလို နေရာမျိုးကို ရောက်ဖူးမှလည်း စံမီဘဝအဆင့်ကို ရောက်မှာ။

စာသင်တော့လည်း အပြိုင်အဆိုင် အားကြီးမာန်တက် လုပ်ရ တယ်။ အခက်အခဲကို ကျော်လွှားပြီး အနည်းဆုံး ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ က လေးဆိုတာလောက်ကို ရဖို့ တော်ရုံဖွဲ့စီရိယနဲ့ မလွယ်ဘူး။ အဲဒီလောက် အောင်ပြီးမှလည်း ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတွေကို အတော်အသင့် ဖတ် တတ် လေ့လာတတ်တဲ့သဘော ရှိတာကိုး။ အရည်အချင်း ပြည့်မီတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါး ဖြစ်လာဖို့ စိတ်ပိုင်းဘဝ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်မှု Training ဟာ ထုထည် ကြီးမားပါတယ်။ ငယ်ငယ်ကဆို ကိုယ့်ကိုယ်ကို Training လုပ်လို့ လုပ်နေမှန်းတောင် မသိခဲ့ပါဘူး။ စည်းကမ်းကို လိုက်နာမယ်၊ စမေးပွဲ အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားမယ်၊ ခလုတ်ဆူးငြောင့် မထိအောင်

၁၅၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရှောင်မယ်၊ ဒါလောက်ပဲ သိခဲ့တယ်။ ကြီးလာမှပဲ မိမိမှာရှိခဲ့တဲ့ Training ဘဝကို အလေးအနက် စဉ်းစားရင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှမြောပြီး တန်ဖိုးထားမိလို့ သာသနာ့ဘောင်မှာ မြဲနေဖို့ ဖြစ်သွားခဲ့တာပါ။ အဲဒီလို အဆုံးအမကောင်း မရှိခဲ့ရင် ရဟန်းဘဝကို တန်ဖိုး မထားတတ်ဘူး။

ကိုယ့်ကို နှိမ့်ချ

အဲဒီလို လေ့ကျင့်မှုအောက်မှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ် အစိတ်လောက် နေလာပြီးမှ ဘုန်းကြီးဘဝကနေ လူထွက်ရင် အများစုဟာ ရုတ်တရက် လူလောကနဲ့ အဝင်တွင်ကျ မဖြစ်ဘဲ ‘လူဂ္ဂစာကြီး’ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဘုန်းကြီးလူထွက်ဟာ လူ့ဘဝမှာ အံ့မဝင်ဖြစ်တတ်သလို ‘တောထွက်’ အများစုဟာလည်း ဘုန်းကြီးဘဝနဲ့ သံဃာ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အံ့ဝင်လေ့မရှိတတ်ဘူး။ အသက်လေးဆယ်နီးမှ ဘုန်းကြီးဝတ်ရင်တော့ အိမ်ထောင်ကျကျ မကျကျ အများက ‘တောထွက်’ လို့ပဲ နားလည်ကြမှာပဲ။ ‘တောထွက်’ လို့ ခေါ်ခံရတာကိုက နားခါးစရာ ခံစားရတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိဘဝမှန်ကို သိရင်တော့ သည်းခံနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်တောင် ‘မဟာဘိနိက္ခမန’ ‘ကြီးမြတ်တဲ့ တောထွက်မှု’ ကို ပြုခဲ့ပြီးမှ ဘုရားဖြစ်လာတာပါ။

ကိုယ်က ဝါတော် လေးငါးဆယ်ရတဲ့ ဆရာတော်ကြီးပုံစံ ပေါက်နေပေမယ့် ရဟန်းသိက္ခာကြီးတဲ့ ကိုယ့်သားလောက် ရဟန်းငယ်တွေကို ရှိခိုးရတယ်။ အချို့တောထွက်တွေဟာ အတော်အသင့် သိက္ခာဝါရပြီး အသိုင်းအဝိုင်းလေးတစ်ခုရှိလာရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးသွားပြီး ပဉ္စင်းငယ်တွေကို ရှိမခိုးချင်တော့ဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံ ရဟန်းငယ်က မှားပြီး ရှိခိုးဦးညွတ်ရင်တောင် မသိလိုက်မသိပါနဲ့ ငြိမ်ပြီး သာယာနေတတ်တယ်။ ဘုရင့်သားပဲဖြစ်ဖြစ် မိလျှံနာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒေါက်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ရဟန်းဘဝမှာ သိက္ခာဝါငယ်သူဟာ ကြီးသူကို ရှိခိုးရမယ် ဦးစားပေးရမယ်ဆိုတာကို သိမ်ထဲမှာ ရဟန်းခံတုန်းကပင် ညွှန်ကြားထားပြီး သား။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ညီတော် မင်းညီမင်းသားတွေဟာ မိမိတို့ကို ဆံပင်ညှပ်ပေးတဲ့ အလုပ်သမား ဥပါလိလုလင်ကို အရင်ဆုံး ပဉ္စင်းခံခိုင်းတာဟာ

၃၉။ တောထွက်လိုလျှင်

၁၅၅

မာန်မာနကို နှိမ်ချတဲ့ အနေနဲ့ ဥပါလိကို ရှိခိုးချင်လို့ပါ။

ရိုးရိုးကျင့်ပါ

တစ်ချို့က မိမိအနေနဲ့ သူ့ဌေးဘဝက ပညာတတ်ကြီးဘဝက ရှိတဲ့ ပစ္စည်းနဲ့ ရာထူးဂုဏ်သိန်ကို စွန့်ပြီး ဘုန်းကြီးဝတ်လာပါတယ်ဆိုတာကို လူတွေကို ကြားလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီလိုပြောတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က လူတွေက မိမိကို အထင်ကြီး လေးစားပြီး အရှိအသေခံချင်တာ၊ အဲဒီကတစ်ဆင့် ဘုန်းကြီး လာလံ့ရှင်မှုကို မျှော်လင့်တာတွေပေါ့။ စွန့်ပြီးသား ဥစ္စာနဲ့ ရာထူးကို ဘာလို့ ခဏခဏ စားမြုံ့ ပြန်နေအုံးမှာလဲ။ ဒါတွေကို မမက်မောလို့ ဘုန်းကြီး ဝတ်ခဲ့တာပဲ မတုတ်လား။

တစ်ချို့ဆိုရင် လူလောကဗွား (လူလောကကလာသူ) ဖြစ်တဲ့ အတိုင်း လူအများစုရဲ့ အထာကို ကျွမ်းလို့ လူတွေရှေ့မှာ လူတွေအကြိုက် ဟန်ဆောင်ပြတယ်။ လူအိမ်တွေကို အလည်သွား ညအိပ်ပြီး ခုတင်ပေါ်မှာ ကျောချ မအိပ်ပါဘူးဆိုပြီး ကုလားထိုင်ကိုပါ ယူသွားပြီး တစ်ညလုံး ထိုင်ပြတတ်တဲ့ တောထွက်တွေ (လူအိမ်မှာ သွားအိပ်ပါတယ်ဆိုမှ ထိုင်အိပ်တဲ့ သူ့တင်အကျင့်ကော စင်ကြယ်နိုင်ပါ့မလား)၊ လူတွေ ဆိုတဲ့ ပွဲညကျမှ ဖျော်ရည် လာကပ်သူတွေက အကြာကြီး စောင့်နေရတဲ့အထိ လူရှေ့မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ပြတဲ့ တောထွက်တွေကိုလည်း တွေ့ဖူးပါရဲ့။ ဒီလို ဟန်ဆောင်ရုံ သက်သက်နဲ့ နှစ်ဖက်လုံး အကျိုး မရှိနိုင်ပါဘူး။

ဂရုက(အပြစ်လေး) အာပတ်နဲ့ လဟုက(အပြစ်ပေါ့) အာပတ်ကို တောင် ခွဲခြားနားမလည်ဘဲ ကိုယ်ကမှ ဝိနည်းစည်းကမ်းကို တကယ်လိုက်နာသယောင်ပြုပြီး ဝိနယဂရုက (ဝိနည်းအလွန်လေးစားသူ) ကြီးအနေနဲ့ အထူးသဖြင့် မသိတဲ့ လူတွေရှေ့မှာ အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင်တယ်။ အဲဒီလောက် ဝိနည်းကို လေးစားပြုပြီးမှ သမီးတွေ သမက်တွေ ကြည်ညိုအောင်လို့ သူတို့အမေ အဖွားကြီးရဲ့ ခြေသလုံးကို နှိပ်ပေးတဲ့ တောထွက်ကိုတောင် ကံမကောင်းစွာ တွေ့ခဲ့ဖူးပါရဲ့။

မပြည့်အိုး

မပြည့်တဲ့ အိုးလိုလည်း မဖြစ်သင့်ဘူး။ အလှူအိမ်မှာ ဘုန်းကြီးတွေ စုပြီး

ဗုဒ္ဓဘုရားပေးတဲ့ ဆွမ်း

(၁) ဗုဒ္ဓဖြစ်မဲ့နေမှာ သုဇာတာသူဌေးသမီး ကပ်လူတဲ့ နွားနို့နဲ့ချက်တဲ့ ဆွမ်းကို ဘုရားပေးပါတယ် (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၉၁)။ ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် ၄၉ ရက် အကြာမှာ သိကြားမင်း ဆက်ကပ်တဲ့ ဖန်ခါးသီးကို ဘုရားပေးတယ်။ အဲဒီနောက် တပုဿနဲ့ဘလံကတို့ လူအိန်းတဲ့ မုန့်ကြွက်ကျစ်နဲ့ ပျားမုန့် ဆုပ်ကို ဘုရားပေးပါတယ် (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၉၁။ ဝိ ၃၊ ၃)။ ဝေရုဠာမြို့မှာ ၁၂ ဝါမြောက် ဝါဆိုစဉ်က ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးနဲ့ ကြုံလို့ ‘မုယောဆန်မှုန့်’ ကို သုံးဆောင်ရတယ် (ဝိ ၁၊ ၆)။ အခါတစ်ပါးမှာ ဝေသာလီပြည်သား သီဟအမည်ရတဲ့ စစ်သူကြီးဟာ ဗုဒ္ဓအမှူးရှိတဲ့ သံဃာကို ‘အလို အလျောက်ဖြစ်သော အသား (ပဝတ္တမံသ)’နဲ့ စီမံချက်ပြုတ်တဲ့ ဆွမ်းကို ဆက်ကပ်ပါတယ် (အံ ၃၊ ၂၂)။ (ပဝတ္တမံသ ဆိုတာ မိမိကို ရည်ရွယ်ပြီး မသတ်တဲ့၊ တစ်နည်း ဈေးမှာ မထင်မှတ်ဘဲ တွေ့လို့ ဝယ်လာတဲ့ အတွက် ရဟန်းတို့ အပ်စပ်တဲ့ အသားလို့ ဆိုလိုပါတယ်။)

ဗုဒ္ဓဟာ မိမိရဲ့ ဆွမ်းကိစ္စအတွက် ရောက်ရာအရပ်မှာ ဆွမ်းခံ ထွက်ပြီး ကြည့်ညိုသူတွေက လူအိန်းတဲ့ အစားအစာကို စားသုံးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယေဘုယျအနေနဲ့ ပြောရရင် ဗုဒ္ဓဟာ လူသားပုဂ္ဂိုလ် လူသား အသွေးအသား ဖြစ်လို့ ထိုခေတ်က အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားတို့ စားသုံးတဲ့ အစားအစာကိုပဲ စားသုံးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ ကိုယ်လက်သန့်စင်ကိစ္စ

(၂) ‘ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် နံနက်စောစော အိပ်ယာမှထပြီး အလုပ် အကျွေးပြုသူ တပည့်သာဝကတို့အား ချီးမြှောက်ရန်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ကျန်းမာစေရန် လုတ်ကျင်း (ပါးစပ်ဆေး)ခြင်းစသည့် ကိုယ်လက် သန့်စင်မှုကို ပြုတော်မူ၏ (ဒိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၄၅)’။

ဗုဒ္ဓဟာ ဗုဒ္ဓဖြစ်မယ့်နေ့ နေရုဠာရာဖြစ်ထဲမှာ ရေချိုးတယ်။ သိကြားမင်းဆက်ကပ်တဲ့ ရေနဲ့ ခံတွင်းကို ဆေးတယ်။ သိကြားမင်းပဲ ဆက်ကပ်တဲ့ ဖန်ခါးသီးကို စားပြီး ဝမ်းကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်တယ် (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၉၁)။ (ဝမ်းချူတဲ့ သဘောမျိုး စဉ်းစားနိုင်ပါတယ်။) မြတ်စွာ

တယ်။ သူတို့ကမှ တကယ့် ဘုန်းကြီးအလုပ်ကို လုပ်နေတယ်လို့ ထင်ပြီး သွေးနားထင်ကို ရောက်နေတတ်တယ်။ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ဖို့ ပရိယတ္တိကို သင်စရာ မလိုဘူးလို့လည်း ‘တစ်ကြွေး’တတ်တယ်။ အမှန်က နိဗ္ဗာန်ရဖို့ ပရိယတ္တိကို သင်ကိုသင်ရတယ်။

အင်း၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်က နာမည်ကြီးတဲ့ ဘုန်းကြီးနောက်က အထုပ်ဆွဲပြီး လိုက်နေရရင်တော့ အဆိုးဆုံးပါပဲ။ ဟိုဘုန်းကြီးရဲ့ အရှိန်နဲ့ လူတွေ အရေးပေး ခံနေရတာကိုက သူ့ဘဝမှန်ကို သိဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘဲ စုန်းကဝေ ပူးခံနေရသလို ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သင်ကို သင်ပါ

တစ်သက်လုံး ဘုန်းကြီးဝတ်တော့မယ်ဆိုရင် ခိုင်ကျည်ပြီး နှိမ်ချတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးပါ။ ပြီးတော့ အောက်ခြေကပဲ စသင့်တယ်။ ဘယ်လောက် ဘွဲ့ဒီဂရီရရ၊ အင်္ဂလိပ်စာ တတ်တတ်၊ နိုင်ငံတကာမှာ နေဖူးနေဖူး၊ စည်းစိမ် ရာထူးဂုဏ်သိန် ရှိခဲ့ရှိခဲ့၊ ဒါတွေဟာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးရဲ့ အစစ်အမှန်ဘဝမှာ တိုက်ရိုက် အသုံးမဝင်ဘူး။ ဒါကြောင့် သီလ သမာဓိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်ကို ရှာရမယ်။ ပြီးရင် အခြေခံကစပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပရိယတ္တိရော ပဋိပတ္တိပါ Training တွေ လုပ်ရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို Training လုပ်ရတာဟာ သူများကို လုပ်ပေးတာထက် ခက်တယ်။

သားသမီးတွေရပြီးမှ ရဟန်းပြုလာတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တစ်ပါးဆိုရင် ဘုန်းကြီးဝတ်ပြီးတာနဲ့ စာသင်တိုက်ကြီး တစ်ခုမှာ သားအရွယ် မြေးအရွယ် ကိုရင်ငယ်တွေနဲ့အတူ စာလိုက်သင်တယ်။ ကြီးမှ စာသင်တော့ ပိုပြီး သဘောပေါက် လွယ်တာပေါ့။ မကြာခင်မှာ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ရပြီး ကျမ်းစာတွေ အများကြီး ပြုစုတော်မူသွားတယ်။ အင်မတန် အတုယူစရာ ကောင်းလှပါတယ်။ ဆရာတော် စာအုပ်တွေနဲ့ပဲ ဘုန်းကြီးတို့လည်း ပထမကြီး အောင်ခဲ့တာ။ အရွယ်လွန်ပြီးမှ ဘုန်းကြီးဝတ်လိုသူတွေ အဲဒီလို ဆရာတော်တွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကို ဦးစွာ ရှာဖွေ ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး အားကျတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ မွေးထားသင့်ပါတယ်။

၁၅၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၀။ အနှိုင်းမဲ့လူသားဗုဒ္ဓ

အသက်ကြီးလို့ စာမသင်ချင်တော့ဘူး၊ တရားပဲ ထိုင်တော့မယ် ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေမျိုးကိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ မနှစ်သက်ပါဘူး။ တရားလည်း ထိုင်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ရဟန်းဝတ်နဲ့ တစ်သက်လုံး နေမှာဖြစ်လို့ အနည်းဆုံး ပရိတ်ကြီး၊ ပါတိမောက်နဲ့ ကထိန်၊ ရဟန်းခံ၊ ဥပုသ်ပြုစတဲ့ သံဃာ့ကံဆောင်မှု ဆိုင်ရာတွေကို ဆရာနည်းကျသင်ကို သင်ယူရမယ်။ တတ်နိုင်သေးရင် ဓမ္မပဒ၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ သံယုတ်စတာတွေကိုလည်း သင်ယူပါ။

စာပေပရိယတ္တိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သံဃာငယ်တွေနဲ့ တွေ့ရင်လည်း တန်ဖိုး ထားပြီး မှီဝဲဆည်းကပ်ဖို့ ဆရာတင်ဖို့ ဝန်မလေးပါလေနဲ့။

ဖတ်မှတ် နာယူ

ရဟန်းဘဝ လမ်းညွှန်အနေနဲ့တော့ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် ရေးသားတဲ့ **ရုပ်ပုံရှင်ကျင့်ဝတ် နဲ့ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး**၊ မြောင်းမြမြို့ တိုက်သစ် ပဇ္ဇောတာရုံဆရာတော် အရှင်ကုမာရမထေရ် ရေးသားတဲ့ **ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ ကျင့်သုံးနေထိုင်နည်း** စတဲ့ စာအုပ်တွေကို ဘုန်းကြီး မဝတ်ခင်မှာ ကြိုပြီး ဖတ်ထားသင့်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မရေးရာ ညွှန်းစရာစာအုပ်တွေ များလွန်းလို့ မိမိနှစ်သက်တဲ့ ဆရာတော် သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်ရေးတဲ့ ကျမ်းစာတွေကို ဖတ်နိုင်တယ်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ကျမ်းစာအုပ်တွေလည်း အများကြီးရှိတာမို့ အထူးမညွှန်းလိုပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို လေ့လာတဲ့ ဆရာကြီးတစ်ဦး ပြောဖူးတာက လေ့လာခါစမှာ ဘုရားစောင်းတန်းက တစ်မတ်တန် စာအုပ် ပိစိကွေးလေးတွေက စပြီး တဖြည်းဖြည်း ဖတ်လာလိုက်တာ နောက်ဆုံးတော့ ပိဋကတ်မြန်မာပြန်တွေကိုတောင် ဖတ်နိုင်လာပါသတဲ့။ ပိဋကတ်ဗဟုသုတပြည့်စုံတဲ့ ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တွေရဲ့ တရားတိပ်ခွေတွေကလည်း ဓမ္မနားလည်မှု စွမ်းရည်ရည်ကို မြင့်စေနိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓတရားဟာ ယုံရင်ပြီးရော ဆိုတဲ့ဝါဒမျိုး မဟုတ်လို့ သုတ ပညာ တိုးသထက် တိုးအောင် ဖတ်မှတ် နာယူနေသင့်ပါတယ်။ ▣

ဖြေ ၃၀၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော်အရှင်မြတ် ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဟာ ထာဝရဘုရား မဟုတ်လျှင် ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်ပါသနည်း။ တပည့်တော် သိချင်တာတွေက (၁) သာမန် လူသား မဟုတ်သော ဗုဒ္ဓသည် ဘယ်လို အစားအသောက်မျိုးကို စားသုံးပါသနည်း (၂) ဗုဒ္ဓမှာ မစင် ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ခြင်းကိစ္စ ရှိပါသလား (၃) ဗုဒ္ဓဟာ ကျိန်းစက်ခြင်း ရှိပါသလား (၄) ဗုဒ္ဓဟာ သာမန် လူသားဖြစ်လို့ ဖျားနာခြင်း နာမကျန်းခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသလား၊ ဖြစ်နိုင်လျှင် သာမန်လူသား မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုနိုင်ပါမည်လား (၅) ဗုဒ္ဓမှာ သင်္ကန်း ဘယ်နှစ်ထည်ရှိပါသလဲ (၆) ဗုဒ္ဓရဲ့ သပိတ်တော် အကြောင်းကိုလည်း သိလိုပါသည်။

စောဘာချစ်

ပါရမီကိုယ်

ဗုဒ္ဓဟာ သက်ရှိနဲ့ စကြဝဠာအပါအဝင် အရာခပ်သိမ်းကို ဖန်ဆင်းပေးတဲ့ ထာဝရဘုရား မဟုတ်ပါဘူး။ ‘အက္ခာတာရော တထာဂတာ’ ဆိုတဲ့ အတိုင်း ကိုယ်တိုင် နှစ်ပေါင်းများစွာ တရားအားထုတ်လို့ ရရှိခဲ့တဲ့ ဓမ္မအတွေ့အကြုံကို လူအများ နားလည်အောင် လမ်းညွှန် ဟောကြားသူ သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သာမန်လူသားလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လွန်ကဲတဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်သခင် လူသားလွန် (ဣစ္ဆရိယ မနုဿ) ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဘဝမှာ ဗုဒ္ဓအမည်ခံတဲ့ လူသားတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ ပါရမီလိုဆိုတဲ့ ကျင့်စဉ်ဆယ်မျိုးကို ဘဝပေါင်းများစွာ ကျင့်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓရဲ့ကိုယ်ဟာ ပါရမီကိုယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပါရမီကိုယ် ဖြစ်လို့လည်း ဗုဒ္ဓဖြစ်လာမယ့် ဒီဘဝမှာ ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုဘဝကို စွန့်ပြီး ငယ်ရွယ်နုပျိုချိန်မှာ ဓမ္မကို ရှာဖွေဖို့ စွမ်းရည်ရှိခဲ့တာပေါ့။

၁၆၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တန်ပစ္စည်းကို ခံလည်းမခံယူ သုံးလည်း မသုံးဆောင်ကြသောကြောင့် ပါ (မ-၉ ၂၊ ၁၃၈) တဲ့။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ဒီသပိတ်တော်ကိုပဲ ဘဝတစ် သက်တာ အသုံးပြုသွားဖွယ် ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ဝေသာ လိမြို့က ထွက်ခွာတဲ့အခါ ငိုယိုပြီးလိုက်နေကြတဲ့ လိစ္ဆဝီမျိုး ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေ ကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ဆွမ်းခံသပိတ်တော်ကို ပေးခဲ့တယ်လို့ဆိုတယ်။ ရှေးခေတ် ဝေသာလိမြို့မှာ အဲဒီဗုဒ္ဓသပိတ်တော်ကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ စေတီတော်မှာ ထည့်သွင်း(ဌာပနာ) ထားတယ်။ အဲဒီ ၂ ရာစုမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ကန်သျှကဘုရင်ဟာ ဝေသာလိကို တိုက်ခိုက်အောင်နိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓ သပိတ်တော်ကို မိမိ၏မြို့တော် ပက်ရှုပါသို့ ယူသွားတယ်။

အဲဒီ ၄ ရာစု ဗာဟိယန် ပက်ရှုပါကို ရောက်တဲ့အခါ အဲဒီ သပိတ်တော်ကို ပူးတွေ့ရသေးတယ်။ နောက်ထပ်နှစ်ပေါင်း ရှစ်ရာ ကျော်ထိ အဲဒီစာတ်တော်အကြောင်းကို မှတ်တမ်းတွေမှာ ဖော်ပြကြ တယ်။ ဗုဒ္ဓသပိတ်တော်ကို ဌာပနာထားတဲ့ စေတီတော်ဟာ ဣန္ဒိဝါဒီတို့ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်စဉ်က ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပေမယ့် သပိတ်တော်တော် ကတော့ မပျက်မစီး ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး ယနေ့ခေတ် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ကန္ဓာရ (Kandhara)မြို့က ဣန္ဒိဝါဒီ ဘုရားကျောင်း တစ်ခုအတွင်း ပူး တွေ့နိုင်ပါသတဲ့။ သပိတ်တော်ရဲ့ အပြင်မျက်နှာပြင်မှာ အာရဗီ အက္ခရာ တွေ ရေးခြစ်ထားပါသတဲ့ (Middle Land Middle Way, p. 135)။

ဒေဝါနိပိယတိဿမင်းလက်ထက် (ဘီစီ ၃ ရာစု) မှာ ဗုဒ္ဓသပိတ် တော်တစ်ဆူကို သီရိလင်္ကာသို့ ဆောင်ယူခဲ့ကြောင်းလည်း သိရတယ် (မဟာဝံသ ၃း၁၃)။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓသပိတ်တော်အကြောင်း နှောင်းခေတ် မှတ်တမ်းတွေရဲ့ သေချာမှုကိုတော့ ဆက်လက် လေ့လာရဦးမှာပါ။ ☐

ဗေဒင်ဆရာတို့လည်း ကံ၏အကျိုး အရိပ်အင်္ဂါ လက္ခဏာကို ယူ၍ ဟောကြသည်ပေပင် ဖြစ်သည်။

(ဝိသုဒ္ဓိနိပါတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနိပါတ်အဆုံးအဖြတ်၊ စာ-၁၄၂)

၄၀။ အနှိုင်းမဲ့ လူသားဗုဒ္ဓ

၁၆၁

ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံ တော်မူခါနီးမှာ ဝမ်းတော်လား (ဝမ်းလျှော) ပါတယ် (ဒီ ၂၊ ၂၀၅)။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးတဲ့အခါလည်း သာမန်လူသား တစ် ယောက်လိုပဲ ကျင်ကြီး ကျင်ယင်စွန့်ခြင်း ကိစ္စရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓကျိန်းစက်တယ်

(၃) 'ငါသည် နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ ဆွမ်းခံရာမှ ဖွဲ့ခွာခဲ့၍ ဆွမ်း စားပြီးနောက် ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကို လေးထပ်ခင်းကာ လက်ျာနိပါးဖြင့် သတိသမ္ပဇော်ရှိသည်ဖြစ်၍ အိပ်ပျော်ဖူးသည်ကို အမှတ်ရ၏ (မ ၁၊ ၃၁၆)။ ဗုဒ္ဓရဲ့ တစ်နေ့တာ အချိန်ဇယားမှာ ကျိန်းစက် အနားယူတဲ့အ ချိန်ပါတယ်။ နေ့ဆွမ်းဘုဉ်ပေးပြီးနောက် ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ ခေတ္တထိုင် နေခိုက်မှာ ရဟန်းတော်တွေ မေးတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေကြားတယ်။

အဲဒီနောက် ဂန္ဓကုဋ်တိုက်ခန်းကို ဝင်ပြီး နေ့သန့်စင် (ခေတ္တကျိန်း စက်) ပါတယ်။ (ကြာတဲ့အချိန်ကို အတိအကျမသိပါ။ နောက်ထပ် အချိန်ဇယားကို ကြည့်ရင် တစ်နာရီလောက်လို့ ခန့်မှန်းပါတယ်)။ ညရဲ့ ပစ္စိမယံ (နံနက် ၂-၆ နာရီ)ရဲ့ ဒုတိယပိုင်း (နံနက် ၃-၄ နာရီ) အချိန် မှာ တစ်ဖန် ဗုဒ္ဓ ကျိန်းစက် အနားယူပါတယ် (ဒီ-၄ ၁၊ ၄၅)။

ဗုဒ္ဓ နာမကျန်းဖြစ်တယ်

(၄) ရာဇပြုဟ်မြို့ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၊ ကလန္ဒကနိဝါပမှာ သီတင်းသုံးခိုက် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ပြင်းစွာ နာမကျန်းဖြစ်လို့ အရှင်စုန္ဒမထေရ် ဟောတဲ့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတရားကို နာယူပါတယ် (သံ ၃၊ ၇၂)။ ဗုဒ္ဓဟာ ကပိလ ဝတ္ထု မြို့တော်ခန်းမသစ်ဖွင့်ပွဲမှာ သကျမျိုးတို့ကို တရားဟောနေဆဲ ခါး ကိုက်လာလို့ ဟောလက်စတရားကို ရပ်နားပြီး အရှင်အာန္တာကို ဆက် ပြီး ဟောခိုင်းပါတယ် (မ ၂၊ ၁၅)။

တစ်ခါ တစ်ခါမှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ ခေါင်းကိုက် ရောဂါကို ခံ စားရတယ် (အပဒါန ၁၊ ၃၉)။ ဗုဒ္ဓဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီးမှာ ဝမ်းတော် လား (ဝမ်းလျှော)တဲ့ ရောဂါဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ရောဂါနဲ့ပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံ တော်မူပါတယ် (ဒီ ၂၊ ၂၀၅)။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့မှာ ကိုယ်ကာယ နာမကျန်းဖြစ်မှုရှိပါတယ် (မူလဋီ ၁၊ ၁၅၀)။ အဲဒီလို နာမကျန်းဖြစ်တာဟာ မည်သူမျှ ရှောင်လွှဲ မရတဲ့ လောကသဘာဝအတိုင်း ဖြစ်ရတာပါ။ သာမန် လူသားမဟုတ်တာက အတုမဲ့ သီလသမာဓိပညာ ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတာရယ်၊ နက်နဲတဲ့ ဝိပဿနာပညာ ရှိတာရယ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ရှိတာရယ်၊ ပရမီတ္တဝိဇာနည်ဉာဏ် (သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်)ရှိတာရယ် တွေကြောင့် သာမန်လူသားလို့ မဆိုနိုင်တာပါ။

ဗုဒ္ဓရဲ့ သင်္ကန်းတော်များ

(၅) ဗုဒ္ဓဟာ အနောမာ သောင်ကမ်းမှာ ရဟန်းပြုနိုင်ဖို့ မိတ်ဆွေဖြစ်ဖူးတဲ့ ဗဒ္ဓိကာရ ဗြဟ္မာက သင်္ကန်းသုံးထည် (ကိုယ်ရုံ ကေသီ၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်း) အပါအဝင် ပရိက္ခရာရှစ်ပါး လှူဒါန်းခဲ့တယ် (ဇာ-၄၅ ၁၊ ၇၄။ သုတ္တန်-၄၅ ၂၊ ၁၁၀)။ အခါတစ်ပါး မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ပံသုကူ သင်္ကန်းကို ရခဲ့တယ် (ဝိ ၃၊ ၃၆)။ အဲဒီသင်္ကန်းဟာ ပုဏ္ဏာ အမည်ရှိတဲ့ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အလောင်းကောင်မှာ လွှမ်းမတ်ထားတဲ့ ပုန်မုန့်တွေ လိမ်းကျံပိုးလောက်တွေ ပြည့်နေတဲ့ ပိတ်စကိုခွာပြီး ဒုက္ခသင်္ကန်းချုပ်ခဲ့တာကို ရည်ရွယ်တယ်လို့ ဆိုကြတယ် (ဝိမတိ-ဋီ ၂၊ ၉၇)။ ဗုဒ္ဓဟာ အဲဒီပုဏ္ဏာရဲ့ ကိုယ်က ခွာယူ ချုပ်ဆိုးတဲ့ ဒုက္ခသင်္ကန်းကို အရှင်မဟာကဿပရဲ့ ပုဆိုးဟောင်း ဒုက္ခသင်္ကန်းနဲ့ လဲလှယ်ခဲ့တယ် (သံ ၁၊ ၄၃၉)။ အဲဒီလို လဲရတာက အရှင်မဟာကဿပကို မိမိ(ဗုဒ္ဓ)မရှိတဲ့နောက် မိမိ (ဗုဒ္ဓ) နေရာမှာ ထားလိုလိုပါ (သံ-၄၅ ၂၊ ၁၈၃)။

(သံယုတ်ပါဠိတော် အသွားအရ ဒုက္ခသင်္ကန်း လဲတဲ့အချိန်ဟာ အရှင်မဟာကဿပ ရဟန်းပြုပြီးခါစ ဖြစ်လို့ ပုဏ္ဏာရဲ့အလောင်းက ရယူတဲ့ ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဗုဒ္ဓသုံးဆောင်တာလည်း ကြာသေးပုံ မရဘူး။ အနောမာသောင်ကမ်းမှာ ဗဒ္ဓိကာရလူတဲ့ ဒုက္ခသင်္ကန်း ဘယ်ဆီမှာဆိုတာကို ကျမ်းဂန်နဲ့သိ ပညာရှိတို့ ဗဟုသုတ မျှဝေပါကုန်။)

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးဖြစ်တဲ့ ပါဝါမြို့မှ ကုသိနာရုံအကြာ လမ်းခရီး တစ်နေရာရှိ သစ်ပင်ရင်းမှာ ဒုက္ခသင်္ကန်း (အရှင်မဟာကဿပ

လူတဲ့ သင်္ကန်းဖြစ်ဖွယ်ရှိကို လေးထပ်ခင်းပြီး ထိုင်နေခိုက် ကာလာမအနွယ် အာဠာရရဲ့တပည့် မလ္လမင်းသား ပုတ္တုဿဟာ ဗုဒ္ဓကို ရွှေအဆင်း ရှိတဲ့ ပွဲထိုင်အဝတ်ချောတစ်စုံကို လှူဒါန်းပါတယ်။ အဲဒီအဝတ်ချောကို အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ လွှမ်းခြုံပေးလိုက်တော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ကိုယ်ခန္ဓာ ရှေ့ရောင်လွှမ်းသွားတယ် (ဒီ ၂၊ ၂၀၅)။

ဗုဒ္ဓ သပိတ်တော်

(၆) ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် ခုနစ်ခုမြောက် သတ္တာဟ လင်းလွန်းပင်အောက်မှာ သီတင်းသုံးခိုက် အရပ်လေးမျက်နှာက နတ်မင်းကြီး လေးယောက် လာရောက်ပြီး ‘ကျောက်ညိုဖြင့် ပြီးသော (ကျောက်ညိုနဲ့ လုပ်ထားတဲ့) သပိတ်လေးလုံး’ကို တစ်ပြိုင်နဲ့ လှူဒါန်းကြတယ် (ဝိ ၃၊ ၃)။ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်စဉ်က ဗုဒ္ဓ အသုံး ပြုခဲ့တဲ့ သပိတ်တော် (ဗဒ္ဓိကာရ ဗြဟ္မာလူတဲ့ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးထဲက သပိတ်တော် ဖြစ်နိုင်တယ်)မှာ သုဇာတာ သူဌေးသမီးရဲ့ နို့ဗုနာဆွမ်းကို အလှူခံတဲ့ အချိန်ကစပြီး ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့လို့ တပုဿနဲ့ ဘလ္လိကတို့ မုန့်လူတဲ့ အချိန်မှာ ဗုဒ္ဓမှာ ထည့်စရာ သပိတ်မရှိခဲ့ဘူး (ဝိ-၄၅ ၃၊ ၂၃၉)။

‘နတ်မင်းလေးယောက်သည် ပထမတွင် ဣန္ဒနိပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသော သပိတ်ကို လှူဒါန်းကြသော်လည်း ဗုဒ္ဓ လက်ခံတော်မမူ။ ကျောက်ညိုဖြင့် ပြီးသော သပိတ်ကို လှူဒါန်းမှသာ ဗုဒ္ဓသည် သပိတ်လေးလုံး စလုံးကို လက်ခံတော်မူ၏။ အလိုဆန္ဒကြီးသောကြောင့် မဟုတ်ဘဲ လှူဒါန်းသူတို့၏ သန္တတရားကို စောင့်ရှောက်ရန်သာ သပိတ်လေးလုံး စလုံးကို အလှူခံခြင်းဖြစ်၏။ အလှူခံပြီးနောက် သပိတ်လေးကို တစ်လုံးတည်းဖြစ်သွားအောင် အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်၏ (ဝိ-၄၅ ၃၊ ၂၃၉)။’

‘အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော၊ သို့မဟုတ် အသစ်ဖြစ်သော ကျောက်ညိုဖြင့် ပြီးသော သပိတ်’လို့ အဋ္ဌကထာ(ဝိ-၄၅ ၃၊ ၂၃၉)မှာ နှစ်မျိုး ဖွင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သုတ္တန်ဋီကာကျမ်းပြု အရှင်ဓမ္မပါလကတော့ ‘အသစ်ဖြစ်သော ကျောက်ညိုသပိတ်’ ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကထာ ဒုတိယနည်းကိုပဲ နှစ်သက်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ‘ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့မည်သည် အဖိုး

၁၆၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တော်သာ ဝေဿန္တရာဆိုရင် အဲဒီလို လူအိန်းမှာ မဟုတ်ပါဘုရား။ အဲဒီ ကိစ္စအတွက် ရှင်းလင်းပေးစေလိုပါသည် ဘုရား။

မန်းပုည

အကန့်အသတ်မဲ့

ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓနဲ့ ရဟန္တာစတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ လောကအပေါ် ထားရှိတဲ့ မေတ္တာတရားမှာ အကန့်အသတ် မရှိပါဘူး။ လူကောင်း လူဆိုး၊ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ၊ မိန်းမ ယောက်ျား၊ အသားရောင်၊ လူမျိုးနဲ့ လူတန်းစားတွေနဲ့ ကန့်သတ်ထားပါဘူး။ ရန်သူ မိတ်ဆွေလည်း မခွဲ ခြားပါဘူး။ မြတ်ဗုဒ္ဓဆိုရင် ခြေမတော်မှာ သွေးစိမ်းတည်အောင် ပြုမူတဲ့ ဒေဝဒတ်နဲ့ သားတော် ရာဟုလာ၊ ရန်ပြူးဖွဲ့သူ ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဖခင် သုပ္ပဗုဒ္ဓ တို့နဲ့ ညီတော် အရှင်အာနန္ဒာတို့ကို ခြားနားခြင်းမရှိဘဲ မေတ္တာ ထားနိုင် လို့ မဟာကရုဏာရှင်လို့ ဆိုရတာပါ။ မြတ်ဗုဒ္ဓမှာက ပိုပြီး ချစ်နှစ်သက် လို့ အထူးရွှေချယ် ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် လူမျိုးဆိုတာ မရှိဘူး။

ဒီလို အကန့်အသတ်မဲ့တဲ့ မေတ္တာမျိုးထဲမှာ ချစ်သူ သမီးရည်းစား လင်မယားတွေ အကြားမှာ ထားရှိတဲ့ အချစ်မျိုး (တဏှာပေမ)နဲ့ သား သမီး မိဘ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ မိသားစုဝင်တွေ အချင်းချင်း ချစ်တဲ့ အချစ်မျိုး (ဂေဟသိတပေမ)ဆိုတဲ့ မေတ္တာ နှစ်မျိုး အကျုံးမဝင်ဘူး။ သူလိုကိုယ်လို ပုထုဇဉ်တွေမှာ အဲဒီ မေတ္တာ သုံးမျိုးလုံး ရှိနိုင်ပေမယ့် ပထမအမျိုးအစားက အားနည်းပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယ မေတ္တာမျိုးကတော့ ကိုယ်ချစ်တဲ့လူနဲ့သာ ပတ်သတ်တဲ့ အ တွက် မစစ်မှန်နိုင်ဘူး။ မည်မျှကြီးကျယ် ခမ်းနားတဲ့ အချစ်သင်္ကေတ ဗိမာန်ကြီးတွေ တည်ဆောက်ခဲ့စေကာမူ ပရမတ္ထမေတ္တာ ရှုထောင့်မှ မေတ္တာ အစစ်အမှန် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တဏှာရာဂကိုသာ အခြေခံပါလိမ့် မယ်။ ချောမောလှပတဲ့အတွက် စွဲလမ်းစရာကောင်းလို့၊ ငါနဲ့ အယူဝါဒ တူလို့၊ ဝါ ဝကား နားထောင်လို့ စတဲ့အကြောင်းတွေနဲ့ လူတစ်ယောက်၊

၄။ နှစ်ကျိပ်ရွှစ်ဆူ

ဧပြီ ၁၇၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

‘ဤခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်’ဟု ကြားဘူးပါသည်။ နှစ်ကျိပ် ရွှစ် ဆူသော ဘုရားရှင်ဟုလည်း ကြားဘူးပါသည်။ ခုနစ်ဆူသောဘုရား ရှင်သည် နှစ်ကျိပ်ရွှစ်ဆူဘုရားထဲမှာ ပါဝင်ပါသလား။ မပါဝင်ဘူးဆိုလျှင် ဘုရားရှင် သုံးဆယ့်ငါးဆူဟု ဆိုလိုပါသလားဘုရား။ အဆိုပါ ဘုရား ရှင်တို့၏ အမည်များကိုလည်း သိလိုပါတယ်ဘုရား။ ခုနစ်ဆူဘုရား သို့မဟုတ် နှစ်ကျိပ်ရွှစ်ဆူဘုရားနှင့် ပတ်သက်သည့် သိမှတ်ဖွယ်ရှိလျှင် ဓမ္မဗဟုသု မျှဝေစေလိုပါသည်။

ကျော်ဇေယျ

ရှေးပြစ်ကို သိတဲ့ညာဏ်

မဟာပဒါနသုတ် ပါဠိတော် (ဒီ ၂၊ ၄၉) မှာ ‘ဝိပဿီ၊ သီဒါ၊ ဝေဿဘူ၊ ကကုသန္ဓ၊ ကောဏာဂမန၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ’လို့ ဗုဒ္ဓ ခုနစ်ဆူရဲ့ ဘွဲ့အမည်ကို ဟောပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော် (စာ၊ ၃၂၁-၃၂၅) မှာ ဖော်ပြပြီး ခုနစ်ဆူအပြင် ‘ဒီပင်္ကရ၊ ကောဏ္ဍည၊ မင်္ဂလာ၊ သုမန၊ ရေဝတ၊ သောဘိတ၊ အနောမဒေသီ၊ ပဒုမ၊ နာရဒ၊ ပဒုမတ္တရ၊ သုမေမ၊ သုဇာတ၊ ဝိယဒေသီ၊ အတ္တ ဒေသီ၊ ဓမ္မဒေသ၊ သိဒ္ဓတ္ထ၊ တိဿ၊ ဗုဿ’လို့ ဗုဒ္ဓ နှစ်ဆယ့်ငါးဆူတို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓဝင်ကို ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီ ဗုဒ္ဓဝင်တွေကို ဗုဒ္ဓ (ဂေါတမ) ရှင်တော်မြတ်ဟာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ (ရှေးဘဝတွေကို မြင်နိုင်တဲ့ ဝိပဿနာ အားထုတ်မှုကြောင့် ရရှိတဲ့) ညာဏ်တော်နဲ့ ဟောတော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ် (ဒီ-၆ ၂၊ ၁၄)။

ဤခုနစ်ဆူ

မဟာပဒါနသုတ်တော်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်နဲ့တကွ ဗုဒ္ဓ ခုနစ်ဆူကိုသာ ဟောတော်မူရတာက ‘လူဖြစ်စဉ် တစ်ချိန်က ဖော်ပြပါ ဘုရား ခုနစ်ဆူ

၁၆၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထံမှာ တပည့်ခံပြီး တရားကျင့်ကြံခဲ့ကြပြီး ယခုအခါ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်နေကြသည့် ဗြဟ္မာများကို ချီးမြှောက်လိုခြင်း၊ တရားနာပရိသတ် ၏ အလိုဆန္ဒ (ဝေနေယျဇ္ဈာသယ) အရ နှစ်ဆဲ့ငါးဆူလုံးကို ဟောရန် မလိုအပ်ခြင်းတို့ကြောင့် (ဒီ-ဇီ ၂၊ ၁၄) ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော်မှာတော့ ကိုယ်တော်မြတ် နိယတဗျာဒိတ် (ဘုရား ကေနိဖြစ်မယ်လို့ မိန့်ကြားခြင်း) ကို ခံယူခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင် ၂၄ ဆူနဲ့ ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင်ပါ ပေါင်း ၂၅ ဆူကို ဟောတော်မူတာ ဖြစ် ပါတယ် (ယင်း ၂၊ ၁၄)။

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ

အပဒါန်ပါဠိတော်မှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓ နိယတဗျာဒိတ်ကို ခံယူတဲ့ ဗုဒ္ဓ ၂၄ ဆူ အပြင် ပထမဆုံး နိယတဗျာဒိတ်ကို ခံယူခဲ့တဲ့ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓ မတိုင်ခင် ရှေ့က အဲဒီကမ္ဘာ တစ်ခုတည်းမှာပဲ ပွင့်တော်မူပြီးဖြစ်တဲ့ တဏှာကံရ မေဝေကံရ၊ သရဏကံရ ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓသုံးဆူကိုပါ ဟောတော်မူလို့ ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ အပါအဝင် ဗုဒ္ဓပေါင်း နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဖြစ်သွားပါတယ်။

အပဒါန်ပါဠိတော်မှာပဲ ‘သုမင်္ဂလ (အပဒါန် ၁၊ ၂၂၄)၊ ကကုဓ (ယင်း ၁၊ ၂၅၄)၊ အာနန္ဒ (ယင်း ၁၊ ၂၅၆)၊ ရောမသ (ယင်း ၁၊ ၂၆၈)၊ သုဒဿန (ယင်း ၁၊ ၂၂၁)၊ သမ္ဘဝ (ယင်း ၁၊ ၂၂၂)၊ ဥပတိဿ (ယင်း ၁၊ ၂၂၂)၊ အနောမ (ယင်း ၁၊ ၂၃၂)၊ သတရံသီ (ယင်း ၁၊ ၂၄၁)၊ အဇ္ဈန (ယင်း ၁၊ ၂၄၅)၊ သုမန (ယင်း ၁၊ ၂၄၇)၊ အနုရုဒ္ဓ (ယင်း ၁၊ ၄၁၀)၊ သတရံသီ (အပါဒန ၂၊ ၄၁)၊ ရောသိတ (ယင်း ၂၊ ၄၈)၊ သုမန (ယင်း ၂၊ ၅၁)၊ သုစိန္တိတ (ယင်း ၂၊ ၇၇)၊ အဇ္ဈန (ယင်း ၂၊ ၉၀)၊ ကကုဓ (ယင်း ၂၊ ၉၄)၊ သမ္ဘဝ (ယင်း ၂၊ ၁၀၀) လို့ ဗုဒ္ဓ ၁၉ ဆူ (ဘွဲ့အမည် တူပေမဲ့ ပွင့်တော်မူတဲ့ ကာလချင်း မတူလို့ သီးခြား ရေတွက်ပါတယ်) တို့ရဲ့ ဘွဲ့အမည်တွေကိုလည်း တွေ့ရပါ တယ်။

အဲဒီ ဘွဲ့အမည်တွေကတော့ ‘အဇ္ဈနော နာမ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဟိမဝန္တေ ဝသိ တဒါ (အဇ္ဈန ဘွဲ့တော်ရှိ ဘုရားရှင်သည် ထိုစဉ်အခါ ဟိမဝန္တာ တော၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏)’ (အပဒါန် ၁၊ ၂၄၅) စတဲ့ စကားရိပ်

၄၂။ ဝေဿန္တရာ နှလုံးသား

၁၆၇

တွေအရ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ ဘွဲ့အမည်တွေ မဟုတ်ဘဲ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ ဘွဲ့အမည်တွေ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူနိုင်ပါတယ်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေ ဟာ တောမှာပဲ သီတင်းသုံးလေ့ရှိပါတယ်။

အဖြေ

အထက်က ဖော်ပြခဲ့တာတွေကို ဖတ်ပြီးတဲ့အခါ ၂၈ ဆူထဲမှာ ၇ ဆူ ပါဝင်ပြီး ဖြစ်တာ၊ သီးခြား မဟုတ်တာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ၇ ဆူ ဆိုရင် တပည့်ဖြစ်ဖူးတဲ့ ဗြဟ္မာတွေကို ညွှန်း၊ ၂၄ ဆူဆိုရင် ဗျာဒိတ် ခံခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓတွေကိုညွှန်း၊ အပို ၃ ဆူက ပထမဆုံး ဗျာဒိတ်ခံဗုဒ္ဓရဲ့ နောင်တော်ဗုဒ္ဓတွေလို့ အချုပ်မှတ်လိုက်ပါ။ သုံးဆဲ့ငါးဆူလို့ မမှတ်ပါနဲ့။

အပဒါန်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်ကို လေ့လာလို့ ဘုရားဘွဲ့ အမည်တွေ တိုးလာရင်လည်း အဲဒီတွေက ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေရဲ့ အမည်တွေဖြစ်တယ် လို့ နားလည်နိုင်ပါတယ်။ □

၄၂။ ဝေဿန္တရာနှလုံးသား

ဧပြီ ၁၅၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
အခြားလူတွေကို ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်တတ်တဲ့ လူဆိုး လူသွမ်းတွေကို မေတ္တာ ပို့သင့်ပါသလား။ သူတို့ကို ဘာကြောင့် မေတ္တာပို့ရပါသလဲ။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးဟာ သားတော် သမီးတော်တွေကို နှိပ်စက်တတ် တဲ့ ဇူဇကာ ပုဏ္ဏားကို မလှူဒါန်းသင့်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ သူတို့ကို လှူ ဒါန်းလိုက်ရင် ကလေးတွေရဲ့ ဘဝ တိုးတက်မှာမှ မဟုတ်တာ။ တပည့်

၄၃။ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း

မေ ၁၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

မွေးနေ့ပါတီတစ်ခုမှာ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ရင်း စပ်မိစပ်ရာ ပြောဆိုကြရာမှာ ထိုမိတ်ဆွေက ပရိတ်ရွတ်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။ တပည့်တော် ဘာမှ ပြန်မပြောခဲ့ပေမဲ့ သူပြောတဲ့ စကားက တပည့်တော်ရဲ့ ရင်ထဲမှာ စူးဝင်ကျန်နေခဲ့ပါတယ်။ ပရိတ်ရွတ်ဆိုရန် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားခဲ့ပါသလား ဘုရား။ ထိုမိတ်ဆွေပြောသလို ပရိတ်ရွတ်တာဟာ မန္တန်ရွတ်ဖတ်သလိုမျိုး ဖြစ်နေပါသလား ဘုရား။ ပရိတ်ရွတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် နာယူသူမှာ ဘာကြောင့် ဒါမှ မဟုတ် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ အကျိုးတရားတွေ ရရှိပါသလည်း ဘုရား။ သနားကရုဏာ ရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါတယ် ဘုရား။

ဦးသန်းစိန် (New Delhi, India)

စိတ်ဦးစီးပုံ

ဝါးခြမ်းနှစ်ခုကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပွတ်တိုက်ရင် မီးထွက်တာ၊ ဘီးရဲ့ လည်ပတ် ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် စွမ်းအင်ကိုရပြီး စက်ဘီးရှေ့က မီးလုံးလင်းလာတာတွေကို တွေ့နိုင်တယ်။ နီဗားဒါးပြည်နယ်က ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ် ရောမ ဟူးဗားဒမ် ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံက ဘီးကြီးတွေရဲ့ လည်ပတ်မှုနဲ့ ထုတ်လုပ်တဲ့ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ကို ကာလီဖိုးနီးယား မြောက်ပိုင်း၊ နီဗားဒါးနဲ့ အရီဇိုးနားပြည်နယ်တွေမှာ လျှပ်စစ်မီးကို အလျှံပယ် သုံးနိုင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံလို သုံးနိုင်ငံနီးပါးလောက် သုံးနိုင်တဲ့ စွမ်းအင်ပါ။

အဲဒီလောက် ကြီးမားတဲ့ ရုပ်စွမ်းအင်ဆိုတာ အမှန်တော့ နာမ်စွမ်းအင်ရဲ့ ထုတ်လုပ်ချက်မျှသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်တရားမှာ အဲဒီလို

၄၂။ ဝေဿန္တရာ နှလုံးသား

၁၆၉

လူတစ်စုကိုသာ ချစ်ပြီး ကျန်တဲ့လူတွေကို မုန်းတယ်ဆိုရင် သို့တည်းမဟုတ် တူမျှတဲ့ မေတ္တာ မထားနိုင်ဘူးဆိုရင် အဲဒီမေတ္တာမျိုးဟာ အစွန်းရောက်တာပဲ။ မိမိရဲ့ မိသားစု ကောင်းကျိုးကိုသာ ကြည့်တယ်ဆိုရင် ဒုတိယ မေတ္တာမျိုးလဲ အစွန်းရောက်နိုင်တာပဲ။

အစွန်းရောက်တဲ့ မေတ္တာမျိုးဟာ လောကကို အန္တရာယ်ပြုတတ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အာရှအလင်းရောင် (The Light of Asia) ကဗျာထဲက စာသားလေးတစ်ခုကို အမှတ်ရမိပါရဲ့။

That love is false
Which clings to love for selfish sweets of love. (p. 68)

ကိုယ်ကျိုးဆန်တဲ့ အချစ်အရသာအတွက် ချစ်ဖို့ တွယ်တာတဲ့ အချစ်ဟာ မစစ်ဘူး။

ဝေဿန္တရာ

ဝေဿန္တရာနဲ့ မိမိနဲ့တော့ မယှဉ်သင့်ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ဝေဿန္တရာက ဗုဒ္ဓဖြစ်ဖို့ ပါရမီပြည့်ပြီးသား ဖြစ်နေလို့။ ဝေဿန္တရာဘဝ ပြီးရင် တာဝတိံသာမှာ **ထေတကေတု** နတ်သားဖြစ်ပြီးနောက် ဒီလူ့လောကမှာ ဗုဒ္ဓဖြစ်လာတော့မယ်။ ဒါကြောင့် ဝေဿန္တရာမှာရှိနေတဲ့ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဖြည့်ဆည်းခဲ့တဲ့ ပါရမီထုထည် ပါရမီစွမ်းအင်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါတယ်။ ဝေဿန္တရာလို့ နာမည်ပညတ်ရှိနေတဲ့ အဲဒီကိုယ် (နာမ်နဲ့ရုပ်) ဟာ ပါရမီဆယ်ပါးရဲ့ အစုအပုံကြီး ဖြစ်နေတယ်။

ဒါကြောင့် ဝေဿန္တရာမင်းသား အသက်ရှစ်နှစ် အရွယ်မှာ -
'ဟဒယံ ဒေယျံ စက္ကံ၊ မံသမ္ပိ ရုမိရမ္ပိ စ။
ဒေယျံ ကာယံ သာဝေတွာ၊ ယဒိ ကောစိ ယာစယေ မ။
(စရိယဝိဋက၊ အခန်း ၁၊ ၇၉ ဝါထာ)

“တစ်ယောက်ယောက်က ဝါထီမှာ တောင်းခံလာခဲ့ရင် ယနေ့မှစ၍ ငါသည် ဤအလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျွန်ဖြစ်တယ်လို့ ကြေညာပြီးတော့ (စရိယဝိဋက-၅၊ ၇၉)”

နှလုံးသား၊ မျက်လုံး၊ အသား၊ အသွေးနဲ့ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို ပေး

၁၇၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

လူလိုလိုပါတယ်'လို့ မိမိရဲ့ နှလုံးသား ခံစားချက်ကို ထုတ်ဖော်နိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အလောင်းတော် မင်းသိဒ္ဓတ်ဟာ တောမထွက်ခင်လေးမှာ သစ္စာတည်တံ့တဲ့ ဘဝကြင်ဖော် ယသော်ဓရာမင်းသမီးကို ပြောပြတဲ့ဟန်နဲ့ အာရှအလင်းရောင်ကဗျာမှာ ရေးဖွဲ့ပုံကလဲ ထိခိုက်စရာကောင်းတယ် -

If sorrow falls,
Take comfort still in deeming if there may be
A way to peace on earth by woes of ours. (p. 60)

ဆွေးစရာကြုံရင်
ငါတို့ နုက္ခကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှု
ရှိနိုင်ကောင်းမယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး မင်းဖြေတော့။

ဗုဒ္ဓဝါဒ အတွေးအခေါ် လွှမ်းမိုးတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းမှာ မွေးဖွားလာသူ မဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓအကြောင်း ဗုဒ္ဓဝါဒအကြောင်းကို စာပေမှာ ဖတ်ရှုပြီး ကြည်ညိုနေရတဲ့ အနောက်တိုင်းသား တစ်ယောက်က အဲဒီတုန်းက ဗုဒ္ဓဝါဒအကြောင်းကို လက်တစ်ဆုပ်စာလောက်သာ သိကြသေးတဲ့ အချိန်မှာ အလောင်းတော် မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ နှလုံးသားထဲကို ဝင်စားပြီး အဲဒီလို ခံစားနိုင်တာဟာ ချီးမွမ်း အံ့ဩစရာပါပဲ။

ဗောဓိသတ္တတစ်ယောက်အဖို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိမိရဲ့ အလှူပစ္စည်းကို အမှန်တကယ် လိုအပ် မလိုအပ်ဆိုတာနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို အလှူရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကိုက အတွင်းက ကိုယ်ကျိုးဆန် အတ္တလွန်ကဲတဲ့ တဏှာကို ပယ်သတ်ဖို့ ဖြစ်လို့ပါ။ ဒါပေမဲ့ အရက်သမား တစ်ယောက် အကူအညီ လိုအပ်ချိန်မှာ အရက်သမားက မိမိအလှူကို မှားယွင်းစွာ အသုံးချမယ်လို့ ယူဆရင် မဆိုင်းမတွ ငြင်းပယ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို မှားယွင်းတဲ့ အလှူဟာ ပါရမီ မမြောက်လို့ပါပဲ။

မဒ္ဒိစိတ်ထား

အဆင့်အမြင့်ဆုံး မေတ္တာဟာ အရပ်ဒေသအားလုံးကို ခြားနားခြင်းမဲ့တဲ့ ညီမျှခြင်းနဲ့ ထွန်းလင်း တောက်ပတဲ့ လရောင်နဲ့ တူပါတယ်။ လရောင်ဟာ အမှောင်မှာ ဖောက်ထွင်း လူယက်သူတွေရဲ့ ရန်သူဖြစ်နိုင်ပေမယ့်

၄၂။ ဝေဿန္တရာ နှလုံးသား

၁၇၁

လရောင်ကို အပြစ်တင်ဖို့ အကြောင်းတရား မရှိပါဘူး။ လရောင်ရဲ့ ထွန်းလင်းတောက်ပမှုဟာ မပြောင်းလဲတဲ့ အမှန်တရားဖြစ်လို့ပါ။

ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ထဲက မဒ္ဒိဒေဝီနဲ့ သားတော် သမီးတော် တွေဟာ ကိလေသာ မကုန်သေးတဲ့ ပုထုဇဉ်တွေ ဖြစ်ပေမယ့် အားလုံးဟာ ပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းပူးပြီးသား ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် လေးယောက်ပေါင်း တစ်စိတ် ရှိသူတွေပါ။ ခန္ဓာကိုယ်လေးခုနဲ့ စိတ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သံသရာကြင်ဖော် မဒ္ဒိမင်းသမီးက ပြောလိုက်ပုံက -

‘အနုမောဒီမိ တေ ဒေဝါ ပုတ္တကေ ဒါနုမုတ္တံ။
ဒတ္တာ စိတ္တံ ပဿာဒေဝါ၊ ဘိယျော ဒါနံ ဒေဝီ ဘဝ။
မင်းကြီး၊ သားတော် သမီးတော်တွေကို လှူဒါန်းတဲ့ မင်းမြတ်ရဲ့ မွန်မြတ် အထက်တန်းကျတဲ့ ဒါနုကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်ပါ၏။
လှူဒါန်းပြီးနောက် စိတ်ထဲမှာ ကြည်နူးပါလော့။ ဆထက်တံပိုး တိုး၍ လှူဒါန်းနိုင်သူ ဖြစ်ပါလော့ (ဇာတက ၂၊ ၃၅၂)’တဲ့။

အယူအဆ ခြားနားတာကတော့ အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ကို ရှုမြင်တဲ့ ရှုထောင့်အပေါ်မှာပဲ တည်ပါလိမ့်မယ်။ ဗောဓိညာဏ်အတွက် ပါရမီပြည့်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဘုရားလောင်း တစ်ယောက်ရဲ့ ရှုထောင့်အရဆိုရင် အခြားသူတွေ ဝေဖန်နိုင်ပေမယ့် သားတော် သမီးတော်တွေကို လှူဒါန်းတာဟာ လုပ်သင့်တဲ့ ကိစ္စလို့ ယူဆပါလိမ့်မယ်။

လူအားလုံးရဲ့ အကျိုးအတွက် သားသမီး၊ ဇနီးခင်ပွန်းနဲ့ မိမိမှာ ရှိတဲ့လူတန်းစား ပြည့်စုံမှုတွေကို စွန့်ခွာတဲ့ နှလုံးစိတ်ဝမ်း ကြီးမြတ်တဲ့လူတွေ မိမိပတ်ဝန်းကျင် လောကမှာလည်း အများကြီး ရှိနိုင်ပါတယ်။ □

ကံအကျိုးပေးခွင့်

ကာယောပဓိပယောဂါနံ၊ ဂတိယာ စ ယထာရဟံ။
သမပ္ပတ္တိံ စ ဝိပတ္တိံ စ၊ ကမမမာဂမ္မ ပစ္စတိ။
ကာလ၊ ဥပမိ၊ ပယောဂ၊ ဂတိတို့၏ အထိုက်အလျောက် ပြည့်စုံခြင်း မပြည့်စုံခြင်းကို စွဲ၍ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် အကျိုးပေး၏။
(နာမရူပရိစ္ဆေဒ၊ ၄၅၇-၇၈၈)

၁၇၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၃။ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း

၁၇၇

ရေ၊ အသံမပြုနဲ့။ ရဟန်းရွတ်တဲ့ တရားကိုသိပြီး လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်ရင် တို့တွေ ဘီလူးဘဝက လွတ်မြောက်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ဆိုတယ်။ တရားတော် (သုတ္တန်) အဆုံးမှာ ဘီလူးမ သောတာပန် တည်သွားပါသတဲ့ (သံ ၁၊ ၂၁၁)။ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို ရွတ်ဖတ်မှုဟာ အဲဒီလိုလည်း သူတစ်ပါး အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပရိတ်မရွတ်ခင်မှာ ‘သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ ဂစ္ဆန္တ ဒေဝတာ = စကြဝဠာ ဝန်းကျင်က နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့၊ ဤပရိတ် တရားကို ဟောကြားသည့် နေရာသို့ လာရောက်ကြပါ’လို့ ဖိတ်ကြား တာဖြစ်ပါတယ်။ ‘သုတ္တန်တွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို နားမလည်ဘဲ စွပ်စွဲ ပြောဆိုရင် ဘုရားကို စွပ်စွဲရာ ရောက်တယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း တူး ဖြိုရာ ရောက်တယ်၊ အကုသိုလ်လည်း တိုးပွားပါတယ် (မ ၁၊ ၂၃၆)’။

အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို သိလိုရင် ဆရာကောင်းကို ဆည်းကပ်ဖို့ ပညာရှိ ကို ဆရာတင်ဖို့ ဝန်မလေးသင့်ဘူး။ အသိမာန် (ငါ့ဆိုတဲ့ မာန်) ကို ရှေ့တန်းတင်နေရင် ဘဝတစ်လျှောက် အမှန်တရားနဲ့ မနီးစပ်နိုင်ဘူး။ ▢

၄၄။ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်ခြင်း

မေ ၁၃၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော်အရှင်မြတ်များဘုရား။

အချို့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် အိမ်မှာ ကိုးကွယ်ထားသည့် ဒေဝိဏ္ဏသာခါ ဆင်းတုက မီးကွင်းတယ်၊ သူ့ခိုးမဝင်ရဲအောင် ကာကွယ်ပေးတယ်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။ ထိုယုံကြည်ချက် မှန်ကန်ပါသလားဘုရား။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ရေးတွင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ကိုးကွယ် ပူဇော်မှုသည် အရေးကြီးပါသလား။ ရုပ်တုဆင်းတု ကိုးကွယ်မှုကို ဗုဒ္ဓ ကိုယ်တိုင် စွင့်ပြခဲ့ပါသလား။ မည်သည့် အချိန်ကစတင်ပြီး ရုပ်ပွား

သဘာဝ စွမ်းအင်မျိုးရှိသလို ပရိတ်တော်တွေကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ရွတ် ဖတ်သူမှာလည်း မြင့်မားတဲ့ နာမ်စွမ်းအင် နာမ်သတ္တိတွေ ရှိလာနိုင်ပါ တယ်။ စကားလုံးတွေကို ထပ်ခါထပ်ခါ ရွတ်ဆိုပွားများရင် အဲဒီ စကား လုံးတွေက ထူးခြားတဲ့ နာမ်စွမ်းအင်တွေကို ထုတ်ပေးတဲ့ သဘာဝ ရှိ ကြောင်း ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုပါတယ်။

စွမ်းအင်ရရှိပုံ

ပရိတ်တော်တွေကို ရွတ်ဆိုဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စေတနာ မေတ္တာ သစ္စာစတဲ့ နာမ်တရားတွေရဲ့ အစွမ်းသတ္တိဟာ အဲဒီ ရုပ်စွမ်းအင်ထက် ကြီးမားတဲ့ စွမ်းအင်ကို ထုတ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်လည်း နာမ်စွမ်းအင်ကို အသုံးပြုတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ ပရိ နိဗ္ဗာန်စံခါနီး မကြာလှမ်းနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖလ သမာပတ်သမာဓိနဲ့ ထောက်ကန်ပြီး ဆယ်လလောက် မရပ်နားဘဲ ခြေ လျင်ခရီး ကြွချီတော်မူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

‘အာနန္ဒာ၊ ဝိအသက် ရှစ်ဆယ် ရှိနေပြီ။ လှည်းအိုသည် (ကြီးဖြင့်) တုပ်နှောင်၍ တည်တံ့သကဲ့သို့ ငါဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် အရဟတ္တ ဖိုလ်သမာဓိဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ တည်တံ့နေ၏ (ဒီ ၂၊ ၈၅)’။ ဆန္ဒ (လုပ်လိုတဲ့ ဆန္ဒ)၊ စိတ္တ (စွဲမြဲတဲ့စိတ်)၊ ဝီရိယ (မပျင်းမရိ လုပ်ဆောင်မှု)၊ ပညာ (ချင့် ချိန်တတ်တဲ့ အသိ) ဒီတရား လေးမျိုးဟာ ဣန္ဒြိယ (စိတ်စွမ်းအင်ရဲ့ အခြေခံ) တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ‘အဲဒီ (ဣန္ဒြိယ) တရားလေးမျိုးကို ကြိမ်ဖန် များစွာ ပွားများသူသည် သက်တမ်း ဆုံးအောင် သက်တမ်း ကျော် အောင် အသက်ရှည် နေနိုင်၏ (ဒီ ၂၊ ၈၅)’။

မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ နာမ်တရားတွေရဲ့ အစွမ်းသတ္တိ ကြီးမားပုံကို အခါ များစွာ ဟောတော်မူလေ့ရှိပါတယ်။ ပရိတ်ရွတ်တယ်ဆိုတာ ဆိုခဲ့တဲ့ စေတနာ မေတ္တာ သစ္စာစတဲ့ နာမ်တရားတွေကို စွမ်းအင် မြင့်တာပါ။ အဲဒီ တရားတွေက သမထ သို့မဟုတ် ဝိပဿနာ ဘာဝနာအဆင့်ကို မရောက်သေးပေမယ့် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများရင် ထူးခြားတဲ့ စွမ်းရည် တွေကို ရရှိစေတယ် ဆိုတာကို ကျမ်းဂန်တွေမှာ ဖော်ပြပါတယ်။

ပရိတ်ရွတ်ခြင်း

‘ရဟန်းတို့၊ အာဇာနည်ယမည်သော အရံအတား (ရက္ခံ) ကို သင်ယူကြလော့၊ အဖန်ဖန် လေ့လာကြလော့၊ ယင်းသည် လူအများ၏ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက် ဖြစ်၏ (ဒီ ၃၊ ၁၇၄)။ ‘ရဟန်းတို့၊ ဘေးရန်မှ လုံခြုံရေးအတွက် ပရိတ်ကို သင်ယူပို့ချသော ရဟန်းမိန်းမသည် အာပတ်မှ ကင်းလွတ်၏ (ဝိ ၂၊ ၄၀၂)။

ပရိတ်တူရာ၌ တစ္ဆေသရဲနိုင် မန္တန်၊ မြွေနိုင်မန္တန်စသည့် မန္တန် အမျိုးမျိုးလည်း အပ်၏ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၀၅)။ ပထမ ကျမ်းကိုးအရ မြတ်ဗုဒ္ဓက ရဟန်းတော်တွေကို အာဇာနည်ယသုတ်ကို သင်ယူဖို့ တိုက်တွန်းတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒုတိယ ကျမ်းကိုးမှာပါတဲ့ မန္တန်မျိုးကိုတောင် ရဟန်းမိန်မ (ရဟန်းယောကျ်ားလည်း ပါတယ်)တွေ သင်ယူကောင်း လုပ်ကောင်းရင် ပါဠိတော်တွေမှာ တိုက်ရိုက်လာတဲ့ ပရိတ်တော် တော်ထဲက သုတ္တန်တွေ ဆိုရင် ပြောစရာမလိုဘူးပေါ့။

ပရိတ်ကြီး ၁၁ သုတ်ဆိုတာက ထိုထို သုတ္တန်တွေက ဆွဲထုတ်ထားတဲ့ ပါဠိတော် အပိုင်းအစတွေပါ။ တစ်သုတ်စီကို စစ်ကြည့်ရင် သစ္စာပြုတာ၊ မေတ္တာပို့တာ၊ ဂုဏ်တော်စီးဖြန်းတာတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပရိတ်ဆိုတာ ဘုရားဟော၊ ပရိတ်ရွတ်ဖို့ ဘုရားခွင့်ပြုခဲ့တယ်လို့ အခိုင်အမာ မှတ်ယူသင့်ပါတယ်။ ပရိတ်ရွတ်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုရန် ခိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းတရား မရှိပါဘူး။

တားဆီးပုံ

ပရိတ်တရားတော်တွေဟာ နာမ်တရားတွေဖြစ်လို့ အဲဒီနာမ်တရားတွေကို ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ စိမ့်ထုံသွားအောင် စူးစူးစိုက်စိုက် ရွတ်ပွားနေရင် ဆန္ဒ စိတ္တ ဝိရိယ စိမ့်သဆိုတဲ့ ဣဒ္ဓိပါဒ်ဖြစ်သွားပြီး အကျိုးပြီးမြောက်နိုင်ပါတယ်။ နာမကျန်းဖြစ်တဲ့အခါ ပျောက်လိုတဲ့ ဆန္ဒလည်း ပြင်းပြမယ်၊ ပျောက်ဖို့လည်း စိတ်ထက်သန်နေမယ်၊ ပျောက်အောင်လည်း ကြိုးစားပြီး ကုသမယ်၊ သင့်မသင့် ချင့်ချိန်တဲ့ ဉာဏ်ကလည်း ဦးစီးနေမယ်ဆိုရင်၊ အဲဒီ အတွင်းစိတ်ဟာ ဗောဇ္ဈင်တရားတွေကို ကြားနာ ရွတ်ပွားတဲ့

သဒ္ဓါ စေတနာ တိုးပွားမှု အရှိန်နဲ့ ထိတွေ့တဲ့အခါ အဲဒီအရှိန် စွမ်းအင်ရဲ့ ရိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရွတ်ဖတ်သူမှာ ဖြစ်စေ၊ နာယူသူမှာ ဖြစ်စေ ပူလောင်နာကျင်မှုတွေ လျော့ပါးသွားပါတယ်။

အဲဒီလိုနဲ့ မိမိကိုယ်မှာ ရောဂါပျောက်၊ အပြင်မှာ အန္တရာယ်ကင်းတဲ့ အကျိုးကို ရရှိတာပါ။ အရှင်မဟာကဿပနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ ၁၃တို့ နာမကျန်းဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတရားကို ဟောကြားလို့ ရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားပါတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် နာမကျန်းဖြစ်လို့ အရှင်စုန္ဒမထေရ်က အဲဒီဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားကို ရွတ်ပြတဲ့အခါ မြတ်ဗုဒ္ဓလဲ ကျန်းမာသွားပါတယ် (သံ ၃၊ ၇၃)။ အရှင်ဂိရိမာနန္ဒ (အံ ၃၊ ၃၄၂)၊ နကုလပိတာသူကြွယ် (အံ ၂၊ ၂၆၁) တို့လဲ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ သုတ္တန်တွေကို နာယူပြီး ကျန်းမာသွားကြပါတယ်။

အင်္ဂါရပ်များ

ပရိတ်နာယူသူမှာ ၁) ပဉ္စာနန္ဒရိယကံ ကျူးလွန်ထားရင် ၂) နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (စွဲမြဲ ပြင်းထန် အစွန်းရောက်တဲ့ အယူများ) ရှိနေရင် ၃) ပရိတ်စွမ်းအင်ကို မယုံကြည်ရင် ပရိတ်အကျိုး မရှိနိုင်ဘူး (မိလိန္ဒ၊ ၁၅၅)။ ဒကာဒကာမတို့အတွက် အထူးရည်ရွယ်ပြီး ရွတ်ပွားသူအနေနဲ့ ၁) အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်အောင် သင်ယူထားရမယ် ၂) ပုဒ်ဖျည်းတို့ကို မကျန်စေဘဲ ပြည့်စုံအောင် လေ့လာ ကျက်မှတ်ထားရမယ် ၃) ရမယ့် လာဘ်လာဘကို မငဲ့ဘဲ မေတ္တာရှေ့ထား၍ ရွတ်ဖတ်ရမယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၃၊ ၁၄၉)။

ဖော်ပြပြီး အင်္ဂါရပ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံရင် အထက်မှာ ပြောပြထားတဲ့ အတိုင်း အကျိုး ပြီးမြောက်နိုင်ပါတယ်။

ဝိယင်္ဂရသုတ်

အရှင်အနုရုဒ္ဓိမထေရ်ဟာ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးခိုက် တစ်ခုသော မိုးသောက်ယံမှာ သုတ္တန်တွေကို ရွတ်အံနေပါတယ်။ ဘီးလူးမတစ်ယောက် သားငယ်နှင့်အတူ ရောက်လာပြီး အရှင်မြတ်ရဲ့ ရွတ်ဖတ်သံကို နာယူပါတယ်။ သားငယ်က အသံပြုတဲ့အတွက် ‘သား

၁၈၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၄။ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်ခြင်း

၁၇၇

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ ဓမ္မကိုကျင့်သုံးဖို့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ရှိခိုးပူဇော်ရမယ်လို့ အတင်းအကြပ် မတိုက်တွန်းပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် မရှိဘဲလည်း ဗုဒ္ဓ ဓမ္မကို ကျင့်သုံးနိုင်ပါတယ်။ ကျင့်သုံးပြီး ဝိမုတ္တိသုခ (ကိုလေသာမှ လွတ်မြောက်မှု ချမ်းသာ)ကို ခံစားနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဆိုတာ လမ်းညွှန်သူ သာ ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ဖို့ ဆိုရင် မိမိကိုယ်တိုင်ပဲ ကြိုးစား အားထုတ်ရပါတယ်။

အိပေမယ့် ယဉ်ကျေးပြီး ကမ္ဘာတစ်လွှားက မျိုးဆက်တစ်ခု ပြီး တစ်ခု လူသန်းပေါင်းများစွာရဲ့ စိတ်ဓာတ်အင်အားကို ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓနဲ့ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တွေကို ပြန်ပြောင်း အောက်မေ့နိုင်ဖို့ ဗုဒ္ဓဆင်းတု တော် လိုအပ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒတစ်ယောက်အနေနဲ့ မိမိအိမ်မှာ ဗုဒ္ဓဆင်း တု သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံပန်းချီကားချပ် ထားရှိကောင်းပါတယ်။ ထားရှိ သင့်ပါတယ်။ ရိုးရိုးဖြစ်ရင်လည်း အိမ်အလှပြဖို့ မဟုတ်ဘဲ ချီးမွမ်း ထောမနာပြုမယ့် အရာ၊ စိတ်ဓာတ် အင်အားကို မြှင့်တင်ပေးတဲ့ အရာ၊ ရိုသေပူဇော်မယ့် အရာအနေနဲ့ အမြတ်တနိုး သိမ်းဆည်းထားပါလေ။

သူတို့အမြင်

တည်ကြည်တဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ပုံဟာ စံဝင်လှပပြီး အာရှယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့အရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကျော် ဒဿန(တွေးခေါ်) ပညာရှင်တွေနဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကိုယ်တိုင် မြင့်မြတ် ထက် မြက်တဲ့ အတွေးအကြံတွေနဲ့ စိတ်ဓာတ်အင်အားကို ရရှိဖို့ ၎င်းတို့ရဲ့ စာ ဖတ်ခန်းထဲက စာပွဲပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို သိမ်းဆည်းထားလေ့ရှိ ကြပါတယ်။ သူတို့ အများစုဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဆင်းတု နဲ့ ပတ်သက်လို့ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ပဏ္ဍိတ်နေရူး ဆိုပုံက -

‘မှိုက်ထားသော မျက်လုံးအစုံအတွင်းမှ စိတ်ပိုင်းစွမ်းရည် အချို့ကို အထင်းသား တွေ့ရပြီး ကိုယ်အမူအရာတွင် အသက်ဝိညာဉ်ရှိသည့် အလား စွမ်းအင်များ ပြည့်လျှံနေ၏။ ခေတ်ကာလတို့ ပြောင်းရွှေ့သွား သော်လည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်မှာမူ ဝေးကွာ၍ မသွားသေး။ ဗုဒ္ဓ၏အသံ သည် ကျွန်ုပ်၏ နားတွင်းသို့ တိုးညွှင်းစွာ ကြားယောင်လာပါ၏။ လွတ်

ဆင်းတု ကိုးကွယ်မှု စတင်ခဲ့ပါသနည်း။

မေဝသန်ဦး၊ ခေတ္တ မလေးရှား

စတင်ခဲ့ပုံ

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှုဟာ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ တဲ့ အတွေးအမြင် ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာ အတိအကျဆိုဖို့ ခဲယဉ်းပါတယ်။ ထေရဝါဒပိဋကတ်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓက မိမိရဲ့ ဆင်းတုကို ထုလုပ်ကိုးကွယ်ရ မယ်လို့ တိုက်ရိုက် မြက်ဟတာ မရှိပါဘူး။ ဓာတ်တော် မွေတော်တွေ ကို စေတီတည်ထား ကိုးကွယ်ဖို့တော့ ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ် (ဒီ ၂၊ ၁၁၀)။ မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပူဇော်ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ၎င်း၎င်းတို့ရဲ့ သင်္ဂြိုဟ် ကြွင်းကို စေတီတည် ကိုးကွယ်တဲ့ အဲဒီ ခေတ်ချိန်က အိန္ဒိယ ဓလေ့ ထုံးစံအရ အဲဒီလို မိန့်တော်မူတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အိပေမယ့် မြတ်ဗုဒ္ဓအနေနဲ့ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်မှုကို တား လည်း မတားမြစ်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ကိုးကွယ်လိုတဲ့ အတွေးအမြင် ဟာ ဗုဒ္ဓကို ရှိခိုးပူဇော်ဖို့နဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ တည်ငြိမ်အေးချမ်းတဲ့ ရုပ်သွင်ကနေ စိတ်ဓာတ် ခွန်အားကို ရလိုတာကနေ စတင်ခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်ပြီး ထေရဝါဒ ပိဋကတ်မှာရော သမိုင်းအရပါ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် နှစ်ငါးရာခန့်ထိ အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတု တည်ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြဖို့ ခိုင်လုံတဲ့ အထောက်အထား မရှိဘူးလို့ သုတေသီတွေက ဆိုပါတယ်။

ခြေတော်ရာစေတီ

ဗုဒ္ဓဆင်းတု ကိုးကွယ်မှု မတိုင်မီက ကြည်ညိုသူတွေဟာ ကြာပန်းပုံကို ဖြစ်စေ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေရာတော်ပုံကိုဖြစ်စေ ပူဇော်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါ တယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ အစောပိုင်းကာလမှာ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်တာကို ဗုဒ္ဓဝါဒအချို့ နှစ်သက်ကြဟန် မတူဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ဗုဒ္ဓရဲ့ ထူးခြား တင်တယ်တဲ့ ရုပ်သွင်တော် ပျက်ယွင်းသွားနိုင်လို့ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဂရိနဲ့ ဆက်သွယ်မိချိန်ကျမှ ဗုဒ္ဓဆင်းတု ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှု ပြန့်နှံ့လာ

တယ်လို့ သမိုင်းသုတေသီတို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။

နှောင်းခေတ်မှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုထုလုပ်မှု အနုပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အိန္ဒိယလူမျိုးတွေကို ဂရိတို့က ကူညီအားပေးခဲ့ကြတယ်။ ဒီအချိန်ကစပြီး အခြားနိုင်ငံတွေမှာလည်း ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်မှု ခေတ်စားလာတယ်။ မိမိနိုင်ငံ လူမျိုးအသီးသီးရဲ့ ရုပ်သွင်ပုံဟန်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေ ထုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်နိုင်ငံတည်းမှာပင် သမိုင်းခေတ်တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုမတူဘဲ ဆင်းတု ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုး ထုလုပ်ခဲ့ကြတယ်လို့ သုတေသီ တို့ ဆိုပါတယ်။

ဒက္ခိဏသာခါ

ဒက္ခိဏသာခါဆိုတဲ့ ပါဠိစကားက ‘တောင်ဖက်ကိုင်း’လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ဖက်က အကိုင်းနဲ့ ထုလုပ်တဲ့ ဆင်းတုလို့ ဆိုဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဒက္ခိဏသာခါဆင်းတု အကြောင်းကို ပိုမိုနားလည်ဖို့ ဆိုရင် ဆက်လက် သုတေသနပြုရဦးမှာပါ။ ဆင်းတုတော်ရဲ့ ပုံစံကလည်း တစ်ခု ထူးခြားနေပါတယ်။ ဘယ်ခေတ်က ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်နဲ့ အဲဒီပုံစံမျိုး ထုလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ပညာရှင်တို့ တင်ပြပါကုန်။ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်ရာမှာ အဲဒီဆင်းတုတော်က မီးကွင်းအောင်၊ လေကွယ်အောင် လုပ်ပေးတယ်လို့ မယူဆသင့်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို သက်တော် ထင်ရှား ဗုဒ္ဓဘုရားကိုယ်တိုင်လည်း အဲဒီလို လုပ်မပေးလို့ပါဘဲ။ ဗုဒ္ဓဆင်းတု ကိုးကွယ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကို ပုံဖော်နိုင်ဖို့ပါ။

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ တည်ငြိမ်တဲ့ သွင်ပြင်၊ မေတ္တာတရား၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုနဲ့ ပြီးပြည့်စုံမှုတွေကို ထင်ဟပ်စေတဲ့ သင်္ကေတဟာ ကိစ္စမြားမြောင်လှူဘောင်ထဲက နေ့စဉ် လူမှုဘဝ လှုပ်ရှားမှုတွေမှာ ရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိတဲ့ အခက်အခဲတွေ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေကို ကျော်လွှားဖို့ စိတ်ဓာတ်အင်အားကို ရရှိစေပါတယ်။ စိတ်သက်သာရာရမှု၊ စိတ်ဓာတ် ပြန်လည် လန်းကြွလာမှုတို့ အတွက်လည်း ကြီးစွာ အထောက်အကူပြုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ပူဇော်ကန်တော့ဆဲမှာ သက်တော်ထင်ရှား ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ကြီးမြတ်တဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေအပေါ်မှာ တစ်ခဏလောက် မိမိစိတ်

ကို တည်ကြည်စွာ ထားလိုက်နိုင်ရင် အဲဒီကြည်လင်တဲ့စိတ်ဟာ အမှန်ပင် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရရှိစေနိုင်ပါတယ်။

မီးကွင်း ဆင်းတု

တစ်ခါတစ်ရံ လူအများ ပူဇော်ခံ ဝေတီတော်နဲ့ ဆင်းတုတော်တွေမှာ ထူးခြားတဲ့ စွမ်းအင် သို့မဟုတ် တန်ခိုးတစ်မျိုး ရှိနေတတ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ပရလောကကို ယုံကြည် လက်ခံပါတယ်။ သူတော်စင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် လူပုဂ္ဂိုလ် အချို့ဟာ မိမိတို့ ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်ထူးအထွက်ကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှာ မိမိတို့ အထူးကြည်ညိုတဲ့ ဝေတီ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေကို စောင့်ရှောင်လိုကြောင်း သို့မဟုတ် အဲဒီဘုရားမှာ ဝေယျာဝစ္စ ပြုလိုကြောင်း ဆုတောင်းအထူး ပြုကြတာမျိုး ရှိတယ်။

အဲဒီလို အစောင့်အရှောက်တွေ ရှိရင်၊ အနည်းဆုံး အဲဒီ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ကြည်ညိုတဲ့ ပရလောကသားတွေ ရှိခဲ့ရင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဗုဒ္ဓနိဗ္ဗာန်သတိ (ဗုဒ္ဓကို အဖန်ဖန် အာရုံပြုမှု)နဲ့ ကြည်ညိုစိတ်တွေ အားကောင်းနေရင် အဲဒီ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတွေရဲ့ ထူးခြား အံ့ဩဖွယ်ကို ရံဖန်ရံခါ တွေ့မြင်ရဖွယ် ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို အခါမျိုးမှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်က မီးကွင်း၊ လေကွယ် ဆိုတာမျိုးတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ယုံကြည်ထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆင်းတုဟာ ဆင်းတုပါပဲ။ အထဲမှာ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်မှ မရှိဘဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုက တိုက်ရိုက်ကြီးတော့ တန်ခိုး မပြတန်ရာပါဘူး။

မရှိ မဖြစ်လား

ဗုဒ္ဓဝါဒတွေဟာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ဖူးမြင်ရခိုက် နှလုံးသားထဲမှာ ဗုဒ္ဓရုပ်သွင် ထင်မြင်လာပြီး ကြည်ညိုသဒ္ဓါ တိုးပွားပါတယ်။ အဲဒီ ကြည်လင်တဲ့ စိတ်ဟာ ကြည်ညိုသူ ဗုဒ္ဓဝါဒကို အတွေးအကြံကောင်းတွေ ရစေပါတယ်။ စိုးရိမ်ပူပန်မှု၊ စိတ်ညစ်ညူးမှုတွေနဲ့ နေ့စဉ်ဘဝပြဿနာ အထွေထွေကို တအံ့ မေ့ပျောက်ထားနိုင်ပြီး စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ အထောက်အပံ့ပြုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို ကိုးကွယ်ကြတာလို့ နားလည်သင့်ပါတယ်။

၁၈၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၄။ ရုပ်ပွားဆင်းတု ကိုးကွယ်ခြင်း

၁၈၁

သုတနဲ့ ပြည့်စုံသူတွေကို ဘယ်နိုင်ငံကမဆို မိမိနိုင်ငံသားအဖြစ် လက်ခံ လိုကြလို့ ချမ်းသာပြည့်စုံတဲ့ ကောင်းကျိုးကိုရဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိုသာ တာပေါ့။ အချိန်အခါကောင်းနဲ့ ကြုံပေမယ့် ကြိုးစား အားထုတ်မှု မရှိဘဲ သတိလက်လွတ် နေရင် ကုသိုလ် အကျိုးပေးခွင့် နည်းပါးလိမ့်မယ်။ လုံ့ လမကူ ဉာဏ်မမူရင် အကျိုး မပေးနိုင်ဘူး။

အဲဒီ လေးမျိုးထဲမှာ ပယောဂသမ္ပတ္တိ အရေးကြီးပါတယ်။ သတိ ပညာ ဦးစီးတဲ့ အားထုတ်မှုရှိရင် ကောင်းမြတ်တဲ့ ကာယ ဝစီ မနောကံ ကောင်းတွေ အကျိုးပေးခွင့် အားကောင်းပါတယ်။

သစ္စာစူးမှု မြားနားချက်

သစ္စာပြုခံ ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီလေးမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံရင် သစ္စာပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က လည်း သီလသိက္ခာ တည်တံ့သူဖြစ်နေရင် သစ္စာစွမ်းအင် ပိုထက်မှာပဲ။ သစ္စာအစွမ်းကတော့ ထက်တာပေါ့။ ထက်လို့ပဲ မြားဆိပ်သင့်ပြီး သေ တော့မယ့် သုဝဏ္ဏသာမ မသေဘဲ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခဲ့တာ မဟုတ် လား။ မြားထိရာက ပြန်ရှင်လာတာဟာ တော်ရုံ ကြီးကျယ်တဲ့ကိစ္စ မ ဟုတ် ဘူးဆိုတာကိုလည်း သတိပြုဦးမှပေါ့။ ဒါပေမယ့် ပါရိကာ သစ္စာ ပြုဆဲခဏမှာပဲ သေဘေးက လွတ်မြောက်ပြီးသား ဖြစ်နေပြီ။ တစ်ကြိမ် တည်းနဲ့ ငုတ်ခနဲ ထမထိုင်တာကလည်း သစ္စာအစွမ်း ညံ့လို့ မဟုတ်ပါ ဘူး။ အဲဒီအချိန်က သစ္စာပြုခံသူမှာရှိရမယ့် သမ္ပတ္တိနဲ့ သစ္စာပြုကြသူတွေ မှာ ရှိရမယ့် ဝစီကံ စွမ်းအင်တွေက အဲဒီအခြေအနေပဲ ရှိနေခဲ့လို့ပါ။

ဥပမာဆိုရင် ဆေးဟာ အစွမ်း ထက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကုသပေး သူ ကုသမှုခံယူသူတို့ရဲ့ အချိန်အခါ နေရာဒေသအလိုက် ပျောက်ကင်းမှု အခြေအနေနဲ့ အချိန်ကာလ အနှေးအမြန်တွေ ရှိနိုင်သလိုပါပဲ။ တစ်ကြိမ် တည်း သောက်သုံးရုံနဲ့ သက်သာသွားပြီးတဲ့နောက် အမြစ်ပြတ်ဖို့ အဲဒီ ဆေးကိုပဲ အကြိမ်ကြိမ် ဆက်သောက်ရသလိုပါပဲ။

သုဝဏ္ဏသာမ

ပိဋိယက္ခမင်းဟာ မြားနဲ့ ပစ်မိတဲ့ သုဝဏ္ဏသာမကို သူတော်ကောင်းပဲလို့ သိလိုက်တာနဲ့ အလွန်အမင်း စိတ်မချမ်းသာဖြစ်သွားပြီး သုဝဏ္ဏသာမရဲ့

လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုမှ နောက်မဆုတ်ရန် တည်ငြိမ်သော စိတ်ထားဖြင့် အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရန် ပြောပြနေသည့်အလားပင်ဖြစ်တော့၏။ ကျွန်ုပ် ထောင်ကျနေစဉ် ဤဆင်းတုတော်မြတ်အား ဖူးမြင်နေရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် အား ပြင်းပြသော စိတ်ဓာတ်ခွန်အားကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာ ဗိုလ်ချုပ် ဟန်မိလ်တန်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံ ဘုန်းကြီးကျောင်းပျက် တစ်ခုက ဗုဒ္ဓဆင်းတုတစ်ဆူ ရရှိသွားပါတယ်။ အဲဒီဆင်းတုတော်ကို အဲဒီအချိန်က ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချာချီ ထံ ပေးပို့ပြီး စာတိုကလေး ရေးလိုက်ပုံက -

‘ခင်ဗျား စိုးရိမ်ပူပန်သောက ရောက်နေစဉ်မှာ ဟောဒီ ငြိမ်းချမ်း တည်ငြိမ်တဲ့ ဆင်းတုတော်ရဲ့ ရုပ်သွင်ကို တစ်ချက် ကြည့်လိုက်ပါ။ ပြီး တော့ ခင်ဗျားရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုအပေါ် ပြုံးပစ်လိုက်စမ်းပါ’။

အာရှအလင်းရောင် ကဗျာမှာ ဖော်ပြပုံက-

'This is that bloom on our human tree
Which opens once in many myriad years-
But opened, fills the world with Wisdom's scent
And Love's dropped honey. (The Light of Asia, p 5)

နှစ်ပေါင်း အသင်္ချေမှာ တစ်ခါသာ ပွင့်တဲ့ ပွင့်ပြီးရင် ကမ္ဘာကို ပညာရနဲ့ မေတ္တာ ပျားရည်တွေ ပြည့်လျှံစေတဲ့ လူသားသစ်ပင်က ပန်းပွင့် တဲ့။ ☐

မဟာဗြဟ္မေ လျှာကုဋေဖြင့်
ဆန်းနေဂိုဏ်းညီ ငါ့ထာစိရုံ
ကျူးသိမြွက်ဖော် ဆိုလှည့်သော်လည်း
ဘုန်းတော်ကလွန် အနေကန်ကို
ဝေဖန်ချီးမြှောက် ပြီးမရောက်လိမ့်။

(စလေ ဦးပုည)

ဇန်နဝရီ ၁၅၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည် အရှင်ဘုရား၊

သုဝဏ္ဏသာမ မြားဆိပ်သင့်သောအခါ ခမည်းတော်၊ မယ်တော်နှင့် နတ်သမီး ပေါင်းသုံးဦး သစ္စာပြုသဖြင့် အသက်ချမ်းသာခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ သစ္စာသည် အကယ်၍ အစွမ်းထက်ငြားအံ့ ပါရိကာ သစ္စာပြုသောအခါကပင် သုဝဏ္ဏသာမ မြားဆိပ်ပြေသင့်ပါသည် ဘုရား။ သို့သော် အမှန်၌ ခမည်းတော် မယ်တော်နှင့် နတ်သမီးပါ သုံး ယောက်သား သစ္စာပြုမှ အသက်ချမ်းသာခဲ့ရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ပါနည်းအရှင်ဘုရား။ သနားကရုဏာ ရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးတော်မူပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

ရိုသေစွာဖြင့် အောင်စိုးမိုး

သစ္စာနှုတ်သီး

‘သစ္စာနှုတ်သီး၊ မန္တန်ကြီးဖြင့်၊ ကျော်ချီးစေအောင်၊ အငြိမ်းဆောင်သည်’ လို့ ပါရမီတော်ခန်းပျို့ (အပိုဒ် ၁၂၂) မှာ နှုတ်က သစ္စာပြုတာကို သစ္စာနှုတ်သီး မန္တန်ကြီးလို့ ဖော်ကျူးခဲ့ပါတယ်။ သစ္စာနဲ့ ပြောဆိုတာဟာ ကြီးမြတ်တဲ့ မန္တန်သဖွယ်ဖြစ်ပုံကို ဆိုလိုတာပါ။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာတွေ ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ကျင့်စဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်လို့ သစ္စာရဲ့အစွမ်း ထက်မြက်ပုံကို ဗုဒ္ဓဝါဒအစဉ်အလာမှာ များစွာ ချီးကျူး သရုပ်ဖော်ပါတယ်။

သစ္စာပြုတယ်ဆိုတာ အမှန်စကားကို နှုတ်က မြွက်ဆိုတဲ့ အလုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ‘ကံဆိုတာ အလုပ်’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုတာမို့ ကာယ ဝစီ မနောလို့ ကံသုံးမျိုးရှိရာမှာ ဝစီ(နှုတ်)နဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ ကံကို သစ္စာပြုတယ် လို့ နားလည်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သစ္စာအစွမ်း ထက်တယ်ဆိုပေမယ့် လုပ်ဆောင်မှု ပယောဂနဲ့ ပမာဏ ခြားနားနိုင်သလို သစ္စာကံ အကျိုး ပေးရာမှာလည်း ခြားနားမှုတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။

ကံပေါင်းစုံကိုယ်

လူ နတ် ဗြဟ္မာ တိရစ္ဆာန် မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဆိုတာ လုပ်ထားပြီးသမျှ ကံတွေရဲ့ရလဒ် သို့မဟုတ် ကံပေါင်းစုံကိုယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝပေါင်း များစွာမှာ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ များလွန်းလှတဲ့ ကံအထုဟာ သတ္တဝါတွေမှာ အရိပ်လို ထက်ကြပ်မကွာ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီလို များပြားသလောက် ဘယ်ကံက ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုအကျိုး ပေးမယ်ဆိုတာကိုလည်း ပုထုဇဉ်တို့အနေနဲ့ သိနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကံတစ်ခုဟာ အားကောင်းလာလို့ အကျိုးပေးခွင့် ကြုံတဲ့အခါ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ပေးတာပါပဲ။ ကံ အကျိုးပေးမယ့် အချိန်အခါကို ဗုဒ္ဓဘုရားတို့ သိနိုင်ပေမယ့် ကံအကျိုး ပေးကိုတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားနဲ့တကွ မည်သူမှ ရှောင်လွှဲလို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ပြည့်စုံမှုလေးမျိုး

သစ္စာဆိုတာ ကံပဲလို့ နားလည်ပြီးရင် ကံအကျိုးပေးခွင့် ကြုံဖို့ သို့မဟုတ် သစ္စာစူးဖို့ သမ္ပတ္တိ (ပြည့်စုံမှု) လေးမျိုးကို သိရပါမယ်။

- ၁) ဂတိ (ဘဝပေးအခြေအနေ) သမ္ပတ္တိ။ တိရစ္ဆာန်ဘဝနဲ့ စာရင် လူ့ဘဝက ကောင်းကျိုး ပေးခွင့်သာအောင် ပိုပြီး ညဏ်နဲ့ ပြုပြင်လို့ ရနိုင်ခြေရှိတယ်။ ဒီလိုပဲ နတ်ဗြဟ္မာဘဝတွေမှာ အကုသိုလ်ကံတွေ ရှိနေပေမဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့် ပိုများနိုင်တာပေါ့။
- ၂) ဥပဓိ (ရုပ်ဆင်းကြန်အင်)သမ္ပတ္တိ။ ဟင်္သာတနယ်က သာမန် တောသူ မမြလေးဟာ ဥပဓိသမ္ပတ္တိကြောင့် နန်းမတော် မမြလေး ဖြစ်သွားတာ။
- ၃) ကာလ (အချိန်အခါ) သမ္ပတ္တိ။ လူစိတ်မဲ့တဲ့ ဝိသမလောဘသား (ကိုယ်ကျိုးဆန်လွန်းသူ) တွေ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ပြီး အမေ့လူကြီး လုပ်နေချိန်မှာ လူတွေလည်း မလွှဲသာလို့ အဲဒီအသိုင်းအဝိုင်းက လူတွေနဲ့ အပေါင်းအသင်း လုပ်နေရသရွေ့ အကုသိုလ် အကျိုးပေးခွင့် ပိုရှိနိုင်ပါတယ်။ ငရုပ်တ်သီးနဲ့ ပေါင်းလို့ ကြက်သွန် အထောင်းခံရသလိုပေါ့။
- ၄) ပယောဂ (သတိ ဉာဏ် ဦးစီးတဲ့ အားထုတ်မှု) သမ္ပတ္တိ။ ပညာ ဗဟု

နေ အဲဒီအလေ့အကျင့်က မိမိရဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝကို လွှမ်းမိုးသွားတတ်တာ မို့ အရပ်တွေရဲ့ အမူအကျင့်ဟာ မိမိရဲ့ အမူအကျင့်တွေ ဖြစ်သွားတတ် တယ်။ ဆိုပါစို့၊ စိတ်ကြမ်း လူကြမ်း ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ တိုက်ဖို့ ခိုက်ဖို့နဲ့ စစ်မက်ကို လိုလားသူလည်း ဖြစ်သွားနိုင်တာပဲ။ လေ့ကျင့်ပါများတဲ့စိတ် ဟာ လူတစ်ယောက်ကို ပုံသွင်းပေးတတ်တယ်။

ဗုဒ္ဓ မကြိုက်လို့

ဂိမ်းဆိုတာ အပျော်တမ်း ကစားတယ်ဆိုပေမဲ့ အမှန်တော့ လောင်းက စားပါပဲ။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်စီးကြောင်း လေးမျိုးကို ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒါတွေက ဣတ္ထိဓုတ္တ (မိန်းမလိုက်စားသူ၊ ယောက်ျား လိုက်စားသူ)၊ သုရာဓုတ္တ (အရက်သောက်စားမှု လွန်ကဲသူ၊ အရက်သမား)၊ အက္ခဓုတ္တ (လောင်းကစား အပျော်ကြူးသူ)၊ ပါပမိတ္တ (အဲဒီသုံးမျိုးကို နှစ်သက်တဲ့ မိတ်ဆွေယုတ်တွေနဲ့ အပေါင်းအသင်း လုပ် သူ) တို့ ဖြစ်ပါတယ် (အံ၊ ၃၊ ၁၀၉)။

အချို့က အိမ်မှာ မိသားစုတွေ ဒါမှမဟုတ် မိတ်ဆွေတွေ ဆုံပြီး အ ပျော်အပါး သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေဖြစ် ဖဲကစားတာပဲ။ အပြစ်ရှိသလားလို့ ဆိုသံ ကြားဖူးပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီအလုပ်ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို ဒီထက် ကောင်းတာတွေကို လုပ်ဖို့ အားနည်းစေတာ၊ ပျက်ကွက်စေတာကိုတော့ မငြင်းသာပါဘူး။

ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အမြင်အရဆိုရင် မည်သည့် လောင်းကစားမျိုးကို မဆို ဗုဒ္ဓ မကြိုက်လို့ အသိညာဏ်ရှိသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဂိမ်းရော ဖဲပါ ရှောင်ပါလို့ ဆိုချင်တယ်။ ကုသိုလ် ပညာ ဥစ္စာ တစ်ခုခုမရဘဲ အချိန် ဖြုန်းနေရင် လူဖြစ်ကျိုး နပ်နိုင်ပါ့မလား။ ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို လောင်းက စား အပျော်ကြူးပြီး ရှာဖွေလို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကလေးကိုလဲ ဗီဒီယိုဂိမ်းနဲ့ပဲ အချိန်မကုန်စေသင့်ပါဘူး။ စည်းကမ်းလေး လုပ်ပေးသင့်ပါတယ်။ လူကြီးတွေလဲ လောင်းကစား မှန်သမျှကို ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်းပါ။ □

မျက်မမြင် မိဘတွေကို စောင့်ရှောက်ဖို့ သွားရာကနေ မိဘတွေရဲ့ ဆန္ဒ အရ ၎င်းတို့ကို မြားထိခံ မင်းသုဝဏ်ဆီ ခေါ်လာခဲ့ရပါတယ်။ မယ်တော် ပါရိကာက မင်းသုဝဏ်ရဲ့ ရင်ဝကို စမ်းကြည့်ရာမှာ အသက်ရှူဆဲ ဖြစ် လို့ ‘ငါ့သား မသေသေးဘူး’ဆိုပြီး သစ္စာပြုတယ်။ မင်းသုဝဏ်က ဘယ် ညာ လူးလိမ့်ပြီး ပြန်မေ့သွားတယ်။ ခမည်းတော် ဒုက္ကလက ဆက်ပြီး သစ္စာပြုရာမှာ နောက်တစ်ကြိမ် လူးလိမ့်ပြီး မေ့သွားပြန်တယ်။ နောက် ဆုံး မင်းသုဝဏ်ရဲ့ မိခင်ဟောင်း ဖြစ်ဖူးတဲ့ ဗဟုသုက္ခရီ အမည်ရှိတဲ့ နတ်သမီးက သစ္စာပြုလိုက်ပြန်တော့မှ မင်းသုဝဏ် ထထိုင်ပြီး မြားဆိပ် ကျသွားပါတယ်။

ကဏ္ဍဒီပါယနဇာတ်အရ သူဌေးသားငယ် မြွေကိုက်ခံရလို့ အဆိပ် မွန်နေတုန်း ရသေ့၊ ဖခင်နဲ့ မိခင် သုံးယောက်လုံး သစ္စာပြုမှ အသက် ချမ်းသာသွားတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါဟာလည်း အဲဒီ သုဝဏ္ဏသာမ ဇာတ် တော်ထဲက သဘောသွား အတိုင်းပါပဲ။

သစ္စာပြုပုံ အမျိုးမျိုး

သမ္ဗုဒ္ဓကမင်းသမီး သစ္စာပြုလို့ သောတ္တိသေနမင်း နန္ဒာရောဂါ ပျောက် ကင်းသွားတဲ့ ဖြစ်ရပ်၊ အရှင်အင်္ဂုလိမာလရဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ကိုယ် ဝန်ဆောင် မိခင်ရော ကလေးပါ ကျန်းမာစွာ မွေးဖွားသွားတဲ့ ဖြစ်ရပ် တွေမှာ တစ်ဦးတည်းက တစ်ကြိမ်တည်းနဲ့ သစ္စာပြုလို့ ကောင်းသွား တာမျိုး တွေရတယ်။ သိဝိဇာတ်မှာတော့ သိဝိမင်းဟာ သိကြားမင်းရဲ့ အကြံပြုချက်နဲ့ သစ္စာဆိုရာမှာ ပထမအကြိမ်မှာ မျက်လုံး တစ်လုံး၊ နောက်တစ်ကြိမ်ဆိုမှ မျက်စိ နောက်တစ်လုံး အလင်းပြန်ရတယ်။ ဒီဖြစ် ရပ်အရ တစ်ယောက်တည်းက နှစ်ကြိမ် သစ္စာပြုတာကို တွေ့နိုင်တယ်။

ရတနသုတ်တော်အရ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃ ဂုဏ်တော်တွေကို ဖော် ကျူးပြီး ‘ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္တိ ဟောတု = ဤမှန်သော သစ္စာ စကားကြောင့် သတ္တဝါတွေ ကျန်းမာကြပါစေ’လို့ ညလုံးပေါက် သစ္စာပြု ဆုတောင်းတဲ့အတွက် ဝေသာလီမြို့သူမြို့သားတွေ ကျန်းမာ ဘေးကင်း သွားကြပါတယ်။ အရှင်အာနန္ဒာ တစ်ပါးတည်းက အကြိမ်ကြိမ် ရွတ်ဆို

၁၈၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပြီး သစ္စာပြုဆုတောင်းလို့ လူအမြောက်အမြား ကျန်းမာ ချမ်းသာသွားကြတာကို တွေ့မြင်နိုင်တယ်။

သစ္စာကံရဲ့ သဘော

သစ္စာကံ အကျိုးပေးတဲ့အခါ တစ်ယောက်တည်း လုပ်လို့ အကျိုးတစ်ခုတည်းကို ပေးတာ၊ အများစုပေါင်းပြီး လုပ်လို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဖြစ်စေ၊ အများကိုဖြစ်စေ အကျိုးပေးတာ၊ တစ်ကြိမ်တည်း လုပ်လို့ အကျိုးပေးသလို အကြိမ်များစွာ လုပ်မှ အကျိုးပေးခွင့် ကြုံလာတာ၊ ချက်ခြင်း အကျိုးပေးသလို နောက်မှ အကျိုးပေးတာ၊ ကိုယ်တိုင် လုပ်လို့ အကျိုးပေးတာ၊ သူများက လုပ်ပေးလို့ အကျိုးပေးတာမျိုးတွေ ရှိတတ် ရှိနိုင်ကြောင်း မှတ်သင့်ပါတယ်။

အဲဒီ သစ္စာကံရဲ့ အကျိုးပေးသဘောကို နားလည်ရင် သုဝဏ္ဏသာမ မြားဆိပ် သင့်တုန်းက ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး စုံညီ သစ္စာပြုမှ ဘုရားလောင်း မင်းသုဝဏ္ဏ အသက်ချမ်းသာပြီး ငုတ်တုတ် ထထိုင်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောကို နားလည် လက်ခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ▣

၄၆။ ဗီဒီယိုဂိမ်း ကစားရင်

မေ ၁၅၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော်၏ ညီတစ်ယောက် ဗီဒီယိုဂိမ်း ကစားနေတာကို ကြည့်ရင်း မေးစရာတစ်ခု စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာပါတယ်။ ယနေ့ခေတ် ဗီဒီယိုဂိမ်း များမှာ တကယ့် လူအစစ်တွေနှင့် အလွန်တူပါသည်။ ကစားသူက လက်နက် အစစ်လိုဟာတွေနဲ့ လူအစစ်တွေတို့ အရုပ်တွေကို ပစ်သတ်ရပါသည်။ အဲဒီလို ဂိမ်းမျိုးကစားရင် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ပါသလား။ အဲဒီ လူလို အရုပ်တွေကို သေစေလိုတဲ့ စိတ်နှင့် လက်နက်အစစ်

၄၆။ ဗီဒီယိုဂိမ်း ကစားရင်

၁၈၇

လိုဟာမျိုးတွေနဲ့ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ရင် လူအစစ်ကို သတ်ဖြတ်တာနဲ့ တူလားဆိုတာကို သိလိုပါတယ်ဘုရား။

ဒေးဗစ်ချပ်

လူအစစ်တွေလို

ခေတ်သစ် ကမ္ဘာမှာ နည်းပညာတွေ တစ်ခုထိုး တိုးတက်လာလို့ ကလေး ကစားတဲ့ ဗီဒီယိုဂိမ်းတွေမှာ ကစားစရာ အရုပ်တွေက တကယ့် လူ အစစ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်း တူလာတယ်။ လူအစစ်တွေရဲ့ ခံစားမှု လှုပ်ရှားမှုတွေ အတိုင်းပါပဲ။ တိုက်ပွဲမှာ လူအစစ်တွေ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သလို ကစားသူက တစ်ဖက် စစ်တပ်က လူတွေကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်ပုံ၊ လှံစွပ်နဲ့ ထိုးသတ်ပုံ လူတွေ အစုလိုက် အပြုံလိုက် လဲကျ သေဆုံးသွားပုံတွေက တကယ့် စစ်မြေပြင်မှာ တွေ့ မြင်ရတဲ့ အတိုင်းပါပဲ။

အဲဒီလို နည်းပညာတွေ တိုးတက်လာတော့ လူတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ လူ့အရည်အချင်းတွေနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ဆွေးနွေးစရာတွေလဲ ပိုလာတာပေါ့။ ဒီအင်န်အေ (မျိုးဗီဇ)နည်းနဲ့ ကလုန်း (မျိုးဗီဇ ပုံတူပစ္စည်း) တွေက တကယ့်ပုံတူ သက်ရှိကို လုပ်နိုင်တဲ့အခါ အဲဒီလို မလုပ်ဖို့ ဘာသာရေးဝါဒတွေရဲ့ တားမြစ်သံတွေ ဆူညံသွားခဲ့ပါတယ်။

မသတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့်

ဗီဒီယိုဂိမ်းရုပ်တွေကို ကစားသူက သေစေလိုတဲ့ စေတနာနဲ့ ပစ်သတ်ရင် ပါဏာတိပါတကံ မမြောက်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ဗီဒီယိုဂိမ်းရုပ်တွေက ပရိုဂရမ်ရေးတဲ့ ပညာရှင်တွေ ဖန်တီးထားတာ။ လူအစစ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ ကစားသူဟာ သေစေလိုတဲ့ စေတနာရှိတယ်။ သတ်တယ်၊ သေတယ်။ ဒါပေမယ့် လူအစစ် သက်ရှိအစစ် မဟုတ်လို့ ပါဏာတိပါတကံ မြောက်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် မကောင်းပါဘူး။ အဲဒီလို ဂိမ်းမျိုးကို ကစားပါများလာလို့ အပြင်လောကက လူတွေကို အဲဒီလူတူ အရုပ်လို မြင်လာရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ။ အလုပ်တစ်ခုဟာ လုပ်ပါများရင် အလေ့အကျင့် ဖြစ်သွားရာ

၁၉၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၇။ ဘုရားရှေ့က ခြင်္သေ့ရုပ်

အိုးမယ်။ ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရကျောင်းတိုက်မှာ နေတုန်းက သီလက္ခန်စာဝါကို ပို့ချတဲ့ ဝေဇယန္တကျောင်းဘုန်းကြီး မိန့်ဖူးတာကို အမှတ်ရမိတယ်။ ဝေဘုန်းတို့ ပဉ္စင်းငယ်ဘဝက စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတောင်ဖီလာချောင်မှာ ဘုရားဆုပန် ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍဝဆိုတာ ရှိသတဲ့။ ဆရာတော်ဟာ ညနေ ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတိုင်း မိမိပန်တဲ့ဆုကို သံဃာတွေကို လျှောက်တယ်။ ကျောင်းတိုက်စည်းကမ်းအရ အခြား သံဃာတွေလည်း ကိုယ်ပန်တဲ့ ဆုကို သံဃာ့ရှေ့မှာ လျှောက်ရသတဲ့။

တစ်နေ့ အိမ်ထဲ လျှောက်ကြလို့ အပြီးမှာ နောက်ဆုံးတန်းမှာ မလျှောက်ဘဲနေတဲ့ တောထွက် ဦးပဉ္စင်းကြီးကို မြင်သွားတယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော်က ‘ကိုယ်တော်ကြီး တောင်းတဲ့ဆုကို လျှောက်စမ်းပါအုံး’ ဆိုတော့ ဦးပဉ္စင်းကြီးက ဦးခေါင်းကို မတ်လိုက်ပြီး ‘အားနာလို့ မလျှောက်ပါရစေနဲ့ဘုရား’ လို့ ပြန်လျှောက်သတဲ့။ ဆရာတော်က လျှောက်သာ လျှောက်ပါဆိုတော့ ‘တပည့်တော်က သုဇ္ဈေးနမင်းလို ဘုရားအဖေ ဖြစ်ချင်တာဘုရား’ လို့ လျှောက်ပါသတဲ့။ ဆရာတော်က ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ ‘အေး တောထွက် ခင်ကြီးတို့များ၊ စကားအရာတော့ တတ်လည်းတတ် ကပ်လည်း ကပ်သကိုး’ လို့ မိန့်တော်မူသတဲ့။

တောထွက်

လေးဆယ်ကျော် အရွယ်နှောင်းခါမှ ဘဝပြောင်းပြီး သင်္ကန်းစည်းလာရင် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်ဖြစ်စေ မကျခဲ့သည်ဖြစ်စေ အရပ်ထဲမှာတော့ ‘တောထွက်’ လို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်။ တစ်ချို့အရပ်မှာတော့ အိမ်ထောင်မကျဘဲ အသက်ကြီးမှ ဘုန်းကြီး ဝတ်လာရင် ‘တောင်ပြန်’ လို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ တောထွက် အများစုဟာ စာပေကျမ်းဂန် မသင်ဖူးရှာကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စာပေပရိယတ္တိ တတ်ကျွမ်းတဲ့ ရဟန်းတွေကို သူတို့လောက် မဟုတ်သေးဘူးဆိုတဲ့ (negative) အမြင်မျိုးရှိနေပြီး ဒီအမြင်နဲ့ သူ့ကိုနှိမ့်ချ ကိုယ်ပိုင်ပြုလေ့ ရှိတယ်။ သူတို့က လူတွေရဲ့အထောက်အကူ ကျွမ်းလို့ လူအထင်ကြီးအောင် လုပ်ပြု၊ လူရှေ့မှာ အင်မတန် ဝိနည်းလေးစားတဲ့ပုံနဲ့ နေပြတတ်တယ်။ ပြီးတော့မှ အခွင့်အရေးကို အမိအရ ‘ဟပ်’ ယူပြီး

မေ ၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

မြန်မာပြည်က ဘုရားစောင်းတန်းတိုင်း နီးပါးမှာ ခြင်္သေ့ရုပ်တုကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်တံဆိပ်၌ တွေ့ရသည့် ခြင်္သေ့နှစ်ကောင်နှင့် ဘုရားရှေ့က ခြင်္သေ့နှစ်ကောင် ပတ်သက်မှုရှိပါသလား။ မည်သည့်အချိန်ကစ၍ ဘုရားရှေ့မှာ ခြင်္သေ့ရုပ်ကို ထားခဲ့ကြပါသနည်း။ ထိုသို့ ခြင်္သေ့ရုပ် ထားရသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း သိလိုပါသည်။
ဘိရွှေမောင်

သီဟဗာဟုရဲ့ ခြင်္သေ့ဖခင်

ဗုဒ္ဓ ပွင့်ချိန်လောက်မှာ ဝင်္ဂတိုင်း (ခုခေတ်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်) ရဲ့ မင်းသမီးတစ်ပါးဟာ ခြင်္သေ့သတ္တဝါနဲ့ သန္ဓေခေါ်ပြီး သားတော် သီဟဗာဟုနဲ့ သမီးတော် သီဟသီဝလီကို မွေးတယ်။ သီဟဗာဟု အသက် ၁၆ နှစ်မှာ မယ်တော် နှမတော်တွေနဲ့အတူ ခြင်္သေ့ဆီက ထွက်ပြေးပြီး ဝင်္ဂတိုင်းရဲ့မြို့တော်ကို ရောက်လာတယ်။ သားသမီးဇောနဲ့ မြို့ကိုလိုက်လာတဲ့ ဖခင်ခြင်္သေ့ကို သီဟဗာဟုမင်းသားက လေးနဲ့ပစ်ခွင်းပြီး သတ်လိုက်တယ်။ သားတော်ရဲ့လေးနဲ့ ပစ်ခွင်းတာကိုခံရတဲ့ တိရစ္ဆာန်ခြင်္သေ့ မင်းရဲ့ ဖခင်မေတ္တာဖွဲ့ဟာ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းပါတယ်။ သီဟဗာဟုမင်းသား မြို့နန်းတည်လို့ မင်းပြုတဲ့အခါ နှမတော်ရင်းကို မိဖုရားမြှောက်တယ်။ သီဟဗာဟုမင်းရဲ့ သားသမီး ၃၂ ယောက်အနက် တိုင်းပြည်က နှင်ထုတ်ခံရတဲ့ အကြီးဆုံး ဝိဇယမင်းသားဟာ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ထွက်ပြေးလာရာမှာ ကျွန်းသားတွေကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ပြီး ပထမဆုံးသော သီဟိုဠ်ဘုရင် ဖြစ်လာပါတယ် (မဟာဝံသ ၆း၁၁၊ ၂၄-၃၈)။

သီဟဗာဟုမင်းဟာ သူ့ဖခင်ခြင်္သေ့ကို သတ်မိတဲ့ မိုက်နှောင်တကို ပြေတဲ့အနေနဲ့ သူ့ဖခင်ကို ဘုရားနဲ့ တန်းတူ ကန်တော့လိုရာကနေ ဘုရားရှေ့မှာ ခြင်္သေ့ရုပ်တုကို တည်ထားတယ်လို့ အစဉ်အလာ ပြော

၁၉၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

စမှတ်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သီဟဗာဟုမင်းဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဟုတ်မဟုတ် မသေချာဘူး။ အကြောင်းက မဟာဝံသ(၄၃၂)အရ မဂတိုင်းဘုရင် အဇာတသတ်မင်း နန်းသက် ၂၄ နှစ်မြောက်မှာ သီဟိုဠ် ဝိဇယမင်း နန်းသက် ၁၆ နှစ်။ ဝိဇယမင်း နန်းတက်နှစ် (အဇာတသတ် နန်းသက် ၈ နှစ်)မှာ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံတယ် ဆိုလို့ပါ။ သီဟိုဠ်ရာဇဝင်အစ ခြင်္သေ့ ဇာတ်လမ်းဟာ မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်လို ပတ်သက်လာသလဲ ဘယ် တုန်းကလဲ ဆိုတာကိုတော့ ဆက်လေ့လာရဦးမှာပါ။

အာဇာနည် တိရစ္ဆာန် ၄ မျိုး

ကမ္ဘာကျော် အသောကကျောက်စာတိုင်ထိပ်က စည်ပုံ(အပိုင်း) ပတ် လည်မှာ သဘာဝသရုပ်မှန်အတိုင်း ထွင်းထုထားတဲ့ နွားလားဥသဘာ၊ မြင်း၊ ခြင်္သေ့နဲ့ ဆင်ပြောင်လို့ အာဇာနည် တိရစ္ဆာန်လေးမျိုးကို တွေ့နိုင် တယ်။ အဲဒီလေးမျိုးကို ရှေးခေတ်အိန္ဒိယမှာ ရဲရင့်မှုနဲ့ မြင့်မြတ်မှုအတွက် လေးစားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓ သို့မဟုတ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အဲဒီ အာဇာနည် တိရစ္ဆာန်လေးမျိုးနဲ့ ပုံနှိုင်းတင်စားတာတွေကို ဗုဒ္ဓစာပေ တွေမှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဥပမာ ခြင်္သေ့မင်းလို ရဲရင့်ရင့် အိပ်စက်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓတည်းဟူသော ဆင်ပြောင် ... စသည်။ ဒီတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ထွန်းကားတဲ့ မြန်မာပြည်မှာလဲ အဲဒီတိရစ္ဆာန် ၄ မျိုးကို အာဇာနည်အနေနဲ့ သတ်မှတ် တာ၊ ယေဘုယျအနေနဲ့ ခြင်္သေ့နဲ့ဆင်ကို အသုံးများတာ မဆန်းပါဘူး။

ဒါကြောင့် ဘုရားတန်းဆောင်အဝင်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်အဝင် မုခ်ဝတွေမှာ ခြင်္သေ့ရုပ်တုတွေ တည်ဆောက်တဲ့ သဘောက မြင့်မြတ် မှုနဲ့ ရဲရင့်မှုတို့ကို ပုံဖော်တာလို့လဲ ဆိုနိုင်တယ်။ ဝင်ရောက်လာသူတွေ ဖက်ကို လှည့်ပြီး အားမာန် အပြည့်နဲ့ ကြည့်နေတဲ့ ခြင်္သေ့ရုပ်ဟာ အကာအကွယ် အဆီးအတားရဲ့ သင်္ကေတကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။

နိုင်ငံတော်တံဆိပ်နဲ့ ခြင်္သေ့

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတော်တံဆိပ်က ခြင်္သေ့နှစ်ကောင်ဟာ မြင့်မြတ်ခြင်းနဲ့ ရဲရင့်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်ဆိုရင် ဖော်ပြပြီး အတွေးအမြင်ကို အခြေခံ

၄၈။ ကျောင်းထိုင်အရည်အချင်း

၁၉၁

တာဖြစ်နိုင်လို့ ဘုရားရှေ့က ခြင်္သေ့ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ပတ်သက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်နဲ့ပဲ ဘုရင် အသောကမင်းဟာ သူ့ရဲ့ကျောက်စာတိုင်ခေါင်း မှာ ခြင်္သေ့ရုပ်ကို အသုံးပြုသလိုပါပဲ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံတော် တံဆိပ် က အသောကမင်းရဲ့ ခြင်္သေ့ခေါင်းကျောက်စာတိုင် ထိပ်ပိုင်းပါ။ သီရိ လင်္ကာ နိုင်ငံတော်တံဆိပ် အလယ်မှာလည်း ခြင်္သေ့ပုံပါတယ်။ စင်္ကာပူ နိုင်ငံတံဆိပ်နဲ့ ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံတော်တံဆိပ်တွေမှာလည်း ခြင်္သေ့ရုပ် ပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုရဲ့သဘောက ဒေသတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်နွယ်မှုတွေ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုတွေ ရှိနေတတ်လို့ အဓိပ္ပာယ်အနေနဲ့ အားလုံး မဟုတ် ရင်တောင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့် တူနိုင်ပါတယ်။ □

၄၈။ ကျောင်းထိုင်အရည်အချင်း

မေ ၁၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။ မကြာခင်က သားမွေးနေ့မှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို အိမ်ပင့်ပြီး ဆွမ်း ကပ်ပါသည်။ ထိုဘုန်းကြီးက အသက် ၄၀ ကျော်မှ ရဟန်းဝတ်ခဲ့ သည်ဟု ဇနီးပြောလို့ သိရပါသည်။ အနေအထိုင် အပြောအဆို တစ် မျိုးကြီးဟု ထင်ပါသည်။ ကန်တော့ပါဘုရား ... တပည့်တော် သိပ် ဘဝင်မကျနိုင်ပါ။ တရားဟောရာမှာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီး စေလိုခြင်းက ပိုများနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး တစ် ပါး ပြည့်စုံသင့်သော အင်္ဂါရပ်များကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

မောင်စိန်

ဘုရားအပေ ဖြစ်ချင်သူ

မေးခွန်းရှင်က ‘တစ်မျိုးကြီး’ဆိုလို့ ဘုန်းကြီး မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်နေတဲ့ ကြားဖူး ကြုံဖူးတာလေးတွေကို ပြောပြချင်တဲ့စိတ် နိုးကြွလာလို့ ပြောရ

၁၉၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၈။ ကျောင်းထိုင်အရည်အချင်း

၁၉၃

အဆင့်ပဲ ရှိနေမှာ။ မြန်မာတွေ အရက်ကို မကြိုက်ဘူး။ အရက်သောက် တာကို မြန်မာတွေ ကဲ့ရဲ့တယ်။ အရက်သမားကို မြန်မာတွေ စက်ဆုပ် တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဗုဒ္ဓဝါဒ ရောက်ကတည်းက ပုဂံ ပင်းယ အင်းဝ တောင်ငူ ညောင်ရမ်း ကုန်းဘောင် ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ လူတိုင်းကို ကလေးပေါက်စ အရွယ်ကပင် အရက်မသောက်ဖို့ ဆုံးမလာခဲ့တာပါ။

သီလယူပြီးနောက်

ငါးပါးသီလဆိုရင် ခံယူပြီးနောက် သေတဲ့အထိ အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ စောင့်ရမှာ။ ရှစ်ပါး ကိုးပါး ဆယ်ပါးသီလဆိုရင်တော့ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အခြေ အနေထိ ကိုယ့်တာကိုယ် ကန့်သတ်ပြီး စောင့်သုံးနိုင်ပါတယ်။ အနည်း ဆုံး တစ်ရက် (၂၄ နာရီ)ကနေ တစ်ပတ် ဆယ်ရက် တစ်လ သုံးလ ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကာလပရိယတ္တဆိုတဲ့ တစ်ထိုင် ဥပုသ်သီလမျိုးကိုတော့ ‘အားမကျ’ပါဘူး။ ငါးပါးသီလထဲက သူ့အသက်ကို သတ်ရင် ကိုယ့် အသက်တိုမှာပဲ။ သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို မတရားယူထားရင် တစ်နေ့ မွဲမှာ ပဲ။ သူ့အိမ်ယာကို ကျူးလွန်ရင် ‘both’ သို့မဟုတ် ‘ဘာမှန်းမသိ’ တွေ ဖြစ်မယ်။ လိမ်ရင် ကိုယ့်ကို သူများ မယုံတော့ဘူး။ သေသောက်ရင် အနည်းဆုံး ရုံးရောက် ဝတ်ရောက်ဖြစ်မယ်။ ဒရိုင်ဗာလိုင်းစင် အသိမ်းခံ ရမယ်။ ‘သေအရက် သောက်ခြင်းကို မှီဝဲလျှင် ကြိမ်ဖန် များစွာပြုလျှင် အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ရ၏။ အရက်သောက်သူသည် လူဖြစ်လာသော် လည်း အနည်းဆုံး ရူးသွပ်မှုအကျိုးကို ရတတ်၏ (အံ ၃၊ ၅၈)။’

အရက်သောက်ပြီးနောက်

ဘုရားမကြိုက်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ပြီးမှ အဲဒီဘုရားကို ရှိခိုးလို့ ဘာအ ကျိုးရှိမှာလဲ။ ဘုရားရှိခိုးကိုတောင် ပြောတဲ့အောင် ဆိုနိုင်အုံးမှာလား။ ဘုရားကို မရှိသေရာ ရောက်တယ်။ သတ္တုအင်္ဂါရဝ ဖြစ်လို့ ငရဲတောင် ကြီးအုံးမှာ။ ဒါကြောင့် အရက်သောက်ပြီးရင် Please စကားမပြောဘဲ အိပ်နေလိုက်။ အဲဒါ အပြစ်ကင်းလို့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ▣

ဘုန်းကြီးဝတ်နဲ့ ချမ်းသာအောင် လုပ်တတ်တယ်။ တကယ့် စာပေပို့ ချပြီး သာသနာပြုနေတဲ့ စာချဘုန်းကြီးတွေ သူတို့လောက် မစွဲဘူး။

သူ့လူ သူ့တပည့် အသိုင်းအဝိုင်းမှာတော့ ဆရာကြီးပေါ့။ တစ်ခါက တောထွက်တစ်ပါး ပြောပုံက ‘... ဆရာတော် (သူက နာမည်အတို အကျ ပြောပါတယ်) ဆိုရင် အမေရိကမှာနေတာ နှစ်နှစ်ဆယ် လောက် ရှိပြီ။ သာသနာပြုနေတယ်လို့တော့ ဆိုတာပဲ။ စာလည်း တတ်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒကာဒကာမတွေ ဩကာသကလေးတောင် မရရှာကြဘူး။ တပည့်တော်ရောက်မှ ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန်နဲ့ ကြိုးစားလို့ ဩကာသ ကလေး၊ မေတ္တသုတ်ကလေးကို ရသွားကြတာ။ ဒီက ဒကာဒကာမတွေ သိပ်သနားစရာ ကောင်းတယ် တဲ့။ သူမဆင်မခြင်ပြောတဲ့ ဆရာတော် ကို သံဃာတွေ ဘယ်လောက် လေးစားတယ်ဆိုတာကို စာသင်တိုက် မှာ မနေဖူးတဲ့ တောထွက်ခမျာ သိရှာပုံ မပေါ်ဘူး။

ဟုတ်ပါတယ် ... သိမ်မွေ့ပြီး ကိုယ့်ကို နှိမ်ချတဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ် ဆောင် တောထွက်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ တောထွက်လည်း ရဟန်းပဲ ဖြစ်လို့ ကြည်ညိုသူ ဥပါသကာအနေနဲ့ ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းရမှာပါ။ ဒါပေ မယ့် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို ဆရာတင် ကိုးကွယ်ရာမှာတော့ အဲဒီဘုန်း ကြီးက ကိုယ့်ကို လောကုတ္တရာရေး ဗဟုသုတ ဘယ်လောက် ပေးနိုင် မလဲဆိုတဲ့ အသိမျိုး ရှိသင့်တယ်။ လက်သမားလုပ်တတ်လို့ ပန်းပုထု တတ်လို့ ဆရာတင်ရင်တော့ လွဲတာပဲ။

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအင်္ဂါ

ပရိသတ်နဲ့နေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပြည့်စုံရမယ့် အင်္ဂါငါးရပ်ရှိပါတယ်။ အဲဒါ တွေက ‘ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ခန္ဓကပုဒ်၊ နာမ် ရုပ်ပိုင်ပိုင်၊ ဟောစွမ်းနိုင် ကျောင်းထိုင် ငါးအင်္ဂါ’ တဲ့။

- ၁) ဆယ်ဝါပြည့်တင်းအရ ဘုန်းကြီး ဝတ်ပြီးလို့ လူမထွက်ဘဲ ဆယ်နှစ် ဆက်တိုက်နေပြီးမှ ကျောင်းထိုင်ရတယ်။
- ၂) ဝိဘင်း နှစ်ဖြာ အရ ရဟန်းတို့ရဲ့ ဝိနည်းတွေကို ဖော်ပြတဲ့ ပါရာဇိကဏ်နဲ့ ပါစိတ် ပါဠိတော်တွေကို သင်ကို သင်ရတယ်။
- ၃) ကမ္မာကမ္မအရ ပဉ္စင်းခံ

၁၉၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၄၉။ ရေချေးထက် ဝိုင်ချေးပေါပေမယ့်

၁၉၅

ကထိန်ခင်းစတဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်တတ်အောင် ညွှန်ပြတဲ့ မဟာဝါပိဋိတော်ကို သင်ယူရတယ်။ ၄) ခန္ဓကပုဒ်အရ ဧည့်သည် ရဟန်းအပေါ် ကျောင်းနေရဟန်းများ ပြုရမယ့် ကျင့်ဝတ်၊ ဝါကြီးသူကို ဝါငယ်သူက ကျင့်ရမယ့် ကျင့်ဝတ် စတာတွေကို ဖော်ပြတဲ့ စူဠဝါ၊ ပရိဝါပိဋိတော်တွေကိုလည်း သင်ယူထားရတယ်။ အားလုံးခြုံရင် ဝိနည်းငါးကျမ်း ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာတွေကို လေ့လာထားရမယ်။ ဒါမှသာ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံး၊ ကိုယ့်ကိုမှီပြီး ရဟန်းပြုလာတဲ့ တပည့်တွေကိုလည်း သင်ပြပေးနိုင်မှာပေါ့။ ၅) နာမ်ရပ်ပိုင်ပိုင် ဟောနိုင်ဖို့ဆိုရင် တရားမထိုင်ပူးတောင် အနည်းဆုံး အဘိဓမ္မာအခြေခံကို သင်ပူးရမယ်။ စကားမစပ်၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်း တက်ပူးလို့ အတော်အတန် အဘိဓမ္မာဗဟုသုတရှိတဲ့ ဒကာတစ်ယောက်ကို ကျောင်းထိုင်တောထွက်က ‘အရူပ ငါးဘုံပါ’လို့ ဖွတ်ငြင်းနေတာကို နားနဲ့ဆတ်ဆတ် ကြားပူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် ‘တစ်မျိုးကြီး’ပဲပေါ့။ ပေါက်ကွဲမောင်ချို ဆိုးမစာကတော့ ‘စကားတတ်၏၊ ပါဠိကားမပြေ’ တဲ့။ □

၄၉။ ရေချေးထက် ဝိုင်ချေးပေါပေမယ့်
မေ ၆၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား၊
တပည့်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးအများစုမှာ အရက်သေစာကို အလွန် နှစ်ခြိုက်တတ်ပါသည်။ တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ ဘုရားရှင်ထံ၌ သီလခံယူပြီး ဘယ်အချိန်ထိ ထိုသီလကို စောင့်ထိန်သင့်သလဲ ဆိုတာနှင့် အကယ်၍ ထိုသီလကို ချိုးဖောက်ပါက အဘယ်သို့သော အပြစ်ကို ခံစားရမည်ဆိုတာကို သိလိုပါသည်။ နောက်ပြီး အရက်သောက်ပြီး ဘုရားရှိခိုးသင့် မသင့် သိလိုပါသည်ဘုရား၊ အကျိုးအပြစ်ကို ရှင်းပြပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

မျိုးဦးမောင် (စင်ကာပူ)

ဝိုင်ချေးပေါတဲ့ နိုင်ငံ

မကြာခင်က ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို လေ့လာနေတဲ့ ဗစ်ဗီယန် အမည်ရတဲ့ ပြင်သစ်အမျိုးသမီး တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ သူက ဗုဒ္ဓဘာသာကို စပြီး လေ့လာကတည်းက အရက် မသောက်တော့ဘူးတဲ့။ အခုဆိုသူ အရက်မသောက်တာ ခုနစ်နှစ် ရှိပြီတဲ့။ ငယ်ငယ်တုန်းက အရက်သောက်ခဲ့တာက အပြစ်ကို မသိတာရယ်၊ ပြင်သစ်မှာ သောက်ရေက ဝိုင်ထက် ဝိုင်ချေးကြီးတာရယ်ကြောင့် မိဖတွေနဲ့အတူ မလွဲသာလို့ သောက်ခဲ့တာတဲ့။ မကောင်းဘူးဆိုတာကိုတော့ အဲဒီတုန်းကပင် သိပါတယ်တဲ့။ ရေအစား ဝိုင်ကို သောက်ရေအဖြစ် သောက်ရတဲ့ နိုင်ငံကလာတဲ့ ဒီအမျိုးသမီးရဲ့ အတွေးအမြင်က တကယ် အံ့ဩစရာပါပဲ။

အရက်သေစာကို သူတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု၊ သူတို့ရဲ့ ဘာသာတရားက ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ခွင့်ပြုထားပေမယ့် အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်ပြီး ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ရှာမှီးကြတဲ့ အနောက်တိုင်းက ပညာတတ် အသိုင်းအဝိုင်းက လူတော်တော်များများဟာ အရက်သောက်တာကို မကောင်းဘူးလို့ နားလည်ကြတယ်။ ပြုပြင်သင့်တာကို ပြုပြင်ရမယ်လို့ အမှန်အတိုင်းသိပြီး ပြုပြင်ဖို့လည်း ဝန်မလေးလို့ သူတို့တွေ ကြီးပွားကြတာ။

ဒီလို မပြောပါနဲ့

‘မြန်မာအများစု အရက်ကို အလွန်ကြိုက်တယ်’ ဆိုတဲ့ စကားကို ဘုန်းကြီး မကြိုက်ဘူး။ ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကြည့်မိသမျှ မြန်မာရုပ်ရှင်အများစုမှာ မင်းသားတွေ (တစ်ခါတစ်ရံ မင်းသမီးတွေတောင်) အရက်သောက်ခန်းတွေ ပါနေလို့ ခုခေတ် မြန်မာပြည်မှာ အဲဒီလို အယူအဆမျိုးတွေ ဖြစ်နေသလားလို့ ထင်မိတယ်။ ဒါမှမဟုတ် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး ကပ်ဆိုးကြီးနဲ့ ကြုံနေလို့ အဲဒီလို ပြောင်းပြန် တွေးမိတာလား။ မစဉ်းစားတတ်ဘူး။ တိုင်းပြည်ကို ဖျက်မယ့် အယူအဆပါ။

အနာဂတ်မှာ နိုင်ငံကို ထူထောင်မယ့် လူငယ်တွေ ဒီအယူအဆကို ခေါင်းထဲက အကြွင်းမဲ့ ထုတ်ပစ်ပါ။ ဘာကြောင့်ဆို သေသောက်ကြူးတို့ တိုင်းပြည် ဘယ်လိုနည်း ကြီးပွားနိုင်မလဲ။ ဓားဓားချင်း လှုံလှုံချင်းဆိုတဲ့

၂၀၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သော) မေတ္တေယျမည်သော ဘုရားရှင်သည် ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ (ဒီ ၃၊ ၈၃။ ဗုဒ္ဓဝံသ၊ ၃၈၂)။ အဲဒီ မူရင်းပါဠိတော်တွေအရ ဒီကမ္ဘာမှာ ကကု သန္ဓ၊ ကောဏာဂမန၊ ကဿပနဲ့ ဂေါတမလို့ ဘုရားလေးဆူ ပွင့်တော် မူပြီး ဖြစ်ကြောင်းနဲ့ နောက်ဆုံး မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူအုံး မယ်ဆိုတာကို သိမှတ်ရပါတယ်။

မေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းဟာ ယခုအခါမှာ တုသိတာ နတ်ပြည် မှာ နတ်အပေါင်း ခြံရံပြီး စံနေပါသတဲ့ (မဟာဝံသ ၅၀၃၇)။ ထေရဝါဒ အစဉ်အလာမှာ ဖော်ပြ လက်ခံထားတဲ့ မေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းရဲ့ အကြောင်းအရာကတော့ ဒီမျှပဲဖြစ်ပါတယ်။

လလိတဝိတ္ထာရ (မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဝင်)အဆို

ဂေါတမ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ (သေတကေတု) နတ်သားသည် လူ့ပြည်သို့ သက်ဆင်း၍ ပဋိသန္ဓေ ယူခါနီး၌ တုသိတာ နတ်အပေါင်းတို့သည် ငို ကြွေးလျက် အလောင်းတော်မြတ်အား ‘အရှင်နတ်သား၊ တုသိတာ နတ် ဘုံသည် အရှင်နတ်သား မရှိလျှင် တောက်ပမည် မဟုတ်ပါ’ဟု ဆိုကြ ၏။ ထိုစဉ်အခါ အလောင်းတော်က ‘(ငါ မရှိသည်နောက် သင်နတ် အပေါင်းတို့အား ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ အရိမေတ္တေယျ နတ်သားက တရား ဟောတော်မူ ပါလိမ့်မည်’ဟု နှစ်သိမ့်စကားဆို၏။

ယင်းနောက် သေတကေတု နတ်သားသည် မိမိ၏ ဦးခေါင်းမှ ပိုးသားခေါင်းဆောင်းကို ချွတ်ပြီး မေတ္တေယျဘုရားလောင်း၏ ဦးခေါင်း ပေါ်၌ ဝတ်ဆင်ပေးလျက် ‘အရှင်နတ်သား၊ သင်သည်ကား ငါ၏နောက် ၌ ဗောဓိညဏ်ကို ရမည့်သူပါတည်း’ဟု မိန့်ဆို၏ (Lalitavistrara, Tran. by Bijoya Goswami, p.46)။

အရှင်မဟာကဿပ နဲ့ မေတ္တေယျ

အသောကဝဒီနနဲ့ ဒိဗျာဝဒီန သက္ကတမှတ်တမ်းတွေအရ အရှင်မဟာ ကဿပထေရ်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးမှာ ဂယာမြို့အနီးက ကုတ္တုဋ ပါဒဝိရိတောင်ကို တစ်ပါးတည်း ကြွတော်မူတယ်။ ဒီနောက် ဂူတစ်ခု အတွင်း တင်ပလွင်ခွေထိုင်ပြီး ဒီခန္ဓာကိုယ်သည် မေတ္တေယျ ဘုရားရှင်

50. Shunyata vāda

May 20, 2008.

Dear Sayadaw,

I have a question about Emptiness. I am really confused about what does Emptiness really mean in Buddhism? What does it mean to have an Emptiness? Does Emptiness mean things are lack of inherent characters? Could you explain me more about Emptiness?

Aye Chan

Emptiness

The word Emptiness is a translation of Pali word *Suññata* (Skr. *Shunyata*). Emptiness here means non-substantiality, void, latency, and relativity. This idea belongs to *Madhyamika* (The Middle Way) School of Mahāyāna Buddhism. This concept of emptiness was systematized by Nāgarjuna who founded the mentioned School in the 2nd century A.D..

It is said that Nagarjuna received the doctrine of Emptiness (*Shunyata*) from dragon's king beneath the ocean. *Sahharma Pundarika Sutra* and the *Prajnapāramitā Sutras* are the texts of this school.

In his small book *Madhyamika-Kārika*, Nāgarjuna proved that everything is void. According to him, a living entity, being not more than a temporary union of the five aggregates, cannot be said to have an absolute self which is unchanged, and that because the *dharmas* or elements of existence arise through dependent origination, they have no unchanging self-nature too.

The practical implications lie in the rejection of attachments to transient phenomena and to the egocentricity of one who envisions himself as being absolute and independent of all other existences.

The Heart Sutra

There are forty Sutras that constitute the *Prajnapāramita* group of Sutras. One of the most important sutras is the Heart (*Hridaya*) Sutra. Here you can

၁၉၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၅၁။ အရိမေတ္တေယျ

၁၉၉

taste the original idea of Emptiness as stated in this Sutra:

Iha sariputra rupam sunyata sunyataiva rupam, rupan na prithak sunyata sunyataya na prithag rupam, yad rupam sa sunyata ya sunyatā ta rupam; evam eva vedana-samjina- samskāra-vijnānam.

Here, O Sariputra, bodily-form is voidness; verily, voidness is bodily-form. Apart from bodily-form there is no voidness; so apart from voidness there is no bodily-form. That which is voidness is bodily-form; that which is bodily-form is voidness. Likewise (the four aggregates) feeling, perception, mental imaging, and consciousness (are devoid of substance).

Iha sārīputra sarva-dharmah sunyata-laksanā, anutpannā aniruddhā, amalā avimalā, anunā aparipumah.

Here, O Sariputra, all phenomena of existence are characterized by voidness: neither born nor annihilated, neither blemished nor immaculate, neither deficient nor overfilled. (*Sutra Translations*, p. 34)

Empty World (*Suññataloka*) Sutta

In Theravada tradition, there is a Sutta called *Suññaloka* (San 2, p. 279). According to this Sutta, once Ananda asked the Buddha, "Venerable Sir, it is said, 'Empty is the world, empty is the world.' In what way, Sir, is it said, Empty is the world?" Then the Buddha answered,

"It is, Ananda, because it is empty of self and of what belongs to self that it is said, ' Empty is the world'. And what is empty of self and of what belongs it self? The eye, Ananda, is empty of self and of what belongs to self. Forms are empty of self and of what belongs to self. ... Whatever feeling arises with mind-contact as condition --- weather pleasant or painful or neither-painful-nor-pleasant --- that too is empty of self and of what belongs to self." (*Sanyutta nikaya translation*, p. 1163)

Here the Buddha means that there is no self, nor anything pertaining to self in this world. Therefore, the world is empty (*suñño loko*).

Analysis

From the carefully study of the two original Suttas, the Emptiness doctrine given by Nagarjuna is closely linked to the *Suññataloka Sutta* of Samyutta

nikaya and to that of Dependent Origination (*Patīccasamuppāda*). It is said that the Madyamika-vadins extended their doctrine into Māyā (opposite of essential absolute which is the Dharmakāya) and Tantaric idea (which later becomes Tibetan Buddhism), and they have developed it into a deep psychology and philosophy.

It should be noticed that Madhyamika (the Middle Way) here means the concept which is free from the two extremes of neither existence nor non-existence, neither soul nor no-soul, and so forth while the Theravada's Middle Way means the two extremes of self-mortification and self-indulgent. The difference between the two is that the former deals with the concept and the latter with the practice. □

၅၁။ အရိမေတ္တေယျ

မေ ၂၆၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ အရိမေတ္တေယျ အမည်ဖြင့် ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်ဦးမည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းသည် ယခုအချိန်၌ မည်သည့် ဘုံဘဝတွင် ရောက်နေပါသနည်း။ လူ့ပြည်မှာလော နတ်ပြည်မှာလော ဟူသည်ကို သိလိုပါသည်။ ဤဘုရားလောင်း အကြောင်းကို ထေရဝါဒကျမ်းဂန်မှာ ပြဆိုချက် ရှိပါသလား။ မဟာယာန အယူအဆ ဖြစ်သည်လော ဆိုသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည်။

ရီသေတ္တာဖြင့် Dr. မြင့်သိမ်းကြူ

ထေရဝါဒကျမ်းဂန်အဆို

‘ရဟန်းတို့၊ (ဤဘဒ္ဒ ကမ္ဘာတွင်) အနှစ်ရှစ်သောင်း အသက်ရှည်သော လူတို့ခေတ်၌ (အရဟံအစ ဘဝဝါအဆိုး ဂုဏ်တော် ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံ

၅၂။ ရဟန်းတို့ ရှိမခိုးကောင်းသူ

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ ရဟန်းသံဃာတော်များ ရှိမခိုးကောင်းသည့် နေရာဌာန ဆယ်မျိုးရှိသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ တကယ်ရှိသည်ဆိုလျှင် ဘယ်လို နေရာတွေ ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည်။ နောက်ပြီး လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဗျာမိဒုက္ခအကြောင်း ကဗျာကိုလည်း ကြားဖူးရုံသာ ရှိသဖြင့် ဖော်ပြပေးစေလိုပါသည်။

ကျော်လေး၊ ရုရှား

ရှိခိုးခံခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ လူ့အဆင့်အတန်းကို အသက်ကြီးတာနဲ့ မဆိုးပြတ်ပါဘူး။ အကျင့်သီလနဲ့ပဲ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ စောင့်ထိန်းနေတဲ့ သီလသိက္ခာပုဒ်တွေ များပြားလို့ ရဟန်းတွေကို လူတွေက ရှိခိုးကြရတာ။ ရဟန်းတွေ အချင်းချင်းလဲ ကိုယ့်ထက် ရဟန်းဖြစ်ချိန် အနည်းဆုံး မိနစ်ပိုင်းလောက်ပင် ကြီးစေ၊ ငယ်သူက ကြီးသူကို ရှိခိုးအရိုအသေပေးရပါတယ်။ ကိုယ့်ထက်ကြီးပေမယ့် ရှိခိုးစရာမလိုတဲ့ ရဟန်းမျိုးလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီ ရဟန်းမျိုးအပါအဝင် ရဟန်းတို့ ရှိမခိုးကောင်းသူ ဆယ်မျိုးကို ဝိနည်း ခူဠဝါပါဠိတော် (ဝိ ၄၊ ၃၁) မှာ ဖော်ပြပါတယ်။ အဲဒါတွေကို အကျဉ်းချုပ် ရေတွက်ပြရရင် -

ရဟန်း ရှိမခိုးကောင်းသူ ၁၀ မျိုး

၁။ မိမိထက် သိက္ခာငယ်တဲ့ ရဟန်း (မိမိနောက်မှ ရဟန်းပြုလာသူ) ။ အနုပသမ္ပန္တ (လူနဲ့ သာမဏေ)။ ရဟန်းဟာ မိမိထက် ကြီးငယ်မဟု လူတွေနဲ့ သိက္ခာမတင် (သိမ်ထဲဝင်ပြီး ရဟန်းမခံရသေး)တဲ့ သာမဏေတွေကို ရှိမခိုးကောင်းဘူး။ ၂။ မိမိထက် သိက္ခာကြီးပေမယ့် အဓမ္မဝါဒီ နာနာသံဝါသ (အဓမ္မကို ဓမ္မလို့ဆိုပြီး ယင်းဝါဒကိုမစွန့်သရွေ့ ပေါင်းသင်း

ပွင့်တော်မူသည်အထိ မပျက်မစီးတည်နေပါစေလို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားတယ်လို့ ဆိုတယ်။

အဲဒါကြောင့် အရှင်မဟာကဿပရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ အဲဒီဂူထဲမှာ မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တဲ့အချိန်ထိ မပျက်မစီး တည်ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က မိမိရဲ့ ပုံသင်္ကေ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို အရှင်မဟာကဿပရဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းနဲ့ လဲလှယ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ ဗုဒ္ဓဂေါတမရဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းဟာ အရှင်မဟာကဿပနဲ့အတူ ရှိနေမှာဖြစ်ပြီး မေတ္တေယျဘုရား ပွင့်ချိန်မှာ မေတ္တေယျဘုရားရှင်ကို အဲဒီ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို လွှဲပြောင်း ပေးအပ်မယ်လို့လဲ ဆိုတယ်။ (Hellmuth Hecker, *Great Disciples of the Buddha*, p.132)

မေတ္တေယျ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု

အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်း အကြောင်းကို ထေရဝါဒကျမ်းဂန်တွေမှာ သာမန်သာ ဆိုပေမယ့် သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဏရိကသုတ်နဲ့ ဝဇီရစ္ဆေဒိကာ သုတ်လို မဟာယာနသုတ္တန် အများစုမှာတော့ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းကို အဆင့်မြင့် အဝလောကိတေသွာရ၊ မဇ္ဈသီရိနဲ့ အမိတာဘာ ဘုရားလောင်းတွေနဲ့ တန်းတူထားတယ်။

ဒါပေမယ့် ထေရဝါဒ အစဉ်အလာမှာလည်း အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းနဲ့ ဆိုင်တဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုဟာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီး နောက် ရာစုနှစ် သုံးခုထက် မစောဘဲ အဲဒီ နှစ်ရာစုကနေ ရှစ်ရာစု အချိန်ထိ အင်မတန် ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့ပြီး အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဗောဓိသေဝတ် အဲဒီ ငါးရာစုမှာ မေတ္တေယျ ဘုရားလောင်း ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုဟာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြောင်း ဆိုပါတယ် (John C. Holt, *Anagata-vamsa Desana*, Trans. Intro. p. 2)။

အသောက၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိ၊ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဗောဓိ

အနာဂတဝံသဒေသနာကျမ်း (စာ၊ ၄၇)အရ အိန္ဒိယဧကရာဇ် အသောက မင်းကြီးဟာ မေတ္တေယျဘုရားရှင်ရဲ့ အဂ္ဂသာဝက တစ်ဆူ ဖြစ်လာမယ်လို့ ဆိုတယ်။ မဟာဝံသကျမ်း (မဟာဝံသ ၃၂၅ရ) အရ ဧဠာရကျေး

မင်းကို အောင်နိုင်ပြီး သီဟိုဠ် တစ်ကျွန်းလုံးကို စည်းရုံးနိုင်ခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်းဘုရင် ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီးဟာ နောက်ဆုံးဘဝမှာ အရိမေတ္တေယျ ဘုရားလောင်းရဲ့ မိသားစုမှာ ပြန်လည် မွေးဖွားမယ်။

ထေရဝါဒ အဋ္ဌကထာကျမ်းပြု ဆရာကြီး အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသဟာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ရေးစဉ်က ပထမစာမူ နှစ်စောင်ကို နတ်ဒေဝါတို့ ဝှက်ထားပြီး တတိယအကြိမ် စာမူရေးပြီးမှ ပြန်ပေးလို့ သုံးစောင်လုံးကို တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရာမှာ တစ်လုံး တစ်ပါးမျှ ကွဲလွဲတာ မရှိလို့ သံဃာတွေက အရှင်မြတ်ရဲ့ မှတ်ဉာဏ်ကြီးကျယ်မှုကို အံ့ဩပြီး ‘ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား မေတ္တေယျဗုဒ္ဓ လောင်းလျှာ ကေနိဖြစ်ပေ၏’လို့ ချီးမွမ်းကြတယ် (မဟာဝံသ ၃၇၅-၂၄၂)။

မေတ္တေယျဗုဒ္ဓကို ဖူးလိုသူ

မဟာသံဃရက္ခိတ မထေရ်ဟာ အသက်ရှစ်ဆယ်အရွယ် ပျံလွန်ခါနီး သေရာ ညောင်စောင်းပေါ် လဲလျောင်းနေစဉ် လူနာသတင်း လာမေးကြတဲ့ ရဟန်းတွေက အရှင်မြတ်သည် ရဟန္တာ ဖြစ်ပါပြီလားလို့ မေးလျှောက်ကြရာမှာ ‘မဖြစ်သေးပါ’လို့ ရိုးသားစွာ ဖြေတယ်။ ဒီတော့ အလုပ်အကျွေး ပြုနေတဲ့ ရဟန်းငယ်က ‘အရှင်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီ ဆိုပြီး များစွာသော လူတွေ ဝေးလံတဲ့ အရပ်တွေက လာရောက်ပြီး အရှင်ဘုရားကို ဖူးမြော်နေကြပါတယ်။ သူတို့တွေ အရှင်ဘုရား ရဟန္တာ မဖြစ်သေးဘူးလို့ သိသွားရင် စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်ကြမှာပဲ ဘုရား’လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။

ဒီတော့ မထေရ်ကြီးက ‘ငါက မေတ္တေယျ ဘုရားရှင်ကို ဖူးဦးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဝိပဿနာ မတင်ရှုဘဲ နေခဲ့တာ။ ကဲလေ .. ဒါဖြင့် ငါ့ကို ထူပေးစမ်းကွဲ့’လို့ ဆိုတယ်။ ပြီး နာမကျန်းဖြစ်နေတဲ့ မထေရ်ကြီးဟာ ဝိပဿနာ တင်ရှုတဲ့အတွက် ရဟန်းငယ်ထွက်သွားပြီးလို့ မကြာခင်မှာဘဲ ရဟန္တာဖြစ် သွားတယ်။ အဲဒီနောက် လက်ဖျစ်တီးပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားတဲ့အခါ ရဟန်းသံဃာ ပရိသတ်က မထေရ်ကြီးကို ချီးမွမ်းအံ့ဩတယ် (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ၁၊ ၄၄)။

ဆုတောင်းအထူး

အေဒီ ၁၂ ရာစု သီဟိုဠ်မှာ သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ အင်္ဂုတ္တရဋီကာ ကျမ်းတွေကို ပြုစုသွားတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ‘ကျမ်းပြုတုသိုလ်ကြောင့် ဒုတိယဘဝမှာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ သူတော်ကောင်းနတ် ဖြစ်လျက် နတ်အဖြစ်နှင့်ပင် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုရပြီး အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင် ပွင့်ချိန်မှာ ထိုဘုရားရှင်၏ တရားကိုနာပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရပါလို၏’ ဆုတောင်းပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီဆုတောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရှင်မြတ်ရေးတဲ့ ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာရဲ့ အဖွင့်ဋီကာကို ပါဠိဘာသာနဲ့ ရေးသားခဲ့သူ မြန်မာနိုင်ငံသား တောင်ဖိလာဆရာတော်က ဘဝင်ကျဟန် မတူဘူး။ ‘သောတာပန်တို့ မည်သည် ကာမဘုံမှာ ခုနစ်ဘဝသာ နေရခြင်း၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အသက်နှင့် ဘဝပေါင်း အထောင်မက နေပြီးမှသာ မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် မသင့်မြတ်ဘူး’လို့ ဆရာတော်က မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပါတယ် (ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၊ နိဂုံး)။

နှစ်ဂိုဏ်းလုံး လက်ခံ

မဟာယာနတွေက အထွတ်အထိပ်ထားတဲ့ အဝလောကိတေသ္မာရ၊ မဇ္ဈသိရိ၊ အမိတာဘာ၊ ဝဇီရပါဏိ စတဲ့ ဘုရားလောင်းတွေ အကြောင်းကို ထေရဝါဒကျမ်းဂန်တွေမှာ မတွေ့ရဘူး။ စကားမစပ်၊ မဇ္ဈသိရိဆိုတဲ့ နာမည်ကိုတော့ မူလဋီကာ(ယင်း ၂၊ ၄၇)မှာ တွေ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မေတ္တေယျ ဗောဓိသတ္တကတော့ ထေရဝါဒရော မဟာယာနပါ လက်ခံယုံကြည်တဲ့ တစ်ဆူတည်းသော ဘုရားလောင်း ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ □

ရဟန်းမူ

သိက္ခာကိုသာ၊ ကြည်ညိုရ၊ ရဟန်းမူဟု၊ သက်စုယူစော၊ စိတ်သဘောဖြင့်၊ တတောဝင်ဝင်၊ တပင်ထွက်ထွက်၊ တချိုသက်၍၊ တခက်နေနား၊ ကျေးငှက်လားသို့၊ တရားဖြည့်ကြစေကုန်သော်။

သူတို့ဆီကအမြင်

မေးသင့်တဲ့ မေးခွန်းပါ။ မြန်မာရုပ်ရှင်တွေထဲက မင်းသမီး မင်းသားတွေ လိမ်ပြောတာ၊ လူကြမ်းတွေက မင်းသမီးကို လမ်းမပေါ်မှာ လိုက်နှောင့်ယှက်တာ၊ ကလေးကို ကတိဖျက်တာ၊ နေရာမရွေး ဗျစ်ခနဲ တံတွေး ထွေးချတာ၊ ဒီးထုပ်ခွံ စက္ကူစုတ်တွေကို တွေ့ကရာ လွှင့်ပစ်တာတွေကို အမှတ်ရစေပါတယ်။ အနည်းဆုံး စင်္ကာပူလို နိုင်ငံလောက်မှာ နေဖူးရင် အဲဒီလို အပြုအမူမျိုးကို မကြိုက်နိုင်တော့ဘူး။ မေးခွန်းရှင်ရဲ့ ခံစားချက်က ကျယ်လွန်းလို့ ပဲရစ်ညွှတ်သည် ကိစ္စကိုပဲ ဇောင်းပေးပါရစေ။

သူတော်ကောင်း

သူတော်ကောင်းဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ ရှိတာကိုပဲ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုတတ်အောင် လေ့ကျင့်ပါတယ်။ အကန်းကို အကန်းကြီး ပြောရင် ခံနိုင်မလားလို့ စောဒက မတက်ပါနဲ့။ အဲဒီ သဘောမျိုးကို မဆိုလိုပါဘူး။ အတွေးအကြံ အပြောအဆိုနဲ့ အပြုအမူတွေကို တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်အောင် ကြိုးစားတာကိုသာ ဆိုလိုတာပါ။ အဲဒီလို ဖြူစင်ရိုးသားလို့လည်း သူတော်ကောင်းကို လူအများက လေးစား ယုံကြည်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ယထာဝီဒီ တထာကာရီ (နှုတ်မြွက်အတိုင်း လုပ်တတ်သူ) ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးပါ။ သူတော်ကောင်း စစ်မှန်ရင် အတွင်းစိတ်နဲ့ အပြင်သဘော တစ်ထပ်တည်း ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ နေ့စဉ် ရွတ်ဖတ်တဲ့ မေတ္တာသုတ်ထဲက ဥဇ္ဇ ဓ (ဖြောင့်မတ်ခြင်း) သုဟုဇ္ဇ ဓ (ကောင်းစွာ ဖြောင့်မတ်ခြင်း) ဆိုတာဟာ အဲဒီလို ဖြစ်ဖို့ ညွှန်ကြားတာပါ။

နှုတ်ကျွံရင်

ကြမ်းပေါက်ကျွံလို့ ဒဏ်ရာရရင် ခံရမှု တစ်ပတ်ပေါ့။ နှုတ်ကျွံရင်တော့ တစ်သက်လုံး ပြင်ရခက်တတ်တယ်။ တစ်ခါတုန်းက ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ဌာနနဲ့ မေးမြေခန်းမှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ‘နိဗ္ဗာန်အရသာဟာ ဘာအရသာနဲ့မှ မတူဘူး။ အလွန်အလွန် ချိုမြိန် ချမ်းသာတယ်။ လက်တွေ့ခံစားကြည့်မှ သိနိုင်တယ်’လို့ ပြောလိုက်တော့ မေးသူက ‘အဲဒီလောက် အတိအကျ ဆိုနိုင်တော့ အရှင်ဘုရားကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာန်အရသာကို ခံစား

ဆက်ဆံမှု မပြုကောင်းတဲ့ သို့မဟုတ် အယူမှားကို မစွန့်လို့ နှင်ထုတ်ထားတဲ့ အပယ်ခံ ရဟန်း)။ ဥပမာ ဆွမ်းစားတာလည်း ကာမဂုဏ်၊ မေထုန်မှီဝဲတာလည်း ကာမဂုဏ်၊ ကာမဂုဏ်ချင်းအတူတူ ရဟန်းဟာ ဆွမ်းစားကောင်းသလို မေထုန်ကိုလည်း မှီဝဲကောင်းတယ်လို့ ဆိုခဲ့တဲ့ အရိဋ္ဌ ရဟန်းလို အယူမှားနေတဲ့ ရဟန်းကို အဲဒီအယူကို မစွန့်သရွေ့ ရဟန်းငယ်က ရှိမခိုးကောင်းဘူး။ ၄။ မာတုဂါမ (မိမိထက် အသက် သိက္ခာ ကြီးတဲ့ ဘိက္ခုနီလို့ ခေါ်တဲ့ ရဟန်းမိန်းမတွေလည်း ပါတယ်)။

၅။ ပဏ္ဍုက် ငါးမျိုး (ဥဿယ = သူတစ်ပါး မေထုန်မှုကို ကြည့်ပြီး အာသာပြေသူ။ ပက္ခ = လခွဲတစ်ကြိမ် လိင်ပြောင်းသူ။ အာသိတ္တ = သူတစ်ပါးရဲ့ သုက်သွေးကို ခံတွင်းဖြင့် စုပ်ယူသူ။ ဩပက္ကမိက = ဝှေးဝှေးသင်းထားသူ။ နပုံသက = မွေးရာပါ ကျားမ လိင်အင်္ဂါ မကွဲပြားသူ။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ရှိနေခဲ့ရင် သိက္ခာကြီးပေမဲ့ ရှိခိုးစရာ မလိုဘူး (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၉၇)။

၆။ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်လို့ မကုစားဘဲ နေခဲ့တဲ့ ရက်အတိုင်းအတာထိ ပရိဝတ်ကျင့်နေတဲ့ ရဟန်း။ ၇။ အဲဒီလို ကျင့်နေတုန်း အကြောင်းတစ်ခုကြောင့် တစ်ရက်ပျက်သွားလို့ အစက ပြန်ကျင့်နေရတဲ့ ရဟန်း။ ၈။ အဲဒီအာပတ်သင့်လို့ မာနတ်ကျင့်ထိုက်တဲ့ ရဟန်း။ ၉။ အဲဒီ အာပတ်သင့်လို့ သံဃာ နှစ်သက်အောင် အပို မာနတ် ခြောက်ရက် ကျင့်နေတဲ့ ရဟန်း။ ၁၀။ သံဃာဒိသေသ်ကို ကုစားဖို့ သိမ်ထဲမှာ သံဃာ အပါးနှစ်ဆယ်နဲ့ အတ္တနကံဆောင်နေတဲ့ ရဟန်း။

ဗျာဓိဒုက္ခဘွဲ့

လယ်တီဆရာတော် ရေးတဲ့ လေးချိုးတွေ၊ တေးထပ်တွေ၊ မေတ္တာစာတွေနဲ့ ဆုံးမစာတွေထဲမှာ ဗျာဓိဒုက္ခအကြောင်း အထူး ဖော်ကျူးတာတွေ ရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ ကဗျာရဲ့ စာပိုဒ်တိုလေး တစ်ခုလောက်ကို ဖော်ပြပေးလိုက်ရင် မေးလိုတဲ့ ကဗျာကို အတိအကျ ရှာဖွေပေးနိုင်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ ဒီပေမယ့် အနက်အဓိပ္ပာယ် အင်မတန် ကောင်းတဲ့ အလွတ်ရမိနေသေးတဲ့ ဆိုပိုဒ်မညာ ဆုံးမစာထဲက စာပိုဒ်တိုကလေးကို ရေးပေး

၂၀၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၅၃။ ရိုးသားမှု ထွန်းကားအောင်
ဇွန် ၁၁၊ ၂၀၀၈။

လိုက်ပါတယ်။ ဒီကဗျာပိုဒ်ကလေးကို ‘အထုပ်ပြင်ကဗျာ’ လို့ ခေါင်းစဉ် တပ်ရင် ဆီလျော်မလားပါဘဲ။

အထုပ်ပြင်ကဗျာ

သေမင်းအစာ နှင့်ခန္ဓာကို တဏှာဘီလူး အမှောင့်ပူး၍
အရူးပြင်ပြင် နှင့်ကိုယ်ထင်၏။

နှင်နှင့်မဆိုင် နှင်ပိုင်မဟုတ်
နှင်ရုပ်နှင်နာမ် နှင့်သန္တာန်ကို နှင်ညာဏ်မစူး အပေါ်ဖြူး၍
မူးမူးမေ့မေ့ အများလေ့ဖြင့် နေ့ရက်အပို လွန်ခဲ့တုံပြီ။

အာရုံဝတ္ထု မီးစာစုကို မှုမှုရရ နှင်အားကျလည်း
မားပြသေမင်း သူ့တပ်နှင်းက မငြင်းဆန်သာ
နှင့်ခန္ဓာသည် ပြာပုံအတိ ဖြစ်လုနီးပြီ။

ရိုးတီးရားတား သေ၍သွားလည်း တရားမကြွယ်
အထုပ်ငယ်လျက် အပါယ်စခန်း သွားမြဲလမ်း၌
တပန်းဟိုက်ဟိုက် တရှိုက်ငင်ငင် တငြင်ငြိငြိ
ဆင်းရဲပိုလျက် ထိုထိုဘဝ အနန္တလျှင်

အစမဆိုး အများထုံးတည့်။

အထုပ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ဆည်းပူးထားတဲ့ ကုသိုလ်အစုကို ဆိုလိုတာပါ။ အထုပ်ကြီးလေ မငြင်မမြဲ ချမ်းသာပိုလို့ ကောင်းလေပဲပေါ့။ ဒါကြောင့် ‘ယခုပင်လျှင် မအိုခင်က ကြိုတင်ကောင်းမှု ကြိုးစားပြုကြဖို့’ တိုက်တွန်းလိုရင်း ဖြစ်ကြောင်းပါ။ □

သတ္တဝါတို့သည် ကာမကြောင့် ကန်းနေကြ၏။ တဏှာ ကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခံနေ ရ၏။ တဏှာဖြင့် အုပ်မိုးခံနေရ၏။ မြိုးဝမှာ ဖွဲ့မိနေသော ငါးကဲ့သို့ မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ခံနေကြရ၏။

(ရာဟုလထေရာပဒန်)

ဆရာတော် ဘုရား၊

မြန်မာနိုင်ငံက နာမည်ကျော် တရားဟော ဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့ စာအုပ်ငယ်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အတွေးအမြင်တစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘဝင်မကျ ဖြစ်နေလို့ပါဘုရား။ ဆရာတော်ဟာ ပဲရစ်မြို့ (ပြင်သစ်နိုင်ငံ)က ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ တည်းခိုနေခိုက် သီဟိုဠ်လူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟိုတယ် လုပ်သား ဒကာက နောက်တစ်ကြိမ် ပြင်သစ်ကို ကြွလာရင် သီရိလင်္ကာ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှာ တည်းခိုနိုင်အောင် စီစဉ်ပေးမယ်လို့ ဖိတ်ကြားပြီး သူ့ရဲ့ ဗုန်းနံပါတ်နဲ့ အီးမေးလ် လိပ်စာတွေကို ပေးပါသတဲ့။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပရိသတ်ကို ဆရာတော် အသိပေး ရေးထားပုံက ‘အေး၊ ပြောပါ့မယ်လို့တော့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြေအနေအရ ပြောလိုက်တာပါ။ နှုတ်က အဲဒီလို ပြောလိုက်ရပေမဲ့ စိတ်ထဲကတော့ သီဟိုဠ်ကျောင်းမှာ ဘယ်တော့မှ မတည်းဘူးကွ၊ ပဲရစ်မှာ မြန်မာကျောင်း ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးမယ်၊ နောက်တစ်ခေါက်ကျရင် မြန်မာကျောင်းမှာပဲ တည်းမယ်လို့ သန္နိဋ္ဌာန် ချလိုက်ပါတယ်’ တဲ့။

တပည့်တော်ရဲ့ မေးခွန်းက စံပြ တရားဟော ရဟန်းတစ်ပါး အနေနဲ့ အဲဒီလို အတွင်းတစ်မျိုး အပြင်တစ်မျိုးနဲ့ မရိုးသားမှုကို ပေါ်လွင်စေတဲ့ ဟောပြောမှုမျိုး လုပ်သင့်ပါသလား။ ပရိသတ်ထဲက အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေက ဆရာတော်ကို အားကျပြီး အဲဒီအပြုအမူမျိုးကို အတုယူ သွားရင် ရိုးသားတဲ့ လူ့ဘောင်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ပါမည်လား။ တိုးတက်တဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ကလေးဘဝကစပြီး အမှန်ကို ပြောတတ်အောင် ပြောရဲအောင် စည်းကမ်းကို လိုက်နာအောင် လေ့ကျင့်ပေးပါတယ်။

ကြည်ညို ရိုသေလို့ သဒ္ဓါတရားနဲ့ ဖိတ်ကြားတာကို ရိုးသားခံသာတဲ့ နည်းနဲ့ မပြောသင့်ဘူးလား။ အနည်းဆုံး ပရိသတ်ကို အသိပညာ ပေးရာမှာ အတွင်းအပြင် မတူတဲ့ အတွေးအမြင်မျိုး ဖြစ်သင့်ပါသလား။ ဆရာတော်ရဲ့ အတွေးအမြင်ကို သိပါရစေဘုရား။

မောင်ဝင်းကြူ (ထိုင်ဝမ်)

၂၁၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မည်။ ၂၁။ လူအသက်ကို သတ်သောသူသည် အသေသတ်ခြင်းကို ခံရမည်။ ၂၂။ ငါသည် သင်တို့၏ ဘုရားသခင် ထာဝရ ဘုရားဖြစ်သည်ဟု (ထာဝရဘုရားက) မောရှေအား မိန့်တော်မူ၏။

ကိုရိနာန် ၉:၃၉။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် (အလွှာအရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ရန် မထွက်ကြပါလျှင်၊ ထို အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား နာကျင်သော ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူအံ့။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အခြားလူမျိုး တစ်မျိုးကို လှဲလယ် (ဖန်ဆင်း) တော်မူအံ့။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ထို အရှင်မြတ်အား အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှလည်း အကျိုးယုတ်အောင် ပြုနိုင် ကြမည်မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်သော်ကား အလ ၁၀၀ အရှင်မြတ်သည် အရာ ခပ်သိမ်းကို ပြုစွမ်းနိုင်တော်မူသော အရှင်မြတ် ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။

ဥပတ္တိဇယထုတ်၊ ဒိုဒ် ၂၃၇။ ရန်ကို ရန်တုံ့မူ၍ မပြင်းနိုင်။ ရန်မတုံ့ပြန် ခြင်းဖြင့်သာ ရန်ပြင်းနိုင်၏။ ဤသည်မှာ ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမ ဖြစ် ၏ (မ ၃၊ ၁၉၂)။ ဒါတွေက နှိုင်းယှဉ် သိနားနိုင်စေရန် Holy ကျမ်းဂန် တွေက ထုတ်နုတ်ချက်တွေပါ။

အမှားနဲ့ အမှန်

မြတ်ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးမှာ သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်က ‘အယူဝါဒ တီထွင် သူတွေဟာ မိမိဝါဒသာ မှန်တယ်လို့ ဟောပြောကြပါတယ်။ အမှန်တ ရားကို ဘယ်လို သိနိုင်မလဲ’လို့ ဗုဒ္ဓကို မေးပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဖြေက ‘အကြင်သာသနာ၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်ဟူသော ဓမ္မ မရှိ၊ ထို သာသနာ၌ စိတ်ပိုင်းဘဝ ရင့်ကျက်ပြီး တိုးတက်မှု ဖြစ်စဉ် မရှိ။ ငါ (ဗုဒ္ဓ) ဘုရား၏ သာသနာ၌မူ အရိယမဂ္ဂ ဓမ္မ ရှိသောကြောင့် စိတ်ပိုင်း ဘဝ တိုးတက်မှုဖြစ်စဉ် အဆင့်ဆင့် ရှိ၏’လို့ ဖြေကြားခဲ့ပါတယ်။ စိတ် ပိုင်းဘဝ ပြင်းချမ်းမှုအတွက် လေ့ကျင့်အားထုတ်ပုံ နည်းလမ်းကို ပေး နိုင်တဲ့ ဘာသာတရားမျိုးဖြစ်ရင် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူမှာ စိတ်ပိုင်း ရုပ်ပိုင်း နှစ်မျိုးလုံးကို လုံခြုံစေပါတယ်။ ဘာသာတရား တစ်ခုဟာ သူ တစ်ပါးကို ရန်ပြုရင် မိမိလည်း အန္တရာယ်ရှိတာပေါ့။

၅၂။ ရိုးသားမှု ထွန်းကားအောင်

၂၀၉

ဖူးပါသလား ဘုရား’လို့ ဆက်မေးတော့ သူ့အဖြေက လေသံပြောင်းပြီး ကြောင်လည်လည် ဖြစ်သွားတာ ကြားလိုက်ရတယ်။

ဘုန်းကြီး ရဟန်းတွေ အထူးသတိထားသင့်တာ တစ်ခုရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ရဟန်းတစ်ပါးဟာ လူတွေကို ‘ဒကာကြီးရေ၊ ကျုပ်က တော့ ဆိတ်ငြိမ်ပြီး လူသူကင်းဆိတ်တဲ့ နေရာမှာပဲ ပျော်မွေ့တော့တယ်’ လို့ ပြောမိလို့ အဲဒီလူက ပြောတဲ့ ဘုန်းကြီးကို ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို ရသူလို့ အထင်ကြီးသွားရင် အဲဒီဘုန်းကြီးဟာ ရဟန်းအဖြစ်က အလိုလို လျှော ကျပြီး နောက်တစ်ဖန် ရဟန်း ဖြစ်မလာနိုင်အောင် အပြစ် ကြီးလေးတဲ့ သိက္ခာပုဒ် (ရဟန်း ၂ပဒေ) နဲ့ ငြိစွန်းသွားနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။

တစ်ဖက်က အမြင်

လူတိုင်း ကိုယ်ပိုင် အတွေးအယူ ရှိတာမို့ တရားဟော ဆရာတော်ရဲ့ အယူအဆကို အမှားအမှန် မဝေဖန်လိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အတွင်းအပြင် ခြားနားတဲ့ သဘောထားကို စံပြဘုန်းကြီး တစ်ပါးအနေနဲ့ ပရိသတ်ရှေ့ မှာ လှစ်မပြသင့်ဘူးဆိုတာကို ဘုန်းကြီး ထောက်ခံပါတယ်။ သိဟိုဠ် သား ဥပါသကာဟာ ဘုန်းကြီးကို ကြည်ညိုတဲ့ စိတ်ရင်းအမှန်နဲ့ ဖိတ် ကြားတာဖြစ်လို့ မဆိုင်တဲ့နေရာမှာ အဲဒီလို အတွေးမျိုးနဲ့ အမျိုးမာန် ဆို တာကို ထုတ်မပြသင့်ဘူးလို့လည်း ဘုန်းကြီး ယုံကြည်ပါတယ်။

ဘုန်းကြီးသာ ပဲရစ်ခရီးသည် တရားဟောဘုန်းကြီး ဖြစ်ခဲ့ရင် ‘အင်း၊ သူကတော့ သိဟိုဠ်သားတွေ တည်ထောင်ထားတဲ့ ဘုန်းကြီး ကျောင်းရှိလို့ ဧည့်သည်ဆရာတော်ကို ဖိတ်ကြားနိုင်ပေတယ်။ ဒို့မြန်မာ တွေလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း ရှိသင့်တာပဲလို့ စဉ်းစားပြီး ပဲရစ်မှာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာအောင် ကြိုးပမ်းဖို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချခဲ့ တယ်’လို့ပဲ ပရိသတ်ကို အသိပေးမှာပါ။ ဒါဆိုရင် အတွင်းအပြင်သဘော ဆန့် ကျင်နိုင်ပေမယ့် ဓမ္မနည်းကို မကျော်လွန်ဘူးလို့ ယူဆပါတယ်။ ▣

သီလပညာနဲ့ လောကသို့ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။
လောက၌ သီလနှင့် ပညာကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။

၅၄။ ရောကြော်မလုပ်နဲ့

ဇွန် ၂၀၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား။

အိန္ဒိယကို ဘုရားဖူးသွားစဉ်က မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ခုမှာ မြန်မာ အင်္ဂလိပ် ဟိန္ဒူဘာသာများဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ခရစ်ယန်ဘာသာ အစွဲလမ်းဘာသာ ဟိန္ဒူဘာသာစသော ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားများမှာ နာမည်သာ ကွဲပြားပြီး ဟောကြားသည့် တရားဓမ္မ အနှစ်သာရမှာ အတူတူသာ ဖြစ်သည်ဟု နိရုံမှာ စာလုံးကြီးဖြင့် ရေးထားသည်ကို တွေ့ရခဲ့ရ၍ အံ့ဩနေမိပါသည်။ ထိုအယူအဆနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက မည်သို့ ဟောကြားသည်ကို သိလိုပါသည် ဘုရား။

ကွမ်းထန်၊ ကနေဒါ

ဝါဒပုံစံနှစ်မျိုး

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ဘာသာတရားတွေ အားလုံးကို ခြုံကြည့်ရင် တွေ့ကြုံသိဝါဒနဲ့ စိတ်ကူး ပုံဖော်ဝါဒလို့ နှစ်မျိုး တွေ့နိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓဟာ ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ပြီး တရားထူးကို သိခဲ့တယ်။ အဲဒီ အသိကို သူတစ်ပါးတို့ကို သင်ပေးတယ်။ သင်ယူပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးသူ အားလုံးလည်း ဗုဒ္ဓသိတဲ့ အသိကို နားလည်ပြီး ချမ်းသာသွားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ပထမ အမျိုးအစားမှာ ပါတယ်။ ဒီအမျိုးအစားမှာ နားလည်မှုဟာ ယုံကြည်မှုရဲ့ အခြေခံ ဖြစ်တယ်။ လူတွေကို အတင်းအကြပ် မယုံကြည်ခိုင်းဘူး။

ဒုတိယ ဝါဒအမျိုးအစားကတော့ ရှေးဦး ဟောပြောသူတို့ရဲ့ စိတ်ကူး စိတ်သန်း (conception) ကို ဗဟိုပြုတဲ့အတွက် တည်ရှိပြီး ယုံကြည်မှုနဲ့ လူမျိုးမတူလို့ ဖြစ်ရတဲ့ ခြားနားမှုတွေကို လက်တွေ့ (ကိုယ်ကာယနဲ့) ဆန့်ကျင်ဖို့၊ တော်လှန် တိုက်ခိုက်ဖို့ တိုက်တွန်းတာတွေကို

တွေ့ရတယ်။ လူမျိုးနဲ့ ယုံကြည်မှု အစဉ်အလာတွေ မတူခြားနားမှုကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ အုပ်စုနှစ်ခုရဲ့ နာကျည်းစိတ် အရင်းခံကြောင့် ဣဿာ (မနာလိုမှု)၊ ဝေရပ္ပဋိကာရ (လက်စားချေမှု) နဲ့ အာဃာတ (ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု) တွေကို တိုးပွားစေတဲ့ လမ်းညွှန်ချက်တွေကို ၎င်းတို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ Holy ကျမ်းဂန်တွေမှာ အတိအကျ မှတ်တမ်းတင်ထားပါတယ်။

ကျမ်းညိုခြင်း (၁)

ထွက် ၂၀း၃။ ငါမှတစ်ပါး အခြားသော ဘုရားကို မကိုးကွယ်နှင့်။ ၄။ အထက်မိုးကောင်းကင်၌ လည်းကောင်း၊ မြေကြီးအောက် ရေထဲ၌လည်းကောင်း ရှိသောအရာနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်တူအောင် ရုပ်တုဆင်းတုကို ကိုယ်အဘို့ မလုပ်နှင့်။ ၅။ ဦးမချ ဝတ်မပြုနှင့်။ အကြောင်းမူကား သင်၏ ဘုရားသခင် ငါထာဝရဘုရားသည် သင်၌ အပြစ်ရှိသည်ဟု ယုံလွယ်သောဘုရား (ဖြစ်သတည်း)။ ငါ့ကို မုန်းသောသူတို့၏ အမျိုးအစဉ် အဆက် တတိယအဆက် စတုတ္ထအဆက်တိုင်အောင် အဘတို့၏ အပြစ်ကို သားတို့၌ ဆပ်ပေးစီရင်သော ဘုရားဖြစ်သတည်း။

ဓမ္မဝတ္ထိသုတ်၊ ဝိနိ ၈၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မိမိကိုသာလျှင် ဓမ္မကိုသာလျှင် ကျွန်းသဖွယ် မှီခိုရာပြု၍၊ မိမိကိုသာလျှင် ဓမ္မကိုသာလျှင် အားကိုးရာ ပြု၍၊ မိမိမှတစ်ပါး ဓမ္မမှတစ်ပါး အခြားအရာများကို အားမကိုးဘဲ နေကြလော့။ (အဘယ်သို့နည်းဟူမူ) ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌ သတိဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၍ နေမူ မိမိကိုသာလျှင် ဓမ္မကိုသာလျှင် အားကိုးရာပြု၍၊ မိမိမှတစ်ပါး ဓမ္မမှတစ်ပါး အခြားအရာများကို အားမကိုးဘဲ နေသည်မည်၏ (ဒီ ၃၊ ၄၃)။

ကျမ်းညိုခြင်း (၂)

ဝတ်မြူ ၂၄း၁၉။ လူသည် အိမ်နီးချင်းကို နာအောင်ပြုလျှင် သူ့ကို ပြုသည်အတိုင်း ကိုယ်ခံရမည်။ ၂၀။ အရိုးကို ချိုးသည်အတွက် အရိုးချိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မျက်စိကို ဖျက်သည်အတွက် မျက်စိဖျက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သွားကို ချိုးသည်အတွက် သွားချိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူ့ကို နာကျင်စွာ ပြုသည်အတိုင်း ကိုယ်တိုင် နာကျင်စွာ ခံရ

၂၁၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၅၄။ ရော့ကြော် မလုပ်နဲ့

၂၁၇

မနင်းမိအောင် ရှောင်တယ်ဆိုရင်လည်း မလုပ်နဲ့လို့ တားမြစ်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ ရဟန်းသံဃာကို မြင်လို့ ကြည်ညိုတဲ့စိတ် ဖြစ်နိုင်ရင် ရိုသေမှုကို ပြနိုင်ရင် အဲဒါဟာ ကုသိုလ် တိုးပွားကြောင်း မင်္ဂလာဖြစ်ပါတယ်။ အတွင်းစိတ်ထားနဲ့ အပြင်သဘော တစ်ထပ်တည်းရှိနေဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။ သဒ္ဓါနဲ့ ပညာ တူမျှပါစေ။ □

၅၆။ အရှင်ဥပဂုတ္တ

ဇွန် ၂၀၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
သမီးက ဗဟန်းမှာ နေပါသည်ရှင်။ မနီးမဝေးမှာ အရှင်ဥပဂုတ္တကျောင်းဆောင် ရှိပါတယ်။ နာဂစ် မုန်တိုင်းကြီးတိုက်လို့ ဥပဂုတ္တကျောင်းဆောင် အနည်းငယ် ပျက်စီးသွားတာကို ပြုပြင်ဖို့ ယခုအခါ ဂေါပကတွေက အလှူခံနေကြပါတယ်။ သမီးတို့ အိမ်နားက ဘကြီးက ဥပဂုတ်ဟာ ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူး။ ဟုတ်တယ်ဆိုရင် ခုလိုမျိုး လေဘေးဆိုးကြီးနဲ့ မကြုံအောင် ဘာပြုလို့ တားဆီး မပေးတာလဲ၊ မိုးမရွာအောင် တားပေးနိုင်တယ် မဟုတ်လားလို့ သမီးတို့ဖေဖေကို ပြောတာကို ကြားလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီ ဘကြီးပြောတာ ဟုတ်ပါသလားရှင်။ အရှင်ဥပဂုတ္တမထေရ် အကြောင်းကို သိလိုပါသည်ရှင်။

ဦးတင်လျက် မြမဉ္ဇူ၊ ဗဟန်း

သက္ကတကျမ်းတွေအဆို

ဒီဗျာဝင်္ဒနာကျမ်းမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက မထုတ်မြို့ကို ရောက်ခိုက် နောင်နှစ် တစ်ရာအကြာမှာ ဒီမြို့မှာ ဥပဂုတ္တဘွဲ့ အမည်နဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါး ပွင့်ထွန်း

ဗုဒ္ဓဝါဒအလို အမှားနဲ့ အမှန်ကို မမြင်နိုင်ကောင်းတဲ့ စိတ်ကူးထဲက တန်ခိုးရှင်ထံမှာ အဆုံးအဖြတ် မခံဘဲ မဂ္ဂင်ရှုစဉ်း ပေတံနဲ့ မိမိဖာသာ တိုင်းတာတတ်အောင် ကြိုးစားပါတယ်။

မတူပါဘူး

ဘုန်းကြီးရဲ့ အမြင်အရ ဘာသာဝါဒတိုင်းမှာ ဦးတည်ချက် ပန်းတိုင် ကိုယ်စီရှိကြလို့ ဘာသာရေးမှန်ရင် အားလုံး အတူတူပါလို့ ‘ရော့ကြော်’ မလုပ်ပစ်နိုင်ပါဘူး။ သူများက လုပ်လာရင်လဲ ဗုဒ္ဓဝါဒိတွေက လက်မခံနိုင်ပါဘူး။ အချို့ဘာသာတရားတွေဟာ အဓိပ္ပာယ်အနေနဲ့ မိုးနဲ့မြေလို ခြားနားပါလျက် ဗုဒ္ဓဝါဒဝေါဟာရတွေကို ယူသုံးနေတာတွေရှိတယ်။ ဒါမျိုးတွေရင်တောင် မိမိတို့ဗုဒ္ဓဝါဒိတွေက အဲဒီဝေါဟာရရဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒအဓိပ္ပာယ် မှန်ကို ရှင်းပြရအုံးမှာ။ မေးခွန်းပါ ဘာသာတရားတွေက စကြဝဠာကို စိုးပိုင်တဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် (ဣဿရ နိဗ္ဗာန်) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယုံတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒိတွေက မိမိကိုယ်တိုင်မှတစ်ပါး ပြင်ပက တန်ခိုးရှင်ဆိုတာတွေကို လုံးဝ မယုံဘူး။ လူသာ ပစာနဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါ အဓိက ခြားနားချက်ပဲ။

အဲဒီလို အခြေခံ ယုံကြည်ချက် မတူရင် ဟောကြားတဲ့ တရားဓမ္မလဲ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မတူနိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို စိုးပိုင် ဖန်ဆင်းရှင်ရှိ ဝါဒက ထာဝရတည်မြဲတဲ့ တစ်ဆူတည်းသော ဘုရားရှိတယ်ဆိုတာကို ‘ယုံလိုက်စမ်းပါ မိတ်ဆွေ’လို့ အရေးတကြီး တောင်းဆိုသလို မယုံတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒကလဲ ‘ကံဆိုတာအလုပ်၊ အလုပ်ကောင်းမှ ကံကောင်းတယ်’လို့ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးဖို့ အဓိကညွှန်ပြတဲ့ အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ □

လောကမှာ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိခဲ့ဖူးဘူးလို့ သက်သေ ပြခဲ့နိုင်ရင်တောင် ဗုဒ္ဓဓမ္မကတော့ တည်ရှိနေဦးမှာပါ။
Buddhism would remain what it is even if it were proved that the Buddha never lived.
Christmas Humphreys.

၅၅။ ဘုန်းကြီးအရိပ်ကိုနှင်းခြင်း

၅၅။ ဘုန်းကြီးအရိပ်ကို နှင်းခြင်း

ဇွန် ၁၅၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

တပည့်တော် တစ်ခု မရှင်းလင်းသောကြောင့် လျှောက်ထားခွင့် ပြုပါဘုရား။ မိဘဘိုးဘွားများက ကလေးများအား ဘုန်းကြီးများ၏အရိပ်ကို မနှင်းကောင်းဟု ဆုံးမကြပါသည်ဘုရား။ ထိုသို့ဆိုလျှင် တပည့်တော်တို့ စေတီပုထိုးများကို သွားရောက်ကြသည့် အခါများတွင် အချိန်အခါအပေါ်လိုက်ပြီး နေရောင်၏ အရိပ်ကြောင့် ထိုစေတီပုထိုးများ၏ အရိပ်ကို နှင်းမိကြမည်မှာ မလွဲဧကန်ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ အရိပ်ထက် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော် မွေတော်များကို ဌာပနာထားသော ထိုစေတီပုထိုးများ၏ အရိပ်ကို ပို၍မနှင်းသင့်သလို ဖြစ်နေပါသည်။ မနှင်းသင့်ဟူသော စကားရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ မှန်မမှန် ရှင်းပြပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

လွင်မြင့်ဦး၊ စင်္ကာပူ

စိတ်ထားတူနေ

ဆင်းတုဟာ သက်ရှိ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဆင်းတုကိုပဲ သက်ရှိ ဗုဒ္ဓလို စိတ်ထားနိုင်ရင် ‘သမေ စိတ္တေ သမံ ဖလံ = စိတ်ထားတူနေ ကျိုးနေမှု၏’ ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော် (ဝိမာန၊ ၆၆) အရ ဗုဒ္ဓဆင်းတု ဗုဒ္ဓ ဓာတ်တော်တွေ ကိန်းဝပ်တဲ့ စေတီတော်တွေကို သက်တော်ထင်ရှား ဗုဒ္ဓအလား ရိုသေဖို့ သင်ကြားကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ စေတီ တွေရဲ့ အရိပ်ကိုလည်း သက်တော်ထင်ရှား ဗုဒ္ဓရဲ့အရိပ်လို သဘောထား နိုင်ရင် ပိုမိုလေးနက်လို့ ကောင်းတဲ့ အလုပ်ပါ။

ဒါပေမယ့် အရာရာမှာ ပညာနဲ့ ချင့်ချိန်နိုင်ရင်တော့ အကောင်းဆုံး ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ စိတ် (စေတနာ) နဲ့ ပညာ ပြဋ္ဌာန်းပါတယ်။

ရွှေတိဂုံပေါ်မှာ

နံနက်ဖြစ်စေ ညနေခင်းဖြစ်စေ ရွှေတိဂုံဘုရားကို တက်ရင် အနောက် သို့မဟုတ် အရှေ့ဖက်ခြမ်းတွေမှာ စေတီရဲ့အရိပ်ကို ဘယ်နည်းနဲ့မျှ မရှောင်နိုင်လို့ ကောင်းမှု ပြုသူတွေ အပြစ်မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဘုရားရိပ်ခိုပြီး မတော်တာကို လုပ်ရင်ဖြစ်စေ၊ ငရဲ မကြောက်ဘူးဆိုပြီး ရှေ့ဟာလို့ တမင် သက်သက် ဘုရားရိပ်ကို ဖနောင့်နဲ့ ဆောင့်တာဖြစ်စေ လုပ်ရင်တော့ အပြစ်ရှိမှာပဲ။ စိတ်ထား ကွာလို့ပါ။

အမှန်တော့ မတော်လို့ မရှောင်နိုင်လို့ အရိပ်ကို နှင်းမိရုံနဲ့လည်း အပြစ် မရှိတန်ရာပါဘူး။ ဘုရားနောက်က အမွေတောင်းရင်း လိုက်သွား တဲ့ သားတော် ရာဟုလာက ‘ခမည်းတော်ရဲ့ အရိပ်ဟာ သိပ် အေးတာပဲ’ လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီအရိပ်ဟာ နေရောင်ကြောင့် ဗုဒ္ဓရဲ့ ကိုယ်ကထွက် တဲ့ အရိပ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ် (သုခါ တေ သမဏ ဆာယာ။ ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၀၇)။ သားတော် ရာဟုလာက သက်တော် ခုနစ်မျှရှိသေးတာပဲ။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ မိမိအရိပ်ကို နှင်းမိလို့ အပြစ်ရှိမယ်ဆိုရင် သား တော် ရာဟုလာကို အရိပ် မနှင်းမိအောင် ဆုံးမတော်မူမှာပါ။

သီလဝန္တ ရဟန်းတော်တွေရဲ့ အရိပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း အဲဒီအ တိုင်းပဲ နားလည်ပြီး အခြေအနေ အချိန်အခါအလိုက် ကျင့်သုံးပါ။

ဟန်မဆောင်နဲ့

ကံမကောင်းလို့ မျက်လုံးကို မပွင့်တပွင့်မှေးပြီး ငါးသလောက်ပြုံးနဲ့ လူ တွေကို ယုံအောင် အချိုသာဆုံး ပြောတတ်တဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ဆိုဖူး ပါတယ်။ လူရှေ့မှာတော့ ဘုန်းကြီးရဲ့ အရိပ်ကိုတောင် မနှင်းရဲဘူး။ အင် မတန် ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းတယ်။ ဘုန်းကြီး ကပွဲယပေါ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူက ဘုန်းကြီးရဲ့ ပရိက္ခရာ(အသုံးအဆောင်)တွေကို မတရား လိမ် ယူသွားတယ်။ ဒါမျိုးဆိုရင် ဘုန်းကြီးအရိပ်ကို မနှင်းလည်း ဘာအကျိုး မှ ရှိနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ထဲကမှ မပါဘဲ။ ကြည့်ညှို ရိုသေစိတ် တကယ်ရှိပေမယ့် မရှောင်သာလို့ နှင်းမိရင်လည်း အရိပ်ဟာ အရိပ်ပါပဲ။ ရှောင်နိုင်တဲ့ နေရာမှာ ဘုန်းကြီးကို ရိုသေလွန်းလို့ အရိပ်ကိုတောင်

ပြမှာ မဟုတ်လို့ လောကပညတ္တိကျမ်း အဆိုတာ ရဟန်းဝိနည်းနဲ့ မညီဘူး။ ထေရဝါဒကျမ်းတွေမှာ အသောကမင်း အသောကာရာမကျောင်းတိုက်ကို ဆောက်လုပ်စဉ်က သာမန်နဲ့ မပြီးပြတ်နိုင်တာကို တန်ခိုးနဲ့ ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ အရှင်ဣန္ဒဂုတ္တ မထေရ်ကို သံဃာက တာဝန်ပေးတယ် (ဝိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၇) လို့သာဆိုပြီး အရှင်ဥပဂုတ္တနဲ့ မာရ်နတ်အကြောင်းကို မပြဆိုဘူး။ ဒါကြောင့် မှန်နန်းရာဇဝင်အဖွဲ့ရဲ့ ‘အလေးဂရ မပြုထိုက်ဘူး’ ဆိုတဲ့ မှတ်ချက်ဟာ သင့်မြတ်ပါတယ်။

အဝီရောမိအမြင်

အယောနိသော မနသိကာရ (မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းမှု) ဖြစ်ရင် ကုသိုလ် မဖြစ်ဘူး။ ခပ်ငယ်ငယ်က စာပေ အဖတ်အရှုများတဲ့ အသက် ၆၀ လောက် ဒကာကြီး တစ်ယောက်နဲ့ ဆုံးပူးတယ်။ သူက ဘုန်းကြီးနေတဲ့ ကျောင်းဝင်းထဲက အရှင်ဥပဂုတ္တ ကျောင်းဆောင်ကို ဖျက်ပစ်ဖို့ ဆရာတော်ကို အကြံပေးတယ်။ ဆရာတော်က လက်မခံဘူး။

ဘုန်းကြီးရဲ့ အမြင်အရ တစ်ချိန်က အနည်းဆုံး အရှင်ဥပဂုတ္တဘွဲ့တော်နဲ့ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ်ရှိတဲ့ အများအကျိုးဆောင် ရဟန္တာကြီး တစ်ပါးကေန် ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီ ရဟန္တာကြီးကို ရည်ညွှန်းပြီး ကိုးကွယ်တဲ့ မြန်မာတို့ရဲ့ အစဉ်အလာဟာ နွားလည်ပင်းကို လှီးပြီး အလှူပေးတာ ယဇ်ပူဇော်တာမျိုးလို ဆိုးသွမ်းတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ တည်ရှိပြီး အစဉ်အလာကောင်းကို ဘာလို့ ဖျက်ပစ်မလဲ။ ကိုးကွယ်နိုင်ပါတယ်။ အရှင်သာရိပုတြာကို ကြည်ညိုရင် အရှင်သာရိပုတြာ အထိမ်းအမှတ်ပြု ဆင်းတုကိုလည်း ထုလုပ် ကိုးကွယ်ကောင်းတာပဲ။ အရှင်သီဝလိကို ကြည်ညိုရင် အရှင်သီဝလိ ဆင်းတုပေါ့။

တစ်ချို့ အရှင်ဥပဂုတ္တ ဆင်းတုတော်တွေဆိုရင် သက်တမ်းအရ နှစ်ပေါင်း ရာချီ ရှိနိုင်တယ်။ ဒီသမိုင်းဝင် အဓမ္မအနှစ်ကို ကျမ်းဂန်နဲ့မညီလို့ သို့မဟုတ် ထေရဝါဒ မဟုတ်လို့ ‘ပျက်ရင် မပြင်နဲ့၊ ရှိနေတာကို ဖျက်ပစ်’ ဆိုရင် အာဖဂန်နစ္စတန်က သမိုင်းဝင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုကြီးကို ဖျက်ဆီးသူတွေနဲ့ ဘာထူးအုံးမှာလဲ။ အနည်းဆုံးတော့ အဲဒီလို (သမိုင်းဝင်)

ပြီး ဗုဒ္ဓကိုယ်စား ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို စည်ပင်အောင် ဆောင်ရွက်မယ်လို့ ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူကြောင်း ဖော်ပြတယ်။ (စကားမစပ် မထုရာမြို့ကို ဗုဒ္ဓရောက်ကြောင်း ထေရဝါဒ ပါဠိတော် အံ ၂၊ ၂၂၄ မှာလည်း ဖော်ပြတယ်)။ ဘီစီ သုံးရာစု အသောကခေတ်က မထုရာမြို့မှာ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒဂိုဏ်း ထွန်းကားပါတယ်။ အရှင်ဥပဂုတ္တမထေရ် အကြောင်းကို သဗ္ဗတ္ထိဝါဒ ဂိုဏ်းသားတွေဆီက ရရှိတာလို့ ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်ဥပဂုတ္တဟာ အိန္ဒိယ အနောက်မြောက်ပိုင်း မထုရာမြို့သား သဗ္ဗတ္ထိဝါဒဂိုဏ်းဝင် ဖြစ်ဖွယ်ရှိတယ်လို့ ခန့်မှန်းရတယ်။

သက္ကတ အစဉ်အလာနဲ့ ရှေးကျတဲ့ တရုတ်၊ တိဗက်မှတ်တမ်းတွေအရ အရှင်ဥပဂုတ္တဟာ မထေရ်စဉ်အရ လေးပါးမြောက် သံဃာ့ခေါင်းဆောင် မထေရ်၊ အသောကမင်းရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ဆရာအရှင် ဖြစ်ရုံမက အသောကမင်းကို လုမ္ဗိနီစတဲ့ ဗုဒ္ဓဝင်နေရာတွေကို သွားရောက် ပူးမြော်ဖို့ တိုက်တွန်းသူလည်း ဖြစ်တယ်။ မဟာယာန အစဉ်အလာအရ အရှင်မြတ်ကို သဗ္ဗတ္ထိဝါဒ ဝိနည်းကို စုစည်းသူ၊ နေတ္တိပဒကျမ်းကို ရေးသားသူ အဖြစ်လည်း လေးစားကြတယ် (John H. Strong, *The Legend and Cult of Upagupta*, Intro, p. 6)။

ထေရဝါဒကျမ်းနဲ့ အရှင်ဥပဂုတ်

အရှင်ဥပဂုတ္တနဲ့ အသောကမင်းတို့ ပတ်သက်ပုံ အစအနကို ထေရဝါဒပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတွေမှာ မတွေ့ရတာကတော့ အင်မတန် ထူးခြားတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အေဒီ ၁၂ ရာစု မတိုင်ခင်က ရေးခဲ့တဲ့ ရှေးအကျဆုံး ဝိနည်းဋီကာဖြစ်တဲ့ ဝဇီရုဗုဒ္ဓိဋီကာမှာ ယခု ဖော်ပြနေတဲ့ အရှင်ဥပဂုတ္တအကြောင်းကို ရှားရှားပါးပါး ရည်ညွှန်းထား (စာ၊ ၆၃) တာကလည်း စဉ်းစားစရာပါပဲ။ John H. Strong ရဲ့ အလိုအရ အေဒီ ၁ ရာစု အချိန်ကစပြီး အိန္ဒိယ အနောက်မြောက်ပိုင်းမှာ အရှင်ဥပဂုတ္တကို ကိုးကွယ်မှု စတင်ခဲ့ပြီး မြန်မာ၊ ထိုင်းနဲ့ လာအိုနိုင်ငံတွေမှာတော့ အေဒီ ၁၂ ရာစုလောက်မှာ စတင် ကိုးကွယ်ခဲ့ဖွယ်ရှိတယ်။ သီရိလင်္ကာမှာတော့ အရှင်ဥပဂုတ္တ အကြောင်းကို လုံးဝမသိကြဘူးလို့ ဆိုတယ် (*ibid*, p. 5)။

ကစ္စည်းသဒ္ဓါကျမ်း (အေဒီ ၅ သို့မဟုတ် ၆ ရာစုခန့်) မှာ 'ဥပ
ဂုတ္တေန မာရော ဗန္ဓော'လို့ ရည်ညွှန်းထားတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ
ဝါကျကိုပဲ ပုဂံခေတ် မြန်မာနိုင်ငံသား အရှင်အဂ္ဂဝံသ ရေးတဲ့ သဒ္ဓါနိတိ
ပါဠိသဒ္ဓါကျမ်း (အေဒီ ၁၂ ရာစု အစပိုင်း)မှာလည်း ထပ်ဆင့် ဖော်ပြ
တယ်။ ဒီပါဠိသဒ္ဓါကျမ်းတွေကို မြန်မာတို့ ပုဂံခေတ်ကပင် သင်ယူကြတာ
ဖြစ် လို့ မထုရာမြို့သား အရှင်ဥပဂုတ္တ အကြောင်းကို အနည်းဆုံး အေဒီ
၁၂ ရာစု အချိန်က မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ ကြားဖူးနေပြီလို့ ဆိုနိုင်တယ်။

ယိုးဒယား၊ ဇင်းမယ်အရပ်က အမည်မသိပုဂ္ဂိုလ် ပါဠိဘာသာနဲ့
ရေးတဲ့ **ပဌမသမ္မောဓိကျမ်း** (PTS version နိဒါန်း ဖော်ပြချက်အရ
အေဒီ ၁၂ ရာစု) နောက်ဆုံးခန်း (မာရဗန္ဓုနအခန်း၊ အေဒီ ၁၈ ရာစု
ထပ်ဖြည့်တဲ့ အခန်း)မှာလည်း ဥပဂုတ္တနဲ့ အသောကမင်း အကြောင်းကို
ဖော်ပြတယ်။ နှောင်းခေတ် မြန်မာဘာသာ ကျမ်းတွေဖြစ်တဲ့ ဦးကုလား
မဟာရာဇဝင်၊ မှန်နန်းရာဇဝင်၊ မဟာဝင်ဝတ္ထုနဲ့ ကျီးသဲလေးထပ် ဆရာ
တော်ရဲ့ ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်းတွေမှာလည်း အရှင်ဥပဂုတ္တမထေရ် မာရ်
နတ်ကို တန်ခိုးနဲ့ ဆုံးမပုံ အကြောင်းကို တခမ်းတနား ဖော်ပြတယ်။

မှန်နန်းရာဇဝင် ပြုစုရေးအဖွဲ့က အရှင်ဥပဂုတ္တ အကြောင်းဟာ
ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ မပါဘဲ သံဂါယနတင် ကျမ်းဂန် မ
ဟုတ်တဲ့ **လောကပညတ္တိကျမ်း**က ယူတာဖြစ်လို့ ဒီအကြောင်းကို အ
လေးဂရု မပြုထိုက်ဘူးလို့ မှတ်ချက် ပြုထားခဲ့ပါတယ်။

လောကပညတ္တိကျမ်း

အေဒီ ၁၁ သို့မဟုတ် ၁၂ ရာစု လောက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ သထုံမြို့နေ
အရှင်သဒ္ဓမ္မဗောဓိမထေရ် ပါဠိဘာသာနဲ့ ရေးခဲ့ကြောင်း သိရတယ်။
ပါဠိ-ပြင်သစ် နှစ်ဘာသာနဲ့ ၁၉၇၇ ခုနှစ်က ပဲရစ်မြို့မှာ ထုတ်ဝေတယ်။
မူရင်းဖြစ်တဲ့ သက္ကတကျမ်းကတော့ ယခုအခါ တရုတ်ဘာသာနဲ့ပဲ ရှိ
တော့ကြောင်း သိရတယ်။ ဒီကျမ်းမှာ အရှင်ဥပဂုတ္တမထေရ်က အသော
ကမင်းကို ကူညီပြီး သာသနာပြုပုံကို ဒီလို ဖော်ပြပါတယ် -

'အသောကမင်းဟာ ဓေတီပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို တည်

ပြီးနောက် ဓေတီပူဇော်ပွဲ ကျင်းပဖို့ ပြင်ဆင်ရာမှာ ပွဲကို မနှောင့်ယှက်
နိုင်အောင် ထိန်းစောင့်ဖို့ တန်ခိုးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါး ခန့်အပ်ပါ
ရန် သံဃာကို လျှောက်ထားတယ်။ သံဃာက သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ရတနာ
ပြာသာဒ် ဖန်ဆင်းပြီး တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံး နေထိုင်တဲ့ အရှင်
ဥပဂုတ္တ မထေရ်ကို ခန့်အပ်လိုက်တယ်။ ဥပုသ်ပြုခြင်းစတဲ့ သံဃာ့
ကိစ္စကို လာရောက် မဆောင်ရွက်လို့ အပြစ်ပေးတဲ့ သဘောနဲ့ပါ။

ပါဠိလိပုတ်မြို့နားက အသောကမင်း တည်ဆောက်တဲ့ မဟာ
ဓေတီ မီးထွန်းပွဲတော် ပျက်အောင် မာနတ်က မိုးရွာ လေတိုက် လုပ်
ပြီး နှောင့်ယှက်တာကို အရှင်ဥပဂုတ္တက တားဆီးတယ်။ မာနတ်က
ရောမ နွားကြီးအသွင်၊ ကျားအသွင်၊ နဂါးအသွင်၊ ဂဠုန်အသွင်နဲ့ ဆီမီး
တိုင်တွေကို ဖျက်ဆီးဖို့ ပြေးလာတာကို အရှင်ဥပဂုတ္တက နှစ်ဆ ကြီးတဲ့
ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းပြီး မာနတ်ကို မောင်းထုတ်တယ်။ နောက်ဆုံး အရှင်
ဥပဂုတ္တဟာ လူအသွင်နဲ့ နှောင့်ယှက်ဖို့လာတဲ့ မာနတ်ရဲ့ လည်ပင်းမှာ
လောက်တွေ ပြည့်နေတဲ့ ခွေးကောင်ပုပ်တစ်ခု ဖန်ဆင်းပြီး ဆွဲပေး
လိုက်တယ်။ အဲဒီ ခွေးပုပ်ကို အရှင်ဥပဂုတ္တမှ တစ်ပါး မည်သူမျှ မဖြုတ်
နိုင်တဲ့အတွက် (*Journey to the West* ထဲက မျောက်မင်း ဝူခုန်းရဲ့
ခေါင်းမှာ ဘုရားလောင်း ရဟန်းမှတစ်ပါး မည်သူမျှ ဖြုတ်မရတဲ့ ခေါင်း
ပေါင်း စွပ်ပေးလိုက်သလိုပါပဲ) နောက်ဆုံး မာနတ်က အရှင်ဥပဂုတ္တကို
ရှိခိုး တောင်းပန်ရတယ်။ မာနတ်ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဖြစ်သွားပြီး ဘုရားဆုကို
ပန်တယ် (လောကပညတ္တိ၊ ပေမူ ၄-ဝမ်း၊ ၄-ကျော စသည်ရှု) ။

ဒီကျမ်းအလို မာနတ်ဟာ ဘုရားလောင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မှန်နန်းအဆို သင့်မြတ်ပုံ

လူ့အသွင်ကို ဖျောက်ပြီး နဂါး ဂဠုန်စတဲ့ အသွင်မျိုး ဖန်ဆင်းတာကို
ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိလို့ ခေါ်တယ်။ ရဟန်းဟာ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ (အဓိဋ္ဌာန်တန်ခိုး) ကို ပြ
ကောင်းပေမယ့် ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ တန်ခိုးကိုတော့ မပြကောင်းဘူး (အဓိဋ္ဌာ-
နိဒ္ဓိယာ အနာပတ္တိ၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ ပန န ဝဋ္ဌတိ၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၄၄)။

ရဟန္တာ အရှင်ဥပဂုတ္တဟာ အာပတ်သင့်ခံပြီး ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ တန်ခိုးကို

၂၂၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အသေ ပြုကောင်းတယ်၊ အရိုအသေ ပြုသင့်တယ်။ ဒါကြောင့် အဖေ့ အမှတ်တရ သင်္ကန်း ဟောင်းလေးကို ဘုရားကျောင်းပေါ်မှာ အမြတ် တနိုး သိမ်းဆည်း ပူဇော်ထားပါလေ။ ပြီးရင် အဖေဆုံးမတာကို လိုက် နာနိုင်အောင်လည်း ကြိုးစားပါလေ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီသင်္ကန်းမှ ဒီ သင်္ကန်းပဲလို့ အလွန်ကြီးတော့ အစွဲအလမ်း မထားသင့်ဘူးပေါ့။ ▢

၅၈။ ကောသလအိပ်မက်

ဇူလိုင် ၁၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော် မေကြင်ပါဘုရား။ Vancouver မှာ နေထိုင်ပါသည်။ အိပ် မက် မက်သည့်အတိုင်း အပြင်မှာ တကယ် ဖြစ်တတ်ပါသလား။ အိပ် မက်နှင့် ပတ်သက်ပြီ ဗုဒ္ဓက ဘယ်လို ဟောကြားတော်မူပါသနည်း။ တပည့်တော်ကတော့ အိပ်မက် မက်ခဲပါသည်။ အိပ်မက် မက်လျှင် လည်း အပြင်မှာ တကယ် ဖြစ်လာလေ့ ရှိပါသည်။ အိပ်မက်နှင့် ပတ် သက်ပြီး ဆရာတော်တို့၏ ဗဟုသုတကို မျှဝေပေးစေလိုပါသည်။ နောက်ပြီး မဖတ် မနာရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည့် ကောသလအိပ်မက် ၁၆ ချက်ကိုလည်း ထပ်မံပြီး မှတ်သားလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မေကြင်

အိပ်မက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ

ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာ သန္ဓေယူမယ့် ရှေ့ပြေးနိမိတ်အနေနဲ့ မယ်တော် မာယာ အိပ်မက် မက်တယ်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓ မဖြစ်မီ မင်းသိဒ္ဓတ် ကိုယ်တိုင်လဲ အိပ် မက် မက်ဖူးတယ်။ (ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် အိပ်မက် မမက်တော့ ဘူး။) ကောသလမင်းရဲ့ အိပ်မက်ကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ကြိုပြီး ဟော

၅၇။ သင်္ကန်းဂုဏ်ရည်

၂၂၁

ဆင်းတုတွေဟာ နိုင်ငံရပ်ခြားက လူတွေကို ဆွဲဆောင်နိုင်လို့ မိမိတို့မှာ နေရင်းထိုင်ရင်း ဂုဏ်လဲတက် အမြတ်လဲထွက်နိုင်တာပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒ လိုက် နာကျင့်သုံးမှု အပိုင်းကိုတော့ နှလုံးသားထဲမှာ တစ်ကန်စီ ခွဲခြားထား လိုက်ပေါ့။ ဒါဆိုရင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့လည်း မဆန့်ကျင်နိုင်ရာပါဘူး။

နေကိုကြည့်နေပုံ

အစဉ်အလာ ပြောဆိုချက်အရ အရှင်ဥပဂုတ် နေကိုကြည့်ပြီး ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးရာမှာ အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုးရှိတယ်။ အရှင်မြတ်ဟာ ဝိနည်းအင်မတန် လေးစားလို့ မွန်းမတိမ်းမီ ဆွမ်းစားပြီးအောင် နေကို ကြည့်နေတာ။ နောက်တစ်မျိုးက ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေတုန်း နေမွန်းတည့်နေလို့ မွန်း မ တိမ်းအောင် တန်ခိုးနဲ့ နေကို ဖမ်းကိုင်ပြီး ဆွမ်းဆက်ဘုဉ်းပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို နားလည်ရင် ခိုင်မာတဲ့ ကျမ်းဂန်အဆို မရှိ၊ ယုတ္တိ အရလည်း စဉ်းစားစရာ ဖြစ်ပေမယ့် အဓိပ္ပာယ်အနေနဲ့ နှစ်သက်စရာ ဖြစ်လို့ လည်ပင်းစောင်းကြီးနဲ့ ဆင်းတုဆိုပြီး ဘာမှ ကဲ့ရဲ့နေရင် အကု သိုလ် ပွားရုံပဲ ရှိမှာပါ။

သဒ္ဓါ ပညာ တူမျှရင် ဆိုင်ကလုန်း မုန်တိုင်းကို တားမပေးလို့ ဆို ပြီး အရှင်ဥပဂုတ္တ ဆင်းတုတော်ကို အပြစ်မတင်သင့်ပါဘူး။ မိဘဘိုး ဘွားတွေ တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ ဆင်းတုဆောင် ပျက်စီးသွားတာကို မွေခံ ထိုက်တဲ့ သားသမီးတွေအနေနဲ့ ပါဝင် လှူဒါန်းပြီး ပြုပြင်သင့်ပါတယ်။ ▢

၅၉။ သင်္ကန်းဂုဏ်ရည်

ဇွန် ၂၄၊ ၂၀၀၈။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား။

တပည့်တော်၏ ဖခင် မကွယ်လွန်မီ ဒုလ္လဘ ပဉ္စင်းခံတုန်းက ဝတ်ခဲ့တဲ့ သင်္ကန်းကို အဖေအမှတ်တရ ခေါက်ပြီး ဘုရားကျောင်းပေါ်မှာ တင်

၂၂၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထားလိုပါသည်။ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်က အဝတ်ဟောင်း ဖြစ်သည့် အတွက် မတင်ကောင်းဟု အကြံပေးပါသည်။ တပည့်တော် မည်သို့ ပြုရမည်ကို မိန့်ကြားပေးစေချင်ပါတယ် အရှင်ဘုရား။

ခင်နင်းသက် (Ohio)

တူပေမယ့် မတူပါဘူး

ပညာရေးဖြစ်ခါစက ဆယ်တန်းဖြေဖို့ ရန်ကုန် အင်းစိန်-ဗောဓိကန်မှာ ကျူရှင် တက်တုန်း အေးလွင်ခေါ်တဲ့ ကျောင်းသား လူငယ်တစ်ယောက် (သူ့ အပြောအရ အဖေ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အမေ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်) က ‘သင်္ကန်းဆိုတာ ပိတ်စပဲ။ ဘုန်းကြီးဝတ်ရင် သင်္ကန်း၊ လူဝတ်ရင် ပုဆိုးပဲပေါ့’ ဆိုတော့ နှုတ်သွက် လျှာသွက်နဲ့ ထိရင် လုံးဝ မခံတတ်တဲ့ ကျောင်းသူ လဲ့လဲ့ဦး (Nick Name ဗောဓိ၊ ဗောဓိညောင်ပင်လမ်းမှာ နေလို့) က ‘အဲဒါ နှင့်အဖေကို နှင့် အမေထမီ ပေးဝတ်ကြည့်ပါလား။ ရမယ် မှတ်လို့’ လို့ ပြန်ချေတာကို အမှတ်ရမိပါတယ်။

Home Depot ကို ရောက်တော့ အမည်းမ တစ်ယောက်က ဘုန်းကြီး သင်္ကန်းကို စိုက်ကြည့်ပြီး အဲဒီ ဒီဇိုင်းပုံစံကို ဘယ်သူ ထွင်တာလဲလို့ မေးပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှင် ကြားပူးသလားလို့ ပြန်မေးတော့ သူက ‘Oh! yes’ တဲ့။ အေး အေး၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် ထွင်တာ ဆိုတော့ ဘယ်တုန်းကလဲတဲ့။ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်ပြီ ဆိုတော့ သူက မရပ်သေးဘူး ‘Too old! But I love it.’ တဲ့။ အဲဒါကို ဝတ်ချင်ရင် ဝတ်လို ကတုံး တုံးရတယ်၊ ဒီလို မလုပ်ရင် မဖြစ်နိုင်ဘူး ဆိုတော့ သူက ပခုံးကို တွန့်ပြီး ခေါင်းခါပြတယ်။

သင်္ကန်းဆိုတာ သမိုင်းတန်ဖိုး ကြီးမားပါတယ်။ လောက သတ်မှတ်ချက် ဆိုတာရှိလို့ နေရာတိုင်းလည်း အေးလွင် ပြောသလို မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘုရား အဆူဆူနဲ့ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တွေဟာ ဒီအရောင်အဆင်း (ကာလ ကြာမြင့်ပြီ ဖြစ်လို့ အရောင် အနုအရင့်တော့ နည်းနည်း ကွာမှာပေါ့) ဒီ အတိုင်းအရှည်နဲ့ ဒီလို ချုပ်စပ်ထားတဲ့ သင်္ကန်းကို

၅၇။ သင်္ကန်းဂုဏ်ရည်

၂၂၃

ဝတ်ရုံပြီး အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခဲ့ကြလို့ ‘အရဟတ္တဓမ္မ = ရဟန္တာတို့ရဲ့ အောင်လံ တံခွန်’ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဒေသနာအရ လူဝတ်ကြောင်ဟာ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးရင် သင်္ကန်းကို ဝတ်ကို ဝတ်ရတယ် (ဒီ-၄၅ ၃၊ ၉၇)။

သူတော်ကောင်းနဲ့ သင်္ကန်း

ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာ ဆန္ဒနိဆင်မင်းဟာ မိမိကို ဆိပ်လူးမြားနဲ့ ပစ်ခွင်းသူ သောနုတ္တရ မုဆိုးရဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ပတ်ထားတဲ့ သင်္ကန်းစကို တွေ့လိုက်ဆဲ ခဏမှာ ‘အော် ... ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ရဲ့ အောင်လံ တံခွန် ဖြစ်တဲ့ သင်္ကန်းတော်ပါပဲလား။ သင်္ကန်းဝတ်ထားသူကို ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့ မသတ်ပုတ်၊ မညှဉ်းဆဲကောင်းဘူး’ လို့ ဆင်ခြင်ပြီး မုဆိုး အလိုရှိတဲ့ အစွယ်ကို ကိုယ်တိုင် ဖြတ်ပြီး ပေးလိုက်တယ် (ဇာ-၄၅ ၅၊ ၃၈)။

ဘုရားလောင်း ဆိုပေမဲ့ ဆန္ဒနိဆင်မင်းဟာ အဟိတ် တိရစ္ဆာန်မျှပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူအဆင့်ကို မမိသေးပါဘူး။ ဒါတောင် သင်္ကန်းဆိုတာ ‘အရဟတ္တဓမ္မ’ ပဲ လို့ နားလည်ပြီး အဲဒီ လောက်ထိ ရိုသေတတ်တယ်။

ဝိနည်းဇောဒဂ်ရ အရှင်ဥပါလိ မထေရ်ကြီး သင်္ကန်းကို ရိုသေပုံက ‘လမ်းခရီး၌ စွန့်ပစ်ထားသော မစင်လိမ်းကျံနေသည့် သင်္ကန်းစကိုပင် လက်အုပ်ကို ခေါင်းမှာ ချိမ့်၍ ရှိခိုးပါမည်’ တဲ့ (အပဒါန ၁၊ ၅၂)။

စေတီတည်ထိုက်

‘ရဟန်း အသုံးအဆောင်သည် လူဝတ်ကြောင်များအဖို့ စေတီအရာ၌ တည်၏’ လို့ ကျမ်းဂန် (ဝိ-၄၅ ၂၊ ၆၇) မှာ ဆိုတယ်။ ရဟန်း အသုံးအဆောင်ထဲမှာ သင်္ကန်းဟာ ထိပ်တန်းက အရေးတကြီး ပါတာပေါ့။ သင်္ကန်း မရှိရင် ရဟန်းပြုလို့မှ မရဘဲ။ ရဟန်း အသုံးအဆောင်လို့ သာမန် ဆိုတဲ့ အတွက် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ၊ ဒုဿီလ (သီလမရှိသူ)၊ သီလဝန္တ (သီလရှိသူ) ဘယ်ရဟန်းပဲ ဝတ်ဝတ်၊ ဟောင်းသည် ဖြစ်စေ သစ်သည် ဖြစ်စေ သင်္ကန်းရဲ့ ဂုဏ်ရည် လျော့မသွားဘူး။ သင်္ကန်းဟာ သီလ သမာဓိ ပညာရဲ့ သင်္ကေတ ဖြစ်လို့ အဲဒီ အရည်အချင်း မရှိဘဲ ဝတ်ရင် ဝတ်သူနဲ့ပဲ ဆိုင်ပါတယ်။ ဝတ်သူပဲ အကုသိုလ် ပွားပါလိမ့်မယ်။

လူဝတ်ကြောင်တွေ အနေနဲ့တော့ ဘယ်လိုသင်္ကန်းပဲ ဖြစ်ဖြစ် အရို

၂၂၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ကို မြတ်နိုးသူတွေ တိမ်မြုပ် ပျောက်ဆုံး ချောင်ထိုးခံရ။

၁၄။ (ဗား) ဗားတွေက မြွေတွေကို လိုက်ဖမ်း။ နွားအို မြက်နုကြိုက် လုပ်လို့ မယားက လင်ကို နိုင်။

၁၅။ (ကျီး) ကျီးကန်းကို ဒေါင်းတွေ ဝန်းရံ။ အာဏာပိုင်ရဲ့ လက်ကိုင် တုတ် လူမိုက်အုပ်စုကို ပညာတတ်တွေက ဝန်းရံ ခစား။

၁၆။ (ကျား) ခြင်္သေ့ သစ် ကျား စသည်တို့ မြေခွေး ဆိတ် သိုးတွေကို ကြောက်လို့ ပြေးနေရ။ ကောက်ကျစ် ယုတ်မာတဲ့ ရဟန်းနဲ့ လူတွေကို ကြောက်လို့ လဇ္ဇီ (ရှက်တတ်တဲ့) ရဟန်းရှင်လူတွေ တိုင်းပြည်ကနေ လွတ်လပ် ဘေးကင်းရာသို့ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ရ။

အကျယ်ကိုတော့ ငါးရာ့ငါးဆယ် နိပါတ်မှာ ဖြစ်စေ၊ ထိုထို စာရေး ဆရာ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဟောကြားချက်ကို ဖြစ်စေ ရှာဖွေ ဖတ်ရှု နာယူနိုင်ပါတယ်။ □

၅၉။ အပြုံးတု သည်းခံပါ

အရှင်ကေလာသ
မေ ၄၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ် ဘုရား၊

တပည့်တော်က M.V. Lomonosov Moscow State University မှာ ပညာ သင်ကြားနေပါသည်။ ဘာသာတရား ကိုးကွယ်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ခြား နားသည့် လူမျိုးအသီးသီးနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရာသဖြင့် အနည်း ဆုံးတော့ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နီးစပ်ခွင့်ရ၍ ဝမ်းသာပါ

၅၈။ ကောသလအိပ်မက်

၂၂၅

ကိန်း ထုတ်ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် အိပ်မက်ရဲ့ အကျိုးဆက်ကို ဗုဒ္ဓဝါဒ အစဉ်အလာမှာ လက်ခံမှုရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာဦးကျမ်း (၄၁-၁၄-၂၀) မှာလဲ ဗာရောဘုရင် မြင်မက်တဲ့ အိပ်မက်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘယ်သူမှ မသိလို့ ယောသပ်ကို ထောင်ထဲက ထုတ်ပြီး အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခိုင်းတာကို တွေ့ ရတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာသာခြား အချို့လည်း အိပ်မက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ယုံကြည်မှု အစဉ်အလာ ရှိပုံရတယ်။

အိပ်မက် မက်ကြောင်း လေးပါး

၁။ ဓာတ်ချောက်ချား (နေထိုင် မကောင်း) ခြင်း ၂။ အပြင်မှာ ကြုံတွေ့ ခံစားဖူး (မြင်ဖူး၊ ကြားဖူး၊ ဖတ်ဖူး) ခြင်း ၃။ အကျိုးကို လိုလား သို့မ ဟုတ် မလိုလားတဲ့ မမြင်နိုင်ကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် (နတ်ဒေဝါ) တွေ ဆောင် ပြုခြင်း ၄။ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုး ဖြစ်ဖို့ ရှေ့ပြေန်မိတ်ကို ပြုခြင်း ဆိုတဲ့ အကြောင်း လေးမျိုးကြောင့် အိပ်မက် မက်ရတယ်လို့ ကျမ်းဂန် မှာ ဆိုတယ်။ အဲဒီ လေးမျိုးထဲက နောက်ဆုံး နှစ်မျိုးက အပြင်မှာ အ မှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တယ်။

ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ် နဲ့ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အိပ် မက် မက်တယ်။ နိုးနေသူ နှိုက်နှိုက်ချိုက်ချိုက် အိပ်ပျော်နေသူတွေ နဲ့ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အိပ်မက် မမက်ဘူး (ဝိ-၄ ၂၊ ၁၀၇)။ မျောက် အိပ်သလို အချိန်တိုတိုနဲ့ အိပ်ပျော်တပျော် ဖြစ်နေချိန်မှာ အိပ်မက် မက်တယ် (မိလိန္ဒ၊ ၂၈၉)။ ဒါကြောင့် မိမိ အိပ်မက်ရဲ့ မှန်နိုင်ခြေ မှားနိုင် ခြေကို အဲဒီ စာဆိုနဲ့ ညှိပြီး မိမိဘာသာ ခန့်မှန်းနိုင်ပါတယ်။ အိပ်မက် မက်တာနဲ့ ကျိန်းသေ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်တော့မှာပဲလို့ စိတ်ထဲမှာ စွဲ လမ်းနေရင်လည်း အဲဒီ စွဲလမ်းမှုက လူကို ဒုက္ခဖြစ်စေတတ်လို့ သတိ ထားသင့်ပါတယ်။

ကောသလအိပ်မက် ၁၆ မျိုး

မိုးလင်းခါနီးအချိန် ခဏမေးအိပ်သွားခိုက် အိပ်ပျော်တပျော် ဖြစ်နေ တုန်း ကောသလမင်း အိပ်မက် မက်တယ်။ အိပ်မက်တွေက ထူးခြား များပြားလို့ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့နေရာမှာ ပထမတော့ ပုဏ္ဏားတွေရဲ့

အကြံပေးချက်နဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို သတ်ပြီး ယာဇ်ပူဇော်ဦးမလို့။ ဒါပေမဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ သေဆုံးမှာကို မမြင်လိုတဲ့ လိမ်မာပါးနပ်သူ မိဖုရားကြီး မလ္လိကာက မြတ်ဗုဒ္ဓထံ သွားရောက် မေးမြန်းဖို့ အကြံပေး လို့ ဗုဒ္ဓထံမှောက်ကို ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် က မင်းကြီး မက်တဲ့ အိပ်မက်ရဲ့ အကျိုးဆက်ဟာ ယခု မဖြစ်သေးဘဲ နောင်အနာဂတ် တစ်ချိန်မှာ တရား မစောင့်တဲ့ မင်းတွေရဲ့ လက်ထက် အုပ်ချုပ်ချိန် ကျမှ ဖြစ်မယ်လို့ ဟောတော်မူလို့ မင်းကြီး စိတ်သက်သာ ရာ ရသွားပါတယ်။

အိပ်မက် ၁၆ မျိုးကို 'ဝေ့ သီး စို့ ပိန် စား၊ ကျင် ခွေး ရေ ကန် ကျက်၊ ရက် ဗူး ကျောက်၊ ဗား ကျီး ကျား' လို့ အတိုမှတ်ပါ။ အိပ်မက်တွေရဲ့ အကျိုးဆက်အပေါ် မြတ်ဗုဒ္ဓ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုတာကို ခေတ်နဲ့အညီ ပြောရရင် -

၁။ (ဝေ့) နွားနက်လေးကောင် ဝေ့မဲ့ဟန် ပြုပြီး မဝေ့ဘဲ ရှောင်သွား။ တရားမရှိတဲ့ လူရမ်းကားတွေ တိုင်းပြည်အစိုးရ ဖြစ်ချိန်မှာ မိုးရွာမလိုနဲ့ တိမ်တွေ မည်းပြီး မရွာ၊ မကြုံစဖူး ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပျက်စီး။

၂။ (သီး) သစ်ပင်တွေ အချိန်မတန်ဘဲ သီးပွင့်။ နိုင်ငံအတွင်း အရွယ် မရောက်သေးတဲ့ မိန့်ကလေးငယ်တွေ ပျက်စီး။

၃။ (စို့) မွေးခါစ နွားမငယ်ရဲ့ နို့ကို နွားမကြီးတွေက စို့၊ မိအိုဖအိုတွေ ကို စောင့်ရှောက်တဲ့ အစဉ်အလာ ပျက်ယွင်းလို့ သားသမီးနဲ့ သမက် ချွေးမတွေကို မိဘယောက်ခမတွေက ခယ မျက်နှာချိုသွေးရ။

၄။ (ပိန်) ဝန်ကို မရုန်းနိုင်တဲ့ နွားပိန်တွေ လှည်းဝန်ကို ရုန်း။ ပညာမဲ့ အုပ်ချုပ်သူတွေကို မြောက်ပင် ပေါင်းစားတတ်တဲ့ လိပ်လိုလူတွေ အခွင့် အရေးရ ရာထူးမြင့်ပြီး နေရာတကာ ကြီးစိုး ချယ်လှယ်။

၅။ (စား) ကျွေးသမျှ အကုန်စားတဲ့ ခေါင်းနှစ်လုံးနဲ့ မြင်းသို။ အာဏာ ကို မတရား ရယူထားသူတွေ တရားဥပဒေ မဲ့လွန်းလို့ တရားဆိုးဖြတ် သူတွေ တရားလို တရားခံ နှစ်ဖက်လုံးဆီက လာဘ်စား။

၆။ (ကျင်) အမျိုးယုတ် မြေခွေးအိုရဲ့ ကျင်ငယ်ကို လူအများက ရွှေခွက် နဲ့ ခံယူ။ အာဏာရှိနေတဲ့ အမျိုးမစစ်သူတွေကို သမီးကညာ ဘဏ္ဍာငွေ ကြေး ဆက်သရ၊ လက်အုပ်ချီ အရိုအသေပေးရ။

၇။ (ခွေး) ကျစ်ချလိုက်တဲ့ သားရေကြိုးကို ခုံအောက်က ခွေးမက စား ပစ်။ အာဏာရူးနဲ့ အပေါင်းပါတေ့ရဲ့ ဇနီးမယားတွေ လင်ကြီးလုပ်စာကို လင်ငယ်နဲ့ စားသောက် သုံးဖြန်း၊ ဖဲရိုက် အပျော်ကြူး။

၈။ (ရေ) ရေပြည့်နေတဲ့ အိုးကိုပဲ လူတွေ လာရောက်ပြီး ရေထပ်ဖြည့်။ ဘေးက ရေအိုးတွေ ရေမရှိ။ အာဏာရှိ လူတစ်စုက တိုင်းပြည်ရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးနဲ့ စီးပွားရေးကို မတရား လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားလို့ ထိုလူ တစ်စုပဲ ချမ်းသာ၊ အများစု ဆင်းရဲမဲ့တေ့ ဗိုက်ထဲ အစာမရှိ။

၉။ (ကန်) ရေကန်အလယ်မှာ ရေနေောက်ပြီး အနားပတ်လည်မှာ ရေ ကြည်။ ဆင်းရဲမဲ့တေ့မူနဲ့ ဖိနှိပ်မှုဒဏ်ကို မခံနိုင်လွန်းလို့ လူတော်လူ ကောင်း ပညာတတ်တွေ အတွေးအမြင်နဲ့ စွမ်းရည် ထက်မြက်သူတွေ ပြည်ပကို ထွက်ပြေးရတဲ့အတွက် ပြည်တွင်းမှာ ဥဏှောက်မရှိ။

၁၀။ (ကျက်) ထမင်း တစ်အိုးတည်းမှာ တစ်ခြမ်းမာ တစ်ခြမ်းပျော့ အကျက် မညီ။ တိုင်းပြည် ခြစား တရားပျက်လွန်လို့ လေဘေး ရေ ဘေးကြီးတွေနဲ့ ကြုံပြီး နေရာအချို့ စိုက်ပျိုးနိုင်ပေမဲ့ အဓိကနေရာ တွေမှာ စိုက်ပျိုးရေး လုံးဝ ပျက်စီး။

၁၁။ (ရက်) အဖိုးတန် စန္ဒကူးနံ့သာနှစ်ကို ရက်တက်ပုပ်ရည်နဲ့ လဲ လှယ်။ ဓမ္မကထိက (တရားဟောဆရာ) တွေ ဗုဒ္ဓရဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်း တရားကို ငွေကြေးရဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဟောကြား။

၁၂။ (ဗူး) ရေဗူးတောင်းခံတွေ ရေနစ်။ အလဗ္ဗီ (အရက်မဲ့) ရဟန်းတို့ မင်းဆရာ အမည်ခံပြီး မင်းအကြိုက် ပြောဆိုလုပ်ကိုင်၊ ထင်ပေါ် ကျော် ကြား လာဘ်လာဘ ပေါများ။ လဗ္ဗီရဟန်းတွေ တောမှာ နေရ။

၁၃။ (ကျောက်) ကျောက်တောင် ကျောက်ခဲများ ရေပေါ်မှာ ပေါလော ပေါ်။ အဓမ္မဝါဒီ (မတရားသူ) တို့ အားကောင်း၊ သစ္စာ (အမှန်) တရား

ပျက်အောင် မလုပ်တော့ ဘူးဆိုတာကို ဘုန်းကြီး အာမခံရဲ့ပါတယ်။ ...

တစ်နေ့မှာ လူတွေ ကားနဲ့ လာပြီး အပန်းဖြေ တောင်တက် လမ်း လျှောက်ဖို့ လုပ်ထားတဲ့ ကျောက်ခင်း တောလမ်းလေးတစ်ခုကို ဆယ် မိုင်လောက် မောင်းလာကြပြီးမှ နောက်က ဇနီးက ခင်ပွန်းသည် ဒီရိုင် ဗာကို နားရွက်နား ကပ်ပြောလို့ လမ်းလျှောက်မယ့် နေရာကို မရောက် ဘဲ ပြန်လှည့်ခဲ့ရတယ်။ အကြောင်းက သမီးဖြစ်သူ Going to party လုပ် (ရှူးပေါက်) ချင်လို့။ ကလေးရော လူကြီးပါ လမ်းဘေးမှာ 'ပေါက်တော' မလုပ်တတ်လို့ လုပ်လေ့လုပ်ထ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် မြို့ကြီး တစ်မြို့နဲ့ တစ်မြို့ကို သွားတဲ့ အဝေးပြေး လမ်းမကြီးတွေရဲ့ ဘေးမှာ Rest Area (အိမ်သာနဲ့ ကိုယ်လက် သန့်ရှင်းတဲ့ နေရာ) တွေရှိတယ်။ သန့်ရှင်းပါ တယ်။ အညစ်အကြေးတွေ ပြည့်ပြီး အနံ့အသက် ဆိုးတာမျိုး မရှိဘူး။ သောက်ရေ၊ Coke နဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ ဒေသထွက် လက်ဆောင် ပစ္စည်း လေးတွေတောင် ဝယ်လို့ ရသေးတယ်။

ဘုန်းကြီး သိလိုက်ရတာက အိမ်မှာ ကျောင်းမှာ ကလေးတွေကို စည်းကမ်း လိုက်နာတတ်ဖို့၊ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးတတ်ဖို့၊ အဆင့် အတန်း မိအောင် နေထိုင်တတ်ဖို့ စနစ်တကျ ပညာပေး လေ့ကျင့်ပေး တယ် ဆိုတာပါပဲ။ ကလေးပင် ဖြစ်ပေမယ့် မတရားဘူး ထင်ရင် လက် မခံဘူး။ ပွင့်လင်းတယ်။ အမှန်ကို ပြောရဲ့အောင် လေ့ကျင့်ပေးတယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ လူ ၅၀ ရာနှုန်းလောက် အရွယ် ရောက်ခဲ့ကြရင် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခု တိုးတက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ရိုးသားပွင့်လင်းမှု

အဖြူ ဒကာတစ်ယောက် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တရားလာထိုင်တယ်။ တရားထိုင်ပြီးနောက် စကားစမြည် ပြောကြတော့ စကားမဆုံး မပြတ် နိုင်လို့ အချိန် နည်းနည်း လွန်သွားတယ်။ အဲဒီတော့ သူက ချိန်းထား ကလေးတို့ ဘာဝ ဂျစ်ကန်ကန်နဲ့ လက်မခံချင်ဘူး။ အဲဒီလို အခါမျိုးမှာ အခြေအနေ အပေါ်ကို လိုက်ပြီး လုပ်ပုံက -

သောက်ရေစက်က ရေပူခလုတ်ကို ကလေးက သွားကလိတယ်။

သည်။ တပည့်တော် တွေ့ဆုံကျွမ်းဝင်ဖူးသူ ရုရှားလူမျိုး အများစုမှာ ရိုးသား ပွင့်လင်းပြီး သူတို့ရဲ့ အတွင်းစိတ်ကို မျက်နှာပေါ်မှာ အထင်း သား တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အင်မတန် ချစ်စရာ ကောင်းပါသည်။ သူ တစ်ပါးကို ကောက်ကျစ် ယုတ်မာခြင်း မရှိကြပါ။

မြန်မာကျောင်းသား မဆိုစလောက် ရှိရာမှာတော့ အချင်းချင်း ပြိုင် ဆိုင်မှုနှင့် မနာလိုမှုတွေ များစွာ တွေ့ရပါသည်။ မကျေနပ်တာကို စိတ် ထဲမှာ သိုဝှက်ထားပြီး ပြုံးပြနေရင်းက တစ်ဖက်သား ဒုက္ခရောက် အောင် လုပ်ကြံကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ အချင်းချင်း စကားကို အကုန် မပြောရဲကြပါ။ 'ပြုံးနေရင်သတိထား' ရမည့်သူတွေ များပါ သည်။ တပည့်တော် သိချင်တာက ဘယ်လို အတွေးအမြင်မျိုးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်လည် ထူထောင်သင့်ပါသနည်း။ အရှင်ဘုရားတို့ရဲ့ ပြည်ပ (အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်း) အတွေ့အကြုံနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို အခြေခံပြီး ဆုံးမ ပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

မော်စကိုရောက် မြတ်သူ

အခြေခံလေးပါ

တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည် ထူထောင်ဖို့ အတွေးအမြင်ဆိုလို့ ခေါင်းနားပန်း တောင် ကြီးသွားတယ်။ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ အဲဒီပညာရပ်ကို များစွာ မသိ လို့ ပြောသလောက်တော့ မစွမ်းနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အမေး ရှိတော့ အဖြေလည်း ရှိသင့်တာပဲ။ ဘုန်းကြီး မြင်မိ တွေးမိတာလေးကို တော့ အမြဲကလောက် ပြောပြပါမယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တိုးတက် ခြင်းရဲ့ အတွင်းသဘောလို့ ဆိုရင် ဆိုနိုင်ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ဒါလေး တွေကို ထောက်ပြလို့ ဒီလူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အားလုံး အကောင်းပဲလို့ တော့ ဘုန်းကြီး မဆိုလိုပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းမှာ တိုးတက် ကြီးပွားဖို့ ဒီလို အခြေခံလေးတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဘုန်း ကြီး တွေ့မိတဲ့ အောက်ဆုံး အဆင့်ကနေ ထောက်ပြတာပါ။

လူထုနဲ့ စည်းကမ်း

ဘုန်းကြီးနေတဲ့ မြို့က အောက်တိုဘာပွဲတော် (October Festival) ခေါ် တဲ့ ညပွဲတစ်ခုကို သွားကြည့်တယ်။ မဏ္ဍပ်တွေ ထိုးပြီး ပြပွဲတွေ ပြိုင် ပွဲတွေ အကတွေ လမ်းဘေးဈေးဆိုင်တွေနဲ့ စုံလို့။ မြန်မာပြည်က ဘုန်း ကြီးပျံ့ပွဲ အတိုင်းပဲ။ လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တီး။ အပြုံးကိုယ်စီနဲ့ အားလုံး တက်ကြွ ပျော်ရွှင်နေကြတာပဲ။ ပွဲခင်းထဲမှာ မူးယစ်ရမ်းကားတာ ရန် ဖြစ်တာ လုံးဝမရှိဘူး။ အရွယ်ရောက် ယောက်ျားလေးတွေက အုပ်စု ဖွဲ့ပြီး လမ်းသွား မိန်းကလေးတွေကို မယဉ်မကျေး နောက်ပြောင် ပြော ဆိုတာ လိုက်စတာ နှောင့်ယှက်တာ လုံးဝ မတွေ့ရဘူး။ ဘူးခွံ၊ ပလတ် စတစ်အိတ်၊ စက္ကူစုတ်၊ အမှိုက်သရိုက်တွေ လမ်းပေါ် လုံးဝ ပစ်မချ ဘူး။ မြို့တော်စည်ပင်က နေရာတိုင်းမှာ သန့်ရှင်းလုံခြုံတဲ့ ယာယီအိမ် သာတွေ အမှိုက်ပုံးတွေ အလုံအလောက် ချထားပေးတယ်။ ဆေးလိပ်နဲ့ အရက် သောက်လို့ရတဲ့ နေရာကိုလဲ သီးခြား လုပ်ပေးတယ်။ လူတိုင်း အသိကိုယ်စီနဲ့ သတ်မှတ် နေရာကိုပဲ သွားကြတယ်။

ပွဲအပြီး နောက်တစ်နေ့ အဲဒီ ပန်းခြံနေရာကို ဘုန်းကြီး တမင် တကာ သွားကြည့်သေးတယ်။ သန့်လို့ ရှင်းလို့။ ညက ပွဲရှိခဲ့တယ်လို့ တောင် မထင်ရဘူး။ ကမ္ဘာအေး ဆွမ်းဆန်စိမ်း လောင်းအပြီး တွေ့ရတဲ့ မြင်ကွင်းကိုတောင် သတိရလိုက်မိသေးရဲ့။

ဘုန်းကြီး သတိပြုမိတာ ပြောရရင် လူတွေ စည်းကမ်းရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ လုံခြုံမှု (security) ကို ထိခိုက်အောင် မလုပ်ဘူး။ အဲ ဒီလို ဖြစ်အောင်လည်း သက်ဆိုင်ရာက အခြေအနေ ဖန်တီးပေးတယ်။

လေ့ကျင့်ပေးပုံ

ဘုန်းကြီး သိတဲ့ အဖြူမိသားစုမှာ ၆ နှစ် သမီးလေး တစ်ယောက် ရှိ တယ်။ ဘုန်းကြီးက အဲဒီ ကလေးကို မိဘတွေ ကိုင်တွယ်ပုံကို စိတ် ဝင်စားတယ်။ ကလေးကို ရိုက်တာ၊ ကြောက်သွားအောင် လှန့်ပစ်တာ၊ Don't do it. လို့ မျက်လုံးပြူးပြပြီး ပြောတာကို မတွေ့မိဘူး။ မိဘတွေ က ကလေးဆိုပြီး လိမ်မပြောဘူး။ မသိစေချင်ရင် သူ့ရှေ့မှာ မပြောဘူး။

ပေးထားတဲ့ ကတိကို ကလေးဆိုပြီး လွယ်လွယ်နဲ့ မဖျက်ဘူး။ မဖြစ် နိုင်ရင် မဖြစ်နိုင်တဲ့အကြောင်းကို ကလေးလက်ခံတဲ့ အထိ ရှင်းပြတယ်။ မဝင်ရ မထိရလို့ ရေးထားတာ တွေရင် ကလေးကို ပြပြီး စည်းကမ်း ကို လိုက်နာအောင် လေ့ကျင့်ပေးတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အမေက တစ် နေရာကနေ ကြည့်နေပြီး ‘အဲဒီ ရေက သိပ် ပူတယ်နော်၊ ရေကို ထိရင် သမီးလက်ကို လောင်မှာ’လို့ အလေးအနက် လှမ်းပြောတယ်။ ကလေး က မရပ်ဘူး။ စမ်းသပ်ကြည့်တယ်။ ရေပူ ထွက်ကျလာတယ်။ အမေက ရင်တမမနဲ့ မျက်တောင် မခတ်ဘဲ ကြည့်နေတယ်။ ကလေးလက်ကို ရေပူထိတယ်။ ငိုတယ်။ ဒီတော့ အမေက ‘သမီးကို အမေ ပြောသားပဲ။ ယုံပြီးလား’ တဲ့။ ကလေးက ငိုပြီး ခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ အမေက ဆေးထည့်ပေးတယ်။ နောက်တစ် ကြိမ်မှာ ကလေးက အနီရောင် ခလုတ်ကို လက်ညှိုး ထိုးပြီး ‘ဒါ သိပ် ပူတယ်။ မကိုင်တော့ဘူး’ တဲ့။ ...

Hiking (တောင်တက်) သွားကြတော့ ၆ နှစ် သမီးလေးက မုန့် ခြောက် ရေပုလင်းစတဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းတွေကို ကိုယ့်ကျောပိုးအိတ်ထဲထဲ ထဲမှာ ထည့်ယူတယ်။ မိဘက သယ်ယူ မပေးဘူး။ ရေပုလင်းထဲမှာ ရေကုန်တော့ ပုလင်းခွံကို ကျောပိုးအိတ်ထဲမှာပဲ ပြန်ထည့်ထားတယ်။ (တောထဲဆိုပြီး လှစ်ကနဲ ပစ်စလက်ခတ် လွှင့်မပစ်ဘူး။) ဆောင်းရာ သီ နံနက်ခင်းမှာ နှင်းစိုစိုနဲ့ ပွင့်လန်းနေတဲ့ ခရမ်းရောင် ပန်းပွင့်တွေကို တွေ့တော့ သမီးလေးက ပန်းတစ်ပွင့်ကို ဖျတ်ကနဲ ခူးယူလိုက်တယ်။ အမေက သမီးဆီကို အသော့ကလေး လိုက်သွားပြီး စိတ်မကောင်းတဲ့ တန်နဲ့ ပြောပုံက ‘သမီးလေးရေ၊ မေမေတို့ အရင်က တောင်တက်လာ သူတွေ သမီးလို ပန်းတွေ မခူးကြလို့ မေမေတို့ ခုလို လှပတဲ့ ပန်းလေး တွေကို တွေ့ရတာ။ သမီးလေး ပန်းခူးမိတာအတွက် မေမေ စိတ် မကောင်းဘူးကွယ်’ တဲ့။ ဒီတော့ ၆ နှစ် သမီးလေးက ငိုမဲ့မဲ့ မျက်နှာ ထားနဲ့ ‘သမီး တောင်းပန်ပါတယ် မေမေ၊ နောက် မလုပ်တော့ပါဘူး’ ဆိုတော့ မိခင်က ‘မေမေ့ကို ကတိပေးနော်’ တဲ့။ ကလေးက ခေါင်း ညိတ်ပြတယ်။ ဒီကလေး မျက်မှောက်မျက်ကွယ် အဲဒီလို သဘာဝအလှ

ကြီး လေ့လာမိသလောက်မှာ ဂုဏ်ရည်မတူလို့ သမီးရှင်က သဘောမတူရင် မင်းသား အရက်သောက်၊ အလုပ်အကိုင် ပျက်၊ လေလွင့်ပြီး ပစ်စလက်ခတ် နေထိုင်တာမျိုးပဲ အများစု တွေ့ရတယ်။ ဘဝခံစားချက် အပြည့်နဲ့ မိမိဘဝ အဆင့်မြင့်အောင် အားကြိုးမာန်တက် ကြိုးစားလို့ အဆင်ပြေလာတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးက ရှားရှား ပါးပါးပါပဲ။

အမှန်က အဲဒီလို ကြိုးစားနိုင်ဖို့ စီးပွားရေးလောက တစ်ခုကိုပင် ရှာဖွေ သုတေသန လုပ်ပြပေးသင့်တယ်။ ဆိုပါတော့ အညာကျေးလက် တစ်ခုမှာ သိပ္ပံနည်းကျ မန်ကျည်းပင် စိုက်ပျိုးတဲ့ လုပ်ငန်း။ နည်းနည်းကနေ များလာတယ်။ မန်ကျည်းနုတွေကို နိုင်ငံခြား တင်ပို့။ ပိန္နဲပင် စိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း၊ ငရုပ် စိုက်ပျိုး။ (စကားမစပ်၊ အမေရိကမှာ မကျည်းနု စည်သွပ်ဘူး၊ ပိန္နဲသီး စည်သွပ်ဘူး၊ ငရုပ်သီး စည်သွပ်ဘူးတွေ အလျှံ ပယ်ရတယ်)။ ငွေးချိုပင် စိုက်ပျိုး။ သရက်ပင် စိုက်ပျိုး။ သခွားပင် စိုက်ပျိုး။ သနပ်ခါးပင် စိုက်ပျိုး အကုန်ရတယ်။ သင်ဖျူးဖျာရက် လုပ်ငန်း။ ပန်းချီ ပန်းပု၊ ယွန်းထည် စုံလို့။ ခြောက်နှစ်လောက် အကြာမှာ သစ္စာရှိတဲ့ ချစ်သူနဲ့ ပြန်ဆုံ၊ မိဘတွေ သဘောတူပေါ့။

ရုပ်ရှင်ထဲမှာ မင်းသား မင်းသမီးတွေက ဇီးထုပ်ခွံ၊ သံဘူးခွံ၊ စက္ကူ စုတ်တွေကို တာဝန်ပဲ့ ပစ်ချ မပြသင့်ဘူး။ တံထွေးကို လမ်းမပေါ် ဗျစ်ကနဲ ထွေးချ မပြသင့်ဘူး။ ပြတယ် ထားအုံး၊ အဲဒီလို မလုပ်ရဘူး ဆိုတာ ပေါ်လွင်စေဖို့ လိုပါတယ်။ မိန်းကလေးက တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျှောက် လာတယ်။ လူကြမ်းတွေက အုပ်စုဖွဲ့ပြီး နောက်လား ပြောင်လား၊ တို့လားထိလား၊ ဆွဲလားရမ်းလား မလုပ်ပြသင့်ဘူး။ လူကြီး လူကောင်းအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သူတွေ အရက်သောက်ပြ အငယ် အနှောင်းတွေနဲ့ နေပြလို့ လူငယ်တွေရဲ့ ဦးဇောက်နုနုထဲကို အဲဒီလို လုပ်မှ ခေတ်မီ လူရာဝင်တယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုး ဝင်သွားရင် အဲဒီ အတွေးမျိုးနဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကောင်းအောင် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။

အရက်စွဲနေသူတွေကို ဘယ်လို အရက်ဖြတ်ရတယ် ဆိုတဲ့ အကြံပေးချက်မျိုးကိုတော့ မတွေ့စဖူးပါဘူး။ DNA ခေတ်မှာ ကိုယ့်သား မဟုတ်ပါဘူးလို့ ငြင်းတာမျိုးတွေကလည်း သိပ် မဟန်ပါဘူး။ ခိုးပြေးကြ

တာတစ်ခု ပျက်သွားတဲ့ အကြောင်း ပြောတယ်။ ဆက်ပြောတာက အိမ်ရှင်က သူ့ကို သွားချိန်တန်ကြောင်း ပြောသင့်ခဲ့တယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ နို့ မြန်မာ ထုံးစံက အိမ်ရှင်က ညွှန်သည့်ကို ပြန်ချိန်တန်ပြီလို့ ပြောလေ့ မရှိဘူးဆိုတော့ သူက ‘နို့ဆီမှာတော့ ပြောတယ်။ လူတိုင်း ကိုယ်ပိုင် အချိန်မှာ လုပ်စရာတွေ များလွန်းလို့ အဲဒီအထဲက ကိုယ် ဘာလုပ်စရာ ရှိတယ်ဆိုတာကို ပြုပြီး ညွှန်သည့် ပြန်သင့်ပြီဆိုတာကို အိမ်ရှင်က ပြောပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောတာဟာ ရိုင်းရာ မကျတဲ့အပြင် ကူညီ ရာရောက် လို့ ကျေးဇူးတောင် တင်ပါတယ်’ တဲ့။

သဘောက မကြိုက်ဘဲနဲ့ ညွှန်သည့်ကို အောင့်ပြီး လက်ခံ မထားဘူးပေါ့။ ဒီအယူအဆကို ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ကြိုက်တယ်။ ဘာကြောင့် ဆို ဘုန်းကြီးရဲ့ အမြင်အရ ဒါဟာ ရိုးသား ပွင့်လင်းလို့ပဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ မွေးရပ်က ဒေသစရိုက် တစ်ခုမှာ စားလောက်အောင် အမှန်တကယ် မရှိဘဲ လာပါ စားပါအုံးလို့ ဖိတ်ခေါ်လေ့မရှိတာပဲ။ စားလောက်လို့ ဖိတ်ရင်လည်း ရှောင်တခင် ညွှန်သည့်က မစားရသေးပါလျက် ငြင်းရင်တော့ တကယ် စားစေချင်လို့ ဖိတ်တဲ့ အိမ်ရှင်က မကြိုက်တတ်ဘူး။

ဘုန်းကြီး မြင်မိတာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခြေခံဖြစ်တဲ့ ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းဖို့ လေ့ကျင့်တဲ့နေရာမှာ ဒီလိုအခြေခံ စရိုက်လက္ခဏာနဲ့ သဘောထားလည်း အရေးကြီးတယ် ဆိုတာပါပဲ။

‘သူထက်ကဲ’ ရင်

မြန်မာပြည်တုန်းက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ကက်ဆက်တိပ်ခွေကို ဘာကြောင့် ဒီအရွယ်အစားချည်း တစ်ပုံစံတည်း လုပ်ရတာလဲလို့ မေးဖူးတာကို အမှတ်ရမိပါတယ်။ အဖြေကတော့ ခုထိ မသေချာပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဆိုနိုင်တာက မလုပ်ခင်ကတည်းက ဘယ် အရွယ်အစားဟာ အသင့်တော်ဆုံးလဲ ဆိုတာကို လူဦးဇောက်ပေါင်း များစွာ စုပေါင်းပြီး အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးပြီးသားဖြစ်လို့ ဆိုတာပါပဲ။ သူတစ်ပါး ကိုယ်တစ်ပါး ဆိုရင် ဈေးကွက်မှာ အဲဒီတိပ်ခွေ ရောင်းစွဲပါမလား။ ဒါကြောင့် တိပ်ခွေ ကုမ္ပဏီအားလုံး တစ်ပုံစံတည်းပဲ ထုတ်လုပ်ကြတယ်။ ရှေးဦး တီထွင်

၂၃၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီရဲ့ လုပ်ငန်း ကြီးမားကျယ်ပြန့်မှုလဲ ပါမှာပေါ့။ ... Golden Gate ပန်းခြံ (ဆန်ဖရန်စစ္စကို) ထဲက ချောင်းကလေး တစ်ခုကို ဖြတ်ထိုးထားတဲ့ သစ်သား လူကူးတံတားလေး တစ်ခုပေါ်မှာ ရပ်ရင်း စတင် သတိပြုမိတာလေး တစ်ခုက တံတား တိုင်ထိပ်ကို ၄၀ ဒီဂရီလောက် စောင်းပြီး ဖြတ်ထားတဲ့ ကိစ္စ။ နောက်တော့ ရောက်ပူးတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ သစ်သား တံတားမှန်ရင် တိုင်ထိပ်ကို ၄၀ ဒီဂရီလောက် စောင်းပြီး ဖြတ်ထားတာကို သတိထားမိတယ်။ အကြောင်းက မိုးရွာရင် နှင်းစိုရင် တိုင်ထိပ်မှာ ရေမတင်အောင်လို့။ လူကို မထိမရှုအောင် ဘေးစောင်းကို အချောကိုင်ထားတာကအစ အားလုံး တစ်ပုံစံတည်းပဲ။

ဘုန်းကြီး သတိပြုမိတာက အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကအစ အရာခပ်သိမ်းမှာ Standard ဆိုတာရှိတယ်။ ကုန်ကုန် ပြောရရင် မိသားစု အိမ်သာသုံး စက္ကူလိပ်တစ်ခုရဲ့ အရွယ်အစား အထူအပါးဟာ တစ်နိုင်လုံး တစ်ပုံစံတည်း။ ဒါကြောင့် အဲဒီစက္ကူလိပ်ကို နံရံမှာချိတ်မယ့် သတ္တု သို့မဟုတ် ပလပ်စတစ် သို့မဟုတ် သစ်သားကွင်း ထုတ်လုပ်သူတွေ လည်း အားလုံး အရွယ်အစား အတူတူပဲ ထုတ်လုပ်လို့ စီးပွားရေး ချောမွတ် လည်ပတ်တာပေါ့။ သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံနဲ့ 'ငါ့ ဩကာသ ကန် တော့ချိုးမှ မှန်တယ်' ဆိုရင် သိပ် မဟန်သေးဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

စီးပွားရေးသိက္ခာ

အမေရိကမှာ နေတာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ မွန်ဒီကာလေး တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ အခြားပြည်နယ်မှာ နေပေမယ့် အလုပ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီက လွတ်လို့ ဘုန်းကြီးနေတဲ့ မြို့မှာ ခေတ္တ အလုပ်လာလုပ်တယ်။ ဟိုတယ်ခန်း၊ အစားအသောက်၊ ကား၊ ဓာတ်ဆီဖိုး အားလုံးကို ကုမ္ပဏီက တာဝန်ယူတယ်။ တစ်နေ့ ဘုန်းကြီးနဲ့အတူ အသွားအပြန် ရှစ်နာရီလောက် မောင်းရတဲ့ Grand Canyon (နာမည်ကျော် မဟာချောက်ကြီး) ကို သွားကြည့်တဲ့အခါ ဓာတ်ဆီဖိုးကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖြည့်ရတာတွေလို့ ဘုန်းကြီးက ကုမ္ပဏီအသုံးစရိတ်ထဲမှာ ရောပြုရင် ရတာပဲလို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့ စီးပွားရေးနဲ့ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ ရထားတဲ့ ဒီကာလေးက

၅၉။ အပြုံးတု သည်းခံပါ

၂၃၅

'ဘုန်းဘုန်း၊ ဒီက ကျောင်းတွေမှာ Business Ethic (စီးပွားရေး ကိုယ်ကျင့်တရား ဗေဒ) ဆိုတာကို သင်ရတယ်။ စီးပွားရေး လုပ်သူတွေဟာ အများ ယုံကြည်ခံရဖို့ သိပ်အရေးအကြီးတယ်။ တပည့်တော် ဒီမြို့ထဲမှာ တစ်နေ့ကို အများဆုံး ဓာတ်ဆီ ဘယ်လောက် သုံးနိုင်တယ်ဆိုတာကို ကုမ္ပဏီက ခန့်မှန်းထားပြီးသား။ တပည့်တော် ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့ ခရီးဝေးသွားတာကို ကုမ္ပဏီက သိတယ်။ ကုမ္ပဏီ အသုံးစရိတ်ထဲမှာ ထည့်ပြုရင် ရပေမယ့် ကုမ္ပဏီက မှတ်တမ်း တင်ထားမှာဖြစ်လို့ တပည့်တော်ရဲ့ Business Ethic ကို ထိခိုက်နိုင်တာပေါ့' တဲ့။

ဟုတ်တယ်၊ Business Ethic မရှိရင် ရာထူးတက်ဖို့ သို့မဟုတ် ဒီကုမ္ပဏီရဲ့ မှတ်တမ်းကြောင့် လက်ရှိအလုပ်ပြုတ်လို့ နောက်အလုပ် တစ်ခု ထပ်ရှာရင် ခက်ခဲနိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီး မြင်မိတာ Business Ethic ကောင်းလို့ အောက်ခြေ အလုပ်သမားက ဓာတ်ဆီ ခိုးရောင်းတာမျိုး၊ အောက်ဆိုက် နည်းနဲ့ ဝင်ငွေ ရှာတာမျိုး မရှိဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါ။

ဒါကတော့ ဘုန်းကြီး လိုက်မိတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့ မဆိုစလောက် ဗဟုသုတနဲ့ သတိပြုမိပြီး တိုးတက်ဖို့ အခြေခံအနေနဲ့ ယူဆတဲ့ အောက်ခြေအဆင့် အသေးအမွှား ကိစ္စတွေပါ။

အသိပညာပေးခြင်း

နောက်ထပ် ပြောပြချင်တာက ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနဲ့ ပတ်သက်သူတွေက လူထုကို မှန်ကန်တဲ့ အသိပညာ ပေးနိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်အနုပညာဟာ စွမ်းအင် ကြီးမားတာကို သိကြပါတယ်။ အတွေးအမြင်၊ အနေအထိုင်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ဟန်ပန်မှုရဲ့ စကားလုံး ဝေါဟာရကအစ လူထုထဲကို အရောက် ပို့ပေးနိုင်တာဟာ ရုပ်ရှင်ပါပဲ။ အဲဒီရုပ်ရှင်ရဲ့ စွမ်းအင်ကို မှန်မှန် အသုံးချဖို့က ပိုအရေးကြီးပါတယ်။

ချစ်သူနဲ့ အဆင်မပြေလို့ စိတ်ညစ်ရင် ဇာတ်လိုက်မင်းသားဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘဝပျက်အောင် မလုပ်ပြသင့်ဘူး။ လုပ်ပြတယ်ပဲထား၊ အဲဒီလို လုပ်တာဟာ မမှန်ဘူးဆိုတာနဲ့ အခြားဘယ်နည်းနဲ့ ဘဝကို အသုံးချသင့်တယ် ဆိုတာ ပရိသတ်ကို အသိမှန် ပေးသင့်တယ်။ ဘုန်း

၆၀။ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ

ဇူလိုင် ၁၁၊ ၂၀၀၈။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား။

ရုပ်ရှင်မင်းသမီး အိန္ဒြာကျော်ဇင် သိဆိုသော သိချင်းတစ်ပုဒ်၏ အမည်မှာ ‘ကျမချစ်တာ ထောင့်ငါးရာ’ ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ရှင်တွေထဲမှာလည်း မင်းသားက မင်းသမီးကို ထောင့်ငါးရာ သင်္ချာကိုပြုလျှင် မိမိကို ချစ်ရေးဆိုသည်ဟု မင်းသမီးက နားလည်ပါသည်။ ထောင့်ငါးရာ မေတ္တာဆိုသည်မှာ ဘာသာတရား အဆုံးအမမှ ဆင်းသက်လာသည်ဟု ယူဆပါသည်။ ထောင့်ငါးရာ မေတ္တာကို ရေတွက်ပုံနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို သိလို၍ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ချိုမာသွင် (စင်္ကာပူ)

တစ်ထောင့်ငါးရာ သင်္ချာကို ရေတွက်ပြဖို့ဆိုရင် ပထမဆုံး မဖြစ်မနေလိုအပ်တဲ့ အောက်ပါ အဘိဓမ္မာ အခြေခံလေးတွေကို သိရမယ်။ အာရုံစိုက်ပြီး ဖတ်ကြည့်ပါ။ ပါဠိဝေါဟာရ တစ်ချို့ကို မြန်မာလို ပြောဖို့ ခက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလို ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာကို ဖတ်တဲ့အခါ စိတ်ရှည် သည်းခံရတယ်။ ဖတ်ပြီးရင် ထောင့်ငါးရာသင်္ချာ ဖြစ်လာပုံနဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းကောင်း နားလည်သွားပါလိမ့်မယ်။

နာမ်တရား ၅၃ ပါး

ဒီခန္ဓာကိုယ်မှာ ရှိတဲ့ စိတ်နဲ့ စေတသိက် နှစ်မျိုးပေါင်းကို နာမ်တရားလို့ ခေါ်တယ်။ စိတ်ဟာ အကုသိုလ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ စတဲ့ နာမည်တွေနဲ့ ပြောရင် အကျဉ်း ၈၉ ပါး (အကျယ် ၁၂၁ ပါး) ရှိပေမဲ့ အာရုံကို သိတတ်တဲ့ သဘာဝအနေနဲ့ဆိုရင် ၁ မျိုးတည်းပဲ။ စိတ်ကို အရောင်ခြယ်ပေးတဲ့ စေတသိက် တရားကတော့ ၅၂ မျိုး။ ပေါင်း ဒီတရား ၅၃ ပါးဟာ အာရုံကို ရယူတတ်တဲ့ သဘာဝရှိလို့ နာမ်ဆိုတဲ့ အမည်ကို ရတယ်။ နာမ်တရား ၅၃ ပါးပေါ့။

၅၉။ အပြုံးတု သည်းခံပါ

၂၃၇

မယ့်အတူတူ ‘မိဘ သဘောမတူလို့ ချစ်သူ နှစ်ယောက်ကို မတွေ့နိုင်အောင် အိမ်ခန်းထဲမှာ သော့ခတ်ထားတယ်’ ဆိုတဲ့ အယူအဆလည်း မော်ဒန်အောက်နေပါပြီ။ မိဘတွေက အောင်သက်သက်နဲ့ ပေးစားလိုက်ပေါ့။ လူငယ်ကို စေတနာ မှန်မှန် (နှိမ်လိုလို့ မဟုတ်ဘဲ) နဲ့ အလုပ်ခိုင်း၊ လူငယ်မှာ သမီးထင်ထားသလို အရည်အချင်းရှိ။ ကြိုးစားလို့ သမီးရှင်ရဲ့ လုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်လာနိုင်တဲ့အခါ မိဘတွေ တစ်ဦးတည်းသော သမီးအတွက် စိတ်ချမ်းသာရ။ ဒီနည်းနဲ့ အများစု ဆင်းရဲသား လူတန်းစားရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင် ပေးနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

ကျေးလက်သဘာဝ သရုပ်ဖော်ရာမှာ ထန်းရည်မူး၊ ဖဲရိုက်၊ ကြက်တိုက်၊ လောင်းကစား၊ အလုပ်လက်မဲ့၊ ခြေသလုံးအိမ်တိုင် ဘဝသရုပ်ဖော်ကို ပြည့်ပက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ကို နို့ဆီက ယဉ်ကျေးမှုကွဲကြည့်ပါအုံးလို့ ပြောရမှာ ဝန်လေးပါတယ်။ အဲဒီလို သရုပ်ဖော်မယ့် အစား ရိုးရာ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ရိုးရာပွဲ၊ ရိုးရှင်းတဲ့ ဘဝနေထိုင်မှု၊ ထူးခြားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးသားတဲ့စရိုက်၊ ဒေသထွက်ကုန် လုပ်ငန်း၊ သာယာ လှပတဲ့ နောက်ခံမြင်ကွင်းတွေကို ဖော်ပြရင် ပိုကောင်းပါတယ်။

အတုမပြုံးပါနဲ့

ရည်းစားကို လွမ်းနေတဲ့ သမီးကို မိဘက ‘သမီး၊ မျက်နှာလည်း မကောင်းဘူး။ နေမကောင်းဘူးလား၊ ဘာဖြစ်တာလဲ’ ဆိုတော့ ကြားမြဲတိုင်း အဖြေက ‘သမီး ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး’ တဲ့။ ရိုးသားတဲ့ လူ့ဘောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားရာမှာ အဲဒီလို အခန်းမျိုး မပါသင့်တော့ဘူး။ ဖြစ်နိုင်သမျှ ‘မှသားမပါ လက်မချော’ အယူအဆကို ရှောင်သင့်တယ်လို့ ထင်တယ်။ ပွင့်ပွင့် ပြတ်ပြတ် ရဲရဲဝံ့ ပြောဆိုခန်းကို အသားပေးရင် ပိုပြီး အကျိုးမရှိနိုင်ဘူးလား။

တစ်ခါ ကိုယ်နဲ့ မညားလိုက်ရတဲ့ ရည်းစားရဲ့ ခင်ပွန်းသည်ကို ဘဝပျက်အောင် အပြင်မှာ မျက်နှာချိုသွေးပြီး ကုလားကြံ ကြံတယ်။ အပြင်က အကောင်း ပြောတယ်။ အတွင်းက ပျက်စီးအောင်လုပ်ဖို့ ကြံစည်တယ်။ အဲဒါမျိုး ဇာတ်လမ်းတွေက ပိုများမယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါမျိုး

ဖြစ်ရပ် အပြင်မှာ ရှိချင်ရှိနိုင်ပေမယ့် ပရိသတ်ကို များများ အသိပေးရင် ဒီအကျင့်ဟာ အဲဒီပရိသတ် သို့မဟုတ် လူမျိုးဆိုဆို လူ့အဖွဲ့အစည်း ဆိုဆိုရဲ့ စရိုက်လက္ခဏာအသွင် ဆောင်သွားမှာကို စိုးရိမ်ပါတယ်။ စရိုက်လက္ခဏာ အနေနဲ့ ရှိပြီးဖြစ်ရင်တောင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကျိုး မပြုလို့ ဒီစရိုက်မျိုး ပျောက်သွားဖို့ အားပေးရမှာပါ။ ကြည့်ပေါ့။ မေးခွန်း ရှင်မေးသလို တိုင်းတစ်ပါးမှာ ပညာသွားသင်နေကြတာတောင် တစ်မြေ တည်းနေ၊ တစ်ရေတည်း သောက်သူတွေ ဖြစ်လျက်နဲ့ အချင်းချင်း ယုံကြည် စိတ်ချရမှု မရှိနိုင်တာ ဘယ်လောက် ဆိုးသလဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာလည်း ဒါမျိုးတွေရှိပါတယ်။ ဒါဟာ အကြောက်တရားနဲ့ အဲဒီ စရိုက်လက္ခဏာက အစပြုခဲ့တာလို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။

ဆင်ထိန်းရဲ့သား ပေဿ အမည်ရှိသူက ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ကို ‘ရှင် တော်မြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ဆင်ရိုင်းကို ယဉ်အောင် ဆုံးမသူ ဖြစ်ပါ၏။ ဆင်ရိုင်းသည် စမ္မာပြည် အသွားအပြန် ခရီးအတွင်း သူလုပ် လိုရာကို မဖုံးမကွယ် မလှည့်ဖြားဘဲ ပွင့်လင်းစွာ လုပ်ပါ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်လိုလျှင် စွန့်လိုက်ကြ၏။ ရပ်လိုလျှင် ဘေးဖယ်လိုလျှင် ရပ် လိုက် ဘေးဖယ်လိုက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် တိရစ္ဆာန်များသည် ဖြောင့်စင်း ပေါ်လွင်ပါ၏။ ပုထုဇဉ် လူသားတို့ကား ရှေ့တွင်တစ်မျိုး ကွယ်ရာတွင် တစ်မျိုး၊ စိတ်ထဲကတစ်မျိုး၊ အပြင် အမူအရာက တစ်ဖုံနှင့် အလွန် ရှုပ် ထွေးပြီး အသိခက်ပါ၏’ (မ ၂၊ ၂) လို့ လျှောက်ဖူးတယ်။ ဒီသုတ်ရဲ့ အာ ဘော်က အသိခက်တဲ့ ပုထုဇဉ် လူသားကို ဗုဒ္ဓက သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ် နဲ့ အကျိုးရှိအောင် လုပ်ပေးနိုင်တာကို ချီးမွမ်းလိုရင်း ဖြစ်ပါတယ်။

တိရစ္ဆာန်တွေလို ပွင့်လင်းလိုက်ပါလားလို့ ဘုန်းကြီး မဆိုလိုပါဘူး။ လူ့လောကနဲ့ အကိုက်ညီဆုံး ရိုးသားပွင့်လင်းမှုရှိမှ ပြီးနေသူကို သတိ ထားစရာ မလိုဘူးလို့ ဆိုချင်တာပါ။ ‘လုပ်ချင်တာကို လျှို့ဝှားပြီး နှုတ် က မမှန်တာ မြွက်ဆိုမှု’ကို ကိုယ်မကြိုက်သလို သူတစ်ပါးလည်း မ ကြိုက်နိုင်ပါဘူး။ ‘Yes’လို့ ဆိုပေမယ့် အစစ်အမှန်က ‘No’ ဖြစ်လို့ ရိုးမှ မရိုးသားပဲ။ ကိုယ်မကြိုက်တာကို သူတစ်ပါးကို မလုပ်သင့်ဘူး။ ခံသာ

တဲ့ နည်းနဲ့ လောကကို တုံ့ပြန်သင့်ပါတယ်။ White Lie (မုသား အလင်္ကာ) ကို နည်းအောင် ကြိုးစားရာမှာ ဘုရင့်ခေတ်က ဆရာတော် တစ်ပါးက အတုယူစရာပါ။ သူ့ခိုး တစ်ယောက် သိမ်ထဲကို ဝင်ပြေးလာ တယ်။ ဆရာတော်နဲ့တွေ့တယ်။ ဆရာတော် သိမ်ပြင် အထွက်မှာ သူ့ခိုး ဖမ်းတဲ့ ဘုရင့်ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ တွေ့တယ်။ လူတစ်ယောက် ဝင်ပုန်းနေ တာကို မြင်မိပါသလား ဘုရားတဲ့။ ဆရာတော် အနေနဲ့ ‘Yes’ နဲ့ ‘No’ အဖြေနှစ်မျိုးလုံးအတွက် အပြစ် မလွတ်နိုင်ဘူး။ ဒီတော့ ‘ငါ့မြင်တယ်လို့ မင်းတို့ကို ဘယ်သူပြောသလဲ’ လို့ ပြန်မေးတယ်။ အဲခေတ် အခြေအနေ အရ ဆရာတော်ကို လေးစားလွန်းလို့ မင်းဝန်ထမ်းတွေ ပြန်မမေးတာ ကြောင့် သူ့ခိုးအသက် ချမ်းသာပြီး ဆရာတော် အဆုံးအမနဲ့ လူကောင်း ဖြစ်သွားပါတယ်။ နှစ်ဦးလုံး အပြစ်ကင်းတာပေါ့။

ငယ်စဉ်က ငါးပါးသီလကို ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ဖို့ သင်ကြားပေး တဲ့ အစဉ်အလာနဲ့ မကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့အပြင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်စဉ် ဆိုတာကို ကြားတောင် မကြားဖူးကြတဲ့ တိုင်းတစ်ပါးက လူတွေဟာ လက်တွေ့မှာ အဲဒီ ကျင့်စဉ်တွေကို ဘဝပေးအသိနဲ့ မျက်မှောက် လူမှုရေးအခြေ အ နေအရ လက်တွေ့ကျင့်သုံးပြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ လူ့ဘောင်ကို တည် ဆောက်နိုင်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။

ပြည်သူနဲ့ ထိတွေ့ ခွင့်ရတဲ့ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် အရှင်မြတ် တွေရဲ့ အသိပေးမှုနဲ့လည်း လူတွေ စစ်မှန်တဲ့ အပြုံးမျိုးကို ရရှိလာစေ နိုင်ပါတယ်။ ထိုထို တရားဟော အရှင်မြတ်တွေမှာ ဘုန်းကြီးတို့ထက် အကြားအမြင် ဗဟုသုတ ပိုရှိမှာဖြစ်လို့ ငါးပါးသီလနဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လက် တွေ့ကျင့်စဉ်ကို ပိုပြီး လက်တွေ့ဘဝနဲ့ ကိုက်အောင် ပြောပြနိုင်ကြပါ လိမ့်မယ်။ ပြောပြနိုင်ပါစေလို့လည်း ဆန္ဒရှိပါတယ်။ □

သိမှ သိမသိကို သိသည်။ မသိက သိမသိကို မသိ။ ဘာမှန်းမှ မသိ။ သို့ဖြစ်ဘိ၍ သိချင်သော အာသာဖြင့် သုတကို ရှာရသည်။ သုတရှိမှ အသိကို ရသည်။ (ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း)။

၂၄၄ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၆၀။ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ

၂၄၁

အဲဒီအရပ်တွေကို ထားရပါသနည်း။ ကျမ်းဂန်ထွက်ရှိလျှင် ဗဟုသုတ မျှ ဝေပေးစေလိုပါသည်ဘုရား။

သန်းထွဋ်အောင်၊ ဂျမေကာ

အဓိပ္ပာယ်

ပါဠိပုဒ်နှစ်ခု မန နှင့် သီဟ။ မန = လူ၊ သီဟ = ခြင်္သေ့။ လူဦးခေါင်း နှင့် ခြင်္သေ့ကိုယ် သို့မဟုတ် ခြင်္သေ့ဦးခေါင်းနှင့် လူကိုယ်လို့ အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုး ယူခွင့်ရှိပါတယ်။ စာအရဆိုရင် ခြင်္သေ့ဦးခေါင်းနှင့် လူကိုယ်လို့ အဓိပ္ပာယ် ယူသင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် မြင်ဖူးသမျှ မနုဿိဟ ရုပ်တုတွေ က လူဦးခေါင်းနဲ့ ခြင်္သေ့ကိုယ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက် သုတေသန ပြုပါကုန်။ စွမ်းနိုင်သမျှနဲ့ အမြက်မျှ ကျမ်းသိပ္ပံလိုက်ပါတယ်။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာအဆို

‘အရှင်သောဏသည် အရှင်ဥတ္တရနှင့်အတူ သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ရောက်လာ ၏။ ထိုအချိန်၌ ဘီလူးမတစ်ယောက်သည် သမုဒ္ဒရာမှတက်၍ မင်းအိမ် ၌ ကလေးမွေးတိုင်း လာရောက်၍စားပစ်၏။ အရှင်နှစ်ပါး ရောက်သော နေ့တွင် မင်းသားတစ်ပါး မွေးဖွား၏။ လူအများသည် မထေရ်တို့ကို မြင် သော် ဘီလူးတို့၏ အပေါင်းပါများ ဖြစ်မည်ဟုထင်ပြီး လက်နက်ကိုယ် စီနှင့် မထေရ် (အရှင်သောဏ) ကို သတ်ရန် ဝိုင်းလာကြ၏။

အဘယ်ကြောင့် လက်နက်ကိုယ်စီနှင့် လာကြသနည်းဟု မထေရ် တို့က မေး၏။ မင်းအိမ်မှာ ကလေးမွေးတိုင်း ဘီလူးတွေ လာစား၏။ သင်တို့သည် ဘီလူးတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်၏ဟု ဖြေ၏။

ငါတို့ ဘီလူးတို့၏ မိတ်ဆွေမဟုတ်၊ သူ့အသက်သတ်မှုကို ရှောင် ကြဉ်သော သူတော်ကောင်း ရဟန်းများသာ ဖြစ်ကြ၏ဟု မထေရ်က ဖြေ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုနေချိန်ပင် ဘီလူးမသည် ဘီလူးပရိသတ်နှင့်အတူ မွေးကင်းစ မင်းသားငယ်ကို စားရန် ရောက်လာ၏။ အရှင်ကောင်းတို့၊ ဘီလူးမ လာနေပါပြီဟု လူအများသည် ကြောက်လန့်စွာ အော်ကြ၏။

နိပ္ပန္နရုပ် ၁၈ ပါး

၁။ မဟာဘုတ် ၄ ပါး။ ပထဝီ (အမာ၊ အပျော့)၊ အာပေါ (အစို၊ အစေး)၊ တေဇော (အအေး၊ အပူ)၊ ဝါယော (တောင့်တင်း၊ တွန်းကန်)။

၂။ ပသာဒရုပ် ၅ ပါး။ စက္ခု (မျက်စိအကြည်)၊ သောတ (နားအကြည်)၊ ဃာန (နှာခေါင်းအကြည်)၊ ဇိဝှါ (လျှာအကြည်)၊ ကာယ (ကိုယ် အကြည်)။ ပသာဒဆိုတာ အာရုံတွေ ဝင်ဖို့ ပြတင်းပေါက်ပါပဲ။

၃။ ဂေါစရရုပ် ၄ ပါး။ (အမှန်က ဂေါစရရုပ် ၇ ပါး။ ဒါပေမဲ့ မဟာဘုတ် ၃ ပါးကို ပေါင်းခေါ်တဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ထပ်မရေတွက်လို့ ၄ ပါးပဲယူ တာ) ရူပါရုံ (အဆင်း)၊ သဒ္ဓါရုံ (အသိ)၊ ဂစ္ဆာရုံ (အနံ့)၊ ရသာရုံ (အစာ အာဟာရမှာ ပါသည့် ဩဇာဓာတ်)၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ (မဟာဘုတ်လေးပါး ထဲက ထိတွေ့လို့ ရတဲ့ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော သုံးပါး)

၄။ ဘာဝရုပ် ၂။ ပုရိသဘာဝ (အထီးသဘာဝ) ရုပ်၊ ဣတ္ထိဘာဝ (အမ သဘာဝ) ရုပ်။ ခြားနားတဲ့ အမူအရာ၊ စိတ်ဝင်စားမှု စတာတွေ။

၅။ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ၁။ နှလုံးအိမ် အတွင်းက သွေးကို မှီဖြစ်တဲ့ရုပ် ၆။ ဇီဝိတရုပ် ၁။ ရုပ်တရားတို့ရဲ့ အသက်။ ခြောက်သွေ့တဲ့ အသား အရေမှတစ်ပါး အစိုဓာတ်ရှိတဲ့ ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပျံ့နှံ့နေတယ်။

၇။ အာဟာရရုပ် ၁။ အစာ အာဟာရတွေမှာ ပါတဲ့ အဆီအနှစ် ဩဇာ ပေါင်း ၁၈ ပါး။ ဒီ ၁၈ ပါးကို ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ဆိုတဲ့ အကြောင်း ၄ ပါးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အတွက် နိပ္ပန္နရုပ်လို့ ခေါ်တယ်။

ဒီခန္ဓာကိုယ်ကို အစစ်အမှန် သဘာဝတရားအတိုင်း ခွဲခြမ်းကြည့် ရင် အပျော့အမာ၊ အစိုအစေး စတဲ့ ရုပ် ၁၈ မျိုးကို တွေ့ရမယ်။ ဒီရုပ် ၁၈ မျိုး အပေါင်းကိုပဲ လောကမှာ ငဖြူ ငနီလို့ ခေါ်ဝေါ် ပြော ဆိုနေကြ တာ။ အဲဒီလို ရုပ်တွေရဲ့ အစုအပေါင်းဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ တဏှာ (တပ်မက်မှု)ရဲ့ ကျင်လည်ရာ၊ အာသဝေါ တရားတွေရဲ့ ကျက်စားရာ၊ အရပ်စကားနဲ့ ချစ်စရာ အာရုံတရားလည်း ဖြစ်တယ်။

လက္ခဏရုပ် ၄

နိပ္ပန္နရုပ်တွေမှာ ဖြစ်ပေါ်မြဲ လက္ခဏာ ၄ မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ် ၄ ပါးလို့

၂၄၂ အရှင်ကောလာသ (USA)

မေ့အမေးအဖြေများ

၆၁။ မနုဿိတမှတ်စု

၂၄၃

ရေတွက်ပေမဲ့ သီးခြားလက္ခဏာ မရှိဘူး။ ဥပမာ (ရုပ်တို့စ၍ ဖြစ်ခြင်း)၊ သန္တတိ (ရုပ်တို့ရဲ့ဖြစ်စဉ်)၊ ဇေတုတာ (ရင့်ရော်ခြင်း)၊ အနိစ္စတာ (မမြဲခြင်း) ကိလေသာ ၁၀ ပါး

ကိလေသာ ဆိုတာ စိတ်ကို ညစ်ပေစေတဲ့ အညစ်အကြေး။ လောဘ (တပ်မက်)၊ ဒေါသ (စိတ်ဆိုး)၊ မောဟ (တွေဝေ)၊ မာန (ထောင်လွှား)၊ ဒိဋ္ဌိ (အမြင်မှား)၊ ဝိစိကိစ္ဆာ (သံသယ)၊ ထိန (ထိုင်းမှိုင်း)၊ ဥဒ္ဓစ္စ (ပျံ့လွင့်)၊ အဟိရိက (မရှက်)၊ အနောတ္တပ္ပ (မကြောက်)။ ပေါင်း ၁၀ ပါး။

သန္တာန် ၂ ပါး

အဇ္ဈတ္တသန္တာန် (ကိုယ့်သန္တာန်)၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် (သူ့သန္တာန်)

၁၅၀၀ ကိလေသာ

ခြံငုံပြီး ဒီလို နားလည်ကြည့်ပါ .. နာမ် ၅၃၊ နိပ္ပန္နရုပ် ၁၈၊ လက္ခဏာရုပ် ၄ ဆိုတာ ဒီခန္ဓာကိုယ်ပဲ။ ငဖြူ ငနီလို့ ခေါ်ဝေါ်နေတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်မှာ နာမ်နဲ့ ရုပ်ပဲ ရှိတယ်လို့ နားလည်ရ တယ်။ နာမ် ၅၃ ပါးက ရုပ်ဆိုတဲ့ အာရုံကို ရယူတတ်တဲ့ သဘာဝ ရှိ ပြီး ရုပ်တရားက နာမ်တရား ၅၃ ပါးရဲ့ အာရုံ အပြုခံသဘာဝ ရှိတယ်။

အဲဒီ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကိုယ်ကို လောဘ (တပ်မက်မှု) ဒေါသ (စိတ်ဆိုးမှု) စတဲ့ (ကိလေသာ) ၁၀ ပါးနဲ့ မြှေးယှက် တုပ်နှောင်တာပဲ။ တစ်နည်း ပြောရင် ချစ်ပြီးယင်း ချစ်နေကြတာပဲ။ ကိုယ့် သန္တာန်မှာရော သူ့သန္တာန် မှာပါ ရှိတယ်။ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ ဆိုတာ အဲဒါပဲ။

(၁) နာမ် နိ လက် ကိုခံ၊ ကိ သန္တာန် နှင့် မြောက်။

(၂) တစ်ထောင့်ငါးရာ၊ ကိလေသာ၊ ထိုခါ အပြီးမြောက်။

နာမ် ၅၃၊ နိ (နိပ္ပန္နရုပ်) ၁၈၊ လက် (လက္ခဏာရုပ်) ၄။ ပေါင်း (၅၃ + ၁၈ + ၄ =) ၇၅ ပါး။ ဒီတရား အပေါင်း ၇၅ ကို ခံ (တည်) ပါ။ ကိ (ကိလေသာ ၁၀ ပါး) သန္တာန် (၂ ပါး) နှင့် မြောက်ရင် တစ်ထောင့် ငါးရာ ကိလေသာ ဖြစ်ပါတယ် (၇၅ x ၁၀ = ၇၅၀ x ၂ = ၁၅၀၀)။

အရပ်သုံးစကား ထောင့်ငါးရာ မေတ္တာဆိုတာ အမှန်တော့ ဖော်ပြ ထားတဲ့ ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကို ဆိုလိုတာပါ။

မေတ္တာသုံးမျိုး

၁။ ဗြဟ္မဝိဟာရ (ဗြဟ္မာတို့နေတဲ့) မေတ္တာ။ ဒီမေတ္တာမျိုးက ရန်သူ မိတ်ဆွေ၊ ကိုယ့်လူ သူ့လူ မခွဲခြားဘူး။ သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့လဲ မရှိဘူး။ ၅၂၈ မေတ္တာဆိုတာ ဒီမေတ္တာမျိုးပါ။ ၂။ ဂေဟဿိတပေမ။ ညီအစ်ကို မောင်နှမချစ်၊ မိဘနဲ့ သားသမီးချစ်။ ၃။ တဏှာပေမ။ တဏှာ (တပ်မက်မှု)နဲ့ချစ်တဲ့ သမီးရည်းစားချစ်၊ လင်မယားချစ်။ ၂ နဲ့ ၃ နှစ်မျိုးလုံးကို ၁၅၀၀ ကိလေသာထဲမှာ သွင်းတယ်။

ဒါကြောင့် သမီးရည်းစားချစ်နဲ့ မောင်နှမ သားသမီးချစ် နှစ်မျိုးလုံး ဟာ ၁၅၀၀ ကိလေသာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အဘိဓမ္မာကို မတတ်တဲ့ အရပ်သား လောကမှာတော့ ၁၅၀၀ မေတ္တာဆိုရင် သမီးရည်းစား လင်မယား ချစ်ပဲ ဖြစ်ပြီး မောင်နှမ သားသမီးချစ် မပါဘူးလို့ ထင်နေကြတယ်။ ဒီနားလည်မှုအရ လုလင်ပျိုက လုံမပျိုကို ၁၅၀၀ သင်္ချာကို ဖော်ပြရင် နှမတစ်ယောက်လို ချစ်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ဘဝကြင်ဖော် ရည်းစား တစ်ယောက်အနေနဲ့ ချစ်တာလို့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်ပါတယ်။

‘ကျမချစ်တာ ထောင့်ငါးရာ’ဆိုတာလည်း ကျွန်မချစ်တာက မောင်နှမလို မဟုတ်ဘူး။ ချစ်သူ ရည်းစားလို ချစ်တာလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အိမ်ထောင်တစ်ခု တည်မြဲဖို့ အဲဒီ မေတ္တာ သုံးမျိုးလုံး လိုပါတယ်။ □

၆၁။ မနုဿိတမှတ်စု

ဇေဇော်ဝါရီ ၂၉၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
ဘုန်းကြီးကျောင်း ဘုရားတန်ဆောင်း အုတ်တံတိုင်းတွေမှာ မနုဿိတ ဟုခေါ်သည့် ဗင်နှစ်ခွနှင့် ဒဏ္ဍာရီရုပ်တွေကို တွေ့ဖူးပါသည်။ ထိုအရုပ်၏ သမိုင်းစဉ်နှင့် ဘာကြောင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း ဘုရားတန်ဆောင်းတွေမှာ

ပုဏ္ဏားရဲ့ အမေး

အခါတစ်ပါး ဇာဏုဿောဏိ အမည်ရှိတဲ့ ပုဏ္ဏားက မြတ်ဗုဒ္ဓကို ‘မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့သည် ကွယ်လွန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းများ ထံသို့ ရောက်ပါစေဟု ရည်မှန်း၍ အလှူအနုပုပြုကြပါ၏။ ထိုအလှူသည် ရည်မှန်းသည့် ရောက်ပါသလား’ လို့ လျှောက်တယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓက ‘သေပြီးနောက် ငရဲဘဝ၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ၊ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝသို့ ရောက်နေသူများထံသို့ အလှူသည် မရောက်။ ပြိတ္တာဘဝ၌ ဖြစ်နေသူများထံသို့ကား ရောက်ပေ၏’ လို့ ဖြေကြားပါတယ် (အံ ၃၊ ၄၇၈)။

ဒီပါဠိတော်အရ နတ်၊ လူ၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သွားရောက်ရမယ့် ဂတိ (ဌာန) ငါးမျိုးထဲက ပေတဂတိသို့ ရောက်နေသူတွေသာ ရည်မှန်းကုသိုလ် အဖို့ကို သာဓုခေါ်ပြီး ကောင်းကျိုးကို ခံစားနိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။

ပတ္တာနုမောဒန

ကောင်းမှုတစ်ခုကို ပြုလိုက်လို့ မိမိရရှိတဲ့ ကုသိုလ်ကို အမျှပေးဝေတာဟာ ပတ္တိအနု ကုသိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ ပေးဝေတဲ့ ကုသိုလ်ကို မိမိက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ သာဓုခေါ်တာက ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ်ပါ။ တမလွန်ဘဝကို ရောက်နေတဲ့ သာဓုခေါ်နိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က လူ့ဘဝက ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ ပြုတဲ့ ကုသိုလ်အဖို့ကို ဝမ်းပန်းတသာနဲ့ သာဓုခေါ်ဆိုနိုင်ရင် ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ်ကို ပြုတာဖြစ်လို့ အဲဒီကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုးကို ရရှိပါလိမ့်မယ်။

လိုရင်းက သပိတ်သွတ်ဆိုတာ ကျန်ရစ်သူတွေက တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားပြီး ဖြစ်တဲ့ ဆွေမျိုး သားချင်းတွေကို ၎င်းတို့ ကိုယ်စား ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ် ပြုပေးကြတာဖြစ်လို့ အကျိုးရှိပါတယ်။ ဘုရားကိုယ်တိုင်လည်း ဟော၊ အနှစ်သာရလည်း ရှိတဲ့အတွက် အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းထားပါလေ။ ▣

မထေရ်သည် ဘီလူးတို့ထက် နှစ်ဆကြီးသော ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ဘီလူးများကို ဝိုင်းလိုက်၏။ ဘီလူးများသည် ကြောက်ပြီး မင်းသားငယ်ကို မစားဘဲ ပြေးကြ၏။ မထေရ်က ပရိသတ်အား ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ဟောကြားပြီး သရဏဂုံသီလ တည်စေ၏ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၅၁) ။

သာသနာလင်္ကာရစာတမ်းအဆို

‘ဘီလူးမအုပ်စု လာသောကြောင့် လူအများ ကြောက်ရွံ့၍ အော်ဟစ်နေကြစဉ်တွင် မထေရ်တို့လည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသော ခြင်္သေ့နှင့်တူသော ခေါင်းတလုံး ကိုယ်နှစ်ခုရှိသော မနုဿိဟ သဏ္ဍာန်နှင့် အရေအတွက် နှစ်ဆထက်သာအောင် ဘန်ဆင်းပြီးမှ ဘီလူးမတို့ကို လိုက်၍ ပိတ်ဆီးကုန်လျှင် ဘီလူးမတို့ ကြောက်၍ ပြေးသွားလေကုန်၏။ ထိုကာလမှစ၍ ယနေ့ဘွားမြင်စ မင်းသားငယ်တို့အား သောဏုတ္တရ ဟူ၍ ငယ်မည် မှည့်လင့်ကုန်သတည်း။

သူငယ် ခပ်သိမ်းတို့အားလည်း ဘီလူးဘေးကို တားဆီးခြင်းငှာ ထန်းရွက် သလှရွက်များတွင် မထေရ်တို့ ဖန်ဆင်းသော မနုဿိဟရုပ်ကိုရေး၍ ခေါင်းထက် တင်ထားကုန်၏။ ထိုအရုပ်ကို သထုံမြို့၏ အရှေ့မြောက်ထောင့် တောင်ထိပ်ထက် ကျောက်ရုပ် ထုလုပ်၍ထားရာ ယခုထက်တိုင် ထင်ရှားရှိသတည်း (ဟံသာဝတီ၊ ၁၉၅၆၊ စာ-၅၇) ။

သာသနာလင်္ကာရစာတမ်းကို ဘကြီးတော်မင်းကြီး တောင်းပန်လို့ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋီကာသစ်ကို ရေးသားတဲ့ မောင်းထောင်ဆရာတော် သာသနာပိုင်လူထွက် မင်းတိုင်ပင်အမတ် မဟာဓမ္မသင်္ကြန်က မြန်မာနှစ် ၁၁၉၃ (ခရစ် ၁၄၅၂)မှာ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

သာသနဝံသကျမ်းအဆို

‘ဘီလူးမလာသည်ကို မြင်သောအခါ လူအပေါင်းသည် ကြောက်လန့်ပြီး အော်ငိုကြ၏။ မထေရ်တို့လည်း ကြောက်မက်ဖွယ် ခြင်္သေ့ဦးခေါင်းနှင့် ခေါင်းတလုံး ကိုယ်နှစ်ခုရှိသော မနုဿိဟအသွင် ဖန်ဆင်းပြုပြီး ဘီလူးမနှင့် အပေါင်းပါများကို ခြောက်ထုတ်ကြ၏ (တဒါ ထေရာ ဘယာနကံ သီဟသီသဝသေန ဧကသီသရီရဒ္ဒယသမ္ပန္နသဏ္ဍာနံ မနုဿိဟရူပံ

၂၄၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မာပေတွာ ဒေသေတွာ တံ ယက္ခိန္ဒိ သပရိသံ ပလာပေသံ။ သာသန-
ဝံသ၊ ဘောဂဝတိ-မန္တလေး၊ ၁၂၈၅၊ ၈- ၄၂)။ သာသနဝံသကျမ်းဆို
တာက မြန်မာ ၁၂၂၂ (ခရစ် ၁၇၈၂)မှာ မောင်းထောင် အရှင်ပညာ
သာမိထေရ်က မဟာဓမ္မသင်္ကြန်ရဲ့ သာသနာလင်္ကာရကျမ်းကို ပါဠိဘာ
သာနဲ့ ရေးခဲ့တဲ့ကျမ်းပါ။

သုံးသပ်ချက်

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာမှာ ဖော်ပြတဲ့ သုဝဏ္ဏဘူမိကို မြန်မာနိုင်ငံ ရာမည
တိုင်း သထုံမြို့လို့ ယူရင် အရှင်သောဏတို့က ဘီလူးမအုပ်စုကို သူတို့
ထက် နှစ်ဆကြီးတဲ့ ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းပြီး ထွက်ပြေးအောင် လုပ်
တယ်။ သာသနာလင်္ကာရနဲ့ သာသနဝံသတို့က မနုဿိဟပုံကို ဖန်
ဆင်းပြီး ဘီလူးမအုပ်စုကို နှင်ထုတ်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့်
မနုဿိဟအစ အရှင်သောဏနဲ့ အရှင်ဥတ္တရတို့ကလို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

မကာရလောပအကျော် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားလည်း သာသ
နာလင်္ကာရစာတမ်း စကားနဲ့ပဲ အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ရုပ်ပလီ
မနုဿိ ကိုယ်နှစ်ခွယ်လို့
ဆိုကြအများ၊
မြို့သထုံ
ပြည်သုဝဏ္ဏရွှေဘုံ၌
သည်ရုပ်ပုံ ဟန်ပန်ယူလို့
ရန်သူကို ပယ်နှိမ်ကြောင်းငယ်နှင့်
ကျမ်းတောင်း စာစောင်မြတ်မှာ
ကျမ်းတတ်စကား။ ▢

၆၂။ သပိတ်သွတ်ခြင်း

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊

မကြာခင်က တပည့်တော်၏ဘခင်သည် မြန်မာပြည်က ဆရာတော်တစ်
ပါး၏ တရားပွဲသို့ သွားရောက် တရားနာပါသည်။ တရားပွဲမှ အပြန်တွင်
ဆရာတော်၏ ဟောကြားချက်အရ ကွယ်လွန်သူ မိခင်အား သုံးလပြည့်
သပိတ်သွတ်မည့် ကိစ္စမှာ အရေးတကြီး လိုအပ်သော ကိစ္စမဟုတ်ဟု
ဆိုပါသည်။ ဘခင်၏ယူဆချက် မှန်ကန်ပါသလား။ ကွယ်လွန်သူကို ရည်
မှန်းပြီး သပိတ်သွတ်ရန် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသလား။ ဖြေ
ကြားပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ယုယုမွန် (ကနေဒါ)

သပိတ်သွတ်

သပိတ်သွတ်ဆိုတာ သပိတ်ထဲကို ထည့်တယ်လို့ တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်
ရနိုင်ပါတယ်။ အလှူခံတို့ရဲ့ သပိတ်ထဲကို ထည့်တယ်ဆိုတော့ သံဃာ
တော်တွေကို ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေးဆိုတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို
လှူဒါန်းတာပါပဲ။ အလှူဒါန အားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်ပေမယ့် သပိတ်သွတ်
အဓိပ္ပာယ်မှာက သာမန်လှူတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ ကွယ်လွန်သူကို အထူး
ရည်မှန်းပြီး လှူဒါန်းတာဖြစ်လို့ အလှူပေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပြုပြီးလို့ မိမိရ
ရှိတဲ့ ရည်မှန်း ကုသိုလ်ရဲ့ အဖို့ကို ကွယ်လွန်သူအား အထူးပြုပြီး အမျှ
ပေးဝေခြင်းဟာ အဓိက ကျပါတယ်။

ကွယ်လွန်သူကလည်း မိမိကို အထူးရည်မှန်းထားတဲ့ ကုသိုလ်
အဖို့ကို ကုသိုလ်ရှင်တွေက အမျှပေးဝေစဉ်မှာ ဝမ်းမြောက် သာဓုခေါ်နိုင်
ရင် အဓိကုသိုလ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ထပ်တူ ကောင်း
ကျိုးကို ရရှိစေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တမလွန်ဘဝက ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီဘဝ
ကုသိုလ် ရှင်တွေရဲ့ အမျှပေးဝေသံကို သာဓုခေါ်နိုင်ခွင့် ရှိရပါတယ်။

၂၅၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သိက္ခမာန်

ဘိက္ခုနီ မပြုခင်မှာ ငါးပါးသီလနဲ့ ဝိကာလဘောဇန (နေမုန်းလွဲ မစား) ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကို စောင့်ထိန်းပြီး ၂ နှစ် နေရသေးတယ်။ အဲဒီလို နေဆဲကာလမှာ သိက္ခမာန်လို့ ခေါ်တယ်။ ယနေ့ခေတ် သီလရှင်တွေရဲ့ ရှေးပြေးလို့ ဆိုနိုင်မလားပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လူဝတ်ကြောင် အဝတ်အစားနဲ့ ခေါင်း မရိတ်ဘဲ နေနိုင်တယ်။ သိက္ခမာန် ၂ နှစ် မလုပ်ရင် ဘိက္ခုနီ ပြုခွင့်မရှိဘူး။ တောင်ပိုင်း (ထေရဝါဒ) ဗုဒ္ဓသာသနာ အစဉ်အလာမှာ သိက္ခမာန်တွေနဲ့ ဘိက္ခုနီတွေ ခပ်စောစောကပင် ကွယ်ပျောက်သွားပုံရတယ်လို့ သုတေသီတို့ ဆိုတယ်။

သီလရှင်

ဖန်ရည်စွန်း အဝတ်ကို မြတ်နိုးကြတဲ့ ထေရဝါဒ နိုင်ငံက ဗုဒ္ဓဝါဒီအမျိုးသမီးတွေဟာ သံဃာတော်တွေကို အားကျပြီး အတုယူကျင့်သုံးရာကနေ သီလရှင် သာသနာ ထွန်းကားလာတာ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်က သီလရှင်ဆိုတာ မရှိပေမယ့် ဘိက္ခုနီပြုဖို့တောင် ခွင့်ပြုခဲ့သေးတာပဲ။ သီလရှင်တွေဟာ ရှစ်ပါးသီလကိုပဲ စောင့်ပေမဲ့ ဒီထက်ပိုပြီး အများကြီး နက်ရှိုင်းပါတယ်။

အလှအပနဲ့ မာန်မာနကို ခဝါချပြီး နိက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြလို့ သီလရှင် တစ်ပါးရဲ့ ဘဝဟာ အင်မတန် ကြည်ညို လေးစားစရာကောင်းပါတယ်။ သီလရှိသူအနေနဲ့ ရိုသေ ပူဇော် ရှိခိုးကြရာမှာ ကျားမ ခွဲခြားမှု မရှိပါဘူး။ သီလဂုဏ်ရည်ကို မြတ်နိုး ဦးတင်တာပါ။

ရဟန်းအတု

ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆိုးအမမှာ စိတ်ထားဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ ရဟန်းတုကို ရဟန်းစစ် အမှတ်နဲ့ စိတ်ထဲက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြည်ညိုပြီး ရိုသေ ပူဇော်မှုပြုရင် အကျိုးစွံ ပြီးမှ နည်းနိုင်ပေမဲ့ အကုသိုလ်တွေ မဖြစ်ပါဘူး။ ရဟန်းတုမှန်း သိရင်တော့ လျစ်လျူထားလိုက်ပါ။ □

63. Kamma and *Yadaya*

July 24, 2008.

Dear Sayadaw,
I have a question regarding black magic. Does black magic really exist? If so, how? who was the teacher? I have seen a few monks who give out yadaya to people whenever they face a hardship. Does it really work? Is there any consequences? I even saw an article online about a king who keeps his power using such methods. Did Buddha allow to give out yadaya.

I am sure most Buddhists believe in Kamma. People can turn around the Kamma using yadaya if it really works. Therefore, what is the point of doing good deeds or bad deeds.

I believe there is another type of black magic which can be used against other people. I often heard people say this person is using black magic to make me sick or this or that. Can it really be used to harm someone else? and the worst scenario will be killing someone using such magic. If someone die due to such doings what will he/she become? It was not his fault and it might not be time for him yet. Can you please explain to me more in depth? Thanks.

Kevin

Yadaya

It is to me that *yadaya* is something that makes one's mind and body harmony and also is like a medicine which is not real but sometimes works. For example, a doctor gave just water injection to a sick person. But the latter thinking the former cured him well felt better.

There also was a queen who always feels herself sick thinking a lizard hides inside her belly. Then a wise royal physician used a *yadaya*. He secretly put a dead lizard underneath the toilet seat after giving her a purgative medicine. When she had done, the physician showed her the lizard saying her belly was clear. Exactly, she was cured. *Yadaya* can help one's will power reach high enough to accomplish something if he believes in it. Is it said that mind leads the world?

၂၅၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဇေ၊ သီလရှင်ကို ရှိခိုးခြင်း

Kamma

We reap what we have sown and we will be the result of what we are. In other words, kamma is action and every action has its reaction. You cannot avoid the result of the kamma, but can control it and you can turn it around by doing good or bad. This is what the Buddhists believe.

According to this belief, if your *yadayar* says that before your job interview you should develop Metta meditation twice a day and you do it seriously, then I am sure you can experience something as the result of that good deed. It is acceptable that a proper and intelligent understanding of *yadayar* can be a useful tool, although it has no religious value.

Never say

The Buddha never makes any direct pronouncement on this subject because the *yadayar*, astrology and such things do not pertain to spiritual development. The Buddha's advice was that people should not be slaves to any of those forces. A good Buddhist must overcome all his problems and difficulties by his own efforts, but not through the medium of anything like that. 'You do luck or unluck yourself. There is no one who can make you lucky or unlucky (*Jataka 2*, p 142)'.

Although Buddhism does not refute belief in such things and some Buddhists practice *yadayar* under the guise of religion, the Buddha at no time encouraged anyone to do so.

It is time for him

In a small town, I saw a young man who vomits whenever and whatever he eats. People said he was obsessed by a girl. When a black magic master gave him a medicine, he tried to vomit a curl of woman's hair and his mother pulled it out of her son's mouth. But I can't explain about it more than what I saw. I was 27 then. But, I am sure it could not be used to harm everyone.

If a person died of that reason, it was time for him to die even though it was not his fault. If you say no, how can you say when a person died from a car accident? And what the person will become depends on only what he or she has done. □

ဇူလိုင် ၂၅၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထား မေးမြန်းအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ လူမိန်းမတို့ သီလရှင် ဝတ်ခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုခဲ့ပါသလား ဘုရား။ ယောက်ျားသားတို့ အနေဖြင့် သီလရှင်တို့အား ရှိခိုးခြင်း၊ ဘုရား ထူးခြင်းများ ပြုအပ်ပါသလား ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယောင်များကို ရဟန်းအစစ်ထင်၍ လှူဒါန်းမှုပြုလျှင် ကုသိုလ် ရနိုင်ပါသလား ဘုရား။ မသိနား မလည်၍ မေးမြန်းခြင်း လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

သန်းထွန်းဦး

သီလရှင် ဝတ်ဖို့ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုသလား ဆိုတာကို မပြောခင်မှာ ဗုဒ္ဓလက်ထက်နဲ့ အဲဒီနောက် အတန်ကြာတဲ့အထိ ဗုဒ္ဓသာသနာ သမိုင်းမှာ ထင်ရှားရှိခဲ့တဲ့ ဘိက္ခုနီနဲ့ သိက္ခာမာန်အကြောင်းကို နည်းနည်း ပြောပြသင့်ပါတယ်။ အဲဒီဆိုရင် ပိုပြီး ရှင်းသွားပါလိမ့်မယ်။

ဘိက္ခုနီ

ဘိက္ခုနီဆိုတာ ရဟန်းမိန်းမပါ။ သိမ်ထဲမှာ ကမ္မဇာတိ ဖတ်ပြီး ပထမ ဘိက္ခုနီသံဃာထံမှာ တစ်ကြိမ်၊ ဒုတိယ ဘိက္ခုသံဃာထံမှာ တစ်ကြိမ်၊ ပေါင်း ရဟန်း ၂ ကြိမ် ခံရတယ်။ မိထွေးတော် ဂေါတမီအပါအဝင် ရှေးဦး ဘိက္ခုနီတွေကတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အထူးခွင့်ပြုချက်နဲ့ ဘိက္ခုနီ ဖြစ်လာကြလို့ ခြင်းချက်ပေါ့။ ယနေ့ခေတ် ဘိက္ခုတွေရဲ့ သင်္ကန်းပုံစံအတိုင်းပဲ ဝတ်ရုံကြတယ်။ ဘိက္ခုနီတွေမှာ ပိုတာက အပေါ်ပိုင်းမှာ ရင်စည်း သင်္ကန်းတိုနဲ့ အောက်ပိုင်းမှာ အတွင်းကခံဝတ်တဲ့ ဥတုနီးလို့ ခေါ်တဲ့ သင်္ကန်း တစ်မျိုးပါပဲ။ ဘိက္ခုတွေရဲ့ သိက္ခာပုဒ် ၂၂၇ ပါး။ ဘိက္ခုနီတွေရဲ့ သိက္ခာပုဒ်က ၃၁၁ ပါး။ ၈၄ ပါး ကွာတာပေါ့။

၂၅၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရှေ့။ သီလမြင့်သူနဲ့ အဓမ္မအမိန့်

အကြောင်းရင်း

ရာဇဝင်ကျမ်းတွေမှာ ဘာကြောင့် အရှင်မြတ်က အဲဒီလို ပြောရတယ်ဆိုတာ မဖော်ပြဘူး။ ဒါပေမယ့် အရှင်မြတ်အနေနဲ့ မလိုအပ်ဘဲ ချောက်ကို မြေဖို့ပြီး ပြည်သူတွေ ပင်ပန်းကြရတာ၊ သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှု လုပ်တာတွေကို မတရားဘူးလို့ ယူဆလို့ တစ်နည်း အဓမ္မအနေနဲ့ မြင်လို့ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။ ပြီးတော့ မြင်းခံ ဝပြည့်၊ နောင်တော် မင်းယဉ်နရသိင်္ခံ၊ အောင်စွာငယ်နဲ့ အနန္တသူရိယ အမတ်တို့ကို မဆင်မခြင် ကွပ်မျက်ပစ်တာတွေကလည်း ပြည်သူအကြား ပြောစရာတွေ ဖြစ်နေမှာပဲ။ ပြည်သူ့ ခံစားချက်တွေဟာ ပြည်သူနဲ့ ထိတွေ့နေရတဲ့ အရှင်မြတ်ရဲ့ နှလုံးသားကိုလည်း ရိုက်ခတ်နိုင်တာပဲ။

သက်ဦးဆံပိုင် ခေတ်မှာ အဲဒါလောက် လက်ရဲ ဇက်ရဲရှိလှတဲ့ နရပတိစည်သူလို မင်းကို အဲလို ဖြောင့်ပြောပြီး သပိတ်မှောက်ရတဲ့ အရှင်မြတ်ရဲ့ သတ္တိကတော့ တကယ်ကို ပြောင်မြောက်လွန်းလို့ ရာဇဝင်မှာ စာတင်ခံရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အရှင်မြတ်အနေနဲ့ မိမိ စောင့်ထိန်းထားတဲ့ သီလသိက္ခာ၊ ပွားများထားတဲ့ သမာဓိနဲ့ ပညာကို လုံးဝ ဥသယ့် ယုံကြည်လို့ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ □

၆၆။ နတ်တွေကို တွေ့ရင်

ဇူလိုင် ၂၀၊ ၂၀၀၉။

လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
ဘုရားရှင်လက်ထက်က နတ်များ လာရောက် ပူးမြော် လျှောက်ထားကြကြောင်း ဖတ်ရှုရပါသည်။ ဘုရားရှင် ကိုယ်တိုင်လည်း နတ်ပြည်သို့ ကြွရောက် တရားဟောတော်မူကြောင်း သိရပါသည်။ သို့သော် ယနေ့ခေတ်တွင် ထိုနတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ မကြားရသလောက် ရှိပါသည်။

ဇူလိုင် ၂၇၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
မကြာမီက အွန်လိုင်းကနေ ဖတ်လိုက်ရတဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ‘အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ရာဇုနံ အနုဝတ္တိတံ = ရဟန်းတော်တွေဟာ ဘုရင်မင်း အုပ်ချုပ်သူတို့ရဲ့ အမိန့်ကို နာခံရမည်’ ဟောတော်မူလို့ အာဏာရှိတဲ့ လူတွေကို ဆန့်ကျင်ဖက် မလုပ်ကောင်းဘူးဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ရေးထားပါသည်။ အဲဒီ ရေးသားချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စိတ်ထဲမှာ မကျေမလည် ဖြစ်နေပါသည် အရှင်ဘုရား။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က အမှန်တကယ် အဲဒီလို ဟောတော်မူခဲ့သလော ဆိုသည်ကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မြတ်ထန် (စင်္ကာပူ)

သမိုင်းနောက်ခံ

မြတ်ဗုဒ္ဓ လက်ထက်က မဂဇတိုင်းရှင် ဗုဒ္ဓပါဒီ ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရဟာ ရဟန်းတွေ ဝါဆိုမဲ့ရက်ကို နောက်ဆုတ်လိုတဲ့ အတွက် ‘အရှင်မြတ်တို့ ရှေ့လကျမှ ဝါဆိုရင် ဖြစ်နိုင်ပါသလား’ လို့ သံဃာတွေထံ သတင်းစကား ပါးလိုက်တယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓကို မေးလျှောက်တဲ့ အခါ ‘အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ရာဇုနံ အနုဝတ္တိတံ = ရဟန်းတို့၊ မင်းတို့၏ အလိုသို့ လိုက်စိမ့်သောဌာ ဝါဘုရား ခွင့်ပြု၏’ လို့ မိန့်တော်မူပါတယ် (ဝိ ၃၊ ၁၉၃)။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းက ဝါဆိုလမှာ ဝါဆိုသေးဘဲ ဝါခေါင်လကျမှ ဝါဆိုဖို့ သံဃာတော်တွေကို လျှောက်ထားတာကို ဗုဒ္ဓက အဲဒီလို ဖြေကြားတော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၅၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အဲဒီ စာပိုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ (ပါဠိတော်ရဲ့ အဖွင့်ကျမ်း)မှာ ‘မင်း အလိုသို့ လိုက်စိမ့်သောမှာ ခွင့်ပြု၏ ဟူသည် နောက်သို့ (တစ်လ) ဆုတ်ပြီး ဝါဆိုရာ၌ ရဟန်းတော်များမှာ မည်သည့် အကျိုး ဆုတ်ယုတ် မှုမှ မရှိနိုင်သောကြောင့် မင်းအလိုသို့ လိုက်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ ဖြစ်၍ ဓမ္မနှင့် ညီသော ကိစ္စများ၌ မင်းအလိုသို့ လိုက်ရမည်။ အဓမ္မကိစ္စ မျိုး ဖြစ်လျှင်ကား (ဘု ရင် မင်းအဝါအဝင်) မည်သူ့ အလိုသို့မျှ မလိုက်ရ (အဓမ္မကေ ပန န ကဿစိ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၁၅၀)’လို့ အ ဝိပဿ ပွင့်ဆိုပါတယ်။

လိုရင်းကတော့ အဓမ္မမှု ဖြစ်နေရင် ဘုရင်က ဘာအမိန့်ပဲ ထုတ် ထုတ် လိုက်နာစရာ မလိုဘူးတဲ့။

ရာဟုလာရဲ့ အယူအဆ

History of Buddhism in Ceylon ကျမ်း (p. 66) မှာ သီဟိုဠ် ဆရာတော် အိက်တာ ဝါလ်ပိုလာ ရာဟုလာက ‘ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ စကြဝတေး မင်းမှာလည်း ဗုဒ္ဓလိုပဲ လက္ခဏာ ၃၂ ပါးရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓကိုရော စကြဝ တေး မင်းကိုပါ စေတီ တည်ထိုက်တယ်လို့ ဟောတော်မူတယ်။ ဒီလို ယူဆလို့ပဲ ရဟန်းတွေဟာ ဘုရင်မင်းတို့ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရ မယ်လို့ ဗုဒ္ဓအနေနဲ့ သာမန် ဘုရင်မင်းတွေကိုတောင် များစွာ အရေးပေး ထားတာ တွေ့ရတယ်’ လို့ ဆိုပါတယ်။

ဝါလ်ပိုလာ ရာဟုလာအနေနဲ့ သူ့ကျမ်းထဲမှာ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေ ရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေကို များစွာ ကိုးကားတဲ့ အတွက် ဒီနေရာမှာလည်း အဋ္ဌကထာ ကျမ်းရင်း ဖွင့်ဆိုချက်ကို ကြည့်ပြီး ဒီထက်ပိုမို ပြည့်စုံ အောင် ရှင်းပြပေးသင့်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ထင်ပါတယ်။

ထုတ်ဖော် ရှင်းပြခွင့်

‘ဘိက္ခုတို့၊ သူတစ်ပါးတို့က ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာကို ကဲ့ရဲ့စကား ဆိုလာ လျှင် နှလုံးမသာမယာ မဖြစ်ကြနှင့်။ ၎င်းတို့၏ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်မှု မမှန် ကန်ပုံကို ကြောင်းကျိုးပြ၍ ဖြေရှင်းကြရမည်။ ချီးမွမ်းစကား ဆိုလာ သည်ကိုလည်း တက်ကြွ ဝမ်းသာခြင်း မဖြစ်သင့်။ သင်တို့ ပြောသည့်

၆၅။ သီလမြင့်သူနဲ့ အဓမ္မအမိန့်

၂၅၅

ဂုဏ်ပုဒ်တွေ ဤအကြောင်းကြောင့် ငါတို့မှာ ရှိ၏ဟု ခိုင်လုံစွာ ရှင်းပြရ မည် (ဒီ ၁၊ ၃)’ လို့ ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ မမှန်တာကို မမှန်တဲ့အတိုင်း ပြောဆို ဖြေ ရှင်းဖို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။ ရေငုံနှုတ်ပိတ် နေပြီး အားလုံးကို အရှုံးပေး တဲ့ ဝါဒမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ‘ပြိုင်လာလျှင် အရှုံးပေး နှလုံးအေးတဲ့ဆေး’ ဆိုပေမယ့် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဟာ ဝန်ခံခြင်း အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်လို့ အဓမ္မ မှန်း သိလျက်နဲ့ ငြိမ်နေရင် ကိုယ်လည်း အဓမ္မမှုကို သဘောတူတယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

ငွယ်ရှင်ရဲ့ သီလဂုဏ်ရည်

ပုဂံ နရပတိစည်သူ မင်းဟာ တူးရှင်းတောင်က အပြန် တစ်နေရာ ရောက်တော့ ချောက်ထဲမှာ ပတ္တမြား အရောင်တောက်နေတာကို မြင်မိ ပါသတဲ့။ အဲဒါကို အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုး ကောက်ယူရာကနေ အဲဒီ နေရာ မှာ ဘုရားတစ်ဆူ(ယနေ့ခေတ် စူဠာမဏိဘုရား) တည်မယ်ဆိုပြီး တိုင်း သူ ပြည်သားတွေကို အဲဒီ ချောက်ကို မြေဖို့ခိုင်းပါသတဲ့။ ရဟန်း သံဃာ ကိုလည်း အလ ပေးဖို့ ပင့်ဖိတ်ပါသတဲ့။

အဲဒီတော့ သီလသမာဓိနဲ့ အင်မတန် ပြည့်စုံတဲ့ ပုံသကူဆောင် ငွယ်ရှင် အမည်နဲ့ (ငွယ်ငယ် အမည်ရှိသူရဲ့ ကိုယ်က အဝတ်ကို ပုံသကူ ကောက်ယူပြီး အသုံးပြုလို့ အဲဒီ အမည်တွင်) ရဟန္တာလို့ ကျော် ကြားတဲ့ အရှင်သီလဗုဒ္ဓိမထေရ်က ‘မင်းကြီး ပြုသောအမှုသည် ကောင်း မှု မဖြစ်၊ မကောင်းမှုသာ ဖြစ်၏။ မင်းကြီး လ သော ဆွမ်းကိုလည်း ငါမခံ’ လို့ မိန့်တယ်။ မင်းကြီးက ‘ပြည်သူတို့ လ သော ဆွမ်းလည်း ငါ့ဆွမ်းပင် မဟုတ်လော’တဲ့။

ဒါနဲ့ ရဟန္တာ ငွယ်ရှင်ဟာ နရပတိရဲ့ တိုင်းပြည် (ပုဂံ) မှာ မနေ တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး သီဟိုဠ်ကို ထွက်ဖို့ ပြင်ဆင်တယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်တော့ အနန္တပစ္စည်း ဆိုတဲ့ အမတ်ရဲ့ လိမ်မာစွာ ဆောင်ရွက်မှု ကြောင့် မင်းကြီးက တောင်းပန်လို့ ဆရာနဲ့ဒကာ ပြန်ပြီး အဆင်ပြေ သွားကြပါတယ် (တွင်းသင်း ၁၊ ၁၂၈။ မှန်နန်း ၁၊ ၃၂၄)။

၂၆၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

လို့ စနစ်တကျ စုစည်းကြတဲ့အခါ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ပါတာပေါ့။ အဲဒီ အစည်းအဝေးကပဲ ‘အရှင်ဥပါလိကို ဝိနယပိဋက၊ အရှင်အာနန္ဒာကို ဒီဃနိကာယ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ တပည့်တွေကို မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ အရှင်မဟာကဿပကို သံယုတ္တနိကာယ်၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကို သင်ကြားပေးဖို့ တာဝန်ပေးခဲ့တယ် (ဒိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၅)။’

ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကို မည်သူ့အား တာဝန်ပေးကြောင်း မသိရပေမယ့် အဘိဓမ္မာပိဋကကိုတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ တပည့်တွေကပဲ တာဝန်ယူ ပို့ချခဲ့ကြဖွယ်ရှိပါတယ်။ သင်ကြားပုံက ကျောက်သင်ပုန်းနဲ့ ပေရွက်နဲ့ မဟုတ်ဘူး။ မူရင်း ပါဠိတော်ကို ဆရာက နှုတ်တိုက်ချပေးလိုက်၊ အဲဒီ ပါဠိတော်ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြလိုက်နဲ့ တပည့်တွေကို သင်ပေး ကြတာ။ ဆရာစဉ်ဆက် ဒီလိုပဲ ပို့ချလာလိုက်တာ အသောကမင်းလက် ထက် တတိယသံဂါယနာ တင်ချိန်ထိ အိန္ဒိယမှာ ဆရာစဉ် ငါးဆက် (နှစ်ပေါင်း ၂၃၀) ကျော် ကြာတယ်။

အာဂုံဆောင်တာဟာ စာကြည့်တိုက်က စာအုပ်တွေထက် အား ကိုးရတယ်ဆိုတဲ့ သီအိုရီကို ကြားဖူးပါတယ်။ ဟုတ်တာပေါ့။ စာကြည့် တိုက်ကို မီးလောင်ရင် နာရီပိုင်းအတွင်း စာအုပ်တွေ ပျက်စီးသွားနိုင် တာပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ကျော်လောက်တုန်းက ကွက်စိပ် ဟောဆရာ ဦးလေးဝမ်းကွဲ နှုတ်တိုက် သင်ပေးခဲ့တဲ့ ပဒုမပေါင်တိုဇာတ် ထဲက စာသားတစ်ချို့ကို ဘုန်းကြီး ယနေ့တိုင် ဦးလေးရဲ့ လေယူလေ သိမ်းအတိုင်း အလွတ်ရနေပါတယ်။ ငယ်ငယ်က ရေးကူးထားတဲ့ စာ အုပ်ကတော့ ပျောက်ပျက်သွားပါပြီ။ ဒါကိုကြည့်ရင် အဲဒီ သီအိုရီကို ထောက်ခံရပါလိမ့်မယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မကို အကွရာနဲ့ ရေးချိန်

အသောကမင်းရဲ့ သားတော် အရှင်မဟိန္ဒ ဦးဆောင်တဲ့ မထေရ်ငါးပါး ဟာ တတိယသံဂါယနာမှာ အတည်ပြုတဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံနဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက် (အဋ္ဌကထာ)တွေကို ဗုဒ္ဓလွန်ပြီး ၂၂၆ နှစ်အကြာ (မဟာဝံ သ မှတ်တမ်းအရ) မှာ အိန္ဒိယကနေ သီဟိုဠ်ကို နှုတ်နဲ့ပဲ သယ်ယူခဲ့ကြ

၆၆။ နတ်တွေကို တွေ့ချင်ရင်

၂၅၇

နတ်များသည် ယနေ့ခေတ်မှာကျမှ အဘယ်ကြောင့် တွေ့ကြုံရ ရှားပါး ပါသနည်း။ ဆရာတော်တို့ အမြင်ကို သိလိုပါသည်။
ထွန်းလင်း

ရီလီဂျင်း မဟုတ်

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ အိန္ဒိယဒဿနရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ လက္ခဏာတွေဖြစ်တဲ့ ဘဝသံသရာ၊ ပရလောကနဲ့ နတ်ဒေဝီတွေကို ယုံကြည် မှုမျိုးလို တည် ရှိပြီး ယူဆချက် တစ်ချို့ကို မငြင်းပယ်ပေမယ့် လူသားကို ကောင်းကျိုး မပြုနိုင်တဲ့ အဓိက အတွေးအမြင် တော်တော် များများကိုတော့ တော် လှန်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ တိရိစ္ဆာန်ကို သတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်တာ၊ ဇာတ်ခွဲ ခြားတာ၊ ထာဝရဖန်ဆင်းရှင် မဟာဗြဟ္မာ၊ အတ္တ (တည်မြဲတဲ့ ဝိညာဉ် ကောင်) ဆိုတာတွေကို လုံးဝ ငြင်းပယ်ပါတယ်။

ဘာသာတရားတိုင်းမှာ လက်တွေ့ မပြနိုင်တဲ့ ယုံကြည်မှုအပိုင်း ဆိုတာရှိပါတယ်။ ဥပမာ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ ယုံကြည်တဲ့ကံ (အထူးသဖြင့် အတိတ်ကံ)၊ အတိတ်ဘဝ ဆိုတာတွေကို အထည်ကိုယ် ဖြစ်ဝတ္ထု အ နေနဲ့ ဆုပ်ကိုင်ပြီး မပြနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အားကောင်း တာက လက်တွေ့ကျင့်ကြံမှု အပိုင်းပါ။ လူမှု ရေးကျင့်ဝတ်နဲ့ အဆင့်မြင့် ကျင့်စဉ်တွေ ပါရှိလို့ Religion သက်သက် မဟုတ်သလို ယုံကြည်မှုပိုင်း တွေပါလို့ Social Ethic (လူမှုရေး ကိုယ်ကျင့်တရား) သက်သက်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာကို အဲဒီလို အမှန်အတိုင်း သဘောပေါက် နားလည်ထားသင့်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓနဲ့ နတ်လောက

ဗုဒ္ဓပြီးရင် တန်ခိုးအကြီးဆုံး ဖြစ်တဲ့ အရှင်မောဂ္ဂလ ဘန်ဟာ အခါတစ်ပါး ဂဇ္ဈကုဋ်တောင်ပေါ်က အဆင်းမှာ လှစ်ခနဲ ကိုယ့်ဟာကို ပြုံးမိတာကို နောက်ကပါလာတဲ့ အရှင်လက္ခဏမထေရ်က ဘာကြောင့် ပြုံးပါသလဲလို့ မေးတဲ့အခါ ဘုရားရှင်ရှေ့မှာ မေးပါတဲ့။ ဒါနဲ့ ဘုရားရှင်ရှေ့ ပရိတ်သတ် စုံတုန်း အရှင်လက္ခဏက ထပ်မေးတော့ တန်ခိုးအရာမှာ တောဒင်ရတဲ့

၂၅၈ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်က ‘ရောမ ရိုးဆက် ပြိတ္တာကြီး တစ်ကောင်ကို ပြိတ္တာ ဖြစ်တဲ့ လင်းတုဂ်တွေက ဝိုင်းပြီး ထိုးဆိတ်နေကြတာကို မြင်မိလို့ ပြုံးမိတာပါ’ လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

ဒီတော့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က သာဓု သုံးကြိမ်ခေါ်ပြီး ‘ငါဘုရားလဲ အဲဒီ ရိုးဆက်ပြိတ္တာကို မြင်မိတာ ကြာပြီ၊ ဒါပေမယ့် သက်သေ မရှိလို့ မပြောဘဲ နေခဲ့တာ။ ခုတော့ မောဂ္ဂလ္လာန်ဟာ ငါ့ရဲ့ သက်သေဖြစ်ပြီ။ ငါ့ရဲ့ တပည့်သားတွေ တန်ခိုးစွမ်းရည်နဲ့ ပြည့်စုံကြပေတယ်’ လို့ ချီးမွမ်းတော် မူပါတယ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က နတ်တွေကို မြင်ရသူတွေဟာ အရှင် မောဂ္ဂလ္လာန်လို စိတ်ပိုင်းဘဝ တိုးတက် ပြည့်စုံပြီးသူတွေ များပါတယ်။

မင်းတုန်းမင်းနဲ့ ရေမြေ

မင်းတုန်းမင်းက ဆရာတော် သံဃာတော်တွေကို အတည်အပေါက် လို လိုနဲ့ မေးလျှောက်ဖူးတယ်။ အသောကမင်းကြီးရဲ့ ဆရာမထေရ် ရဟန်း တွေ ပရိတ်ရွတ်ရင် ပရိတ်ရေဆူလို့ ဒကာတော် (မင်းတုန်း)ရဲ့ ဆရာ အရှင်တွေကော ပရိတ်ရေ ဆူပါသလားတဲ့။ ဒီတော့ သံဃာ့ ကိုယ်စား ဗန်းမော်ဆရာတော် ခပ်ရွဲရွဲနဲ့ ဖြေလိုက်ပုံက ‘အသောကမင်းက အမိန့် တော်နဲ့ ခေါ်လိုက်ရင် လူကို အသာထားလို့ ရေအောက်က နဂါးတွေ တောင် လာရတယ်။ အဲဒါလောက် ဘုန်းအာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ မင်းကြီးရဲ့ ဆရာဖြစ်တဲ့ သံဃာတော်တွေ ပရိတ်ရွတ်ရင် ပရိတ်ရေ ဆူတာပေါ့။ ယခု ဒကာတော်မှာက ရေထဲက ရေမြေကိုတောင် လာအောင်မှ မခေါ် နိုင်တာဘဲ၊ ဒကာတော်ရဲ့ ဆရာဘုန်းကြီးတွေ ပရိတ်ရေ မဆူတာ ဆန်း ပါ့မလား ဒကာတော်’ တဲ့။

အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မထေရ်ကြီးလို အဘိညာဉ်တန်ခိုးတွေကို ရကြ ရင် ခုခေတ်မှာလည်း နတ်တွေကို မြင်နိုင်မလားလို့ စဉ်းစားမိတယ်။ ▣

ကမ္ဘာအစ တေဇောက။ သတ္တဝါအစ မောဟက။

**ဇရာ၊ ပထက်အက္ခရာတင်
နောက်ကျပေမယ်**

နိဝင်သာ ၁၂၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

(၁) တပည့်တော် သိရသလောက် ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များကို ဗုဒ္ဓဘုရား ရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း များစွာ ကြာပြီးမှ စာအုပ်အဖြစ်နှင့် ရေးသား မှတ်တမ်းတင်သည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဓမ္မ အ တွင်းသို့ အခြားဘာသာတရားမှ အယူအဆများ ဝင်ရောက် ရောထွေး ခြင်းမှ ကင်းလွတ်နိုင်ပါမည်လော။ နှောင်းခေတ်မှာလည်း ဓမ္မရေးရာ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူမှု ကွဲလွဲသောကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲ များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ယူဆပါသည်။

(၂) တပည့်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးများသည် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို အ ကြည်ညိုဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါလျက် တပည့်တော် တို့ မြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲမွဲတေပြီး အောက်တန်းကျနေရပါသနည်း။ ဖိနှိပ် မှု အမျိုးမျိုးမှ မလွတ်မြောက်ဘဲ ရှိရပါသနည်း။ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော် ကြောင့် တပည့်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ ချမ်းသာကြွယ်ဝသင့်သည် မဟုတ် ပါလောဘုရား။ ဆရာတော်ရဲ့ အမြင်ကို သိပါရစေ။

စိုးပိုင်၊ နယူးယောက်

အာဂုံဆောင် အစဉ်အလာ

ဗုဒ္ဓရဲ့ နောက်က အမြဲလိုက်ပါရတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာဟာ ခုခေတ် အသံဗမ်း စက်လို ဗုဒ္ဓဟောသမျှ တရားတွေကို စိတ်အာရုံမှာ အတိအကျ မှတ် တမ်းတင်နိုင်ခဲ့တယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံလို့ သုံးလအကြာ ရဟန္တာငါးရာ စည်းဝေးပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မကို နိကာယ်အနေနဲ့ ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်အနေနဲ့ သုံးပုံ

သရဏဂုံအဓိပ္ပာယ်

သရဏ = မှီခိုရာ အားကိုးရာ (အနေနဲ့) ဂမန = အသိအမှတ်ပြု ဆည်းကပ်ခြင်း။ ဒါကြောင့် အားကိုးရာ အနေနဲ့ ဆည်းကပ်ရမယ့်အရာ သုံးမျိုးကို သရဏဂန = သရဏဂုံလို့ ခေါ်ပါတယ်။

- ၁) ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်လို့
- ၂) ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လို့
- ၃) မကောင်းတဲ့ လားရာဘဝကို ပယ်ဖျောက်လို့
- ၄) ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်တတ်လို့

ဆိုတဲ့ အကြောင်းလေးမျိုး သို့မဟုတ် ဂုဏ်ရည်လေးမျိုးကြောင့် ဒီသုံးမျိုးကို အားကိုး ကိုးကွယ်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

(ဆောင်) ဘေးအန္တရာယ်ကို ပယ်၊ အကြောက်ကွယ်၊ အပါယ်မလားရ။
ကိလေညစ်ကြေး ကင်းစင်ဝေး ဆိုရေး သရဏ။

သရဏဂုံထိုက်ပုံ

မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ မိမိကို သေကြောင်းကြံတဲ့ အဇာတသတ်၊ ဒေဝဒတ်နဲ့ သုပ္ပဗုဒ္ဓစတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတောင် သားတော် ရာဟုလာနဲ့ ထပ်မေတ္တာမျိုး ထားနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံထဲမှာ ‘ငါ၏ အမည်နာမတော်ကို ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ်သူအား သေဒဏ်စီရင်ရမည်။’ ‘ရုပ်တု ဆင်းတု ကိုးကွယ်သူများကို တွေ့လျှင် နေရာမရွေး (ခားဖြင့်) နှပ်နှပ်စဉ်းရမည်’ စတဲ့ ဟောကြားချက်မျိုး လုံးဝ မပါရှိဘူး။ ‘စိတ်ဆိုးသူကို စိတ်မဆိုးဘဲ အောင်နိုင်ရာ၏’ လို့သာ ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီလို နားလည်ပြီး မေတ္တာရှင်ကြီး ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ဓမ္မအနှစ် ချုပ်က ‘မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင် စိတ်ကိုထား’ ဆိုတဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာ ကျင့်စဉ်ပါပဲ။ ‘ကိုယ့်နံကိုချိုးလို့ သူ့နံရိုးကို ပြန်ချိုး’ ရင် ရန်မငြိမ်းနိုင်ဘူး။ နောက်နံရိုး တစ်ချောင်းကို ထပ်ချိုးပါလို့လည်း ပြောစရာ မလိုပါဘူး။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကျင့်စဉ်အရ ‘ရန်သူကို ရန်တုံ့ပြန် မပြု’ဘဲ နေရင် လုံလောက်ပါပြီ။ ဒီနည်းနဲ့ လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ ဓမ္မကို ကိုးကွယ်တာပါပဲ။ အရိယမဂ် လေး

တယ်။ အရှင်မတိန္ဒဟာ သီဟိုဠ် အနုရာမြေမှာ မဟာဝိဟာရကျောင်း တိုက်ကြီးကို တည်ထောင်တယ်။ အဲဒီကျောင်းတိုက်ကြီးမှာပဲ အိန္ဒိယက အမွေရခဲ့တဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံနဲ့ အဋ္ဌကထာတွေကို နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာကျော်ကြာ ဆရာစဉ်ဆက် နှုတ်တိုက် ပို့ချခဲ့ကြတယ်။ ဒီအချိန်ထိ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို အက္ခရာနဲ့ မရေးရသေးဘူး။ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက် (ဘီစီ ၂၉-၁၇) သီဟိုဠ်မှာ ကြီးမားတဲ့ စစ်မက်ဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးတွေနဲ့ ကြုံလို့ ပါဠိ အဋ္ဌကထာကို နှုတ်လွတ်ဆောင်ဖို့ ခဲယဉ်းတာကို ရဟန္တာမထေရ်ကြီးတွေ သတ်ပြုမိသွားပြီး ပိဋကတ်သုံးပုံနဲ့ အဋ္ဌကထာကို ပေပေါ်မှာ ရေးတင်ပါတယ်။ ဒါကို စတုတ္ထသံဂါယနာတင်တာလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၄၅၀ လောက် အကြာမှာလို့ အကြမ်းဖြင်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။

သုံးသပ်ချက် နှစ်မျိုး

၁) အဲဒီလောက် ကြာတဲ့ နှစ်ကာလအတွင်း ထေရဝါဒ မဟုတ်တဲ့ စာပိုဒ်တွေ အယူအဆတွေ သုတ္တန်တွေ ပိဋကတ်သုံးပုံထဲမှာ မရောနှောဘဲ ရှိပါ့မလား။ စတုတ္ထသံဂါယနာမှာ ရေးတင်တယ်ဆိုတဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံကော ယနေ့ခေတ် ပိဋကတ်သုံးပုံနဲ့ ဘယ်လောက်များ တူညီနိုင်ပါ့မလဲလို့ အနောက်တိုင်းသားတွေက ဝေဖန်လေ့ရှိပါတယ်။ သမိုင်းရှုထောင့်နဲ့ သုတေသနအမြင်အရ အဲဒီလို ဝေဖန်ခွင့် ရှိပါတယ်။

အဲပေမယ့် ၎င်းတို့အနေနဲ့ ‘ဘုရားသခင်က တမန်တော်တွေကို ကျမ်းမြတ်တွေ သင်ပေးတာကို တမန်တော်တွေက ရေးမှတ်ထားတယ်’ ဆိုတာကို မျက်စိမှိတ် ယုံကြည်နိုင်ပေမယ့် ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်တွေက ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ တရားတွေကို တိတိကျကျ အာဂုံဆောင်လာတယ် ဆိုတာကိုတော့ မယုံကြည်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတယ်လို့တော့ ထောက်ပြရလိမ့်မယ်။

၂) ရဟန္တာကြီး အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် မထေရ်ဟာ ဓားပြတွေ ရိုက်နှက်လို့ရတဲ့ သေလောက်အောင် ပြင်းထန်တဲ့ ဒဏ်ရာကို ဖလသမာပတ် သမာဓိနဲ့ တည်ငြိမ်စွာ သည်းခံနိုင်တယ်။ (အနောက်တိုင်းသား ဆရာဝန် တစ်ယောက်တောင် လူနာကို သတိပဋ္ဌာန်နည်းနဲ့ တရားမှတ်ခိုင်းပြီး

၂၆၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

စမ်းသပ် ခွဲစိတ်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို မကြာခင်က ဖတ်ရတယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို နှုတ်ငုံဆောင်ကြတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်တွေဆိုတာက အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါ။ ရန်သူတွေ နှိပ်စက်ခံရလို့ အသက်ကုန်ခါနီးမှာ 'ကြီးသော အသံ'နှင့် အဖာရုဏ္ဍာသခင်ကို အော်ဟစ် တမ်းတတဲ့ တမန်တော်၊ စစ်တိုက်တဲ့ တမန်တော်တွေမှာ အဲဒီလို အထက်တန်းကျတဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝ လေ့ကျင့်မှုကြောင့် ထိုးထွင်းသိမြင်ထားတဲ့ အရည်အချင်းမျိုး မရှိနိုင်လို့ ဘုရားသခင်က ပေးတယ်ဆိုတဲ့ ကျမ်းမြတ်တွေမှာလည်း လောဘရိပ်၊ အဲသရိပ်၊ မောဟရိပ်နဲ့ မာနတံခွန်တွေ များစွာ လှုပ်ရှား လွှမ်းမိုးနေတာကို ဂရုတစိုက် ဖတ်ရင် တွေ့နိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီ ပညာရှင်ရဲ့ အမြင်

'အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသနဲ့ တရုတ်ရဟန်းတော် ဗာဟိယန်တို့ အေဒီ ငါးရာစုမှာ အိန္ဒိယကနေ သီဟိုဠ်ကို ရောက်လာကြတာဟာ (သီဟိုဠ်မှာ ရှိနေတဲ့) လက်ရှိ ပိဋကတ်ကို ရှေးဟောင်း ထေရဝါဒ အမှန်ဖြစ်တယ် လို့ ယုံကြည်ကြလို့ပဲ။ ထေရဝါဒ ရဟန်းတော်တွေဟာ စကားလုံး တစ်လုံးတလေရဲ့ သန့်ရှင်းမှု (အနက်အဓိပ္ပာယ် မချွတ်ယွင်းစေမှု) ကိုပင် အထူး ဂရုစိုက်ကြတယ်ဆိုတဲ့ ရှုထောင့်ကနေ ကြည့်ရင် ပိဋကတ်ကျမ်း စာတွေဟာ အထည်ကိုယ်အနေနဲ့ တစ်စုံတစ်ရာ ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်နိုင်ဖွယ် မရှိ (Malalasekera, Pali Literatur of Ceylon, p. 44)။

ဂိုဏ်းကွဲတာ ဘာကြောင့်

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ ဂိုဏ်းကွဲတာဟာ ဓမ္မရေးရာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှု မတူတာက စတင်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဝိနယအယူအဆနဲ့ လိုက်နာကျင့်ကြံရေး အလျော့အတင်း အတိမ်အနက် ကွဲပြားတာက စတင်ခဲ့တာပါ။ ဂိုဏ်းကွဲပြီးနောက် ဓမ္မရေးရာ အယူအဆတွေလည်း တဖြည်းဖြည်း ကွဲလွဲ သွားတယ်။ ဒါတောင် အခြေခံဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ သစ္စာလေးပါး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ဘဝသံသရာ ယူဆချက်တွေဟာ အတူတူပဲ။ ယုံကြည်မှု သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒတွေ အချင်းချင်း စစ်မက်ဖြစ်ခြင်း ရာဇဝင်မှာ မရှိဖူးပါဘူး။

၆၈။ သရဏဂုံမှတ်စု

၂၆၃

မြန်မာပြည် ဘာကြောင့် ဆင်းရဲ

ကမ္ဘာပေါ်မှာ မြန်မာတွေလောက် ဘယ်သူမှ ဗုဒ္ဓဝါဒကို မယုံကြည် မကိုးကွယ်ပါဘူးဆိုတာကို ဘုန်းကြီး လက်မခံဘူး။ အနည်းဆုံး သီရိလင်္ကာနဲ့ ထိုင်းလောက်ကို သွားပြီး စနစ်တကျ လေ့လာကြည့်ပါ။ ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ သမိုင်းအရရော ယုံကြည်မှုအရပါ မြန်မာနိုင်ငံအောက် မညံ့ဘူးဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း လေးဆယ်လောက်က မုန့်ဟင်းခါး တစ်ပွဲကို ငါးပြားနဲ့ အဝစားနိုင်ခဲ့တာ၊ ရွှေတစ်ကျပ်သားကို နှစ်ရာငါးဆယ်ကျပ် လောက်နဲ့ ဝယ်ယူနိုင်ခဲ့တာတွေကို အမှတ်ရရင် ယခုမြန်မာနိုင်ငံ ဆင်းရဲနေရတာ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မဆိုင်ဘူးလို့ ဆင်ခြင် နားလည်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

နိုင်ငံ ကြီးပွားချမ်းသာအောင်နဲ့ ဖိနှိပ်မှုတွေ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ရမှာက ပုဂ္ဂိုလ်ကိုယ်စီတို့ရဲ့ လုံ့လအားထုတ်မှု၊ ပါဝင်ပတ်သက်မှု အပေါ်မှာပဲ တည်မှီပါလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ကမ္မဝါဒကို ယုံကြည် လက်ခံရင်ပေါ့လေ ... ။ □

၆၈။ သရဏဂုံမှတ်စု

နိဝင်သာ ၁၃၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာ သရဏဂုံ ဆောက်တည်မှု အရေးကြီးပါသည် ဘုရား။ သို့ဖြစ်၍ သရဏဂုံ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံ၊ သရဏဂုံ ပျက်စီးပုံတွေကို သိလိုပါသည်။ ပျက်စီးသွားသည့် သရဏဂုံကို ပြန်လည် ဆောက်တည်လို့ ရပါသလားဘုရား။

ဇာဇာဖြူသဲ

၂၆၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တာကို ရုပ်ရှိတဲ့ဘုံလို့ပဲ နားလည်ပါ။ ရူပ ၁၆ ဘုံ ရှိတယ်။ ဒီအထဲမှာ အသညသတ္တလို့ ခေါ်တဲ့ဘုံက ဗြဟ္မာတွေပဲ ပဋိသန္ဓေကစပြီး စုတိ(သေ) ကာလအထိ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး နာမ်တရား လုံးဝမဖြစ်ဘဲ ဇီဝိတ နဝကလို့ခေါ်တဲ့ ရုပ်ကလာပ်စည်း သက်သက်နဲ့ အသက်ရှင်နေကြတယ် (ကထာဝတ္ထု၊ ၁၉၇)။ ကျန်ရူပ ၁၅ ဘုံမှာ ရုပ်ရောနာမ်ပါ ရှိတယ်။

ရူပဗြဟ္မာတွေရဲ့ ရုပ်သွင် ဘယ်ပုံဆိုတာကိုတော့ ဘုန်းကြီး မသိဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်တွေက ပုံသဏ္ဍာန် အနေနဲ့ အပြည့်အစုံ (အတိန်နိန္ဒိယ) ရှိတယ်။ မျက်စိနဲ့ အဆင်းကို မြင်နိုင် နားနဲ့ အသံကို ကြားနိုင်တဲ့ ပသာဒရုပ်တွေ ရှိပေမယ့် နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ်တွေကတော့ ပုံသဏ္ဍာန်ပဲရှိပြီး အာရုံခံနိုင်တဲ့ ပသာဒရုပ် မရှိဘူး။ နှာခေါင်း ရှိပေမယ့် အနံ့ မနံဘူး။ လျှာပါပေမယ့် အရသာကို မသိဘူး။ သူတို့ ကိုယ်ကို ထိပေမယ့် မသိဘူး။ ဒါကြောင့် ဘာကို စားသလဲလို့ မေးစရာ မလိုတော့ဘူး။

ရူပဈာန် ငါးပါးကို ရအောင် အားထုတ်ပြီး အဲဒီဈာန်စိတ်နဲ့ သေရင် သူတို့ အားထုတ်ခဲ့တဲ့ အတိုင်းအတာအရ ရူပ ၁၆ ဘုံထဲက တစ်ဘုံဘုံမှာ ဖြစ်ရတယ်လို့ ယေဘုယျ မှတ်ထားလိုက်ပါ။

ရူပဗြဟ္မာဘဝ ဗဟုသုတ

ဗဟုသုတအနေနဲ့ နည်းနည်း ဆက်ပြောရရင် အသညသတ္တဗြဟ္မာဘုံမှာ ပုထုဇဉ်တွေပဲ ရှိပြီး တစ်မင်တစ်ဖိုလ်ကို ရတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် မရှိဘူး (အဘိဓမ္မာဝတာရ၊ ၄၅၁ ဂါထာ)။ ကျန် ၁၅ ဘုံထဲက သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံမှာ အနာဂါမ်တွေပဲ ရှိတယ်။ (ဒါကြောင့် ဒီဘုံတွေမှာ ဖြစ်ပွားပုဂ္ဂိုလ် မရှိဘူး)။ ဝေဟပ္ပလဘုံနဲ့ အကနိဋ္ဌဘုံတွေမှာ ဖြစ်တဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ အဲဒီဘုံတွေမှာပဲ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့အထိ နေကြပြီး နောက်ဘုံတွေမှာ ထပ်မဖြစ်ကြတော့ဘူး (အဘိဓမ္မာဝတာရ၊ ၄၅၂ ဂါထာ)။ မဃဒေဝလင်္ကာမှာ ရူပဗြဟ္မာတွေရဲ့ ဘဝကို မန်လည်ဆရာတော်ကြီး သရုပ်ဖော်ပုံက ...

*ယောကျာ်းမိန်းမ၊ မဟူစွဘဲ၊ ပုရိသသဏ္ဍာန်၊ ဟန်ပန်ရူပ၊ သွင်သေဋ္ဌနှင့်၊ ကာမငါးလိ၊ နှိစိမ်းညှိုကို၊ မသိနှလုံး၊ ဗြဟ္မာထုံးဖြင့်၊

၆၈။ သရဏဂုံမှတ်စု

၂၆၅

ပါးထဲက တစ်ပါးပါးကို ရပြီးတဲ့ သံဃာ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟငြိမ်းကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်ကြံနေကြလို့ သံဃာကို ကိုးကွယ်တာ။ ရဟန်းကျင့်ဝတ် တစ်ပါးတတ်ရင် လူနတ်ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်ပါတယ်။ ‘ချိုးကင် သိုးကင်ကို အရက်နဲ့ မြည်း တဲ့ မိုးကောင်းကင်မှာ တည်နေတယ်ဆိုတဲ့ တန်ခိုးရှင်တွေနဲ့ မနှိုင်းသာပါဘူး။

သရဏဂုံအကျိုး

ကြောက်တာဟာ ဒေါသကြောင့်ပဲ။ ဘုရား ရဟန္တာတွေမှာ ဒေါသကို အရဟတ္တမဂ်နဲ့ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်လို့ အကြောက်တရား မရှိဘူး။ ကိုးကွယ်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်က ဒေါသကင်းမှ ကိုးကွယ်သူလည်း အကြောက်ကင်းမှာပေါ့။ သရဏဂုံ သုံးပါးက ညွှန်ပြတဲ့ ငါးပါးသီလောကကို လိုက်နာရင် ဒီလူ ယခုဘဝ ချမ်းသာရုံမက သေရင်လည်း အပါယ်မကျဘူး။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ စစ်မက်တွေ ဖြစ်ပွားရတာဟာ စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတွေကြောင့်ပဲ။ ဘာသာတရားတွေက ‘ဖန်ဆင်းရှင်ကို ယုံလိုက်ရုံနဲ့ အဲဒီဖန်ဆင်းရှင်က ကယ်တယ် မစမယ်၊ အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်ပြီး ကောင်းချီး မင်္ဂလာပေးမယ်’လို့ ကတိပေးကြပေမယ့် စိတ်ထဲက အညစ်အကြေးကို ကုစားမယ့် နည်းလမ်းကိုတော့ မပေးနိုင်ကြဘူး။

ဗုဒ္ဓဓမ္မမှာ စိတ်ကို ကုစားတဲ့ နည်းကောင်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မျက်မှောက်ခေတ် ရာစုနှစ်တွေမှာ အိမ်ရှေ့မှာ တံခါးခေါက်၍ တစ်မျိုး ပိုက်ဆံငွေကြေး ပြု၍တစ်ဖုံ စည်းရုံးစရာ မလိုဘဲ ဓမ္မရတနာကို ဖွေရှာကြတဲ့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က ပညာတတ်တွေ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးလာကြတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံ

သရဏဂုံဆောက်တည်ဖို့ ဘာအဆောင်အယောင် ပွဲလမ်းသဘင် ကတိဝန်ခံချက်မှ မလိုဘူး။ ‘ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’လို့ နှလုံးသားထဲက စီးဆင်းလာတဲ့ စိတ်အလျဉ်နဲ့ နှုတ်က အလေးအနက် မြှောက်ဆိုပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မကို လိုက်နာကျင့်သုံးရင် သရဏဂုံဆောက်တည်တာပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒီပါလို့ လူသိရှင်ကြား မထုတ်ဖော်တဲ့ အ

၂၆၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နောက်တိုင်းသား ပညာရှင်တစ်ယောက်က ‘ကျွန်ုပ်ဟာ ပြောမယ် ပြုမယ်ကြိုတိုင်း ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းစဉ်ကို နှလုံးသွင်းပြီးမှ ပြောဆို ပြုလုပ်ပါတယ်’လို့ ဆိုဖူးပါတယ်။ ဒီလူကို သရဏဂုံ ဆောက်တည်သူလို့ ယေဘုယျ ဆိုနိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓက ‘ဓမ္မ (မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ သင်ကြားချက်) ကို သိသူသည် ငါဘုရားကို သိ၏’လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။ ‘ငါ အဖဘုရားသခင်ကို သိသူအား ကိုယ်တော်ရှင်မြတ်က ပြန်၍ သိ၏’ ဆိုတာနဲ့တော့ ဆန့်ကျင်တယ်။

မကြိုက်လို့ စွန့်ပစ်ရုံနဲ့လည်း သရဏဂုံသုံးပါးက ဘာဒဏ်မှ မခတ်ပါဘူး။ သရဏဂုံက ပေးတဲ့ အဆုံးအမကို မလိုက်နာဘဲ ဒုစရိုက်မှုကို ကျူးလွန်ရင်တော့ သူ့အပြစ်ကို သူခံရုံပါပဲ။

သရဏဂုံ ပျက်ပုံ

ရှိခိုးရုံ အရိုအသေပေးရုံနဲ့ သရဏဂုံ မတည်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပိတ်ဖြူစကို ချိုင်းကြားပတ်ပြီး ဘုန်းကြီးရှေ့ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ထိုင်ပြရုံနဲ့ သရဏဂုံ တည်နေသူလို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ဆရာဖြစ်ဖူးလို့ အမျိုးတော်လို့ ကြောက်လို့ ရှိခိုးရင် သရဏဂုံ မဟုတ်ဘူး။ ဖော်ပြပြီး ဂုဏ်ရည်လေးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ နှစ်နှစ်ကာကာ နားလည်ပြီး ရှိခိုးကိုးကွယ်မှ သရဏဂုံ မြောက်တယ်။ ‘ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ လို့ ဆိုတိုင်းမှာ ဒီသရဏဂုံ သုံးပါးဟာ အတုမရှိတဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတယ်လို့ နှလုံးသွင်းကြည့်ပါ။

သရဏဂုံတည်ပြီးသူဟာ အခြားဘာသာ တစ်ခုကို ယုံကြည်သွားတာနဲ့ သရဏဂုံ ပျက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သရဏဂုံတည်နေရင်းနဲ့ အခြားဘာသာက ဆုံးမတဲ့ ‘မိဖကို စောင့်ရှောင်ရမယ်၊ သူ့အိမ်ရာကို မကျူးလွန်ရ’ဆိုတာမျိုးကို လိုက်နာကျင့်သုံးလို့ သရဏဂုံ မပျက်နိုင်ဘူး။ သေရင်လည်း သရဏဂုံ ပျက်တယ်။ သေလို့ သရဏဂုံပျက်ရင် ပြန်ဆောက်ဆောက်တည်လို့ မရတော့ဘူး။ ဓမ္မကို မသိခင်က ငါဒတစ်ပါးကို ပြောင်းပြီးမှ ဓမ္မကို ပြန်လေ့လာ နားလည် သဘောပေါက်လို့ ပြန်ပြီး သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရင် ရပါတယ်။

၆၉။ ဗြဟ္မာအကြောင်း

၂၆၇

သရဏဂုံ ညစ်နွမ်းပုံ

သရဏဂုံသုံးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ရင် ဥပမာ ဘုရားစစ်မှ စစ်ရဲ့လားလို့ ဒွိဟဖြစ်နေရင်၊ မရိုသေရင်၊ ဂုဏ်ရည်ကို နားမလည်ရင်၊ အမှန်အတိုင်း မသိရင် သရဏဂုံ ညစ်နွမ်းတယ်။ ခွန်အားရှိတဲ့ သရဏဂုံ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။ ဘာသာခြားဖြစ်တဲ့ အရာရှိ၊ ရှင်ဘုရင်၊ ပညာသင်ပေးတဲ့ ဆရာ၊ ဆွေမျိုးတွေကို ပူဇော် အရိုအသေပေးလို့ သရဏဂုံ မပျက်ဘူး။ မညစ်နွမ်းဘူး။

အယူဝါဒ အဆုံးအမတစ်ခုရဲ့ အနှစ်သာရကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်စဉ်ဆိုတဲ့ နှုန်းစံနဲ့ တိုင်းတာရမယ်လို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် မိန့်မှာပါတယ်။ ဒီကျင့်စဉ် ရှိမှသာ ကိလေသာငြိမ်းပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခ ကုန်ဆုံးနိုင်ပါတယ်။ သရဏဂုံသုံးပါးမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကျင့်ရှိကြောင်း အာမခံပါတယ်။ □

၆၉။ ဗြဟ္မာအကြောင်း

ဩဂုတ် ၂၉၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
ရူပဘုံ အရူပဘုံဆိုပြီး ရှိရာမှာ အရူပဘုံကတော့ ရုပ်မရှိဘဲ နာမ်သာလျှင်ရှိပြီး ပီတိကို ခံစားပြီး နေတယ်လို့ နားလည်ပါတယ် ဘုရား။ ရူပဘုံမှာတော့ နာမ်မရှိဘဲ ရုပ်ကြီးပဲ ရှိလို့ ဘာကို ခံစားပါသလဲ ဘုရား။

ကိုလင်း၊ ကိုရိုးယား

ရူပဘုံဆိုတာ ရုပ်ရှိတဲ့ဘုံ

ရူပဘုံမှာ နာမ်မရှိဘဲ ရုပ်ပဲရှိတယ်လို့ ခြွင်းချက်မဲ့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ရူပဘုံဆို

၂၅၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၆၉။ ဗြဟ္မာအကြောင်း

၂၆၉

အဟောသိကံ ဖြစ်သွားတာမို့ သင့်ပြီး အာပတ်ကို ဒေသနာကြားရင်၊ စင်ကြယ်အောင် ကုစားရင် အပြစ်မရှိပါဘူး (သာရတ္ထ ၃၊ ၃၇၉)။ ။ □

၇။ ရဟန်းငွေမကိုင်ရ

နိုဝင်ဘာ ၁၅၊ ၂၀၀၈။

အရှင်ဘုရား ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။
ယခုခေတ် ရဟန်းတော်များ ပိုက်ဆံများကို ကိုင်ဆောင်နေပါသည်။ ထိုအရာသည် မည်သည့် ဝိနည်းတော်နှင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အီယကာ များအနေဖြင့် ဝိနည်းနှင့် ညီစေရန် မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်သင့်ပါသနည်း။ ဖြေကြားပေးရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။

မင်းလှိုင်

ငွေအလ မခံရသိက္ခာပုဒ်

- ၁) ရွှေနှင့် ငွေကြေးအားလုံး (အရောင်းအဝယ်ပြုနိုင်သမျှ)ကို ကိုယ်တိုင် အလှူမခံရ၊ သူတစ်ပါးကိုလဲ အလှူမခံခိုင်းရ၊ အနီးမှာ ချထားတာကို တောင် မသာယာရ (ရူပိယသိက္ခာပုဒ်)
 - ၂) ရွှေငွေကို လဲလှယ်ရောင်းဝယ်ခြင်း မလုပ်ရ (ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်)
 - ၃) အရောင်းအဝယ် မလုပ်ရ၊ ရောင်းလို့ ဝယ်လို့ရတဲ့ ပစ္စည်းကို မသုံးရ (ကယဝိက္ခယသိက္ခာပုဒ်)
- အဲဒီသိက္ခာပုဒ်တွေအရ ရဟန်းဟာ ရွှေငွေကို အလှူမခံကောင်း။ ရွှေငွေခွဲ ရောင်းလို့ ဝယ်လို့ရတဲ့ ပစ္စည်းကိုလည်း မသုံးစွဲကောင်း။ အာ

ကျင့်သုံးဗြဟ္မစိုရ်၊ ပွားရှုကြိုရှ်၊ ထိုကိုယ်သက်ဆုံး၊ စံရွှင်ပြီး၏ တဲ့။

နာမ်ပဲရိုတဲ့ အရူပဘုံ

အရူပဘုံမှာ ရုပ်လုံးဝမရှိဘဲ နာမ်ပဲရိုတယ်။ အရူပလေးဘုံရိုတယ်။ ရူပ ဈာန် ငါးပါးထဲက စတုတ္ထဈာန်ကို ရှုပြီးနောက် ‘နာမ်သက်သက်ကား၊ ကျိုးပျက်ပူချမ်း၊ မရှိစွမ်းကြောင့်၊ ဆံခြမ်းဒုက္ခ၊ မရနိုင်စွာ၊ ငြိမ်းချမ်းရာ၏။ ရုပ်သာကေန်၊ ဒုက္ခမှန်’ (မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၄၈၄) လို့ ရုပ်ရဲ့ အပြစ်ကို ရှုပြီး အားထုတ်ရင် ရုပ်မရှိတဲ့ အရူပဈာန်ကို ရတယ်။ အဲဒီဈာန်စိတ်နဲ့ သေရင် အရူပဘုံကို ရောက်တာပဲ။

ဗုဒ္ဓမပွင့်မီက အာဠာရနဲ့ ဥဒကအမည်ရတဲ့ ရသေ့တွေဟာ ဒီအရူပ ဈာန်စိတ်နဲ့ ကွယ်လွန်ပြီး အရူပဘုံမှာ နာမ်ကိုယ်အနေနဲ့ ဖြစ်နေကြလို့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် တရားဟောခွင့် မရလိုက်ဘူး။ ‘အထက်ဘဝက အောက် အဝီစိ’ဆိုရာမှာ ဘဝကဆိုတာ အရူပလေးဘုံမှာ အမြင့်ဆုံးဘုံ၊ သုံးဆယ့် ဘုံထဲမှာ အမြင့်ဆုံးဘုံပဲ။ ဒီဘုံကို ရောက်နေတဲ့ အရိယာတွေလည်း နောက်ဘုံကို မသွားတော့ဘူး (အဘိဓမ္မာဝတာရ၊ ၄၅၂ ဂါထာ)တဲ့။

ဗြဟ္မာတွေ ဘာကို စားသလဲ

ဗြဟ္မာတွေ ဘာကိုစားပြီး အသက်ရှင်ကြသလဲ။ ‘ဈာန်သုခနှင့်၊ ဘဝသိမ် မွေ၊ မငွေကာမ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓဖြင့်၊ ရာဂစိမ်းညော်၊ မညှိုစော်ဘဲ၊ အဟော်ဝတာ၊ ဩဝါသုခဟု၊ စိတ်ချကြည်နူး၊ ဥဒါန်းကျူးလျက်၊ ဝမ်းမြူးရှင်ပျော်၊ လွန် မွေ့လျော်’ (မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၄၈၆) ဆိုတဲ့ အတိုင်း ဗြဟ္မာတွေဟာ ဈာန် သုခ (ဈာန်ဝင်စားလို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ချမ်းသာ)နဲ့ နေကြတယ်။ လူတွေ စားတဲ့ အစားအစာမျိုးကို မစားဘူး။ စားပြီး အရသာခံဖို့ လျှာအကြည် ဓာတ်လည်း မရှိဘူး။ ပီတိကို စားတယ် (ပီတိဘက္ခ)ဆိုတာက တင်စား ပြီး ပြောတာ။ အမှန်တော့ မိမိရရှိထားတဲ့ ဈာတ်စိတ်နဲ့ တစ်နည်း ဈာန် စိတ်ထဲမှာ ပါတဲ့ ပီတိနဲ့ မွေ့လျော်နေတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အသံဆိုတာ ရုပ်ပဲ။ ရုပ်ဆိုတာ နာမ်နဲ့စာရင် အင်မတန် ကြမ်း တမ်း ထင်ရှားပါတယ်။ အဲဒီ ရုပ်ကြမ်းကိုတောင် ဒီဗက်ကမ္ဘာခြမ်းကနေ

၂၇၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဟိုဖက်ကမ္ဘာခြမ်းကို ရောက်အောင် ပို့လွှတ်နိုင်သေးရင် ဝေးကွာ ကျယ်ပြောလှတဲ့ စင်္ကြံဝဠာ တစ်နေရာမှာ အဲဒီလို သက်ရှိမျိုးတွေ မရှိဘူးလို့ ဘယ်သူဆိုနိုင်မလဲ။ စိတ်ကို နိုင်နင်းတော်မူလွန်းတဲ့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က သဗ္ဗညုတဉာဏ်နဲ့ သိပြီး ဟောတော်မူခဲ့တာပါ။ □

၇၀။ ရဟန်း အပတ်မဖြေရင်

ဩဂုတ် ၂၃၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
ရဟန်းတော်များ အပတ်သင့်ပြီး အပတ်ကို မဖြေဘဲထားလျှင် ဘယ်လို အကျိုးတွေ ရပါသလဲဘုရား။

ကိုလင်း၊ ခေတ္တ ကိုရီးယား

အပတ်သင့်ရင် အပြစ်ရှိတယ်

အပတ်ဆိုတာ ဖြစ်သွားတာ၊ သင့်ရောက်သွားတာဟု အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တွေကို ချိုးဖောက်လို့ အပတ်သင့်ရင်၊ သင့်တဲ့အပတ်ကို မဖြေ (မကုစား) ဘဲ ထားရင် အကျိုးမရှိဘူး။ အပြစ်ဘဲ ရှိတယ်။ အပြစ်ကလဲ မိမိသင့်ရောက်တဲ့ အပတ်အမျိုးအစား အလေးအပေါ့ ကွာတယ်။ အပတ် ခုနစ်မျိုးထဲမှာ ပါရာဇိက အပတ်က အပြစ်အကြီးဆုံး။ ဒီအပတ်သင့်ရင် ရဟန်းမဟုတ်တော့တဲ့ ပြင် နောက်ထပ် ရဟန်းခံခွင့်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ပြတ်ပြီးတဲ့ ဦးခေါင်းကို ကိုယ်နဲ့ ပြန်ဆက်လို့ မရသလိုပါဘဲ။ အပတ်ဖြေနည်းက လူထွက်သို့မဟုတ် သာမဏေ ကိုရင်အပြစ်နဲ့ နေရုံပါပဲ။ မေထုန်မှီဝဲရင်(တိရိစ္ဆာန်

၇၀။ ရဟန်း အပတ်မဖြေရင်

၂၇၀

မနဲ့ပင် မှီဝဲရင်)၊ တစ်မတ်ကို ဖြစ်စေ တစ်မတ်ထက် အထက် ကိုဖြစ်စေ ခိုးရင်၊ လူကိုသတ်ရင် (ကိုယ်ဝန်ကိုပင် ပျက်အောင် ကူညီရင်)၊ ဈာန်တရား မဂ်ဖိုလ်တရားကို မရဘဲ ရတယ်လို့ လိမ်ပြောရင် (အရိပ်အမြွက်တောင် ပြောရင်) ပါရာဇိက အပတ်သင့်တယ်။

ဒုတိယ အပြစ်ကြီးတာက သံဃာဒီသေသ်အပတ် ၁၃ ပါး။ ဒီအပတ်သင့်ရင် ဖုံးလွှမ်းထားတဲ့ ရက်ပမာဏအတိုင်း ပရိဝတ်ဆောက်တည်၊ ခြောက်ရက် မာနတ်ကျင့်၊ ပြီးတော့မှ သံဃာအပါး ၂၀ အတိအကျနဲ့ ပုံစံကျ ပြန်တမ်းတွေကို မြွက်ဆိုပြီး ကုစားရတယ်။ ကျန်အပတ် ငါးမျိုးကိုတော့ ရဟန်းတစ်ပါးထံမှာ 'တပည့်တော် ဤမည်သော အပတ်သင့်တာကို အရှင်ဘုရားအား ဖွင့်ပြောပါတယ်။ အဲဒီ အပတ်ကိုလဲ ရှု (ဂရုစိုက်)ပါတယ်။ နောင်အခါ အပတ်မသင့်အောင် စောင့်စည်းပါ့မယ်' လို့ ဖွင့်ပြောပြီး အပတ်မသင့်အောင်နေရင် အပြစ်မရှိတော့ဘူး။

သင့်ပြီးအပတ်ကို မဖြေဘဲထားရင်

အပတ်သင့်မှာကို သိလျက်နဲ့ ကျူးလွန်ရင်၊ သင့်ပြီးအပတ်ကို မကုစားဘဲထားရင်၊ အဲဒီရဟန်းဟာ အလဇ္ဇီ (အရှက်မဲ့သူ) ဖြစ်သွားတယ်။ အလဇ္ဇီကို ဗုဒ္ဓမချီးမွမ်းဘူး။ အပတ်ကို မရှု (ဂရုမစိုက်)ရင်၊ သင့်ပြီးအပတ်ကို မကုစား (မဖြေဘဲထား) ရင် အဲဒီရဟန်းဟာ သံဃဥပုသ်ပြုတဲ့ အခါ ပါဝင်ခွင့် မရှိဘူး။ ဒါက ဝိနည်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ အပြစ်။ ရဟန်းတို့ရဲ့ ဝိနည်းကို ပါတိမောက္ခလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ ပါတိမောက္ခကို လုံခြုံအောင် မစောင့်ထိန်းရင်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနဲ့ မပြည့်စုံလို့ သီလဝိသုဒ္ဓိနဲ့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိတွေ မဖြစ်ဘူး။ ဒီတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပေမဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ် မရင့်သန်လာနိုင်ဘူး။

အပတ်တန်းလန်းနဲ့ သေရင်

'သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ နိရယံ ဝါ ဝဒါမိ တိရိစ္ဆာနယောနိ' ဝါ'အရ ရဟန်းဟာ အပတ်တန်းလန်းနဲ့ ကွယ်လွန်ရင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝေးပြီး အပါယ်ခရဲကို ကျရောက်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေကို စော်ကားသူတွေတောင် ဝန်ချတောင်းပန်ရင် အကုသိုလ် အကျိုးမပေးဘဲ

၂၇၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

= စိတ်ယုံလွင့် ၅၊ လောဘ = လောကီအာရုံကို တွယ်တာတပ်မက်
 ၆၊ ဒိဋ္ဌိ = မှားယွင်းစွာ သိမြင် ၇၊ မာန = ထောင်လွှား
 ၈၊ ဒေါသ = ခက်ထန် ၉၊ ဣဿာ = သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မနာ
 လို ၁၀၊ မစ္ဆရိယ = ကိုယ့်စည်းစိမ်ကို တွန့်တို ၁၁၊ ကုက္ကုစ္ဆ = (မ
 ကောင်းတာ လုပ်မိ၊ ကောင်းတာ မလုပ်မိလို့) နောင်တပူပန် ၁၂ =
 ထိန = စိတ်မလန်း ထိုင်းမှိုင်း ၁၃၊ မိဒ္ဓ = ယှဉ်ဘက်စေတသိက်တွေ
 မလန်း ထိုင်းမှိုင်း ၁၄၊ ဝိစိကိစ္ဆာ = ရတနာသုံးပါး ကံကံ၏ အကျိုးပေး
 ကို မယုံ

အုပ်စုလိုက် နာမည် ၉ မျိုး

အဲဒီ အကုသိုလ် စေတသိက် ၁၄ ပါးကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ကျမ်း
 သမုစ္ဆည်းဝိုင်း အကုသလသင်္ဂဟမှာ အုပ်စုလိုက် နာမည် ၉ မျိုးနှင့်
 ခွဲခြားပြီး ဖော်ပြတယ်။

- ၁၊ အာသဝ = ခန္ဓာအစဉ်မှာ ကြာမြင့်စွာ စိမ်နေတဲ့တရား ၄ ပါး
- ၂၊ ဩဃ = ရေအလျဉ်လို လွှမ်းမိုး ဖိသတ်တတ်တဲ့တရား ၄ ပါး
- ၃၊ ယောဂ = ဝဋ်ဆင်းရဲမှာ တွယ်ကပ်စေတဲ့တရား ၄ ပါး
- ၄၊ ဂစ္ဆ = ဝဋ်ဆင်းရဲ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကို ချိတ်ပေးတဲ့တရား ၄ ပါး
- ၅၊ ဥပါဒါန် = မြွေက ဗားကိုဖမ်းထားသလို စွဲလမ်းစေတဲ့တရား ၄ ပါး
- ၆၊ နိဝရဏ = ဈာန်စတဲ့ ကုသိုလ်ကို ပိတ်ပင်တတ်တဲ့တရား ၅ ပါး
- ၇၊ အနုသယ = သတ္တဝါတို့ သန္တာန်မှာ အမြဲကိန်းနေတဲ့တရား ၇ ပါး
- ၈၊ သံယောဇဉ် = ဘဝသံသရာမှာ ဖွဲ့ချည်တတ်တဲ့တရား ၁၀ ပါး
- ၉၊ ကိလေသာ = စိတ်ကို ညစ်ပေစေတတ်တဲ့တရား ၁၀ ပါး

ဒီအုပ်စုနာမည် ၉ မျိုးကို ‘အာ၊ ဩ၊ ယော၊ ဂန်၊ ဒါန်၊ နိ၊ န၊ သံ၊
 ကိ’ လို့ အတိုမှတ်ပါ။ အာ = အာသဝ၊ ဩ = ဩဃ စသည်လို့ နား
 လည်ပါ။ အာ ဩ ယော ဂန် တို့ရဲ့ တရားကိုယ်က လောဘ ဒေါသ ဒိဋ္ဌိ
 ၃ ပါး။ ဥပါဒါန် ၄ မျိုးက လောဘ ဒိဋ္ဌိ။ နိဝရဏ ၅ ပါးက လောဘ၊
 ဒေါသ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ဥစ္ဆေ၊ ကုက္ကုစ္ဆ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မောဟလို့ တရားကိုယ် ၈

၇၁။ ရဟန်းငွေမကိုင်ရ

၂၇၇

ပတ်သင့်တဲ့အပြင် အဲဒီ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း စွန့်ပစ်ရတယ်။ ဥပမာ ငွေ
 ကို အလှူခံထားရင် သို့မဟုတ် ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ငွေနဲ့
 ဝယ်ယူ ရင် ၁) ပါမိတ်လို့ ခေါ်တဲ့ အာပတ်သင့်တယ် ၂) အဲဒီငွေနဲ့ ဝယ်
 တဲ့ ပစ္စည်းကိုလည်း တစ်ယောက်ယောက်ကို စွန့်ပစ်ရတယ်။

ငွေကြေးကို အလှူခံနည်း

ငွေအလှူရှင်ဟာ ရဟန်းရဲ့ အလုပ်အကျွေး (ကပ္ပိယ) ဆီမှာ အလှူငွေကို
 ပေးအပ်ပြီး ‘အရှင်ဘုရား လိုတာကို ဒီဒကာဆီမှာ အလှူခံပါ’ လျှောက်
 ထားရတယ်။ ရဟန်းက အဲဒီကပ္ပိယဆီမှာ ရဟန်းတို့ အပ်စပ်တဲ့
 ပစ္စည်းကို အလှူခံနိုင်တယ်။ ကပ္ပိယက ငွေကို မပေးဘဲထားရင် အလှူ
 ရှင်ဒကာကို ပုံစံကျ တိုင်ကြားခွင့်တော့ ရှိတယ်။

စပ်မိလို့ ပြောရအုံးမယ်။ ဘုန်းကြီး ကိုရင်ဘဝနဲ့ စာသင်တိုက်ကို
 ကို ရောက်တော့ ဝိနည်းနဲ့ အညီနေရမယ်ဆိုတဲ့ ကျောင်းတိုက် စည်း
 ကမ်းအရ ကိုယ့်ကပ္ပိယကို ကိုယ်ရှာရတယ်။ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ
 နေတဲ့ အသက် ၁၅ အရွယ် မောင်မိန်းတာကို ကပ္ပိယခန့်ပြီး စာသင်လာ
 ခါနီး ရွာကမိဘတွေ ပေးလိုက်တဲ့ ငွေ ၃၂၈ ကျပ်ကို အပ်ထား လိုက်ပါ
 တယ်။ တစ်ဝါတွင်းလုံး ဘာမှ မသုံးဖြစ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သီတင်းကျွတ်
 လပြည့်ကျော် နှစ်ရက်နေ့မှာ ရွာကို တစ်ညအိပ် ပြန်မယ်ဆိုပြီး မောင်မိန်း
 တာ ပျောက်သွားလိုက်တာ ယနေ့ထိပါပဲ။ ကိုရင်သုံးပါး အပ်ထားတဲ့
 ငွေခုနစ်ရာကျော်ကို မောင်မိန်းတာ ‘လစ်’ သွားပါတယ်။ တစ်ပြားမှ ပြန်မ
 ရဘူး။ ဒီကိစ္စကို ကျောင်းတိုက် တာဝန်ခံကလည်း တာဝန် မယူပါဘူး။
 အနည်းဆုံး မောင်မိန်းတာရဲ့ မိဘကို ပြောသင့်တာပေါ့။

ပြောင်းလဲနေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း

ရဟန်းတွေဟာ ဂစ္ဆဓုရ (စာသင်စာချ)နဲ့ ဝိပဿနာဓုရ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအား
 ထုတ်) တာဝန် နှစ်မျိုးကိုပဲ လုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြားဘာသာက
 ဘုန်းကြီးတွေလို အိမ်ထောင်နဲ့ လစာယူပြီး လုပ်တာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။
 ဝင်ငွေရတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ပါဘူး။ အဲဒီတာဝန်နှစ်ပါးကို လုပ်နိုင်ဖို့ လူ
 တွေက ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်းလေးနဲ့ ထောက်ပံ့ကြပါ

၂၇၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တယ်။ ရဟန်းတွေရဲ့ တာဝန်က လူတွေကို စိတ်ပိုင်းဘဝ လေ့ကျင့်မှုကို သင်ပေးခြင်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ပြောင်းလဲလာတဲ့အခါ ရဟန်းတွေလည်း ထုံးစံကို တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့ ခက်ခဲလာတဲ့ သဘာဝအခြေအနေကို ပညာရှိ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ နားလည်ပေးသင့်ပါတယ်။ ‘ယခုခေတ် ရဟန်းတော်များ ပိုက်ဆံများကို ကိုင်ဆောင်နေပါသည်’နဲ့ ပတ်သက်လို့ မလေးရှားနိုင်ငံမှာ နှစ်ပေါင်းအကြာကြီး ဗုဒ္ဓသာသနာပြုသွားတဲ့ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး ဒေါက်တာ သိရိဓမ္မနန္ဒ မထေရ်ရဲ့ အယူအဆ သဘောထားကို ဖတ်ကြည့်ပါ ...

‘လူတစ်ချို့ဟာ ရဟန်းတွေကို ငွေကြေးကိုင်ဆောင်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်ကြတယ်။ ခေတ်သစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ ငွေကြေးနဲ့ ပတ်သက်မှု မရှိဘဲ ရဟန်းတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဘာသာရေးကိစ္စ ဆောင်ရွက်ဖို့နဲ့ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေဖို့ ခက်ပါတယ်။ ရဟန်းတွေ လုပ်ရာမှာက ငွေကြေးကို ဖြစ်စေ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ဖြစ်စေ တစ်ကိုယ်ရေ ပိုင်ဆိုင်မှု အနေနဲ့ မတပ်မက်ဖို့ပါဘဲ။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ အာဘော်ပါ ...

‘တောထွက် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လုံးဝကင်းဝေးလိုတဲ့ ရဟန်းတွေက လောကီ အနှောင်အဖွဲ့ မရှိဘဲ နေနိုင်ပါတယ်။ ဒါတောင် ဆွမ်းကွမ်း နေရာနဲ့ ဆေးဝါး အထောက်အပံ့တွေတော့ ရှိရပါလိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ စိတ်ပိုင်းဘဝ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စည်းပေးမယ့် ရဟန်းတွေလည်း လူတွေနဲ့အတူ ရှိရပါမယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ လူမှုနေ့စဉ် ဘဝနဲ့ ကင်းကွာသွားမှာပေါ့ (Dr.K. Sri Dhammasiri, *What Buddhists Believe*, p. 154) ။

ဟန်မဆောင်ပါနဲ့

ရဟန်းကောင်းရဲ့ လက္ခဏာတွေက စင်ကြယ်ခြင်း ပစ္စည်းမဲ့ခြင်း နိမ့်ချခြင်း ရိုးသားခြင်း ကိုယ်ကျိုးစွန့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်း သည်းခံခြင်း ကရုဏာ အကြင်နာပြုယုတ်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ရဟန်းဟာ လာဘ်ရအောင်လို့ လာဘ်ကို ရှောင်ပြတာမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ ငွေ မကိုင်ဘူးဆိုတဲ့ တောထွက်ကိုယ်တော် တစ်ပါးနဲ့ ဆုံဘူးပါ

၇၂။ ကိလေသာ ၁၀ ပါးမှာ မိဒ္ဓ မပါ

၂၇၅

တယ်။ ဆွမ်းစား အလှူတစ်ခုကို သွားတော့ ထုံးစံအတိုင်း ငွေအလှူ မခံငွေမကိုင်ဘူးပေါ့။ အရှင်ဘုရား အလိုရှိတာကို အလှူခံပါတုရားဆိုတော့ ‘ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ လိုမှ ပြောတာပေါ့’တဲ့။ နောက်နှစ်ရက်လောက် အကြာမှာ အဲဒီ ဆွမ်းကျွေးဒကာကို ဖုန်းဆက်ပြီး ပြောတယ် ‘ကျောင်းမှာ အသုံးလိုလို့ ကွန်ပျူတာ တစ်လုံးလှူပါ’တဲ့။ ဆက်ပြောသေးတယ် ‘ကွန်ပျူတာ လှူရင် ပရင်တာလည်း မမေ့နဲ့နော်’တဲ့။

ကြည်ညိုတဲ့ ဒကာဒကာမ အသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ အမှန်တကယ် ကျင့်ကြံနိုင်တဲ့ အခြေအနေနဲ့ အရှိန်အဝါ ရှိတော်မူကြတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေကတော့ ဒီနေရာမှာ ခြင်းချက်ပေါ့။ □

၇၂။ ကိလေသာ ၁၀-ပါးမှာ မိဒ္ဓ မပါ

အရှင်ဘုရား ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ တပည့်တော်သည် မိမိအိမ်တွင်သာ အဘိဓမ္မာတရားကို လေ့လာနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော် မရှင်းသည့် အချက်မှာ အကုသိုလ် စေတသိက် ၁၄ ပါးကို ကိလေသာ ၁၀ ပါး ဖွဲ့ရာတွင် ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မိဒ္ဓ နှင့် ကုက္ကုစ္စတို့ အဘယ်ကြောင့် မပါဝင်သည်ကို အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြ တော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

ရိုသေစွာဖြင့် ရဲမင်းထွန်း

အကုသိုလ် စေတသိက် ၁၄ ပါး

၁၊ မောဟ = အမှန်သဘောကို ဖုံးကွယ် ၊ အဟိရိက = မကောင်းမှု လုပ်ဖို့ မရှက် ၃၊ အနောတ္တပ္ပ = မကောင်းမှု လုပ်ဖို့ မကြောက် ၄၊ ဥဒ္ဓစ္စ

သတ္တိကြီးမားတဲ့ကံ (ဗလကံ)၊ နည်းနည်း တူးရုံယက်ရုံနဲ့ ရေထွက်တဲ့ စမ်းရေတွင်းလို လုံ့လနည်းနည်း စိုက်ရုံနဲ့ အကျိုးများစွာ ခံစားရတဲ့ကံ (မဇ္ဈိမကံ)နဲ့ အလွန်ပင်ပန်းခံ တူးဖော်မှု ရေရတဲ့ ရေတွင်းလို အလွန်များစွာ လုံ့လပြုမှု အကျိုးခံစားရတဲ့ကံ (ဒုဗ္ဗလကံ)လို့ ကံသုံးမျိုးရှိတယ်။ အဲဒီကံသုံးမျိုးဟာ ပြည့်စုံမှု ငါးမျိုးရှိရင် အကျိုးပေး ဖွံ့ဖြိုးတယ်။

- ၁) နေရာကောင်း ဘဝကောင်း (လူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့နေရာ)
- ၂) ရုပ်ဆင်းသွင်ပြင် (အဆင့်မီ ဝတ်စားဆင်ယင် နေထိုင်မှု)
- ၃) အချိန်အခါကောင်း (ငြိမ်းချမ်း တည်ငြိမ်တဲ့အချိန်)
- ၄) ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း
- ၅) ဉာဏ်အမြော်အမြင်

အကြောင့် ကံကောင်းဖို့ ဆိုရင် နေရာကောင်း၊ သွင်ပြင်ကောင်း၊ အခါကောင်း၊ ကြိုးစား၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကောင်းတို့ကို အမှီသဟဲ ပြုရပါတယ်။ အဲဒီကံရဲ့ သမ္ပတ္တိ (ပြည့်စုံမှု) လေးမျိုးလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ ပြည့်စုံမှု လေးမျိုး မရှိဘဲ ကံရဲ့ ဝိပတ္တိနဲ့ ကြုံခဲ့ရင် ကံရဲ့ အကျိုးပေး မပြည့်စုံနိုင်ဘူး။

ကံကောင်းအောင် လုပ်နည်း

သင့်တော်တဲ့ နေရာမှာ နေခြင်း၊ လူကောင်းနဲ့ ပေါင်းဖော်ခြင်း၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးကို ဆုံးမခြင်း (ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း)၊ ရှေးဘဝ ကုသိုလ်အထူး ရှိခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းလေးပါးကြောင့် ကုသိုလ်ကံ ကောင်းလာနိုင်ပါတယ် (အံ ၁၊ ၁၁)။ ကံကောင်းဖို့ ကြက်တွေကို နည်း ယူသင့်တယ်။ ကြက်တိရိစ္ဆာန်တွေဟာ အချိန်မှန် အိပ်တယ်၊ အချိန်မှန် ထတယ်၊ ဆန်ပုံပေါ် ရောက်နေတာတောင် ယက်ပြီးမှ စားတယ်။ ညဉ့် အချိန်မှာ ကန်းနေတယ်။ ဘယ်သူ ဘယ်လောက်ပဲ ခြောက်ခြောက် အိပ်တန်းကို မစွန့်ဘူး။

ကြက်တွေကို နမူနာယူပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ အချိန်ကို လေးစား၊ အချိန်မီ ပြီးအောင်လုပ်၊ မဆင်မခြင် ပေါ့ပေါ့နေ ပေါ့ပေါ့စား မလုပ်နဲ့။ အကျိုးမရှိရင် မကန်းသော်လည်း ကန်းယောင်ဆောင်ပါ။ အကျိုးရှိ

ပါး (ထိန်မိဒ္ဓ နဲ့ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ တို့ကို တစ်မျိုးစီယူ။ အနုသယတွေက လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မောဟ ၇ ပါး။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ မောဟလို့ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် ၇ ပါး။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန်၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိကာ၊ အနောတ္တပ္ပလို့ ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀ ပါး။

စေတသိက် ၁၄ နှင့် နာမည်အုပ်စု ၉ ကို တွဲစပ်ခြင်း

လောဘစေတသိက်ကို အုပ်စုနာမည် ၉ မျိုးလုံးနဲ့ တွေ့ရတယ်။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်က ‘နိ’ မှတစ်ပါး ကျန် အုပ်စုနာမည် ၈ မျိုးနဲ့ တွေ့ရလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဟုတ်သူအချို့ လူ့အိန်းခြင်းစတဲ့ သာသနာပ ကုသိုလ်လောက် တော့ လုပ်နိုင်ကြတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ မောဟက ဂန်၊ ဒိန် မှ တစ်ပါး ကျန် ၇ မျိုး။ ဒေါသက ဂန်၊ နီ၊ န၊ သံ၊ ကိ နာမည် ၅ မျိုး။ ဝိစိကိစ္ဆာက နီ၊ န နှင့် သံ၊ ကိ ၄ မျိုး။ မာနက န၊ သံ၊ ကိ ၃ မျိုး။ ဥဒ္ဓစ္စက နီ၊ သံ၊ ကိ ၃ မျိုး။ ထိန်က နီ၊ ကိ ၂ မျိုး။ ကုက္ကုစ္စက နီ ၁ မျိုး။ မိဒ္ဓက နီ ၁ မျိုး။ အဟိရိကာနဲ့ အနောတ္တပ္ပက ကိ ၁ မျိုးစီ။ ဣဿာနဲ့ မစ္ဆရိယက သံ ၁ မျိုးစီ နာမည်နဲ့ ထင်ရှားပါတယ်။

ဥဒ္ဓစ္စနဲ့ ကုက္ကုစ္စဟာ သာမန်ဆိုရင် တူသယောင်ရှိပေမဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်နဲ့ ယှဉ်ရာစိတ် (ဥဒ္ဓစ္စက အကုသိုလ် ၁၂၊ ကုက္ကုစ္စက ဒေါမူစိတ် ၂) မတူလို့ ဥဒ္ဓစ္စက အုပ်စုနာမည် ၃ မျိုး ကုက္ကုစ္စက ၁ မျိုးပဲ ရတယ်။

ကိလေသာထဲမှာ မိဒ္ဓမပါ

ထိန်က စိတ်ရဲ့ ထိုင်းမှိုင်းတာ ဖြစ်လို့ ကုသိုလ်ကို နီ (နီဝရဏ)နဲ့ ကိ (ကိလေသာ) ဆိုတဲ့ အုပ်စုနာမည် ၂ မျိုးနဲ့ ထင်ရှားပြီး မိဒ္ဓကတော့ စေတသိက်တို့ရဲ့ ထိုင်းမှိုင်းတာ ဖြစ်လို့ နီ (နီဝရဏ) အမည် ၁ မျိုးနဲ့ပဲ ထင်ရှားပါတယ်။ ထိန် (စိတ်ထိုင်းမှိုင်းမှု) မဖြစ်ပေါ်ရင် မိဒ္ဓ (စေတသိက် တွေ ထိုင်းမှိုင်းမှု)လည်း မဖြစ်လာတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတဲ့ သဘောပါ။ စေတသိက်ဆို စိတ်ရှိမှာ ဖြစ်နိုင်တာ။

ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ

စိတ်ထဲမှာ ဣဿာ (သူတစ်ပါးပစ္စည်းကို မနာလို) ဖြစ်လာရင် ထိုလူကို

၂၇၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

စိတ်ဆိုး အပြိုးသိုပြီး စိတ်ကတစ်ဆင့် နှုတ်ပေါ်မှာ ကိုယ်ပေါ်မှာ လုပ်ဆောင်မှု (ကံ) တွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ အကျိုးက ချည်နှောင်ခြင်းပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်လည်း တုပ်ချည်တယ်။ ကိုယ်နဲ့ သူတစ်ပါး ကိုလည်း တံပိုးမှာ ချည်ထားတဲ့ နွားနှစ်ကောင်လို နှောင်ဖွဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဣဿာ မစ္ဆရိယ စေတသိက်နှစ်ပါးဟာ သံ(သံယောဇဉ်) အမည်နဲ့ ပိုပြီး ထင်ရှားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုက္ကစ္ဆ (နှောင်တပူပန်မှု)လည်း ဒေါသစိတ်(စိတ်ဆိုးမှု)နဲ့ အတူဖြစ်တဲ့ စေတသိက်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကုက္ကစ္ဆ လွှမ်းမိုးနေရင် ပထမဆုံး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကျိုးရင်းက ကုသိုလ်ကို မလုပ်နိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ် မဖြစ်အောင် တားဆီးခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ နီ(နီဝရဏ) နာမည်နဲ့ပဲ ထင်ရှားတာ။

လုပ်ဆောင်ချက်မတူလို့

လိုရင်းက စေတသိက် ၁၄ ပါးရဲ့ သဘာဝ၊ လုပ်ဆောင်ချက် ဒီဂရီ အနိမ့်အမြင့်၊ အကျိုးဆက်နဲ့ အကြောင်းရင်းတွေ ခြားနားလို့ အုပ်စုခွဲပြီး နာမည်ပေးရာမှာ ခြားနားသွား (တစ်ချို့ ပါ တစ်ချို့ မပါဖြစ်) ရပါတယ်။ လောဘ တစ်ခုတည်းကိုပဲ တဏှာ၊ ရာဂ၊ ပေမ၊ သမုဒယစတဲ့ နာမည်တွေနဲ့ ဟောထားတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ကြားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စရိုက် အကြိုက်ကို ကြည့်ပြီး မြတ်ဗုဒ္ဓက အဲဒီလို အမည်အမျိုးမျိုး ခွဲခြားပုံ အထွေထွေနဲ့ ဟောကြားတော်မူတာပါ။ □

သိကြားမင်းရဲ့ မေတ္တာစာ

ကြောက်၍ သည်းခံသည် မဟုတ်။ ခွန်းအားနည်းခြင်းကြောင့် သည်းခံသည်မဟုတ်။ ငါ့ကဲ့သို့သော ပညာရှိသည် အဘယ် မည်သော အကြောင်းကြောင့် လူမိုက်နှင့် ဖက်ပြိုင်ရာအံ့နည်း။

နိဝင်သာ ၃၊ ၂၀၀၈။

ရတနာသုံးပါး ဦးထပ်ထား၍ ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ တပည့်တော်သည် မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးလိုပါ၍ စင်ကြယ်သောနည်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရှာဖွေပါသည်။ တပည့်တော် ကြံစည်တိုင်း မအောင်မြင်တာများပါသည်။ သာသနာ့ဘောင်မှာ နေ၍ တရားဓမ္မနှင့်လည်း ကျေးဇူးမဆပ်နိုင်သေးပါဘုရား။ မိဘများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် သူတို့၏ တမလွန်အတွက် အလှူအနုများ ပြုနိုင်အောင် တပည့်တော် ဝင်ငွေရှာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော် ကြိုးစားလုပ်သမျှ မအောင်မြင်ခဲ့လျှင် တပည့်တော်၏ ရှေးဘဝ အကုသိုလ်ကံကြောင့်လို့ပဲ မှတ်ယူလိုက်ပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော်၏ ဆိုးနေသော ကံများ ကောင်းလာအောင် ပြုလုပ်နိုင်သော နည်းလမ်းများ ပေးသနားစေချင်ပါသည်ဘုရား။

ရွှေလရောင် (တောင်သာမြို့နယ်၊ ဇရပ်ကြီးကျေးရွာ)

ကံရဲ့ သဘာဝ

‘ကံ’ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ‘လုပ်ခြင်း’လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အရင်က လုပ်ခဲ့ပြီးသား အလုပ် (အတိတ်ကံ)နဲ့ ယခု လုပ်တဲ့အလုပ် (ပစ္စုပ္ပန်ကံ) လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အလုပ်တစ်ခုခု အဆင်မပြေရင် အရင်ဘဝ အကုသိုလ်ကံကြောင့်လို့ပဲ လွဲချပြီး ကံကြမ္မာကိုချည်း ယိုးစွဲရင် မမှန်ဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်ကံဟာ မိမိအစွမ်းနဲ့ဖြစ်စေ၊ အတိတ်ကံရဲ့ အထောက်အပံ့ကြောင့်ဖြစ်စေ ဒီဘဝမှာရော နောင်ဘဝမှာပါ အကျိုးအပြစ်ကို ဖြစ်စေပါတယ်။ အဆောက်အအုံတွေကို လူတွေစုပေါင်းပြီး တည်ဆောက်သလို ကံက လောကဓာတ်ကို ဖန်ဆင်းပါတယ်။

ကံဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတရား

အလိုအလို ရေထွက်တဲ့ သဘာဝရေအိုင်နဲ့ စမ်းချောင်းတွေလို အစွမ်း

၇၅။ ရှိခိုးခြင်းအနှစ်သာရ

ဇွန် ၆၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား၊

ဘုရားရှိခိုးသည့်အခါ ထိခြင်းငါးပါးနှင့် အညီရှိခိုးရမည်ဟု မိဖဆရာသမားတွေ ဆုံးမပါသည်ဘုရား။ စိတ်သာရှင်စော ဘုရားဟောဖြစ်၍ စိတ်ထဲက မပါလျှင် ရှိခိုးရာရောက်ပါသလား။ ထိခြင်းငါးပါးနှင့် ရှိခိုးပုံကို သိလိုပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိခြင်းငါးပါးနှင့် ရှိခိုးရသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ရန်နိုင်ဝင်း၊ စင်္ကာပူ

အစဉ်အလာ

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓမပွင့်မီက ကြီးသူကို ငယ်သူက ရှိခိုးရတဲ့ အစဉ်အလာ (ဇေဋ္ဌဝု ၁၀၈၀) ရှိပါတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ဒီအစဉ်အလာကို မငြင်းပယ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရဟန်းအချင်းချင်း လူအချင်းချင်း ကြီးသူကို ငယ်သူက ရှိခိုးအရိုအသေပြုကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူက ရဟန်းကို ရှိခိုးတာက ရဟန်းရဲ့ ကျင့်သုံးဆဲသီလနဲ့ သံဃာ့ဂုဏ်ရည်ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှိမ့်ချပြီး ရှိခိုးဆဲမှာ စိတ်ကြည်နူးပါတယ်။ အဲဒီလို ကြည်နူးနေတာကို ကုသိုလ်ရတယ်လို့ ဆိုတာပါ။

စိတ်ထဲက မပါရင်

ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားတဲ့အခါ စိတ်ထဲကမပါဘဲ သူများတွေ မကဲ့ရဲ့အောင် သို့မဟုတ် သူများအထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင်ပြီး ရှိခိုးပြတာ မျိုးကတော့ အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ ရှိခိုးအရိုအသေ ပြုဆဲခဏမှာ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ရော စိတ်ထဲကပါ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ပြုမှ အကျိုးများပါတယ်။

ထိခြင်းငါးပါး

ထိခြင်းငါးပါးကို ရေတွက်ပုံ ခြားနားမှုရှိပါတယ်။ ၁၊ မတ်တတ် ရပ်ပြီး ရှိခိုးရင် ခြေကို စုံရပ်၊ လက်ဝါးနှစ်ခု ပူးပြီး နဖူးပေါ်တင်၊ ပြီးတော့မှ

၇၂။ ကံကောင်းအောင် လုပ်နည်း ၂၈၁

ရင် ဘယ်သူဖျက်ဖျက် နောက်မဆုတ်ဘဲ ပြီးအောင်လုပ်။ ဒါဟာ ကံကောင်းမယ့် နည်းလမ်းပဲ။

ကံကောင်းဖို့ ဝီရိယအဓိက

အချို့မှာ ကံအားကောင်းလို့ ချမ်းသာတယ်။ အချို့က ဉာဏ်ကောင်းလို့ ကြီးပွားတယ်။ အချို့ကျတော့ ကြိုးစားနိုင်လွန်းလို့ အောင်မြင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝီရိယမပါဘဲ ကံရော ဉာဏ်ပါ နှစ်ခုလုံး မဖြစ်နိုင်လို့ ဝီရိယသာ အဓိကကျပါတယ်။ အောင်မြင်ကျော်ကြားသူတွေရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာဇဝင်ကို ပြန်ကြည့်ရင် ဝီရိယကို အရင်းတည်ခွဲကြတာချည်းပါ။

‘ဝီရိယာရမ္မော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္တယ သံဝတ္တတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတော်များ အိုချစ်သားတို့။ ဝီရိယရမ္မော၊ ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းသည်။ မဟတော၊ ပြောမဆုံးဖွယ် ကြီးကျယ်ခမ်းနား များစွာသော။ အတ္တယ၊ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာအကျိုး တိုးပွားခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏’ (အံ ၁၊ ၁၁)လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူပါတယ်။

တိုက်တွန်းချက်

အချုပ်ပြောရရင် ‘ကံဟူသည် အလုပ်၊ အလုပ်ရှိမှ ကံရှိသည်။ အလုပ်မရှိလျှင် ကံမရှိ။ အလုပ်ကောင်းမှ ကံကောင်းသည် အလုပ် မကောင်းလျှင် ကံမကောင်း’ (ကံဉာဏ်ဝီရိယအဖွင့်၊ စာ-၂၂၉) ဆိုတဲ့ ရွှေဟင်္သာတောရ စံကျောင်းဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဩဝါဒကိုလိုက်နာပြီး ရှိမြဲ ကောင်းတဲ့ စိတ်ကလေးနဲ့ ဆက်လက် ကြိုးစားရင် ရည်ရွယ်ချက်တွေ တစ်နေ့ကျရင် အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်။ □

လုံ့လမထူ ဉာဏ်မကူဘဲ
အယူတစောင်း ကံတကြောင်းမျှ
မကောင်းလည်းကံ ကောင်းလည်းကံဟု
ကံကိုချည်းသာ မကိုးရာဘူး ပညာဉာဏ်ဖြင့်
သင့်မသင့်ကို အခွင့်ရှု၍ အပြုလုံ့လ ရှိအပ်စွတည်း။
(မဃဒေဝ၊ ပိုဒ် ၂၅၄)

၇၄။ ကိုယ်စောင့်နတ်

ဒီဇင်ဘာ ၁၈၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

အလှူဒါန ပြုပြီးသောအခါဖြစ်စေ၊ မေတ္တာပို့ပြီးတဲ့အခါဖြစ်စေ ကိုယ်စောင့်နတ်ကိုပါ အမျှပေးဝေကြပါသည်။ လူတစ်ယောက်စီကို ကိုယ်စောင့်နတ်တစ်ယောက်စီ စောင့်ရှောက်ပါသလား။ သို့မဟုတ် လူအများကို ကိုယ်စောင့်နတ် တစ်ပါးတည်းက စောင့်ရှောက်ပါသလား။ ကိုယ်စောင့်နတ်သည် ဘယ်ဘုံက ဖြစ်ပါသနည်း။ လူတစ်ယောက်ကို ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ စတင် စောင့်ရှောက်ပါသနည်း။ ကိုယ်စောင့်နတ်ကို သိကြားမင်းလို အခြားတန်ခိုးကြီး နတ်တစ်ပါးက စေခိုင်းပါသလား ဆိုသည်ကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

ထွန်းလင်း

ပုဏ္ဏကာလိင်္ဂဇာတ်

ကာလိင်္ဂမင်းဟာ အဿကမင်းကို စစ်မတိုက်ခင်မှာ အကြားအမြင်ရတဲ့ ရသေ့ကို မထင်မရှားအသွင်နဲ့ ချဉ်းကပ်ပြီး ဒီစစ်ပွဲမှာ ဘယ်သူ နိုင်မလဲလို့ မေးပါတယ်။ ရသေ့က ကာလိင်္ဂမင်းနိုင်မယ်လို့ ဖြေတဲ့အတွက် ကာလိင်္ဂမင်းဟာ ဝမ်းသာလုံးဆိုးပြီး သုတ်ခနဲ ထပြန်သွားတယ်။ အခြေအနေကို ဆက်မမေးတော့ဘူး။ အဿကမင်းရဲ့ ပညာရှိအမတ် နန္ဒိသေနကတော့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားတတ်ပြီး စေ့စပ်သေချာတဲ့အတွက် ‘မင်းနှစ်ပါးကို စောင့်နေတဲ့ နတ်နှစ်ယောက်က အရင်တိုက်ခိုက်ကြမယ်၊ ကာလိင်္ဂမင်းကို စောင့်တဲ့နတ်က ဆင်ဖြူအသွင်နဲ့၊ အဿကမင်းရဲ့ နတ်က ဆင်နက်အသွင်နဲ့ရှိမယ်၊ ဒါကို မင်းနှစ်ပါးပဲ မြင်နိုင်မယ်’ ဆိုတဲ့ အခြေအနေမှန်ကို အတိအကျ သိသွားတယ်။

ကာလိင်္ဂမင်းနဲ့ စစ်သည်တွေက နိုင်မှာပဲဆိုပြီး မကြိုးစားကြတော့ဘူး။ အဿကရဲ့ စစ်သည်တွေကတော့ အောင်နိုင်မယ့် နည်းလမ်းကို

၇၄။ ကိုယ်စောင့်နတ်

၂၈၃

ရှာဖွေပြီး ပိုကြိုးစားတယ်။ အဿကမင်းကလဲ မိမိပဲမြင်နိုင်တဲ့ ကာလိင်္ဂစောင့် ဆင်ဖြူနတ်ကို စစ်သည်တွေကို ညွှန်ပြနိုင်လို့ ဝိုင်းတိုက်ရာမှာ ဆင်းဖြူ ထွက်ပြေးရတဲ့အတွက် ကာလိင်္ဂမင်း ရှုံးပါတယ်။ ဒီဇာတ်အရ မင်းနှစ်ပါးကိုစောင့်တဲ့ နတ်တစ်ပါးစီရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ်စောင့်နတ်

ဗုဒ္ဓဝါဒဟာ ပကတိမျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ နတ်ဒေဝါ ဆိုတာတွေကို ယုံကြည်ပါတယ်။ ကိုယ်စောင့်နတ်လို့ ဆိုရာမှာ ဤခန္ဓာကိုယ်မှာ မှီကပ်နေတဲ့ နတ်တစ်မျိုးလို့ မယူဆနိုင်ပါဘူး။ လူတစ်ယောက်ကို ကူညီစောင့်ရှောက်နေတဲ့ နတ်ဆိုတာမျိုးတော့ ရှိနိုင်တယ်။ နတ်တစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကိုပဲ အထူးစောင့်ရှောက်တာမျိုးလဲ ရှိနိုင်တယ်။ လူအများကို ကူညီစောင့်ရှောက်တဲ့ နတ်တစ်ယောက်က ကြံကြိုက်လို့ သို့တည်းမဟုတ် မိမိရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက် မှန်ကန်ပြီး ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းလို့ မိမိကို ကူညီတာမျိုးလဲ ရှိနိုင်တယ်။

ကိုယ်စောင့်နတ်ဟာ လူထက် ဘုန်းကံနိမ့်တဲ့ နတ်မျိုးတော့ ဖြစ်နိုင်မယ် မထင်ဘူး။ လူကို ကူညီပေးနိုင်တဲ့ နတ်ဟာ လူထက်တော့ သာရမှာပါ။ ဒါကြောင့် နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်က နတ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလို လူပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်ကြတဲ့ တန်ခိုးကြီး နတ်တွေလဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက် ပဋိသန္ဓေ နေချိန်ကစပြီး အဲဒီလူကို စောင့်ရှောက်တဲ့ နတ်ဆိုတာမျိုး ရှိနိုင်ပါတယ်။ ▢

နက်နဲစွာ ဆင်ခြင်

ဂမ္ဘီရဝိန္ဒကာ၊ တွေ့ကြုံသမျှ မှုကိုစွယ် အဇ္ဈတ္တ၌ ဉာဏ်မြင်ဆိုက်အောင် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ စိတ်တော်စွဲ၍ နက်နဲသည့် ဓာတ်သဘောတွေကို နက်နဲစွာ ဆင်ခြင် အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်း ဝင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ...

(အရှင်ဇနကာဘိဝံသ)

၂၈၈ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၇၅။ ရှိခိုးခြင်းအနှစ်သာရ

၂၈၅

ပျက်လွန်းလို့ ကမ္ဘာလောကမှာ လူတွေ မရှိနိုင်တော့တဲ့ အချိန်ကျမှ ပျက်စီးမယ်လို့ပဲ ဆိုပါတယ်။ ဒါလည်း သူ့သဘာဝ အလျောက် ပျက်စ ရာရှိလို့ ပျက်စီးခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မျက်မှောက်ခေတ် လောလော လတ်လတ်မှာတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ကမ္ဘာပျက်ခြင်း မဖြစ် နိုင်သေးပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ လက်ရှိဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ သာ သနာ ကွယ်ပြီးနောက် မေတ္တေယျဘွဲ့အမည်နဲ့ နောက်ထပ် ဘုရားတစ် ဆူ ပွင့်ပြီး သူတော်ကောင်းတရားတွေ ထွန်းကားအုံးမှာ ဖြစ်လို့ပါ။

ထူးခြားတာက ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ ကမ္ဘာပျက်အမြင်ဟာ အစွန်းမရောက် တာ၊ ကမ္ဘာပေါ်က လူသားတွေအပေါ် အဆိုးမြင်ပြီး ယင်းအမြင် အခြေခံ နဲ့ လူတွေကို စည်းရုံးခြင်း မရှိတာ လုံးဝ သေချာပါတယ်။

သူတို့အမြင်

ကင်းမျှော်စင် (Jehovah's Witnesses) နဲ့ ဧဝံဂေလိ ခရစ်ယန်ဝါဒီတွေ က ကမ္ဘာကြီး မကြာခင် အဆုံးသတ် ပျက်စီးမယ်လို့ ဟောပြောလေ့ရှိ ပါတယ်။ ကင်းမျှော်စင်အဖွဲ့က ထုတ်တဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေကို သတိပြု ဖတ် ကြည့်ရင် တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ၁၈၉၅-ခုနှစ်၊ ၁၉၁၄-ခုနှစ်တွေမှာ ကမ္ဘာ ပျက်မယ်လို့လည်း ယင်းတို့က ဟောကိန်း ထုတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ၁၉၉၀-ပြည့်လွန် နှစ်တွေက ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်မှာ ကမ္ဘာကြီးပျက်မယ်လို့ ဘုရားကျောင်းတွေက ဟောပြောတာကို ယုံကြည်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့ လူတွေတောင် ရှိဖူးတယ်။

ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ အသိပညာ နည်းပြီး စိတ်ပြောင်းလွယ်သူအချို့ အဲဒီ ဟောပြောချက်ကို ယုံကြည်လို့ ဘာသာ ကူးပြောင်းသွားတာတွေ ရှိတယ်။ လူတွေကို ကြောက်စရာ အခြေအနေနဲ့ ဟောပြောပြီး မိမိတို့ ဘာသာတရားထဲကို ဝင်လာအောင် စည်းရုံးခြင်းမျိုးလို့ပဲ ဆိုပါရစေ။ □

မာ ဝိဘာဝေ သကံ မလံ ..
သကံ မလံ၊ ခွေးဘင်တပြေး မိမိ၏ မာန်ညစ်ကြေးကို။ မာ ဝိဘာဝယေ၊
ထင်ရှား မဖော်ပြရာ။

ခါးကို ကိုင်းညွတ်ရတယ်။ ခြေနှစ်ချောင်း ကြမ်းမှာထိခြင်း၊ လက်ဝါး နှစ်ခု ထိခြင်းနဲ့ ပူးထားတဲ့လက်အုပ် နဖူးနဲ့ ထိခြင်းလို့ ထိခြင်းငါးမျိုး။ ၂။ ထိုင်ပြီး ရှိခိုးရင် ခြေဖဝါးနှစ်ခု ထိခြင်း၊ ဒူးခေါင်းနှစ်ခု ထိခြင်း၊ တံတောင် ဆစ်နှစ်ခု ထိခြင်း၊ လက်ဝါးနှစ်ခု ထိခြင်းနဲ့ ကြမ်းပြင်မှာ နဖူးထိခြင်းလို့ ထိခြင်းငါးမျိုး ယူပါတယ်။

ပထမနည်းက ကျမ်းဂန်နဲ့ညီညွတ်ပြီး ဒုတိယနည်းကတော့ အစဉ် အလာဖြစ်ပေမဲ့ ကျမ်းဂန်တွေမှာတော့ မတွေ့ရဘူးလို့ တောင်ဖိလာ ဆရာတော်က (ဝိနယာလင်္ကာရ ၂၊ ၃၆၇) ဆိုပါတယ်။ သာသနာပိုင် မောင်းထောင်ဆရာတော်ကတော့ ထိခြင်းငါးပါးဆိုရာမှာ အစဉ်အလာ နည်း (ဒုတိယနည်း)ကို နှစ်သက်ပုံပါပဲ (သီ-ဋီသစ် ၂၊ ၁၈)။ □

Nothing to surpass Buddhism

Buddhist or not Buddhist, I have examined every one of the great religious systems of the world, and in none of them have I found anything to surpass, in beauty and comprehensiveness, the Noble Eightfold Path and the Four Noble tgruth of the Buddha. I am content to shape my life according to that path.

Prof. Rhys Davids

ဗုဒ္ဓဝါဒကို မကျော်လွန်နိုင်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု ဆိုဆို မဆိုဆို၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဘာသာကြီးတိုင်းကို ကျွန်ုပ် လေ့လာထားမိသလောက် မည်သည့် ဘာသာတရားတွင်မှ အလှ တရားနှင့် နားလည်မှုအရ ဗုဒ္ဓ၏ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ သစ္စာလေးပါးထက် သာ လွန်သည့် တရားဓမ္မမျိုးကို မတွေ့မိ။ ထိုလမ်းစဉ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ဘဝအား ပုံ ဖော်ရ သည်ကို ကျွန်ုပ် ကျေနပ်၏။

76. Egg and Killing

၇၇။ ကမ္ဘာပျက်ခြင်း

၂၈၇

Dec 20, 2008.

Dear Sayadaw,
Please help me get red of my confusing. Staying and working in Singapore, I have to cook food myself. It is very easy for me to cook egg and I eat it almost everyday. After I read a Dhamma book, I feel that I shouldn't cook egg to keep Panatipata, because the book says if you break and fry or boil or cook egg, then you violate the precept. Please clarify me whether it is Panatipata or not.

Mee Mee

Where eggs from

I remember that I asked my friend's son 7 years old Thomas, "Hey Thomas, do you know where eggs come from?", and his answer was "Eggs come from refrigerator!". I am sure that he noticed his mother taking eggs from it at home or in the market.

What is killing

To violate Panatipata, you intentionally killed a living being including fetus in the womb or egg and the being was dead by your effort. You killed a dog, but it didn't die and you just made its legs broken, still you keep the precept. But because you broke dog's legs, you sow Akusala and you will have to reap its effect.

Two types of eggs

If you saw a cobra's egg which is alive under a bush, and thinking it is dangerous you smashed it, you killed it. If the egg was already dried or dead or not alive or a little cobra cannot be born from it, never say you killed it. If you took an egg from chicken's net at your home and fried or boiled it, you killed it, because it is hundred percent sure that the egg is alive.

Dou you think that baby chickens can be born from the eggs which sellers keep in refrigerators systematically? I don't think so. They are frozen and fetus was already dead, that is, the eggs in the market are not alive.

Difference

Vegetarian means not to eat meet. Panatipata means not to kill a living being. For health reason, if researchers say eating egg is same as meet and you want to avoid meet-eating, that is your wish. But, in this issue, breaking or frying or boiling frozen eggs cannot break your Panatipata. They will be something like all kinds of frozen meet from the market.

Just to think

Yes, if a lay man sees a monk breaking or boiling or frying any kind of egg, he may think ill of monks. So, monks should avoid doing so to maintain the lay persons' devotion. ☐

၇၇။ ကမ္ဘာပျက်ခြင်း

ဒီဇင်ဘာ ၂၀၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

တပည့်တော်တို့ ကမ္ဘာမှာ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်မည်ဟု သိရပါသည်ဘုရား။ သို့ရာတွင် ခုတလော ကြားကြားနေရသည့် မကြာခင် ကမ္ဘာပျက်မည်ဆိုသည်ကို သံသယဖြစ်မိပါသဖြင့် ကမ္ဘာပျက်ခြင်း အဆိုနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

လင်းလင်း

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အမြင်

ဗုဒ္ဓစာပေမှာ ကမ္ဘာမြေ တစ်နေ့ကျရင် ပျက်စီးမယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြပါ တယ်။ ဘယ်နေ့ ပျက်မယ်လို့ အတိအကျ မဆိုပါဘူး။ လူတွေ တရား

၂၉၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၇၈။ သောတာပန်ဂုဏ်ရည်

၂) ဥတ် = သံဃာကို အသိပေးခြင်း။ သံဃာကို အသိပေးတဲ့ ပုံစံ စာတန်းကို ဦးစွာ မဖတ်ရင်၊ ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ပြီးမှ အဲဒီ ပုံစံပြစာတန်း ကိုဖတ်ရင် သံဃာကို အသိပေးပုံ (ဥတ်) မမှန်လို့ ရဟန်းခံမှု မအောင် မြင်ဘူး။ ရဟန်းလောင်း ရဟန်းမဖြစ်ဘူး။

၃) ကမ္မဝါ = ကမ္မဝါစာကို သုံးကြိမ် မဖတ်ရင်၊ ဖတ်စဉ်မှာ ပုဒ်အက္ခရာ တွေကို စုံစေ့အောင် မဖတ်ဘဲ ကျန်နေရင်၊ သံဃာကို အသိပေးခြင်း (ဥတ်)ကို မဖတ်ရင် နောက်ဆုံးမှ ဖတ်ရင် မအောင်မြင်ဘူး။

၄) ပရိသာ = ရဟန်းခံပေးတဲ့ သံဃာပရိသတ်။ သံဃာပရိသတ်ထဲက တစ်ပါးပါးက အဲဒီ ရဟန်းလောင်းကို ရဟန်းခံပေးပါနဲ့လို့ ကန့်ကွက် ရင်၊ ရဟန်းခံရာမှာပါဝင်တဲ့ ရဟန်းတွေ သိမ်ထဲမှာ နှစ်တောင်ထွာ အ တွင်း ရှိမနေရင်၊ မကျန်းမာလို့ ပရိသတ်ထဲ မဝင်နိုင်တဲ့ ရဟန်းတွေရဲ့ သဘောတူချက်ကို မရရင် အဲဒီပရိသတ်နဲ့ ရဟန်းခံလို့ မအောင်မြင်ဘူး။

၅) သီမာ = ဝိနည်းနဲ့ညီတဲ့သိမ်၊ ဝိနည်းက ခွင့်ပြုတဲ့သိမ် ဖြစ်ရမယ်။

ဆောင်။ ။ ဝတ် ဥတ် ကမ္မဝါ၊ ပရိသာ၊ သီမာ သမ္ပတ္တိ။

ပါရာဇိကကျပြီးသူ ပါနေရင်

ရဟန်းလောင်းကို ရဟန်းခံပေးဖို့ မဇ္ဈိမဒေသလို့ ခေါ်တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ အနည်းဆုံး ရဟန်း ခယ်ပါး၊ ပစ္စန္ဒလို့ခေါ်တဲ့ မြန်မာစတဲ့ အခြားဒေသ တွေမှာ အနည်းဆုံး ရဟန်းငါးပါး လိုတယ်။ ရဟန်းငါးပါး မပြည့်ရင် ရဟန်းခံပေးလို့ မရဘူး။ ခံပေးရင် ရဟန်းလောင်း ရဟန်းမဖြစ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ပါရာဇိကကျတဲ့ ရဟန်းကိုပါထည့်မှ သံဃာငါးပါးပဲ ရှိတယ် ဆိုရင် ရဟန်းစစ်က လေးပါးပဲရှိလို့ ရဟန်းလောင်း ရဟန်း မဖြစ်ဘူး။ သူ့အပြင် ပါရာဇိကမကျတဲ့ ရဟန်းစစ်က ငါးပါးပြည့်ရင်တော့ သံဃာ ပရိသတ်ထဲမှာ ရှိနေပေမယ့် ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ်တယ်။ ဥပမာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက ပါရာဇိကကျပြီးသူ ဖြစ်ပေမယ့် သူမပါဘဲ ရဟန်း ငါးပါး ပြည့်ရင် ရဟန်းလောင်းကတော့ ရဟန်းဖြစ်တယ်။

ဒီဇင်ဘာ ၂၂၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

သောတာပန်တည်တယ်ဆိုတဲ့ စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပေးစေချင် ပါသည်။ လူသာမန်သည် အဘယ်သို့ဖြစ်လျှင် သောတာပန်တည်သွားပါ သနည်း။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထူးခြားချက်များနှင့် ဂုဏ်ရည်များကို လည်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

စိန်မြထွန်း

သောတာပန်တည်

လူတွေမှာ စိတ်နှစ်မျိုး ရှိတယ်။ ၁) သူ့အလိုလို (အားမစိုက်ရဘဲ) ခဏတိုင်း မပြတ်မလပ် ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်နဲ့ ၂) တမင်တကာ ကြိမ်ဖန် များစွာ ပွားများယူမှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့စိတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမစိတ်မျိုးကို ကာမစိတ်ခေါ်တယ်။ ဥပမာ မကောင်းတဲ့ ဘက်မှာ လိုချင်၊ စိတ်ဆိုး၊ မနာလို၊ စိတ်လေး၊ စိတ်ပျံ့လွင့် စတာတွေနဲ့ အကောင်းဘက်မှာ အလှူ ပေး၊ တရားနာ၊ သီလစောင့်စတဲ့ ကုသိုလ်တစ်ခု ပြုနေဆဲမှာဖြစ်တဲ့ စိတ်မျိုး။ သောတာပန် တည်တယ်ဆိုတာက ဒုတိယစိတ်မျိုး မိမိသန္တာန် မှာ ဖြစ်သွားပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစိတ်မျိုးက ဖြစ်ပြီဆိုရင် ဒုက္ခ ကို သိခြင်း၊ သမုဒယကို ပယ်ခြင်း၊ မဂ္ဂကို ပွားခြင်းနဲ့ နိရောဓကို ပျက်မှောက်ပြု ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှု လေးမျိုး ပြီးစီးတယ်။

ခိုင်မာသွားပုံ

တစ်ယောက်က အတင်းအကြပ် တိုက်တွန်းလို့ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တိုင် ပွားများလို့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ဓမ္မကို သိမြင်သွားလို့ ဗုဒ္ဓသာသနာမှ တစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိဘူးလို့ အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်သွားခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့် တဲ့ဓမ္မကို ယုံမှားသံသယ လုံးဝကင်းသွားခြင်းစတဲ့ အရည်အချင်းတွေနဲ့

၂၉၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပြည့်စုံလို့ ‘တွင်းနက်နက်တူးပြီး စိုက်ထူထားတဲ့ တံခါးတိုင်ဟာ အရပ်လေးမျက်နှာက တိုက်ခတ်တဲ့ လေပြင်းမုန်တိုင်းကြောင့် မတုန်လှုပ်နိုင်သလို (သံ ၃၊ ၃၈၈)’ သူ့ရဲ့သဒ္ဓါတရား သိပ်ခိုင်မြဲတယ်။ အသက်ဟူသော အကြောင်းနဲ့တောင် ငါးပါးသီလကို မချိုးဖောက်တော့ဘူး။

နမော တဿ

သောတာပန် ဓနုဉ္စာနီ ပုဏ္ဏားမဟာ ချေဆတ်ရင်၊ ခလုတ်တိုက်မိရင်၊ တစ်ခုခု အမှတ်တမဲ့ပြုမိရင် ‘နမော ဗုဒ္ဓဿ’ လို့ နှုတ်က ဆိုပြီး ဘုရားရှိခိုးတယ်။ ယောင်ပြီး လုပ်မိရာမှာတောင် မြတ်ဗုဒ္ဓကို သတိရနိုင်တဲ့ အထိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဂုဏ်က နှလုံးသားထဲမှာ ခွဲမြဲနေတဲ့သဘော။ သူ့ခင်ပွန်းကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဟုတ်လို့ ဓနုဉ္စာနီရဲ့ အပြုအမူကို မကြိုက်ဘူး။ မနာလို ဖြစ်တယ်။ ဒါနဲ့ ခင်ပွန်း ပုဏ္ဏားကိုးကွယ်တဲ့ တတ္ထိဆရာကြီးတွေကို အိမ်ဖိတ်ပြီး ကျွေးမွေးတဲ့နေ့မှာ အဲဒီလို ခရုတ်ဆိုဖို့၊ ဆိုမိရင် ဓားနဲ့ နှပ်နှပ်စဉ်းပစ်မယ်လို့ ပုဏ္ဏားက ခြိမ်းခြောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဓနုဉ္စာနီက မကြောက်တဲ့အပြင် အဲဒီနေ့ကျတော့မှ တိတ္ထိဆရာကြီးတွေ ရှေ့မှာပဲ ‘နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’ လို့ အပြည့်အစုံ ဘုရားရှိခိုးလိုက်တယ် (သံ-၄၅ ၁၊ ၂၀၇)။

သောတာပန်ဂုဏ်အင်္ဂါ

သောတာပန်ဟာ အရိယာတို့ရဲ့ တရားကို ကိုယ်တိုင်သိ အတွေ့အကြုံနဲ့ သိပြီးဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓကို၊ ဓမ္မကို၊ သံဃာကို မတုန်မလှုပ် ယုံကြည်ခြင်း၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင် ငါးပါးသီလကို မချိုးဖောက်ခြင်းဆိုတဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါလေးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ ဒီအင်္ဂါလေးမျိုးကို ‘တရားမှန်’ လို့လည်း ခေါ်တယ်။ မှန်ကို ကြည့်ရင် ကိုယ့်ရုပ်ပုံကို သိရသလို အဲဒီတရား လေးပါးရှိနေတဲ့ သောတာပန်ဟာ ‘ငါ့အပါယ် မလားတော့ဘူး၊ ခိုင်မြဲတဲ့ အရိယမဂ်ကို ရပြီ၊ အထက်ဖြစ်တဲ့ မဂ်တွေကို မချွတ်ငါ့ရမည်’ လို့ ကိုယ့်ရုပ်ပုံကို ဝီဝိပြင်ပြင် သိမြင်သွားတယ်။ □

၇၉။ ရဟန်းခံမှု ပြည့်စုံခြင်း

ဒီဇင်ဘာ ၂၄၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ရဟန်းခံ သိမ်ဝင်ရာမှာ အနည်းဆုံး သံဃာ ငါးပါးရှိရကြောင်း သိရပါသည်။ အကယ်၍ အဲဒီ သံဃာငါးပါးထည်းမှာ တစ်ပါးက ပါရာဇိကကျနေလျှင် (အဲဒီလို ပါရာဇိကကျနေကြောင်းကိုလည်း အခြားသံဃာတွေက မသိရင်) အဲဒီ ရဟန်းလောင်းရဲ့ ရဟန်းအဖြစ် အောင်မြင်ပါသလား ဘုရား။ အကယ်၍ ရဟန်းမဖြစ်မြောက်ခဲ့လျှင် အဲဒီရဟန်းဟာ ကိုယ်တိုင် မသိဘဲ ရဟန်းအဖြစ်နှင့် ဆက်နေလျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ပါသလား။

ရိုသေစွာဖြင့် ထွန်းလင်း

ပြည့်စုံမှုငါးမျိုး

ရဟန်းခံရာမှာ ပြည့်စုံမှုငါးမျိုးရှိတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က အဲဒီငါးမျိုး မပြည့်စုံရင် ရဟန်းခံကိစ္စ မအောင်မြင်ဘူး။ အဲဒီ ငါးမျိုးက -

- ၁) ဝတ် (ဝတ္ထု) = ရဟန်းလောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း။ ရဟန်းလောင်းဟာ အသက် ၂၀ တင်းတင်းပြည့်ရမယ်။ ဘုန်းကြီးဝတ်ဖူးရင် ပါရာဇိကကျ ဖူးခဲ့သူ မဖြစ်ရ။ ကိုယ့်တာကိုယ် သင်္ကန်းပတ်ပြီး ဘုန်းကြီးယောင်ဆောင်ဖူးသူလည်း မဖြစ်ရ။ အနန္တရိယကံထိုက်နေသူ၊ သံဃာသင်းခွဲသူလည်း မဖြစ်ရ။ ပဏ္ဍုက် (ငါးမျိုးရှိတယ်၊ ရှင်းအောင်ပြောရင် လိင်စိတ်ဖောက်ပြန်နေသူငါးမျိုး) မဖြစ်ရ။ မိန်းမစိတ် ယောက်ျားစိတ် နှစ်မျိုးလုံး ရှိနေသူလည်း မဖြစ်ရ။ အဲဒီလူတွေကို ရဟန်းခံ မပေးကောင်းဘူး။

၈။ ဧတီဆင်းတု ဤနှစ်ခု

ဒီဇင်ဘာ ၂၆၊ ၂၀၀၈။

ဆရာတော်အရှင်မြတ်ဘုရား။

စေတီတော်နှင့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်မှာ မည်သည်က ပို၍ အရေးကြီးပါသနည်း။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က စေတီမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဓာတ်တော်မွေတော်များ ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ တပည့်တော် အမြင်ကတော့ စေတီပဲဖြစ်ဖြစ် ဆင်းတုတော်ပဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံးမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် ပတ်သက်သည့် ရိုသေစရာဖြစ်၍ အတူတူ ဟုပင် ထင်ပါသည်။ ဆရာတော်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူပါရစေ အရှင်ဘုရား။

မောင်လမင်း

ဆင်းတုကိုးကွယ်မှု အစ

အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတု ထုလုပ်ကိုးကွယ်တာဟာ အသောကခေတ်မှာ မရှိသေးဘူး။ ဒီပေမယ့် စုဆောင်းရရှိတဲ့ အထောက်အထားတွေ အားလုံးအရ ဘီစီ ၁-ရာစု ထက်တော့ နောက်မကျနိုင်ဘူးလို့ ပညာရှင် ကာရ်နီ (Karn)က ဆိုတယ် (Maunal of Indian Buddhism, p. 95)။ ဒီပေမယ့် ဒေဝါနိပိယသမင်းဟာ ထူပါရာမစေတီတော်ကို တည်စဉ်က အင်မတန် သပ္ပာယ်တဲ့ ကျောက်ဆင်းတုတော် (သိလာပဋိမာ)ကြီး တစ်ဆူ ထုလုပ်ခဲ့ကြောင်း မဟာဝံသကျမ်း (၃၅:၁၂၆)မှာ ဆိုတယ်။ အဲဒီသုံးရာစုက စပြီး သီဟိုဠ်ဘုရင် အဆက်ဆက် ဒီဆင်းတုတော်ကို ပူဇော်လှူဒါန်းမှု ပြုခဲ့ကြတယ်။ မဟာဝံသအဆိုကို လက်ခံနိုင်ရင် ကာရ်နီရဲ့ အဆိုကို ပြန်သုံးသပ်ရမလိုပါပဲ။

ပါရာဇိကကျသူ ကမ္မဝါစာဖတ်ရင်

ပါရာဇိကကျပြီးတဲ့ ရဟန်းပဲ ရွတ်တတ် ဖတ်တတ်နိုင်စွမ်း ရှိတာကြောင့် သူတစ်ပါးတည်းပဲ ကမ္မဝါစာကို ဖတ်တယ်ဆိုရင် (တခြား ရဟန်းစစ်တွေနဲ့ အတူတူ တွဲဖတ်ရင်တော့ ကိစ္စမရှိဘူး) အဲဒီ ရဟန်းဟာ သမဏသညာ (ဝါရဟန်းပဲဆိုတဲ့အသိ)ကို မစွန့်သေးတာ၊ အခြား သံဃာတွေကလည်း သူ့ကို ရဟန်းစစ်လို့ပဲ ယုံကြည်နေတာတွေကြောင့် ကံမပျက်နိုင်ဘူး။ အဓိပ္ပာယ်က ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ် တယ်ပေါ့။ ကမ္မဝါစာဖတ်သူဟာ ပါရာဇိကကျသူ ဖြစ်ကြောင်း သံဃာ့ပရိသတ်က သိနေရင်တော့ ရဟန်းခံကိစ္စ မအောင်မြင်ဘူး (ဝဇီရ-ဋီ၊ ၁၀၉)။

‘သံဃော ဥပသမ္ပါဒေယျ = သံဃာသည် (ပဉ္စင်းလောင်းကို) ရဟန်းပြုပေးရမည်’ (ဝိ ၃၊ ၁၃၃) ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်အရ သံဃာလို့ အခေါ်ခံနိုင်သူ သံဃာထဲမှာ ပါဝင်ခွင့်ရှိတဲ့ ရဟန်းစစ်ကပဲ ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ပေးကောင်းပါတယ်။ လူနဲ့ သာမဏေ ကမ္မဝါစာဖတ်ရင် ရဟန်းခံကိစ္စ မအောင်မြင်ဘူး။ ပါရာဇိကကျပြီးတဲ့ ရဟန်းဟာ သင်္ကန်းဝတ်ထားပေမဲ့ သံဃာထဲမှာ ပါဝင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။

မန်လည် စာချိုး

ကမ္မဝါ ရွတ်မှု၌
ဘိက္ခုမ္မ ပြည့်စုံ
ဆိုပုံက လွန်များ။
လူ့အသွင်
သမဏသညာ ကြည့်လို့
ထိုသူပင် မှန်အောင် ရွတ်သော်လည်း
ကံချွတ်လောက်သာ။
(သတပဒိက၊ သောဠသမဝိသဇ္ဇနာ)

သိတဲ့ အချိန်မှာ

သိမ်ဝင်ရဟန်းခံစဉ်က ကိုယ်တိုင်က အသက် ၂၀ ပြည့်ပြီး ရဟန်းပြုခွင့် ရှိသူ ဖြစ်လျက်နဲ့ အခြားပြည့်စုံမှုတွေ မရှိခဲ့လို့ ရဟန်းအဖြစ် မအောင်

၂၉၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မြင်ခဲ့ပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရဟန်းဖြစ်တယ်လို့ ထင်မှတ်ပြီး သာသနာ့
ဘောင်မှာ ကောင်းကောင်းနေရင် အကုသိုလ် မဖြစ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
မိမိ ရဟန်း မဖြစ်ခဲ့ကြောင်း သိတဲ့အချိန်မှာ သိက္ခာ ပြန်တင် သို့မဟုတ်
ရဟန်း ထပ်ခံရပါတယ်။ အဲဒီ လိုလုပ်ရင် အရင်ရပြီးသား ရဟန်းဝါ
(သိက္ခာ)တွေကို ပြန် မရေတွက်ရတော့ဘူး။ ▢

၈၀။ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း

ဒီဇင်ဘာ ၂၄၊ ၂၀၀၈။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ဘုရားဟောထဲမှာပါတဲ့ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းနဲ့ မြင်းမိုရ်တောင်ကို ရှင်းပြ
ပေးစေလိုပါသည်။ တောင်ကျွန်းဆိုတာ ဤကမ္ဘာကို ခေါ်တာလား။ ဤ
ကမ္ဘာပေါ်က ဒေသတစ်ခုကို ခေါ်တာလား။ ကျွန်းကြီး လေးကျွန်းဟာ
ဒီကမ္ဘာအတွင်းမှာလား။ ဒါမှမဟုတ် စကြဝဠာ တစ်နေရာမှာလား ဆို
တာကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ရန်နိုင်ဝင်း၊ စင်္ကာပူ

စကြဝဠာနဲ့ ဤကမ္ဘာ

စကြဝဠာဆိုတာ ဒီကမ္ဘာမြေအပါအဝင် မရေတွက်နိုင်အောင် များပြားတဲ့
အခြားသော ဂြိုဟ်နက္ခတ်တွေကိုပါ ခေါ်တာ။ လေးကျွန်းတစ်မြင်းမိုရ်ဆို
တာက ဒီကမ္ဘာမြေကို ခေါ်တာ။ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းဟာ လူတို့နေထိုင်
ရာ ဒီကမ္ဘာမြေပေါ်မှာပဲ ရှိတယ်။ ဒီကမ္ဘာရဲ့ အပြင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်း
ကြီး လေးကျွန်းလို့ ဆိုလိုက်တာနဲ့ ရေပတ်လည် ဝိုင်းနေတဲ့ အရှေ့

၈၀။ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း

၂၉၅

ဖက်က တစ်ကျွန်း အနောက်ဖက်က တစ်ကျွန်း တောင်ကတစ်ကျွန်း
မြောက်က တစ်ကျွန်းလို့ အထူး အတိအကျ သတ်မှတ်ပြီး နားမလည်
သင့်ဘူး။ သက်ရှိတို့ နေထိုင်တဲ့နေရာ ကမ္ဘာမြေလို့ သာမန် နားလည်ရင်
ယုတ္တိရှိပြီး ကျမ်းဂန်နဲ့ မညီဘူးလို့လည်း မငြင်းနိုင်ဘူး။

တောင်ကျွန်းလား

ကျမ်းဂန်မှာ ဖော်ပြပုံတွေအရဆိုရင် တောင်ကျွန်းဆိုတာ မြတ်ဗုဒ္ဓပွင့်
တော်မူရာ မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယအလယ်ပိုင်း)နဲ့ အနီးအနားက အိန္ဒိယ
တိုက်ငယ်ကို ခေါ်တာလို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုဆိုရင် အိန္ဒိယတိုက်
ငယ်ရဲ့ အရပ်လေးမျက်နှာမှာရှိတဲ့ လူနဲ့ သတ္တဝါတွေ နေထိုင်တဲ့ ကုန်း
ပိုင်း နေရာဌာနကြီး လေးခုကို ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းလို့ မဆိုနိုင်ဘူး
လား။ လူမနေနိုင်တဲ့ အိန္ဒိယ၊ ပစိဖိတ်နဲ့ အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာတွေ၊
တောင်နဲ့မြောက် ဝင်ရိုးစွန်းတွေတော့ ခြွင်းချက်အနေနဲ့ ကျွန်းကြီး လေး
ကျွန်းထဲ မထည့်ဘဲ ချန်ချင် ချန်ထားလိုက်အုံးပေါ့။

အတိအကျ မဆိုနိုင်

ယနေ့ ကမ္ဘာမြေပုံပေါ်မှာ ဥရောပတိုက်ဆိုတာကို နယ်နိမိတ် ပိုင်းခြားပြီး
အတိအကျ မသတ်မှတ်သလို အဲဒီလေးဌာနကိုလဲ အာရှ၊ အမေရိက စ
တဲ့ ဝေါဟာရ အတိအကျနဲ့ မဆိုဘဲ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပွင့်တော်မူရာ အိန္ဒိယကို
ဗဟိုပြုပြီး ကမ္ဘာ့အရှေ့ခြမ်း အနောက်ခြမ်း တောင်ခြမ်း မြောက်ခြမ်းက
သတ္တဝါတွေလို့ သာမန်ပဲ နားလည်ထားလိုက်ရင် ကျမ်းဂန်စာဆိုလဲ
အလွန်ကြီး မလွတ်၊ လက်တွေ့ ယုတ္တိနဲ့လည်း အကွာကြီး မကွာဘူးလို့
ထင်ပါတယ်။ (လေးကျွန်း တစ်မြင်းမိုရ် ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဖြေထားတဲ့ ဓမ္မ
အမေးအဖြေ အမှတ်-၄၀ ကိုလည်း ရှုပါ)။ ▢

ဥတုဘောဇနဝသေန အာယု ဟာယတိပိ ဝဗုတိပိ (ဒိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၇)။
ဥတု ဘောဇဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် အသက်သည် ဆုတ်ခြင်း တိုးခြင်း
ဖြစ်၏။

ပိုအရေးကြီးသည်

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ စာပေသဘောထားက ဖော်ပြထားတဲ့ အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာပေအရပဲ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်မှာရော စေတီမှာ ပါ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်ကို ဌာပနာပြုထား (အထဲမှာ ဓာတ်တော်ရှိ)မှ ဘာသာ ရေးတန်ဖိုး ရှိတယ်လို့ ယေဘုယျသဘော ဆိုနိုင်မယ်။ စေတီနဲ့ ဆင်း တုမှာ ဘာက ပိုအရေးကြီးသလဲ ဆိုရင် ဓာတ်တော် ကိန်းဝပ်မှု မကိန်း ဝပ်မှုနဲ့ဆဲ ဆိုင်တယ်လို့လည်း ဆိုရလိမ့်မယ်။

အပေမယ့် စေတီဆိုတာ လူတွေ အရိုအသေပြုရမယ့် နေရာဖြစ်ပါ တယ် (စယ်တဗွံ ပူဇော်ဗွံ စေတီယံ၊ ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌ၊ ၁၈၈)။ ဗုဒ္ဓဓာတ် တော် ကိန်းဝပ်တဲ့ ထူပကို ဓာတုကစေတီ၊ ဗောဓိပင်ကို ပရိဘောဂ စေတီ၊ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတော်ကို ဥဒ္ဓိဿကစေတီလို့ ခေါ်ပါတယ် (ဗုဒ္ဓပဋိမာ ဥဒ္ဓိဿကစေတီယံ၊ ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌ၊ ၁၈၈)။ ဒီစာအရဆိုရင် ဗုဒ္ဓဆင်းတု တော်ဟာ စေတီထိုက် (အရိုအသေပြုထိုက်)တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။

အကြောင့် စေတီ ဆင်းတုရယ်လို့ မခွဲခြားဘဲ ရိုသေပူဇော်စရာ ဖြစ် တဲ့ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဗုဒ္ဓအနေနဲ့ စိတ်ထားတူစွာ အာရုံပြုပြီး ဂုဏ်တော်ကို ရှုပွားနိုင်ရင် သမေ စိတ္တေ သမံ ဗလံ (စိတ်ထားတူနေ ကျိုးနေမျှ၏)အရ အကျိုးတူ နိုင်ကြောင်းပါ။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော် ကိန်းဝပ်နိုင် ရင်တော့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်မှာပေါ့။ □

သဒ္ဓါ၏ သတ္တိသုံးမျိုး

သန္တတ္တိံ စိတ္တံ ဥပသမေတိ = ပူလောင်သော စိတ်ကို ငြိမ်းချမ်းစေ၏။
နိဝရဏေ ဝိက္ခမ္ဘေတိ = နိဝရဏ တရားများကို ပယ်ရှားနိုင်၏
ကိလေသေ သန္နိသီအိပေတိ = ကိလေသာများကို ထိုင်သွားစေ၏။
(အဘိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၆၂)

ဆင်းတုထဲမှာ ဓာတ်တော်မပါရင်

အေဒီ ၅ ရာစု ပါဠိဘာသာနဲ့ ရေးသားပြုစုတဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး နေရာဌာနနှစ်ခုမှာ ရည်ညွှန်းထား တာကို တွေ့ရတယ်။

- ၁) ‘ပညာရိပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အစားအစာနဲ့ သောက်တော်ရေကို ဗုဒ္ဓ ဓာတ်တော်ပါရှိတဲ့ ဆင်းတုတော်ကို ဖြစ်စေ၊ စေတီတော်ကို ဖြစ်စေ (သဓာတုကံ ပဋိမံ ဝါ စေတီယံ ဝါ)ကို ဦးစွာ လှူဒါန်းတယ်’ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၄၂၄)။
- ၂) ‘ဗောဓိ (ညောင်) ကိုင်းတစ်ခုဟာ ထူပကိုဖြစ်စေ ဓာတ်တော် ပါရှိတဲ့ ဆင်းတုတော်ကို ဖြစ်စေ နှောင့်ယှက်မှသာ (သဓာတုကံ ပန ထူပံ ဝါ ပဋိမံ ဝါ ဗာယေမာနံ) အဲဒီ ဗောဓိကိုင်းကို ခုတ် ဖြတ်နိုင်တယ်’ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၃၂။ အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၄၁)။

ဒီအဋ္ဌကထာတွေရဲ့ အာဘော်အရ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်တွေကို ဌာပနာ (ထည့်သွင်း)ထားမှသာ ဆင်းတုတော်ဟာ အရေးပါပြီး ဘာသာရေး တန်ဖိုးရှိကြောင်း သတ်မှတ်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူးလား။

စေတီ ဗောဓိပင် ဗုဒ္ဓဆင်းတု

ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာစီးပြန်မယ့် ရဟန်းတော်ဟာ စေတီတော်နဲ့ ဗောဓိပင် ကို ပူဇော်ပြီးမှ ဆွမ်းခံဝင်ရတယ် (ဒိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၅၇။ အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၃၄)။ ဗုဒ္ဓမရှိတော့တဲ့အချိန်မှာ စေတီကို ဖြိုဖျက်သူ၊ ဗောဓိကိုင်းကို ခုတ်ဖြတ် သူ၊ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်ကို ပွန်းပဲ့အောင်လုပ်သူဟာ အနန္တရိယကံကို ကျူး လွန်သူနဲ့ အလားတူတယ် (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၀၈။ မ-ဋ္ဌ ၄၊ ၇၈)။ ‘တစ်စုံ တစ်ယောက်ဟာ စေတီကိုဖြစ်စေ ဗောဓိပင်ကိုဖြစ်စေ ဖူးမြော်ရင် ဗုဒ္ဓါ ရမ္မဏပီတိ (ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြော်လို့ ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို အောက်မေ့လို့ ရရှိတဲ့ နှစ် သက်မှုပီတိ)ကို ရရှိတယ်’ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၃၂)။

ဒီဖော်ပြချက်တွေမှာ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတော် မပါတာကို သတိပြုမိနိုင် တယ်။ မျက်မှောက်ခေတ် အမြင်နဲ့ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ဖူးမြော် ရင် ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိကို ရတယ်လို့ မဆိုင်းမတွ ဆိုမှာပဲ။

ဓေတီနဲ့ သက်ရှိတူရား

‘ဗုဒ္ဓဝါဒီ တစ်ဦးဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်ထဲကို ဝင်ရောက်တဲ့ အခါ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်တဲ့ ဓာတ်တော်တွေ ကိန်းဝပ်နေလို့ ဓေတီတော်ကို ရှေးဦးစွာ သုံးကြိမ် လက်ျာရစ် လှည့်ပြီး ပူဇော်ရတယ်။ ဓေတီတော်က ကြီးရင် လေးနေရာမှာ၊ ငယ်ရင် ရှစ်နေရာမှာ ရှိခိုးဝတ်ပြုရတယ်။ အဲဒီနောက် ဗောဓိပင်ကို ရှိခိုးဝတ်ပြုရတယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၅၇။ အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၃၄)။’

‘ရဟန်းတော်ဟာ ဓေတီတော်ကို ပူဇော်ဝတ်ပြုဖို့ မသွားရင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို မဖူးမြော်တာနဲ့ အတူတူပဲ။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို ပြုရမယ့် ရိုသေပူဇော်မှု အားလုံးကို ဓေတီတော်မှာလည်း ထပ်တူပြုရတယ်။ ရဟန်းဟာ ဓေတီတော် တစ်ဆူရဲ့ မြင်ကွင်းအတွင်းမှာ ပခုံးနှစ်ဖက်လုံးကို မဖုံးလွှမ်းရ၊ ဖိနပ် မစီးရ၊ ထီး မဆောင်းရ၊ ရေမချိုးရ (ဒီ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၁၇။ အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၈၉)။’

‘ရှိခိုးပူဇော်မှုကို ကြောင်းကျိုးဆီလျော်စွာ ဖော်ပြတဲ့ အခြားနေရာတွေမှာလည်း ဓေတီနှင့် ဗောဓိပင်ကိုသာ ပြဆိုပြီး ဆင်းတုတော်ကို ညွှန်းဆိုခြင်း မရှိ ဘူး (မ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၅၈။ အံ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၇၇။ ဝိ-ဋ္ဌ ၄၊ ၁၅၂)။’

အဲဒီ ငါးရာစုက ရေးသားတဲ့ အထက်ပါ ရှေးဦး အဋ္ဌကထာကျမ်းစာ ဖော်ပြချက်တွေအရ အဲဒီခေတ်အချိန် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် တည်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ ဆိုနိုင်ပေမယ့် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ဓေတီနဲ့ ဗောဓိပင်တို့လောက် ရှိခိုးပူဇော်စရာအနေနဲ့ အရေးတကြီး အလေးပေးမဖော်ပြဘူးလို့ သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။

အကြောင်းကို ရှာရင်

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ကိုးကွယ်မှု အစီအမံကို အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ ဘာကြောင့် လျှော့ပေါ့ထားရသလဲ အရေးမပေးခဲ့သလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကြောင်း နှစ်ရပ်ကို စဉ်းစားနိုင်တယ်။

၁) ရှေးဟောင်း သီဟိုဠ်ဘာသာအဋ္ဌကထာကျမ်းတွေ (ပါဠိဘာသာမပြန်ခင်က ရှိနေပြီးဖြစ်တဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေ)ကို ရေးသားချိန်က ဆင်း

တုတော်တွေဟာ ရှိခိုးပူဇော်မှု စနစ်ဟောင်းကို ဆန်းသစ်တီထွင်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်လို့ အရေးမပါသေးခြင်း။ ဆင်းတုတော်တွေရဲ့အထဲမှာ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော်တွေကို ထည့်သွင်းထားမှသာ ပူဇော်စရာအနေနဲ့ ယူဆခြင်း။

၂) ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို ကိုးကွယ်မှုဟာ အဲဒီအချိန်က မဟာယာနဝါဒီတွေမှာပဲ အထူးထင်ရှားတယ်။ မဟာယာနဝါဒီကို အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်တဲ့ ထေရဝါဒ မဟာဝိဟာရ အစဉ်အလာတွေကို အထူးမြှင့်တင်လိုတဲ့ ထေရဝါဒီ ပါဠိဘာသာ အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုဆရာ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသဟာ မဟာယာနနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မည်သည့်အချက်ကိုမှ ရည်ညွှန်းလိုခြင်း ရှိပုံမရဘူး။ ဗုဒ္ဓ ဆင်းတုတော်ကို နှစ်ကြိမ်လောက် ရည်ညွှန်းရာမှာတောင် ဆင်းတုတော်ရဲ့ အရေးပါမှုကို မပြဘဲ ဆင်းတုတော်ထဲက ဓာတ်တော်ကိုပဲ အသားပေး ဖော်ပြတယ်။

အဋ္ဌကထာနဲ့ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်

အဲဒီလေးရာစု ကိတ္တိသိရိ မေဃဝဏ္ဏမင်းလက်ထက်မှာ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်ဓာတ်ကို သီဟိုဠ်သို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ သီဟိုဠ်မှာ အရေးပါတဲ့ ဓာတ်တော်ဖြစ်ပေမဲ့ အဲဒီ ၅ ရာစု ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းများမှာ ဒီစွယ်တော်ဓာတ်အကြောင်းကို တစ်စွန်းတစ်စမျှ မဖော်ပြဘူး။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသနဲ့ ခေတ်ပြိုင်ဖြစ်တဲ့ တရုတ်ရဟန်းတော် ဖာဟီယန်ဟာ ဗုဒ္ဓစွယ်တော်လှည့်ပွဲအပြီး စွယ်တော်ဓာတ်ကို အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်သို့ ပင့်ဆောင်ပုံ မျက်မြင်ကို အသေးစိတ် ဖော်ပြတယ် (A Record of Buddhist Kingdoms, Trans., Fa Hien, p. 102-103.)။

အင်မတန် အရေးပါတဲ့ စွယ်တော်ဓာတ်ကို ပါဠိအဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ မဖော်ပြတာအတွက် တစ်ခုတည်းသော အဖြေက အဲဒီ စွယ်တော်ဓာတ်ကို မဟာယာနဝါဒီရဲ့ အထောက်အပံ့နဲ့ သီဟိုဠ်သို့ ပင့်ယူခဲ့တာရယ်။ အဲဒီ စွယ်တော်ဓာတ်ဟာ အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်ပိုင် အနေနဲ့ ထင်ရှားနေတာရယ်တွေကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေကို ဘာသာရေးတန်ဖိုး လျှော့ရာမှာလည်း ဒီသဘောမျိုး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။

84. Buddhist Attitude

Jan 26, 2009.

No Akusala

You keep yourself as a Buddhist as long as you take refuge in Three Gems in your heart, accepting and trusting the four qualities of them that they can destroy 1) danger (bhaya) 2) fear (santasa) 3) rebirth in bad life (duggati) and 4) mental impurities (parikilesa). Just singing or listening to Christian songs is not unwholesome (akusala). It is a good Buddhist attitude that you can stay with Christian friends peacefully.

It also means that, as a Buddhist, you are broad minded when you picked up their religious songs, not feeling negative on them also on the people. As you love Buddha's teachings, you should respect other's belief too.

Guarded mind

But it is your right to clarify the Dhamma when criticized. You should have enough Buddhist knowledge to protect yourself also when persuaded. Please try to read a lot of Buddhist books or listen to the Dhamma talks. I don't think you should erase the songs by force. It is better if you guard your mind doing regular or Adhithhana chanting or meditation on Buddha-guna at least three days a week. For guna meditation, you may count beads or your own fingers, mentally saying araham .. araham etc. while understanding each guna's meaning.

Your mind will be with Three Gems then. The mind such guarded brings you happiness. ☐

၈၂။ ဂင်္ဂါဝါဠု သံစုမက

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား၊

အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူပြီးရင် နောက်ထပ် ပွင့်ဦးမယ့် ဘုရားရှင်တွေ ရှိပါသေးသလား ဘုရား။

ကြည်ညိုစွာဖြင့် ဝင်းမြတ်သူ

နောက်ဆုံးဘုရား

အရိမေတ္တေယျဆိုတာက ဒီကမ္ဘာ (ဘဒ္ဒကမ္ဘာ)မှာ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်တဲ့ အနက် မပွင့်သေးတဲ့ နောက်ဆုံး အနေနဲ့ ပွင့်မယ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ ယုံကြည်ကြတဲ့ဘုရား ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ သာသနာ လုံးဝ ကွယ်ပျောက်သွားပြီးနောက် အနာဂတ်တစ်ချိန်မှာ အဲဒီဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူမယ်လို့ ဆိုတယ်။ အရိမေတ္တေယျဘုရားက နောက်ဆုံးဘုရား ဖြစ်လို့ ဒီဘုရားပြီးနောက် ဒီကမ္ဘာမှာ ပွင့်မယ့်ဘုရား မရှိတော့ဘူး။ ဒီဘုရားရဲ့ သာသနာ ကွယ်ပြီးရင် ဒီကမ္ဘာလည်း ပျက်စီးမယ်။ (ကမ္ဘာပျက်မယ်ဆိုလို့ မကြောက်ပါနဲ့။ တွန်တီးတွဲလဲ ကောလာဟလမျိုး မတုတ်ပါဘူး။ ဘယ်တော့မှန်းမှ မသိဘဲ။)

ကမ္ဘာသစ်မှာ

အဲဒီနောက် ကမ္ဘာသစ်တစ်ခု ထပ်ဖြစ်မယ်။ အဲဒီကမ္ဘာသစ်မှာ ဘုရားတွေ ပွင့်ဦးမယ်။ တစ်ချို့ကမ္ဘာမှာ ဘုရားတစ်ဆူပွင့်တယ်။ တစ်ချို့ နှစ်ဆူ သုံးဆူ စသည် ပွင့်တာရှိတယ်။ အများဆုံး ဘုရားငါးဆူပဲ ပွင့်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အချို့ကမ္ဘာတွေမှာ ဘုရားတစ်ဆူမှ မပွင့်ဘူး။ အကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒအရ စကြဝဠာ ဆုံးစမထင်သလို ပွင့်ဦးမယ့် ဘုရားတွေလည်း မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ အကြောင့် ဂင်္ဂါဝါဠုသံစုမကသော ဘုရားရှင်လို့ ဆိုရိုးပြုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ☐

၈၃။ ဗုဒ္ဓဝါဒီရဲ့ သဘောထား

၈၃။ ဗုဒ္ဓဝါဒီရဲ့ သဘောထား

၃၀၃

ဇန်နဝါရီ ၂၆၊ ၂၀၀၉။

Dear Sayadaw,

Is this a wrongdoing if I, as a Buddhist, sing Christian songs? I lived with Christian friends for 3 years. They listen to their religious songs and I also become used to all these songs until I remember all these in my mind. I try to control my mind to not sing these songs. Now it becomes a problem for me. My friends said to forget and it is not sin. Please explain to me. Thank you.

Nandar Yi

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခရစ်ယန် ဓမ္မသီချင်း သီဆိုရင် အပြစ်ရှိပါသလားဘုရား။ တပည့်တော် ခရစ်ယန်ဘာသာဝင် မိတ်ဆွေတွေနဲ့ သုံးနှစ် အတူနေခဲ့ပါတယ်။ သူတို့က ဓမ္မသီချင်းကို နားထောင်တဲ့အတွက် တပည့်တော်လည်း အဲဒီသီချင်းတွေကို နားယဉ်သွားပါတယ်။ စိတ်ထဲမှာ သီချင်းတွေ အားလုံးကို အမှတ်ရနေပါတယ်။ အဲဒီ သီချင်းတွေကို မဆိုမိစေဖို့ ကြိုးစားပြီး စိတ်ကို ထိန်းပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ တပည့်တော်အဖို့ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေပါတယ်။ တပည့်တော် မိတ်ဆွေတွေက တော့ မေ့ထားလိုက်ဖို့နဲ့ အကုသိုလ် မဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကျေးဇူးပြု၍ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါတယ် ဘုရား။

နန္ဒာရည်

အကုသိုလ် မဖြစ်

၁) ဘေးအန္တရာယ်ကို ပယ်ဖျောက်တယ် (ဘယ) ၂) ကြောက်ရွံ့မှုကို ပယ်ဖျောက်တယ် (သန္တာသ) ၃) မကောင်းသော လားရာဂတိကို ပယ်

ရှားတယ် ၄) စိတ်အညစ်အကြေးကို ပယ်ရှားတယ်ဆိုတဲ့ သရဏဂုံသုံးပါးရဲ့ စွမ်းရည်ကို လက်ခံ ယုံကြည်ပြီး စိတ်ထဲက အဲဒီသရဏဂုံ သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေသရွေ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီပါ။ ခရစ်ယန် ဓမ္မသီချင်း သီချင်းဆိုရုံ နားထောင်ရုံနဲ့ အကုသိုလ် မဖြစ်ပါဘူး။

ခရစ်ယန် မိတ်ဆွေတွေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေနိုင်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီကောင်း တစ်ယောက်ရဲ့ သဘောထားပါ။ သီချင်းကိုရော လူကိုပါ ဆန့်ကျင်ဘက် ခံစားမှုမရှိဘဲ အဲဒီ ဓမ္မသီချင်းတွေ နှုတ်ထဲ ရောက်လာတာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက် အနေနဲ့ သဘောထား ကြီးရာရောက်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒီကို နှစ်သက်သလို အခြားသူတစ်ယောက်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း လေးစားရမှာပေါ့။

လုံခြုံတဲ့ စိတ်ရှိဖို့

ကိုယ်ဘာသာတရားကို ဝေဖန်လာရင်တော့ နှိုင်းယှဉ် ရှင်းပြခွင့်ရှိပါတယ်။ သူများစည်းရုံးလာရင် ကာကွယ်ဖို့လည်း ကိုယ့်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒဗဟုသုတ အလုံအလောက်ရှိသင့်တယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မစာအုပ်တွေ အများကြီးကို ကြိုးစားဖတ်ပါ။ ဒါမှမဟုတ် တရားဓမ္မတွေကိုသော်လည်း နာယူပါ။ သီချင်းတွေကို တကူးတက မေ့ပစ်နေစရာမလိုပါဘူး။ အနည်းဆုံး တစ်ပတ် သုံးရက် အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တွေကို ရွတ်ဖတ် သို့မဟုတ် ပွားများအားထုတ်ပြီး ကိုယ့်စိတ်ကို ကာကွယ်ထားတာက ပိုကောင်းပါတယ်။

ဂုဏ်တော်ပွားရင် အရဟံ .. အရဟံလို့ စိတ်ထဲကဆိုဆဲမှာ ဂုဏ်တော်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပြီး ပုတီးလုံးတွေကိုချ၊ ပုတီးမရှိရင် လက်ချောင်းကို ချိုးနိုင်တယ်။ မိမိစိတ်ဟာ ရတနာသုံးပါးမှာပဲ တည်နေမယ်။ အဲဒီလို ကာကွယ်ထားတဲ့ စိတ်ဟာ ချမ်းသာကို ဆောင်တာပဲ။ ▣

တိရိစ္ဆာန်

အညမညခါဒိကာ = အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်၍ စားခြင်း
ဒုဗ္ဗလခါဒိကာ = အားကြီးသူက အားနည်းကို သတ်ဖြတ်၍ စားခြင်း
(မ ၃၊ ၂၀၅)

၃၀၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

85. Marriage during Buddhist Lent

ဝိပဿနာမဂ္ဂင် ဖြစ်ပုံ

ရုပ်နာမ် တရားတွေ ဖြစ်ရင် ဖြစ်ချင်း သိနေတာက သမ္မာသတိ။ စိတ်ကို အစွန်းတရားတွေဆီ မလွင့်ပါးစေဘဲ ပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့်မှာ တည်နေအောင် ကြိုးစားတာက သမ္မာဝါယာမ။ စိတ်ဟာ ဖြစ်ဆဲ အာရုံ မှာသာ မြဲမြံစွာ တည်တံ့လာရင် သမ္မာသမာဓိ။ ဆက်လက် အား ထုတ်ရင်း ဥပစာရသမာဓိ အဆင့်နဲ့ ညီတဲ့ ခဏိကသမာဓိ ဖြစ်လို့ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ သဘာဝကို အမှန်အတိုင်း သိရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုသို့ စိတ်ကို တင်ပေး ပို့ပေးတာက သမ္မာသင်္ကပ္ပ။ ပြုပြီး မဂ္ဂင်တရားတွေကို ကျင့်ဆဲမှာ သီလ မဂ္ဂင်သုံးပါးလည်း အလိုလို ပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီလို ကျင့်ရင်းနဲ့ နောက်ဆုံး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အပြည့်အစုံ ဖြစ်လာပြီ ဆိုရင် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းပြီး သိပါတယ်။ ဒီအသိထူးကို ရဖို့ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ နောက်ဆုံး ပန်းတိုင်ပါပဲ။ □

၈၇။ ပဋ္ဌာန်းဆက်

ဇန်နဝါရီ ၁၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊
လူများသည် ပဋ္ဌာန်းဆက်ကြောင့် တွေ့ကြုံရသည်ဟု လူအချို့ စကား ပြောရာတွင် ထည့်သွင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုပဋ္ဌာန်းဆက်ဟူသည် မှာ ဘယ်အရာ ဘယ်သဘောဆောင်သည်ကို ရှင်းပြပေးပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

ရိုသေလေးစားလျက်
ကျော်ခန့်

Dear Sayadaw,
Why Burmese Buddhists don't allow to marry during three raining retreat months? What is history behind this? What will happen if married during these months? Did Buddha prohibit to do so? Do other Buddhist countries follow this tradition?

Barry

Just Tradition

Burma is a country that Theravada Buddhist tradition is flourishing. According to Vinaya, the Theravada monks stay home during rainy season when people also try to come to the temple for their spiritual practices more frequently than normal, observing eight precepts and listening to the Dhamma talks given by the monks. They also pay stress to themselves to do so during the season, leaving their household duties temporarily. Finally, this becomes a special religious season.

Buddha said nothing

I think, this is why devout Buddhists don't want to marry during this time, indenting to do more religious things. There is no a remarkable history behind this. Nothing will happen even if you get married during the season. Maybe the traditionalists blame you, saying why you broke it. Buddha said nothing about this though. I asked a Sri Lankan monk who answered me that they don't follow this tradition and a Thai monk who also said same. □

၈၆။ မဂ္ဂင်ဂုဏ်ပါးအဖွင့်

၈၆။ မဂ္ဂင်ဂုဏ်ပါးအဖွင့်

၃၀၇

ဇန်နဝါရီ ၁၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ဘုရားတပည့်တော်သည် နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ အလုပ်လုပ်နေသည့် မြန်မာ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ မြန်မာလိုရေးထားသည့် ဘာသာရေးစာအုပ် များမှာ ရှားပါး၍ ဝက်ဘ်ဆိုက်မှ မြန်မာလို ဖတ်ရှုရခြင်းမှာ များစွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းပါသည်။ တပည့်တော်တို့အား မဂ္ဂင်ဂုဏ်ပါးကို ပါဠိနှင့် တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို အသေးစိတ် ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ထွတ်ထွတ်နိုင်

ကံကောင်းသူ

ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က လွတ်လပ်အတွေးရှိကြတဲ့ ပညာရှင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ မဂ္ဂင်ဂုဏ်ပါးကျင့်စဉ်ကို နှစ်သက် လက်ခံကြပါတယ်။ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ အယူဝါဒကို ကောင်းပါတယ် မှန်ပါတယ်လို့ လူတိုင်း ဆိုခွင့်ရှိပေမယ့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ကတော့ ဒီကျင့်စဉ်မရှိတဲ့ ဘာသာတရားမှာ အရိယာ သူတော်စင်ဆိုတာ မရှိနိုင်ဘူးလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ ဒီကျင့်စဉ်ထူးကို သင်ကြားပေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ကြုံကြိုက်ရသူ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်အဖို့တော့ ကံကောင်းတာပဲ။ ဒီကျင့်စဉ်ကို နားလည်ပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးရင် အဆင့်မြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဘာလဲ လို့ မေးရင်လည်း ဒီကျင့်စဉ်ကိုပဲ အသားပေးပြီး ဖြေသင့်ပါတယ်။ တစ် ထိုင်တည်းနဲ့ အသေးစိတ် ဖြေဖို့ခက်ပေမယ့် ကြိုးစားပေးလိုက်ပါတယ်။

သီလမဂ္ဂင်သုံးပါး

၁။ သမ္မာဝါစာ = မှန်စွာ ပြောခြင်း။ မလိမ်၊ ချစ်ခင်နေသူ နှစ်ယောက် ကွဲအောင် ကုန်းမတိုက်၊ ဆဲဆိုကြမ်းတမ်း မပြု၊ အနှစ်မဲ့ စကားကို မပြောဆို။ ၂။ သမ္မာကမမန္တ = မှန်စွာ ပြုခြင်း။ သက်ရှိကို မသတ်၊ သူ

များပစ္စည်း မတရားယူခြင်း လုလက် ခိုးဝှက်ခြင်း မပြု၊ ကာမပိုင် ရှိသူ တွေနဲ့ မဖောက်ပြန်။ ၃။ သမ္မာအာဇီဝ = မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း။ လိမ်ညာ သတ်ဖြတ် ခိုးဝှက်ပြီး သက်မွေးဝမ်းကျောင်း မပြု၊ သူတော ကောင်းတွေရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ ကင်းလွတ်ပြီး ပစ္စည်းမရှာ။

သမာဓိမဂ္ဂင် သုံးပါး

၁။ သမ္မာဝါယာမ = မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း။ မဖြစ်သေးတဲ့ အကုသိုလ် တရားတွေ မဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်တရားတွေကို ပယ်နိုင် အောင်၊ မဖြစ်သေးတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေ ဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပြီး ကုသိုလ် တရားတွေ ပိုမိုဖြစ်အောင် အားထုတ်ခြင်း။ ၂။ သမ္မာသတိ = မှန်စွာ အမှတ်ရခြင်း။ ရုပ်အပေါင်းကိုယ်၌ ... ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌ ... ကြံသိမှု စိတ်၌ ... မြင်ကာမျှ ကြားကာမျှ သဘောတရားတို့၌ မမြဲ ဆင်းရဲ အစိုး မရအနေနဲ့ ရှုမှတ်နေခြင်း။ ၃။ သမ္မာသမာဓိ = မှန်စွာ စူးစိုက် တည်ခြင်း။ ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ဆိုတဲ့ ဈာန်လေးပါးသို့ ကပ်ရောက်၍ စိတ်တည်နေခြင်း။ ဈာန်ဆိုတာ အာရုံ တစ်ပါးကို စိတ်မသွားဘဲ မှတ်မြဲအာရုံမှာသာ စူးစိုက်တည်နေတာ။

ပညာမဂ္ဂင် နှစ်ပါး

၁။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = မှန်စွာ မြင်ခြင်း။ သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်း သိ ခြင်း။ ၂။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ = မှန်စွာ ကြံခြင်း။ ကာမဂုဏ်မှ လွတ်မြောက် ရေး အကြံ၊ အများတကာ ချမ်းသာစေလိုရေး အကြံ၊ သနားစောင့် ရှောင်ရေး အကြံ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၆၉ မှာ) ငါးမျိုးပြတယ်။ (၁) ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ကံ ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်တာ။ ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိမှ အကုသိုလ်ကို ရှောင်ပြီး ကုသိုလ်ကို ပြုကျင့်နိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒီသမ္မာဒိဋ္ဌိကို သီလနဲ့ ပညာမဂ္ဂင်တို့ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းလို့လည်း ဆိုရတယ် (၂) ဈာန်သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဈာန်သမာဓိနဲ့ ယှဉ်တဲ့ ဉာဏ်။ (၃) ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဝိပဿနာ သမာဓိနဲ့ ယှဉ်တဲ့ ဉာဏ်။ (၄) မဂ္ဂ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = အရိယမဂ်စိတ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ဉာဏ်။ (၅) ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဖိုလ်စိတ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ ဉာဏ်။

ကာလသုံးပါး

ဝါဒတစ်ရပ်ကို တင်ပြမယ်ဆိုရင် သတ္တိရှိသင့်တယ်။ ဦးပွကိုယ်တိုင် တွေးခေါ်တင်ပြတဲ့ ‘ဦးပွဝါဒ’၊ ကြိုက်ရင် ယူ၊ မကြိုက်ရင် ဆော့ရီးပေါ့။ ဘာလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒပါလို့ ပြောနေအုံးမှာလဲ။ အိန္ဒိယမှာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကွယ်ပျောက် တာဟာ အဲဒီလို ပူးသတ်ခံရလို့ပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို လေ့လာဖူး ရင် ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ ကမ္မဝါဒဟာ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ် ကာလသုံး ပါးလုံးနဲ့ ပတ်သက်တယ် ဆိုတာကို ရှင်းလင်းစွာ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒကိုပဲ လက်ခံတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒ မဟုတ်ဘူး။ ဆောင်းပါး ရေးသူရဲ့ ဝါဒပဲ ဖြစ်မယ်။ အဲဒီဝါဒကို လက်ခံထားသူက ဗုဒ္ဓဝါဒီပါလို့ဆို ရင် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဖော်ကားတာပဲ။ ကျုပ်က ဖန်ဆင်းရှင်ကို မယုံတဲ့ ခရစ် ယန်အစစ်ပါလို့ဆိုရင် ခရစ်ယန်ဝါဒကို ဖော်ကားရာ ကျသလိုပဲ။

ဓမ္မစကြာလက်သစ်

မိမိယူဆချက် ခိုင်လုံဖို့နဲ့ ခွန်အားရှိဖို့ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်ကို ကိုးကားချင်သပ ဆိုရင် မည်သူမဆို ကိုးကားခွင့် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဟောလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်နဲ့ မိမိယူဆချက်ဟာ တစ်ထပ်တည်းတော့ ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ် ယူဆတာက တစ်မျိုး၊ ဗုဒ္ဓဟောတာက တစ်ခြားဆိုရင် ဒီကိုကားမှုဟာ မမှန်ဘူး။ ဓမ္မစကြာသုတ်မှာက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အမှန် ရှိပြီးသား ဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မကိုက်ညီတဲ့ အခြားရှုထောင့်တစ်ခုက သုံးသပ်ပြတယ် ဆိုရင် လူသေလူဖြစ်ဝါဒီတို့ လုပ်သလို ဓမ္မစကြာလက်သစ်ပဲ ဖြစ်မယ်။

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ဓမ္မစကြာသုတ်ထဲမှာ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဆိုတာနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ အတွေးအမြင်ကို လုံးဝ မတွေ့မိပါဘူး။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဆို တာနဲ့ ဓမ္မစကြာသုတ် ဘာမှ မဆိုင်နိုင်ပါဘူး။ ကျုပ်ဝါဒကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကျုပ်ယူဆတာကို ကျုပ်ရေးတာဆိုရင် ရှင်းပါတယ်။ ဘာမှ တုံ့ပြန်နေစရာလည်း မလိုပါဘူး။

ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ

ဗုဒ္ဓဖြစ်ဖို့ ပါရမီပြည့်မယ့် ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ ‘သဗ္ဗသုတံ ပါပုဏိတွာ၊ သန္တာရေသံ သဒေဝကံ’ လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က ‘ဟေမိ

အကြောင်းနှင့် အကျိုး

မာနတ်က အင်မတန် ချောမောလှပတဲ့ ဘိက္ခုနီတစ်ပါးကို ဘာကြောင့် ဒီလို ချောမောလှပရသလဲလို့ မေးပါတယ်။ ဘိက္ခုနီက ‘အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရတာပါ’တဲ့ (သံ ၁၊ ၁၃၅)။ ‘အကြောင်းဖြစ်တဲ့ မကောင်း စိတ်ကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ကောင်းစိတ်ကို ပွားများရင် ချောမော လှပခြင်း ဆိုတဲ့ အကျိုးကို ရတာပေါ့။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ရုပ်ချောအောင် ရုပ်ဆိုး အောင် လုပ်တာ။ ဘယ် ဗြဟ္မာဘုရား နတ်သိကြားကမှ လုပ်ပေး လိုက်တာ မဟုတ်ဘူး’လို့ ဘိက္ခုနီက ဆိုလိုတယ်။

‘ပဋ္ဌာန်းဆက်’ ဆိုတာ အဲဒီ ဗုဒ္ဓဒဿနကို အခြေခံတဲ့ စကားပါ။ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ အကျိုးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဘယ်သူ စထွင် လိုက်လို့ ဒီဝေါဟာရ အရပ်ထဲမှာ တွင်ကျယ်လာသလဲ ဆိုတာကို မသိ နိုင်ပေမယ့် ဗုဒ္ဓဒဿနကို မထိခိုက်ပါဘူး။ ဒီဒဿနကို ပေါ်လွင်စေတဲ့ နာ မည်ကျော် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုကို ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

အသောကနှင့် နိဂြောဓ

ဘဝတစ်ခုမှာ ပျားကုန်သည် ညီနောင်သုံးယောက် ရှိဖူးတယ်။ ညီ အငယ်ဆုံးက အိမ်မှာနေပြီး ပျားရည်ကို ရောင်းတယ်။ အစ်ကို နှစ် ယောက်က တောထဲသွားပြီး ပျားဖွပ်တယ်။ တစ်နေ့ အစ်ကိုတွေ အိမ် မှာမရှိတုန်း ပစ္စေကဗုဒ္ဓတစ်ဆူ ဆွမ်းလာရပ်တော့ ညီငယ်က ပျားရည် ကို သပိတ်ထဲ အပြည့် လောင်းလှူလိုက်တယ်။ အစ်ကိုကြီးက စိတ် ဆိုးပြီး ‘အဝါရောင်မြင်တိုင်း လှူရသလား။ သူတောင်းစားတွေလည်း အဝါရောင်ဝတ်တာပဲ’တဲ့။ အစ်ကိုလတ်ကလည်း စိတ်ဆိုးပြီး ‘မင်းရဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓကို ဖမ်းပြီး မြစ်တစ်ဖက်ကမ်း လှင့်ပစ်လိုက်တာ’တဲ့။ ဒါပေ မယ့် ညီငယ်က အပြောကောင်းလို့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ အစ်ကိုနှစ် ယောက်လည်း ဝမ်းမြောက်သာစု ခေါ်ကြပါသတဲ့။ အဲဒီ ညီအစ်ကို သုံး ယောက်ဟာ (ဘီစီသုံးရာစု) မှာ ညီငယ်က အသောကမင်း၊ အစ်ကို လတ်က သမုဒ္ဒရာ ဟိုဖက်ကမ်းက သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒေဝါနိပိယတိဿ မင်း၊ အစ်ကိုကြီးက သူတောင်းစားရွာမှာ မွေးဖွားရတဲ့ မင်းသားလေး

နိဂြောဓသာမဏေ ဖြစ်လာတယ် (သာရတ္ထ-ဇီ ၁၊ ၁၂၇)။

အဲဒီလို အကြောင်းဆက်သွယ်မှု သို့မဟုတ် ပဋ္ဌာန်းဆက်ဆိုတာ ရှိဖူးကြလို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဟုတ်သေးတဲ့ အသောကမင်းက လမ်းပေါ်မှာ ဆွမ်းခံကြုံနေတဲ့ နိဂြောဓသာမဏေကို မြင်ရင်မြင်ချင်း ချစ်ခင် ကြည်ညို စိတ်တွေ ဖြစ်နိုင်တာ။ သီဟိုဠ်ဘုရင် ဒေဝါနိပိယတိဿနှင့် အသောက တို့လည်း လူချင်းမတွေ့ရပေမယ့် မိတ်ဆွေရင်းတွေ ဖြစ်နိုင်ကြတာလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

မိလိန္ဒနှင့် နာဂသိန်

ကဿပဘုရား လက်ထက်က ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းမှာ သံဃာတွေ သီတင်း သုံးတဲ့ ကျောင်းတိုက်တစ်ခုရှိတယ်။ သံဃာတော်တွေ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကို ပွားများရင်း ကျောင်းတိုက် ပရိဝုဏ်ကို တံမြက်လှည်းကြတယ်။ တစ် နေ့မှာ ရဟန်းငယ်တစ်ပါးက သာမဏေ ငယ်တစ်ပါးကို လှည်းပြီးသား အမှိုက်ကို စွန့်ခိုင်းရာမှာ သာမဏေငယ်က မကြားယောင် ပြုနေတယ်။ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ပြောမရတော့ စိတ်ဆတ်ဆတ် ရဟန်းငယ်က သာမ ဏေငယ်ကို တံမြက်ရိုးနဲ့ ရိုက်လိုက်တော့မှ သာမဏေငယ်က ပိုပြီး ကြောက်ကြောက်နဲ့ အမှိုက်ကို စွန့်တယ်။ အမှိုက်စွန့်ရင်း ဂင်္ဂါမြစ်ထဲက ရေလှိုင်းတွေကိုကြည့်ပြီး သာမဏေငယ်က ‘ဒီအမှိုက်စွန့်ရတဲ့ ကုသိုလ် ကြောင့် ဒီရေလှိုင်းတွေလို ပညာဏ် ထက်မြက်ပြီး မေးခွန်းပေါင်း များစွာကို မေးမြန်းနိုင်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်’ လို့ ဆုတောင်းတယ်။

ရေချိုးဖို့ မြစ်ကမ်းနားကို ဆင်းလာတဲ့ ရဟန်းငယ်က သာမဏေ ဆုတောင်းနေတာကို ကြားလိုက်ရတော့ ငါ့ခိုင်းလို့ လုပ်တဲ့သူတောင် ဆုတောင်းနိုင်သေးတာပဲလို့ စဉ်းစားပြီး ‘ဖြစ်ရာဘဝမှာ ဒီသာမဏေ မေးတဲ့ မေးခွန်းတိုင်းကို ဖြေဆိုနိုင်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်’ လို့ ဆုတောင်း လိုက်တယ်။ (ဘိစိ ၁ ရာစုမှာ) သာမဏေက မိလိန္ဒမင်း၊ ရဟန်းငယ်က အရှင်နာဂသိန် ဖြစ်လာတယ် (မိလိန္ဒပဉ္စ၊ ၁)။

ဒီလို အကြောင်းဆက် ရှိခဲ့ဖူးလို့ ဘယ်သူမှ မဆုံးမနိုင်တဲ့ မိလိန္ဒ မင်းကို အရှင်နာဂသိန်က ဆုံးမနိုင်ခဲ့တယ်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားဖို့ ခေါ်လို့မရတဲ့ အယူသည်းတဲ့ လူကြီး တစ်ယောက်ကို အိမ်မှာ ဆွမ်းခံကြုံနေတဲ့ ကိုရင်လေးတစ်ပါးက အရက် ပြတ်အောင် စည်းရုံးနိုင်တာကို တွေ့ဖူးပါတယ်။ ပဋ္ဌာန်းဆက် ရှိဖူးလို့ ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ ဘဝသံသရာဆိုတာ ဆန်းကြယ်ပါတယ်။ □

၈၈။ ခေတ်သစ်သုသိမ္မ

ဇွန် ၂၄၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
လော့စ်အိန်ဂျယ်လိစ်က ထုတ်တဲ့ စာစောင်တစ်ခုမှာ ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒနှင့်အညီ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မ ဝါဒဆိုတာ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ပတ်သက်နိုင်ပါသလား။ ‘ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ပြန်ရဖို့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကောင်းမှုတွေကိုပြုရင် ကာမသုခလ္လိကာနု ယောဂအကျင့်’ လို့ ဆိုထားပါသည်။ တစ်ဖန် ‘အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်ဆိုတာ ရူပ အရူပဈာန်အကျင့်တွေသာ ဖြစ်တယ်’ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ အဲဒီ အဆိုတွေ ဟုတ်ပါသလား။

ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂအကျင့် နှင့် အတ္တကိလမထာနုယောဂ အကျင့်တို့၏ ကျမ်းဂန်ထွက် အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို သိလိုပါသည်။ ဆောင်း ပါးရေးသူက သူ့အဆိုအချို့ကို ‘ပိဋကမှာ တွေ့ပါတယ်’ဟုလည်း ဆိုပါ သည်။ ‘ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ဆိုတာ ဘယ်လို ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း ဖြစ် တယ်လို့ အသေးစိတ် ရှင်းပြချက် မတွေ့ရပါဘူး’ဟုလည်း ဆိုပါသည်။ မှန်ပါသလား။ ဖြေကြားပေး ဝေလိုပါသည်။

တောက်ထက်၊ သုတမြေ

(ရွှေမှာက အဆင်းရပ်ဆိုတဲ့ ရူပက္ခန္ဓာပဲ ရှိတယ်။ လူက ရုပ်ရော နာမ်ပါ ခန္ဓာငါးပါး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဥပမာနဲ့ ဥပမေယျ မဟပ်စပ်တဲ့ အတွက် အမှားကြီး မှားတယ်လို့ ဆိုလိုကြောင်းပါ။)

လူသေလူဖြစ်တို့လည်း သူတို့ ရေးပြောတာတွေမှာပဲ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ ကိုက်ညီသလိုလို၊ လယ်တီစတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေရဲ့ အယူအဆ တွေက ဗုဒ္ဓဝါဒအတုအယောင် ဖြစ်နေသလိုလို လုပ်ကြံ ရေးပြောခဲ့ကြ ဖူးပါတယ်။ ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရေးခဲ့သလဲ ဆိုတာတော့ ကာယကံရှင် တွေပဲ သိကြပါလိမ့်မယ်။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ရာဇဂြိုဟ်မြို့သား သုသီမလို့ ခေါ်တဲ့ ပရိဗိုဇ်ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို သူ့ရဲ့ တိတ္တိဝါဒထဲမှာ ထည့်ပြီးဟောရင် သူ့တရားနဲ့ သူ့ဝါဒကို လူကြိုက် များမှာပဲဆိုပြီး အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဝါဒအဖြစ်နဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာထဲကို ဝင်ရောက်ပြီး ရဟန်းဝတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝါဒခိုးဖို့ ကြံစည်သူ သုသီမကတော့ ကံကောင်းခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်နဲ့ တွေ့လို့ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလို့ပါ (သံ ၁၊ ၃၄၀)။

ဒီလို ဗုဒ္ဓဝါဒကို ခိုးယူတဲ့ ဝါဒသူခိုးသူတွေဟာ ခေတ်အဆက် ဆက်မှာ ရှိတာပဲ။ ရှိလည်း ရှိနေဦးမှာပဲ။ ဗုဒ္ဓဝါဒဖက်က ကြည့်ရင် ဒီလိုလူတွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ရှုပ်ထွေး မှေးမှိန်အောင် ကွယ်ပျောက်အောင် လုပ်နိုင်တာမို့ အင်မတန် ကြောက်စရာ ကောင်းပါတယ်။

ဝါဒသူခိုး ခေတ်သစ်သုသီမတွေဟာ မိမိရေးတာ ပြောတာကို လူကြိုက်အောင်လို့ အလံရှူး ရှုန်းနည်းတွေကိုလည်း အသုံးပြုတတ်ပါ တယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒတို့ ကြပ်ကြပ် သတိထားကြပါကုန်။ □

You cannot travel the path until you have become the path itself.

လမ်းစဉ်နှင့် တစ်ထပ်တည်း မဖြစ်သရွေ့ ထိုလမ်းစဉ်ကို မလျှောက်လှမ်းနိုင်။

ဉာဏ်ကို ရပြီးရင် နတ်လူတွေကို ဘဝသံသရာမှ ကယ်တင်မယ်' တဲ့။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ ဇနီးမယားသမီးသားနဲ့ ကိုယ်အသက်ကိုပါ ပေးစွန့် ရာမှာ ရည်ရွယ်ချက်က ဗောဓိဉာဏ်ကို ရဖို့ပဲ။ တစ်နည်းပြောရင် ဗောဓိ ဉာဏ်ကို ရဖို့ ရင်းနှီးခဲ့တာပဲ။ ဒါန သီလ ဘာဝနာထဲက ဘာကောင်းမှုပဲ ပြုပြု ရည်ရွယ်ချက်တော့ ရှိကောင်းပါတယ်။ 'အလိုရှိရာကို တောင့်တ (ဆုတောင်း)၍ သမဏ ဗြာဟ္မဏတွေကို ထမင်းအဖျော်စတဲ့ လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူရင် အလိုရှိတဲ့ သူဌေး သူကြွယ်အဖြစ်နဲ့ လူ့ဘဝ၊ ထို ထက်မြင့်တဲ့ နတ်ဗြဟ္မာဘဝတွေကို ရနိုင်တယ်' လို့ သင်္ဂီတိသုတ် (ဒီ ၃၊ ၂၁၄)မှာ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဟောထားပါတယ်။

သူဌေးဖြစ်ချင်လို့ပဲ လူလူ နတ်ဖြစ်ချင်လို့ပဲ လူလူ အဲဒီလို လူတဲ့ အတွက်တော့ လောကလူသားတွေမှာ အနည်းနဲ့အများ ကောင်းကျိုး ရကြတာပါပဲ။ ဥပမာ ဆေးရုံကြီးတစ်ခု ဆောက်လူတယ် ဆိုပါတော့။ အလှူရှင်က အဲဒီကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးအနေနဲ့ ဘာပဲဖြစ်ချင်ဖြစ်ချင် ပထ မဆုံး အဲဒီက နယ်သူနယ်သား အများကောင်းကျိုး ရတာပဲ မဟုတ် လား။ အဲဒါကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂလို့ ဆိုနိုင်မှာ တုန်း။ ပြောသူ ကိုယ်တိုင်အနေနဲ့ 'သူတပါးအကျိုး၊ အများအကျိုး၊ လူသားလောက အကျိုးကို ရည်စူး ဦးတည်ခြင်းရှိပြီး' ကိုယ်အိတ်ထဲက ပစ္စည်းနဲ့ ဘယ်လောက် လှူဒါန်းပြီးပြီလဲလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ဆန်းစစ် ကြည့်သင့်ပါတယ်။

အခက်အခဲနဲ့ ကြုံနေလို့ စိတ်တွေ ရောက်ရက်ခတ်နေတဲ့အခါ အ ဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ပုတီးစိပ်လိုက်တော့ စိတ်ငြိမ်၊ စိတ်ငြိမ်တော့ ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ကန်လို့ အောင်မြင်သွားတာပေါ့။ ပုတီးစိပ်တာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒတွေ အဖို့ အောက်ဆုံး အဆင့်ပါ။ အဲဒီကနေ စစ်မှန်တဲ့ ဝိပဿနာအဆင့်ကို တက် သွားနိုင်တာပေါ့။ ဒါကို ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂပါလို့ ဘာလို့ အပြစ် တင်နေမလဲ။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ညီတော် ရဟန္တာကြီး အရှင်နန္ဒ ရဟန်းဝတ်ခဲ့တာ ဟာ နတ်သမီးတွေကို လိုချင်လို့ပါ။ သာသနာအစ သို့မဟုတ် ဘာသာ ရေး လုပ်ခါစမှာ အဲဒီလေးတွေတော့ ရှိတတ်ပါတယ်။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓ ဗောဓိတောင် ဗုဒ္ဓမန္တန်ကို လိုချင်လို့ သာသနာထဲ ရောက်ခဲ့တာ။

၃၁၄ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၈၈။ ခေတ်သစ်သုသီမ

၃၁၅

ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကာမချမ်းသာကိုချည်း ခံစားမနေဘဲ သင့် တင့်တဲ့ အစားအစာ၊ အဝတ်တန်ဆာနဲ့ နေထိုင်ရာကို သုံးဆောင်ပြီး ဝိမုတ္တိသုခုကို ရအောင် အားထုတ်နိုင်ဖို့ ကာမသုခလွှဲကာနုယောဂကို ပယ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဒီအစွန်းကို ပယ်ရတဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ပါ။ ဒီအကျင့်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ၊ လယ်တီ၊ မဟာစည်၊ တောင်မြို့ဆရာတော် စတဲ့ ပိဋကတ်အိုးကွဲ ဆရာတော်ကြီးတွေ ဖွင့်ဆိုထားပြီးသားပါ။

အတ္တကိလမထာနုယောဂ

‘အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့်ဆိုတာ ရူပ အရူပဈာန်အကျင့်တွေသာ ဖြစ်တယ်’ဆိုရင် တက်တက်စင် လွဲတာပဲ။ ကြံကြီး စည်ရာ။ ဒီအတိုင်း ဆက်ရေးရင် ရေးလေ လွဲလေဖြစ်နေမှာပဲ။ သူ့အဆိုအရ ဆိုရင် ရူပဈာန် လေးပါးနဲ့ အရူပဈာန် လေးပါးဆိုတဲ့ သမာပတ်ရှစ်ပါးကိုရတဲ့ ရဟန္တာတွေအားလုံး အတ္တကိလမထာအကျင့်ကို ကျင့်လို့ရတယ်လို့ ဆိုရတော့မှာပေါ့။ ဈာန်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင် အရင် လုပ်သင့်တယ်။

ဦးပေး ရှစ်ပါးသီလကို သီလလို့ သာမန်ခေါ်ပြီး ရဟန်းတို့ရဲ့ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို အဓိသီလလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝဋ်အခြေပြု လောကီ သမာပတ်ရှစ်ပါးကို စိတ္တလို့သာမန်ခေါ်ပြီး ဝဋ်ကထွက်မြောက်တဲ့ လောကုတ္တရာ သမာပတ်ရှစ်ပါးကိုတော့ အဓိစိတ္တလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကမ္မဿကတာပညာကို ပညာလို့ သာမန်ခေါ်ပြီး ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာတွေကို အဓိပညာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒါက ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ ကျင့်စရာ အနှစ်သာရသုံးပါးပါ။ ဒီအထဲက စိတ္တကို အကြောင်းပြုပြီး အဓိ စိတ္တကို ရရှိနိုင်ပါတယ် (ဝဋ်ပဒါနက အဋ္ဌသမာပတ္တိယော ဥပါဒါယ ဝိပဿနာ-ပါဒါနက အဋ္ဌသမာပတ္တိယော အဓိစိတ္တံ နာမ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၉၅)။

ဒုက္ကရစရိယာ

‘ဒုက္ကရစရိယာဆိုတာ ဘယ်လို ကျင့်ခဲ့သုံး နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ အသေးစိတ် ရှင်းပြချက် မတွေ့ရပါဘူး’လို့ ဆိုရင် ဆောင်းပါး ရေးသူဟာ မဟာသီဟနာအသုတ် (မ ၁၊ ၉၇)၊ မဟာသစ္စကသုတ် (မ ၁၊ ၃၀၁)

စတာတွေကို မဖတ်ဖူးလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီသုတ်တွေမှာ ဒုက္ကရစရိယ အကျင့်အကြောင်းကို အသေးစိတ်ပြဆိုထားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ အကြောင်းကို ရေးတော့မယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အတော်အတန်တော့ ရှိသင့်တာပေါ့။ ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက် ပါနေတာပဲ။ ဆောင်းပါးရှင်ဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဓမ္မ အစစ်အမှန်ကို တကယ်စေတနာနဲ့ တင်ပြချင်တယ်ဆိုရင် ယောနိသောမနသိကာရ (အသင့်တွေး နှလုံးသား)နဲ့ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်ကို တကယ်တတ်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖွင့်ဆိုထားတာကို အများကြီး ရှာဖွေလေ့လာ ဖတ်ရှုရဦးမယ်လို့ သုံးသပ်မိပါတယ်။

ခေတ်သစ်သုသီမ

‘လူသေသော် လူမဖြစ်လျှင်လ
ဘာဖြစ်မှာတုန်း၊
ရွှေပျက်လျှင်
မြေထွက်နွယ် အဝင်ပေမို့
တကယ်ပင် ရွှေပြန်ဖြစ်တယ်ကွယ်
လောကစံထုံး’ (လူသေလူဖြစ်၊ စာ-၃၀၁)
လို့ ဦးဥက္ကဋ္ဌက ဆိုလိုက်တော့ အဆွယ်ကောင်းတာနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါရေးရာ ဗဟုသုတ အခံမရှိတဲ့ စာဖတ်သူအနေနဲ့ နားယောင်စရာပါပဲ။
ဒါပေမယ့် အတော်အတန် ဉာဏ်ရှိရင် ဒီလိုလေးဆက်ပြီး စဉ်းစား ကြည့်လိုက်နိုင်မှာပါ ...

‘လူသေသော် လူမဖြစ်လျှင်လ
ပါယ်နတ်စစ် နိဗ္ဗူတာ
မှန်စွာပ ဖြစ်ထုံး၊
ရွှေနှင့်လူ
လုံးလုံးပင် ခန်မတူလို့
စံတမူ မှားရာက မှောက်ပေပေါ့
နာမ်တဆူ ကြားမှာ ပျောက်တယ်ကွယ်
သားမျောက် ကတုံး’

၃၂၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရင် သုဂတိ မြတ်တယ် (အံ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၆၄)။ ခြွင်းချက်က ဝါဆိုသင်္ကန်း လူပေမယ့် လူယက်သူခိုး အရက်ချိုး ဆိုရင်တော့ အောက်ကိုပဲ ဆင်းမှာပါ။ ဝါဆိုသင်္ကန်း မကယ်နိုင်လောက်ပါဘူး။

ထုံးနည်း ညီဝေ

နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းပြည်များမှာ မြန်မာတွေ ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်လူကြပါတယ်။ ဝါဆိုသင်္ကန်း ဆိုတာ ရဟန်းသံဃာကို လူတဲပစ္စည်းလို့ နားလည် ထားသင့်တယ်။ ရဟန်းသံဃာ တစ်ပါးစ နှစ်ပါးစသာရှိလို့ ဝါဆိုသင်္ကန်းတွေ ပိုလျှံနေရင် ထိုဝါဆိုသင်္ကန်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အလှူဝတ္ထု (ဝါဆိုသင်္ကန်းအတွက် လှူဒါန်းတဲ့ အလှူငွေ)ကို ကျောင်းတိုက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး သံဃာတွေက ဂေါပကအဖွဲ့ကို စွန့်သို့မဟုတ် လွှဲအပ်ကြပါတယ်။ ပရိသတ်နည်းတဲ့ နေရာမှာ ဒီလိုမလုပ်ရင်လည်း ရပ်တည်ဖို့ ခက်ခဲတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ တိုးတက်စည်ပင်ဖို့ ရည်ရွယ်တာ ဖြစ်လို့ ရဟန်းသံဃာရော အလှူရှင် ဒကာဒကာမတွေပါ ဝမ်းမြောက် သာဓုခေါ်ရုံပဲ ရှိပါတယ်။ □

၉။ ဗုဒ္ဓမှာ ဆရာမရှိ၊ မာဂ်နတ်ဆိုတာ ကာလ

ဩဂုတ် ၅၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

- (၁) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားမှာ ဆရာ ငါးယောက်ရှိသည်ဟု ကြားဖူးပါသည်။ ထိုဆရာ ငါးယောက်အကြောင်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။
- (၂) မာဂ်နတ်အကြောင်းကိုလည်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။
- (၃) သားမြင်းဆွမ်းဟူသည် အဘယ်ကို ခေါ်ပါသနည်း။

၈။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေရင်

ဇူလိုင် ၂၇၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေသူများသည် အဖန် ငါးရာငါး ကမ္ဘာလား၊ ငါးရာငါးဘဝလား ဆိုတာကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ကိုလေး

ဗုဒ္ဓဝါဒအမြင်

ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒအမြင်ကို ကျမ်းဂန်လာ အရှင်ဆန္ဒနဲ့ အရှင်ဝတ္တလိတို့ရဲ့ ဖြစ်ရပ်၊ တတိယပါရာဇိက နိဒါန်းလာဖြစ်ရပ် စတာတွေကို ကိုးကားပြီး အနောက်တိုင်းသား အချို့ ဝေဖန် တင်ပြထားတာတွေ ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီး သေသေချာချာ လေ့လာပြီး နားလည်ထားတာကို အမြဲကလောက် ချုပ်ပြီး ဆိုရရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့ ကိစ္စကို အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ ဗုဒ္ဓသာဝကတွေ လုံးဝမလုပ်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတာကို ဗုဒ္ဓဝါဒက လုံးဝ ငြင်းပယ်တယ်လို့ မှတ်ထားဖို့ပါပဲ။

သဘင်သည်စကားလော

ဗုဒ္ဓဝင် တောထွက်ခန်းမှာ ရွှေမန်းတင်မောင်က ဘုရားလောင်း မင်းသိဒ္ဓတ်စီးတဲ့ ကဏ္ဍကမြင်းကို ခန္တီကမြင်းလို့ ဆိုလိုက်တော့ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ခန္တီကမြင်း ဖြစ်ကုန်တာပဲ။ အသံထွက်အမှန်က ကဏ္ဍကမြင်းပါ။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ သဘင်သည်နဲ့ ရုပ်ရှင်တွေဆီက တစ်ဆင့် အဲဒါမျိုးတွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေရင် အဖန် ၅၀၅ ကမ္ဘာ ပြန်ခံရတယ်လို့တော့ အရပ်ထဲ ပြောကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို ကန့်သတ်ချက်တော့ ရှိမယ်ထင်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတယ်ဆိုတာ ပါဏာတိပါတကံပဲဖြစ်လို့ ဘဝသံသရာမှာ အဲဒီကံ အားကောင်း

၃၁၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ခိုက်နဲ့ ကြုံလာသရွေ့ အကျိုးပေးကို ခံရမှာပါ။ ငါးရော့ငါးဆယ်ဇာတ် တော်လို့ဆိုရင် ငါးရော့ငါးဆယ် သင်္ချာကို အတိအကျ မယူရသလို အချို့ နေရာတွေမှာ အရေအတွက် သင်္ချာကို အတိအကျ မယူရဘူး။

ဘဝငါးရာလော

ကျမ်းဂန် အသွားအလာအရ ဘဝကြိမ်ဖန် ဖြစ်တာကို ရည်ညွှန်းလေ့ ရှိတာမို့ ကမ္ဘာဆိုတာထက် ဘဝဆိုရင် ပိုပြီး ယုတ္တိရှိပါလိမ့်မယ်။ တစ်ခါ မှာ ဗုဒ္ဓဟာ သုညမာဂိရိမြို့ကို ရောက်တော့ ထိုမြို့က သက်ကြီးရွယ်အို ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ကို ချီးမြှောက်ဖို့ သူတို့ အိမ်ကိုပဲ တိုက်ရိုက် ကြွတော်မူသတဲ့။ အဲဒီလောက် အရေးတယူ ကြွသွားရတာက အဲဒီဇနီး မောင်နှံက ဗုဒ္ဓရဲ့ မိဘအဖြစ် ဘဝငါးရာ၊ ဘကြီး မိကြီး (အိကြီး)အဖြစ် ဘဝငါးရာ၊ ဘထွေး မိထွေး (အိလေး)က ဘဝငါးရာ ဖြစ်ဖူးတဲ့အတွက် ပထမအကြိမ် ဗုဒ္ဓနဲ့ တွေ့ကတည်းက ဗုဒ္ဓကို သားအရင်းလို ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်ပြီး သောတာပန်အရိယာတွေ ဖြစ်နေကြလို့ပါ (အံ ၁၊ ၂၃၂။ အံ-၄ ၂၊ ၃၁၁)။ ဒီမှာလည်း ငါးရာသင်္ချာက အတိုးအလျော့ ရှိမှာပဲ။ ▣

၉၀။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း

ဇူလိုင် ၃၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်ခြင်းအကြောင်းကို သိလိုပါသည် ဘုရား။ မည်သို့ကပ် မှသာ ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့် ညီညွတ်ပါသနည်း ဘုရား။ ဝါဆိုသင်္ကန်း ကပ်ခြင်းဖြင့် မည်သို့သော အကျိုးများကို ရပါသနည်းဘုရား။

ကြည်ကြည်ကျော်

၉၀။ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း

၃၁၉

ဝါဆိုသင်္ကန်း

ပါဠိလို ဝဿာဝါသိကစိဝရ လို့ခေါ်တယ်။ ကျောင်းတိုက် သို့မဟုတ် နေရာတစ်ခုမှာ ဝါဆိုဝါကပ်တဲ့ (ဝါဆိုဝါကပ်ဆိုတာ ဝါတွင်းသုံးလ ခရီး မသွားဘဲ နေတာ) သံဃာ သို့မဟုတ် ရဟန်းကို ရည်မှတ်ပြီး လှူတဲ့ သင်္ကန်းလို့ အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။ အမှန်တော့ ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဖို့ အချိန် သတ်မှတ်ချက် မရှိပါဘူး။ ဝါတွင်းမှာဖြစ်စေ ဝါပမှာဖြစ်စေ လှူကောင်း ပါတယ်။ ဥပမာ ဝါဆိုသင်္ကန်း ဆိုပြီး ဝါဆိုလမှာ မဟုတ်ဘဲ တပေါင်း တန်ခူး ဘယ်လ မဆိုမှာလည်း လှူကောင်းတယ်။ ကျောင်းတစ်ခုမှာ ဝါဆိုဝါကပ်တဲ့ သံဃာကို ရည်ညွှန်းပြီး လှူဒါန်းဖို့သာ အဓိကပါ။ ဝါဆို ဝါကပ်တဲ့ ရဟန်းကို ဝါကျွတ်ပြီးမှ လှူရင် ဖြစ်စေ၊ အဲဒီရဟန်းကို ဝါ ကျွတ်ပြီးမှ ဝတ်ရုံဖို့ ဝါတွင်း (ဝါဆိုနေတုန်း)မှာ လှူရင်ဖြစ်စေ ဝါဆို သင်္ကန်းပါပဲ (မဟာဝါဘာသာဋီကာ၊ ၆၁၃)။

သင်္ကန်းရထိုက်သူ

များသောအားဖြင့် ဝါမဆိုခင် လှူကြတဲ့အတွက် ကျောင်းတိုက်မှာ ဝါဆို သီတင်းသုံးကြတဲ့ သံဃာတွေ ဝါဆိုတဲ့နေ့မှာ သင်္ကန်းကို ခွဲဝေယူကြ တယ်။ ဝါဆိုတဲ့ သံဃာကို ရည်မှန်းပြီး လှူတာဖြစ်လို့ အလှူခံတဲ့ သံဃာ ဟာ ဝါမကျိုးရဘူး။ သာရေး နာရေးကိစ္စမှ တစ်ပါး မိမိဝါဆိုတဲ့ကျောင်း မှ သို့မဟုတ် ကျောင်းတိုက်ဝင်း ပြင်ဖက်မှ အခြားကျောင်းကို ခုနစ် ရက်ထက် လွန်အောင် ညအိပ် ခရီးသွားရင် ဝါကျိုးပါတယ်။ ဝါကျိုးရင် ဝါဆိုသင်္ကန်းကို အလှူမခံကောင်းဘူး။ ‘ဤကျောင်းမှာ ဝါတွင်းသုံးလ နေထိုင်ပါအံ့’လို့ ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ ဝါမကပ်ခဲ့ရင်လည်း ဝါဆိုသင်္ကန်း အလှူမခံကောင်းဘူး (ဝိနယဂဏ္ဍိဋ္ဌာနဝိနိစ္စ ဃယကျမ်း၊ စာ-၃၆၁)။

သောတာပန်လို

သောတာပန်လို ဂတိမြဲတဲ့ ကုသိုလ် ခုနစ်မျိုးရှိတယ်။ သရဏဂုံ တည်ရင်၊ ငါးပါးသီလမြဲရင်၊ စာရေးတံဆွမ်း လှူရင်၊ လဆန်း လဆုတ်မှာ ဆွမ်းလှူရင်၊ ဝါဆိုသင်္ကန်း လှူရင်၊ ရေတွင်း ရေကန်လှူရင်၊ ကျောင်းလှူ ရင် အဲဒီလူဟာ ဓူဠသောတာပန် (သောတာပန် အငယ်စား) ပါပဲ။ သေ

၃၂၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မလွတ်နိုင်သေးတဲ့ လောကီခန္ဓာ သံသရာကို ရည်ညွှန်းတဲ့ ဝေါဟာရ ဖြစ်ပြီး မာန်နတ်သားအနေနဲ့ ဖွင့်ဆိုတာက နောက်ကျတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ပါဠိပညာရှင်တွေ အလိုအရ မာန်နတ်အကြောင်းကို ဖော်ပြတဲ့ ပဓာနသုတ် (သုတ္တန်၊ ၃၄၁)ရဲ့ ဒုတိယပိုင်းကိုတောင် နောက်မှထပ် ဖြည့်တာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့ အလိုအရဆိုရင် မာရ တဇ္ဇနိယသုတ် (မ ၁၊ ၄၀၇)စတဲ့ မာန်နတ်သားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သုတ္တန် တွေကိုလည်း နောက်တိုးတွေလို့ ဆိုရမလိမ့်ပါ။ ဒါကတော့ ဆွေးနွေး ရဦးမယ့် အကြောင်းအရာဖြစ်လို့ မစဉ်းစားတော့ဘူး။

ဆေတန်နဲ့ မတူဘူး

သို့ပေမယ့် ခရစ်ယန်တို့ရဲ့ Satan ကိုလည်း မာန်နတ်လို့ ဘာသာ ပြန်လို့ အခမာန်နတ်ကို Satan နဲ့ တူတယ်လို့တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မတုတ်သူတွေကို မပြောမှားမိပါစေနဲ့။ Satan က ဘယ်တော့မှ မသေ ဘူး။ အတောင်ရှိတယ်။ ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းထားတာ။ အခမာန်နတ် က အတောင်မရှိဘူး။ သေဦးမှာ။ လူ နတ် တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ခွင့် ရှိတယ်။

သားပြွမ်းဆွမ်း

မံသောဒနဆိုတဲ့ ပါဠိပုဒ်ကို ရှေးမြန်မာ ဆရာတော်ကြီးများက ‘အသား ရောပြွမ်း ဒီပေါက်ဆွမ်း’လို့ ဘာသာပြန်ပါတယ်။ သားပြွမ်းဆွမ်းဆိုတာ မံသောဒန ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ▣

Why do what you will regret? Why bring tears upon yourself?
Do only what you do not regret, and fill yourself with joy.

နောင်တရမယ့် အရာကို ဘာကြောင့် လုပ်မလဲ။ သင့်ကိုယ် သင် ဘာကြောင့် မျက်ရည်ကို သယ်ဆောင်မလဲ။ နောင်တ မရစေမယ့် အရာကို လုပ်ပြီး ချမ်းသာခြင်းနဲ့ ပြည့်ဝပါစေ။

၉၁။ ဗုဒ္ဓမှာ ဆရာမရှိ၊ မာနတ်ဆိုတာ ဘာလဲ

၃၂၁

ဘာသာခြား မိတ်ဆွေတစ်ယောက် မေးသော မေးခွန်းဖြစ်၍ ဖြေ ကြားပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ကျော်မှန်

မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ ဆရာတွေ

မင်းသိဒ္ဓတ် မွေးတဲ့နေ့မှာ လက္ခဏာဖတ်ကြတဲ့ ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်က လိုအပ်တာကို ညွှန်ကြားပြီး မင်းသားကို စောင့်ရှောက်ပေးကြတယ်။ သူတို့က ပထမဆရာ။ မင်းသားငယ်ကို ပညာသင်ပေးတဲ့ သဗ္ဗမိတ္တ အမည်ရှိတဲ့ ပုဏ္ဏားက ဒုတိယဆရာ။ ဘုရားလောင်း သံဝေဂရအောင် နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို ပြပေးကြတဲ့ နတ်ဒေဝါတွေက တတိယဆရာ။ တတိယာရူပဈာန်ကို သင်ပေးတဲ့ ကာလာမအန္ဓယ်ဝင် အာဠာရ ရသေ့ က စတုတ္ထဆရာ။ စတုတ္ထာရူပဈာန်ကို သင်ပေးတဲ့ ရာမရဲသား ဥဒက ရသေ့ကတော့ ပဉ္စမဆရာ ဖြစ်ပါတယ် (မိလိန္ဒ၊ ၂၂၈)။ အဲဒီ ဆရာ ငါးမျိုးကို ဗုဒ္ဓမဖြစ်မီ မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ လောကီဆရာတွေလို့ မှတ်ပါ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

ဗောဓိဉာဏ်ကို ရပြီးနောက် ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတွေကို တရားဦးဟောဖို့ ရည် ရွယ်ချက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဂယာက ဗာရာဏသီကို အကြွ လမ်းခရီး တစ်နေရာမှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ ဥပကအမည်ရတဲ့ ဂျိန်းဝါဒီ ပရိဗိုဇ်နဲ့ တွေ့တယ်။ ပရိဗိုဇ်က ဗုဒ္ဓကို ကြည့်ပြီး အို ကြည့်ညိုစရာကောင်းလိုက်တာ၊ အသား အရေက ဝင်းနေတာပဲဆိုပြီး ‘အရှင်ဘုရားရဲ့ ဆရာက ဘယ်သူပါလဲ’ လို့ မေးတယ်။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓက ‘န မေ အာစရိယော နတ္ထိ = ဝါမှာ ဆ ရာမရီဘူး’လို့ ဖြေပါတယ်။ ဒါက အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် ကို ရအောင် သင်ပေးတဲ့ ဗုဒ္ဓထက် လွန်ကဲထူမြတ်တဲ့ ဆရာမရှိ တာ ကို ရည်ရွယ်ပြီး မိန့်တော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဆရာမရှိဘဲ ကိုယ့်ဟာကို ထိုးထွင်း သိမြင်လိုလည်း ဗုဒ္ဓရဲ့ဂုဏ်တော် ကိုးပါးထဲမှာ ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တာပေါ့။

အာဠာရနဲ့ ဥဒက

ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာအဖြစ်နဲ့ သစ္စာဓမ္မကို ရှာဖွေစဉ်မှာ ကာလာမအနွယ် အာဠာရနဲ့ ရာမရဲ့သား ဥဒကတို့ထံမှာ ဈာန်တရားတွေကို သင်ယူဖူးတယ်။ ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓက သူတို့နှစ်ယောက်ကို ညွှန်းဆိုရာမှာ ‘ရာနန်းတို့၊ ကာလာမအနွယ် အာဠာရသည် ငါ၏(ဗုဒ္ဓ၏) ဆရာဖြစ်လျက် မိမိ၏ (အာဠာရ၏) တပည့်ဖြစ်သော ငါ့ကို မိမိနှင့် အညီအမျှ ထား၏’ လို့ မိန့်တော်မူပါတယ် (မ ၁၊ ၂၇၁)။ ဒီတော့ ငါ့မှာဆရာမရှိဘူးဆိုတာနဲ့ ဆန့်ကျင်နေသလားလို့ စဉ်းစားစရာပေါ့။ မဆန့်ကျင်ပါဘူး။ အခုစကားရပ်က ဗုဒ္ဓဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားတုန်း ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာအနေနဲ့ ဆရာဖြစ်ဖူးတာကို ရည်ရွယ်တာပါ။ ဒါပေမယ့် သူတို့နှစ်ယောက်ဆီက ရတဲ့ တရားနဲ့ ဗုဒ္ဓဖြစ်လာတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဗုဒ္ဓဖြစ်ကြောင်း မရွံ့မပဋိပဒါ ကျင့်စဉ်ဆိုတာက ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်သိတဲ့ တရားပါ။

မာရ်နတ်ဆိုတာ

‘မာရ်နတ်ဆိုတာ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်က နတ်သူပုန် တစ်ယောက်ပါပဲ။ သူက သူ့ရဲ့ နတ်ဘုံကို ကျူးကျော်လိုသူကို ကျူးကျော် နိုင်စွမ်း ရှိမယ်ဆိုရင် သတ်ပစ်တယ်။ (ကျူးကျော်လိုပေမယ့်) မစွမ်းနိုင်သူကိုလည်း သေစေချင်တယ်။ အဲဒီလို နတ်မျိုးပါ’ (သုတ္တန်-၄၅ ၁၊ ၄၀)။ ‘မာနတ် ဆိုတာ ကာမာဝစရနတ်ပြည်ကို အစိုးရတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဗြဟ္မာပါရီသဇ္ဇာ ဘုံကိုတောင် အုပ်စိုးနိုင်စွမ်းရှိတယ် (ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ၊ ၂၁၇)’။

ဗောဓိပင်အောက်မှာ

ဇာတကအဋ္ဌကထာ (ဇာ-၄၅ ၁၊ ၈၃)နဲ့ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ (စာ၊ ၁၀) မှာ မာရ်နတ်ဟာ နဂါးဂဠုန်တွေပါတဲ့ စစ်တပ်ကြီးနဲ့အတူ ကိုယ်တိုင်လည်း လက်မောင်းတစ်ထောင် ဖန်းဆင်း၊ ဝိရိမေခလာ အမည်ရှိတဲ့ နတ်ဆင်ပြောင်ကိုစီးပြီး ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိပင်အောက်မှာ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကိုရောက်တော့မယ့် သူတော်စင် ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာကို လာရောက် နှောင့်ယှက်တိုက်ခိုက်ပေမယ့် မာရ်နတ် ထွက်ပြေးရပုံကို သရုပ်ဖော်တယ်။ ကျမ်းဂန်တွေမှာ ကမန်းကတန်း ပြေးရတဲ့ မာရ်နတ်ကြီးရဲ့ ချိုင်းကြားက ကျ

ကျန်ခဲ့တဲ့ ဗေလုဝစောင်းကို သကြားမင်းက ကောက်ယူပြီး ပဉ္စသီခနတ်သားကို ပေးပုံ (သုတ္တန်-၄၅ ၂၊ ၁၂၁) ထိ အသေးစိတ် ဆိုပါတယ်။

အယူအဆတစ်မျိုး

အချို့ သုတေသီတွေက မာရ်နတ်က အဲဒီလို လာရောက်ပြီး တိုက်ခိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆဟာ ရှေးဦး ပါဠိတော်တွေရဲ့ အဘော်နဲ့ မညီဘူးဆိုပြီး အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး ယူလိုကြတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပါဠိပညာရှင် ရေးစ်ဒေးဗစ်က ‘နှစ်ပေါင်းများစွာ ဒုက္ခရုစရိယကို ကျင့်ပြီးနောက် ဗောဓိဉာဏ်ကိုရခါနီးမှာ တစ်ချိန်က ထီးနန်းရဲ့သာယာပုံ၊ ကြွယ်ဝမှုနဲ့ အာဏာတို့ရဲ့ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းပုံတွေ အတွေးထဲကို ဝင်လာရာကနေ မိမိရှာဖွေနေတာဟာ တကယ်ရှိရဲ့လားလို့ သံသယ ဖြစ်မိပေမယ့် အဲဒီည နေဝင်ချိန်မှာ အဲဒီ သံသယတွေကို အကြွင်းမဲ့ အောင်နိုင်ပြီး ဗောဓိဉာဏ်ကို ရသွားတယ်’ (၎င်းရေး၊ ဗြိတိသျှစွယ်စုံကျမ်း၊ ‘ဗုဒ္ဓ’ ဆောင်းပါးကို ဖတ်ပါ) လို့ ဆိုတယ်။

ဒီအယူအဆကိုပဲ အခြေခံဖွယ်ရှိတဲ့ အိန္ဒိယက ရေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဝင် စာအုပ်ငယ်တစ်ခုမှာ ‘မင်းသိဒ္ဓတ်ဟာ တစ်ခါမှာ တကယ်မရှိတာ အတွက် မိသားစုနဲ့ ထီးနန်းကို စွန့်ခွဲမိလေသလားလို့ သံသယဝင်မိပေမယ့် မိမိပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ လန်းဆန်းနေတဲ့ သစ်ပင် ပန်းမန်တွေ၊ ပျော်ရွှင်နေကြတဲ့ ကျေးငှက် သာရကာတွေဟာ သူတို့ကို အဲဒီလို ပျော်ရွှင်လန်းဆန်းစေတဲ့ ကမ္ဘာမြေရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ သဘာဝအားဖြင့် တည်ရှိတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကို သိနေကြတာပဲလို့ နားလည်သွားတဲ့အတွက် သံသယတွေ ပျောက်ပြီး ဒီလျှို့ဝှက်ချက်ကို တွေ့အောင်ရှာဖို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြု ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ် (Gautama The Story of Lord Buddha, p. 50)’ လို့ စာပန်းချီဖွဲ့ပြီး ရေးခြယ်ခဲ့ပါတယ်။

မာရ်ငါးမျိုး

မာရ်ဆိုတဲ့ ပါဠိပုဒ်ကို ရှေးဟောင်းပါဠိတော် တော်တော်များမှာ ‘ခန္ဓာငါးပါး၊ ကိလေသာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ ဆိုတဲ့ အဘိ သင်္ခါရ၊ သေခြင်းတရား၊ ဒါတွေ အားလုံးကို ချုပ်ပြောရင် မွေးသေ စက်ဝန်းမှ

၃၂၈ အရှင်ကေလာသ(USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

လွဲပြန်ပြီ

၄။ ဒီစာပိုဒ်ကလည်း ထေရဝါဒ မဟုတ်ပါဘူး။ ထေရဝါဒမှာ ပဋိသန္ဓေ နေပုံ ၃ မျိုး ပြဆိုတယ်။ ၁။ သံသေဒဇ = ရေပုပ် ငါးပုပ် စသည်မှာ သန္ဓေတည်တဲ့ ပိုးလောက်လို သတ္တဝါတွေ။ ၂။ ဩပပါတိက = ခန္ဓာ ကိုယ် အထင်အရှားဖြစ်သူတွေ (ကမ္ဘာဦးလူသားနဲ့ နတ်ဗြဟ္မာတွေ)။ ၃။ ဂဗ္ဘသေယျက = အမိဝမ်းမှာ ကိန်းတဲ့ သတ္တဝါတွေ (ဇလာဗုဇ = သား အိမ်မှာ သန္ဓေတည်တဲ့ လူ၊ ဝေလငါးစတဲ့ သတ္တဝါတွေနဲ့၊ အက္ခဏဇ = ဥမှာ သန္ဓေနေတဲ့ ငှက်၊ မိကျောင်း စတဲ့ သတ္တဝါတွေ)။ ဘယ်လိုပဲ သန္ဓေနေနေ ခန္ဓာ အသစ်ကို ရရင် ဇာတိဒုက္ခကို ရတာပဲ။

ဘယ်ကျမ်းဂန်မှာ ပါသလဲ

၅။ ဒီစာပိုဒ်ကလည်း ထေရဝါဒနဲ့ လုံးလုံးလျားလျား ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ဘုရား ရဟန္တာတွေမှာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဆိုတဲ့ ဒုက္ခရဲ့ ရင်းမြစ်တွေ ချုပ် ပြီး ဖြစ်လို့ ဇာတိအသစ် မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရပြီးခန္ဓာငါးပါးရဲ့ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိနဲ့ မရဏဒုက္ခကို ခံစားရပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ တစ် ခါတစ်ခါ ခေါင်းကိုက်တယ် (အပါန ၁၊ ၃၉)။ ခါးလည်း နာတတ်တယ် (ပိဋိ မေ အာဂိလာယတိ၊ ဒီ ၃၊ ၁၇၅)။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓမှာ ခန္ဓာ ငါးပါးရှိလို့ပဲ။ ‘ဝေဒနာမှား အရှိန်လျော့လာမှု၊ အရှိန်ကုန်ဆုံးမှုကို ဇရာ မရဏ ဒုက္ခ အရကောက်’ ယူ ရမယ်လို့ ဘယ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ကျမ်းတွေမှမှ မပွင့်ဆိုပါဘူး။ □

We are what we think. All that we are arises with our thoughts. With our thoughts, we make the world.

ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ စိတ်ကြံဟာ ကျွန်ုပ်တို့ပါပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဖြစ်နေတာ အား လုံးဟာ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်လာတာ။ စိတ်နဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ လောကကို ဖန်တီးပါတယ်။

၉၂။ အဓမ္မဝါဒီ မေးခွန်းကို သည်းခံပါ

ဩဂုတ် ၁၀၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် သံဃာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ ဘုရား၊
မကြာမီက ပြည်ပတွင် ထုတ်ဝေသော သတင်းစာတစ်စောင်မှာ ဓမ္မ ဆောင်းပါးကို တပည့်တော် ဖတ်မိပါသည်ဘုရား။ အဆိုပါ သတင်းစာပါ ဓမ္မဆောင်းပါးတွင် အောက်ပါအချက်များကို မရှင်းလင်းပါသဖြင့် ဖြေ ကြားပေးစေချင်ပါသည်။ ဆောင်းပါး၏ အစအလယ်အဆုံး သုံးပါးလုံး တွင် ခလုတ်တိုက်စရာတွေ အများကြီး ပါနေသော်လည်း တပည့်တော် မျက်စိ စပါးမွှေးစူးမိသော စာပိုဒ်တစ်ချို့ကိုသာ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ထေရဝါဒစစ်စစ်တို့ သို့လောန္ဒိဟ မဖြစ်စေရန် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ မျက်နှာကိုသာကြည့်၍ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကို ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဖော်ပြပေးပါ အရှင်ဘုရား။

၁။ ဘုံ ၃ ပါး သံသရာလည်၍ ရရှိသော၊ ထိုထိုဘဝများသည် ရိုးသား ဖြူစင် ယဉ်ကျေးမြင့်မြတ်သူဟူသော အရိယာသူတော်စင် (ဥတ္တရိ မနုဿ)အဖြစ်ကို မရနိုင်သော၊ လူကို ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ပိစေသော၊ မစင် ဘင်ပုပ်ကဲ့သို့ စက်ဆုတ် ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော၊ ကံက မွေးဖွားပေးသော၊ ကံသာလျှင်အမိ ကံသာလျှင် အဖဖြစ်သော ဘဝများ ဖြစ်ကြသည်။

၂။ ဒုက္ခအရကောက်ရာတွင် ကိုယ်စိတ် ၂ ပါးဆိုင်ရာ ခံစားချက် အဆိုး များ (ဒုခမ)သည် အရယသစ္စာထိုက်သော ဒုက္ခ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကိလေသာ ကံ ပိပါတ်တို့ သံသရာလည်သော ပြုရပ်ဆိုး ပြုရပ်မှားများနှင့် ဖြစ်ရပ် ဆိုး ဖြစ်ရပ်မှားများ (ဒုကရ) သည်သာ သံသာရဝဋ်ဒုက္ခဟု အရ ကောက်ယူသင့်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ခံစားချက် ကောင်း သော်လည်း ပြုရပ်မှားခဲ့လျှင် လူ့ငြိမ်းချမ်းရေး ပျက်ပြားစေ နိုင်သော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ရူပ အရူပ ဘာဝနာများ ပွားများလျှင်လည်း ဝေဒနာကောင်းကို ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကာမသညာ ချို့တဲ့မှုကြောင့် လူလိုအပ်

၃၂၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ချက်များ မပြည့်မီတော့ဘဲ လောကကို စောင့်ရှောက်နိုင်စွမ်း မရှိသူ အဖြစ် ရရှိသဖြင့် လူ မပြုသင့်သော ပြုရပ်များများ ပင် ဖြစ်ကြသည်။

၄။ သေပြီးနောင် အမိဝမ်းတွင် ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း ဒုက္ခကို ဇာတိ ဒုက္ခဟု ဖွင့်ဆိုလျှင် ခံစားချက် မကောင်းသော ဝေဒနာဒုက္ခသာ ဖြစ်ပါမည်။ ဥပပတ္တိပဋိသန္ဓေအဖွင့်နှင့် ညှိကြည့်လျှင် အမိဝမ်းတွင် မေနေရသဖြင့် ဇာတိဒုက္ခမှ အလိုအလို လွတ်မြောက် နေပါလိမ့်မည်။

၅။ လူ့ဗီဇခန္ဓာ၏ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းကို ဇရာ၊ သေဆုံးခြင်းကို မရဏ ကောက်ယူလျှင် ဘုရား ရဟန္တာတို့တွင် အသက်ရှင်နေစဉ် အတွင်း ဇရာ မရဏဒုက္ခ မချုပ်ပါ။ ဝေဒနာများ အရှိန်လျော့လာမှု၊ အရှိန်ကုန်ဆုံးမှုကို ဇရာ မရဏ ဒုက္ခ အရကောက်လျှင်မူ ဘုရား ရဟန္တာတို့တွင် အသက်ရှင် နေစဉ်အတွင်း ကိလေသာ ထကြွ လွန်ကျူး ကိန်အောင်းခြင်း မရှိတော့သဖြင့် ဇရာ မရဏ ဒုက္ခ ချုပ်ကာ ဒုက္ခနိရောဓ ဆိုက်နေမည် ဖြစ်ပါသည်။

မောင်ပေါ်တင်

သည်းခံပါ

မေးခွန်းမှာပါတဲ့ ကောက်နုတ်ချက်တွေကို အာရုံစိုက် လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ ၁၉၈၃ ခုနှစ်လောက်က အဓမ္မဝါဒအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခံထားရတဲ့ ဆူးလေဦးမြင့်သိန်းရဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုတာနဲ့ ဆင်တူနေကြောင်း သတိပြုလာမိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အဓမ္မဝါဒနဲ့ ပတ်သက်နေတဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေကို နောင်အခါ ဖြေကြားမည် မဟုတ်ပါကြောင်း ဝက်ဘ်ဆိုက် ဖန်တီးသူတွေကို အသိပေးလိုက်ပါတယ်။ ခုတစ်ကြိမ်တော့ မေးခွန်းမေးသူ စိတ်ချမ်းသာစေဖို့ ဖြေပေးလိုက်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ထေရဝါဒ မဟုတ်

၁။ ဖော်ပြပါ ဝါကျထဲက ဝိသေသနပုဒ် ၇-ခု ပါရှိရာမှာ ပထမ ဝိသေ

၉၂။ အဓမ္မဝါဒီ မေးခွန်းကို သည်းခံပါ

၃၂၇

သနပုဒ် ‘ဘုံ ၃ ပါး သံသရာလည်၍ ရရှိသော’ကို (နောက် မှာရှိနေတဲ့ တစ်ချောင်းပုဒ်ကို ရိုက်မှား သို့မဟုတ် မလိုအပ်ဘဲ ထည့်တယ်လို့ ယူဆလျက်) ‘ထိုထိုဘဝများသည်’ နဲ့ တွဲပြီး အဓိပ္ပာယ်ဖော်ကြည့်ရင် ‘ဘုံ ၃ ပါး သံသရာလည်၍ ရရှိသော ထိုထိုဘဝများသည် ရိုးသား ဖြူစင် ယဉ်ကျေး မြင့်မြတ်သူဟူသော အရိယာသူတော်စင် (ဥတ္တရိမနုဿ) အဖြစ်ကို မရနိုင်သော ဘဝများဖြစ်သည်’လို့ ဖြစ်မယ်။ ဒီအဓိပ္ပာယ်မျိုး ဖြစ်ရင် ထေရဝါဒ မဟုတ်ဘူး။ ထေရဝါဒ အဓိပ္ပာယ်မှန်ကန် လိုပါ ‘လူ့ဘုံမှာရောက်နေတဲ့ စာဖတ်သူဟာ တကယ်ကျင့်ရင် ဒီဘဝမှာ ရဟန္တာ (ဥတ္တရိမနုဿ) ဖြစ်နိုင်တယ်။ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ အပါယ်ဘုံ ရောက်နေရင်တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

တစ်ခြားစီပါ

၂။ ထေရဝါဒမှာ အရိယာစွာ ထိုက်သော ဒုက္ခ မထိုက်သော ဒုက္ခရယ်လို့ ခွဲပြတာ မကြားဖူးပါဘူး။ ခန္ဓာကို ရရင် ဒုက္ခဆိုတာ ရှိတာပဲ။ လောကမှာ ဒုက္ခတည်ရှိတယ် ဆိုတာကိုက သစ္စာတရားပါပဲ။ သုခဝေဒနာ (ကောင်းတဲ့ ခံစားမှု)ဟာ ဖောက်ပြန်သွားတဲ့အခါ ဆင်းရဲခြင်းရဲ့ အကြောင်း ဖြစ်လို့ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ။ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ နှစ်မျိုးက ခံစားမှု သဘာဝတူလို့ ဒုက္ခဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ (ကောင်းမကောင်း ခံစားမှု)နဲ့ ကြွင်းတဲ့ သင်္ခါရတရားတွေကတော့ ဖြစ်ပျက်တွေနဲ့ နှိပ်စက်ခံရလို့ သင်္ခါရဒုက္ခ စသည်ဖြင့် ဒုက္ခတွေ အမျိုးမျိုးရှိပြီး အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ ဒုက္ခသစ္စာထဲမှာ ပါတယ် (ပဋိသံ-၄၅ ၁၊ ၁၁၃)။ ဘယ်ကျမ်းဂန် ဘယ်တရားအသိနဲ့ ရတာလဲ။

ဘာမှ မဆိုဘူး

၃။ ဒီစာပိုဒ်က ထေရဝါဒနဲ့ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်တာကို အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို သင်ဖူးတဲ့ ကိုရင်ငယ်ကလေးကအစ သိပါတယ်။ မဟာယာနတွေက ဘုန်းကြီးတို့ ထေရဝါဒကို ကိုယ်ကျိုးဆန်တယ်၊ လောကကို မစောင့်ရှောက်ဘူးလို့ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တာတွေကို သွားပြီး အမှတ်ရမိသေးတော့တယ်။

၃၃၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဆက်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အကျိုးကို များစွာဆောင်ပေးသည်ဟု အနန္တ သူရိယ အမည်နှင့် သမီးတော် ကျောင်းတော်သည် နှင့် ဆောက်နှင့် တော်မူ၏ (တွင်းသင်းသစ်၊ တ-တွဲ၊ စာ-၁၃၀)။

ပေါင်လောင် ရှင်ကဿပဟာ ထီးလင်းမြို့စီရင်စု ပေါင်လောင်ရွာ ဇာတိဖြစ်ပြီး ပုဂံမြို့တောင်ဖက် ခရီးတစ်တိုင်ကျော် ကွာမှာရှိတဲ့ တောရ ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတယ် (ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၊ စာကိုယ်အမှတ်၊ ၃၃၀)။ စစ်ကိုင်းခရိုင်၊ မြောင်နယ်ရှိ ရွှေပေါင်လောင် ဘုရားကျောက်စာ အရ မြောင့်မြို့နယ်၊ ကျောက်ရစ်ရွာဇာတိ၊ သက္ကရာဇ် ၅၂၀ ဖွား၊ ငယ် မည် 'ငပေါင်လောင်သင်' ဖြစ်တယ်။

ပေါင်လောင်အရပ်မှာ သာသနာပြုစဉ် ပေါင်လောင်လူမျိုးတို့ ရိုသေ ကိုင်းညွတ်ခံရလို့ 'ပေါင်လောင်ရှင်'လို့ တွင်တယ်။ သီဟိုဠ်နိုင်ငံ အနွဲ့ အပြားသို့ ဘုရားဖူးကြွပြီး သီဟိုဠ်မှ ဓာတ်တော် ၃၇-ဆူနှင့် မေးရိုး တော်တစ်ဆူ ပင့်ခဲ့လို့ အဲဒီဓာတ်တော်တွေကို ဌာပနာပြီး အထက် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခွင်မှာ ဘုရားစေတီတွေ တည်တယ်။ မိမိ ဘုရားတည် ထားတဲ့ အရပ်တွေမှာ လှည့်လည် သီတင်းသုံးတယ်။ (ဇာတကပါဠိ နိဿယနိဒါန်း၊ စာ-၁၀)။

ပေါင်လောင် အရှင်ကဿပဟာ ပုဂံခေတ်က ရဟန္တာအဖြစ် ထင် ရှားခဲ့တဲ့ ဆရာတော်ပါ။ ဤအရှင် သီဟိုဠ်ကို ကြွတဲ့အခါ နတ်သိကြား တို့က ကျားယောင်ဖန်ဆင်ပြီး ပို့ပေးတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ သင်္ဘောနဲ့ လည်း ကြွတယ်။ သင်္ဘောစီးသွားစဉ် တစ်ခါမှာတော့ ပင်လယ်ထဲမှာ သင်္ဘော မရွေ့ဘဲ ရပ်နေလို့ 'မသူတော် ပါချေပြီ'ဆိုပြီး (ဒီအဆိုဟာ အချို့ဇာတကမှာ ပါတာနဲ့ တူနေတယ်) မဲချတော့ အရှင်ကဿပကိုပဲ သုံး ကြိမ်ကျလို့ သင်္ဘောပေါ်က ပစ်ချတဲ့အခါ မထေရ်ကို မိကျောင်းကြီး တစ်ကောင်က ကျောကုန်းပေါ်တင်ပြီး သီဟိုဠ်သို့အရောက် ပို့ပေးတယ်။

ပေါင်လောင်ကဿပ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ လှည့်လည်စဉ် မျက်မမြင် ဘီလူးတွေကို မေတ္တာရေချမ်းနဲ့ မျက်စိအလင်း ရစေတယ်။ ဒါကြောင့် ဘီလူးတို့က ငရမန်၊ ငတင်ကျည်း အမည်ရှိတဲ့ ဘီလူးညီနောင်ကို ဆရာ

၉၃။ အရှင်မဟာကဿပ၊ အလောင်းတော်ကဿပ

ဩဂုတ် ၁၄၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊

အရှင်မဟာကဿပမထေရ်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံပုံကို သိလိုပါသည် အရှင် ဘုရား။ မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းမှာ အရှင်မဟာကဿပဟာ ပထမသံဂါယနာ ကို ဦးဆောင် တင်တော်မူပြီးနောက် သက်တော် ၁၂၀ မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ တော်မူကြောင်းသာ ပါရှိပြီး ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လို ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည် မည်သူတွေက ဈာပနဆောင်သည်ဟု မပြဆိုပါ။ မြန်မာနိုင်ငံ အညာက အလောင်းတော်ကဿပမှာ အရှင်မဟာကဿပ၏ အလောင်းတော် ဖြစ်သည်ဟုလည်း ကြားဖူးပါသည်။ ဟုတ်ပါသလား အရှင်ဘုရား ရှင်း ပြပေးစေချင်ပါသည်။

ဒေါ်သန္တာခင်၊ ခေတ္တ ဘန်ကောက်

ပါဠိမှတ်တမ်း

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ မိမိရဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းနဲ့ အရှင်မဟာကဿပရဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို လဲလှယ် သုံးဆောင်တော်မူတယ် (သံ ၁၊ ၄၂၀)။ အဲဒီလိုလဲတာဟာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က မိမိမရှိတဲ့နောက် အရှင်မြတ်အား သာသနာနဲ့သံဃာကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းဖို့ တာဝန်ပေးတဲ့ သဘော ပါ (သံ-၄၂၂၊ ၁၈၁)။ အရှင်မဟာကဿပဟာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ (အ တိတ်ဘဝတွေကို သိနိုင်ခြင်း)၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု (နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်နိုင် ခြင်း) စတဲ့ အညိညာဉ်တွေမှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နဲ့ ထပ်တူစွမ်းရည်ရှိတယ် (သံ ၁၊ ၄၃၃)။ အရှင်မြတ်ဟာ အရှင်အာနန္ဒာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အင်မတန် ခင် မင်တယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာ သက်တော်ကြီးလို့ ဦးခေါင်းမှာ ဆံ ပင် ဖြူနေချိန်မှာတောင် 'ကုမာရက = ကောင်လေး'လို့ ခေါ်ဝေါ်ပြီး ပြစ်

တင်မူတွေ ပြုဖူးတယ် (သံ ၁၊ ၄၁၈)။ သက်တော် ၁၂၀ ရှည်တယ် (ဒီ-
ဋ္ဌ ၂၊ ၆)။ နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ပတ်လုံး အိပ်ရာပေါ်မှာ ကျောချပြီး ကျိန်း
စက်တော်မမူဘဲ နိဿရတင် ဆောက်တယ် (အံ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၂၈)။

ဖော်ပြပါ ဖွင့်ဆိုချက် နှစ်ခုအရမူ မွေးကတည်းက ခုတင်ဆောင်ရ
မလို ဖြစ်နေ၍ ယုတ္တိကို စဉ်းပါကုန်။ ပါဠိတော်နဲ့ အဋ္ဌကထာ မှတ်တမ်း
တွေထဲက ထူးခြားတာ လေးတွေကတော့ ဒါလောက်ပါပဲ။

အရှင်မဟာကဿပရဲ့ သွားတော်ဓာတ်တစ်ဆူကို သီဟိုဠ်မှာရှိတဲ့
ပဉ္စယောဇနလို့ခေါ်တဲ့အရပ် (ယခု ကိုလံဘိုနှင့် ဂေါလေမြို့ အကြားမှာ
ရှိတဲ့ Bentota)က ဘိမတိတ္ထဝိဟာရမှာ ကျောင်းတိုက်မှာ ဌာပနာထား
တယ် (စူဠဝံသ၊ အခန်း ၈၅၊ ၈၀-၈၁ ဂါထာ)။

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ယုံကြည်ခြင်းကို ခံရပြီး ဗုဒ္ဓကိုယ်စား ဗုဒ္ဓသာသနာကို
အခြေခိုင်အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူတဲ့ တတိယသံဂါယနာ ဥက္ကဋ္ဌ အ
ရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပုံကို ပါဠိစာပေ မှတ်
တမ်းတွေမှာ အပြည့်အစုံ မဖော်ပြတာကတော့ အတော်ကလေး ထူး
ခြားပြီး စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတာတော့ သေချာတယ်။

သက္ကတမှတ်တမ်း

သက္ကတဘာသာနဲ့ ရေးထားတဲ့ အသောကဝင်္ဂနိကျမ်းနဲ့ ဒိဗျာဝင်္ဂနိကျမ်း
တွေမှာတော့ အရှင်မြတ်ပရိနိဗ္ဗာန်စံပုံကို အနည်းအကျဉ်း ဖော်ပြတယ်။
ပထမသံဂါယနာတင်ပြီးတဲ့အခါ အရှင်မဟာကဿပဟာ ဗုဒ္ဓအပ်နှင်းခဲ့
တဲ့ မိမိတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ပြီးပြီလို့ ဆင်ခြင်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ ဆုံး
ဖြတ်ပါတယ်။ အရှင်မြတ်ဟာ ဓမ္မကို အရှင်အာနန္ဒာနဲ့ လွှဲအပ်ပြီး သံဝေ
ဇနိယဌာနတွေကို ကြံပြီး နောက်ဆုံး ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို ကြွပါတယ်။
အဇာတသတ်ဘုရင်နဲ့ တွေ့လိုပေမယ့် ဘုရင် အိပ်စက်နေချိန်ဖြစ်လို့
ဘုရင်ကို မနှိုးလိုတာကြောင့် ကုက္ကုဋ္ဌပါဒေရိတောင်ကို တစ်ပါးတည်း
ကြွတော်မူတယ်။ ဗုဒ္ဓသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်က အရှင်မြတ်နဲ့ လဲလှယ်
ခဲ့တဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကို မေတ္တေယျဘုရားရှင်အား လွှဲအပ်ဖို့ တာဝန်ရှိ
တဲ့အတွက် ဂူတစ်ခုထဲမှာ တင်ပလွင်ခွေ ထိုင်ပြီး ‘ဤခန္ဓာကိုယ်သည်

မေတ္တေယျဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူချိန်ထိ တည်ပါစေ’လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်
ပါတယ်။ မြေလျှင် တုန်လှုပ်ပြီး နတ်တွေက အရှင်မြတ်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်
ပေါ်မှာ ပန်းတွေနဲ့ သွန်းချပြီးနောက် တောင်ကြီးဟာ အရှင်မြတ်ရဲ့ ခန္ဓာ
ကိုယ်ပေါ်မှာ ဖုံးအုပ်သွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သင်္ကန်းကို လွှဲပြောင်း
ပေးအပ်ပြီးမှ အရှင်မြတ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူမယ်။

မကြာမီ အဇာတသတ်မင်းနဲ့ အရှင်အာနန္ဒာတို့ အရှင်မြတ်ကို ဖူး
မြော်ဖို့ တောင်ပေါ်သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ပိတ်ဖုံးနေတဲ့ တောင်
တံခါး အနည်းငယ် ပွင့်လာလို့ အရှင်မဟာကဿပရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို
တွေမြင်ကြရပါတယ်။ ဘုရင်က အရှင်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို ဈာပန ပြု
လိုပေမယ့် အရှင်အာနန္ဒာက အရှင်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ မေတ္တေယျ
ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူသည်ထိ မပျက်မစီး တည်ရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်
တော်မူလို့ မပြုဖြစ်ဘူး။ အဲဒီနောက် တောင်တံခါးကြီး ပြန်ပိတ်ဖုံးသွား
ပြီး အဇာတသတ်နဲ့ အရှင်အာနန္ဒာတို့လည်း နေရာမှ ထွက်ခွာခဲ့ကြပါ
တယ် (Erienne Lamotte, *History of Indian Buddhism*, p. 206-207)။

တရုတ်အစဉ်အလာ

တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ အစဉ်အလာအရ ကုက္ကုဋ္ဌပါဒေရိတောင်ဟာ တရုတ်
နိုင်ငံ အနောက်တောင်ပိုင်းတစ်နေရာမှာ ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အရှင်
မြတ်ကို ကြည်ညိုကြတဲ့ တရုတ်ရဟန်းတော်တွေ အဲဒီတောင်မှာရှိတဲ့
အရှင်မြတ်ကို အဖူးအမြော် ကြွလေ့ရှိကြရာမှာ အရှင်မဟာကဿပရဲ့
ကိုယ်ခန္ဓာကို တင်ပလွင်ခွေလျက် ဖူးတွေ့ကြသူတွေ အများကြီးရှိပါ
သတဲ့ (Ibid, p. 207)။

ပေါင်လောင် ရှင်ကဿပ

‘ရန်မန် ငထွေးကို အမှုတော် ကိုတွင်ပေသည်ဟု အားရတော်မူ၍ အ
နန္တပစ္စည်း ဟူသောအမည်နှင့် ဆုလပ်ပေးတော်မူ၏။ တိုင်းစွန်ပြည်နား
ခိုးသားစားမြဲ သူပုန်သူကန်ရှိရာ စေတော်မူတိုင်း အောင်ဘန်များ၍ ရ
သည့် ဆုလပ်များနှင့် ရှင်ကဿပတွင်သော ပေါင်လောင်ရှင်ကို ဆရာပြု
၍ ဘုရားသိမ်ကျောင်း ကောင်းမှု အလျှက်ပည်းစာရင်းများကို လျှောက်

၃၃၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သိက္ခာတင်ပြီးရင် ရဟန်းဖြစ်သွားတာပဲ။ သိက္ခာတင်ရာမှာ ‘ဝတ် ဥတ် ကမ္မဝါ ပရိသာ သီမာ သမ္ပတ္တိ’ ဆိုတဲ့ အင်္ဂါငါးချက် ပြည့်စုံရတယ်။

၁။ ဝတ် = ဝတ္တု = သိက္ခာတင်မယ့် ပဉ္စင်းလောင်းဟာ အသက် ၂၀ ပြည့်ခြင်း၊ မိဘတွေ ခွင့်ပြုခြင်း၊ နှုနာရောဂါ မရှိခြင်း စတဲ့ အရည်အချင်းတွေ ပြည့်မီရမယ်။

၂။ ဥတ် = ဥတ္တိ = ဥတ် (သံဃာကို သိစေခြင်း) တစ်ကြိမ်နဲ့ ကမ္မဝါစာ (ပြန်တမ်း = ကြေညာချက်) သုံးကြိမ်၊ ပေါင်း လေးကြိမ် ရွတ်ဖတ်ပြီး ရဟန်းခံရမယ်။

၃။ ကမ္မဝါ = ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ဆဲမှာ ပုဒ်ပါဌ်ကို ကျော်ဖတ်တာ၊ မပီမသ ဖတ်တာမျိုး မဖြစ်ရ။

၄။ ပရိသာ = အာပတ်စင်ကြယ်တဲ့ ရဟန်းစစ် အနည်းဆုံး ငါးပါးဟာ နှစ်တောင်ထွာ အတွင်းမှာ ရှိနေရမယ်။

၅။ သီမာ = ရဟန်းခံတဲ့သိမ်ဟာ ဝိနည်းနဲ့ ညီတဲ့ သိမ်ဖြစ်ရမယ်။

သိက္ခာချ ဆဋ္ဌင်္ဂီ

သိက္ခာချဆိုတာ တင်ထားတဲ့ (= ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ကျင့်သုံးနေတဲ့) သိက္ခာပုဒ်တွေကို ပြန်စွန့်တာ။ နည်းမှန်လမ်းကျ သိက္ခာချမှ လူပြန်ဖြစ်တယ်။ သင်္ကန်းအစား ပုဆိုး သို့မဟုတ် ဘောင်းဘီကို လဲဝတ်လိုက်ရုံနဲ့ လူပြန်ဖြစ်မသွားဘူး။ ‘စိတ် ခေတ် ကာလ ပယောဂနှင့် ပုဂ္ဂလ ဝိဇာ ဤခြောက်ဖြာ သိက္ခာကျကြောင်းတည်း’ လို့ အင်္ဂါခြောက်ချက် ရှိတယ်။

၁။ စိတ် = သိက္ခာကို ချလိုစိတ် သို့မဟုတ် လူထွက်လိုစိတ် အမှန် တကယ်ရှိမှ သိက္ခာကျတယ်။ ကိုယ့်ဆန္ဒ မပါဘဲ တစ်စုံတစ်ဦးက အာဏာနဲ့ ခြိမ်းခြောက်ပြီး သိက္ခာချခိုင်းလို့ သိက္ခာ မကျဘူး။

၂။ ခေတ်ဆိုတာကို ပြီးမှ သီးသန့် ရှင်းပြမယ်။

၃။ ကာလ = သိက္ခာကို စွန့်ပါ၏လို့ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနဲ့ သိက္ခာချရတယ်။ သိက္ခာချရင် ကောင်းမှာပဲ။ သိက္ခာ ချပြီးပြီ၊ ချမယ်လို့ မလုပ်ရဘူး။

၄။ ပယောဂ = သိက္ခာကို စွန့်ပါ၏လို့ နှုတ်ကဆိုမှ သိက္ခာကျတယ်။

၉၃။ အရှင်မဟာကဿပ၊ အလောင်းတော်ကဿပ

၃၃၇

တော်အား လှူလိုက်တယ်။ ဆရာတော်အပြန်မှာ သီဟိုဠ်က မဟာစေတီ ပုံ၊ လောဟပါသာဒ (ကြေးပြာသာဒ)ပုံ၊ ဓာတ်တော်မေ့တော်၊ မဟာဗောဓိ ညောင်စေတီ မြန်မာပြည်ကို ယူခဲ့တယ်။ ပေါင်လောင် အရှင် ကဿပမထေရ်ဟာ နရပတိစည်သူ မင်းကြီးရဲ့ ဆရာပြု ကိုးကွယ်ခံရ တယ် (သာသနာလင်္ကာရစာတမ်း၊ စာ- ၁၁၄)။

ဒီအရှင်ဟာ ၁။ ခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယဟောင်း (ပိဋကတ်တော်သမိုင်း၊ စာကိုယ်အမှတ်၊ ၇၆၀) ၂။ သဟဿရံသီ ခေါ်တဲ့ ဗောဓိဝင်ဋီကာကျမ်း တွေကို ရေးခဲ့တယ် (ယင်း၊ ၃၃၀)။ ဗောဓိဝင်ဋီကာ နိဂုံးအရ နရပတိ စည်သူမင်းရဲ့ သားတော် သီခဝိဇယမင်းက ယင်းဋီကာကို သက္ကရာဇ် ၅၆၅-ခု ပေရွက်ပေါ်မှာ ရေးတင်တယ်။ ပုဂံမြို့ တောင်ဘက် တစ်တိုင် ကျော် ကွာဝေးတဲ့ တောရကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးစဉ် ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌ ကထာနိဿယကို စီရင်ခဲ့ကြောင်း ကဿပကျောင်း ကျောက်စာမှာ ဆို တယ် (မဟာဒွါရနိကာယ သာသနဝံသဒီပနီ၊ စာ၊ ၉၂)။

‘မဟာဒွါရနိကာယ သာသနဝံသဒီပနီ’ကျမ်း အဆိုကို အခြေခံပြီး ပေါင်လောင် ရှင်ကဿပနဲ့ ပတ်သက်ဖွယ်ရှိတဲ့ ပုဂံကျောက်စာ အချို့ကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ ပိဋကတ် အလွန် တတ်ကျွမ်းသူ၊ ဘုရင်တွေ မှူး မတ်တွေ ကြည်ညို ကိုးကွယ်ခံရသူ၊ ပုဂံမင်း (သက္ကရာဇ် ၅၇၇ မှာ ဖြစ်လို့ နားတောင်းများမင်း ဖြစ်ဖွယ် ရှိတယ်)က အတန်တန် ပင့်လို့ ပုဂံကို ကြွရောက်ပြီး ဘုရင် ခံစားနေရတဲ့ ရောဂါကို ပျောက်အောင် ကုသပေးတဲ့အတွက် ဘုရင်က ထီးဖြူဆောင်းပြီး ပူဇော်ခံရသူ၊ တော ကျောင်းဂိုဏ်းကို စတင်တည်ထောင်သူအဖြစ် တွေ့ရကြောင်းပါ။

တောင်ငူမြို့ မြို့ထောင့်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသီရိသံဝရထေရ် ရေးစီရင်တဲ့ အလောင်းတော်ကဿပသမိုင်းကျမ်းအရ သက္ကရာဇ် ၇၆၃ ခုနှစ် နန်းတက်တဲ့ ရွှေနန်းစံ ပထမင်းခေါင်းကြီး လက်ထက် တောင် ကြားရွာ ဇာတိလို့ ဆိုတယ်။ သီဟိုဠ်မှာ ပညာသင်ယူ တတ်မြောက်ပြီး ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ချင်းတွင်းမြစ်ရဲ့ အရှေ့ဖက်ကမ်း ရွှေလှေအရပ်မှာ စာပေ ပို့ချခဲ့ကြောင်း သိရတယ်။

၃၃၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၉၄။ သိက္ခာခွင့်၊ ဖော်ပုဒ်ကြောင့် သရဏဂုံမပျက်

အလောင်းတော်ကဿပ

တစ်ခါသော် မြင်းမူတောကျောင်းမှ အမြင့်တောကျောင်း၊ တုံတောကျောင်းမှ ဖြတ်၍ ယောနယ်ဖက်သို့ သာသနာပြုကြွအသွား ပုံညာတောင်နှင့် မဟူတောင်တို့ဆိုရာ ယခုအလောင်းတော်ကဿပနေရာမှာ ပေါင်လောင်ကဿပအရှင်မြတ် ပျံလွန်တော်မူတယ်။ အနီးအနား ရွာသားများ၊ ကိုးကွယ်သူ ဒါယကာများက ကောင်းစွာ သင်္ဂြိုဟ်ကြပြီး အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကိုယ်စားပုံတော် အလောင်းတော်သဏ္ဍာန် တည်ထားကိုးကွယ်ရာမှ အလောင်းတော်ကဿပလို့ ဝေးနီးအန့် ကျော်စောလာတယ် (ဇာတကပါဠိနိဿယနိဒါန်း၊ စာ-၁၂)။

ဒါကတော့ ဘုန်းကြီး လေ့လာမိသလောက်ပါပဲ။ အလောင်းတော်ကဿပနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သမိုင်းအဆို ကွဲလွဲမှုတွေ ရှိတယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ နားလည်ဖို့ဆိုရင် ဆက်လက်ပြီး ရှာဖွေ လေ့လာဖတ်ရှုသင့်ပါတယ်။

သုံးသပ်ချက်

မူတင်ဆောင်တောဒဂ်ရ အရှင်မဟာကဿပဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ အလွန်ထင်ရှားတယ်။ ထင်ရှားသူတွေရဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေမှာ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ရပ်ဆန်းတွေ ပါနေလေ့ရှိ တတ်တယ်။ အရှင်မဟာကဿပ အစစ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗိဟာပြည်နယ် တစ်နေရာမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ ပိုဖြစ်နိုင်တယ်။

တရုတ်နိုင်ငံက အရှင်ကဿပနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံက ပေါင်လောင်အရှင်ကဿပတို့က အတူသာဝကကြီး အရှင်မဟာကဿပနဲ့ ပတ်သက်နိုင်ဖွယ် မရှိပါဘူး။ အင်း၊ ပေါင်လောင် အရှင်ကဿပဟာ ပုဂံခေတ်က ရဟန္တာအနေနဲ့ အလွန် ထင်ရှားတဲ့ ဘုရင်ကိုးကွယ်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လို့ ထူးဆန်း ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့အတူ နောင်အခါ အလောင်းတော်ကဿပ ဖြစ်လာတယ်ဆိုရင်တော့ မငြင်းသာပါဘူး။ □

ဆုံးလယ် စခန်း ထပ်လျက်ပြွမ်း ကြိုးလွန်းပမာ ရုပ်ခန္ဓာ။
အစအဆုံး သိဆက်ကိုး ရွဲလုံးပမာ နာမ်ခန္ဓာ။
(ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း၊ စာ-၁၄၁)

ဩဂုတ် ၂၄၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊
ဆန်ဖန်ရန်စွကိုမှာ နေတဲ့ တပည့်တော်၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ပြီးခဲ့တဲ့ နွေရာသီက ကျောင်းတကျောင်းမှာ ၅ ရက်ကြာ ဒုလ္လဘရဟန်း ပြုခဲ့ပါသည်။ လူထွက်ရန် သိက္ခာချသည့်အခါ ‘ဘုရားကို စွန့်ပါ၏၊ တရားကို စွန့်ပါ၏၊ သံဃာကို စွန့်ပါ၏’ ဟု ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်က တိုင်ပေးသည်ကို လိုက်ဆိုရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မိသားစုကို စောင့်ရှောက်ရန် ရဟန်းဘဝမှ လူ့အဖြစ်ကို ပြန်သွားခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး ဘုရား တရား သံဃာကို စွန့်ခြင်း မဟုတ်ပါကြောင်း ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်အား လျှောက်သော်လည်း ဆရာတော်က ‘ကျုပ်ခိုင်တဲ့ အတိုင်းပဲ ဆိုစမ်းပါ’ ဟုသာ ပြန်ပြောကြောင်း သိရပါသည်။ ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းသူ တပည့်တော်ရဲ့ မိတ်ဆွေမှာ သရဏဂုံ ပျက်ပြီအထင်နှင့် စိတ်မ ကောင်း ဖြစ်နေပါသည် ဘုရား။ သို့ဖြစ်ပါသဖြင့် သိက္ခာချလျှင် သရဏဂုံ ပျက်မပျက် မေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

အောင်ရဲကျော်

မလိုအပ်ဘဲ ချဲ့တယ်လို့တော့ အပြစ်မတင်ပါနဲ့။ သိက္ခာတင်ပုံကို အမြဲကလောက် ပြလိုက်ရင် သိက္ခာချပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုပြည့်စုံစွာ နားလည်သွားမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ သည်းခံပြီး ဖတ်ကြည့်ပါ။ ဖတ်ပြီးရင် သရဏဂုံ ပျက်မပျက် လုံးဝ ရှင်းလင်းသွားရုံမက ဆင်ခြင်စရာလည်း ရသွားပါလိမ့်မယ်။

သိက္ခာတင် ပဉ္စင်

ရဟန်းဘဝနဲ့ သီလသိက္ခာပုဒ်တွေကို ဆောက်တည်နိုင်အောင် အခြားသံဃာတွေက ဆောင်ရွက်ပေးတာကို သိက္ခာတင်တယ်လို့ နားလည်ပါ။

၉၅။ ကျမ်းဂန်လာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်များ

စက်တင်ဘာ ၁၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော်များဘုရား၊

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရနှင့်စပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အကျယ်တောကြားချက် ပါသည့် သုတ္တန်အမည်နှင့် မြန်မာပြန်ကို သိလိုပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ယင်းသုတ္တန်၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကိုပါ ရလိုပါသည်။ အရှင်ဘုရားတို့ ဘာသာပြန်ပေးနိုင်လျှင် ပြန်ပေးစေလိုပြီး ဘာသာပြန်ပြီးသား ရှိလျှင် လည်း ရနိုင်သည့် နေရာကို ညွှန်းပေးစေလိုပါသည်။ လက်မထပ်မီ နှစ် ဦးသဘောတူ ကာမဆက်ဆံပါက နှစ်ဦးလုံး ကာမေသုကံ မြောက် မ မြောက်လည်း သိလိုပါသည်။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြတ်စွာဘုရား မည်သို့ တောကြားပါသနည်း။

ရိုသေလျက်

ဝေယံဘုန်း

နှစ်ဦးသဘောတူ ပြုရင်

ကာမေသု-ဆိုတာ ဒီနေရာမှာ မေထုန်ကိစ္စ သို့မဟုတ် ကျားနှင့်မ လိင် ဆက်ဆံမှု၊ မိစ္ဆာစာရ-ဆိုတာ မှားယွင်း ဖောက်ပြန်စွာ ပြုကျင့်တာလို့ပဲ ယူရတယ် (မ-၄ ၁၊ ၂၀၃။ အဘိ-၄ ၂၊ ၃၈၅။ ပဋိသိ-၄ ၁၊ ၂၀၄)။ အိမ်ရာ တည်ထောင် လူ့ဘောင်မှာ နေကြသူတွေအဖို့ ကာမ ဆက်ဆံ တာဟာ သဘာဝနိယာမဖြစ်လို့ အပြစ်မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် လူမှုကိုယ် ကျင့်တရား သတ်မှတ်ချက်၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ သူတော်ကောင်းတို့ မနှစ် သက်ခြင်းဆိုတဲ့ အကန့်အသတ် စည်းကမ်းဘောင်ကို ကျော်လွန်ပြီး ပြု မှုတဲ့အခါ စိတ်ပိုင်းဘဝ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးတဲ့အတွက် အပြစ် ဖြစ်ရ တယ်။ ကျမ်းစာအရ ယောက်ျားတွေအဖို့ မသွားကောင်းတဲ့ မိန်းမ ၂၀၊ မိန်းမတွေအဖို့ မသွားကောင်းတဲ့ ယောက်ျား ၁၂ နဲ့ သွားလာ (မိတ်)

၉၄။ သိက္ခာစွန့် ခေတ်ပုဒ်ကြောင့် သရဏဂုံ မပျက် ၃၃၇

ဘယ်ဘာသာစကားကိုမဆို အသုံးပြုနိုင်တယ်။ လက်ဟန် ခြေဟန် နဲ့ ဖြစ်စေ စာရေးလို့ ဖြစ်စေ သိက္ခာ မချကောင်းဘူး။

၅။ ပုဂ္ဂလ = သိက္ခာချရာမှာ သိက္ခာချသူရော၊ သိက္ခာချခံ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ မရှားသွပ်သူ စိတ်မှန်သူ အရွယ်ရောက် နားလည်နိုင်သူ ဖြစ်ရတယ်။ လူထံမှာဖြစ်စေ ရဟန်းထံမှာဖြစ်စေ သိက္ခာချနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ဆင့် ဝေလ္လတ်ပြီး မလုပ်ရ၊ ကိုယ့်ရှေ့မှာ ရှိနေရမယ်။

၆။ ဝိဇာ (ဝိဇာနန) = သိက္ခာချသူ ဆိုနေတဲ့ ခေတ်ပုဒ်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သိက္ခာချခံ ပုဂ္ဂိုလ်က ထိုသူ ဆိုနေဆဲမှာ စကားလုံးတိုင်းကို ချက် ခြင်း နားလည်ရမယ်။

ခေတ်ပုဒ်များ

ခေတ်ပုဒ်ဆိုတာ သိက္ခာချဖို့ ဆိုရတဲ့ စကားလုံးတွေ သို့မဟုတ် ဝါကျ တွေကို ပြောတာ။ ခေတ်ပုဒ် ၂၂ မျိုး ရှိတယ် -

- ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ = ဘုရားကို စွန့်ပါ၏။
- ဓမ္မံ ပစ္စက္ခာမိ = တရားကို စွန့်ပါ၏။
- သံဃံ ပစ္စက္ခာမိ = သံဃာကို စွန့်ပါ၏။
- သိက္ခံ ပစ္စက္ခာမိ = သိက္ခာကို စွန့်ပါ၏။
- ဝိနယံ ပစ္စက္ခာမိ = ဝိနည်းကို စွန့်ပါ၏။
- ပါတိမောက္ခံ ပစ္စက္ခာမိ = ပါတိမောက်ကို စွန့်ပါ၏။
- ဥဒ္ဒေသံ ပစ္စက္ခာမိ = ဥဒ္ဒေသကို စွန့်ပါ၏။
- ဥပဇ္ဈာယံ ပစ္စက္ခာမိ = ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို စွန့်ပါ၏။
- အာစရိယံ ပစ္စက္ခာမိ = စာသင်ဆရာကို စွန့်ပါ၏။
- သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကံ ပစ္စက္ခာမိ = အတူနေတပည့်ကို စွန့်ပါ၏။
- အန္တေဝါသိကံ ပစ္စက္ခာမိ = အနီးနေတပည့်ကို စွန့်ပါ၏။
- သမာနပဇ္ဈာယကံ ပစ္စက္ခာမိ = ဥပဇ္ဈာယ်တူ ရဟန်းကို စွန့်ပါ၏။
- သမာနာစရိယကံ ပစ္စက္ခာမိ = စာသင်ဆရာတူ ရဟန်းကို စွန့်ပါ၏။
- သဗြဟ္မစာရိ ပစ္စက္ခာမိ = သီတင်းသုံးဖော်ကို စွန့်ပါ၏။

၃၃၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဂိတိတိ မံ ဓာရေဟိ = တပည့်တော်အား လူဝတ်ကြောင် ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

ဥပါသကောတိ မံ ဓာရေဟိ = ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

အာရာမိကောတိ မံ ဓာရေဟိ = ကျောင်းအရာမိစောင့်ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

သာမဏောရောတိ မံ ဓာရေဟိ = သာမဏောဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

တိတ္ထိယောတိ မံ ဓာရေဟိ = ဘာသာခြားဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

တိတ္ထိယသာဝကောတိ မံ ဓာရေဟိ = ဘာသာခြားဆရာတို့၏ တပည့်ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

အသမဏောတိ မံ ဓာရေဟိ = ရဟန်းမဟုတ်သူ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

အသကျပုတ္တိယောတိ မံ ဓာရေဟိ = တပည့်တော်အား သကျ သာကီနွယ် မဟုတ်သူဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။

အဲဒီ ၂၂ မျိုးထဲက အချို့ကို သို့မဟုတ် တစ်ခုခုကို ဆိုရုံနဲ့ ပြဆိုပြီး အင်္ဂါ ခြောက်ချက်နဲ့ ညီရင် သိက္ခာကျတယ်။

သရဏဂုံနဲ့ မဆိုင်

လူထွက်တယ်ဆိုတာနဲ့ သိက္ခာချတယ်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပါပဲ။ သိက္ခာချဖို့ ခေတ်ပုဒ်ကို ရွေးချယ်ရာမှာ ကိုယ်သိရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရွေးနိုင်တယ်။ ကိုယ်မသိရင် သိက္ခာချခံ ပုဂ္ဂိုလ်က ရွေးပေးနိုင်တယ်။ မိမိဟာ လူထွက်ပြီးရင် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်မှ ပြောင်းသွားမှာ မဟုတ်လို့ ‘ဘုရားကို ဝန်ပါ၏၊ တရားကို ဝန်ပါ၏’ စတဲ့ ခေတ်ပုဒ်မျိုးတွေနဲ့ ‘ဘာသာခြားဟူ၍ မှတ်။ ဘာသာခြား ဆရာတို့၏ တပည့်ဟူ၍ မှတ်’ စတဲ့ ခေတ်ပုဒ်မျိုးတွေကို သုံးစရာ မလိုဘူး သို့မဟုတ် မသုံးသင့်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ အကယ်၍ အဲဒီ ခေတ်ပုဒ်တွေကို အသုံးပြုမိရင်တောင် သိက္ခာချသူဟာ ရဟန်းအဖြစ်ကို ဝန်ရုံကလွဲပြီး သရဏဂုံ မပျက်နိုင်ပါဘူး။ စိတ်သာရှင်စော ဘုရားဟော မဟုတ်ပါလား။

ဘုန်းကြီးသာဆိုရင် ကြည်ညိုသူတွေရဲ့ သဒ္ဓါတရားကို စောင့်တဲ့

၉၄။ သိက္ခာစွန့် ခေတ်ပုဒ်ကြောင့် သရဏဂုံ မပျက် ၃၃၉

အနေနဲ့ ‘သိက္ခာကို စွန့်ပါ၏။ တပည့်တော်အား လူဝတ်ကြောင်ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ။ တပည့်တော်အား လူဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ’ ဆိုတဲ့ ခေတ်ပုဒ်တွေကို ရွေးပေးမှာပဲ။

အနုသာသနီ (ဆုံးမစကား)

ရတဲ့အချိန်ကလေးမှာ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်ကို ဆွေတ္တခဏ ခွာရှောင်ပြီး ပဗ္ဗဇိတ ဒုလ္လဘ အဖြစ်ကို ရယူကြတဲ့ ကြည်ညိုသူ ဥပါသကာတွေအနေနဲ့ ရဟန်းပြုနေစဉ်မှာ ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းပြုပြီးနောက်မှာ ဖြစ်စေ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ ဖြစ်သင့်တာပေါ့။ ပြီးတော့ ခုနစ်ရက် ဆယ်ရက် ရဟန်းပြုပြီးနောက် လူထွက်တဲ့အခါ (ယတြာချေရုံ၊ ပုဗျာငြိမ်းရုံ၊ ဂေါက်သီးရိုက်ပြီး မိတ်ဆွေရှာသလို စုပေါင်း ရဟန်းခံပွဲမှာ တွေ့နိုင်ဖွယ် ရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေ အင်ဂျင်နီယာတွေနဲ့ အတူ မိတ်ဆွေရုံ၊ အရက် ဘိန်းဆေး ဖြတ်ရုံ၊ ရောဂါသက်သာရုံ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရဟန်းပြုတာ မဟုတ်ခွဲရင်) မှန်ကန်သေချာတဲ့ ဘာသာရေး ဗဟုသုတ တစ်ခုခုလည်း လူ့ဘဝကို ပါလာသင့်တာပေါ့။ နို့မဟုတ်ရင် ကုယ်သိုလ် ရတယ် ဆိုတာ လောက်ပဲ ရှိလို့ အချိန်ကုန် လူပန်းတာအတွက် အမြတ်နည်းမှာပေါ့။

အဲကြောင့် ရဟန်းမပြုခင်မှာ မိမိအား ဘာသာရေး ဗဟုသုတတွေကို ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ သင်ကြားပေးနိုင်တဲ့ ပိဋကတ် အရည်အချင်းရှိတဲ့ ရဟန်းသံဃာ ဆရာကောင်းကို ရွေးချယ် ဆည်းကပ်မိဖို့ အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။

- ၁။ ယတြာချေ ပုဗျာဝေ မိတ်ဆွေ ဆေး ရောဂါ။
- ၂။ မကထိုထက် ကြည်လေးနက် ကိုယ့်တွက် ကျန်သင့်တာ။
- ၃။ ထေရ်ရှင်သံဃာ ပညာဝါ ဖွေရှာ ဆည်းကပ်ရာ။
- ၄။ ကုသိုလ်လည်းရ အမြတ်ရ ပြုကြ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ □

ဥဩတို့မှာ အသံ သာယာခြင်းသည်ပင် အား၊
လူယုတ်မာတို့မှာ ကောက်ကျစ်ခြင်းသည်ပင် အား။

၃၄၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထိန်သည်ဖြစ်တဲ့ နှစ်ဘဝတစ်ခုမှာ သူတစ်ပါးမယားကို ကျူးလွန်မိလို့ အဝီစိရဲမှာ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံကုန်လို့ လူ့ဘဝမှာ ပြန် ဖြစ်တော့ ၁၄ ဘဝတိုင်တိုင် အလုပ်အကျွေး မိန်းမဖြစ်ရတယ်။ ခုနစ် ဘဝတိုင်တိုင် ဝှေးစေ့ ထုတ်ခံရတယ်။ (ဓမ္မပဒ-၄၅ ၁၊ ၂၀၈)။

သာရတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း အဆို

မိစ္ဆာစာရ ကျူးလွန်ကမူ မုန်းကြသူများ ရန်သူပွား၏ ရှားပါးဘာသာသပ် ပကာ ချမ်းသာမရ မိန်းမပဏ္ဍိတ် မျိုးယုတ်ခါခါ မျက်နှာမလှ အရှက်ရ ရာ လက္ခဏာတူ၍ ယွင်းသွေချိုသိမ် စိုးရိမ်များစွာ ချစ်သူကွာ၏။
(ဝိသုဒ္ဓိအဆုံးအဖြတ်၊ စာ-၃၈၇)

ဝေဿန္တရာဆုတောင်း

တစ်ခါမှာ သိကြားမင်းဟာ ဝေဿန္တရာရဲ့ ဒီနပါရမီ စိတ်ဓာတ်ကို စမ်း သပ်လိုတဲ့အတွက် ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်ပြီး မိဖုရား မနိဒေဝီကို အလှူခံ တယ်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက မတွန့်မဆုတ် ရေစက်ချ လှူဒါန်းတဲ့အခါ သိကြားမင်းဟာ အံ့ဩ တုန်လှုပ်ပြီး အင်မတန် လေးစားသွားတယ်။ သိကြားမင်းက အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြ၊ ဝေဿန္တရာဆီ မိဖုရားကြီးကို ပြန် အပ်ပြီး ဆုရှစ်မျိုး ပေးသနားရာမှာ ဝေဿန္တရာတောင်းတဲ့ ဆုက ‘သူ တစ်ပါးမယားကို ကျူးလွန်သူ မဖြစ်ရလိုပါ။ အခါခပ်သိမ်း မိမိဇနီး မ ယားနှင့်သာ ရောင့်ရဲနိုင်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။ မိန်းမများ၏ အလိုသို့ လိုက် သည့် (ဖျားယောင်းခံပုဂ္ဂိုလ်) မဖြစ်ရလိုပါ။ ဤကား ကျွန်ုပ်တောင်း သည့် စတုတ္ထဆု ဖြစ်ပါ၏ တဲ့။ (ဇာ ၂၊ ၃၆၅)။

ဤတစ်ပါးသိလကို လုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်ကြပါစေ။ □

ကာမပိုင်လင် မရှိသော မိန်းမတို့မှာ မိမိတို့၏ ကာမကို စောင့်ရှောက် သော သူတို့ မပိုင်၊ မိမိတို့သာ ပိုင်သောကြောင့် ယောကျ်ား တပါးနှင့် သွားလာသော်လည်း ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်။

(ပရမတ္ထစက္ခုကျမ်း၊ စာ-၂၁၁)။

၉၅။ ကျမ်းဂန်လာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်များ

၃၄၁

ဆက်ဆံ)ရင် မိစ္ဆာစာရဖြစ်တယ် (မိန်းမ ၂၀၊ ယောကျ်ား ၁၂ သရုပ်ကို ‘ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်’ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဖြေထားတဲ့ ဓမ္မအမေးအဖြေ အမှတ်-၁၁၈ တွင် ကြည့်ပါ)။

လက်မထပ်ခင် နှစ်ဦးသဘောတူ ဆိုတာရာမှာ သဘောတူကြတဲ့ ကျားမနှစ်ဦးဟာ အဲဒီ မိန်းမ အဲဒီ ယောကျ်ားမျိုးထဲမှာ မပါရင် အပြစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တစ်နည်းဆိုရင် အရွယ်ရောက်၊ အနှောင်အဖွဲ့ကင်း၊ လွတ် လပ်သူဖြစ်ရင် ခွင့်ပြုနိုင်တယ်။ သို့မဟုတ် ဘာသာရေးအပြစ် မရှိနိုင်ဘူး။ ဒီအတွက် ဗုဒ္ဓဟောကြားချက် မူရင်းသာဓက မရနိုင်ဘူး။ အတူနေလို့ ဖြစ်လာဖွယ်ရှိတဲ့ လောကပြစ်ကိုတော့ တစ်ခြားစီ မှတ်သင့်တယ်။

ကျမ်းဂန်လာ အပြစ်များ

(တရားလမ်းမှန်ကို) သတိမထားဘဲ သူတစ်ပါးမယားကို မှီဝဲသူသည် အကုသိုလ်ရခြင်း၊ အလိုရှိတိုင်း ချမ်းသာစွာ မအိပ်ရခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ အကဲ့ရဲခံရခြင်း၊ ငရဲခံရခြင်း ဤလေးပါးသော ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း တရားတို့သို့ ရောက်ရ၏။ (ဓမ္မပဒ၊ ၃၀၉ ဂါထာ)။ မကောင်းမှုကိုလည်း ရ၏။ ယုတ်သော လားရာဂတိလည်း ရှိ၏။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော ယောကျ်ား၏ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော မိန်းမနှင့် မွေ့လျော်ပျော်ပါးရ ခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏။ မင်းသည်လည်း ကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကိုပေး၏။ ထို့ကြောင့် ယောကျ်ားသည် သူတစ်ပါးမယားကို မမှီ ဝဲရာ။ (ယင်း၊ ၃၁၀ ဂါထာ)။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိသူသည် ကာမတို့၌ မှား သောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏။ တမလွန်၌ဖြစ်သော ဘေးရန်သည် ပွားစီး၏။ စိတ်၌ဖြစ် သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ (သံ ၁၊ ၂၉၈)။ ရဟန်းတို့၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုးရှိသည့် တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ... ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွ ကာမ တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်၏။ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့် ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံ

၂၄၂ အရှင်ကောလာသ (USA)

မေတ္တအမေးအဖြေများ

စားရ၏။ ... ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့်လားရာ ပျက်စီး၍ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ (မ ၁၊ ၂၈၈)။

လင်သုံးယောက် စွန့်ပစ်ခံရသည့် အမျိုးသမီး

ပါဠိပုဂံမြို့၌ ဣသိဒါသီနှင့် ဗောဓိအမည်ရှိ အဘိညာဉ်ရ ရဟန္တာ ထေရီ နှစ်ပါးရှိ၏။ တစ်နေ့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း သဲသောင်ပြင်၌ ထိုင်နေကြစဉ် ဗောဓိထေရီက 'အရှင်မက္ကသိဒါသီ၊ သင်သည် ငယ်ရွယ်သူ အချောအလှ ဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ရဟန်းပြုခဲ့ပါသနည်း' ဟု မေး၏။ အတောအပြော ကောင်းသူ ဣသိဒါသီထေရီက မိမိ၏ အတောင်းဖြစ်ရပ် ဘဝဇာတ်ကို ဤသို့ ပြောပြ၏ -

အရှင်မဗောဓိ၊ တပည့်တော်သည် အဝန္တီတိုင်း ဥဇ္ဇေနိသူဌေး၏ တစ်ဦးတည်းသော သမီးဖြစ်ပါ၏။ အချိန်တန်သော် သာကေတမြို့က သူဌေးသားနှင့် အကြောင်းပါခဲ့၏။ တပည့်တော်က သစ္စာရှိစွာ ကျိုးစွဲစွာ ပေါင်းသင်းလျက် ထိုယောက်ျားသည် တပည့်တော်အား နှိပ်စက်ပြီး စွန့်ပစ်ပါ၏။ မိဘများက ဒုတိယအကြိမ် သူဌေးသားတစ်ယောက်နှင့် လက် ထပ်ပေး ပြန်ပါ၏။ ထိုယောက်ျားလည်း တပည့်တော်အား အကြောင်းမဲ့ အိမ်မှ နှင်ထုတ်ပါ၏။ တစ်ဖန် သူတောင်းစား တစ်ယောက်နှင့် အကြောင်းပါသော် သူတောင်းစားလည်း တစ်ဆယ့်ငါးရက် မျှ ပေါင်းသင်းပြီးနောက် အိမ်မှထွက်သွားပါ၏။ ထိုအချိန်၌ အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာထေရီ အရှင်မဇိနဒတ္တာသည် တပည့်တော်၏ မိဘများအိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွလာပါ၏။ တပည့်တော်သည် အရှင်မ ယံမှာ ရဟန်းပြု၍ ခုနစ်ရက်အတွင်း အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိခဲ့ပါ၏။ တပည့်တော်သည် ခုနစ်ဘဝတို့ကို မြင်နိုင်ပါ၏။ လင်ယောက်ျားတို့ စွန့်ခွာခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းဟူသော ဆိုကျိုးကို ရခဲ့သည့် မကောင်းမှုကို တပည့်တော် လျှောက်ပါဦးမည် -

အရှင်မ၊ တပည့်တော်သည် လွန်ခဲ့သော ခုနစ်ဘဝက ဧကမ္ဘမြို့၌ ရွှေပန်းထိမ်သည် ဖြစ်ခဲ့၏။ အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခြင်း၌ တပည့်

၂၄၅။ ကျမ်းဂန်လာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်များ ၂၄၃

တော်သည် သူတစ်ပါးမယားကို ကျူးလွန်ခဲ့ပါ၏။ အဲဒီဘဝ လွန်သော် အဝိစိငရဲမှာ ခံရပါ၏။ ငရဲမှ လွတ်ပြီးနောက် မျောက်ထီး ဖြစ်လာသော် မွေးပြီး ခုနစ်ရက်အကြာ၌ ဝေဇေကို ကိုက်ဖြတ် ခံရပါ၏။ ထို့နောက် ဆိတ်ငယ် ဘဝ၌လည်း ဝေဇေ ထုတ်ခံရပါ၏။ နွားပေါက်ငယ် ဘဝဖြင့် လည်း ဝေဇေ ထုတ်ခံရပါ၏။

ထို့နောက် ကျွန်မ၏သား မိန်းမမဟုတ် ယောက်ျားမဟုတ် နပုံး ပဏ္ဍုန် ဖြစ်ရ၏။ အသက်သုံးဆယ်မှာ သေလွန်ပြီး ဆင်းရဲသား လှည်း သမားမျိုး၌ မွေးဖွားစဉ် လှည်းကုန်သည် သူကြွယ်သား၏ မယားငယ် ပြုခြင်းကို ခံရ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသူ မယားကြီးကို သူကြွယ်သား မုန်း သွားအောင် ပြုခဲ့မိ၏။ ထိုသို့ သူတစ်ပါးမယားနှင့် လင်သားတို့ကို ကျူး လွန်ပြီး မုန်းအောင်ပြုခဲ့သည့် အကုသိုလ်ကံကြောင့် ဤဘဝ၌ တပည့် တော်အား လင်သုံးယောက်တို့ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြပါ၏။ ယခုအခါ အရဟတ္တ မဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီးဖြစ်၍ အစဉ်လိုက်သော ထိုအကုသိုလ်ကံသည် အဆုံး သတ်ခဲ့ပါပြီ။ (ထေရီဂါထာ၊ ၄၂၈)။

ကောသလမင်း၏ သားနှစ်ယောက်

ကောသလဘုရင်မှာ ချောမောလှပတဲ့ သားနှစ်ယောက် ရှိတယ်။ မိမိတို့ ရဲ့ ရုပ်ရည်လေးကို ဘန်းပြုပြီး လင်ရှိမယားတွေနဲ့ ဖောက်ပြန်တယ်။ သေတော့ သာဝတ္ထိမြို့ရိုးဘေးမှာ ပြိတ္တာဖြစ်ကြပြီး ညညကျရင် အဲဒီ ပြိတ္တာနှစ်ယောက် အသံပြုကြီးနဲ့ အော်ငိုကြသတဲ့။ လူတွေက အဲဒီ အသံကို ကြားပြီး မင်္ဂလာမရှိတဲ့ အသံဘဲဆိုပြီး အဲဒီအမင်္ဂလာသံတွေ ပျောက်ဖို့ ဘုရားအမူးရှိတဲ့ သံဃာတွေကို ဆွမ်းကျွေးကြတယ်။ ဒီလိုသံ တွေအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓကိုလျှောက်ထားတဲ့အခါ ဗုဒ္ဓက အဲဒီပြိတ္တာ နှစ် ယောက်အကြောင်းကို ပြောပြပြီး 'ဥပါသကာတို့၊ အဲဒီအသံကြောင့် သင တို့မှာ မည်သည့်အန္တရာယ်မှ မကျရောက်ပါဘူး။ မကောင်းမှု ကျူးလွန် သူတွေရဲ့ အသံတွေ ဖြစ်တယ်' လို့ မိန့်တော်မူတယ်။ (ပေတ-၄၊ ၂၄၃)။

အရှင်အာနန္ဒာရဲ့ ဒုက္ခ

အရှင်အာနန္ဒာ လောင်းလျာဟာ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကြာ ပါရမီပြည့်စဉ် ပန်း

၃၄၈ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

personality, and also with much worries, he will be left by his lovers. (*Withoat-dayon-ashon-aphyat*, p. 387).

King Vessantara's wish

Once Sakka, King of *Devas* wanted to examine King Vessantara's mind of charity and disguising as a Brahman asked for the King's wife, queen Maddi. When with no hesitation the king, pouring donation water, donated her to the Brahman, the latter felt marvelously impressed. Then, Sakka confessed what he did and the queen was returned to the King and gave him eight rewards whatever he wanted.

The King said what he wished 'I never want to be a man who commits adultery. I want to be a man who can ever be satisfied with my own wife only . I never want to be a man who is snared by a woman's charms. This is my forth wish." (*Jataka II*, p. 365).

May all keep this principle moral conduct. ☐

.. Pity and need

Make all flesh kin. There is no caste in blood,
Which runneth of one hue, nor caste in tears,
Which trickle salt with all; neither comes man
To birth with tilka-mark stamped on the brow,
Nor sacred thread on neck. Who doth right deed
Is twice-born, and who doeth ill deeds vile.

(*The Light of Ashia*, p.93.)

96. Results for Sexual misconduct as described in scriptures

Pre-marriage sex

Kamesu means sexual activity and *micchacāra* is misconduct. (*MA. I*, 203; *AbhiA. II*, 385; *PtsA. I*, 204). Sex is not blameable for the common worldling who lives a marriage life as it is universal nature. But, when it is conducted beyond the line of social ethic, culture and the disciplinary rules appreciated by noble ones, it can be harmful as it destroys the spiritual standard. According to the scriptures, if you have intercourse with 20 kinds of women for men and 12 of men for women, which are prohibited, it can be misconduct. (See also *The Dhamma Answers Vol. I* , p. 310)

Dealing with the agreement of the two persons, if man and woman, who agree with each other, do not pertain to the above mentioned, it should not be misconduct. In other words, if both are adults, independent and free, it can be allowed or not be of secular guilty. We can't find the original words of the Buddha for this. It should be understood that the worldly problems that might happen by living together are other issues.

Results described in scriptures

Four misfortunes befall a careless man who commits adultery: acquisition of demerit, disturbed sleep, thirdly blame, and fourthly a state of woe (*Dhpa. Verse 309*). There is acquisition of demerit as well as evil destiny. Brief is the joy of the frightened man and woman. The king imposes a heavy punishment. Hence no man should frequent another's wife. (*Ibid. Verse 310*).

One who engages in sexual misconduct, on account of such behavior, fearful animosity pertaining to the present life and fearful animosity pertaining to the future life and he experiences mental pain and displeasure. (*S. I*, p. 298).

၃၄၆ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

What, bhikkhus, is the thing that is pleasant now and ripens in the future as pain? .. One in pleasure and joy practices sexual misconduct and on account of such behavior, he experiences pleasure and joy. .. On the dissolution of the body, after death, he reappears in a state of deprivation, and in unhappy destination, in perdition, even in hell. (*M. I*, p. 388)

A woman abandoned by three husbands

In city of Pātali, there were two Arahant Theris with supernatural power named Isidāsi and Bodhi. One day, while sitting on the sandy bank of river Gangā after lunch, *Theri* Bodhi said, 'Venerable Isidāsi, why are you ordained though young and beautiful?' As an eloquent one, Isidasi narrated about her old life –

Venerable Bodhi, I was the only daughter of the rich man of Avnti country. When grown up, I got married to a rich man's son of Saketa city. After beating me, he discarded me while I was faithful and humble to him. Second time, my parents made me married to another rich man's son. There was no reason when he also drove me out of home. Again, I got married to a beggar who also left me after fifteen days. At that time, *Theri* Jinadattā, an Arahant endowed with good morality visited my parents' home for alms. I was ordained under her and attained arahatship during seven days. I can reveal previous seven lives. Now I will tell you the unwholesome deeds that gave me these bad results, that is, why husbands hated and left me –

Venerable Sir, I was a blacksmith in Erakaccha city past seven lives ago. As a youth, I committed adultery. Next life, I was born in the hell of Avici. On being free from this, I became a male monkey whose scrotum was bitten and cut off after seven days birth. Again, in next lives as a male goat and bull, I was castrated too.

96. Results for Sexual misconduct as described in scriptures 347

Then, I was born in human beings as one who is neither male nor female. I died in 30 and was reborn in a poor cartman's house and the trader leader's son made me his inferior wife. I made him hate his first wife whose morality was good. As the result of that unwholesome deed, in this life I was hated and abandoned by three husbands. But, now I attained arahatship and the bad *kamma* that follows me was ended over. (*Theri gātha*, p. 428).

Two sons of king Kosala

Two handsome sons of King Kosala misused their body frequenting another's wives. After death, they were born as hungry ghosts near the wall of fort of Savatthi and cried loudly at nights. Hearing their cries and thinking that is inauspicious, people invited Buddha accompanied by monks for their alms-food so that the voices will be quiet. When the Buddha was told about the voices, he identified the two men and said, 'Householders, no danger will come to you by these voices. It is just the cries of evil doors.' (*PetaA*, p. 243).

Ananda's suffering

While in fulfilling perfections for a hundred thousand eons, once as an imperfect one, Ananda was born as a blacksmith, committed adultery and suffered in Avici hell. At the end of the Akusala, he was reborn as a slave woman for 14 times and his eggs (testicles) were removed for 7 times. (*DhpA. 1*, 208).

***Sāratthasangaha's* words**

The person committing adultery is hated by many, increases his enemy, is hard to get gains and has to feel unhappy. He will be reborn as one who is neither a male nor a female. It will also be in a lower caste, being ugly. He will be ashamed, being lack of good

၃၅၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ရင် သူတို့တွေ ငါ့ခိုင်းတဲ့ အလုပ်ကို ကောင်းကောင်း လုပ်ပေးကြမှာပဲ။ ခုတော့ ဆုံးပါပြီလို့ တွေးပြီး နှမြောဝန်တိုစိတ် ဖြစ်တယ်။ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓကို ဆွမ်းလှူဖူးတဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် သာဝတ္ထိမြို့မှာ သူဌေး ဖြစ်လာ ပေမယ့် အပရစေတနာ ပျက်ကွက်ခဲ့လို့ စည်းစိမ်ကို ကောင်းစွာ မခံ စားနိုင်ကြောင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူတယ်။ (ဇာ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၈၀)။ သူဌေး ဟာ ပြန်တောင်းတဲ့ထိ မလုပ်ခဲ့ဘူး။ စိတ်ကွက်ရုံပဲ ကွက်ခဲ့တာ။

ဝမ်းသာနိုင်အောင် ကြိုးစားပါ

ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုမှာ ပြဿနာဖြစ်တော့ ဧဇိလာတစ်သောင်းကျော် နဲ့ လူထားတဲ့ ဘုရားကို ဂေါပကဆီက ပြန်တောင်းပြီး သူကြည်ညိုတဲ့ ဆရာတော်ကို ပြန်လှူဖို့ ဘုရားဒကာက လျှောက်တယ်။ ဒီတော့ ဆရာ တော်က ဒကာကြီးအနေနဲ့ လူပြီးသား ဘုရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နိုင်အောင် ကြိုးစားပါ။ ဒကာကြီးရဲ့ ဘုရားကို အဲဒီ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားသူတိုင်း ဘယ်သူမဆို ကြည်ညိုနိုင်ရင် သူတို့ ကုသိုလ်ရသလို သူတို့ဝေတဲ့ ကိုသိုလ်အမျှကိုလည်း ဒကာကြီး ရနေမှာ ဖြစ်လို့ ဆရာတော်ကို မလှူပေမယ့် ဒကာကြီးမှာ ကုသိုလ် ရပြန်ပါ။ အခုဖြစ်တဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်း ပြဿနာကို ဒကာကြီးရဲ့ အလှူအနံ့နဲ့ ခွဲ ခြားထားလိုက်ပါလို့ နှစ်သိမ့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

ပိဋကတ်စာအုပ်တွေ၊ ကြေးစည်တွေ လှူရင်လည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ကိုယ်လှူတဲ့ဘုန်းကြီး လူထွက်ရင်တောင် တစ်ခြားဘုန်းကြီးက ဆက် လက် အသုံးပြုမှာ ဖြစ်လို့ အလှူရှင်မှာ ကုသိုလ်ရ နေဦးမှာပါ။

ဖိုးအေးတို့အတွက် လက်ဆောင်

ဒီနဟူသည် ပြုအံ့ရည်သော်
မလည်မသုန် သဒ္ဓါဟုန်ဖြင့်
မတုန်မလှုပ် ထိန်းအုပ်မိစ္ဆေ
မတွန့်စေနှင့်။ (မဃဒေဝါ ပိုဒ် ၂၈၅)။ □

၉၇။ လူပြီးသား ပြန်မတောင်းမိပါစေနဲ့

စက်တင်ဘာ ၂၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်မြတ်များဘုရား။
ဘုန်းကြီးကိုဖြစ်စေ ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုဖြစ်စေ လှူဒါန်းပြီးနောက် အဲဒီ ဘုန်းကြီးနှင့် မတည့်သောအခါ သို့မဟုတ် ဘုန်းကြီးကျောင်း ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်များ ကွဲသောအခါ မိမိလူထားသည့် အလှူဌေး၊ ပိဋကတ် စာအုပ် စာပေ၊ ဘုရားဆင်းတုနှင့်တကွ ကြေးစည်ပါမကျန် ပြန်တောင်းသော လူအချို့ (အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများ)ကို တွေ့ကြုံဘူးပါသည်။ တပည့် တော်အနေဖြင့် ဘဝင်မကျတာတော့ အမှန်ပါ။ လူပြီးပစ္စည်းကို ပြန် တောင်းလျှင် ရဲကြီးပါသလား။ မည်သို့သော အပြစ် ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။ သနားသောအားဖြင့် ဖြေကြားပေးပါဘုရား။

မောင်မောင်လေး

ဖိုးအေးနဲ့ ပေါက်ကျော်

လူပြီးမှ ပြန်တောင်းတယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆက်စပ် တွေးမိရင်း ငယ်စဉ်က ရွာဦးကျောင်းမှာ ကြုံခဲ့ရတာလေးကို ပြောပြချင်တယ်။ ဖိုးအေးက ကိုရင်၊ အသက် ၁၃ နှစ်လောက်ရှိပြီ။ ရွာမှာက လူနာမည် ကိုပဲ ခေါ်ကြတာ။ သူက ဆေးတံ သောက်တယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လုပ် တဲ့ လက်မသာသာလောက်ရှိတဲ့ ဝါးမြစ်ဆေးတံနဲ့ပေါ့။ သူ့အစ်မ နှစ် ယောက်က အလိုလိုက်တော့ သူက ဆေးရွက်ကြီးမှုန့် မရှားဘူး။

ပေါက်ကျော်က ညီအစ်ကို သို့ယောက်ထဲက အလယ်ကောင်။ ဒီကောင်လည်း ဖိုးအေးနဲ့ ပေါင်းလို့ ဆေးတံချိုး။ ဒါပေမယ့် သူ့အိမ်က ဆေးရွက်မှုန့် တောင်းမရလို့ ဖိုးအေးဆီက ကပ်သောက်ရတယ်။ နေ့ ဆွမ်း စားပြီးတိုင်း စာမအံခင် ဖိုးအေးက ဝါးမြစ်ဆေးတံလေး ခဲပြီး ကျောင်းအောက်မှာ မှိန်းနေတုန်း ပေါက်ကျော်ရဲ့ ‘ငါ ဖွာပါရစေအုံး ဖိုးအေးရယ်’ လို့ တစ်စိတောင်းသံ၊ ဂရုမစိုက်ပဲနေတဲ့ ဖိုးအေးက ကုန်ခါ

၃၅၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နီးကျမှ ‘ရှေး’လို့ မာဆတ်ဆတ်နဲ့ ပေးသံကို ကြားရပြန်။ ပြီး တစ်ခုခု အလိုမကျရင် ဖိုးအေးက ‘မင်း ငါ့ဆေးတံကို သောက်တာ ပြန်ပေး ဆိုတာနဲ့ ပေါက်ကျော်ကို အနိုင်ယူပြန်ပါ။’

တစ်နေ့ ပေါက်ကျော်ရဲ့ အမေ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ကောက်ညှင်း ပေါင်း လာလူတယ်။ ကိုရင် ဖိုးအေးက ကောက်ညှင်းပေါင်း သိပ်ကြိုက် တယ်။ စားတာပေါ့။ ဒါကို ပေါက်ကျော်က မှတ်ထားတယ်။ နောက်တစ် ခါ ဖိုးအေးက ဆေးတံကို ပြန်တောင်းတော့ လေသံမာမာနဲ့ ပေါက် ကျော် ပြန်ပြောပုံက ‘ကိုရင် ငါ့အမေလူတဲ့ ကောက်ညှင်းပေါင်း စား တာ၊ အခု ပြန်အန်ထုတ်တဲ့။ (ဖိုးအေးဆိုတာ ယခု နာဂစ်ဒေသ တစ် နေရာမှာ ကျောင်းထိုင်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့ တစ်ရွာတည်းသား ဆရာ တော် ဦးကုဏ္ဍလ ဖြစ်နေပါပြီ)။’

ကလေးစိတ်မျိုးနဲ့ မလူအိန်းရ

ဖိုးအေးနဲ့ ပေါက်ကျော်ဆိုတာ ဘာမှ ကြားမြင်သူတ မရှိသေးတဲ့ တော က လူမမယ် ကလေးတွေပါ။ အလှူအနု ပြုတယ်ဆိုတာက ကလေးတို့ ဘာဝ ဖိုးအေးပေါက်ကျော် အဆင့်လောက်နဲ့ လုပ်သလိုမျိုး မဖြစ်သင့် ဘူး။ လူပြီးသားကို ပြန်တောင်းတယ် ဆိုတာကိုက မင်္ဂလာ မရှိပါဘူး။ ကလေးဘဝတုန်းက သင်ခဲ့ရတာက ‘သုံးတန်စေတနာ ဖြုစင်လန်းလို့ ပေးကမ်းဝေမျှ လှူနိုင်စေ’လို့ မဟုတ်ပါလား။ အလှူပေးရာမှာ စေတနာ သုံးမျိုးပြည့်စုံမှ အကျိုးပေး ပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီသုံးမျိုးက -

- ၁။ ပုဗ္ဗစေတနာ = မလှူခင်ကပင် ကိုယ်လှူမှာကို စဉ်းစားပြီး စိတ်ထဲက ရွှင်လန်း တက်ကြွနေရမယ်။
- ၂။ မုဗ္ဗစေတနာ = လှူဆဲအချိန်မှာ ကိုယ်လုပ်နေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်ထဲက အားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေရမယ်။
- ၃။ အပရစေတနာ = လှူပြီးနောက်မှာ လှူအိန်းခဲ့တာကို စဉ်းစားပြီး တစ်မိမိမိမိ ကြည်နူး နှစ်သက်နေရမယ်။

အဲဒီအင်္ဂါသုံးရပ် ပြည့်စုံမှ အလှူရဲ့ အကျိုးပေး ပြည့်စုံကြောင်း ဆဋ္ဌင်္ဂါနသုတ် (အံ ၂၊ ၂၉၆)မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ ညွှန်ပြခဲ့တယ်။ မဟာဓမ္မပါလ

၉၇။ လူပြီးသား ပြန်မတောင်းမိပါစေနဲ့

၃၅၁

ဇာတ်(ဇာ ၁၊ ၂၁၄)အရ အဲဒီ အင်္ဂါသုံးရပ်နဲ့ ပြည့်စုံပြီး အလှူအနုပြုရင် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ မသေနိုင်ဘူး။ သက်တမ်းပြည့်အောင် နေရတယ်။

ပြန်တောင်းရင် ငရဲကြီးပါသလား

ဗုဒ္ဓလက်ထက်က သာဝတ္ထိမြို့မှာ အလွန်ချမ်းသာတဲ့ သူဌေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ အဲဒီသူဌေးက ချမ်းသာပေမယ့် သူ့ပစ္စည်းတွေကို ကိုယ်တိုင် လည်း သူဌေးဆိုတဲ့ဂုဏ်နဲ့ လိုက်အောင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် မသုံးဘူး။ အဝတ်ဟောင်းတွေကိုပဲ ဝတ်ပြီး ဆင်းရဲသားလို့ပဲ နေထိုင် စားသောက် တယ်။ ရွှေထီးဆောင်းနိုင်ပေမယ့် သစ်ရွက်ထီးဆောင်းတဲ့ လူမျိုး။ သူ တစ်ပါးကိုလည်း ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း မပြု။ ဒီ သူဌေးဟာ တစ်သက်လုံး တစ်ခါမှ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စားသောက် ဝတ်ရုံခြင်း မရှိခဲ့ဘူးတဲ့။ သေတော့ ရောဂုဝငရဲကို ရောက်တယ်။ အမေ့ ဆက်ခံမယ့်သူလည်း မရှိတော့ သူ့ပစ္စည်းတွေကို ကောသလ ဘုရင်က ပြည်သူပိုင် သိမ်းသွားတာပေါ့။

အိန္ဒိပတ်သက်ပြီး ကောသလမင်း မေးလျှောက်လို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက အတိတ်က သူ့လုပ်ခဲ့တာကို ဟောကြားတော်မူတယ် -

သူက အတိတ်ဘဝတစ်ခုမှာ ဗာရာဏသီမြို့က ကပ်စေးနဲ့ ကော် တရာ သူဌေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဘုရင့်နန်းကို အသွားမှာ တဂရသိခီလို့ ခေါ် တဲ့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဆွမ်းခံကြွနေတာကို မြင်တော့ ‘ဆွမ်း ရခဲ့ပါရဲ့လား’လို့ လျှောက်တဲ့အတွက် ‘ဆွမ်းခံနေတုန်းပါပဲ’လို့ အရှင်မြတ်က မိန့်တဲ့အခါ ဆွမ်းလှူလိုစိတ် ပေါက်လာပြီး အစေအပါး တစ်ယောက်ကို ‘အိမ်ကို သွားချေ၊ ဝါထိုင်တဲ့ နေရာမှာ ဟောဒီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို နေရာပေးပြီး ငါ့ဖို့ ပြင်ထားတဲ့ အစားအစာတွေကို လှူဒါန်းချေ’လို့ ခိုင်းလိုက်တယ်။ နန်း တော်ကအပြန် လမ်းမှာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို တွေ့ပြန်တော့ ‘ဆွမ်း ရခဲ့ပါရဲ့ လား’လို့ မေးပြန်တယ်။ ‘ရခဲ့ပါပြီ’လို့ အရှင်မြတ်က ပြန်ကြားတုန်း သူဌေးဟာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်ရဲ့ သပိတ်ထဲမှာ ပါလာတဲ့ သူ့အိမ်က လှူလိုက်တဲ့ ဆွမ်းကို ကြည့်ပြီး သဒ္ဓါတရား မတိုးပွားနိုင်တဲ့အပြင် ‘ဒီလို ကောင်းတဲ့ အစားအစာတွေကို အိမ်က အစေအပါးတွေကို ကျွေးလိုက်

၃၅၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၉၀။ ဗုဒ္ဓနဲ့ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး ၆ ယောက်

စက်တင်ဘာ ၇၊ ၂၀၀၉။

မက္ခလိဝါဒ

ရှင်သန်းလေးသိန်းသော မဟာကပ်တို့ပတ်လုံး လူ့မိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိ ဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွားကျင်လည်၍ ဆင်းရဲ ကုန် ဆုံးခြင်းကို ပြုကြလတ္တံ့။ ထိုအတွင်း (ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း) မရှိ။ သံ သရာသည် အပိုင်းအခြား ပြုထားပြီး ဖြစ်၏။ အလွန်အယုတ်မရှိ။ ချည် လုံးကို ပစ်လိုက်သော် (ချည်ရှိသရွေ့သာ) ပြေလျက် ပြေးသွားသကဲ့သို့ ဤအတူ လူ့မိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေး သွား ကျင်လည်၍ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုကြလတ္တံ့။

သူ့အလို သတ္တဝါအားလုံးဟာ သတ်မှတ်ချိန်ရောက်ရင် သူ့အလိုလို ပြီးပြည့်စုံသွားတယ်။ အဲဒီအချိန် မကျသရွေ့ ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး ဘာလုပ်လုပ် အတူတူပဲလို့ ယူဆပုံရတယ်။ ပါဠိတော်နဲ့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖော်ပြတဲ့ မက္ခလိဝါဒအားလုံးရဲ့ ဆိုလိုရင်းကို ဘုန်းကြီး နားမလည်ဘူး။ နားလည်နိုင်တာလောက်ကိုပဲ ထုတ်ပြလိုက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ အမြင်အရ တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ယောက်ထဲမှာ မက္ခလိ ဂေါသာလရဲ့ ဝါဒဟာ လောကလူ့ဘောင်အတွက် အန္တရယ်အကြီးမားဆုံး ဝါဒမှား ဖြစ်တယ်။ ‘ရဟန်းတို့၊ မက္ခလိဂေါသာလကဲ့သို့ လူအများ အ ကျိုးစီးပွား မဲ့အောင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်အောင် ပြုကျင့်သူ အခြားတစ် ယောက်ကိုမျှ ငါဘုရား မြင်တော်မမူ။ ရဟန်းတို့၊ လောက၌ မက္ခလိ ဂေါသာလ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ ငါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားမဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်အောင် မြစ်ဆိုမြစ်ဝ နေရာများမှာ မြို့ကို ချထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏’ (အံ ၁၊ ၃၆)။ သူ့ဝါဒကို မြတ်ဗုဒ္ဓက ‘လူထောင်မြို့’ လို့ မိန့်ခဲ့ပါတယ်။

အဇိတ ကေသကမ္မလ

အဇိတဆိုတာ သူ့နာမည်။ ကေသဆိုတာ လူ့ဆံပင်။ ကမ္မလဆိုတာ ဝတ်ရုံ။ လူ့ဆံပင်နဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ ကမ္မလာကို ဝတ်ရုံသူ။ အဲဒီ လူ့ဆံပင် ဝတ်ရုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ မှတ်ချက်က ‘လူ့ဆံခြည်မျှင်ဖြင့် ရက်လုပ် သော ကမ္မလာသည် အဝတ်ဟူသမျှတွင် အညံ့ဆုံးဖြစ်၏။ အေးချိန်မှာ အလွန် အေး၏။ ပူချိန်မှာ အလွန်ပူ၏။ အဆင်းမလှ။ အနံ့မကောင်း။

မေးမြန်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ဗုဒ္ဓဘုရားနှင့် ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ယောက် ရှိသည်ဟု ကြားပူးပါသည်။ အဲဒီ ခြောက်ယောက်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် သူတို့ ဟောတဲ့ အယူဝါဒ အကြောင်းကိုလည်း အကျဉ်းမျှ ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ခေတ္တ စင်္ကာပူရောက် ဦးခင်အေး

အသက်အငယ်ဆုံး ဗုဒ္ဓ

ဗုဒ္ဓနဲ့ တွေ့ခါမှ ကောသလတိုင်းရဲ့ ဘုရင် ပဒေသနဒီ မင်းက ပူရ ဇာကဿပစတဲ့ ဆရာကြီး တွေနဲ့စာရင် အသက်ကလည်း ငယ်တယ်။ ရဟန်းပြုတာလည်း မကြာသေးလို့ အရှင်ဂေါတမအနေနဲ့ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ဝန်ခံပါသလားလို့ မေးလျှောက်ပုံကို ထောက်ရင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဟာ ဆရာကြီး ခြောက်ယောက်ထက် သက်တော် ငယ်တယ်။ မိလိန္ဒပုဂ္ဂ (စာ၊ ၄)မှာ မိလိန္ဒမင်းဟာ ပူရဇာကဿပစတဲ့ တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက် ယောက်နဲ့ တွေ့ကြောင်း ပြဆိုတာက ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မ ဖြစ်နိုင်ဘူး။ ၎င်းဆရာကြီး ခြောက်ယောက်တို့ရဲ့ အဆက်အနွယ် ဖြစ်ပြီး ထိုဝါဒ တည်ထောင်သူ ဆရာရဲ့ အမည်ကို ခံယူထားကြတဲ့ ထိုခေတ်က ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်တွေကို သွားတွေတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ပူရဇာ ကဿပ

ကဿပ အနွယ်ဝင် ပူရဇာအမည်ရတဲ့ ဆရာကြီး။ ငယ်စဉ်က ကျွန်ဖြစ် ခဲ့တယ်။ တစ်ရာယောက်မြောက် မွေးဖွားတဲ့အတွက် မင်္ဂလာကျွန်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရလို့ သခင်ရဲ့ မျက်နှာသာပေးတာ ခံရတယ်။ နောက်တော့

အိမ်က ထွက်ပြေးတယ်။ ပါလာတဲ့ အဝတ်အစားတွေကို လမ်းမှာ သူ့ခိုး လုခံရတယ်။ အဝတ်မပါဘဲ ရွာတစ်ရွာကို ဝင်မိရာမှာ ရွာကလူတွေက သူ့ကို ရဟန္တာထင်ပြီး ဝိုင်းဝန်း ပူဇော်ကြသတဲ့။ အဝတ်မဝတ်လို့ ပူဇော်ခံရတာဆိုပြီး အဝတ်ရတဲ့အခါ မဝတ်တော့ဘူး။ အဝတ်မဝတ်လို့ သူ့ဂိုဏ်းကို အာဇီဝကလို့ ခေါ်တယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၃၀)။ သူ့မှာ နောက်လိုက်တပည့် ငါးရာရှိတယ်။ နတ်တပည့်တွေတောင် ရှိတယ်။ ‘အသွ’ လို့ခေါ်တဲ့ နတ်သားက ပူရဏကဿပကို ရှိခိုးထိုက်ကြောင်း မြတ်ဗုဒ္ဓထံ လာရောက် လျှောက်ထားဖူးတယ် (သံ ၁၊ ၆၆)။ လိစ္ဆဝီအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင် မဟာလိမင်းဟာ ပူရဏကဿပဆီ အဝင်အထွက် ရှိတယ်။ ဒီဆရာကြီးဟာ အလုံးစုံကို မြင်သိသူ (သဗ္ဗညူ) ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံတယ် (သံ ၂၊ ၅၇)။ သူ့ကိုယ်သူ ဘုရားလို့ ပြောတဲ့သူပါ။

ဗုဒ္ဓနဲ့ တန်ခိုးပြိုင်ရာမှာ ရှုံးလို့ ရှက်ပြီး သာဝတ္ထိမြို့က ရှောင်အသွားလမ်းတစ်နေရာမှာ သူတန်ခိုးပြတာကို ကြည့်ဖို့လာတဲ့ သူ့တပည့်ဆီက ရေးအိုးနဲ့ ကြိုးကိုယူ၊ အိုးကို ကြိုးနဲ့ လည်ပင်းမှာချည်၊ အနီးမှာရှိတဲ့ မြစ်ထဲဆင်းပြီး ကိုယ်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုက်တယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၃၆)။ ဒီဖြစ်ရပ်မတိုင်ခင် ၄ လလောက်က ရာဇဂြိုဟ်မှာ ဗိမ္ဗိသာရမင်း မကွယ်လွန် သေး (ယင်း၊ ၁၃၆) တဲ့အတွက် ပူရဏကဿပ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ချိန်မှာ အဇာတသတ် မင်းမဖြစ်သေးတာရယ်၊ ဗုဒ္ဓ တန်ခိုးပြတာဟာ ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးနောက် ခုနစ်နှစ်အကြာမှာ ဖြစ်တာ (မ-ဋ္ဌ ၄၊ ၁၇၄) ရယ်ကြောင့် အဇာတသတ္တုက ပူရဏကဿပဆီ သွားတယ် (ဒီ ၁၊ ၄၉) ဆိုတာ သူ မင်းမဖြစ်ခင်က ဖြစ်လေမလားလို့ စဉ်းစား စရာပါပဲ။

ပူရဏဝါး

တိုက်ခိုက်လုယူသူ၊ လုယူစေသူ၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ၊ သွားလာစေသူ၊ မမှန်စကားကို ပြောဆိုသူ၊ ပြောဆိုစေသူများသည် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည်မမည်။ ဤကမ္ဘာမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တန်းသွားစက်ဖြင့် တစ်ခုတည်းသော အသားစု အသားပုံဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုစေကာမူ ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှုမရှိ။

မကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ။ ... အလှူပေးခြင်း၊ သီလစောင့်စည်းခြင်း၊ အမှန်ကို ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်းမရှိ (ဒီ ၁၊ ၄၉)။ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိသကဲ့သို့ စင်ကြယ်ရန်လည်း အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိ (သံ ၂၊ ၅၈)။ သတ်အပ် ဖြတ်အပ်သည်၌ မကောင်းမှုကို အဖန်ဖန် မရှုတတ်၊ မိမိ၏ ကောင်းမှုကိုလည်း အဖန်ဖန် မရှုတတ် (သံ ၁၊ ၆၆)။ ပူရဏကဿပဟာ အကြောင်းကို ပယ်သူ ဖြစ်ပါတယ်။

မက္ခလိ ဂေါသာလ

နာမည်ရင်းက မက္ခလိ၊ ဂေါသာလ ဆိုတာက သူ့ကို မွေးဖွားတဲ့ နေရာနွားတဲ (ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၃၁)။ ငယ်စဉ်က အိမ်တစ်အိမ်မှာ ကျွန်ခံရင်း ဆီအိုးကို သယ်ယူလာစဉ် သခင်က ‘မာ ခလိ’ (ချော်မလဲစေနဲ့)လို့ ပြောနေဆဲမှာ ချော်လဲလို့ ဆီအိုးကွဲတယ်။ သခင်ကိုကြောက်လို့ ထွက်ပြေးမယ်လုပ်တုန်း ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်ကို သခင်က ဖမ်းဆွဲရာမှာ အဝတ်ကို စွန့်ပြီး ပြေးရာကနေ အဝတ်မစည်းတဲ့ တက္ကတွန်း ဖြစ်လာတယ်။

ဂျိန်းမှတ်တမ်းတွေအရ သူ့ကို ဂေါသာလ မခလိပုတ္တလို့ ခေါ်တယ်။ သာဝတ္ထိမြို့နားက သာရဝန (အရပ်)မှာ မွေးတယ်။ သူ့အဖေ နာမည်မံခလိ၊ အမေနာမည်က ဘဒ္ဒါ။ သူ့အဖေက ပန်းချီဆေးရေး အရောင်းအဝယ် လုပ်သူ။ ဂေါသာလဆိုတာ အဲဒီသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကြောင့် ရခဲ့တဲ့နာမည်။ ဒီတွေးခေါ်ရှင်ရဲ့ အမည်မှန်က ပြာကရိတ် ဘာသာစကားနဲ့ မဆကရိန် (Maskarin)၊ ပါဠိပုံစံနဲ့ မက္ခလိ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မဆကရိန် (Maskarin) ပုဒ်ကို ပါဏိနီကျမ်းမှာ ဝါးတောင်ဝှေးကို ကိုင်ဆောင်သူ (Maskara) လို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်တယ်။ မဆကရိန်ကို ဧကဒဏ္ဍိလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ပတက္ခလိအလိုအရ မဆကရိန်ဆိုတာ လှည့်လည်သွားလာသူ ပရိမိုဇ်ဂိုဏ်းလို့ ဆိုတယ်။ ဝါးတောင်ဝှေးကို ကိုင်ဆောင်လို့ မဟုတ်ဘဲ သူတို့က စိတ်ဆန္ဒလွတ်လပ်မှုကို ငြင်းပယ်လို့ အဲဒီလို ခေါ်တာ။ မဆကရိန်တွေက ကံကြမ္မာ ယိုးမယ်စွဲဝါဒီတွေဖြစ်တယ်။ (Barua, Pre-Buddhistic Indian Philosophy, p. 372)။

၃၆၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

အနာဂတ်အခြေအနေ ကောင်းမွန်လာတယ်။ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ဖျက်ဆီးလိုက်ခြင်းဟာ ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးခြင်းပါပဲ။ အဲဒီလို ဖျက်ဆီးရင် ဝေဒနာကို ဖျက်ဆီးခြင်းသို့ ရောက်သွားတာပဲ။ ယင်းသို့ဖြင့် ဒုက္ခ အား လုံး ကုန်ခမ်းပြီး သံသရာမှ လွတ်မြောက်နိုင်တယ်။ (အံ ၁၊ ၂၂၁)။

သဗ္ဗယ ဗေလဋ္ဌပုတ္တ

သဗ္ဗယဆိုတာ နာမည်ရင်း။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တဆိုတာ ဗေလဋ္ဌအမည်ရှိသူရဲ့ သား။ ဗြဟ္မဇာလသုတ်နိဒါန်းအရ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် နာလန္ဒာနဲ့ ရာဇဂြိုဟ် အကြား ခရီးသွားခိုက် ရတနာသုံးပါးကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်ဆိုပြုတဲ့ သုပ္ပိယ ပရိမိုဇ်ဟာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့တပည့်ပဲ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဖြစ်လာမယ့် ဥပ တိဿနဲ့ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ဖြစ်လာမယ့် ကောလိတတို့ဟာ ဗုဒ္ဓနဲ့ မတွေ့ ခင်က ဒီဆရာကြီးဆိုမှာ တပည့်ခံဖူးတယ်။ ဥပတိဿနဲ့ ကောလိတ တို့ဟာ နောက်ပါ အဖော်နှစ်ရာ ငါးဆယ်နှင့်အတူ ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်အဖြစ် ခံယူကြချိန်မှာ သဗ္ဗညုဆရာကြီး မေ့မြောသွားသတဲ့။ ဥပတိဿနဲ့ ကောလိတတို့က မိမိတို့နှင့် အတူလိုက်ဖို့ ခေါ်တဲ့အခါ သဗ္ဗညုက ကိုယ် က ဂိုဏ်းဆရာကြီး ဖြစ်နေလို့ ခုပြီးမှ တပည့်မလုပ်ချင်တော့ကြောင်းနဲ့ လောကမှာ မသိမလိမ္မာသူတွေ ပိုများလို့ အဲဒီမသိမလိမ္မာသူတွေ ငါ့ဆီ ကို လာကြလိမ့်မှာဖြစ်ကြောင်း ဆိုတယ်။ (ဓမ္မပဒ-၄၅ ၁၊ ၈၀)။

သဗ္ဗယတီဒ

တပါးသော လောကရှိသလောဟု (သင်တို့) ငါ့ကို မေးသော် တပါးသော လောကရှိ၏ဟု ငါ့အယူရှိခဲ့လျှင် တပါးသော လောကရှိဟု သင့်အား ငါပြောရ၏။ (သို့ရာတွင်) ဤသို့ဟုလည်း ငါမယူ။ ထိုသို့ဟုလည်း ငါမယူ။ အခြားသို့ဟုလည်း ငါမယူ။ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ် ဟုလည်း ငါမယူ။ (ဤသို့ ထိုသို့ အခြားသို့) မဟုတ်သည် မဟုတ်ဟု လည်း ငါမယူ (ဒီ ၁၊ ၄၉)။

သဗ္ဗယဟာ အဖြေကို တွေးခေါ်စဉ်းစားဖို့ ပြဿနာတစ်ရပ်အနေနဲ့ အမြဲချန်ထားရတဲ့ မေးခွန်းတွေနဲ့ပဲ သူ့ရဲ့ ကောက်ချက်တွေကို ချည် နှောင်ထားတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မေးခွန်းတိုင်းကို ရှောင်လွှဲတဲ့ ဝါဒပါပဲ။

၉၈။ ဗုဒ္ဓနဲ့ ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး ၆ ယောက် ၃၅၇

ကြမ်းတမ်း၏ တဲ့။ (အံ ၁၊ ၂၉၀)။ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အပြိုင် တပည့်တပန်း များ ပြားသူဖြစ်တယ်။ မဟာဗောဓိဇာတ် (ဇာ ၂၊ ၄၇)အရ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဟာ ဗုဒ္ဓ မဖြစ်ကပင် အဖိတရဲ့ ဝါဒကို ငြင်းပယ်ခဲ့ဖူးတယ်။

အဓိတဝါဒ

သတ္တဝါသည် ဓာတ်ကြီးလေးပါး အစုအဝေးဖြစ်၏။ သေလွန်သော် မြေဓာတ်သည် မြေဓာတ်အစုနှင့်၊ ရေဓာတ်သည် ရေဓာတ်အစုနှင့်၊ လေဓာတ်သည် လေဓာတ်အစုနှင့်၊ မီးဓာတ်သည် မီးဓာတ်အစုနှင့် ပေါင်းစည်းသွား၏။ နာမ်ဣန္ဒြေတို့သည်ကောင်း ကင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန် ၏။ ... အလူတို့သည် သေပြီးနောက် ပြာအဆုံးရှိကုန်၏။ အလူပေး ခြင်းကို လူမိုက်တို့က ဟောကြားထား၏။ အချို့သူတို့သည် (ပေးလှူခြင်း စသည်၏ အကျိုးသည်) ရှိ၏ဟုသောဝါဒကို ဟောပြောကုန်၏။ ထိုသူ တို့၏ စကားသည် အချည်းနီးဖြစ်၏။ မှားယွင်း၏။ ယောင်ယမ်းပြော ဆိုသော စကားဖြစ်၏။ လူမိုက်ဖြစ်စေ ပညာရှိဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး လျှင် ပြတ်စဲကုန်၏။ ပျက်စီးကုန်၏။ သေည့်မှနောက်၌ (ဘာမျှ) မရှိ ကုန်။ အကျိုးကို ပယ်တဲ့ဝါဒ ဖြစ်ပါတယ်။

ပကုဓ ကစ္စာယန

ပကုဓဆိုတာ နာမည်ရင်း။ ကစ္စာယနဆိုတာ သူ့အမျိုးအနွယ်။ ပကုဓ ဟာ ရေအေးကို လုံးဝ မသုံးဘူး။ ရေထဲက ပိုးကောင်တွေ သေရင် သီလပျက်လို့ မြစ်ချောင်းကို လုံးဝ ဖြတ်မကူးဘူး။ အိမ်သာတက်ပြီး တောင် ရေခွေး မရှိရင် မသန်စင်ဘဲ ဒီအတိုင်း နေတယ် (ဒီ-၄၅ ၁၊ ၁၅၁)။ ပကုဓဟာ မေးခွန်း မေးတာကို မကြိုက်ဘူး။ စိတ်လည်း ဆိုး တတ်တယ်။ သူ့ တပည့်တွေက အလွန်ကြီး မလေးစားကြဘူး (မ ၁၊ ၃၁၇)။ ဒါပေမယ့် ပကုဓရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းလည်း မသေးဘူး။ ကြည် ညိုလေးစားတဲ့ နောက်လိုက် တပည့်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင် ဖြစ်တယ်။ သူ့ကိုယ်သူတော့ အားလုံးကိုသိသူ မြင်သူ အနေနဲ့ ဝန်မခံဘူး (သံ ၁၊ ၆၈)။

ပကုဝေါဒ

‘ခုနစ်ပါးသောအစုတို့၌ သတ်သူ သတ်စေသူ ကြားသူ ကြားစေသူ သိသူ သိစေသူများ မရှိကုန်။ ထက်စွာသော လက်နက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ် စေကာမူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်သည် မမည်။ လက်နက်သည် ခုနစ်ပါးသောအစုတို့ အကြား ဟင်းလင်းသို့ ကျရောက်၏။ သူ့အလိုအရ မြေ၊ မီး၊ လေ၊ ရေ၊ ပျော်ရွှင်မှု၊ နာကျင်မှုနဲ့ ဝိညာဉ်ကောင် ဆိုတဲ့ ဓာတ်ခုနစ်မျိုးမှာ ပြုလုပ်တတ်တဲ့ သတ္တိမရှိ။ အကြောင့် ထက်စွာ သောဓားနဲ့ လည်ပင်းကို လှီးပေးမယ့် သူ့အသက်ကို သတ်တယ်လို့ မဆိုနိုင်။ အဲဒီ ဓားထက်ထက်ဟာ အဲဒီ ဓာတ်ခုနစ်မျိုးရဲ့ အကြားကို ဝင်ရောက်သွားခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ သတ်ခြင်း၊ ကြားခြင်း သိခြင်း မှတ်သား ခြင်းဆိုတာတွေ မရှိ။ အကောင်းအဆိုး ခွဲခြားခြင်း မရှိ။ အကျိုးကို ပယ်တဲ့ဝါဒလို့ပဲ ဆိုရမှာပဲ။

နိဂဏ္ဌ နာဋပုတ္တ

နှောင်ဖွဲ့တဲ့ ကိလေသာမရှိဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ နိဂဏ္ဌလို့ တွင်လာတယ်။ နာဋပုတ္တဆိုတာ နာဋအမည်ရှိသူရဲ့သား။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က ယခုခေတ်ထိ အိန္ဒိယမှာ ခေတ်စားဆဲဖြစ်တဲ့ ဂျိန်းဝါဒကို တည်ထောင်သူ မဟာဝီရ ပါပဲ။ ဝါဒမာနလို့လည်း ခေါ်သေးတယ်။ နာဋဆိုတာ ဝေသာလီက သူ့အမျိုးရဲ့ နာမည်။ နိဂဏ္ဌဆိုတာ ရဟန်းပြုပြီးနောက် တွင်လာတဲ့ နာမည်။ နာဋဆိုတာ သူ့အဖေရဲ့ နာမည် (သုတ္တနိ-၄ ၂၊ ၁၄၈)။ သူ လည်း အားလုံးကိုသိသူ ဗုဒ္ဓဖြစ်တယ်လို့ သူ့ကိုယ်သူ ဝန်ခံတယ် (အံ ၁၊ ၂၁)။

ဂျိန်းအစဉ်အလာအရ သူ့အဖေ နာမည်ရင်းက သိဒ္ဓတ္ထဖြစ်ပြီး ခတ္တိယမျိုး၊ သူ့အမေက တြိသာလာခေါ်သတဲ့ (Barua, *Pre-Buddhistic Indian Philosophy*, p. 272)။ နိဂဏ္ဌဟာ သွားဆဲ ရပ်ဆဲ အိပ်ဆဲ အချိန်တိုင်းမှာ အကန့်အသတ်မဲ့ သဗ္ဗညု (အားလုံးကိုသိသူ) ဖြစ်ကြောင်း ဆိုတယ်။ တန်ခိုးရှိကြောင်း ဝန်ခံပေးမယ့် ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးရဲ့ စန္ဒကူးသား သပိတ်ကို တန်ခိုးနှင့် မယူနိုင်ခဲ့ဘူး (ဓမ္မပဒ-၄ ၁၊ ၂၁)။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ခမည်းတော်ဘက်က ဦးလေးတော် ဝပ္ပ အမည်ရှိ သာကီဝင်မင်းဟာ

ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဖြစ်ခင်တုန်းက နိဂဏ္ဌရဲ့ တပည့် ဖြစ်ခဲ့တယ် (အံ ၁၊ ၅၁၇)။ သူ့အားထားရတဲ့ ဥပါလိအမည်ရှိ သူ့ကြွယ်က သူ့ဝါဒကို စွန့်ပြီး ဗုဒ္ဓသာဝက ဖြစ်သွားလို့ စိတ်ထိခိုက်ပြီး သွေးအန်တယ်။ ရာဇဂြိုဟ်အနီး ဗာလကရွာမှ ပါဝါမြို့ (ယခုအခေါ် ပါဝါပူရီ)ကို ရောက်လို့ မကြာခင် ကွယ်လွန်တယ်။ အဲဒီမြို့မှာ မဟာဝီရရဲ့ ကိုယ်လုံးတီး မတ်ရပ်ရပ်တုကြီးကို ယနေ့ခေတ် တွေ့နိုင်တယ်။ ဒီဂိုဏ်းဝင်တွေလည်း အဝတ်မဝတ်ကြဘူး။ နာဋပုတ္တ ကွယ်လွန်လို့ မကြာခင် သူတို့ ဂိုဏ်းအတွင်း အငြင်းပွားမှုဖြစ်ပြီး ကွဲပြဲကြတယ် (မ ၁၊ ၄၉)။

နိဂဏ္ဌဝါဒ

နိဂဏ္ဌသည် ရေအေး အားလုံးကို တားမြစ်၏။ (နိဂဏ္ဌလည်း ရေအေးမှာ အသက်ရှိတယ်လို့ ယူဆသူ ဖြစ်တယ်။) (မကောင်းမှုကို) အလုံးစုံကို တားမြစ်၏။ အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် (မကောင်းမှုကို) ပယ်ခွာပြီး ဖြစ်၏။ မကောင်းမှုကို အလုံးစုံ တားမြစ်ခြင်း ဖြင့် (လွတ်မြောက်ရာကို) တွေ့ပြီး ဖြစ်၏။ ဤစောင့်ထိန်းမှု လေးမျိုးကြောင့် သူ့ကို နိဂဏ္ဌ = အနှောင်အဖွဲ့ မရှိသူလို့ ခေါ်တယ်။ စောင့်ထိန်းမှု လေးမျိုးထဲက ရေအေး မသောက်တာလောက်တော့ ယေဘုယျ နားလည်ပေးမယ့် ကျန်သုံးမျိုးကို ဘုန်းကြီး ရှင်းလင်းစွာ နားမလည်ဘူး။

သူ့ဝါဒမှာ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမနဲ့ ကိုက်ညီတာလေးတွေ ပါပေးမယ့် အယူဝါဒ မစင်ကြယ်လို့ ဒိဋ္ဌိ (အယူမှား) လို့ပဲ ဆိုရတယ် (ဒီ-၄ ၁၊ ၁၅၁)။ နိဂဏ္ဌဟာ သူ့တပည့်တွေ သေပြီးနောက် ဘယ်ကို ရောက်တယ်ဆိုတာကို မဆိုင်းမတွဲဖြေကြား လေ့ရှိတယ်။ အဲပေးမယ့် သကုလုအီယီ ပရိဗိုဇ်က မေးခွန်းတွေ မေးတဲ့အခါမှာတော့ မဖြေဘဲ ရှောင်နေတယ်။ နောက်ဆုံး စိတ်ဆိုးတယ် (မ ၂၊ ၁၉၄)။

ယခု အပြင်းအထန် ကျင့်ခြင်းဖြင့် အတိတ်က လုပ်ခဲ့တာတွေကို ငြိမ်းစေနိုင်တယ်။ အတိတ်က လုပ်ခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုအားလုံးကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ ဒဏ်ခတ်ပြီး ပယ်ရှားတဲ့သဘောပါပဲ။ အမှုသစ်ကိုတော့ မလုပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ရမယ်။ အသစ်ဖြစ်သော မကောင်းမှုတွေကို မလုပ်ခြင်းဖြင့်

၁၀၀။ ယောက်ျားမိန်းမ ဘယ်သူ့

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ကမ္ဘာဦးအစမှာ မိန်းမနှင့် ယောက်ျား ဘယ်သူ့အလျှင် စဖြစ်ပါသနည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်တို့၌ လူစတင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဖော်ပြချက်ရှိပါက ဖြေကြားပေးစေ လိုပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ခရစ်ယန်စသော အခြားဘာသာ တရားတို့၌ ဖော်ပြသည်ကိုလည်း ဖော်ပြပေးစေလိုပါသည်။

မောင်သိန်းလှ၊ ဘရူနိုင်း

သမ္မာကျမ်းအဆို

ကမ္ဘာဦးကျမ်း ၂၃၇ ထိုနောက်၊ ထာဝရအရှင် ဘုရားသခင်သည် မြေမှုန့်ဖြင့် လူကို ဖန်ဆင်း၍၊ လူ၏နာခေါင်းထဲသို့ ဇီဝအသက်ကို မှုတ်တော်မူလျှင်၊ လူသည် အသက်ရှင်သော သတ္တဝါ ဖြစ်လေ၏။ ၈၊ ထာဝရအရှင် ဘုရားသခင်သည်လည်း အရှေ့မျက်နှာ၊ ဒေင်အရပ်၌ ဥယျာဉ်ကို စိုက်ပျိုးပြီးလျှင်၊ ဖန်ဆင်းတော်မူသော လူကို ထိုဥယျာဉ်၌ နေရာချတော်မူ၏။ ...

၂၁၊ ထိုအခါ ထာဝရအရှင် ဘုရားသခင်သည် လူကို ကြီးသော အိပ်ခြင်းဖြင့် အိပ်စေတော်မူ၍၊ လူသည် အိပ်ပျော်စဉ်၊ နံရိုး တချောင်းကို ဘုရားသခင် ထုတ်ပြီးလျှင်၊ ထိုအရိုးအစား အသားကို စေ့စပ်စေတော်မူ၏။ ၂၂၊ ထာဝရအရှင် ဘုရားသခင်သည် လူထဲက ထုတ်သော နံရိုးဖြင့် လူမိန်းမကို ဖန်ဆင်း၍ လူရှိရာသို့ ဆောင်ခဲ့တော် မူ၏။ ၂၃၊ လူကလည်း၊ ယခု ဤလူသည် ငါ့အရိုးထဲကအရိုး၊ ငါ့အသား ထဲက အသားဖြစ်၏။ လူထဲက ထုတ်သောကြောင့် သူ့ကို လူမိန်းမဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်ဟု ဆိုလေ၏။

၂၄၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ယောက်ျားသည် ကိုယ်မိဘကို စွန့်၍၊ ကိုယ်ခင်းပွန်း၌ မှီဝဲသဖြင့်၊ ထိုသူတို့သည် တသားတကိုယ်တည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ ၂၅၊ ထိုလူလင်မယား နှစ်ဦးတို့သည် အဝတ်မဝတ်ဘဲ နေ၍ ရှက်ကြောက်ခြင်းနှင့် ကင်းလွတ်ကြ၏။

အနောက်တိုင်း ဒဿအများစုလည်း တိကျအဖြေကို ပေးလေ့မရှိဘူး။ လူတွေကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားဖို့နဲ့ စဉ်းစားတတ်အောင်ပဲ သင်ကြားပေးတဲ့ သဘောပေလော။

အမှန်နဲ့ နီးစပ်အောင် တွေးမြင်နိုင်ပါစေ။ □

၉၉။ ဝေယျာဝစ္စ ကုသိုလ်ရှင်

စက်တင်ဘာ ၁၄၊ ၂၀၀၉။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား၊

ဩဂုတ်လတုန်းက သမီးတို့မြို့နားက ဘုန်းကြီးကျောင်းတခုမှာ ပြုလုပ်တဲ့ သမီးမိတ်ဆွေရဲ့ မွေးနေ့ပွဲကို သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်သူ တယောက်နဲ့ တွေ့ပါသည်။ သမီးက သူ့ကို မြန်မာပြည်မှာတုန်းက သမီးတို့သွားတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းက ဦးလေးကို ခေါ်သလို ဦးကပ္ပိယလို့ ခေါ်မိပါတယ်။ အဲဒါကို ဒီက ဦးလေးက မိတ်ဆိုးပါတယ်။ သမီးရဲ့ မိတ်ဆွေက ကပ္ပိယဆိုတာ ဘုန်းကြီးကျောင်းက အစားအစာကို ကပ်ပြီး စားတဲ့လူ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းပစ္စည်းကို ကပ်ပြီး ယူတဲ့လူလို့ အမိပ္ပာယ်ရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့် နင့်ကို မိတ်ဆိုးတာနေမှာပေါ့လို့ ပြောပါတယ်။ ကပ္ပိယ ဆိုတာဘာလဲလို့ သိလိုပါသည်ရှင်။

မေပပမျိုး

တစ်ချိန်က ဂုဏ်ရှိန်

မြန်မာနိုင်ငံကို ဝိတိုရိယဘုရင်မ အုပ်ချုပ်စဉ်က အင်္ဂလိပ်ကျောင်းမှာ စာသင်တဲ့ မြန်မာတွေက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ မြန်မာစာ မြန်မာစကား သင်သူတွေကို အထင်သေးပြီး နိမ့်ချပြောဆိုခဲ့တာတွေ ရှိတယ်။ အုပ်ချုပ်သူတွေက ဘာသာရေး လူမှုရေးအခြေခံနဲ့ မြန်မာအချင်းချင်း သွေး

ကွဲအောင် မြောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်တဲ့သဘောလည်း ဖြစ်မှာပဲ။ အဲဒီ အချိန်ကစပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်း ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်တဲ့ ကပ္ပိယ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ နေပြီး ကျောင်းတက်သူတွေကို အထင်သေးတဲ့ အတွေးအမြင်တွေ စတင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်စိတ် မကုန်သေးတဲ့ လူအချို့ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အဲဒီ အတွေးမှားတွေကို ယနေ့ထိ မြတ်မြတ်နိုးနိုး သိမ်း ထားဆဲ ဖြစ်နေတာကတော့ ဝမ်းနည်းစရာပါပဲ။

မြန်မာတွေ လေးစားတဲ့ နာမည်ကျော် မင်းတုန်းမင်းဟာ ငယ်စဉ် က ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ကပ္ပိယ ဖြစ်ခဲ့တာကို မမေ့သင့်ဘူး။ မြန်မာ နိုင်ငံကို မြန်မာမင်းတွေ အုပ်ချုပ်စဉ်က မင်းသားတွေ အမတ်တွေ စစ် သူကြီးတွေကအစ အားလုံး ဘုန်းကြီးကျောင်းသားတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် တစ်ချိန်က ဘယ်ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် ဘယ်ဆရာတော်ရဲ့ တပည့်ဆို လိုက်ရင် ဘယ်လို အရှိန်အဝါရှိမယ် ဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်နိုင်တယ်။

ကပ္ပိယအဓိပ္ပာယ်

ဘာသာရေးအသိ မရှိရှာတဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့ နီးစပ်သူတစ်ယောက်ကို ဘုန်း ကြီးက ‘ဒါက ဘုန်းကြီးရဲ့ အားအကိုးရဆုံး ကပ္ပိယဒကာပါ’ လို့ အဝေး ကလာသူတွေကို မိတ်ဆက်ပေးမိတယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ ဒကာဟာ မျက် နှာညိုသွားပြီး ဘာစကားမှ မပြောတော့ဘူး။ မေးခွန်းရှင်က ဦးကပ္ပိယ လို့ခေါ်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီဦးလေး စိတ်ဆိုးသွားသလို နေမှာပေါ့။ နောက် တော့ သူက ‘ဦးဇင်းရဲ့ ကျောင်းမှာ လာလုပ်ပေးနေတာဟာ ဘာမှ ကပ်ပြီး ရဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အိမ်ကအလုပ်ကို ဖျက်ပြီး စေတနာနဲ့ အခမဲ့ ဖော်လန်တီယာ လာလုပ်ပေးနေတာ’ လို့ မာဆတ်ဆတ်နဲ့ ဘုန်းကြီးကို ပြောပါတယ်။ လက်စသတ်တော့ ဘုန်းကြီးဆီက ကပ်ပြီး ရနေတဲ့လူကို ကပ္ပိယလို့ သူက နားလည်လိုက်တာကိုး။ မြန်မာပြည်တုန်းက တစ် ယောက်ယောက်က သူ့ကို အဲဒီလို ပြောလိုက်ပုံရတယ်။

ကပ္ပိယ အဓိပ္ပာယ်မှန်က အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဝိနည်းအရ ဘုန်း ကြီး မလုပ်နိုင်တာကို ဘုန်းကြီးနဲ့ အဆင်ပြေသွားအောင် ဘုန်းကြီးနဲ့ အပ်စပ်သွားအောင် လုပ်ပေးသူ၊ တစ်နည်း ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ရှင်လို့

အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ ကြုံခိုက် ရခဲလှတဲ့ ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ နေနိုင်သူကို ကိုယ်က တတ်စွမ်းသမျှ ကူညီတာဟာ မွန်မြတ်တဲ့ ကုသိုလ်ဖြစ်လို့ အင်မတန် ကျက်သရေရှိတဲ့ လူကြီး လူကောင်း အလုပ်ပါ။ နောက်တစ်ခါ ကပ္ပိယလို့ ခေါ်ခံရရင် ရင်ကို ကော့ပြီး ပြုံးပြလိုက်ပါ။

နှစ်ဖက် နားလည်ခြင်း

ခုခေတ်မှာ ဝိတိုရိယစိတ် မကုန်သေးတဲ့ ကြေးရတတ်အချို့ဟာ ဘုန်း ကြီးကျောင်းမှာ အောက်ခြေသိမ်း ဝေယျာဝစ္စဆောင်ရွက်သူတွေကို အ ထင်အမြင်သေးပြီး တစ်ဖက်သားရဲ့ ကုသိုလ်နှလုံးသားကို ထိခိုက်စေ မယ့် မလေးစားတဲ့ အပြုအမူမျိုးတွေကို လုပ်မှား မိတတ်တယ်။ ပြုပြင် စရာပါ။ နောက်တစ်ချက်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ရောက်လာရင် ‘တစ် ရောင်တည်းသော သွေးမှာ ဂုဏ် ဇာတ်မရှိ၊ အားလုံး အတူတူပဲ’ ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမကို လိုက်နာနိုင်အောင်လည်း ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ ဝေယျာဝစ္စ ကုသိုလ်ရှင်ဟာ ပညာ ဥစ္စာ နွမ်းပါးနေသေးတယ် ဆိုရင် ပိုပြီး သတိထားသင့်တယ်။

အိပေမယ့် ... ဘုန်းကြီးကျောင်းကို မကြာကြာ ရောက်နေတဲ့ လူ ငယ်တစ်ယောက်ကို ဘုန်းကြီး တွေခွဲဖူးတယ်။ သူက မွေးနေ့ပွဲလို လူအများစုရုံးပြီး ဆွမ်းလာကပ်ပြီဆိုရင် လူရှေ့ထွက်ပြီး ဆရာတော် ဘာအလိုရှိလဲ၊ ဘာလုပ်ပေးရမလဲလို့ ပျာပျာသလဲနဲ့ ဆွမ်းပန်းကန်တွေ ကို ဟိုကိုင်ဒီရွှေ့ လုပ်ပြတယ်။ သာမန် ရက်တွေမှာ ဘုန်းကြီး ဆွမ်း ဘုန်းပေးနေတာ တွေရှင် ရှောင်သွားတယ်။ အေး ... အေး၊ အဲဒါမျိုး ကပ္ပိယကတော့ ခြွင်းချက်ပေါ့။

ကပ္ပိယနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆင်ခြင်စရာ ပြုပြင်စရာလေးတွေပါ။ □

တစ်ခုတည်းထင်မှတ် မျှင်မပြတ်လျှင် ပညတ်ပင်။
အများထင်မှတ် အမျှင်ပြတ်မှ ပရမတ် (ဒီပဲယင်းဆရာတော်)။

၂၆၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဗုဒ္ဓဇောသပဲ ရေးတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါဖြင့် ဘာကြောင့် ကျမ်းပြုဆရာ တစ်ဦးတည်းက ရေးတာဖြစ်လျက် ဒီလို ဝါဒကွဲပြားရသလဲလို့ မေးစရာ ရှိတယ်။ ဂရုတစိုက် ဖတ်ရင် အဖြေက အပေါ်မှာ ပါပြီးသားပါ။

အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဇောသဟာ ထိုထို ဘာဏကဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ဝါဒ အတိုင်းပဲ ဖွင့်ဆိုခဲ့တာ ဖြစ်ကြောင်းပါ။ အရှင်မြတ်ရဲ့ နိကာယ်အဋ္ဌ ကထာကျမ်းတွေမှာတော့ တစ်ခါတစ်ရံ ‘အယံ ဒီဃဘာဏကာနံ မတိ = ဒါကတော့ ဒီဃနိကာယ်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ အလိုပါပဲ’ စသည်ဖြင့် အမှာပြုထားတာမျိုးကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ □

၁၀၁။ ယုံကြည်ချက် မရှိင်လို့

စက်တင်ဘာ ၂၂၊ ၂၀၀၉။

ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊

ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ခုကို ငွေကြေးချမ်းသာသူတစ်ယောက်က ဘဏ် က ငွေချေးပြီး ဝယ်လူပါသည်။ မကြာမီ အဲဒီလူက ဘုန်းကြီးကို ကျောင်းမှာ မနေနိုင်အောင်လုပ်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ပြန်သိမ်းယူ သွားပါသည်။ ဘုန်းကြီးလည်း ပြန်ကြွသွားရပါသည်။ လူတွေလည်း အုပ်စုကွဲ သွားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရဟန်းသံဃာနှင့် လူဥပသကာတွေကို စိတ် မချမ်းသာအောင် လုပ်သည့်အတွက် သံသရာမှာ အဘယ်အပြစ် မျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း အရှင်ဘုရား။ တပည့်တော်က Seattel မြို့မှာ နေထိုင်ပါသည်။ မြန်မာပြည်က ရောက်လာတာလည်း မကြာသေးပါ ဘုရား။ ဒါကြောင့် အမှားရှိလျှင် ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါသည်။

မောင်စိုးနိုင်

၁၀၀။ ယောက်ျားမိန်းမ ဘယ်သူစ

၂၆၅

ခရစ်ယန်တို့အလို လူယောက်ျားကို မြေမှုန့်နဲ့ စတင် ဖန်ဆင်းပြီးမှ လူယောက်ျားရဲ့ နံရိုးနဲ့ မိန်းမကို ဖန်ဆင်းတယ်။ ယောက်ျားကို ဖန် ဆင်းပြီးမှ မိန်းမကို ဖန်ဆင်းတယ်ပေါ့။

ကုရ်အာန်ကျမ်းအလို

၉၆း၂ ထိုအရှင်မြတ်သည် လူသားကို သွေးခဲဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ ၁၅း၂၆ ထိုမှတစ်ပါး စင်စစ်ကေန ငါအရှင်မြတ်သည် လူသားကို ပုံသွင်း ပြီးဖြစ်သော အသံမြည်သော ရွှံ့ပုပ်ခြောက်ဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူသည်။ ၂၃၆ ကမ္ဘာဦးဘခင် အာဒမ်(အ)နှင့် ကြင်ရာတော် ဟောင်ဝါတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပေးသနားတော်မူသော ဂျန္နတ် အမတသုခဘုံတွင် သုခစည်းစိမ် ရိပ်ငြိမ်ချမ်းသာကို မေ့လျော်စွာ စံစား၍ နေကြကုန်၏။

တစ်ဦးတည်းဖြစ်နေသော အာဒမ်(အ)အဘို့ ကြည်းနူးမေတ္တာ ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်းဆင်ဆံ နေထိုင်ရန်အလို့ငှာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် သည် ကြင်ယာတော်တစ်ပါးကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် အာဒမ်(အ)၏ ဘယ်နံရိုးဖြင့် ကြင်ယာတော် (ဟောင်ဝါ) ကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ (၂း၃၆ အဖွင့်။ အတွဲ ၁၊ စာ ၂၆)။

ကိုရ်အာန်ကျမ်းအလို လူယောက်ျားကို သွေးခဲဖြင့် သို့မဟုတ် ပုံသွင်း ရွှံ့ပုပ်ခြောက်ဖြင့် စတင် ဖန်ဆင်းတယ်။ ဒို့နောက် လူယောက်ျားရဲ့ ဘယ် နံရိုးနဲ့ လူမိန်းမကို ဖန်ဆင်းတယ်။ ယောက်ျားကို ဖန်ဆင်းပြီးမှ မိန်းမကို ဖန်ဆင်းတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။

ခရစ်ယန်နဲ့ မူဆလင်ဘာသာရေး ကျမ်းစာတွေအရ လူယောက်ျား ကအရှင် ကမ္ဘာမြေကို နင်းခွင့်ရခဲ့ပြီး မိန်းမကိုတော့ ယောက်ျားရဲ့ ကိုယ်က ထုတ်ယူတဲ့ အရိုးနဲ့ နောက်မှ ဖန်ဆင်းခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒါ ကြောင့်လည်း မိန်းမတွေဟာ ယောက်ျားတွေရဲ့ အမိန့်ကို နာခံရမယ်။ မိန်းမတွေက ယောက်ျားတွေရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုကို ခံယူရမယ်။ ယောက်ျား တွေဟာ မိန်းမတွေထက် ထူးချွန်ထက်မြင်ကြောင်း အဲဒီကျမ်းစာတွေမှာ အတိအကျ ဆိုထားပါတယ်။ (ကုရ်အာန် ၄း၃၄။ သမ္မာကျမ်း ၁ တိမော ၂း၁၁-၁၅။ ၁ ကော ၁၁း၃။ ၁ ကော ၁၄း၃၅)။

၃၆၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၀။ ယောက်ျားမိန်းမ ဘယ်သူစ

၃၆၇

ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ကျားနဲ့မ ဘယ်သူစ

ဘုရားလောင်း ဓတရဋ္ဌ ဟင်္သာမင်းဟာ ဟင်္သာငှက်မကို တပ်မက်ပြီး ညွတ်ကွင်း မိနေစဉ်မှာ သုမုခ အမည်ရတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာအလောင်း သစ္စာရှိ စစ်သူကြီး ဟင်္သာငှက်က မိန်းမတွေဟာ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းတရား ဖြစ်ကြောင်း၊ သေမင်းနဲ့ပင် တူကြောင်း ဆိုတဲ့အခါ ဟင်္သာငှက်မကို ကြိုက်မိနေတဲ့ ဓတရဋ္ဌ ဟင်္သာမင်းက အမျိုးသမီးတွေ ကြီးမြတ်တာကို ပညာဗဟုသုတ နှ့်စပ်သူတွေမှ ကောင်းစွာ သိနိုင်ကြောင်း၊ လက်နက်အားကိုး လူမိုက်မျိုးတွေ မသိနိုင်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယသာဝကနဲ့ စက္ကဝတ္တိမင်းတို့ ဆိုတာတွေဟာ အမျိုးသမီးတွေဆိုမှာပဲ သန္ဓေတည်ကြရကြောင်း ရှင်းပြပါတယ်။

အဲဒီဇာတ်ထဲမှာ ‘မဟာဘူတိတ္ထိယော နာမ၊ လောကသ္မိံ ဥဒပဇ္ဇိသုံ (ဇာ ၂။ ၉၃)လို့ ဆိုပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က အမျိုးသမီးတွေဟာ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်ပြီး အကျိုးကျေးဇူး များပါတယ်။ ကမ္ဘာဦးကာလမှာ အမျိုးသမီးရဲ့ လိင်အင်္ဂါက စပြီးဖြစ်လို့ လောကမှာ အမျိုးသမီးတွေက (အမျိုးသားတွေထက်) အရင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ (ဥဒ-ပဇ္ဇိသန္တိ ပဌမကပ္ပိကကာလေ ဣတ္ထိလိင်္ဂံသေဝ ပဌမံ ပါတုဘူတတ္တာ ပဌမံ နိဗ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော (ဇာ-၄ ၅၊ ၃၆၆)။’

ဒါက ဇာတကအဋ္ဌကထာမှာပါတဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်ပါ။ တစ်နည်းပြောရင် ဇာတကဘာဏက (ဇာတကပါဠိကို အာဂုံဆောင်ကြတဲ့ ရဟန်းအုပ်စု) ရဲ့ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူချက် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဖွင့်ဆိုချက်အရ ကမ္ဘာဦးမှာ အမျိုးသမီးတွေ အရင် စဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ဖို့ပါ။

အဆိုကွဲလွဲခြင်း

ဝိနည်း ပရိဝါရပါဠိတော်မှာ ယောက်ျားကနေ မိန်းမအဖြစ်သို့ ကွင်းလုံးကျွတ် ပြောင်းပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ‘လိင်ပြန်သော ရဟန်းသည် မိန်းမလိင်ကို ရသည်နှင့်တကွ ရှေး(ယောက်ျားလိင်)ကို စွန့်၏။ နောက် (မိန်းမလိင်)၌ တည်၏’ဆိုတဲ့ စကားရပ် ပါရှိတယ်။ ဒါကို အဋ္ဌကထာကျမ်းမှာ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပုံက ‘အဲဒီလို လိင်ပြောင်းတဲ့အခါမှာ ၁) ပဌမဆုံး ဖြစ်

ခြင်း ၂) မြင့်မြတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းနှစ်ရပ်ကြောင့် ယောက်ျားလိင်ကို အရင် စွန့်ပြီး၊ နောက်မှ မိန်းမလိင်က ပေါ်လာတယ်’ လို့ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစကားရပ်ထဲမှာ ပဌမဖြစ်ခြင်းဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဲဒီအဋ္ဌကထာကို ထပ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တဲ့ ဋီကာကျမ်းက ‘ကမ္ဘာဦးကာလမှာ ယောက်ျားလိင်ကပဲ အရင်ဖြစ်လို့ ပဌမဆုံးဖြစ်ခြင်းလို့ဆိုတာ’လို့ ဆိုပြန်တယ်။ (ပဌမကပ္ပိကေသု ပဌမံ ပုရိသလိင်္ဂံမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဟ ပဌမံ ဥပ္ပန္နဝေသေနာတိ။ သာရတ္ထ-ဋီ ၃၊ ၄၇၃။ ဝိမတိ-ဋီ ၂၊ ၂၈၆)။

ဒီတော့ ဝိနယဘာဏက (ဝိနည်းဆောင် ရဟန်းအုပ်စု) အလိုက ကမ္ဘာဦးမှာ ယောက်ျားတွေ အရင် စဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ဖို့ပါ။

မန်လည်အဆို

ဣတ္ထိတဲ့ ပုရိသာ
ပေါ်စ ကမ္ဘာက
မိန်းမမှာ အစထူး
ရှေးဦးဖြစ်လာ၊
သွေမလွဲပါဘူး
ဝေခွဲငဲ့ မဟာဆွေငယ်
မှတ်ပါစေချင်လွန်း။
ဥဒါန်းငယ်ပြောင်
လူတမ်းမှာ တမူဆောင်လို့
ဇမ္ဗူဘောင် နောင်မညှိုးအောင်
ထိုးတော့ မော်ကွန်း။

(သတပဒိက ဒုတိယပုစ္ဆာ အဖြေ)

ဒီအဖြေအရဆိုရင် မန်လည် ဆရာတော်ကြီးကတော့ မိန်းမအရင် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ပိုပြီး သဘောကျခဲ့ပုံပါပဲ။

ဘာကြောင့် ဝါဒကွဲသလဲ

ဒီတော့ စဉ်းစားစရာက ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ ရေးတယ်။ အစဉ်အလာအရ ဇာတကအဋ္ဌကထာကိုလည်း အရှင်မဟာ

၃၇၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၁။ ယုံကြည်ချက် မခိုင်လို့

၃၆၉

ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိကြားမင်းက ဘုရားကို ဘယ်တုန်းက ဘယ်နေရာမှာ ကတိပေးခဲ့သလဲဆိုတာကို လေ့လာမိပါတယ်။

သိကြားမင်းရဲ့ ကတိစကား

မြတ်ဗုဒ္ဓ အပေါ်လည်ပင်ရင်းမှာ ခုနစ်ရက် သီတင်းသုံးခိုက် လောကကို တရားဟောဖို့ တောင်းပန်ရန် သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာကြီး လာရောက်စဉ်က နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်းလည်း ဗြဟ္မာကြီးနှင့်အတူ နောက်ကပါလာခဲ့တယ်။ ဗြဟ္မာကြီးက တရားဟောဖို့ ဗုဒ္ဓကို တောင်းပန်ပြီးတဲ့အခါ သိကြားမင်းကလည်း ‘ဗုဒ္ဓအနေနဲ့ လောကကို ဓမ္မနဲ့ ဆုံးမတော်မူပါ။ တပည့်တော်က အာဏာစက်နဲ့ ကူညီပါမည်’လို့ ကတိစကားလျှောက်ထားပါတယ်။ အဲဒီကတိစကားအတိုင်း အမှန်ကို ဝန်မခံဘဲ ခေါင်းမာနေတဲ့ သစ္စကနဲ့ အဗ္ဗဋ္ဌလို လူတွေကို ခြောက်လှန့်ပြီး ကူညီဖို့ သိကြားမင်း ရောက်လာခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ် (ဒိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၃၆။ မ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၇၉။ ဒီစကားအရဆိုရင် သိကြားမင်းဟာ ဗုဒ္ဓကို တစ်ကြိမ်ပဲ ကတိပေးခဲ့ပြီး ကတိအတိုင်းလည်း လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

အဋ္ဌကထာမှတ်တမ်းတွေမှာတော့ သိကြားမင်း ကူညီတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ အများကြီး ဖော်ပြပါတယ်။ စိဉ္စမာဏဝိကာ(စိဉ္စမန်)က မြတ်ဗုဒ္ဓကို စွပ်စွဲစဉ်က သိကြားမင်းက တပည့်နတ်သား လေးယောက်ကို ကြွက်အသွင်နဲ့ ထိုအမျိုးသမီးရဲ့ ဗိုက်က သစ်သားပြားကို ချည်တဲ့ကြိုးကို ကိုက်ဖြတ်ခိုင်းတယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၁၇)။ ဒါ့အပြင် သိကြားမင်း ကူညီတဲ့ အခြားဖြစ်ရပ်တွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်။ သိကြားမင်းက ဘုရားလောင်းကို ကူညီခဲ့တဲ့ ဇာတ်ဝတ္ထုတွေလည်း များသားပဲ။

ဒါ့ကြောင့် သူ့ကတိအတိုင်း လိုအပ်တဲ့အခါမှာ ဗုဒ္ဓနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကူညီတဲ့အတွက် သိကြားမင်း လိမ်ရာမကျပါဘူး။ သိကြားမင်းဟာ လိမ်လည်း မလိမ်တော့ပါဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို သူက ရာဇဂြိုဟ်မြို့နားက ဣန္ဒသာလလိုဏ်ဂူမှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် သီတင်းသုံးတော်မူခိုက် ဗုဒ္ဓကို မေးခွန်း ပြဿနာတွေ မေးလျှောက်ရာမှာ ဗုဒ္ဓဖြေကြားတဲ့ သက္ကပဉ္စ

သတိချုပ်ငြယ်

ကျောင်းဆောက် ဘုရားတည်ဆိုတာ စေတနာမှန်ရင် အင်မတန် အကျိုးကြီးမားတဲ့ ကုသိုလ်ပါ။ ညစ်ကျတဲ့ အခြားရည်ရွယ်ချက် တစ်ခု ရှိနေရင်တော့ အကုသိုလ် ဖြစ်မှာပဲ။ ဘာသာရေးလုပ်ဖို့ တစ်ကိုယ်ရေ အရေးတကြီး လိုအပ်တာလေးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေကို နီးစပ်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဒေသကာလ အခြေအနေကို ကြည့်ပြီး ပြောရရင် ...

ပထမဆုံး ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ကံကံ၏ အကျိုးကို အလေးအနက် ယုံကြည်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ လူမှုရေးအခြေခံနဲ့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ ဥပမာ ခင်မင်လို့ သနားလို့ လုပ်ပေးတယ်ဆိုတာမျိုးက မခင်မင်တော့ရင်၊ မုန်းပြီဆိုရင် ဖောက်ပြန်သွားတတ်တယ် (သံယောဇဉ်နဲ့ အတင်းအကြပ် နှောင်ဖွဲ့ထားတဲ့ အချစ်အိမ်ကြီးတောင် ပြိုကွဲတတ်သေးတာပဲ)။ ဒုတိယ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကို သဒ္ဓါအစစ်အမှန် ရှိရမယ့်ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အတွေ့အကြုံနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ အဆုံးအမကို ကျင့်သုံးနေသူလည်း ဖြစ်သင့်တယ်။ အနည်းဆုံး ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းနိုင်ရမှာပေါ့။ ပုလင်းသမားဆို ဘယ်ဖြစ်မလဲ။

တတိယက ပိုအရေးကြီးတယ်။ လူရှေ့မှာ ကျွန်တော်က ကပ္ပိယပါ။ ဂေါပကပါလို့ လူကြား ကောင်းအောင် တစ်ပြေမယ့် အတွင်းစိတ်က ရတနာသုံးပါးရဲ့ အနှစ်သာရကို မသိ၊ သိအောင်လည်း မလုပ်။ ရတနာသုံးပါးကို မလေးစားဘဲ လေးစားယောင် ဆောင်ပြီး သာသနာပြုစားသူ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒီလိုသမားပဲ ကျုပ်က မိရိုးဖလာ မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာ စစ်စစ်လို့ သူများတွေကို မကြာခဏ နှုတ်က ဖွင့်ဟတာကို တွေ့ရခိုင်းတယ်။ အမှန်တော့ သာသနာပြု ဂေါပကလူကြီးပါဆိုပြီး ပွဲလမ်း သဘင်ကျမှ ရှေ့တန်းကိုထွက် နှုတ်လျှာ သွက်ပြဖို့ထက် အဲဒီ ဘုန်းကြီးကျောင်း အဲဒီ ဂေါပကအဖွဲ့မှာ လိုအပ် တာတွေကို အများဆုံး အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်နိုင်သူဖြစ်ရင် ပိုမကောင်းဘူးလား။

ဘာအပြစ်ရှိသလဲ

မမှန်တဲ့ စေတနာနဲ့ အများသူငါ စိတ်မချမ်းသာအောင် မိမိ လုပ်ခဲ့တဲ့

၃၇၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၂။ သိကြားမင်း မလိမ်ပါ

မကောင်းမှုရဲ့ အကျိုးဆက်မျိုးစုံကတော့ လာပြီး လာဆဲ လာလတံ့ ဖြစ်မှာပါ။ မတရား ရယူလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းဆိုတာလည်း ခဏတာ ပိုင်ဆိုင်နေဆဲမှာတော့ ကျိတ်ပြုံး ပြုံးနိုင်မှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ‘ကမ္မဝိပါကော နာမန သက္ကာ ကေနစိ ပဋိဗာဟိတံ (ဝိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၅) = ကံရဲ့ အကျိုးပေးဆိုတာကို ဘုရားတောင် မရှောင်လွှဲနိုင်ဘူး’ လို့ အဆိုအမိန့် ရှိသားပဲ။ ဒီလိုလည်း အပြစ်ကို နှလုံးသွင်းကြည့်ပါ။

မဇဝါ မညတိ ဗာလော၊ ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။

ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊ ဗာလော ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။

ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ ပါပံ၊ မိမိပြုထားသည့် အကုသိုလ်သည်။ န ပစ္စတိ၊ အကျိုးမပေးသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ ပါပံ၊ မိမိပြုထားသည့် ထိုမကောင်းမှု (၏အကျိုး)ကို။ မဇဝ မညတိ၊ ပျားသကာကဲ့သို့ (ချိုမြိန်သည်ဟု) မှတ်ထင်၍နေ၏။ ယဒါ စ၊ အကြင်အခါမှာကား။ ပါပံ၊ ထိုမကောင်းမှု (၏အကျိုး)သည်။ ပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ တဒါ၊ ထိုအခါမှာတော့။ ဒုက္ခံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မှန်သမျှ ဒုက္ခအထွေထွေကို။ နိဂစ္ဆတိ၊ ခံစားရ၏။ ခံစားရပါလိမ့်မည်။

အပြစ်ရောက်လာပုံ

သုံးခွင်ဝဋ္ဋ ကျင်လည်ကြသား

သဗ္ဗသတ္တာ သတ္တဝါတို့

တံထွာပင်ကို ပျက်လလိုက

အဆိုတပါး အသွားချွတ်ကာ

အစားစားမှား အပါးခြေရင်း

ညွတ်ကွင်းပိုက်ကွန် ရှိလတွန်လည်း

အမှန်မမြင် ပျက်ဘိထင်၏။

(ရွှေဟံာမင်းပျို့ ပိုဒ် ၃၆)။ □

စက်တင်ဘာ ၂၃၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်သုမြတ်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့ ဆယ်တန်းတုန်းက သင်ခဲ့ရတဲ့ စလေဦးပုညရေးတဲ့ သိကြားလိမ်ကဗျာမှာ ‘ဘုရားကို နှစ်ရစ်လိမ် ညှစ်တဲ့ မာသိန်’ လို့ သင်ခဲ့ဘူးပါသည်။ အဲဒီအထဲမှာ ဘုရားကို နှစ်ရစ်လိမ် ဆိုတာလေးကို ဖြစ်နိုင်လျှင် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မောင်ရှိုင်းလှချိန်

ဘုရားကို နှစ်ရစ်လိမ်

နှစ်ရစ်လိမ်ဆိုတာ နှစ်ခါလိမ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဘုရားကို နှစ်ကြိမ် လိမ်တယ်ပေါ့။ လိမ်သူက နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း။ ဒါကြောင့် ဦးပုညက သိကြားမင်းကို သိကြားလိမ်လို့ ခေါ်လိုက်တာ။ ဗုဒ္ဓကို နှစ်ခါတောင် ကတိပေးထားပါလျက် (ဗုဒ္ဓနဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကူညီဖို့) ပေါ်မလာတော့တဲ့ သိကြားမင်းလို့ စလေဦးပုညက ဆိုလိုတာ ဖြစ်လေမလား။ နှစ်ခါကူညီတဲ့ ဖြစ်ရပ်တော့ ရှိဖူးတယ်။

ပထမဖြစ်ရပ်က .. မြတ်ဗုဒ္ဓက အဓမ္မဋ္ဌလုလင်ကို ကျွန်မျိုးဖြစ်တယ်လို့ မိန့်တော်မူတော့ အဓမ္မဋ္ဌက ဝန်မခံဘဲနေတဲ့အတွက် သိကြားမင်းက ဘီလူးအသွင်နဲ့ ရဲနေအောင် မီးဖုတ်ထားတဲ့ သံတူကိုပြပြီး အဓမ္မဋ္ဌကို အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံခိုင်းပါတယ် (ဒီ ၁၊ ၉၅)။ ဒုတိယဖြစ်ရပ်က ... မြတ်ဗုဒ္ဓက ရုပ်နှင့် နာမ်တရားအစုကို အနတ္တလို့ ဟောတော်မူတဲ့အခါ နိဂဏ္ဌရဲ့သား သစ္စကပရိဗိုဇ်က အတ္တလို့ ဇွတ်ငြင်းတော့လည်း သိကြားမင်းက အဓမ္မဋ္ဌတုန်းကလို မီးရဲနေတဲ့ သံတူကြီးနဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှ သစ္စကပရိဗိုဇ်က ဝန်ခံတယ် (မ ၁၊ ၂၉၄)။ ဒီပါဠိတော်မှတ်တမ်းအရ ဆိုရင် သိကြားမင်းက ဘုရားကို ကူညီခဲ့တာ နှစ်ကြိမ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။

၃၇၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သာနဲ့ တူအောင် နေလိုစိတ်မရှိတာစတဲ့ မနှစ်သက်စရာတွေနဲ့ ရောထွေးနေတတ်တယ်။ ဆင်ခြင်တဲ့ အသိဉာဏ်ရှိခြင်း၊ ကိုယ်လက် အင်္ဂါပြည့်စုံခြင်း၊ အဆိုးအမမှန်ကို ရနိုင်တဲ့ အထောက်အပံ့ကောင်း (ဥပမာ မိတ်ဆွေကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်း၊ ၎င်းတို့နဲ့ဆုံဖို့ အခွင့်အလမ်း စသည်) ရှိခြင်း စတဲ့ မြင်နိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေအရ ဤဘဝမှာ လူဖြစ်နေသူတွေ အများစုဟာ တိတိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် လူအများစု တကယ်ကျင့်ရင် တရားထူးကို ရနိုင်တယ်။

မသေချာဘူး

ဒီဘဝ တိတိတ်အမြတ်စား ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေပေမယ့် အပါယ်လေးပါးကို ရောက်စေတတ်တဲ့ ဒုစရိုက်မှုတွေကို ကျူးလွန်ရင် နောက်ဘဝမှာ တိတိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ပြန်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ နတ်ဘဝနဲ့ အချို့ ဗြဟ္မာဘဝတွေတောင် ပြန်ဖြစ်ဖို့ မသေချာလို့ လူ့ဘဝကိုရပြီး ဗုဒ္ဓအဆိုးအမနဲ့ ကြံ့ခိုက်မှာ ကုသိုလ် များများပြုဖို့ အနည်းဆုံး တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ်ရအောင် အားထုတ်ဖို့ ဆရာတော်ကြီးတွေ ဆုံးမ ဩဝါဒ ပေးတော်မူကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝသံသရာဟာ ဒီလိုလဲပဲ။ အနိမ့်အမြင့် အတက်အကျ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် မြင့်နေတဲ့ အချိန် ကမ်းကို မြင်ရခိုက်မှာ အဲဒီကမ်းကို ရောက်အောင် ကူးခတ်ဖို့က အဓိကဖြစ်ကြောင်းပါ။ □

အမိ၏ အညစ်အကြေး

ဒါနေ တပတိ သူရဇ္ဇံ၊ ယဿ န ပတ္တိတံ မနော။
ဝိဇ္ဇာယ အတ္တလာဘော စ၊ မာတု ဥစ္စာရမေဝ သော။
ပေးကမ်းခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ အတတ်ပညာ ရှာဖွေခြင်း၊ အကျိုးရှိအောင် လုပ်ခြင်းတို့၌ ဆန္ဒ မရှိသူသည် မိခင်၏ အညစ်အကြေးသာ ဖြစ်၏။

၁၀၂။ သိကြားမင်း မလိမ်ပါ

၃၇၇

သုတ္တန်ကို နာယူလို့အပြီးမှာ သောတာပန် ဖြစ်သွားလို့ပါပဲ။

သိကြားလိမ်ကဗျာ

စလေဦးပုညဟာ အကျင့်ပျက် ဖောက်ပြန်နေကြတဲ့ မင်းတုန်းမင်းရဲ့ နန်းတွင်း မိဖုရားကြီးအချို့ကို ဝေဖန်လိုလို့ ပဒုမပြဇာတ်၊ မြင်ကွန်းစားမင်းသား အပါအဝင် အကျင့်ပျက် ဆိုးသွမ်းကြတဲ့ မင်းသားတွေကို မနှစ်သက်လို့ ဝိဇယပြဇာတ်တွေကို ရေးခဲ့တယ်။ အဲဒီ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ယွင်းမှုတွေကို လှောင်ပြောင်လို့ ပြုပြင်လိုတဲ့ အတွက်ကြောင့်ပဲ သိကြားလိမ်ကဗျာကို ရေးခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ် -

‘ဘုရားကို နှစ်ရစ်လိမ်
ညစ်တဲ့ မာသိန်။
ပစ်ရှာမယ့် ဝရဇိန်ငယ်၊
ပန်းထိမ်မှာ ပြင်တုန်းထင်လေး’ တဲ့။

စာဆိုကြီး စလေဦးပုညဟာ လက်ရှိ ဆိုးသွမ်းတဲ့ လူလိမ်ကြီးတွေ အာဏာထန်နေတာကို မကြိုက်နိုင်လို့ အမ္မဋ္ဌနှင့် သစ္စကတို့ တုန်းကလို မီးမြိုက် သံတူကြီးနဲ့ လာမခြောက်တဲ့ သိကြားမင်းကို အားမလို အားမရဖြစ်ပြီး အပြစ်တင်လိုဟန်နဲ့ စာပန်းချီ ခြယ်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။

စကားမစပ်၊ ဦးပုညဟာ မြင်ကွန်းနှင့် မြင်ခုန်တိုင်တို့ တော်လှန်ရာမှာ အခါပေးမှုနှင့် မြောက်မြို့ဝန် ဦးသာအိုးထံမှာ အကျယ်ချုပ် ခံနေရခိုက် ဦးသာအိုးရဲ့ မယားငယ်တွေနဲ့ ရည်တယ်ဆိုပြီး ၁၂၂၉-ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းမှာ ဦးသာအိုးက သူ့ကို အဆိုးစီရင်လိုက်တယ်။

စလေဦးပုညကို ကွပ်မျက်ပစ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နောင်အခါ မင်းတုန်းမင်းက ‘လူကို ခွေးသတ်လေရဲ့’လို့ မှတ်ချက် ပြုပါသတဲ့။ □

သူတော်ကောင်းကို ပေါင်းသင်းခြင်းမှာ နေအရုဏ်သည် နေထွက်ခြင်း၏ ရှေ့ပြေး ဖြစ်သကဲ့သို့ အရိယမဂ္ဂင်ကို ပွားများခြင်း၏ နီးစွာသော အကြောင်းဖြစ်၏။ (ဝတ္ထိရတ္တဒေသနာ၊ စာ-၃၅၁)။

၁၀၃။ လသာတုန်းပိုင်းငင်

စက်တင်ဘာ ၂၈၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

တရားကျင့်သူပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် မိမိသည် သစ္စာလေးပါးကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်သူ ဖြစ်မဖြစ်ကို ဘယ်လိုဝေဖန် ပိုင်းခြား သိနိုင်ပါမည်လဲဆိုတာ သိလိုပါတယ်ဘုရား။ မိမိသည် တိတိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သလား နှိတ်တိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သလားဆိုတာ ဘယ်လိုအင်္ဂါရပ်မျိုးနှင့် ကွဲကွဲပြားပြား သိနိုင်ပါသလဲ။ နှိတ်တိတ်ဖြစ်ခဲ့သော် ဤဘဝ၌ တရားကို မျက်မှောက်မပြုနိုင်တုလည်း မှတ်သားဖူး၍ မှန်မမှန် သိလိုပါသည်။ အကယ်၍ တိတိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝ၌ တရားကို မကျင့်ခဲ့သော် နောင်ဘဝတွင် ဆက်၍ တိတိတ် ပဋိသန္ဓေနေပါဦးမည်လားဆိုတာလည်း သိလိုပါသည်။

ဇင်မာဦး

ဆန်းစစ်ဖွယ် မလိုပါ

တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိရဲ့ သန္တတရား၊ စွန့်လွှတ်မှု၊ စိတ် ဝင်စားမှု၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ လေ့ကျင့် အားထုတ်ဆဲ ကာလမှာ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဆင်ခြင်ပြီး မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အကဲဖြတ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ရှိနိုင်ကောင်းပါတယ်။ သာမန် အနေနဲ့တော့ မိမိတရားထူးကို ရနိုင်မရနိုင်ဆိုတာကို မိမိကိုယ်တိုင် မသိနိုင်ရာပါဘူး။ ဘုရားလက်ထက် က မာတုပေါသက (မိဘ လုပ်ကျွေးတဲ့) ရဟန်းတော်ဟာ နှစ်ပေါင်း များစွာ တရားအားထုတ်ပြီးနောက် တရားထူးကို မရနိုင်ဘူးထင်လို့ လူ ထွက်ပြီး မိဘလုပ် ကျွေးမယ်အကြံနဲ့ တောကျောင်းက ပြန်ခဲ့ရာမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ အရင်တွေ့မိလို့သာ ရဟန်းဘဝ မဆုံးရှုံးဘဲ ရှိခဲ့တယ်။ ဒါ လောက် သန္တတရားထက်သန်ပြီး တကယ်တရားအားထုတ်တဲ့ ရဟန်း တော်တောင် မိမိမှာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်မရနိုင်ဆိုတာကို ရဟန်းမပြုမိက ပင် ကြိုတင် မသိနိုင်ခဲ့ဘူး။

တရားအားထုတ်သူဟာ တရားထိုင်တယ်ဆိုတာနဲ့ မိမိဟာ တရား စစ် တရားမှန်နဲ့ တွေ့ပြီး မိမိကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလောက် တရားထူး ကို မြန်မြန်သိမြင်မှာပဲလို့ ယုံကြည် စိတ်ချထားရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ပြတဲ့ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူလေ့ ရှိပါတယ်။ ရခဲလှတဲ့ လူ့အဖြစ်ကိုရပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မနဲ့ ကြုံကြိုက်ခွင့်ရနေတာ၊ တရားအားထုတ် လို စိတ်ရှိနေတာ၊ ဟောတဲ့တရားကို ကောင်းစွာ နာယူမှတ်သား နားလည် နိုင်တာတွေကြောင့် မိမိမှာ ဓမ္မကို ထိုးထွင်းသိနိုင်ခွင့် လက်တစ်ကမ်းမှာ ရှိနေတယ်လို့ပဲ လက်ခံထားရတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင်က မိမိဟာ သစ္စာ လေးပါးကို သိနိုင်သူလား မသိနိုင်သူလားလို့ ဆန်းစစ်ဖွယ် မလိုပါဘူး။

နှိတ်တိတ် တိတိတ် နှစ်မျိုးစီ

ကုသိုလ်ပြုတဲ့အခါ ကလေးတွေက ပေးကမ်းသလို ကံနှင့် ကံရဲ့အကျိုး ကိုသိတဲ့ ဉာဏ်မရှိရင် နှိတ်တိတ်ကုသိုလ်။ ကုသိုလ်ခြံရံရင် အမြတ်စား နှိတ်တိတ်၊ အကုသိုလ် ခြံရံရင် အညံ့နှိတ်တိတ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဒီနှစ်မျိုး လုံးက ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိ နှစ်မျိုးလုံးမှာ ဉာဏ်မပါတဲ့ အကျိုးကိုပဲ ပေး တယ်။ ဉာဏ်မရှိဘူးဆိုတာနဲ့ကို လူ့လောကမှာ လူ့စဉ်မိသူတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ လူ့စဉ်မိဆိုတာက ဆင်းရဲ ချမ်းသာ လူမျိုး အသား ရောင် ဘွဲ့ဒီဂရီနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ အသိဉာဏ်နဲ့ နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိတာကို ဆိုလိုတာပါ။ နှိတ်တိတ်အညံ့ ကုသိုလ်ကြောင့် သန္ဓေပါ အသိဉာဏ် မပြည့် သူ၊ အမြင်အာရုံ အကြားအာရုံ ချို့တဲ့သူတွေ ဖြစ်ရတယ်။ နှိတ်တိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားထိုင်ရင် ပါရမီဖြစ်ရုံပါပဲ။ မိဿကကုသိုလ် (ဥပမာ သူ့ အသက်သတ်ပြီး လူ့အိန်းခြင်း) ဖြစ်ရင်တော့ အမြင် အကြားအာရုံ မရှိ ပေမယ့် အသိဉာဏ်ရှိနိုင်လို့ တရားထူးကို ရနိုင်တယ်။

တိတိတ်လည်း အမြတ်စားနဲ့ အညံ့စားလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ကု သိုလ် မပြုခင်နဲ့ ပြုပြီးနောက်မှာ ကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေရင် အမြတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်တွေ ဖြစ်နေရင် အညံ့လို့ ဆိုရတယ်။ ဥပမာ လူ့ပြီး နောက် မလှူဘဲနေလိုက်ရင် ကောင်းမှာပဲ၊ ဝါပစ္စည်းကို ပြန်တောင်းရ မယ်လို့ လောဘပြန်ဝင်ရင် ချမ်းသာတဲ့ အကျိုးကို ရနိုင်ပေမယ့် လူချမ်း

၃၈၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၄။ ဖွားဖက်တော် ၇ မျိုး

အနာမျိုး ၉၆ ပါး (၁-၃၀)

- ၁။ စက္ခုရောဂါ = မျက်စိရောဂါ
- ၂။ သောတရောဂါ = နားရောဂါ
- ၃။ ယာနရောဂါ = နှာခေါင်းရောဂါ
- ၄။ ဇိဝှါရောဂါ = လျှာရောဂါ
- ၅။ ကာယရောဂါ = ကိုယ်၌ဖြစ်သောအနာ
- ၆။ သိသရောဂါ = ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော အနာ
- ၇။ ကဏ္ဍရောဂါ = နားရွက်နာ
- ၈။ မုခရောဂါ = ခံတွင်းနာ
- ၉။ ဒန္တရောဂါ = သွားရောဂါ
- ၁၀။ ဩဋ္ဌရောဂါ = နှုတ်ခမ်းရောဂါ
- ၁၁။ ကာသော = ချောင်းဆိုးနာ
- ၁၂။ သာသော = ပန်းနာ၊ ရှူနာ
- ၁၃။ ပိလာသော = ဖွတ်သိုနာ ထိပ်ကပ်နာ (ဖွတ်စအိုနာ)
- ၁၄။ ဘူဟော = ကိုယ် ပူနာ
- ၁၅။ ဇရော = ဖျားနာ
- ၁၆။ ကုစ္ဆိရောဂါ = ဝမ်း၌ဖြစ်သောရောဂါ
- ၁၇။ မုတ္တာ = မူးဝေမိန်းမောသောအနာ
- ၁၈။ ပက္ခန္ဓိကာ = သွေးအန်နာ (မြင်းသရိုက်နာ)
- ၁၉။ သူလာ = ဘေးထိုးရင်ကျပ်နာ (လေထိုးနာ)
- ၂၀။ ဝိသုစိကာ = ဝမ်းလျှောနာ
- ၂၁။ ကုဋ္ဌိ = နူနာ
- ၂၂။ ဂဏ္ဍော = ထွတ်မြင်အနာ၊ အိုင်းနာ
- ၂၃။ ကိလာသော = ခရုသင်း သမင်ကွက် ကွက်သောအနာ (ညှင်းနာ)
- ၂၄။ သောသော = အသွေး အသား ခမ်းခြောက်သော ခယရုပ်အနာ
- ၂၅။ အပမာရော = ဝက်ရှူးနာ
- ၂၆။ ဒန္တူ = ပွေးနာ (ဝဲစို ဝဲကြီး)

စက်တင်ဘာ ၂၈၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

တပည့်တော်တို့၏ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ မွေးဖွားလာသည့် ဖွားဖက်တော် ခုနစ်ယောက်ကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ရွှေဝင်းထွန်း

ဖွားဖက်တော်

အားလုံး လူတွေချည်း မဟုတ်လို့ ဖွားဖက်တော် ခုနစ်ယောက် ဆိုတာ ထက် ခုနစ်မျိုးလို့ သုံးရင် ပိုသဘာဝကျပါတယ်။ အလောင်းမင်း သိဒ္ဓတ်ကို မွေးတဲ့နေ့မှာ အတူမွေးဖွားလာသူ ၄ ယောက်နဲ့ ထိုနေ့မှာပင် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း ၃ မျိုး၊ ပေါင်း ၇ မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အရှင်အာနန္ဒာ ပါတယ်

အတူတူ မွေးဖွားသူ လေးယောက်က -

၁။ အရှင်ရာဟုလာရဲ့ မယ်တော်၊ မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ ကြင်ယာတော် ယသော်ဓရာမင်းသမီး

၂။ အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်လာမယ့် မင်းသား အာနန္ဒ

၃။ အရှင်ဆန္ဒဖြစ်လာမယ့် ဆန္ဒအမတ် (မင်းသိဒ္ဓတ် တောထွက်လာတဲ့အခါ အနော်မာမြစ်ကမ်းထိ အတူလိုက်လာသူ)

၄။ အရှင်ကာဠုဒါယိ ဖြစ်လာမယ့် ကာဠုဒါယိအမတ် (နောင်တွင် ဗုဒ္ဓနဲ့ နောက်ပါ သံဃာကို ဗုဒ္ဓရဲ့မွေးရပ် ကပိလဝတ်သို့ ပင့်ဆောင်သူ)။

အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း ၃ မျိုးက -

၁။ ရွှေအိုးကြီး ၄ လုံး

၂။ ကဏ္ဍကမြင်း

၃။ ဗုဒ္ဓဂယာမှာရှိတဲ့ မဟာဗောဓိပင်။ ပေါင်း ဖွားဖက်တော် ၇ မျိုး။

၃၇၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၅။ အနာမျိုး ငြိမ် ပါး၊ ကိုယ်ထဲက ပိုးကို သတ်ရင်

အောက်တိုတာ ၁၃၊ ၂၀၀၉။

ဒါက ဒီဗန်ကာယ်အဋ္ဌကထာ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၈)၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာ (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၆၄)၊ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ (စာ၊ ၁၅၈) တို့မှာ ဖော်ပြတဲ့ ဖွား ဖက်တော် ၇ မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အရှင်အာနန္ဒာ မပါဘူး

အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၃၄)၊ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ (၂၊ ၁၆၅)၊ အပဒါနအဋ္ဌကထာ (၂၊ ၂၅၇)၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ (၃၊ ၂၄၄) ကျမ်းတွေမှာတော့ ဖွားဖက်တော် ၇ နှစ်မျိုးထဲမှာ အရှင်အာနန္ဒာ မပါဘူး။ အရှင်အာနန္ဒာအစား အာရောဟနိယဟတ္ထိ (အာရောဟနိယဆင်) လို့ ဖော်ပြတယ်။

ဖွားဖက်တော် ၇ မျိုးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အဲဒီလို ဝါဒကွဲ ရှိကြောင်းပါ။

မှတ်ချက်

ဒီဗန်ကာယ်အဋ္ဌကထာ၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာနှင့် အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ တစ်ပါးတည်းက ရေးပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာကို အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသနှင့် ခေတ်ပြိုင် အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ် ရေးပါတယ်။ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာကိုတော့ အရှင်ဓမ္မပါလ (အေဒီ ၆ ရာစုခန့်) ရေးပါတယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ (အေဒီ ၁၂ ရာစု)ရေးတဲ့ သာရတ္ထဒီကာကတော့ နောက်ကျပါတယ်။

ဒီဗန်ကာယ်ဆောင်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ဆောင်စတဲ့ ထိုထိုနိကာယ်ဆောင် မထေရ်တို့ရဲ့ အာဘောအတိုင်း ရှေးဟောင်း သီဟိုဠ်ဘာသာနဲ့ ရှိနေတဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ မှတ်တမ်း တင်ထားတာကို ပါဠိ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရုံသာဖြစ်လို့ အဋ္ဌကထာကျမ်းသစ်ကို ပြုစုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အပြစ်မရှိဘူးလို့ မှတ်နိုင်ပါတယ်။ (ဤအကြောင်းကို အရှင်အာနန္ဒာ ဖွားဖက်တော်လား ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဓမ္မအမေးအဖြေ အမှတ်-၄၂၂ မှာ သုသေတန ပြုထားပါတယ်။) □

အရှင်ဘုရား၊ သိချင်တာလေးကို မေးလျှောက်ခွင့် ပြုပါဘုရား။

(၁) အခုခေတ်မှာ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ရောဂါဆန်းတွေနဲ့ ပေါင်းရင် ငြိမ် ပါး ကျော်တယ်လို့ သူငယ်ချင်းက ဆိုပါတယ်။ အနာမျိုး ငြိမ် ပါး ဆိုတာကို တစ်ပါးချင်းစီ သိချင်ပါတယ်ဘုရား။

(၂) ခရစ်ယန် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က တပည့်တော် အကြပ်တွေ့တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု မေးပါတယ်။ ဖြစ်ပုံက ဒီလိုပါ။ ပိုးလောက်လန်းတွေရှိနေရင် အသက်သေမှာစိုးလို့ ဘုရားပန်းအိုးကို ရေမလဲချင်ဘူးလို့ တပည့်တော်က ငြင်းတော့ သူက ကိုယ်ထဲက ပိုးတွေကိုလည်း နှင် မသတ်နဲ့၊ ရောဂါရှိရင် ပိုးရှိမှာဖြစ်လို့ ဆေးလည်း မသောက်နဲ့လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြေရှင်းပေးစေချင်ပါတယ် ဘုရား။

တပည့်တော် စိုင်းစိုးလှိုင် (ကျိုင်းတုံမြို့)

အခေါ်အဝေါ် ခြားနားပေမယ့်

ခုခေတ်မှာ နည်းပညာတွေကလည်း အံ့ဘာနန်း ထွန်းကားတဲ့အတွက် ရောဂါအမျိုးအစား တစ်ခုကိုပင် အဆင့်အမျိုးမျိုး သတ်မှတ်ချက်တွေနဲ့ အသေးစိတ်ပြီး ပိုမိုများပြားစုံလင်မှာ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရောဂါလက္ခဏာ ဖော်ပြချက်တွေကို ကြည့်ပြီး ရောဂါအချို့ကတော့ ငြိမ် ပါးထဲမှာပဲ အကျုံးဝင်နိုင်ပါတယ်။ မြန်မာဗိန္ဒောဆေးကျမ်း အများစုက မူရင်းရှေးဟောင်း သက္ကတဆေးကျမ်းတွေကို ဘာသာပြန်ထားတာ ဖြစ်လို့ ခေတ်သုံးဝေါဟာရ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရတွေနဲ့ ထပ်တူပြုဖို့တော့ ခက်ခဲနိုင်ပါတယ်။ အနာမျိုး ငြိမ် ပါးသရုပ်ကို ဘုန်းကြီး ရေးမှတ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။ ဦးကဲ ရေးသားတဲ့ ဇီဝိတဝဗ္ဗနဆေးကျမ်း သို့မဟုတ် ဆရာမြစ်ရေးတဲ့ လောကဟိတရာသီဆေးကျမ်း တစ်ခုခုထဲက ကိုရင်ဝတ်နဲ့ ကတည်းက ဝါသနာပါလို့ ကူးယူထားခဲ့တာပါ။

၃၈၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၅။ အနာမျိုး ငြိမ် ပါး၊ ကိုယ်ထဲက ပိုးကိုသတ်ရင်

၃၈၁

၃၊ ၃၄၃)၊ မဟာနိဒ္ဒေသ (စာ-၁၀)နှင့် စူဠနိဒ္ဒေသ (စာ-၂၈) ပါဠိတော်များမှာလည်း တွေ့ရပါတယ်။ အမှတ် ၉၄ ကျင့်သွား လိင်သေနာ နှင့် အမှတ် ၉၅ ကျင့်ချုပ် လိင်သေနာကို အဓိပ္ပာယ်တူ ယူနိုင်အံ့ထင်ပါတယ်။ အဲဒီလို တူရာနှစ်ခုကို ပေါင်းလိုက်ရင် အနာမျိုး ငြိမ် ပါးလို့ ရေတွက်လို့ ရနိုင်ကြောင်းပါ။

ကိုယ်ထဲက ပိုးကို သတ်ရင်

ရဟန်းတွေဟာ ရေထဲမှာ လောက်လန်းတွေရှိမှန်းကို သိလျက်နဲ့ အဲဒီရေကိုသောက်ရင် အပြစ်သင့်တယ်။ ဒါကြောင့် ရေထဲမှာ လောက်လန်းတွေကို မြင်နေရရင် အဲဒီရေကို သန့်စင်အောင် လုပ်တဲ့အခါ သတိနဲ့ လုပ်သင့်တယ်။ ဘုရားပန်းအိုးထဲက ရေကိုလဲတဲ့ အခါမျိုးပေါ့။ ပန်းအိုးထဲမှာ လောက်လန်းတွေ မဖြစ်လာခင် ရေကိုလဲထားရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ဝဋ္ဋိကသူတို့အရ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်ကြီးဟာ အချိန်ရတိုင်း အဘိညာဉ်တန်ခိုးနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ပိုးတွေကို ကြည့်ရှုတော်မူရာမှာ ‘အသိတိ ကိမိကုလ သဟဿာနိ = ပိုမျိုးပေါင်း ရှစ်သောင်း’ကို မြင်တော်မူတယ်။ Reader's Digest မှာပါတဲ့ What is on your eyelash? ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဆောင်းပါးလေး တစ်ပုဒ်မှာ အားကောင်းတဲ့ မိုက်ခရိုစကုပ်နဲ့ ကြည့်ရင် မျက်တောင်မွှေးလေးပေါ်မှာ ပိုးတွေ သန်ချီပြီး ရှိတာ၊ တစ်ကောင်နဲ့ တစ်ကောင် ထိုးဆိတ် ကိုက်ဖြတ်နေကြတာကို တွေ့ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဒါပေမယ့် ပကတိမျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ အဲဒီ ပိုးဆိုတာတွေကို အသားဆိုင်ရဲ့ ဆဲလ် အပွားလေးတွေမျှသာ ဖြစ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒက သက်ရှိလို့ မယူဆပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဆေးသောက်လို့ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးတွေ သေတာကို သူ့အသက် သတ်တယ်လို့ မဆိုပါဘူး။ □

မာ သော အတ္တာန မုတ္တံသေ ..
သော၊ ထိုပညာရှိသည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ မာ ဥက္ကံသေ၊
မမြောက်ပင့်ရာ။

- ၂၇။ ကဏ္ဍု = ဝဲခြောက်နာ
- ၂၈။ ကဏ္ဍု = ယားယံနာ
- ၂၉။ နသော = လက်သည်း ခြေသည်း ခြစ်မိရာ၌ ဖြစ်သောအနာ
- ၃၀။ ဝိတတ္ထိကာ = လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးကွဲသောအနာ

အနာမျိုး ငြိမ် ပါး (၃၁-၆၀)

- ၃၁။ လောဟိတပိတ္တံ = ရတ္တပိတ်နာ
- ၃၂။ မဓုမေဟော = ဆီးချိုနာ
- ၃၃။ အံသာ = ဒူးလာလိပ်ခေါင်းနာ
- ၃၄။ ပိဋိကာ = ထွတ်မြင်းနာ
- ၃၅။ ဘဂန္ဓလာ = အရည်တစိုစိုယိုသော ဘဂန္ဓုလ်နာ
- ၃၆။ ပိတ္တသမုဋ္ဌနာ အာဗာဓာ = သည်းခြည်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာ
- ၃၇။ သေမှသမုဋ္ဌနာ အာဗာဓာ = သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာ
- ၃၈။ ဝါတသမုဋ္ဌနာ အာဗာဓာ = လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာ
- ၃၉။ သန္ဓိပါတိကာ အာဗာဓာ = သည်းခြေ သလိပ် လေ ပေါင်းစု၍ ဖြစ်သော အနာ
- ၄၀။ ဥတုပရိဏာမဇာ အာဗာဓာ = ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် အနာ
- ၄၁။ ဝိသမပရိဟာရဇာ အာဗာဓာ = ဣရိယာပုထ် မညီညွတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော အနာ
- ၄၂။ ဩပက္ကမိကာ အာဗာဓာ = သူတစ်ပါး လုံ့လကြောင့် ဖြစ်သော အနာ
- ၄၃။ ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာ = ကံအကျိုးကြောင့်ဖြစ်သော အနာ
- ၄၄။ ဂဟဏီ = ဝမ်းမီးပျက် ဝမ်းကိုက်နာ
- ၄၅။ ပဏ္ဍုရောဂါ = အဆင်းဖျော့တော့သော ဝါသင့်နာ
- ၄၆။ ရာဇယက္ခမာ = သုက်ပျက်၍ ချဉ်နဲ့သော အနာ
- ၄၇။ ဟိက္ကာရောဂါ = ကြိုထိုးနာ
- ၄၈။ အရောစကရောဂါ = နှုတ်မမြိန်နာ (အစားအသောက် ပျက်သော အနာ)

- ၄၉။ ဆဒ္ဒိရောဂါ = ပျို့အန်တတ်သောအနာ
- ၅၀။ ဥမ္မာဒရောဂါ = ရူးသွတ်သောအနာ
- ၅၁။ ဦရုထမ္ဘရောဂါ = ပေါင်တောင့်တင်းသော ရောဂါ
- ၅၂။ အာမာဝါတရောဂါ = တစ်ကိုယ်လုံးတောင့်တင်းသော အနာ
- ၅၃။ ဥပဒါဝတ္တရောဂါ = ဝမ်းဖောဝမ်းရောင်နာ
- ၅၄။ ဂူလမရောဂါ = ဝမ်း၌အလုံးအခဲ စွဲသောအနာ
- ၅၅။ ဟဒယရောဂါ = နှလုံးသည်းပွတ်နာ
- ၅၆။ ဥရောဂဟရောဂါ = ရင်အောင့်သောအနာ
- ၅၇။ မုတ္တကိစ္ဆရောဂါ = ဆီးအောင့်ကျင်အောင့်သောအနာ
- ၅၈။ မုတ္တယာတရောဂါ = ဆီးဝမ်းချုပ်သောအနာ
- ၅၉။ အသ္မရိရောဂါ = ကျောက်တည်သောအနာ
- ၆၀။ ပိဟလရောဂါ = အဖျင်းအဆုတ်နာ

အနာမျိုး ၉၆ ပါး (၆၁-၉၆)

- ၆၁။ သောတရောဂါ = ကိုယ်ရောင်သော သာနာရုပ်အနာ
- ၆၂။ ဂလပဏ္ဍိရောဂါ = လည်ပင်းကြီးသောအနာ
- ၆၃။ ပဏ္ဍ ဖာလာရောဂါ = ဆီးသီးခန့် အလုံးပေါက်တတ်သော မြင်းစဉ်နာ
- ၆၄။ ဂန္တိရောဂါ = ကြွက်နို့နာ
- ၆၅။ သိပဒရောဂါ = ခြေထုံနာ (ခြေသလုံးရောင်နာ)
- ၆၆။ ဝိဒြိမိရောဂါ = အနာပဆုပ် (သွေးစုနာ၊ သက်တန့်နာ)
- ၆၇။ ဘန္ဓရောဂါ = အရိကျိုးသောအနာ၊ ဆတ် သောအနာ
- ၆၈။ ဥပဒိသရောဂါ = ဂုရင်ဂျီနာ
- ၆၉။ သုကရောဂါ = အင်္ဂါဇာတ်၌ အဖုပေါက်သော ရောဂါ
- ၇၀။ ဝိသပ္ပရောဂါ = ဝက်သက်ရောဂါ
- ၇၁။ မသုရိကရောဂါ = ကျောက်နာ
- ၇၂။ နှာရုရောဂါ = ချည်မျှင်ကဲ့သို့ အကြောထသောရောဂါ
- ၇၃။ ဝိပေါဋ္ဌ ရောဂါ = မီးလောင်မာနာ

- ၇၄။ အဇိဏ္ဏရော = အစာမကြေရောဂါ
- ၇၅။ အာဇ္ဇာယရောဂါ = ဝမ်းကြောတက်သော ရောဂါ
- ၇၆။ ဂန္ဓာပစိရောဂါ = ကြပ်နာ
- ၇၇။ ဂလဂဟရောဂါ = လည်ချောင်းနာ
- ၇၈။ အာနာယရောဂါ = ဝမ်းချုပ်နာ
- ၇၉။ ဝိဋ္ဌကရောဂါ = အနာစိမ်းရောဂါ
- ၈၀။ ဝါတဏ္ဍရောဂါ = လိင်ဥရောင် သာမုဿနာ
- ၈၁။ ဝိပါဒိကာရောဂါ = ခြေဖောသောအနာ
- ၈၂။ ကိဋ္ဌပရောဂါ = ဆင်ခူလည်ပြတ်နာ
- ၈၃။ အဇဂန္ဓိကော = နို့သတ်နာ
- ၈၄။ ပါသာဏဂဒ္ဒကံ = မေးနှင့် လည်ချောင်းအစပ်၌ ပေါက်သော အနာ

- ၈၅။ ကစ္ဆရောဂါ = လက်ရိုးနံဘေး ခုံး၍ပေါက်သောအနာ
- ၈၆။ စိပ္ပရောဂါ = လက်သည်ခြေသည်း ပုပ်သောအနာ
- ၈၇။ ကဒရန္တရောဂါ = တံသင်းနာ၊ အနာသစ်ငုတ်
- ၈၈။ ဣန္ဒြေလုတ္တရောဂါ = မိတ်နာ၊ ကြာဆူးနာ
- ၈၉။ ဟသရုရောဂါ = သင်းလိပ်နာ
- ၉၀။ တိလကာလကရောဂါ = မှဲ့နာ
- ၉၁။ မုခဗျင်ရောဂါ = ပါးသက်နာ
- ၉၂။ ပရိဝတ္တိကရောဂါ = မုဿကုတ်နာ
- ၉၃။ အာပေါဋ္ဌိကရောဂါ = လိင်ရေလျော့သောအနာ
- ၉၄။ မဏိဓမ္မရောဂါ = ကျင်သွားလိင်သေနာ
- ၉၅။ နိရုဒ္ဓပကဿရောဂါ = ကျင်ချုပ်လိင်သေနာ
- ၉၆။ ဂူဒြိသရောဂါ = ဘင်ထွက် သောအနာ
- ၉၇။ ဝိသရောဂါ = အဆိပ်သင့်သောအနာ

မှတ်ချက်

ဖော်ပြပါ ၉၇ ပါးထဲမှ အမှတ် ၁ မှ ၄၃ အထိကို ဝိရိမာနန္ဒသုတ် (အံ

၃၈၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၃။ သက်သတ်လွတ်စားခြင်း၊ မစားခြင်း၏ အကျိုးအပြစ်များကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိရှိနားလည်ရန် ရှင်းပြပေးတော်မူပါဘုရား။

ဘုရား တရား သံဃာတော်များကို အစဉ် ဦးတင်းလျက် ...

ကိုမျိုးအောင်၊ အော်စတင်မြို့

တက္ကဆပ်စ် ပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

စုရိုက်ထားတဲ့ အုပ်စုဓာတ်ပုံထဲမှာ ကိုယ့်ရုပ်ပုံ ကိုယ်နဲ့ ပတ်သက် သူရဲ့ ရုပ်ပုံကို အရင်ဆုံး ရှာဖွေ ကြည့်ရှုတတ်တာဟာ လူသဘာဝပါပဲ။ ဒါကြောင့် သက်သတ်လွတ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အစွန်းမရောက်ဘဲ တွေးမြင်နားလည်နိုင်ဖို့ဆိုရင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ ယူဆပုံကိုသာမကဘဲ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ သုံးသပ်ပုံကိုပါ အကြမ်းဖြင်း သိထားသင့်တယ်။ သူတို့ကို နားလည်မှု ကိုယ့်ဝါဒရဲ့ အခြေအနေမှန်နှင့် အတိမ်အနက်ကို ပြန်ပြီး စဉ်းစားကြည့်နိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ အဲဒီနောက်တော့ မေးခွန်းရှင် မေးတဲ့ အမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃ မေးခွန်းတွေကို ဖြေမှာပေါ့။

မဟာယာနအမြင်

မဟာယာနဆိုတာ အေဒီ ၁ ရာစုလောက်မှာ ထင်ရှားလာတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ ဂိုဏ်းကွဲရဲ့ အမည်ပါ။ ဂိုဏ်းကွဲဆိုတဲ့အတိုင်း သဘောထား မတိုက်ဆိုင်လို့ မူရင်းဗုဒ္ဓဝါဒက ခွဲထွက်ပြီး တစ်စင်ထောင်တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒသစ်လို့ ဆိုနိုင်စရာပေါ့။ ယနေ့ခေတ်မှာ မဟာယာနခေါင်းစဉ် အောက်မှာ ယောဂါစာရ၊ ဝဇီရယာန၊ ဂေလုပ၊ သုခဝတီ၊ ဓမ္မ၊ ဂျိုးရှင် စတဲ့နာမည်တွေနဲ့ ဂိုဏ်းကွဲတွေ စုံလို့ပါပဲ။ အဲဒီခေါင်းစဉ်ငယ် အောက်မှာပဲ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပုံ တစ်မျိုးစီနဲ့ ခေါင်းစဉ်ကွဲလေးတွေ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီလို စုံလင်များပြားလှတဲ့ မဟာယာနဗုဒ္ဓဝါဒတို့ လက်ကိုင်ပြုတဲ့ ရှေးဦး ကျမ်းဂန်နှစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါတွေက ...

အောက်တိုတာ ၂၆၊ ၂၀၀၉။

မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပတ်လောက်က သားကလေးကို ချစ်ရတဲ့ တပည့်တော်၏ ဓွေးကလေး ဖော်ဘီ အသက် ၁၂ နှစ်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ တပည့်တော်အနေနဲ့ သားကလေးကောင်းရာသုဂတိ ရောက်ဖို့ ရည်ရွယ်လျက် နီးရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို သွားပြီး ဆွမ်းကပ်ပါသည်။ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်၏ ဆန္ဒအရ စေတီမှာလည်း ဆွမ်းကိုးပွဲ သစ်သီးကိုးပွဲ တင်ပါသည်။ ဆရာတော်က ‘ခွေးသေလို့ ဘုန်းကြီး ဆွမ်းကပ်တာ ခုမှပဲ ကြားဖူးတယ်’ ဟု ဆိုသဖြင့် ‘ခွေးကလေးကို အမျှဝေလို့ ကုသိုလ်အမျှ ရပါမည်လား’ လို့ တပည့်တော်က မေးတဲ့အခါ ဆရာတော်က ‘ခွေးသေရင် ခွေးပဲဖြစ်မှာပေါ့။ ခွေးက လူစကားကိုမှ နားမလည်ဘဲ’ ဟု ဆိုပါသည်။ အမှန်က ဖော်ဘီဟာ လူရိပ်လူကဲကို လူလောက်နီးပါး နားလည်ပါသည် ဘုရား။

ခွေးလေးအတွက် တပည့်တော် ကုသိုလ် လုပ်သင့်ပါသလား။ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခွေးတိရစ္ဆာန်ကို ရည်မှန်းပြီး ကုသိုလ်လုပ်တာဟာ အကဲ ပိုရာကျမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

လေးစားလျက် မြတ်ကို

ခွေးပဲ ဖြစ်မလား

ခွေးသေရင် ခွေးပြန်နိုင်သလို လူလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ နတ်လည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ တရားသံကို ကြားနာရတဲ့ ဖားတိရိစ္ဆာန်လေးဟာ တရားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်နိုင်ပေမယ့် အသံကို ကြည်နူးမိရုံနဲ့ နတ်သား ဖြစ်သွားတယ်။ သုဘလုလင်ရဲ့ ဖခင် ပုဏ္ဏားက တော့ ဥစ္စာကို စွဲလန်းပြီးသေလို့ သုဘရဲ့ အိမ်မှာပဲ ခွေးဖြစ်ရတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ခွေးသေရင် ခွေးပဲဖြစ်မှာပေါ့’ လို့ ဆိုရင် ‘လူသေသော် လူ မဖြစ်လျှင်လ၊ ဘာဖြစ်မှာတုန်း’ ဆိုတဲ့ လူသေလူဖြစ်ဝါဒမျိုး ဖြစ်နေမှာပေါ့။

၃၈၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၀၇။ သက်သတ်လွတ်

၃၈၇

ကွယ်လွန်သူ နားလည်တာ မလည်တာကို မစဉ်းစားပါနဲ့။ အမျှဝေရမှာက ကျန်ရစ်သူရဲ့ တာဝန်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မသိတဲ့ ဘာသာစကားကိုလည်း နားမလည်တဲ့ ခင်ပွန်းသည် ကွယ်လွန်တဲ့အခါ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ဇနီးဖြစ်သူက ဘုန်းကြီးကို အိမ်ပင့်ပြီး ဆွမ်းသွတ် အမျှဝေကောင်းပါတယ်။

မသေချာပေမယ့်

မည်သူမဆို သေပြီးနောက် သွားရမယ့် ဂတိ ၅ မျိုး ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက လူဖြစ်စေ ခွေးဖြစ်စေ ပေတဂတိသို့ ရောက်မှ ကုသိုလ် အမျှကို ရနိုင်တယ်။ အတိအကျဆိုရင် ပေတလို့ခေါ်တဲ့ ပြိတ္တာအမျိုးမျိုး ရှိရာမှာတောင် ပရဒတ္တုပဇိဝိတလို့ ခေါ်တဲ့ သူတစ်ပါးတို့ ပေးကမ်း ခွန့်ပစ်တာကို မှီခိုစားသောက်ရတဲ့ ပြိတ္တာဘဝသို့ ရောက်မှသာ ကျန်ရစ်သူတို့ အမျှဝေတာကို သာဓု ခေါ်နိုင်စရာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကွယ်လွန်သူကို ရည်မှန်းပြီး ကုသိုလ်ပြုရာမှာ ရေထဲမှာရှိနေတဲ့ ငါးကို ခဲနဲ့ပစ်တဲ့အခါ ရေထဲကို ခဲကျဖို့ သေချာသလို မိမိကုသိုလ်ရဖို့ သေချာပေမယ့် ပစ်လိုက်တဲ့ခဲ ငါးကို မှန်မမှန် မသေချာသလို ကွယ်လွန်သူ ကုသိုလ် အဖို့ကို ရဖို့ကတော့ မသေချာဘူး။ ဒါပေမယ့် ကွယ်လွန်သူကို ရည်မှန်းပြီး ကုသိုလ်ပြုတာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒ ထုံးစံပါ။

အကဲ မပိုပါဘူး

မြတ်ဗုဒ္ဓ လက်ထက်က အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးရဲ့ မြေးမကလေးမှာ ကစားစရာ ရွှံ့ရှုပ်ကလေးတစ်ခု ရှိသတဲ့။ ဒီရွှံ့ရှုပ် ကလေးကို သမီးလေးအမှတ်နဲ့ ပွေ့ပိုက် ကစားနေရင်း လက်က လွတ်ကျပြီး ရွှံ့ရှုပ်ကလေး ကွဲပါလေရော။ ဒါနဲ့ သမီးကလေး သေပါပြီ ဆိုပြီး ချောမရအောင် ပိုနေခိုက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကြွလာတော်မူတာနဲ့ ဆုံတယ်။ ကျောင်းဒကာ သူဌေးကြီးက ဒီအကြောင်းကို မြတ်ဗုဒ္ဓကို လျှောက်ထားတယ်။ အဲဒီနောက် မြေးမကလေးရဲ့ ရွှံ့ရှုပ်မယ်ကို ရည်စူးပြီး သံဃာတော် ငါးရာနဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓကို အိမ်ကိုပင့်ပြီး ဆွမ်း လှူအိန်းတယ်။ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ကြွ ရောက်ပြီး ဆွမ်းအနုမောဒနာတရား ဟောကြားပါသတဲ့။ (ပေတ-ဋ္ဌ၊ ၁၅။ ဓာရမီတလိကာ ၀တ္ထု)။

ရွှံ့ရှုပ်ကလေးကို ရည်မှန်း၍ပင် ဆွမ်းလှူအိန်းဖို့ စဉ်းစားမိတဲ့ သောတာပန်အရိယာ ကျောင်းအမကြီးနဲ့ အနုမောဒနာတရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ လုပ်ရပ်ကို အကဲ ပိုတယ်လို့ ဘုန်းကြီးတော့ မဝေဖန်ရဲပါဘူး။ □

၁၀၇။ သက်သတ်လွတ်

အောက်တိုတာ ၂၈၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊

ဘုရားတပည့်တော်သည် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝမှ ယခုအထိတိုင်အောင် စိတ်ထည်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင် တစ်ယောက်အနေဖြင့် မရှင်းလင်းသည့် အရာတစ်ခု ရှိပါသည် ဘုရား။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် သက်သတ်လွတ် စားသည့်ပုဂ္ဂိုလ် (ရဟန်း) များသည် အထူးကျင့်စဉ်ကို ကျင့်နေသူများ ဖြစ်ကြပါသလား ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တိုင်က သက်သတ်လွတ် စားရန်ကို မဟောကြားခဲ့ပါ။ သတ္တဝါများကို သနားကရုဏာထားရန်ဟု ကျမ်းဂန်များတွင် ဖတ်မှတ်ခဲ့ရပါသည်။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ (အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်)ဖြင့် တရားအားထုတ်ရန်သာ ဆရာတော်များ ဟောကြားသည်များကို ကြားဖူးပါသည်။ တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ ...

- ၁။ သက်သတ်လွတ် စားသော ရဟန်းသံဃာများသည် သက်သတ်လွတ် မစားသော ရဟန်းများထက် ပိုမိုမွန်မြတ်ပါသလား။
- ၂။ သက်သတ်လွတ် စားခြင်းဖြင့် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ (အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်)မှ လွဲချော်နေပါသလား။

... ရှင်းလင်းချက် ၂

လူအများရဲ့ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်နိုင်အောင်ဆိုပြီး ဒေဝဒတ်က မြတ်ဗုဒ္ဓကို တင်ပြတဲ့ တောင်းဆိုချက် ငါးမျိုးထဲမှာ ရဟန်းတွေဟာ ရာသက်ပန် ငါးအမဲကို မစားရလို့ ပညတ်ချက် ထုတ်ပြန်ပါ ဆိုတဲ့ အချက်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က ရဟန်းတွေ ရာသက်ပန် သက်သတ်လွတ် စားရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။ မြတ်ဗုဒ္ဓက လက်မခံပါဘူး။ ‘မမြင်အပ် မကြားအပ် မယုံမှားအပ်သော၊ (ထို) အစွန်းသုံးပါးမှ စင်ကြယ်သော ငါးအမဲကို ငါဘုရား ခွင့်ပြု၏’ (ဝိ ၄၊ ၂၅၉) လို့ မိန့်ပါတယ်။

အစွန်းသုံးပါးဆိုတာ ‘မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်း’ တို့ပါပဲ။ ဒီ အသားငါးဟာ ငါ့ကို ရည်ရွယ်ပြီး သတ်ထားတာ၊ ငါ့စားဖို့ သတ်ထားတာ’ လို့ မြင်ရင်၊ ကြားရင်၊ စိတ်မရှင်းရင် အဲဒီအသားငါးဟာ အစွန်းသုံးပါး မလွတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရဟန်းတို့ မစားကောင်းတော့ဘူး။

ဝိနည်းအရ ရဟန်းတို့ စားကောင်းတဲ့ ဘောဇဉ်ငါးမျိုးကို ခွင့်ပြုထားပါတယ် ... ထမင်း၊ မယောမုန့်၊ မုန့်လုံး၊ ငါး၊ အမဲ (ဝိ ၂၊ ၁၁၁)။ ရဟန်းတို့ မစားကောင်းတဲ့ အသားကြီး ဆယ်မျိုးရှိတယ်။ ‘လူ ခွေး မြင်း ဆင်၊ သစ် ကျား (လျှင်)၊ ခြင်္သေ့ ဝံ အောင်း မြေ’ (ဝိ ၃၊ ၂၁၀) တဲ့။ ကျန်တဲ့ အသားတွေကို ရဟန်းတို့ စားကောင်းတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ နောက်ဆုံးဆွမ်း

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး နောက်ဆုံး ဘုဉ်းပေးတဲ့ဆွမ်း သူကရမဒ္ဒဝနဲ့ ပတ်သက်လို့ ယူဆကြပုံဟာလည်း သက်သတ်လွတ်နဲ့ ပတ်သက်မှုရှိတယ်။ ရှေးဦး ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ သင်ကြားမှုတွေမှာ သူကရမဒ္ဒဝနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှု မသေချာခဲ့ဘူးလို့ ယူဆရတယ်။ အဲဒီ ငါးရာစုမှာ ရေးတဲ့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတဲ့ အဓိပ္ပာယ် သုံးမျိုးကို ဖော်ပြတယ်။ သူကရမဒ္ဒဝဆိုတာ ...

- ၁) မငယ်လွန်း မကြီးလွန်းတဲ့ ပံသကူရတဲ့ တောဝက်သား
- ၂) နွားထွက်ပစ္စည်း ငါးမျိုး နဲ့ ရောချက်ထားတဲ့ ထမင်းပျော့
- ၃) ရသာယနဆေးဖြင့် စိမ့်ထားသော အစားအစာ (ဒိ-၄ ၂၊ ၁၅၉)။

၁) လင်္ကာဝတာရသုတ်။ အဲဒီ ၃၅၀ မှာ သက္ကတ ဘာသာနဲ့ အိန္ဒိယမှာ ရေးတယ်။ ရေးသူ မသိ။ ယောဂါစာရနဲ့ ချင်ဂိုဏ်းတို့ရဲ့ အယူအဆတွေ အခြေပြုတဲ့ကျမ်း။

၂) သူရင်မသုတ်။ ရေးသူမသိ။ အဲဒီ ၇၁၇ မှာ ပရမတ္ထလို့ခေါ်တဲ့ အိန္ဒိယ ရဟန်းတော်က တရုတ်ပြည်ကို ယူခဲ့တယ်။ တရုတ် ဗုဒ္ဓဝါဒတို့ အထူး လေးစားပြီး ချင်ဂိုဏ်းနဲ့ သုခဝတီဂိုဏ်းတို့ရဲ့ မူရင်းကျမ်းပါပဲ။

ဒီမဟာယာနကျမ်း နှစ်စောင်မှာ အသားစားခြင်းကို အထူး အပြစ် ဆိုပြီး တားမြစ်ထားတယ်။ Daise Teita Suzuki, *Studies in the Lanka-vatara Sutra* ကျမ်း (စာ-၃၆၉) အရ သူတို့ အကြောင်းပြပုံကို ဘုန်းကြီး နားလည်သလောက် ပြောပြရရင် ...

... အကြောင်းပြချက် ၁

သတ္တဝါတွေဟာ ကိုယ်လုပ်တဲ့ ကံကြောင့် ဘဝသံသရာမှာ မြုပ်ချည်ပေါ်ချည် ဖြစ်နေကြရတယ်။ လူဖြစ်လိုက်၊ နတ်ဖြစ်လိုက်၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လိုက်ပေါ့။ ဒါကြောင့် ဘဝသံသရာမှာ အမေ၊ အဖေ၊ ဇနီး ခင်ပွန်း၊ အစ်ကို မောင်၊ ညီမ အစ်မ၊ ဘကြီး ဘထွေး မတော်စပ်ခဲ့ဖူးသူရယ်လို့ မရှိဘူး။ တော်စပ်နေကြရအုံးမှာပဲ။ စာရေးသူဟာ စာဖတ်သူရဲ့ နေ့လယ်စာ ဖြစ်ဖူးသလို စာဖတ်သူလည်း စာရေးသူရဲ့ ညစာ ဖြစ်ဖူးတာပဲ။ ဖြစ်နေအုံးမှာပဲ။

အဆိုရင် သက်ရှိအားလုံးအပေါ် မိမိနှင့် ထပ်တူပြုပြီး စိတ်ပိုင်းဘဝ ဖြူစင်အောင် လေ့ကျင့် အားထုတ်နေသူ တစ်ယောက်အဖို့ အဲဒီလို မိမိနှင့် သဘာဝတူ အခြားသက်ရှိတစ်ဦးရဲ့ အသားကို စားသင့်ပါ့မလား။ ဒီလိုနည်းနဲ့ နက်နက်နဲနဲ တွေးကြည့်လိုက်ရင် အသားစားမှု အားလုံးဟာ လူက အခြား လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသားကို စားခြင်းမျိုး ဖြစ်တယ်လို့ကော မဆိုနိုင်ပေဘူးလား။

... အကြောင်းပြချက် ၂

တိရစ္ဆာန်တို့ရဲ့ အသားကို စားရလို့ ပျော်တယ်ဆိုရင် အဲဒီ ပျော်ရွှင်မှုဟာ အခြား ဘဝတူ သက်ရှိတစ်ယောက် သေခြင်းကြောင့် ရရှိတဲ့ ပျော်ရွှင်

မူပါပဲ။ ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်မှုကို ရှာဖွေသူ တစ်ယောက်အဖို့ အခြား သတ္တဝါ တစ်ယောက်အပေါ် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ နာ ကျင်အောင် ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်သင့်ပါသလား။

သက်ရှိတိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓဖြစ်လာနိုင်တဲ့ သဘာဝ (Buddha-nature) ရှိလို့ တိရိစ္ဆာန်ရဲ့ အသက်ကို စားခြင်းဟာ ဗောဓိသတ္တ(ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ) တစ် ယောက်ရဲ့ အသက်ကို စားခြင်းလို့လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်။ ဒီကမ္ဘာ မြေပေါ်မှာ လူသားတွေ အသက်ရှင် နေထိုင်ခွင့်ရှိသလို ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ် ချစ်တတ်တဲ့ တိရိစ္ဆာန်တွေမှာလည်း ဒီအခွင့်အရေး တန်းတူ ရှိရ မှာဖြစ်လို့ ကျွန်ုပ်တို့ဘဝ ရှင်သန်ဖို့နဲ့ ပျော်ရွှင်ဖို့ဆန္ဒသက်သက်နဲ့ ကျွန်ုပ် တို့မှာ အခြား သတ္တဝါတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့ အထူးအခွင့်အရေး မရှိဘူး။

ဝါဒ ခိုင်မာသွားခြင်း

အေဒီ ၄ ရာစု ဂရိတွေးခေါ်ရှင် ပေါဖရို (Porphyry)က သတ်ဖြတ် ခံနေ ရတဲ့ တိရိစ္ဆာန် တစ်ကောင်ရဲ့ အော်ညည်းသံကို ကြားဖူးသူ တစ် ယောက်အနေနဲ့ တိရိစ္ဆာန်ရဲ့ အသားကို ဘယ်တော့မှ မစားသင့်တော့ ဘူးလို့ ရေးဖူးပါတယ်။ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေရဲ့ အကြောင်းပြပုံနဲ့ ယူ ဆပုံတွေဟာ ပေါဖရို ရေးသလိုပဲ ချောမွတ် ပြေပြစ်လှပါတယ်။ အများ လက်ခံနိုင်တဲ့ စွဲလောက်တဲ့ ဖော်ပြချက်တွေပါပဲ။

သက်သတ်လွတ်ဝါဒဟာ အဲဒီလို လှပတဲ့ တွေးမြင်မှုတွေနဲ့ စတင် ခဲ့ပြီး ဒီဝါဒကို နှစ်သက်စွဲလမ်းစွာ ဟောပြော ရေးသားရင်းက ရာစုနှစ် တွေ ကြာလာတဲ့အခါ သက်သတ်လွတ် စားတာဟာ မဟာယာနတွေရဲ့ အခြေခံ ကိုယ်ကျင့် တရားရေးရာ ကျင့်စဉ် သို့မဟုတ် စဉ်းမျဉ်းတစ်ခု ဖြစ်သွားပုံရတယ်။ နောက်ဆုံး တိရိစ္ဆာန်အသားကို စားတာဟာ လူ့ အသားကို စားတာ၊ ဘုရားလောင်းရဲ့ အသားကို စားတာတွေနဲ့ အတူတူပဲလို့ တိုးတက် ယုံကြည်သွားတဲ့ အထိပါပဲ။

ထေရဝါဒအမြင်

လက်ရှိ ပညာရှင်အများစု လက်ခံထားပုံအရ ထေရဝါဒဆိုတာ မဟာ

ယာနတို့ရဲ့ ခွဲထွက်ခံဖြစ်တဲ့ မူရင်းဗုဒ္ဓဝါဒပါပဲ။ ထေရဝါဒီ အချင်းချင်း ပိဋ ကတ်သုံးပုံ မူကွဲမရှိဘူး။ ထေရဝါဒီတွေဟာ မိမိတို့အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ စစ် မှန်တဲ့ ဓမ္မကို မူရင်းအတိုင်း အကွဲကွဲ၊ ပုဒ်ပါပြု၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်တွေ မပျက်ယွင်းအောင် ကောင်းကောင်း ထိန်းသိမ်းထားတယ်လို့ ယုံကြည် ကြတဲ့အတိုင်း မည်သည့် နောက်တိုးကျမ်းစာ၊ နောက်တိုးဝါဒကိုမျှ ဗုဒ္ဓ ဝါဒအနေနဲ့ လက်မခံပါဘူး။ မိမိတို့ရဲ့ ပိဋကတ်သုံးပုံဟာ မူရင်းကျတဲ့ အပြင် ဗုဒ္ဓနှုတ်ထွက် အစစ်အမှန်တွေ ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။

ထေရဝါဒက ဗုဒ္ဓဟောအနေနဲ့ လက်ခံထားတဲ့ အာမဂန္ဓသုတ် (သုတ္တန်၊ ၃၁၅)မှာ အသားငါး မစားတာကို သူတော်ကောင်း အကျင့်လို့ ယူဆနေရင် အဲဒီယူဆချက်ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (အယူမှား) ဖြစ်တယ်လို့ မြတ် ဗုဒ္ဓ ဟောပါတယ်။ အသားစားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ထေရဝါဒတို့ ရှင်းပြ ပုံကို ၁) ဇီဝကသုတ် (မ ၂၊ ၃၂) နဲ့ ၂) ပဉ္စဝတ္ထုယာစနကထာ (ဝိ ၄၊ ၃၅၈) တွေမှာ အရှင်းလင်းဆုံး လေ့လာနိုင်တယ်။ ဒီပိဋတော်တွေမှာ ပါတာကို အနှစ်ချုပ်ပြီး ပြောပြရရင် ...

... ရှင်းလင်းချက် ၁

မိမိကို ရည်ညွှန်းပြီး သတ်တာကို မြင်ခြင်း ကြားခြင်း သံသယဖြစ်ခြင်း မရှိတဲ့ အသားကို ရဟန်းတွေ စားကောင်းတယ်။ အရပ် လေးမျက် နှာကို မေတ္တာပို့သပြီး နေတဲ့ရဟန်းဟာ ကြည်ညိုသူ ဥပါသကာတွေ ကပ်လူတဲ့ မွန်မြတ်တဲ့ ဆွမ်းတွေကို မတပ်မက်ဘဲ မျှတရုံ သုံးဆောင် တယ်။ ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်ပြီး စားသုံးတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် ငါ့ကို ဒါမျိုးလူရှင် ကောင်းမှာပဲလို့လည်း မစွဲလမ်းဘူး။ အဲဒီရဟန်း အနေနဲ့ အဲဒီ ဆွမ်းကို စားလို့ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားကို ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ရာ မရောက်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီဆွမ်းဟာ အပြစ် မရှိပါဘူး။

ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓသာဝကကို ရည်ညွှန်းပြီး သတ္တဝါကို သတ်ရင်တော့ သတ်သူလည်း အကုသိုလ် အပြစ်ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓသာဝကတို့လည်း အဲဒီ အသားကို မစားကောင်းဘူး။ အကုသိုလ် အပြစ်ရှိတယ် ဆိုတာ ပါဏာတိပါတ (သူ့သက်သတ်တဲ့) ကံ မြောက်တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

၁၀၈။ သစ္စာပါရမီ

အောက်တိုဘာ ၃၀၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရရှိဖို့ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ရသည့် ပါရမီ ဆယ်
ပါးရှိရာတွင် သစ္စာပါရမီ အကြောင်းကို သိလိုစိတ် ပြင်းပြနေပါသဖြင့်
မေတ္တာရှေ့ထား၍ ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

အောင်ထွန်းလင်း

သစ္စာ ၂ နှစ်မျိုး

သစ္စာပုဒ်ကို မေတ္တာသုတ်ထဲက ဥဇနဲ့ သုဟုဇ နှစ်ပုဒ်နဲ့ အဓိပ္ပာယ်
ဖွင့်ဆိုလေ့ ရှိပါတယ်။ နှုတ်ထွက်နဲ့ အလုပ် တူညီတာ ဥဇ။ နှုတ်ထွက်၊
အလုပ်၊ စိတ်ကြံ သုံ့မျိုးလုံး တစ်ထပ်တည်း ကျရင်တော့ သုဟုဇ။ ဥဇ
= ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ သုဟုဇ = သိပ် ဖြောင့်မတ်ခြင်းလို့ မြန်မာလို မှတ်နိုင်
တယ်။ တစ်ယောက်ကို ဖြစ်စေ၊ အများကို ဖြစ်စေ မမှန်တာကို မပြော
တာ၊ တကယ် လုပ်နိုင်တာထက် ပိုပြီး မကြွားဝါတာ၊ နှုတ်က ပြောတဲ့
အတိုင်း လုပ်တာ ... ဒါတွေဟာ ‘သစ္စာ’ ပါပဲ။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်
ယောက် ယုံကြည်မှုဆိုတာဟာ နှုတ်ထွက်စကားတွေ စကားလုံးတွေ
ပေါ်မှာ တည်မှီတယ်။ သစ္စာနဲ့ ယှဉ်နေတဲ့ ကိုယ်မှု နှုတ်မှုတွေဟာ လော
ကကို ကောင်းကျိုးပြုပြီး ဆိုးကျိုးကို ကာကွယ်တယ်။

အလုပ်နဲ့ အပြောဟာ စိတ်ဆန္ဒ သို့မဟုတ် စိတ်အကြံက စီး
ဆင်းတာ။ ဒါကြောင့် ရိုးသားတယ်လို့ ပြောရာမှာ ဘယ်လောက်ပဲ
အပြောချိုချို အလုပ် ကောင်းကောင်း စိတ်ထား မမှန်ရင် သစ္စာ မဖြစ်
နိုင်ဘူး။ ဆောက်လိုက်တဲ့ တံတားကြီးက အများအပြင် ကောင်းတာပဲ၊
ဒါပေမယ့် ရည်ရွယ်ချက်က ရန်သူကို အပေါ်စီးက ကြည့်ပြီး အနိုင်ယူဖို့
ဆိုရင် သစ္စာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ သစ္စာပါရမီ အဖွင့်အရ နှုတ်ပြောနှင့် အတွင်း
စိတ်ထား တစ်ထပ်တည်း မကျရင် လိမ်ညာခြင်းပါပဲ။

ဒီဖော်ပြချက်အရ သက်သတ်လွတ် အငြင်းပွားမှုဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒသမိုင်း
ဦးကပင် ရှိနေခဲ့ပုံပါပဲ။ ထေရဝါဒတို့က ပထမအဓိပ္ပာယ် (တောဝင်ဂ်ပျို
သားဆွမ်း)ကို အဓိပ္ပာယ်မှန်လို့ ယူတယ်။ ဒါကို မဟာယာနဝါဒတို့က
‘သူ(ထေရဝါဒ)တို့ သက်သတ်မလွတ်နိုင်လို့ တမင်တကာ အရွံ့တိုက်ပြီး
အဲဒီလို အဓိပ္ပာယ် ယူကြတာ’လို့ ဝေဖန်မှုတွေ ရှိတယ်။

... သူ့မှတ်ချက်

အနောက်တိုင်းသား ထေရဝါဒ ကျမ်းပြုဆရာ Maurice Washe ကတော့
ဒီဗနိကာယ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်မှာ ပထမအဓိပ္ပာယ်ကိုပဲ အတည်ယူခဲ့
ပါတယ်။ ပြီးတော့ ‘အသားစားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စာရေးဆရာအချို့
က ထေရဝါဒကို ဝေဖန် ပြစ်တင်မှုရှိတယ်။ ဘယ်လိုပဲဆိုစေ သတ္တဝါ
တွေကို ကရုဏာထားတဲ့အနေနဲ့ သက်သတ်လွတ် စားတယ်ဆိုတဲ့ အ
ကြောင်းပြချက်လောက်နဲ့တော့ မခိုင်လုံပါဘူး’လို့ မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။

သူ့ဆက်ပြောပုံက ‘ဂျပန်ရှိ ရှင်ဗုဒ္ဓဝါဒ (မဟာယာနဂိုဏ်းကွဲ)ကို
တည်ထောင်သူ ရှင်ရန်ရွန်အင် (Shinran Shonin)ဟာ သက်သတ်လွတ်
စားတာ၊ အိမ်ထောင်မပြုဘဲ နေတာတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲ
ခြင်း (အတ္တကိလမထ) ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး အဲဒီစည်းကမ်းတွေကို ပယ်
ဖျက်ခဲ့တယ်’တဲ့ (Maurice Washe, *The Long Discourses of the
Buddha*, Foot Note, p. 572)။ သိပ် အစွန်းရောက်ရင် အယူသည်းရင်
မသင့်ဘူးဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ မှတ်ချက်ပြုတာ ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

ယထာဘူတအမြင်

သက်သတ်လွတ်ပြီး စားစား၊ မလွတ်ဘဲ စားစား၊ စားနေဆဲမှာ
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ စတဲ့ ကိလေသာစိတ် မဖြစ်ဖို့က အရေး
ကြီးပါတယ်။ ‘အသားတုဟင်းက ရှယ်ပဲ၊ ကောင်းလိုက်တာ’၊ ‘ဝက်
သားတုချည်း ငြီးငွေ့လှပြီ’၊ ‘သူတို့က ငါ့လို (ငါတို့ ဘုန်းကြီးလို) သက်
သတ်လွတ် စားနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး’၊ ‘သက်သတ်လွတ်စားမှ ကုသိုလ်ရ
တယ်’။ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ အဲဒီစိတ်မျိုးနဲ့ သက်သတ်လွတ် စားနေလို့
ကုသိုလ် ရပါ့မလားလို့။ ကုသိုလ်ရခြင်း မရခြင်း၊ မေတ္တာစိတ်ဖြစ်ခြင်း

မဖြစ်ခြင်း၊ ကရုဏာ ဘာဝနာကို ပွားခြင်း မပွားခြင်းဟာ သက်သတ် လွတ် စားတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ စားသူရဲ့ စိတ်အခြေအနေနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။ သက်သတ်လွတ် စားရုံနဲ့ ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုရင် အရက်သမားတွေ အာ လူးကြော်၊ မြေပဲလှော်တွေ ဝါးနေရင်လည်း ကုသိုလ်ရမှာပေါ့။ အစား အစာ မတူပေမယ့် စိတ်ချင်းတူရင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် စိတ်ဖြစ်ပုံ အတူတူပါပဲ။ နည်းနည်း ဆက်ပြီး တွေးကြည့်အုံး၊ သက်သတ်လွတ် စားသူနဲ့ အသားငါးစားသူ ဘယ်သူ ကုသိုလ်ပိုရသလဲ။ သက်သတ် လွတ် စားသူလို့ ဆိုရင် ... ပန်းသီးစားသူနဲ့ လိမ္မော်သီးစားသူ ဘယ်သူ ကုသိုလ် ပိုရသလဲ... ။ ဒါက ဇီဝကသုတ် (ဖော်ပြပြီး)ကို အခြေခံတဲ့ စဉ်းစား တွေးမြင်မှုပါ။

သက်သတ်လွတ်တွေ

ယခင်ကရော ယခုပါ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ သက်သတ်လွတ် စား တဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကုသိုလ်ရတယ်ဆိုတဲ့ ယုံ ကြည်ချက်နဲ့ ဘုဉ်းပေးကြတာ ဟုတ်မယ်မထင်ဘူး။ တစ်ချိန်က ရဟန္တာ လို့ လူသိများခဲ့တဲ့ ဆရာတော် ဦးသီလဟာ သားငါး မစားပါဘူး။ ဆရာ တော် မိန့်ပုံက ‘တို့များ သက်သတ်လွတ် စားနေတာဟာ ကုသိုလ်ဖြစ် အောင် ကျင့်နေတယ်လို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့၊ သွားနာ သက်သာလို့ စားနေ တာပါ’တဲ့ (ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလထေရုပ္ပတ္တိ (စာ-၂၀၅)။

ဖော်ပြထားတဲ့ အချက်တွေကို အခြေခံ သုံးသပ်ပြီး မေးခွန်းတွေ ကို အဖြေထုတ်ကြည့်ရင် ...

... အဖြေ အမှတ် ၁

သက်သတ်လွတ် စားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ထေရဝါဒီရဟန်း သို့မဟုတ် လူ အချင်းချင်းတော့ ဘာမှ မပြောပလောက်ပါဘူး။ သက်သတ် လွတ် သူက မလွတ်သူထက် ပိုမြတ်တယ်ဆိုရင် ရာစုနှစ်နဲ့ချီပြီး သက်သတ် လွတ် စားလာတဲ့ မဟာယာန ရဟန်းတွေက ထေရဝါဒ ရဟန်းတွေ ထက် ပိုသာနေမှာပဲ။ အမှန်က ဤခန္ဓာကိုယ် ရှင်သန်ရေးအတွက် အ စားအစာကို စားသုံးရာမှာ ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းသာ အဓိက

ကျလို့ သက်သတ် လွတ်သူတွေက ငါ့မှငါ့လို့ မဖြစ်သင့်သလို မလွတ်သူ တွေကလည်း မဟာယာနဝါဒကြီးပါ။ ဒေဝဒတ် ဝါဒကြီးပါလို့ လက်ညှိုး ထိုး အပြစ်တင်နေစရာ မလိုဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

... အဖြေ အမှတ် ၂

ဓမ္မကို မူရင်းအတိုင်း သိမ်းထားပြီး နောက်တိုးကို လက်မခံတဲ့ ထေရ ဝါဒ အမြင်အရဆိုရင် သက်သတ် မလွတ်ဖို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ တားမြစ်ချက် မရှိလို့ သက်သတ်လွတ် စားတာဟာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့ မသတ်သက်ဘူးလို့ ဆိုခွင့် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သက်သတ်လွတ်စားပြီး သမထနည်းနဲ့ တရား ထိုင်ကြတဲ့ မဟာယနရဟန်းတွေလည်း သမာဓိကို ထူထောင်နိုင်တာ သေချာတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဟာ ထေရဝါဒ တရားရိပ်သာတစ်ခုခုမှာ သက်သတ်လွတ်စားပြီး ဝိပဿနာနည်းနဲ့ စနစ်တကျ တရားအားထုတ် ပေမယ့် တစ်မင် တစ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်ဘူးလို့ ငြင်းရင် မျှတပါ့မလား။

... အဖြေ အမှတ် ၃

သက်သတ်လွတ် စားတာကို ခုတင်ဆောက်တည်တာလို စရုဏကျင့်စဉ် တစ်ရပ်အနေနဲ့ ဘုန်းကြီး မယူဆဘူး။ ဒါပေမယ့် မိမိခန္ဓာကိုယ် မျှတ ဖို့အတွက် အထောက်အပံ့ ပြုတယ်ဆိုရင် သက်သတ်လွတ်မှုဟာ ကု သိုလ်လည်းရ ဝမ်းလည်းဝတဲ့ အလုပ်မျိုး ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ ဘောဇန မတ္တညူ (စားသောက်ရာမှာ အတိုင်းအတာကို နားလည်းတဲ့) အင်္ဂါနဲ့ အညီ ကြုံရာရာကို စားသောက်ရင်လည်း အကုသိုလ်အပြစ် မဖြစ်ပါ ဘူး။ အကျိုးတရားလည်း မလျော့နိုင်ပါဘူး။

စကားမစပ်၊ အပြစ်တင်ရင်လည်း ခံရမှာပဲ။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် နေ့လယ်က အမဲခြောက်ကြော် နည်းနည်းစားမိတာ အခု အစာမကြေ ချင်သလို ဖြစ်နေလို့ သက်သတ်လွတ် ကိစ္စဒီမျှနဲ့ ကျေနပ်ပါဘိ။

သတ္တဝါတွေ သံသယဝဲကို လွန်မြောက်နိုင်ကြပါစေ။ □

သည် ဗုဒ္ဓဓမ္မကိုလည်း စိတ်ဝင်စားပုံရပါသည်။ သူမေးသည့် မေးခွန်းတွေကို ဖြေနိုင်ဖို့ ဘုရားတပည့်တော်လည်း ကြိုးစားပြီး လေ့လာပါသည်။ ယခု တပည့်တော် မေးလျှောက်လိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် ဆံတော်ကို ပယ်ပါသလား။ ဆင်းတုတော်များမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်အတိုင်း ဆံတော်ကို မပယ်ဘူးလား။ နားရွက်တော်မှာ ဆင်းတုတော်အတိုင်း ရှည်လျားပါသလား ဆိုတာကို ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည် ဘုရား။

မရစု

ဗုဒ္ဓ ဆံတော် ပယ်မပယ်

သီရိရဝပုဏ္ဏားနဲ့ အဂ္ဂိဘာရဒ္ဒါပုဏ္ဏားတို့က မြတ်ဗုဒ္ဓကို ‘မုဏ္ဍက (ဦးပြည်းကတုံးစုတ်)’လို့ နှိမ့်ချပြီး ခေါ်ဖူးတယ် (မ ၂၊ ၄၂၄။ သုတ္တန်၊ ၂၉၇)။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်လည်း ‘ထိုငါသည် မိဘများ မလိုလား၍ ငိုကြွေးကြရာ၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ပယ်ပြီး ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်ကို ဝတ်၍ ရဟန်းပြုခဲ့၏ (မ ၁၊ ၃၀၃။ မ ၂၊ ၄၂၄)’လို့ သစ္စာကနဲ့ သီရိရဝပုဏ္ဏားတို့ကို မိန့်တော်မူဖူးပါတယ်။ ဒီပါဠိတော် တွေအရဆိုရင် ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ဟာ ခေါင်းရိတ်ထားတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် နှောင်းခေတ် အဖွင့်ကျမ်းတွေမှာတော့ ‘ဗုဒ္ဓရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ်မှာ ရစ်ခွေနေတဲ့ လက်နှစ်သစ်လောက် ဆံပင်ရှည် ရှိတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွှေးလည်း အနေတော်မျှ ရှိတယ်။ အသက်ထက်ဆိုး ထိုထက် ပိုမရှည်ဘူး (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၇၄)’လို့ ဆိုတယ်။ သက္ကတဘာသာနဲ့ ရေးတဲ့ ကျမ်းတွေမှာလည်း လက်နှစ်သစ်ဆံခွေနှင့် အနေတော် မုတ်ဆိတ်မွှေး ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အဆိုတွေရှိတယ်။ (မေးခွန်းအမှတ် ၁ ရဲ့ အဖြေကို ပြန်ကြည့်ပါ။)

ဒါကြောင့် နှောင်းခေတ် ပန်းပုဆရာတွေ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ပုံတူဆင်းတုကို ထုလုပ်ကြတဲ့အခါ အချို့ ဆံပင်ကို ပယ်ထားပြီး အချို့မှာ ဆံပင်ပုံပါတယ်။ သီတင်းမြန်မာ ယိုးဒယားစတဲ့ နိုင်ငံက ဆင်းတုတွေမှာတော့ ညာဘက်ကို ရစ်ခွေနေတဲ့ လက်နှစ်သစ်ဆံပင် ဆိုတာကို သရုပ်ဖော်တဲ့

ပါရမီဖြည့်ခြင်း

ပါရမီဆိုတာ ပရမ = မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့၊ ဤ = အလုပ် (ပရမ + ဤ = ပါရမီ)။ လူတော်လူကောင်းတွေရဲ့ အလုပ်။ တစ်နည်း ပရ = ဗောဓိဉာဏ်သို့။ မိ = သွားသည် (ပရ + မိ = ပါရမီ)။ ဗောဓိဉာဏ်ဆီသို့ သွားတဲ့အကျင့် (သီ-ဋီ-သစ် ၁၊ ၂၄၈)။ ဒါကြောင့် လူကောင်း ဖြစ်ချင်သူတိုင်း၊ ဗောဓိဉာဏ်ကို ရလိုသူတိုင်း ပါရမီအလုပ်ကို လုပ်ရတယ်။

ဒီအလုပ်ကို လုပ်ရာမှာ တဖြည်းဖြည်း လုပ်ယူရတယ်။ အချိန်ကြာပေမယ့် စိတ်မလျှော့ရဘူး။ ယနေ့လုပ် မနက်ဖြန် တော်ပြီဆိုတာမျိုးလည်း မဖြစ်ရဘူး။ ကောင်းတာမှန်ရင် အကုန် လုပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားရတယ်။ လေးလေးစားစား၊ ပျော်ပျော်ပါးပါးလည်း လုပ်ဦးမှ။ ဆိုပါစို့ ကိုယ့်ကို ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ထားသူတစ်ယောက်ကို ညက်ညက် ကြေအောင် ပြန်‘တွယ်’ချင်တဲ့စိတ် တစ်နေ့ကို ဆယ်ကြိမ် ဖြစ်တယ် ဆိုရင် တဖြည်းဖြည်း လျှော့ချ။ တစ်ကြိမ်လောက်ပဲ စိတ်ပိုင်းလေ့ကျင့်မှု လုပ်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီထက် များနိုင်အောင် ကြိုးစား။ အဲဒါ ပါရမီ ဖြည့်တာပဲ။ တစ်နေ့ ငါးကြိမ်လောက် မမှန်တာကို ပြောမိတယ်ဆိုရင် အဲဒီထက် နည်းအောင် လျှော့ချနိုင်ဖို့ ကြိုးစားတာဟာ သစ္စာပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်နေတာပဲ။ မကောင်းတာတွေ နည်းသွားပြီး ကောင်းတာတွေ များလာရင် ပါရမီဖြည့်တာပါပဲ။

ဓမ္မကို သစ္စာမဖောက်နဲ့

အသတ်ခံရမှာကို သိလျက်နဲ့ ပြန်လာပါမယ်ဆိုတဲ့ နှုတ်ကတိအတိုင်း လူသားစားတဲ့ ပေါရိသာဒဆီကို ပြန်သွားဖို့ ဘုရားလောင်းတော်ကြီး မဟာသုတသောမမင်းရဲ့ စဉ်းစားပုံက --

‘ဘီလူးထက်လည်း၊ ကြမ်းခက်ကြပ်ဆတ်၊ ပေါရိသာဒသည်၊ ရွတ်ရွတ်မစား၊ ကျွန်ုပ်အားကို၊ ဖမ်းငြားပြီးမြောက်၊ လက်သို့ ရောက်မှ၊ တခေါက်ပြည်ရွာ၊ ဂါထာနာတု၊ သစ္စာယုံထွေ၊ လွှတ်လိုက်ပေသည်၊ မသွေထိမ်မြူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ အထူးဖြင့်လျှင်၊ ကျွန်ုပ်တင်၏ (ပျို့စာပိုဒ်၊ ၈၈) တဲ့။

၂၉၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

စေတနာကောင်းနဲ့ ယှဉ်ပြီး သစ္စာဖြစ်နေတဲ့ စကားလုံးတွေမှာ ကြီးမားတဲ့ စွမ်းအင် (Energy) ရှိကြောင်းကို ဗုဒ္ဓစာပေမှာ အများကြီး ဖော်ပြပါတယ်။ သစ္စာပြုပြီး ကိစ္စကို အောင်မြင်စေတယ် ဆိုတာ ဒီစွမ်း အင်ကြောင့် ဖြစ်ရတာပါ။ ဒါပေမယ့် ... အလွန် အစွမ်းထက်တယ်ဆိုတဲ့ ဂါထာတွေ၊ ဓမ္မစာတွေကို ဘယ်လောက်ပဲ ရွတ်ဆိုစေ၊ ဒါတွေက အပေါ် ယံ အကာလွှာမျှသာ ဖြစ်ပြီး ဓမ္မရဲ့ အနှစ်သာကို အဲဒီနည်းနဲ့ မရနိုင်ဘူး။ အကာနဲ့အနှစ် ဆန့်ကျင်မယ် ဆိုရင်တော့ နှုတ်က ဓမ္မကို မြှောက်ဆိုပေ မယ့် ကိုယ်က အဓမ္မကို လုပ်မိလျက်သား ဖြစ်နေတတ်တယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ရင် ဓမ္မကို သစ္စာဖောက်တာပဲ။

စိတ်မရှိပါနဲ့

တစ်ခါက မြန်မာ ဓမ္မကထိက ဆရာတော် တစ်ပါးက ပြင်သစ်နိုင်ငံကို ရောက်ခိုက် သီရိလင်္ကာလူမျိုး တို့တယ် ဝန်ထမ်းကို နှုတ်က Yes လို့ ပြောလိုက်ပေမယ့် စိတ်ထဲကတော့ လုံးဝ No ပဲလို့ မှတ်ထားကြောင်း တရားထဲမှာ ထည့်ဟောသတဲ့။ အဲဒီတရားကို စာအုပ်ထုတ်တော့ ရေ မြေခြားမှာ နေထိုင်တဲ့ ဗတ်မိသူ ဒကာတစ်ယောက်က ပရိသတ်ကို အဲဒီလို အသိပေးသင့်သလားလို့ မေးဖူးတာကို အမှတ်ရတယ်။ မြန်မာ ပြည်က ရောက်ခါစ ရှစ်နှစ် ကိုးနှစ်လောက် မောင်နှမ နှစ်ယောက် ကျောင်းမှာ မမှန်တာကို ပြောလို့ ဆရာမက အိမ်ကို တိုင်စာ ပို့တာကို အဖွားဖြစ်သူက စိတ်ဆိုးပြီး ကျောင်းပြောင်းပစ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို ဘုန်းကြီး ကိုယ်တွေ့ ကြုံဖူးပါတယ်။ စိတ်မရှိပါနဲ့။ ကလေး နှစ်ယောက် ဖြစ်ပုံနဲ့ ဓမ္မကထိကရဲ့တရား ကွင်းဆက် ရှိနိုင်မလားလို့ သံသယဖြစ်မိတယ်။ ကလေးဆိုတာ လူကြီးကို အတုယူတတ်တာမျိုးပဲ။

ဒါကြောင့် သစ္စာပါရမီ ဆိုတာနဲ့ ဟာ ... ဘုရားလောင်းကျင့်စဉ်၊ တို့နဲ့ မဆိုင်ဘူးလို့ မတွက်လိုက်ပါနဲ့။ ဆိုင်မှ ဆိုင်။ ဒီဖက်နိုင်ငံတွေမှာ ကလေးတွေကို ကျောင်းစနေတာနဲ့ မလိမ်တတ်အောင်၊ အမှန်ကို ပြော ရဲအောင်၊ မှားတာကို ဝန်ခံရဲအောင် အထူး လေ့ကျင့်ပေးတယ်။ ဒီ အချက်ကို လူမျိုးနဲ့ နိုင်ငံ တိုးတက်ဖို့ အခြေခံအနေနဲ့ ယူဆကြတာကိုး။

၁၀၉။ ဗုဒ္ဓ ဆံတော် ပယ်သလား၊ နားရွက်တော် ရှည်မရှည် ၃၉၉

ဒါကြောင့် ဒီက ကလေးတွေရဲ့ နှုတ်က 'It's no fair.' ဆိုတဲ့ စကားကို မကြာမကြာ ကြားရလေ့ရှိပါတယ်။

အားလုံးရဲ့ အခြေခံ

စရိယာပိဋက အဖွင့်အရ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာဟာ နှစ်ဘဝမှာလည်း မမှန်မှသာ လုံးဝ မပြောဘူးတဲ့။ တစ်ခါတစ်ရံ သတ်ဖြတ် လုယက်စတဲ့ အကုသိုလ်ကံကို လုပ်မိလို့ တိရိစ္ဆာန် သူတောင်းစားစတဲ့ နံချာတဲ့ဘဝ မျိုးကို ရောက်ရပေမယ့် ကိုယ်ကျိုးမပါတဲ့ စွန့်လွှတ်မှုဆိုတဲ့ နေက္ခမ္မနဲ့ ဖြောင့်မတ်ခြင်း တကယ့် ဖြောင့်မတ်ခြင်းဆိုတဲ့ သစ္စာပါရမီ နှစ်ပါး ကြောင့် လူ့စတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝတွေကို ပြန်ရတာလို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် နေက္ခမ္မပါရမီကို အခြေခံအုတ်မြစ်နဲ့ နှိုင်းဆိုပြီး သစ္စာ ပါရမီကိုတော့ အပေါ် အဆောက်အအုံနဲ့ ဥပမာပြုလေ့ရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟာ သစ္စာပါရမီ ရှိလို့သာ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ရခဲ့တာလို့ကော မဆိုနိုင်ဘူးလား။ လူတစ်ယောက် တိုင်းပြည်တစ်ခု တိုးတက်တက်ဖို့လည်း ဒီအခြေခံကပဲ စရမှာပါ။ သစ္စာပါရမီကို ကြိုးစားပြီး ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြပါစေ။ □

**၁၀၉။ ဗုဒ္ဓ ဆံတော် ပယ်သလား
နားရွက်တော် ရှည်မရှည်**

အောက်တိုသာ ၃၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
တပည့်တော် စင်္ကာပူမှာ အလုပ်လုပ်နေပါသည်။ တပည့်တော်နှင့် အခန်းတူ နေသည့် အမျိုးသမီးမှာ ခရစ်ယန်ဘာသာဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာရေးအကြောင်းကို ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးနိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ

၄၀၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

(ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကြည်ညိုလို့ ရဟန်းပြုလာသူတွေထဲမှာ အမြတ်ဆုံး) ဘွဲ့ရတဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါးကို အားကျလို့ ထိုမထေရ်လို ဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်း တယ်။ ပဒုမုတ္တရ မြတ်စွာဘုရားဟာ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ရဲ့ ပြုပြီးတဲ့ ကောင်းမှုအထူးကို မြင်တော်မူလို့ နဂါးမင်းက ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့ သားတော်၊ သိကြားမင်းက ထိုဂေါတမဗုဒ္ဓသာသနာမှာပဲ သဒ္ဓါပဗ္ဗဒိတ တေးဒဂ်ရတဲ့ ရဟန္တာဖြစ်မယ်လို့ ဗျာဒိတ် ချွေတော်မူပါတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ် နှစ်ခုက ဒီကမ္ဘာတိုင်းခင် ကမ္ဘာတစ်သိန်းအလွန်က ဖြစ် ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်ပါ။ ဂေါတမဗုဒ္ဓသာသနာမှာတော့ နဂါးမင်းက ဗုဒ္ဓလောင်း လျာ မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ သားတော် အရှင်ရာဟုလာ၊ သိကြားမင်းက သူဌေး သား တေးဒဂ်ရှင် အရှင်ရဋ္ဌပါလ ဖြစ်လာပါတယ် (အံ-၄ ၁၊ ၁၉၇)။

ရှင်ရာဟုလာ

ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ မင်းသိဒ္ဓတ် တောထွက်မယ့်နေ့မှာ သားတော် ရာဟု လာကို မွေးဖွားခဲ့တယ် (အံ-၄ ၁၊ ၁၁၂)။ အဲဒီနောက် ခုနစ်နှစ်အကြာ မင်းသိဒ္ဓတ် ဗုဒ္ဓဖြစ်တဲ့အခါ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်း ပင့်ဖိတ်လို့ မွေး ရပ်မြေ ကပိလဝတ္ထုကို ပထမဆုံးအကြိမ် ကြွစဉ်မှာ ယသော်ဓရာ မိဖု ရားက သားတော်ကို ဗုဒ္ဓထံမှ အမွေ တောင်းခိုင်းတယ်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ် ကျောင်းကို အပြန်မှာ အမွေတောင်းရင်း နောက်က လိုက်လာတဲ့ ရာဟုလာကို လောကီအမွေကို မပေးဘဲ လောကုတ္တရာ အမွေကိုပေး တဲ့အနေနဲ့ သားတော်ကို ရှင်ပြုပေးဖို့ အရှင်သာရိပုတြာကို မိန့်တော်မူပါ တယ်။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်က ခေါင်းရိတ်၊ သင်္ကန်း ဝတ်ပေးပြီး သရဏဂုံပေးတယ်။ အရှင်မဟာကဿပက ရှင်ရာဟုလာကို သာမဏေ တို့ ကျင့်ဝတ်ကို သင်ကြားပေးပါတယ်။ အရှင်သာရိပုတြာရာကတော့ ရှင်ရာဟုလာကို အနီးကပ် ဆုံးမပေးရတဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ ခမည်းတော် တောင်းပန်မှုအရ အဲဒီအချိန်ကစပြီး မိဘခွင့်မပြုသူ ကို ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးရတော့ဘူး (ဝိ-၄ ၃၊ ၂၉၁)။

ဗုဒ္ဓနှင့်အတူ

ရှင်ရာဟုလာ ရှင်ပြုပြီးသည်နဲ့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က မပြတ်မလပ် ဩဝါဒ

၁၀၉။ ဗုဒ္ဓ ဆံတော် ပယ်သလား၊ နားရွက်တော် ရှည်မရှည် ၄၀၁

အနေနဲ့ ဆံပင်ပုံပါနေတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အမှန်တော့ ဗုဒ္ဓမှာ ဆံထုံး မရှိ တန်ရာပါဘူး။ တစ်ချို့ ဆင်းတုတွေမှာ ဦးခေါင်းတော်ရဲ့ အလယ်တည့် တည့်မှာ ဆံပင်ပေါ်က သန်လျက်ပုံ ရှည်ရှည်မျောမျော တစ်ခုပါတယ်။ အဲဒါက တော့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ကိုယ်စားပြုတာလို့ ဆိုတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ နားရွက်တော်

ဗုဒ္ဓရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်မှာပါတဲ့ လူသာမန်တို့နှင့် မတူတဲ့ ထူးခြားတဲ့ လက္ခဏာ တော်ကြီး ၃၂ ပါးထဲမှာ နားရွက်နှင့် ပတ်သက်တဲ့ ထူးခြားမှု မတွေ့ရ ဘူး။ လက္ခဏာတော်ငယ် ၈၀ ပါးထဲမှာတော့ '(၄၇) အာယတ ရုစိရ ကဏ္ဍတာ = ရှည်ပြီး လှပတင့်တယ်သော နားရွက်တော် ရှိခြင်း'ဆိုတာ ပါတယ်။ လူသာမန်ထက် ထူးခြားစွာ ရှည်ပေမယ့် အချိုးအစား ကျပြီး ဖူးမြင်လို့ကောင်းတဲ့ အနေမျိုးရှိမှာပါပဲ။ ကြည်ညိုလို့ မကောင်းအောင် ပခုံးတော်ကို ထောက်နေတဲ့အထိတော့ မရှည်တန်ရာပါဘူး။ ကျိုးမသွား အောင် ပန်းပုဆရာတွေ အဲဒီလို ဖန်းတီးခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အချို့ ကြေးသွန်း ဆင်းတုတွေမှာ နားရွက်အောက် တည့်တည့်မှာ နားရွက်တော် အနေအထား မပြောင်းအောင်လို့ ထည့်ထားဟန်တူတဲ့ ပခုံးကို ထောက်နေတဲ့ သံချောင်းရှည်ကိုတောင် တွေ့နိုင်တယ်။ အချို့ ဆင်းတုတော်တွေမှာ နားရွက်တော် ကြီးလွန်းနေတယ်။ ဘာအဓိပ္ပာယ် နဲ့ ဆိုတာတော့ မသိဘူး။ ဘုန်းကြီးအထင် ဒါတွေက ထုလုပ်သူရဲ့ အနု ပညာစွမ်းရည်နဲ့ပဲ ဆိုင်မယ်ထင်တယ်။

နှလုံးသွင်းရန်

ဗုဒ္ဓသာသနာရဲ့ သမိုင်းဦးအချိန်က ဗုဒ္ဓရဲ့ပုံတူ ဆင်းတု ပန်းချီ ထုလုပ် ရေးဆွဲမှုကို အလွန်ကြီး မနှစ်သက်ဘူးလို့ သုတေသီတို့ မှတ်ချက် ပြု ထားတာရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် ထေရဝါဒ ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အားမပေးဘူးလို့ ဆိုတယ်။ အကြောင်းက သက်တော်ထင်ရှား ဗုဒ္ဓကို ကိုယ်တိုင် မမြင်တွေ့လိုက်ရဘဲ စိတ်ကူးနဲ့ ထုလုပ်ရေးဆွဲရုံနဲ့ ဗုဒ္ဓအစစ်နဲ့ မတူနိုင်ဘူးလို့ ယူဆလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးခေတ်အချိန်က ဆင်းတုနဲ့ ပန်းချီအစား ဗုဒ္ဓပါဒေဓတီ (ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေတော်ရာဓေတီ)ကို ထု

လုပ်ကိန်းကွယ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပန်းချီပန်းပုပညာ ထွန်းကားလာတဲ့ အခါ ကျန်းဂန်မှာ ဖော်ပြတဲ့အတိုင်း ဒီလိုပုံမျိုး ဖြစ်တန်ကောင်းရဲ့လို့ မှန်းဆပြီး ဗုဒ္ဓဆင်းတုတွေနဲ့ ပန်းချီရုပ်ပုံတွေ ထုလုပ်ရေးဆွဲ ကိုးကွယ် ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့ ဆင်းတုတော်တွေ ပန်းချီကားတွေကို ပူးမြင်ရတဲ့အခါ ဘယ် လို ပုံစံနဲ့ပဲ ထုလုပ် ရေးဆွဲထားစေကာမူ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဆိုတာ အင် မတန် သပ္ပာယ်လှပတဲ့ ဥပမိရုပ် ပိုင်ရှင်ပါပဲလို့ သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားကို အာရုံပြုလိုက်ရုံပါပဲ။ ဗုဒ္ဓနဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မ အကြောင်းကို ဆွေးနွေးတဲ့ အခါ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ဟာ ဒုတိယနေရာမှာပဲ ရှိသင့်တယ်။ ▣

၁၁၀။ မဟာသွေး တေဒင်ရှင်

နိုဝင်ဘာ ၅၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
အရှင်ရာဟုလာသည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ သားတော်ဖြစ်ရန် မည်သို့ ဆု တောင်းခဲ့သည်ကို သိလိုပါသည်။ အရှင်မြတ်သည် ကိုရင်ဝတ်နဲ့ ရဟန္တာ ဖြစ်တာလား ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးမှ ရဟန္တာဖြစ်တာလား။ အရှင် ရာဟုလာသည် မည်သည့် အချိန်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပါသနည်း။ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးမှလား မစံခင်လားဆိုတာကို ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည်။
စုသက်မွန်

မေးခွန်းကို ဖြေဖို့ ဗုဒ္ဓရဲ့ သားတော် အရှင်ရာဟုလာအကြောင်းကို လေ့ လာရင်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် အချက်အလက်တွေကို တွေ့ရှိရပြီး အဲဒါတွေ ကို ချန်မထားခဲ့ချင်တာနဲ့ အားလုံးကို စုပေါင်းဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ သဒ္ဓါ တရား ရှေ့သွားပြုပြီး ဗတ်ရှုလေ့လာပြီး အတုယူကျင့်သုံးနိုင်ပါစေ။

နဂါမင်း

ပဒုမုတ္တရ ဘုရားလက်ထက်က ဟံသာဝတီပြည်မှာ အင်မတန် ချစ်ခင် ကြတဲ့ သူဌေးသား နှစ်ယောက် ရှိတယ်။ အမျိုးအမည်ကို မဖော်ပြဘူး။ အတွေးအမြင် တူညီကြတဲ့ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာရဲ့ အနှစ်သာရကိုပဲ ရယူတော့မယ်ဆိုပြီး အလှူဒါန များစွာ ပြုလုပ်ကြရင်း ကွယ်လွန်တဲ့အခါ မိမိတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာရသေ့ သင်ကြားတာကို လိုက်နာ ဆုတောင်းခဲ့တဲ့အတိုင်း တစ်ယောက်က ပထဝိန္ဒရ အမည်ရှိ တဲ့ နဂါးမင်း (မ-၄၅ ၃၊ ၂၀၀။ ရဋ္ဌပါလသုတ် အဖွင့်မှာတော့ ဘူမိန္ဒရ နဂါးပြည်မှာ ပါလိတ အမည်ရှိတဲ့ နဂါးမင်းလို့ ဆိုတယ်)၊ ကျန်တစ် ယောက်က သိကြားမင်း ဖြစ်တယ်။

နဂါးမင်းဟာ သိကြားမင်းကို ခစားရတယ်။ နဂါးမင်း အခစားလာ တဲ့အခါ သိကြားမင်းက မှတ်မိပြီး နဂါးအဖြစ်ကို မနှစ်သက်တဲ့ သူငယ် ချင်းကို ပဒုမုတ္တရ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ ရဟန္တာတွေကို ပင့်ဖိတ်အလှူဒါနပြုပြီး သိကြား မင်းအဖြစ်ကို ပြန်ဆုတောင်းဖို့ အကြံပေးတယ်။ ဒါနဲ့ နဂါးမင်း ဟာ ဗုဒ္ဓအမှုးပြုတဲ့ ရဟန္တာတစ်ထောင်ကို ဆွမ်းကပ်လှူတယ်။ ရဟန်း တွေထဲမှာ ဗုဒ္ဓနဲ့ အင်မတန် ရုပ်ချင်းတူတဲ့ ချစ်စဖွယ် သာမဏေငယ် တစ်ပါး ပါတယ်။ ဥပရေဝတ ဘွဲ့မည်ရှိတဲ့ ဒီသာမဏေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ သား တော် ဖြစ်ကြောင်း သိသွားတဲ့အခါ နဂါးမင်းဟာ သာမဏေကို အလွန် ကြည်ညို စွဲလမ်းသွားပြီး သိကြားမင်းအဖြစ် ဆုတောင်းတော့ဘဲ မိမိ လည်း ဗုဒ္ဓရဲ့ သားတော်ဖြစ်လိုကြောင်း ဆုပန်တယ် (အံ-၄၅ ၁၊ ၂၉၇။) ဘုရားသီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းတော်မှာ ကြေးမုံအခင်း (မှန် စီအခင်း)ကို လည်း လှူဒါန်းတယ် (အပါဒန ၁၊ ၈-၆၆)။

သိကြားမင်း

နောက်တစ်ကြိမ် သိကြားမင်းဆီကို အခစားသွားတဲ့အခါ နဂါးမင်းက မိမိတောင်းခဲ့တဲ့ဆုကို ပြောပြတဲ့အတွက် ဘဝသံသရာမှာ ချစ်သူငယ် ချင်း နှစ်ယောက် ပြန်ဆုံစည်းနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး သိကြားမင်းလည်း မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သံဃာတွေကို အလှူဒါနပြုတဲ့အခါ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ တေဒင်

ကုဋ်ဆိုတာ တံခါးရှိတယ်။ နံ့သာတွေ ပန်းတွေနဲ့ ထုံမွှမ်းထားပြီး စေတီ တိုက်ခန်းနဲ့ အတူတူပဲ။ တစ်ခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေ မသုံးဆောင်ကောင်းဘူး။ ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၁၀။ တစ်ညလုံး ဆီးမီးတိုင် ထွန်းထားတယ်။ ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၇၇။ နံနက်လင်းလို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ရေအိမ်ဝင်တဲ့အခါ အရှင်ရာဟုလာကို တွေ့လို့ ဗုဒ္ဓက သိက္ခာပုဒ်မှာ ချွင်းချက်စာသား ပြန်ထည့်ရတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ပြစ်တင်တော်မူတယ် ‘ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ၊ ရာဟုလာကို သင်ကိုယ် တိုင် ရှင်ပြု ရဟန်းခံပေးပြီး ယခုလို ပစ်ထားရင် အခြား အမျိုးကောင်း သားလေးတွေကို ရဟန်းပြုပေးပြီး ဘယ်လိုများ ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက် ပါ့မလဲ’တဲ့ (ဇာ-ဋ္ဌ ၁၊ ၁၇၇)။

တေဒင်ဘွဲ့

အရှင်ရာဟုလာဟာ သာမဏေဘဝနဲ့ ကတည်းကပင် ဗုဒ္ဓနှင့် မိမိရဲ့ ဆရာသခင်များထံမှ သင်ကြားချက်တွေကို ရလိုစိတ် အင်မတန် ပြင်း ပြတယ်။ မနက်လင်းတာနဲ့ လက်တစ်ဆုပ်စာ သဲကို ကောက်ယူပြီး ‘ငါ့ဆရာတွေဆီက ကျွဲလက်ထဲက သဲလုံးများ ပမာဏရှိတဲ့ သြဝါဒ စကားတွေကို ငါရနိုင်ပါစေ’လို့ မြက်ဆိုလေ့ရှိတယ်။ အင်မတန် ဆုံးမ လွယ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရဟန်းတော်တွေက ရှင်ရာဟုလာကို ချီးမွမ်း စကားဆို နေကြချိန်မှာ ဗုဒ္ဓကြွလာပြီး ယခင် ဘဝတွေတုန်းကလည်း နားထောင်လွယ်တဲ့ ‘သုဝေဂ်ဇာတ် ရှိခဲ့ကြောင်း တိပလ္လတ္တမိဂဇာတ်နဲ့ တိတ္ထိရဇာတ်တွေကို ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတယ်။

နောင်အခါ အရိယာသံဃာ့ ပရိသတ်အလယ်မှာ အရှင်ရာဟုလာ ကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ‘အကျင့်သိက္ခာကို ကျင့်လိုသူတွေအနက် အရှင် ရာဟုလာဟာ အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏’လို့ တေဒင်ဘွဲ့ ချီးမြှင့် တော်မူတယ် (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၀၂)။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်း

အရှင်ရာဟုလာဟာ ဗုဒ္ဓနဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ထက်အရင် စောပြီး ပရိ နိဗ္ဗာန်စံတယ်။ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ စံလွန်တယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၅၄၀)။

ပေးပြီး သုတ္တန် များစွာ ဟောကြားတော်မူတယ်။ တစ်ချို့ သြဝါဒတွေကို ထပ်ခါထပ်ခါ ပေးတော်မူတယ်။ ရှင်ရာဟုလာ အသက် ၇ နှစ်အရွယ်မှာ ပျော်စေ ပျက်စေသဘောနဲ့ပင် လိမ်ညာ ပြောဆိုတာကို ရှောင်ကြဉ် တတ်အောင် ရည်ရွယ်ပြီး ဗုဒ္ဓက အမ္မလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒ သုတ်ကို ဟောကြားပါတယ်။ ငယ်စဉ်ကပင် မလိမ်တတ်အောင် လေ့ကျင့် သင် ကြားပေးတာဟာ ရှင်ရာဟုလာက အစပြုခဲ့တာပါ။

ရှင်ရာဟုလာ အသက် ၁၈ နှစ် အရွယ်မှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်နဲ့အတူ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရင်း ခမည်းတော်ဗုဒ္ဓနဲ့ မိမိကိုယ်တိုင်ရဲ့ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ (ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ သပ္ပာယ်မှု)ကို အကြောင်းပြုပြီး ဆွေမျိုးမိဘချစ် စိတ်မျိုး တွေးကြံမိလို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်ကို ဟော ပြီး အဲဒီစိတ်မျိုးမဖြစ်အောင် သြဝါဒပေးတော်မူပါတယ်။ ထိုအစွဲကြောင့် ပဲ ဒီအချိန်ထိ တစ်မဂ် တစ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်ခဲ့ဘူး (သုတ္တနိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၇၃)။

ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီ

ရှင်ရာဟုလာဟာ အသက် ၂၀ ပြည့်ခါနီးမှာ ရဟန်းဖြစ်ပုံရပါတယ်။ အဋ္ဌကထာ (သုတ္တနိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၇၄) မှာတော့ အရွယ်ရောက်လာတဲ့ ရှင်ရာ ဟုလာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာကပဲ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြုပြီး ရဟန်းပြုပေး တယ်။ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကတော့ ကမ္မဝါစာဆရာ ဖြစ်တယ်လို့ သာမန် ပဲ ဆိုပါတယ်။ ရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက်မှ အရှင်မြတ်ကို ဝိပဿနာရှုမှတ်ပုံ ကို သင်ကြားတဲ့အနေနဲ့ ရာဟုလောဝါဒသုတ္တန် (အံ ၁၊ ၄၈၃။ သံ ၂၊ ၃၂၄) တွေကို ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူတယ်။

အရှင်ရာဟုလာ ရဟန်းဖြစ်ပြီးစ ဝါမရသေးခင်မှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော် မြတ်ဟာ အရှင်မြတ်ရဲ့ စိတ်ဓာတ် ရင့်ကျက်လာတာကို သိတဲ့အတွက် အရှင်မြတ်နဲ့အတူ အန္တဝနကို နှစ်ပါးတည်းကြွပြီး အဲဒီမှာ စူဠရာဟုလော ဝါဒသုတ်ကို ဟောပါတယ်။ ယင်းသုတ်အဆုံးမှာ အရှင်ရာဟုလာ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ တရားနာတဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာသော နတ် ဒေဝါတွေလည်း မဂ်ပေါက်ဖိုလ်ဝင် ဖြစ်သွားကြတယ်။ ဒီနတ်ဒေဝါတွေ ဟာ ပဒုမုတ္တရဘုရား လက်ထက်တုန်းက အရှင်ရာဟုလာ လောင်းလျာ

၄၀၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နဂါမင်း ဗုဒ္ဓရဲ့သားတော်ဖြစ်ဖို့ ဆုပန်စဉ် ကြားလိုက်ကြတဲ့ မိတ်ဟောင်း တွေဖြစ်တယ်။ သူတို့အားလုံး အရှင်ရာဟုလာ ရဟန္တာဖြစ်မယ့်နေ့မှာ အန္တဝနမှာ စုဝေးရောက်လာကြသတဲ့ (သံ-ဋ္ဌ ၃၊ ၃၇)။

မာရ်နတ်ရဲ့ အကြံ

အရှင်ရာဟုလာဟာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးလို့ ဝါမရခင် ညတစ်ညမှာ ကျိန်းစရာ နေရာမရှိလို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်အတွင်း ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးတဲ့ ဂန္ဓကုဋိ ရှေ့နားက လွင်တီးခေါင်မှာ ကျိန်းရတယ်။ ညကျတော့ မာနတ်ဟာ ရောမ ဆင်ကြီးယောင် ဆောင်ပြီး အရှင်ရာဟုလာကို ခြောက်လှန့်ဖို့ လာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓက ‘ရာဟုလာဟာ ဒေါသကုန်ပြီဖြစ်လို့ နင်လို ကောင်မျိုး တစ်သိန်းမက လာခြောက်လည်း မကြောက်တော့ကြောင်း၊ အရှင်မြတ်ဟာ ဝိပဿနာပညာနှင့် ပြည့်စုံကြောင်း’ ကြံပြီး တရားဟော လွှတ် လိုက်လို့ မာရ်နတ်ကြီး တပ်ခေါက် ပြန်ခဲ့ရတယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၄၆)။ (သီတိဋ္ဌိမှုမှာ အဝဿိကောဝ ပုဒ်အစား အဋ္ဌဝဿိကောဝ လို့ ရှိ နေပုံပါပဲ။ ဒီအလိုဆိုရင် အရှင်ရာဟုလာ ရဟန္တာဖြစ်လို့ ရှစ်နှစ် အကြာ မှာ ဒီကိစ္စ ဖြစ်တယ် ဆိုရလိမ့်မယ်။)

ဆရာနဲ့အတူ အဆဲခံရပုံ

တစ်ခါမှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ နောက်ပါ သံဃာငါးရာနှင့်အတူ မွေး ရပ်မြေ နာလကရွာက မိခင်ရဲ့အိမ်ရှေ့မှာ ဆွမ်းခံရပ်သတဲ့။ မယ်တော် ကြီးက အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ သံဃာတွေကို ဆွမ်းတော့ လောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါးစပ်က တစ်ဖျစ်တောက်တောက် မြည်တွန် ဆဲဆိုတယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ နောက်က အရှင်ရာဟုလာလည်းပါလို့ ကျောင်းပြန်ရောက် တော့ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်ရာဟုလာကို မေးတယ် -

‘ဒီနေ့ ဘယ်ကို ဆွမ်းခံကြသလဲ။’ ‘ဒကာမကြီး (အရှင်သာရိ ပုတ္တရာရဲ့မယ်တော်ကို ရည်ညွှန်းတယ်)အိမ်ကိုပါတုရား။’ ‘သင့် ဒကာမ ကြီးက သင့်ရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ (အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ညွှန်းတယ်)ကို ဘာပြောလဲ။’ ‘ဒကာမကြီးက တပည့်တော်ရဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို ဆဲ ဆိုပါသည် (အတ္တုဋ္ဌော)။’ ‘ဘယ်လို ဆဲဆိုတုန်း။’ ‘သူတောင်းစား။’

၁၁၀။ မဟာသွေး တေးဒဂ်ရှင်

၄၀၇

ခုလို တောင်းစားမလို့ ဒီက ကုဋေရှစ်ဆယ်ကို စွန့်ရက်ပလေလို့ ဆဲဆို ပါတယ်။’ ‘သင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက ဘာပြန်ပြောလဲ။’ ‘ဘာမှ ပြန်မပြော ပါ။’ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ မတုံ့ပြန်ဘဲ တုံ့ပြန်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး ရဟန္တဆိုတာ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်မှုကို ထွေးအန်ပြီးပြီလို့ မြတ်ဗုဒ္ဓက ရဟန်းတွေကို ဟောကြားတော်မူတယ် (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂၊ ၄၀၉)။

ကံကောင်းသူ

အရှင်ရာဟုလာဟာ ရဟန်းတော်တွေ ကြားထဲမှာ ရာဟုလာဘဒ္ဒ (ကံ ကောင်းတဲ့ ရာဟုလာ)လို့ ထင်ရှားတယ်။ အဲဒီလို ခေါ်ခံရတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အရှင်မြတ်က ‘ဗုဒ္ဓသားတော်ဖြစ်ခြင်းနဲ့ ရဟန္တဖြစ်ခြင်းဆို တဲ့ အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် အဲဒီ နာမည်ကို ရထိုက်ပါသည်’ (ထေရ၊ ၂၉၅ ဂါထာ)တဲ့။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် အနေနဲ့တော့ ဒေဝဒတ္တ၊ အင်္ဂုလိ မာလနဲ့ ခနပါလ (ဆင်ပြောင်)တို့ အပေါ်နဲ့ အရှင်ရာဟုလာအပေါ် ထားရှိ တဲ့ မေတ္တာဟာ အတူတူပါပဲ (သုတ္တနိ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၀၀။ မိလိန္ဒ၊ ၄၁၀)။

အရှင်ရာဟုလာ ဟောကြားတာ ထေရဂါထာမှာ လေးဂါထာ (ဂါ ထာအမှတ် ၂၉၅ မှ ၂၉၈ ထိ) တွေ့ရတယ်။ မိလိန္ဒပုဂ္ဂမှာတော့ အရှင်ရာဟုလာ ဟောတဲ့ ဂါထာ ၅ ပုဒ် တွေ့ရတယ်။ (စာ- ၃၅၄ မှာ ၁ ဂါထာ။ ၃၅၉ မှာ ၃ ဂါထာ။ ၃၉၉ မှာ ၁ ဂါထာ။) မိလိန္ဒပုဂ္ဂမှာ ပါတဲ့ အရှင်ရာဟုလာကို သားတော် အရှင်ရာဟုလာလို့ ဆိုနိုင်ရင် အရှင် မြတ်ဟောတဲ့ တရားအနေနဲ့ ဂါထာ ၉ ပုဒ်ရှိကြောင်း မှတ်သင့်တယ်။ နောင် ကြိုရင် အဲဒီဂါထာ ၉ ပုဒ်ကို အကျယ် ရေးပြဦးမှာပါ။

ဗုဒ္ဓရဲ့ ကုဋိမှာ ကျိန်းစက်ရ

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ကောသမ္ဘိမြို့ ဗဒရိကာရာမကျောင်းတိုက်မှာ သီတင်း သုံးခိုက် အရှင်မြတ်ဟာ တစ်ညနေမှာ ကောသမ္ဘိကို ရောက်လာတယ်။ ထိုအချိန်က ရဟန်းတော်တစ်ပါးဟာ သာမဏေနဲ့အတူ တစ်မိုးတစ်ရံ တည်းသောကျောင်းမှာ အတူမအိပ်ရဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ထား ခါစ ဖြစ်တယ်။ ထိုအချိန်က ညကျိန်းစက်ဖို့ နေရာမရှိတဲ့အတွက် အရှင် ရာဟုလာ ဗုဒ္ဓရဲ့ ကုဋိ (အိမ်သာ)ထဲမှာ ကျိန်းစက်ရတယ်။ (ဗုဒ္ဓသုံးတဲ့

၄၁၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ပါပဲ။ အမှန်က အဲဒီ ပုဂံသင်္ကေတတွေဟာ တစ်ချိန်က ကြွယ်ဝခဲ့တဲ့ ပုဂံသားတွေရဲ့ သဒ္ဒါ ပညာ တူမျှမှုအတွက် နှုတ်မမြှောက်တဲ့ သက်သေ တွေပဲလို့ အသင့် နှလုံးသွင်းနိုင်ရင် ကုသိုလ် မရပေဘူးလား။

လုပ်တာ နည်းပေမယ်

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာကို ပို့ချတဲ့ ဆရာဘုန်းကြီးဟာ တစ်နေ့သုံးကြိမ် ဘုရားသောက်တော်ရေ ကပ်တယ်။ ကြွေကျနေတဲ့ တရုတ်စကားပန်း တွေကို ကောက်ယူ ဆေးကြော၊ ပန်းကန်ဝိုင်းထဲ စိတ်ရှည်လက်ရှည်နဲ့ စနစ်တကျ စီထည့်ပြီး အနည်းဆုံး တစ်ပတ်ကို သုံးရက် ပန်းကပ် တယ်။ အလွန် ကြည်ညိုစရာကောင်းတဲ့ ဆရာတော်ပါ။ ပြီးတိုင်း ဆု တောင်းပုံက ‘ဣဒံ မေ ပုညံ .. ဣဒံ မေ ပုညံ .. ဣဒံ မေ ပုညံ .. သဗ္ဗညုတ ဉာဏသု ပစ္စယော ဟောတု’တဲ့။ တစ်ခါတစ်ရံ မြန်မာလို ‘ဤကောင်းမှု .. ဤကောင်းမှု .. ဤကောင်းမှုသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေသတည်း’တဲ့။

ဆရာတော်ဟာ တကယ့်ကို အလေးအနက်ပြုပြီး ဆုတောင်းတာ တွေရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆရာတော်ရဲ့ စကားလုံးတွေ အသံတွေကို ကြားတိုင်း ကြက်သီး ထလောက်အောင် ခံစားမိခဲ့ဖူးတယ်။

ဝိပဿီဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတဲ့အခါ အလောင်းတော် တစ်ခုလုံးကို ဌာ ပနာပြီး စေတီတည်တယ်။ စေတီတော် ထီးတင်ပွဲမှာ ဆင်းရဲသား ဥပါ သကာ တစ်ယောက်ဟာ ပိတ်ဖြူစလေး တစ်တည်ကို စေတီပေါ်က လွှမ်းခြုံ လှူဒါန်းပြီး စေတီစောင့်နတ်ဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းတယ်။ ဒီကုသိုလ် ကြောင့် ဂေါတမဗုဒ္ဓလက်ထက်မှာ အင်မတန် ကိုယ်ခန္ဓာ ကျစ်လစ် သန် မာတဲ့ အရှင်ဥပဝါဏမထေရ် ဖြစ်လာတယ်။ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး ဗုဒ္ဓရဲ့ မျက်နှာတော်ရှေ့က ထိုင်နေရာမှာ အရှင်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်ကို နတ်တွေက ထွင်းဖောက် မမြင်နိုင်လို့ နေရာရွှေ့ ပေးရတယ်။ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၇၁)။

ဒါကြောင့် ဘဝသံသရာမှာ နည်းများမဟူ ကောင်းမှုတစ်ခု ပြုလုပ် ပြီးရင် ကိုယ့်ဆန္ဒအတိုင်း ဆုတောင်းခွင့် ရှိတယ်ဆိုတာကိုတော့ မြဲမြဲ မှတ်သားထိုက်တယ်။

၁၁၁။ ရွတ်ပွားကျင့်ကြံ

၄၀၉

ဗုဒ္ဓရဲ့ သက်တော် ၂၉ မှာ မွေးဖွားတာဖြစ်လို့ အရှင်ရာဟုလာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ချိန်မှာ သက်တော် ၅၀ ထက် မကြီးနိုင်ပါဘူး။ သက်တော် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပထမ သင်္ဂါယနာမှာ အရှင်ရာဟုလာ မပါနိုင်တော့ဘူး။ အရှင်မြတ်ဟာ ၁၂ နှစ်ပတ်လုံး အိပ်ရာပေါ်မှာ ကျောချ မအိပ်ဘဲ နိသဇ္ဇတင် ဆောက် တည်ခဲ့တယ် (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၂၉)။

ဘိစိ ၃ ရာစုမှာ အိန္ဒိယ ဧကရာဇ် ဘုရင်အသောကဟာ ရှင် သာမဏေတွေ ရှိခိုးဝတ်ပြုဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး အရှင်ရာဟုလာ အမှတ်တရ စေတီတစ်ဆူ တည်ထားခဲ့ပါသတဲ့ (Beal, Buddhist Records of the Western World i, 180-181)။ □

၁၁၁။ ရွတ်ပွားကျင့်ကြံ

နိဝင်သာ ၅၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။
ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းကို အသေးစိတ် (ပစ္စယုဒ္ဒေသ)ကို လူတွေ မရွတ် ကောင်းဘူးလား။ တန်ခိုးကြီးလွန်းလို့ ရွတ်ရင် ကိုယ်စောင့်နတ် အိမ် စောင့်နတ်နှင့် အခြားနတ်တွေ မခံနိုင်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ ဒီမေးခွန်းမျိုးကို မြန်မာပြည်က တိပိဋကဆရာတော် အချို့ကိုတောင် မေးဖူးရာမှာ အဲဒီ လိုပဲ ဖြေကြတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်ပါသလား။ ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည်။

ပြေသက်မင်း

လူငယ်တွေ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ပွဲ

ဘုန်းကြီး ညောင်းတုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရကျောင်းတိုက်မှာ နေစဉ် (လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၃၀)က နှစ်စဉ် မိုးဟုတ်ဘုရားကြီးမှာ ပဋ္ဌာန်းပွဲ

၄၁၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ကျင်းပတယ်။ ပဋ္ဌာန်းရွတ်တဲ့ အထဲမှာ ဘုန်းကြီးတွေ မပါဘူး။ ဆယ် ကျော်သက် ကျောင်းသား ကျောင်းသူ မိန်းကလေး ယောက်ျားလေး တွေချည်း လေးယောက်တစ်စု ငါးယောက်တစ်စု တွဲပြီး ပဋ္ဌာန်းပါဠိ တော် ငါးအုပ် ကုန်အောင် ၂၄ နာရီ အသံမစဲ ရွတ်ကြတာ။ အကောင်း ဆုံး ရွတ်နိုင်တဲ့အဖွဲ့ကို ဆုတောင်း ပေးသေးသတဲ့။

သုတ္တန်တစ်ခု သို့မဟုတ် ပါဠိတော်တစ်ခုဟာ လူတွေ မရွတ်ဖတ် နိုင်လောက်အောင် တန်ခိုးကြီးတယ်လို့ ဘုန်းကြီးတော့ မကြားဖူးဘူး။ ပဋ္ဌာန်းသံကို မနာခံနိုင်ဘူး ဆိုရင်တောင် အိမ်ထဲမှာ အခန့်သား နေရာ ယူနေတဲ့ အုန်းသီးနတ်တို့၊ ဦးမင်းကျော်တို့လို ဟာတွေပဲ ဖြစ်မှာပါ။

တိုက်တွန်းပါရစေ

အမှန်က သုတ္တန်တွေ ပါဠိတော်တွေဆိုတာ ဂါထာမန္တရားလို ရွတ်ဖတ်ရုံ သက်သက်ကို မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ သီအိုရီထက် စရဏ (လက် တွေ့ကျင့်သုံး မှု)က ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်း ကို အသေးစိတ် ရွတ်တယ်ဆိုတာထက် လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ဖို့ အဲဒီ ပစ္စည်းတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်အောင် ကြိုးစားတယ်ဆိုရင် ပိုပြီး လူနတ် လေးစားစရာ ဖြစ်မှာပါ။

ဒါကြောင့် ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းဆိုတာကို နေ့တိုင်းလည်း ရွတ်၊ အဓိပ္ပာယ် နားလည်အောင် သင်တန်းတွေလည်း သွားတက်ပါလို့ ဝေ တနာရင်းနဲ့ အကြံပြုပါတယ်။ □

ကံတို့သည် သူ့ကံနှင့် ငါ့ကံရောယှက် စပ်တွယ်၍ အဆန်း တကြယ် အကျိုးပေးတတ်ကုန်၏။ သို့သော်လည်း တစ်ပါး သော သတ္တဝါတို့၏ ကံကား အပွဏာ၊ အမှုရှင်၏ ကံကိုသာ လိုရင်း ပဓာနဟူ၍ မှတ်သင့်ရာသည်။
(ဝိသုဒ္ဓိအစိုးအဖြတ်၊ စာ-၁၄၁)။

၁၁၂။ ကောင်းမှုလည်းပြု တောင်းဆုလည်းချွေ

နိဝင်သာ ၆၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ယခုခေတ်အခါတွင် ဆုတောင်းခြင်း ကိစ္စ အလွန် ပေါ်ပြူလာ ဖြစ်နေ ပါသည်။ တစ်ချို့ဆိုလျှင် လုပ်တာက နည်းနည်း တောင်းလိုက်တဲ့ဆုက များလွန်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရား၊ ဆုတောင်း ပြည့်စေတီ ဆိုပြီးတော့လည်း စေတီတွေ ဘုရားဆင်းတုတော်တွေ တည်ဆောက်နေကြပါသည်။ တပည့်တော် မေးလျှောက်လိုသည်မှာ အလှူဒါန သို့မဟုတ် ကောင်းမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ပြီးပါက ထိုကောင်းမှုသည် ကောင်းကျိုးကို ပေးမည်ကေန်ဖြစ်၍ ဆုတောင်းနေစရာ လိုပါသေး သလား။ ဆုမတောင်းရင်ကော ကောင်းကျိုးကို မရတော့ဘူးလား ဆိုတာကို ကျမ်းဂန်အတိအကျဖြင့် သိမှတ်လိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓဓမ္မ ဦးခင်အောင်၊ ခေတ္တ မွန်ဘိုင်းမြို့

ပရိယတ္တိ နှင့် အသင်းနှလုံးသွင်း

တစ်ခါတလေ အပြောတစ်သွင် အထင်တစ်မျိုးနဲ့ ကြုံရတတ်တယ်ဆို တာရယ်၊ ကိုယ့်နှလုံးသားမှာ ပရိယတ္တိ(သင်ယူလေ့လာထားမှု) အခြေ ခံ မရှိရင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့ လွဲတတ်တယ်ဆိုတာရယ်ကို ဗုဒ္ဓဓမ္မဆရာတို့ သတိထားပါကုန်။ တစ်ခါက ပုဂံမှာ ဘုရားတွေ အများကြီး တည်ခဲ့တဲ့ ရှေးမြန်မာတွေကို ‘အရူးထတာ’လို့ လှိမ့်ဝေဖန်တဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ဆုံဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွဲစားမင်းနဲ့ သံပျင်မင်းသမီးတို့ဆိုရင် ‘ဘုန်းကြီး ကို စာချ’ နိုင်တယ်။ ကမ္ဘာကျော် သဒ္ဓန္တိတိကျမ်းဟာ ပုဂံခေတ်ကရေး တာ။ ရှင်အရဟံလို ပဋိပတ္တိ (အကျင့်) ထူးချွန်သူတွေလည်း အများကြီး

အဖြစ်နဲ့ပဲ ဘာဝနာ နှစ်မျိုးလုံးကို ပွားများနိုင်ပါတယ်။ တကယ် ပွားများရင် နှစ်မျိုးလုံး တကယ်အကျိုးရှိပါတယ်။ ကိုယ်က ဝိပဿနာ သန်ရင် ဝိပဿနာ၊ သမထ သန်ရင် သမထပေါ့။ ခန္ဓာ(ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်)မှာ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်နေတာတွေကို သိအောင် လုပ်နေတာက ဝိပဿနာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ (ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း)ကို ဖြစ်စေ အာနာပါနု (ထွက်လေဝင်လေ)ကို ဖြစ်စေ အဲဒီအာရုံတစ်ခုမှာပဲ စိတ် စွဲမြဲတည်တံ့နေအောင် လုပ်နေရင် သမထ။

ဘာက အကျိုး ပိုရှိသလဲဆိုတော့ ဝိပဿနာပွားရင် ဗောဓိဉာဏ်ကို ရမယ်။ သမထကို ပွားများရင် ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ရမယ်။ ကိုယ်က ဘာကို လိုချင်သလဲ။ ဗုဒ္ဓကတော့ ဗောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူတယ်။

ဘာဝနာနှစ်မျိုး ရှုပွားနည်း

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ပွားများနေရင် သမထပေါ့။ ပုတီးကို မသုံးလဲ ကိစ္စမရှိ၊ သမာဓိတည်ထောင်နိုင်ဖို့ အဓိကပါ။ ပုတီးသုံးရင် အရဟံလို့ စိတ်ထဲက ဆိုလိုက်တိုင်းမှာ ကိလေသာရန်သူကို ပယ်သတ်တတ်သော မြတ်စွာဘုရားလို့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်းနဲ့အတူ အဲဒီစိတ်အာရုံ တစ်ခုလုံးကို ပုတီးလုံးပေါ်မှာ စိတ်မှတ်နဲ့ တင်ထား။ အရဟံလို့ စိတ်ထဲက ရွတ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်မှုဖြင့် ဗုဒ္ဓကို အာရုံပြုချက် စိတ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ စိတ်ကို ပုတီးလုံးသို့ ပြောင်းပြီး လက်က ပုတီးတစ်လုံး ရွှေ့တော့ စိတ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ ဖြစ်စဉ်နှစ်ခုလုံးမှာ စိတ်ကို မပျံ့လွင့်အောင် ကြိုးစားပါ။

ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတာကို ရှုရင်းနဲ့ တစ်နည်း သိအောင် လုပ်ရင်းနဲ့ ဖြစ်ပျက်သဘာဝကို အလိုလို ထိုးထွင်းပြီး သိသွားတယ်။ ကိုယ်ခန္ဓာ လှုပ်ရှားမှုတိုင်း၊ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ခံစားမှုတိုင်း၊ စိတ်ခံစားမှုနဲ့ ကြံစည် စဉ်းစားမှုတိုင်းကို မလွတ်တမ်း သိအောင် လုပ်ရတယ်။ ဒီထက် ပိုမို နားလည်လိုရင် ဆရာတော်ကြီးတွေ ဟောတဲ့ ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရားတွေကို နာယူသင့်တယ်။ ▣

ဆုတောင်းစရာ လိုသလား

ကုသိုလ်ပြုပြီးရင် ဆုတောင်းဖို့ မမေ့ပါနဲ့။ ဆုတောင်းဖို့ လိုတယ်။ ကျမ်းဂန် အတိအကျ ရှိလို့ အဲဒီ အတိုင်းပဲ မှတ်တာပေါ့။

၁။ ယဿ ပဉ္စဓမ္မာ အတ္တိ န ပတ္တနာ၊ တဿ ဂတိ အနိဗ္ဗန္တိ။ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ ဟူသော တရားငါးပါးရှိ၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလည်း ပြုလုပ်ပါ၏။ ဒါပေမယ့် ဆုတောင်းမှု (ပတ္တနာ)ကို မပြုရင် လားရာဂတိ မမြဲဘူး။ ဆုမတောင်းရင် ကောင်းမှု ပြုပေမယ့် လားချင်ရာကို လားမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။

၂။ ယဿ ပတ္တနာ အတ္တိ န ပဉ္စဓမ္မာ၊ တဿပိ ဂတိ အနိဗ္ဗန္တိ။ လိုချင် ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆုကိုတော့ တောင်းပါ၏။ အဲဒီ တရားငါးမျိုး မရှိရင်လည်း ဂတိမမြဲဘူး။ ဘာမှ မလုပ်ဘဲ ဆုတောင်းရုံနဲ့တော့ ဘယ်ရနိုင်မလဲ။ နည်းများမဟုတ် ထိုက်တန်တဲ့ အရင်းအနှီး တစ်ခုကိုတော့ မှန်မှန် ကန်ကန် စိတ်ပါလက်ပါ လုပ်ရတယ်။

၃။ ယေသံ ဥဘယ မတ္တိ၊ တေသံ ဂတိ နိဗ္ဗန္တိ။ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာ တရားငါးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ကောင်းမှုလည်း ပြု၏။ တောင်းဆုလည်း ဆို၏။ ဒီလိုဆိုရင် အဲဒီလူ ဂတိမြဲတယ်။ ဆုတောင်း ပြည့်တယ်ပေါ့။

ကောင်းတင်ကို ပစ်တင်လိုက်တဲ့ တုတ်ချောင်းဟာ အရင်းနဲ့ ကျလာမှာလား၊ အဖျားနဲ့ ကျလာမှာလား၊ အလယ်နဲ့ ကျလာမှာလား ဆိုတာကို မသတ်မှတ်နိုင်သလို သတ္တဝါတို့ရဲ့ ပဋိသန္ဓေယူခြင်း ဆိုတာဟာလည်း သတ်မှတ်ချက် မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ် ကောင်းမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ပြီးတဲ့အခါ ဆုတောင်းရပါတယ် (မ-၄၅ ၄၊ ၁၀၇)။

ဆုတောင်းမှန်စေ

ဂတိမြဲတယ်ဆိုရင် အပါယ်တံခါး ပိတ်လို့ စိတ်ချရတယ်။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရူဠသောတာပန်လို့လည်း ခေါ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းမြတ်တဲ့ ဆုမျိုးကို တောင်းကောင်းတယ်။ သူတစ်ပါးကို ဒုက္ခပေးမယ့် ဆုမျိုးကို

၄၁၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တော့ မတောင်းသင့်ဘူး။ ဥပမာ နောင်ဘဝမှာ ဘီလူးဖြစ်ပြီး ဒီဘဝ တုန်းက ဒုက္ခပေးသူတွေကို စားရပါလိမ့် ဆိုရင် မသင့်ပါဘူး။ ဥပမာဒဏ် တို့ရဲ့ ဆုတောင်းမျိုးလည်း မသင့်ပါဘူး။

ချစ်သူခင်သူ မိသားစု ညီအစ်ကို မောင်နှမအနေနဲ့ ဘဝသံသရာမှာ အတူတူ ဖြစ်ချင်သေးတယ် ဆိုသူတွေအတွက် အထက်က ပြောပြ ထားတဲ့ ပဉ္စမ္မာ အရ တရားငါးကိုကို ဒီဘဝ စိတ်တူကိုယ်တူ ပြုပြီး ဆုတောင်းအထူး ပြုကြရင် ဘဝတိုင်း မဟုတ်ရင်တောင် အတော်နီးနီး စပ်စပ် ဖြစ်ဖို့ အခွင့်အရေးတွေ ရှိနေပါလိမ့်မယ်။

ချွင်းချက် မှတ်ဖို့

သံသရာဒုက္ခမှ လွတ်ဖို့ဆိုရင် ဆုတောင်းမှုထက် ကျင့်သုံးမှု (စရဏ) အဓိက ဖြစ်သင့်တယ်။ ဥပမာ သြကာသ ကန်တော့ခန်းနဲ့ ‘ဆွေမျိုး ပျက်၊ စည်းစိမ်ပျက်၊ ရောဂါရ၊ သီလပျက်၊ အယူပျက်ဆိုတဲ့ ပျက်စီး ခြင်း(ဗျာဒန)ငါးမျိုးမှ လွတ်ပါရစေ’လို့ ဆုတောင်းရာမှာ ကိုယ်တိုင်က ဘာသီလမှ မတောက်တည်ဘဲနဲ့ သီလပျက်ခြင်းမှ လွတ်ပါရစေလို့ ဆုတောင်းလို့ မရနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဆုတောင်းသူဟာ အနည်းဆုံး သီလတော့ မဆောက်တည်သင့်ဘူးလား။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က တိုလိုလို ဒီလိုလို လက်အုပ်ချီ အဆင့်လောက် နဲ့ အယူပျက်ခြင်းမှ လွတ်ပါရစေလို့ ဆုတောင်းရင်ကော မှန်ပါ့မလား။ ဒီအတွက် အနည်းဆုံး ခိုင်လုံတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုတော့ ရှိရလိမ့် မယ်။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ပြုပြီး ဆုတောင်းရမယ် ဆိုရာမှာ ဆုတောင်းနဲ့ လုပ်ငန်း တစ်ခြားစီ ဖြစ်မနေဖို့တော့ လိုပါတယ်။

ကျင့်သုံးသင့်တာကို ကျင့်သုံး ရှောင်ကြဉ်သင့်တာကို ရှောင်ကြဉ်မှ ပြည့်စုံနိုင်တယ် ဆိုတာ ကိုလည်း ချွင်းချက်နဲ့ မှတ်ထားဖို့ပါ။ □

ပညာရှိမှာ ပဏ္ဍိတ၊ နာမကျော်ထင်ရှား။
ပညာရှိမှာ လက္ခဏာ၊ အင်္ဂါကြောင်းသုံးပါး။
ကိုယ်နှုတ်နှလုံး၊ စောင့်စည်းသုံး၊ ကျင့်ထုံး မတိမ်းပါ

၁၁။ ဝိပဿနာနှင့် သမထ

ဧပြီ ၃၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
ဗုဒ္ဓဓမ္မကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာ၌ တပည့်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ပုထုဇဉ် လူ သာမန်များ အနေဖြင့် တရားထိုင်ခြင်းနှင့် ပုတီးစိပ်ခြင်း နှစ်မျိုးတွင် မည်သည်က ပို၍ အကျိုးရှိပါသနည်း။ ထိုနှစ်မျိုး ကျင့်ကြံပုံကို အကျဉ်း မျှ ရှင်ပြပေးစေလို ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ပေါက်ဖော်၊ ဝိကင်း

ဘာဝနာ နှစ်မျိုး

တရားထိုင်ခြင်းဆိုတာကို ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ ပုတီးစိပ်ခြင်းဆိုတာကို သမထဘာဝနာလို့ နားလည်လိုက်မယ်။ ဒီဘာဝနာ နှစ်မျိုးကို ကျင့်သုံး ရာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ပုထုဇဉ်၊ သို့မဟုတ် အရိယာလို့ သီးခြားတံဆိပ် ခတ်နှိပ်စရာ မလိုဘူး။ မည်သူမဆို ကျင့်သုံးနိုင်ပါတယ်။

ထပ်ခါထပ်ခါ လုပ်တာက ဘာဝနာ။ ဝိပဿနာနည်းနဲ့ ထပ်ခါ ထပ်ခါ လုပ်ရင် ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ သမထနည်းနဲ့ ထပ်ခါထပ်ခါ လုပ် ရင် သမထဘာဝနာပေါ့။ သိတတ် ခံစားတတ်တဲ့ အုပ်စု (နာမ်တရား များ)နဲ့ အသိခံအုပ်စု (ရုပ်တရားများ) ဒီနှစ်မျိုး ပေါင်းစည်းနေတဲ့ ခန္ဓာ ကိုယ်ကို အနိစ္စ (အမြဲမရှိ)၊ ဒုက္ခ (ဆင်းရဲ)၊ အနတ္တ (အထည်ကိုယ်မဲ့) ဆိုတဲ့ သဘာဝ လက္ခဏာသုံးပါး ထင်အောင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ရှုတာက ဝိပဿနာ၊ သမာဓိ (စိတ်တည်ကြည်မှု) အရှိန် မြင့်မားအောင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ လုပ်တာက သမထလို့ လိုရင်းကို မှတ်ပါ။

ဘာက အကျိုးပိုရှိသလဲ

‘ဘာဝေတဗ္ဗံ ပနိစ္စေဝံ၊ ဘာဝနာဒ္ဓယ မုတ္တမံ’ ဆိုတဲ့ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ကျမ်းအရ နေ့စဉ် မိသားစုဘဝထဲမှာ နေထိုင်တဲ့ လူသာမန်တစ်ယောက်

၄၂၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

rely on 'faith' in God and his words. But Saddha (faith/belief) is included in seven feartures of a Kalyana, and Again, it is said that a person who practices Vipassana should have faith, good health, and so. So, the two statements are contradictory. Please explain to me.

Wai Yan Phon, Manila, Philippines.

Defination of Saddha

Saddha is a Pali word. There is no English word equivalent to it. Nor Burrmese but original Pali word is commonly used, becoming as a Buremese word. 'Faith' as it is understood outwardly, doesn't cover the original meaning though. In Saddha, there is no blind faith, i.e., no faith without logical reason in it. In fact, Saddha is a higher Buddhist philosophical term used in Abhidhamma. It is one of the beautiful mental states that is associated with wholesome consciousness. To understand that mental state exactly, there are four guide lines:

- 1) Saddha has the characteristic of faith or trusting;
- 2) Its function is to clarify mind as a water-cleaning gem causes muddy water to become clear;
- 3) It is manifested as resolution;
- 4) Its proximate cause is something to place faith in.

Qualities of Saddha

In Buddhist view, the quality of Saddha is the knowledge and belief that the Three Refuges are worthy of such accepcance. By this Saddha, the reality is received. The authority for the Dhamma (teachings) clainms one's own personal experience. The authority is that the truth itself possesses. Such truth has great power. The miracles of Sacca, as shown in Jataka stories, is made of this power of Truth and Saddha. Can one arrive at his destination, if he

သဌ၊ မျက်ကန်းယုံကြည်မှုလား

ဇန်နဝါရီ ၂၆၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော်အရှင်ဘုရား၊

မြတ်စွာဘုရားက ကာလာမသုတ်တွင် အယူဝါဒတစ်ခုကို သူများပြောလို့လည်း ယုံစရာမလို၊ အစဉ်အလာဖြစ်လို့လည်း ယုံစရာမလို၊ ကြောင်းကျိုးဆီလျော်၍လည်း ယုံစရာမလို စသော အချက် ၁၀ ခုကို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အခြား ဘာသာတွေနှင့် မတူ၊ ယုံကြည်မှု အပေါ်မှာ အခြေမခံဘဲ လက်တွေ့ကိုသာ အခြေခံသည်ဟု နားလည်ပါတယ် ဘုရား။ ဒါပေမယ့် သူတော်ကောင်းတရား ၇ ပါးမှာ သဒ္ဓါ (ယုံကြည်မှု) ဆိုတာလည်း ပါနေပြန်ပါတယ်။ နောက်တစ်ခါ ဝိပဿနာအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အင်္ဂါရပ်တွေထဲမှာလည်း ‘ယုံကြည် ကျန်းမာ၊ စိတ်ဖြောင့်စွာဖြင့်၊ လွန်စွာအားထုတ်၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ကို၊ ဖြစ်ချုပ်ဉာဏ်မြင်၊ ဤငါးအင်၊ မှန်ပင်မဂ်ကြောင်း’ စသည်ဖြင့် သဒ္ဓါယုံကြည်မှုရှိမှ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်တယ်လို့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ခုဟာ ဝိရောဓိဖြစ်နေပါတယ်။ နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးပါဘုရား။

ဝေယံဘုန်း၊ မနိလာ၊ ဖိလစ်ပိုင်

သဒ္ဓါရဲ့အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်

သဒ္ဓါဆိုတာ ပါဠိစကားလုံး။ ညီမျှတဲ့ မြန်မာဝေါဟာရ မရှိလို့ သဒ္ဓါဆို တဲ့ ပါဠိစကားလုံးကိုပဲ ပြောဆိုသုံးစွဲရင်းက တွင်ကျယ်သွားလို့ မြန်မာစကားလုံးလိုလို ဖြစ်သွားတယ်။ ယုံကြည်မှုလို့ အပေါ်ယံ နားလည်နေကြပေမယ့် မူရင်းအဓိပ္ပာယ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်း မဖြစ်ဘူး။ မဆင်ခြင်မစဉ်းစားဘဲ သူများပြောတိုင်းကို မျက်စိမှိတ်ပြီး ယုံကြည်တာမျိုးကို သဒ္ဓါ (ယုံကြည်မှု)လို့ မဆိုလိုဘူး။ အမှန်တော့ သဒ္ဓါဆိုတာ အဘိဓမ္မာမှာသုံးတဲ့ အဆင့်မြင့် ဗုဒ္ဓဒဿန ဝေါဟာရပါ။ ကုသိုလ်စိတ်တွေနဲ့ အတူ တွဲပြီးဖြစ်တဲ့ စိတ်ရဲ့ အခြေအနေ (သေဘာနစေတသိက်) တစ်ခု ဖြစ်ပါ

၄၁၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

တယ်။ အဲဒီလို အဘိဓမ္မာသဘောတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျ နားလည်နိုင်ဖို့ လမ်းညွှန်လေးမျိုး ရှိပါတယ် -

၁) သဒ္ဓါဆိုတဲ့ စိတ်ရဲ့ အခြေအနေဟာ ယုံကြည်ခြင်း (သဒ္ဓဟန)၊ နက်နဲနဲ နားလည်ခြင်း (ဩကပ္ပန) လက္ခဏာ ရှိတယ်။

၂) ရေကို ကြည်စေတဲ့ ပတ္တမြားလို စိတ်ကို ကြည်လင်အောင် လုပ်ပေးတတ်တဲ့ လုပ်ဆောင်ချက် ရှိတယ်။

၃) ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ အနေနဲ့ ထင်ရှားတယ်။

၄) ယုံကြည်စရာ (ရတနာသုံးပါးစတဲ့) အရာဝတ္ထုဟာ အဲဒီစိတ် အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ အကြောင်းရင်း (နီးစပ်တဲ့ အကြောင်းတရား) ဖြစ်တယ်။

သဒ္ဓါစစ်ရဲ့ အရည်အသွေး

ယုံကြည်စရာ (ရတနာသုံးပါး)အပေါ် အဲဒီလို ယုံကြည်ထိုက်တယ်ဆို တာကို အသေအချာ သဘောပေါက် နားလည်ပြီး လက်ခံတာဟာ ဗုဒ္ဓ ဒဿနမှာ ဖော်ပြတဲ့ သဒ္ဓါတရားရဲ့ အရည်အချင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အစစ် အမှန်ကို ဒီသဒ္ဓါတရားနဲ့ လက်ခံပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင် အတွေ့အကြုံနဲ့ ဓမ္မ (သင် ကြားချက်)ရဲ့ စစ်မှန်မှုကို ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ အဲဒီ စစ်မှန်မှု ဆိုတာ ကတော့ သဘာဝအတိုင်း ရှိနေတဲ့ အမှန်တရားပါပဲ။

အဲဒီ အမှန်တရားမျိုးမှာ ကြီးမားတဲ့ စွမ်းအင်ရှိပါတယ်။ ဇာတ်တော် တွေမှာ တွေ့ရတဲ့ သစ္စာ တန်ခိုးတွေဟာ ဒီအမှန်တရားနဲ့ သဒ္ဓါတရား တွေရဲ့ စွမ်းအင်ကြောင့် ဖြစ်ရတာပါ။ မိမိ အားထုတ်နေတဲ့ တရားအပေါ် အလေးအနက် နားလည် ယုံကြည်မှု မရှိရင် အားကောင်းတဲ့ ဝီရိယမရှိ နိုင်ဘူး။ ကိုယ်သွားနေတဲ့ လမ်းစဉ်အပေါ် မယုံကြည်ဘဲ ခရီးဆုံးကို ရောက်နိုင်ပုံမလား။ ဒါကြောင့် အဲဒီ သဒ္ဓါတရားဟာ ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့ လှေလှော်ရာမှာ လက်နှစ်ချောင်းလို အရေးကြီးပါတယ်။

ပညာ ဦးစီးတဲ့ သဒ္ဓါ

‘ပညာရှိသော အရိယာသာဝကအား ထိုပညာသို့ အစဉ်လိုက်သော ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုပညာသို့ အစဉ်လိုက်

၁၁၄။ မျက်ကန်းယုံကြည်မှုလား

၄၁၉

သော အားထုတ်မှု ဝီရိယသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ထိုပညာသို့ အစဉ်လိုက်သော အောက်မေ့မှု သတိသည် ကောင်းစွာ တည်၏။ ထို ပညာသို့ အစဉ်လိုက်သော သမာဓိသည် ကောင်းစွာတည်၏ (သံ ၃၊ ၁၉၅) လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ထာဝရဘုရားသခင်ကို ယုံလိုက်စမ်းပါ မိတ်ဆွေ’လို့ အခြားသူတစ်ယောက်က ဆွယ်လို့ ယုံ လိုက်ရတဲ့ မျက်ကန်း ယုံကြည်မှုမျိုးကို သဒ္ဓါလို့ မခေါ်ဘူး။ စုံစမ်း လေ့ လာမှု (ပညာ)ကို အခြေပြုမှသာ သဒ္ဓါအစစ် ဖြစ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါကို ပညာက ဦးဆောင်တယ်။ ပညာမပါတဲ့ သဒ္ဓါဟာ မပြည့်စုံဘူး။ သံသယ ခလုတ်ကို ပယ်ရှားနိုင်အောင် အရာခပ်သိမ်းကို အလေးအနက် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြီးမှ မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အမြင်နဲ့ ဘာမှားတယ် မှန်တယ်ဆိုတာကို ဝီဝိပြင်ပြင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ ကာလာမသုတ်မှာ ဗုဒ္ဓညွှန်ကြားတာပါ။

ဗုဒ္ဓဒဿနမှာ ပါရှိတဲ့ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး၊ ပဓာနိယင်္ဂ တရား (ဝိပဿနာ အားထုတ်သူတို့ ရှိရမယ့် အင်္ဂါရပ်) တွေမှာပါတဲ့ သဒ္ဓါ တရားဆိုတာနဲ့ ကာလာမသုတ်လာ ကိုယ်တိုင်သိပြီးမှ ယုံကြည်ဖို့ အဆိုဟာ သိပ်ရှင်းပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီး ဗုဒ္ဓစာပေကို များများ လေ့ လာဖတ်ရှုဖို့ မေတ္တာနဲ့ တိုက်တွန်းပါတယ်။

Blind Faith?

Venerable Sayadaws,
Tha Buddha said in the Kalama Sutta that there are 10 principales before following a particular teaching. In this regard, I understand Buddinism encourages critical thinking unlike other regiligions which

၄၂၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

114. Blind Faith?

421

- ၂။ အဗျာပဇာ ဟောန္တူ = ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ
- ၃။ အနိဗ္ဗာ ဟောန္တူ = စိုးရိမ် ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ
- ၄။ သုခိ အတ္တနံ ပရိဟရန္တူ = နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ

အနောဓိသ (မရည်ညွှန်း) ၅ ဌာန

- ၁။ သဗ္ဗေ သတ္တာ = သတ္တဝါအားလုံး
- ၂။ သဗ္ဗေ ပါဏာ = ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိသူအားလုံး
- ၃။ သဗ္ဗေ ဘူတာ = သက်ရှိအားလုံး
- ၄။ သဗ္ဗေ ပုဂ္ဂလာ = ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံး
- ၅။ သဗ္ဗေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ = အတ္တဘော (ခန္ဓာ) ရှိသူ အားလုံး

ဩဓိသ (ရည်ညွှန်း) ၇ ဌာန

- ၁။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော = အမသတ္တဝါ အားလုံး
- ၂။ သဗ္ဗေ ပုရိသာ = အထီးသတ္တဝါ အားလုံး
- ၃။ သဗ္ဗေ အရိယာ = အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အားလုံး
- ၄။ သဗ္ဗေ အနုရိယာ = ပုထုဇဉ် အားလုံး
- ၅။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ = နတ်ဗြဟ္မာအားလုံး
- ၆။ သဗ္ဗေ မနုဿာ = လူအားလုံး
- ၇။ သဗ္ဗေ ဝိနိပါတိကာ = အပါယ်ဘိုးသား အားလုံး

အရပ်မျက်နှာ ၁၀

- ၁။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ = အရှေ့
- ၂။ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ = တောင်
- ၃။ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ = အနောက်
- ၄။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ = မြောက်
- ၅။ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ = အရှေ့တောင်
- ၆။ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ = အနောက်တောင်
- ၇။ ပစ္ဆိမာယ အနုဒိသာယ = အနောက်မြောက်
- ၈။ ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ = အရှေ့မြောက်

doesn't have confidence or trust in the Way he is walking? That is why Saddha palya a vital role for the Part when rowing a boat as if two hands.

Saddha followed by wisdom

Buddha says 'A noble ddisciple who possesses wisdom, the faith that follows from it becomes stabilized, the energy that follows from it becomes stabilized, the energy that follows from it becomes stabilized, mindfulness that follows from it becomes stabilized, the concentration that follows from it becomes stabblized.' (Sam 3, p. 195). So, in Buddhism, the blind faith which you come to believe being persuaded by the words "My friend, please come and believe in God is not Saddha." Real Saddha appeares only when it is followed by knowledge and led by wisdom. Without knowledge and wisdom Saddha is not perfect. It is the meaning of Kalama Sutta that everything should be clearly weighed, examined and judged according to whether it is true or false in the light of one's own convictions so that one can get rid of obstacles caused by doubt.

In Buddhist philosophy, the difference between Saddha, which you see in Seven Gems for noble persons, Five Padhaniyanga Dhammas, and the teacheings of Kalama Sutta is very clear. It is my sincere wish for you to try to continue to read more Buddhist writings. □

ကြည်ညိုခြင်း၊ ပြစ်မှား ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် လိုရင်းပမာန မဟုတ်။ ဆရာ တောင်းတို့၏ လမ်းကို ဖြောင့်တန်းစွာ လိုက်နိုင်ပါမှ ဘဝသံသရာ သတ္တဝါ ဇာတ်သိမ်း၍ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လွယ်ကြမည်။
(ဝိသုဒ္ဓါရုံအဆုံးအဖြတ်၊ ၈-၁၀၆)။

၁၁၅။ ဘာသာမဲ့တွေ ဘာကြောင့်တိုးလာ

ဇန်နဝါရီ ၂၆၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘယ်အတွက် ကြောင့် လောကသုံးပါးကို ဆင်ခြင်တော်မူပါသနည်း။ ဘာသာမဲ့ ဆိုတာ ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း သိလိုပါသည်ဘုရား။ ယခုခေတ်မှာ ဘာလို့ ဘာသာမဲ့တွေ ပိုများလာပါသလဲ ဘုရား။

လင်းလင်း

ဗုဒ္ဓါဓိဏ္ဏ

နံနက် လင်းအားကြီးအချိန်မှာ မဟာကရုဏာသမာတ်ကို ဝင်စားပြီး နောက် ကမ္ဘာလောကအတွင်းမှာရှိတဲ့ ဗောဓိဉာဏ်ကို ရနိုင်တဲ့ ကျွတ်ထိုက်သူ သတ္တဝါတွေကို ကြည့်ရှုတော်မူတာဟာ ဗုဒ္ဓါဓိဏ္ဏ (ဘုရားရှင်တို့ လုပ်လေ့ရှိတဲ့ အလုပ်) ဖြစ်ပါတယ်။ လောကသုံးပါးကို ဆင်ခြင်တယ် ဆိုတာ အဲဒီလို လောကကို ကြည့်ရှုတာကို ဆိုလိုရင် အဓိပ္ပာယ်က ရှင်းပါတယ်။ ကျွတ်ထိုက်သူကို မြင်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဆီ သွားပြီး တရားဟော၊ တရားပြ အဲဒီလူ ဗောဓိဉာဏ်ကို ရလို့ ဒုက္ခငြိမ်းပေါ့။

ဘာသာမဲ့ ဆိုတာ

Religion လက်မခံတဲ့လူကို Atheist (ဘာသာမဲ့)လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် Religion ကို ဘာသာရေးလို့ ဘာသာပြန်ပြီး ကမ္ဘာမိုးမြေကို တန်ခိုးရှင်က ဖန်ဆင်းတာကို ယုံကြည်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်လည်း ပါမယ်။ လူတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ထိန်းသိမ်းစောင့်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေတွေလည်း ပါမယ်ဆိုရင် Atheist တွေဟာ ဘာသာရေး အားလုံးကို မပယ်ဘူးလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ Atheist ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရင်းက ဖန်ဆင်းရှင်ကိုပဲ ငြင်းတာ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကို မငြင်းဘူး။ ဘုန်းကြီးဆီမှာ တရားလာထိုင်နေသူ တွေဟာ Atheist တွေပါ။ သူတို့က No Religion လို့ ပြောကြပေမယ့် ကိုယ်ကျင့်တရားကို ကိုးကွယ်ရာမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တံဆိပ်ခတ်

၁၁၆။ ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်မေတ္တာ ၄၂၃

ထားသူတွေအောက် မလျော့ပါဘူး။ Atheist တွေဟာ လက်တွေ့ ကျပြီး ဖန်ဆင်းရှင်ကိုပယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒဖက်ကို ယိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးထင်တယ်။

ဘာသာမဲ့တွေ ဘာကြောင့်တိုးလာ

အင်တာနက် ဇယားတစ်ခုအရ အမေရိကမှာ ၂၀၀၄ တုန်းက Atheist တွေ တစ်နိုင်ငံလုံး ၁၂ ရာနှုန်းရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ လိင်တူဆက်ဆံမှု (homosexuality) ကို လက်ခံသူ များပြားလာသလောက် Atheist တွေလည်း တဖြည်းဖြည်း တိုးလာနေတယ်လို့လည်း အဲဒီဆောင်းပါးမှာ ဆိုတယ်။ လိင်တူဆက်ဆံသူတွေ တိုးလာတာနဲ့ ပတ်သက်မှု ရှိနိုင်ပေမယ့် ဘာကြောင့် တိုးလာသလဲ ဆိုတာကို အတိအကျ ဆိုဖို့တော့ ခဲယဉ်းမယ်။ လူတွေဟာ လက်ငင်း ပျော်ရွှင်မှုအတွက် ရုပ်ဝတ္ထုနောက်ကို အလွန် လိုက်ပြီး ရုပ်ဝါဒလွှမ်းမိုးတဲ့ ကာလဒေသနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်လာရင်း နောင်တစ်ချိန်မှာ ရရှိမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးယဉ် ကောင်းကင်ဘုံဆိုတာကို လက်ခံဖို့ ခဲယဉ်းလာတဲ့ သဘောလည်း ရှိပါတယ်။ □

၁၁၆။ ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်မေတ္တာ

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား။

ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ် မေတ္တာဆိုတာကို ကြားရုံသာ ကြားဖူးနေပါသည်။ ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ် အရေအတွက်ကို သိလိုပြီး ထိုမေတ္တာကို မည်သို့ ပို့သ ပွားများရမည်ကိုလည်း ရှင်းပြပေးစေချင်ပါသည်။

မိမိလွင်

မေတ္တာ စကားလုံး ၄ မျိုး

၁။ အဝေရာ ဟောန္တု = ဘေးရန် ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ

၄၂၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းမှုနဲ့ ဗဟုသုတ တစ်မျိုး ဧကန်တိုးပါလိမ့်မယ်။ ဒီမေးခွန်းကို ပြည့်စုံစွာ ဖြေနိုင်ဖို့ Arizona State University က Hayden စာကြည့်တိုက်ကို ပို့ပေးတဲ့ ဓမ္မမိတ်ဆွေ Mr. James McShea ကို ကျေးဇူး အထူးတင်ပါတယ်။

သမ္မုဒ္ဓေဂါထာ မြန်မာပြန်

(၁) သမ္မုဒ္ဓေ အဋ္ဌဝိသည၊ နိဒ္ဒေသည သဟဿကေ။
ပဉ္စသတသဟဿာနိ၊ နမာမိ သိရသာ မဟံ။
နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်၊ တစ်သောင်း နှစ်ထောင်သော ဘုရားရှင်၊ ငါးသိန်းသော ဘုရားရှင် (၅၁၂၀၂၈ ဆူသော ဘုရားရှင်) တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။

(၂) အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂါ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗုတာ ဇိနာ။
တေသံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ အာဒရေန နမာ မဟံ။
ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းရှိ သဲပွင့်များမှာ နည်းပါသေး၏။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသော မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်ပြီးသော ဘုရားရှင်တို့ကား အဆုံးမရှိကုန်။ ထိုဘုရားရှင်များနှင့် ထိုဘုရားရှင်တို့၏ ဓမ္မနှင့် သံဃာကိုလည်း ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။

(၃) နမက္ကာရာနဘာဝေန၊ ဟိတ္တာ သဗ္ဗေ ဥပဒ္ဒဝေ။
အနေကအန္တရာယာပိ၊ ဝိနာသန္တ အသေသတော။
ရှိခိုးရသည့် အစွမ်း အာနုဘော်ကြောင့် ဘေးရန် ခပ်သိမ်းကို ရှောင်ရှား၍ အန္တရာယ် များစွာတို့လည်း အကြွင်းမဲ့ ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း။

သမ္မုဒ္ဓေ ဘယ်ကရ

ဂါထာမှာ ဖော်ပြတဲ့အတိုင်း ဘုရားရှင် (သမ္မုဒ္ဓေ) ပေါင်း ၅၁၂၀၂၈ ဆူဘယ်လို ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာကို ကျမ်းဂန်မှာ ဖွေရှာရင်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် ယုံကြည်မှု ကွင်းဆက်တွေကို တွေ့ရတယ်။ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိ၊ စရိယ ပိဋကပါဠိနဲ့ မိလိန္ဒပုပ္ဖပါဠိ ကျမ်းတွေမှာ ပွင့်တော်မူပြီး ဗုဒ္ဓ ၂၇ ဆူ (ဂေါတမဗုဒ္ဓ ပါရင် ၂၈) ဆူ ပြတယ်။ ပထမဆုံး ထေရဝါဒ အဖွင့်ကျမ်း

၁၁၆။ ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်မေတ္တာ

၄၂၅

၉။ ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ = အောက်အရပ်
၁၀။ ဥပရိမာယ ဒိသာယ = အထက်အရပ်

အနောဓိသ မေတ္တာ ၂၀

မေတ္တာပို့တဲ့အခါ ရှေးဦးစွာ အနောဓိသ (မည်သူမည်ဝါလို့ မသတ်မှတ်တဲ့) မေတ္တာ ပို့ရာဌာန ၅ မျိုးကို အဝေရာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ၄ ကြိမ်စီ ပို့တယ်။ ၁ မျိုးကို ၄ ကြိမ်ပို့တော့ ၅ မျိုးကို အကြိမ် ၂၀။

- ၁။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု
 - ၂။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု
 - ၃။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အနိဃာ ဟောန္တု
 - ၄။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု
- ဤနည်းအတိုင်း သဗ္ဗေ ပါဏာ အဝေရာ ဟောန္တု သဗ္ဗေ ပါဏာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု စသည်။ အဲဒါ အနောဓိသ မေတ္တာ ၂၀။

အနောဓိသ ၅ × ၂၀ = ၂၀

ဩဇိသ မေတ္တာ ၂၈

အဲဒီနည်း အတိုင်းပဲ ဩဇိသ (မည်သူမည်ဝါလို့ ခွဲခြားသတ်မှတ်တဲ့) မေတ္တာ ပို့ရာဌာန ၇ မျိုးကို အဝေရာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ၄ ကြိမ်စီ ပို့တယ်။ ၁ မျိုးကို ၄ ကြိမ်စီ ပို့တော့ ၇ မျိုးကို ၂၈ ကြိမ်။

ဩဇိသ ၇ × ၄ = ၂၈

(သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော အဝေရာ ဟောန္တု စသည်ဖြင့် ပို့ကြည့်ပါ။)

အနောဓိသမေတ္တာ ၂၀ + ဩဇိသမေတ္တာ ၂၈ = နှစ်မျိုးပေါင်း ၄၈

ဒိသာဗရဏ (အရပ်မျက်နှာ ဖြန့်ကြက်) မေတ္တာ ၄၈၀

အဲဒီ အနောဓိသနဲ့ ဩဇိသ မေတ္တာပို့ကြိမ် ၄၈ ကိုပင် အရပ် ဆယ်မျက်နှာနဲ့ သတ်မှတ်ပြီး ပို့ရင် အကြိမ်ပေါင်း ၄၈၀ ဖြစ်သွားတယ်။

- ၁။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု
- ၂။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု
- ၃။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ အနိဃာ ဟောန္တု
- ၄။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု

၄၂၆ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၁၇။ သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံ

- ၅။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ ပါဏာ အဝေရာ ဟောန္တု
- ၆။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ ပါဏာ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တု
- ၇။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ ပါဏာ အနိဗ္ဗာ ဟောန္တု
- ၈။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ ပါဏာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု
- ၉။ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂။ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဗ္ဗေ ဘူတာ အဝေရာ ဟောန္တု ... စသည် ... ၄၈ မျိုး ကုန်အောင် ပွားကြည့်ပါ။

- ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဥတ္တရာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဥတ္တရာယ အနုဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဟေဋ္ဌိမာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈
- ဥပရိမာယ ဒိသာယ × ၄၈ (အနောဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈) = ၄၈

အရပ်မျက်နှာ ၁၀ × ၄၈ (အနောဓိ ၂၀ + ဩဓိ ၂၈) = ၄၈၀

၅၂၈ မေတ္တာ

အရပ်မျက်နှာ မပြန်မီ မေတ္တာပို့ကြိမ် ၄၈ ကို အရပ်မျက်နှာ ဖြန့်ပြီး နောက် မေတ္တာပို့ကြိမ် ၄၈၀ နှင့် ပေါင်းရင် မေတ္တာပို့ကြိမ်ပေါင်း ၅၂၈ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ငါးရာနှစ်ဆယ်ရှစ်မေတ္တာလို့ ခေါ်တာပါ။ (အနော ဓိသ ၂၀ + ဩဓိသ ၂၈ = ၄၈ × အရပ်မျက်နှာ ၁၀ = ၄၈၀။ ဒိသာဖရဏ မေတ္တာ ၄၈၀ + အနော ဓိသ မေတ္တာ ၂၀ + ဩဓိသ မေတ္တာ ၂၈။ စုစုပေါင်း မေတ္တာ ၅၂၈။) ဒီမေတ္တာ မျိုးက မေတ္တာအစစ်ပါ။ ပွားပါများရင် ဈာန်နဲ့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် အရဟတ္တ ဖိုလ်ထိ ရောက်နိုင်တယ်။ □

ငါးရာနှစ်၊ ရှစ်တသွယ်၊ ပြယ်မပြေ၊ လေမသွေ၊ နေ့တိုင်းလိမ်း၊ ငြိမ်းလိမ့်မည် (ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ)။

ဇန်နဝါရီ ၂၉၊ ၂၀၀၉။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား၊

သမီးနာမည် နန်းပွင့်ဆက် ပါ။ ရန်ကုန်မှာ နေပါတယ်။ သမီးမသိတာ လေးတစ်ခုကို ဘုန်းဘုန်းတို့ ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည်။ သမီးငယ် ငယ်ကပင် ဖေဖေ သင်ပေးလို့ သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံကို ရွတ်ဖတ်ခဲ့ပါ သည်။ သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံကိုပါ သမီး အလွတ်ရပါသည်။ သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံနဲ့ သမီးရဲ့ အခက်အခဲ တော်တော်များများကို အောင်မြင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

သမီးက သီချင်းဆိုပြီး သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုပေမယ့် သီချင်း မဆိုခင်မှာ သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံကို စိတ်ထဲက အမြဲရွတ်ပါသည်။ ဖျော်ဖြေပွဲ တခု မတိုင်ခင်မှာ သမီးရဲ့ သူငယ်ချင်းတယောက်က သမ္မုဒ္ဓေါဏှိယသုတ္တံ ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူးဟု ပြောလာပါသည်။ အဲဒါ ဟုတ်ပါသလား။ သူငယ်ချင်းရဲ့ စကားကြောင့် သမီးရဲ့ ယုံကြည်မှုတော့ ပျက်ပြားသွား မည် မဟုတ်ပါ။ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

သမီး နန်းပွင့်၊ ရန်ကုန်

တိုက်တွန်းချက်

ကျမ်းဂန်တွေ ကျမ်းညွှန်းတွေ မပါဘဲ ဖတ်လိုကောင်းရုံ သာမန်ပဲ ဖြေ လိုက်ရင်လည်း ရတော့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခိုင်လုံပြည့်စုံပြီး လေးနက် စေချင်တဲ့ စေတနာရင်း ရှိပါတယ်။ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေအတွက် လေ့လာ ဖတ်ရှုရင်း စိတ်ဝင်စားမိလို့ ရရှိ အချက်အလက်တွေကို စုစည်း ပြုလုပ်တဲ့ ဆန္ဒလည်း ရှိပါတယ်။ ပရိသတ်ကို သီချင်းဆိုပြီး မဖြေဖျော်ခင် သမ္မုဒ္ဓေါ ဏှိယသုတ္တံကို ရွတ်လေ့ရှိတဲ့ သမီး နန်းပွင့်အနေနဲ့ ဘာသာရေး ဗဟုသုတ ကိုလည်း မြတ်နိုးမှာဖြစ်လို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း သည်းခံ ကြိုးစားပြီး ဖတ်ရှု

၄၇၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဘယ်တုန်းက ဘယ်အရပ်မှာ

ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ ပါရမီပြည့်ကျင့်တဲ့ ကာလဟာ အလွန်အလွန် ကြာညောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆကနေ သမ္မုဒ္ဓေ အယူအဆသို့ တိုးတက်သွားခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ထေရဝါဒကျမ်းအနေနဲ့ လက်ခံတဲ့ သောတတ္ထကီမဟာနိဒါနဟာ အဲဒီတိုးတက်ပြီး ခိုင်မာလာတဲ့ အယူအဆကို မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြတဲ့ ကျမ်းဖြစ်နိုင်တယ်။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာကို ဘယ်အချိန်က ဘယ်အရပ်မှာ ရေးသလဲ၊ ယိုးဒယား သမ္မုဒ္ဓေဂါထာက Origin လော၊ မြန်မာ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာက အရင်လော ဆိုတာတော့ သုတေသီတို့ ဆက်လက် တင်ပြပါကုန်။

ထေရဝါဒနဲ့ နောက်တိုး

သမ္မုဒ္ဓေဂါထာတော်က တန်ခိုးနဲ့ ကာကွယ်မှုအတွက်ပဲ ဖြစ်ပြီး လေးနက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဒဿနနဲ့ တွေးမြင်မှု မပါရှိဘူး။ ယင်းစွမ်းရည် တန်ခိုးတွေဟာ ဂါထာမှာ ပါရှိတဲ့ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ စွမ်းရည်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာမှာပါတဲ့ များပြားလှတဲ့ ၅၁၂၀၂၈ ဆူ ဘုရားရှင် (သမ္မုဒ္ဓေ) အရေအတွက်ဟာ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကျမ်းရင်းတွေမှာ မတွေ့ရဘူး။ အခြားသော ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲတွေနဲ့ မဟာယာန ယူဆပုံတွေနဲ့လည်း ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်နေတယ်။ လေ့လာချက်တွေအရ အဘယဂိရိဂိုဏ်း အယူအဆလည်း ဖြစ်နိုင်လို့ ထေရဝါဒတွေအနေနဲ့ ဒီအယူအဆကို အလေးအနက်ထားပြီး လက်ခံဖွယ် မလိုဘူးလို့ ဝေဖန်ကြတာတွေလည်း ကြားရတယ်။ ဒါကတော့ နောက်တိုး အယူအဆတွေကို လက်ခံဖို့ ဝန်လေးတတ်တဲ့ ထေရဝါဒတို့ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်းပါပဲ။

အဝိရောမိ (မဆန့်ကျင်တဲ့) အမြင်

သုတေသနအမြင်နဲ့ ဘုန်းကြီးက အဲဒီလို ဝေဖန်ပြပေမယ့် စဉ်းစားစရာတွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်။ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အမည် သို့မဟုတ် ဂုဏ်ရည်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ် ဖယ်ရှားတယ်လို့ ယူဆတာဟာ ပါဠိတော်နဲ့ မဆန့်ကျင်ပါဘူး။ ဓဇဂ္ဂပရိတ်တော် (သံ ၁၊ ၂၂၀) မှာ ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရည်ကို ဖော်ပြတဲ့ ‘ဣတိပိ သော’ကို ရွတ်

၁၁၇။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာသုတေသန

၄၂၉

ဖြစ်တဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအဋ္ဌကထာ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ၁၊ ၂၉၁)မှာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓိဖြစ်လာဖို့ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီပြည့်ရကြောင်း ဆိုတယ်။

သုတ္တန်ပါတအဋ္ဌကထာ (သုတ္တန်-၄ ၁၊ ၄၇)နဲ့ အပဒါနအဋ္ဌကထာ (အပဒါန-၄ ၁၊ ၉၅)တွေမှာတော့ -

- ၁) ပညာအထူးပြု ဘုရားရှင်တွေက လေးအင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း
 - ၂) သဒ္ဓါအထူးပြု ဘုရားရှင်တွေက ရှစ်အသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း
 - ၃) ဝိရိယအထူးပြု ဘုရားတွေက ၁၆ အသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း
- ပါရမီ ပြည့်ရကြောင်းနဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ ပညာအထူးပြု ဗုဒ္ဓဖြစ်ကြောင်း ဆိုတယ်။ ဒီကျမ်းတွေမှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က အရှင်အာနန္ဒာကို မိန့်ကြားတဲ့အနေနဲ့ ဆိုပေမယ့် ဒီအဆိုပါရှိတဲ့ ပါဠိတော်မူရင်းကို နိကာယ်ငါးရပ်မှာ ရှာမတွေ့တာကတော့ ထူးခြားတယ်။

ပြီးတော့ ဒီကျမ်းဂန်တွေမှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓ ပါရမီပြည့်ခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်တွေရဲ့ အရေအတွက်ကို အတိအကျ မဖော်ပြဘူး။ ဒီအဋ္ဌကထာကျမ်းတွေကို ယေဘုယျအနေနဲ့ အေဒီ ၅ ရာစုနဲ့ ၆ ရာစုမှာ ရေးခဲ့တာဖြစ်လို့ အဲဒီခေတ်ထိ သမ္မုဒ္ဓေ (ဂေါတမဗုဒ္ဓ ပါရမီပြည့်တဲ့ ဘုရား) အရေအတွက် မတိကျသေးဘူးလို့ ဆိုနိုင်မလားဘဲ။

သမ္မုဒ္ဓေ သဲလွန်စ

ယိုးဒယားနိုင်ငံမှာ ရေးတဲ့ သောတတ္ထကီမဟာနိဒါန (ပါဠိဘာသာ) ကျမ်း (PTS, London, p. 4, 5) နဲ့ ဇိနကာလမာလီ (ပါဠိဘာသာ)ကျမ်း (PTS, London, p. 5, 24) တွေမှာတော့ -

- စိန္တိတံ သတ္တ သင်္ချေယျံ၊ နဝ သင်္ချေယျာဝါစကံ။
- ကာယဝါစာ စတုချာတံ၊ ဗုဒ္ဓတ္တံ သမုပါဂမိ။
- (ပေမူမှာ စုဏ္ဏိယ စကားပြေအနေနဲ့ ရှိပြီး ဂါထာကို မတွေ့မိပါ။)

ဘုရားဖြစ်ဖို့ စိတ်က ကြံစည်တာ ၇ အသင်္ချေ၊ စိတ်ရော နှုတ်ပါ ပါရမီပြည့်တာ ၉ အသင်္ချေ၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံးနဲ့ ပါရမီပြည့်တာ ၄ အသင်္ချေ၊ စုစုပေါင်း ၂၀ အသင်္ချေနဲ့ နောက်ထပ် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကြာအောင် ပါရမီပြည့်ပြီးမှ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဒါ့အပြင် ပါရမီဖြည့်ခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင် အရေအတွက်ကိုလည်း အတိအကျ ဖော်ပြတယ်။ စိတ်ကြို ၇ အသင်္ချေကာလကို စတင်ခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင် ၁ ဆူ (ပေါရာဏဒီပင်္ကရဘုရား)၊ နှုတ်ပြော စိတ်ကြို ၉ အသင်္ချေ ပါရမီဖြည့် ကာလအတွင်း ၁၂၅၀၀၀ ဆူ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးနဲ့ ၄ အသင်္ချေအတွင်း ၃၈၇၀၀၀ ဆူ၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး သုံးပါးနဲ့ ပါရမီဖြည့် တဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းမှာ ၂၇ ဆူ၊ သမ္မုဒ္ဓေ (ပါရမီဖြည့်ခံ ဘုရားရှင်) စုစုပေါင်း ၅၁၂၀၂၈ ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဂေါတမ ပါရမီဖြည့်တဲ့ ဘုရားပေါင်း အတိအကျကို ဖော်ပြတာဟာ ထေရဝါဒ နောက်တိုး အယူအဆသစ် ဖြစ်ဖွယ်ရှိပြီး ဒီအယူအဆဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ ပါရမီဖြည့်ကာလ ရှည်ကြာမှုအယူအဆ စတင်ခဲ့တဲ့ သီဟိုဠ်၊ ပုလတ္တို (Polonnaruva) ခေတ် (အေဒီ ၁၁-၁၃ ရာစု) လောက်မှာ စတင် ခဲ့လေမလားလို့ ယူဆရတယ်။ အေဒီ ၁၅၀၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ပြည်မြို့နေ အရှင်သာဂရဗုဒ္ဓိမထေရ် ရေးစီရင်တဲ့ သီမဝိသောဇနီပါဠိ (စာ၊ ၇) မှာ ဇာတတ္တကိသောတ္တကိကျမ်း အမည်နဲ့ အထက်ပါ ဂါထာကို ကိုးကား ဖော်ပြပါတယ်။ အေဒီ ၁၄၄၂ ခုနှစ်၊ ပုဂံက ဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ခုကို လှူဒါန်းတဲ့ စာအုပ်စာရင်းမှာ သောတတ္တကိ မဟာနိဒါနကျမ်းရဲ့ အမည်ပါတယ် (Pali Literature of Burma, p. 104)။ ဒါ့ကြောင့် အဲဒီ ခေတ်အချိန်တွေမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ သမ္မုဒ္ဓေအယူအဆ ရှိနေပြီလားလို့ တွေ့မိစရာပဲ။

ပညာအထူးပြု ဂေါတမဗုဒ္ဓ

ဂေါတမဗုဒ္ဓဟာ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း သို့မဟုတ် စိတ်ကြိုနှုတ်ပြောပါထည့်ပြီး ၂၀ အသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဆည်းပူးရတဲ့ ပညာအထူးပြု ဗုဒ္ဓဖြစ်ပါတယ်။ အမှာကံ ဘဂဝါ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ပတ္တော ပညာမိကော နာမ ပညိန္ဒိယဿ ဗလဝတာ (ဇိနကာလမာလီ၊ ၂၆)။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာအရ ပညာမိက(ပညာအထူးပြု) ဘုရားရှင်တွေဟာ ဘုရားရှင်ပေါင်း ၅၁၂၀၂၈ ဆူနဲ့ တွေ့ဆုံ ပါရမီဖြည့်ရဖွယ် ရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒ ဂိုဏ်းကွဲအချို့ရဲ့ အဆို

မဟာယာနနဲ့ အခြားဗုဒ္ဓဝါဒ ဂိုဏ်းကွဲတွေမှာလည်း ဗုဒ္ဓပါရမီဖြည့်တဲ့ ဘုရားရှင် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြတယ်။ ကွဲလွဲမှုတော့ ရှိတယ်။ မဟာယာနတို့ ရှေးဦး ဗုဒ္ဓဝင်ဖြစ်တဲ့ လလိတဝိတ္ထာရကျမ်း (Bijoya Goswami, Lalitavistara, p. 6-7)မှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓ ပါရမီဖြည့်ခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင် ၅၅ ဆူ တို့ရဲ့ အမည်ကို ပြဆိုတယ်။ သမိတ္တိယနဲ့ မူလသဗ္ဗတ္ထိဝါဒစတဲ့ အချို့ဗုဒ္ဓဝါဒ ဂိုဏ်းကွဲတွေမှာတော့ ပါရမီဖြည့် ဘုရားရှင်ပေါင်း ၂၂၈၀၀၀ လို့ ဆိုပါသတဲ့ (E. Obermiller, History of Buddhism I, p. 103)။

ဒါ့ကြောင့် သမ္မုဒ္ဓေ ဂါထာဟာ အခြားသော ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲတွေရဲ့ အယူ အဆနဲ့လည်း ပတ်သက်ကောင်း ပတ်သက်နိုင်တယ်။ ဆိုလိုတာက အဲဒီ ဂိုဏ်းတွေရဲ့ အယူအဆနဲ့ ရောထွေးသွားတာ၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို အခြေခံ အစပြုခဲ့တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

သမ္မုဒ္ဓေစေတီ ၂ ဆူ

မြန်မာနိုင်ငံမှာ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာကို ဗုဒ္ဓဝါဒတိုင်းနီးပါး အာဂုံဆောင်ပြီး ရွတ်ဖတ်ကြပါတယ်။ 'မြို့တိုင်း ရွာတိုင်း ... ရွတ်ဖတ်ကြ ဂါထာ သမ္မုဒ္ဓေ' လို့ လဲ တိုက်တွန်းပါတယ်။ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာကိုရွတ်ရင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းတယ်၊ မကောင်းဆိုးရွားတွေ မကပ်နိုင်ဘူး၊ စီးပွားဥစ္စာ တိုးတက်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓဝါဒတို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ မုံရွာမြို့အနီးမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာနီးပါးလောက်က မိုးညင်းဆရာတော်ကြီးကလည်း ဘုရားဆင်းတုပေါင်း ၅၁၂၀၂၈ ဆူပါရှိတဲ့ စေတီကြီးတစ်ဆူကို တည်ခဲ့ပါတယ်။

ယိုးဒယားနိုင်ငံက ဓူဠပရိတ် ၇ စောင်တဲ့ (Cularaja Paritta) လို့ ခေါ်တဲ့ ဘုရင်ဝတ်ရွတ်စဉ်အုပ်နဲ့ ပရိတ်ကြီး ၁၂ စောင်တဲ့ (Maharaja Paritta) ကျမ်းတွေမှာ သမ္မုဒ္ဓေဂါထာ ပါလို့ (မြန်မာမူနဲ့ အနည်းငယ်ကွဲတယ်) ယိုးဒယားမှာလည်း သမ္မုဒ္ဓေဂါထာ ရွတ်ဖတ်မှု ထင်ရှားတာ သေချာတယ်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်က ယိုးဒယားနိုင်ငံ Mae Sot ခရိုင်မှာ မုံရွာ သမ္မုဒ္ဓေစေတီတော်ကို အတုယူပြီး စေတီယဝိဟာရသမ္မုဒ္ဓေ စေတီကို တည်ပါတယ် (Bangkok Post, August 25, 1986)။

၄၃၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သော မိန်းမကို သွားလာသူအား ဤမျှလောက် အော်တပ်စေ'ဟု (ဘုရင် စသည်က) အော်ထားသော မိန်းမ ၁၀။ သာ (သာရက္ခာ) = အမိဝမ်း တွင်း၌ပင် 'ဤကား ငါ၏မယားတည်း'ဟု အနည်းဆုံး ပန်းတိုးတိုင် စက်၍ သတ်မှတ်သော ဇနီး။

၁၁။ ဓ (ဓနက္ခိတာ) = ငွေဖြင့်ဝယ်ယူသော ဇနီး ၁၂။ ဆန် (ဆန္ဒ ဝါသိနိ) = အလိုတူ၍နေသော ဇနီး ၁၃။ ဘော (ဘောဂဝါသိနိ) = စည်းစိမ်ကြောင့် ဇနီးပြုနေသူ ၁၄။ ပ (ပဇ္ဇဝါသိနိ) = အဝတ်အထည် ကြောင့်နေသော ဇနီး ၁၅။ ဩ (ဩဒပတ္တကိနိ) = ရေခွက်၌ လက်စုံ ချ၍ လက်ထပ်သော ဇနီး ၁၆။ ဩ (ဩဘဋ္ဌဓမ္မတာ) = ခေါင်းခုကို ချ စေ၍ နေသော ဇနီး ၁၇။ ဓ (ဓဇာဟတာ) = သို့ပန်းရ ဇနီး ၁၈။ ကမ္မ (ကမ္မကာရိ စ ဘရိယာ စ) = အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရင်း ဇနီးပြုနေသူ ၁၉။ ဒါ (ဒါသိ စ ဘရိယာ စ) = ကျွန်မက ဇနီးပြုနေသူ ၂၀။ မဟာ (မဟုတ္တိကာ) = ပြည့်တန်ဆာ ဇနီး။

ညွှန်းပြီး အဋ္ဌကထာ ကျမ်းတွေမှာပဲ အမျိုးသမီးတွေ မကျူးလွန် ကောင်းတဲ့ ယောက်ျား ၁၂ မျိုးကို ဖော်ပြရာမှာ ပုံစံ ၂၀ ထဲက အမှတ် ၉ မှ ၂၀ ထိ ဖြစ်ကြောင်း ဆိုပါတယ်။ 'ဤမည်သော ယောက်ျားကို သွားလာသူအား ဤမျှလောက် အော်တပ်စေ'ဟု (ဘုရင်စသည်က) အော် ထားသော ယောက်ျား၊ အမိဝမ်းတွင်း၌ပင် 'ဤကား ငါ၏ လင် ယော- ကျားတည်း'ဟု သတ်မှတ်ထားသော ယောက်ျား၊ ငွေဖြင့် ဝယ်ယူသော ယောက်ျား စသည်ဖြင့် ယောက်ျားပုံစံ ၁၂ မျိုးကို ရေးကြည့်။ အမျိုးသ မီးတွေ မသွားလာကောင်းတဲ့ ယောက်ျား ၁၂-မျိုးပါ။

ကာလ ဒေသနဲ့ အညီ

ဒီအမျိုးသမီး ပုံစံ ၂၀ ဟာ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က အိန္ဒိယနိုင်ငံက ပုံစံ ဖြစ်ပါ တယ်။ ယခုခေတ် နိုင်ငံ၊ လူမျိုး၊ ဘာသာတရား၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေ အပြင် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး လူ့အခွင့်အရေး ရှုထောင့်တွေနဲ့ တစ်ထပ်တည်း မကျနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျမ်းဂန်ကို အခြေပြုပြီး ယေဘုယျပဲ ဆိုပါ မယ်။ အဲဒီခေတ်က အိန္ဒိယမှာ မပွေးခင်ကတည်းက ဇနီးခင်ပွန်းအဖြစ်

၁၁၇။ သမ္ဗုဒ္ဓေါတာသုတေသန

၄၃၇

ဆိုရင် ကြောက်ရွံ့မှုကို ပယ်ရှားကြောင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က မိန့်ပါ တယ်။ ဣသိဂိလိသုတ်တော် (မ ၃၊ ၁၁၃)အရ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ရဲ့ အမည် နာမတွေကို ရွတ်ပွားရင်၊ မဟာသမယသုတ်နဲ့ အာဇာနည်ယသုတ်တို့ အရ တန်ခိုးကြီး နတ်ဒေဝါတို့ရဲ့အမည်ကို ရွတ်ပွားရင် အန္တရာယ်ကင်း တယ်၊ နတ်တွေ ချစ်တယ်။ ပါဠိတော် ကျမ်းဂန်ထွက် မဟုတ်တဲ့ မဟာ ဒိဗ္ဗမန္တ နဲ့ ဥပတသန္တိလို ပရိတ်တော်တွေဟာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။

'ဆုံးစမထင် သံသရာ'ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဟော တရားနဲ့အညီ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် တွေဆိုတာလဲ အဲဒီသံသရာ အတွင်းမှာ ဆုံးစ မထင်အောင် ပွင့်တော်မူ ကြမှာပါ။ ဗုဒ္ဓဟောကြားချက်အရ ဗုဒ္ဓနှစ်ဆူ တစ်ပြိုင်နက် မပွင့်ထွန်းနိုင် ပေမဲ့ (အံ ၁၊ ၃၀) မည်သူမဆို ဗုဒ္ဓဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်။ ဂါရဝသုတ် (သံ ၁၊ ၁၄၁) မှာ လွန်လေပြီး ဘုရားရှင်များနဲ့ အနာဂတ်ဘုရားရှင်များ ရှိ ကြောင်း ဗုဒ္ဓဟောကြားပါတယ်။

အာဇာနည်ယသုတ် (ဒီ ၃၊ ၁၉၆)မှာ 'ထိုဝိပဿီစသော ဘုရား ခု နစ်ဆူ၊ ထိုမှတစ်ပါး ကုဋေရာပေါင်း များစွာသော ဘုရားရှင်တို့သည် ... (ဧတေ စညေစ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အနေကသတကောဋီယော)'လို့ ဟောပါတယ်။ ဒါကြောင့် သင်္ချာအတိအကျ သတ်မှတ်ပြတာက လွဲပြီး အခြေခံ မူရင်း အယူအဆ တူလို့ 'သမ္ဗုဒ္ဓေ'ရဲ့ အစွမ်းသတ္တိ ထက်မြဲ ထက်နေမှာပဲလို့ ယူဆကြောင်းပါ။ □

A happy mind is a healthy mind, and a healthy mind is good for the body.

(Dalai Lama, *Beyond Religion*, p. 27)

ပျော်ရွှင်သော စိတ်သည် ကျန်းမာသော စိတ်ဖြစ်လျက် ကျန်းမာ သော စိတ်သည် ဤခန္ဓာကိုယ်အတွက် ကောင်း၏။

၁၁၈။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ငါးပါးသီလမှ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အကြောင်းကို ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် တော်တော်များများမှာ ‘ကာမကိစ္စ၌ လွဲမှားစွာ ပြုကျင့်ခြင်း’ လို့သာ ဖော်ပြလေ့ရှိပါတယ်။ မည်သို့သော ပြုကျင့်မှုများသည် ဤကံကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်ပါသနည်း။ လူပြိန်းနားလည်သော စကားဖြင့် ရှင်းပြပေးပါဘုရား။

ထို့ပြင် ဤကံကို ကျူးလွန်ရာ၌ ယောက်ျားများသာ အပြစ်ရှိပါသလား။ အမျိုးသမီးများ၌လည်း အပြစ် ရှိပါသလား။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဟာ အိမ်ထောင်ရှိသော အမျိုးသားတစ်ယောက်ကို သိလျက် ဖြစ်စေ မသိ၍ဖြစ်စေ လက်ထပ်ပေါင်းသင်းလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်ပါသလား။

သန်းထွန်းဦး

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ

‘ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော-ဟူသော စကားရပ်၌ ကာမေသု-ဟူသည် မေထုန်အကျင့်တို့၌ (ဟုဆိုလို၏)။ မိစ္ဆာစာရော-ဟူသည် အမှန်ပင် ကဲ့ရဲ့ထိုက်ပြီး အောက်တန်း ကျသော အပြုအမူတည်း။ လက္ခဏာအားဖြင့်မူ မသူတော်တို့၏ အကျင့်ကို အလိုရှိသဖြင့် ကာယဒွါရ(ကိုယ်ခန္ဓာ)၌ ဖြစ်သော မသွားလာထိုက်သူများ၌ ကျူးလွန်သည့် စေတနာသည် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရတည်း။ မသွားလာကောင်းသူများဟူသည် ယောက်ျားများအဖို့ မသွားလာကောင်းသူ အမျိုးသမီး နှစ်ဆယ်၊ မိန်းမများအဖို့ မသွားလာကောင်းသူ အမျိုးသား ၁၂ ယောက်တည်း။ ၁) မသွားလာ

ကောင်းသည့် အမျိုးသမီး သို့မဟုတ် အမျိုးသား ဖြစ်ခြင်း၊ ၂) ယင်းတို့၌ မှီဝဲလိုစိတ်ရှိခြင်း၊ ၃) မှီဝဲရန် လုံ့လပြုခြင်း၊ ၄) မဂ်ချင်း ထိတွေ့မှုကို သာယာခြင်းဟု ကံမြောက်ရန် အကြောင်း လေးချက်ရှိ၏’ (မ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၀၃။ အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၈၅။ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၀၄။)

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရရဲ့ ကျမ်းဂန်လာအဓိပ္ပာယ်ကို အထက်ပါအတိုင်း အရင်မှတ်ပြီးမှ ခေတ်အမြင်နဲ့ တွေးကြည့်ရအောင်ပါ။ ယင်း အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေရဲ့ အာဘော်အရ ကာမေသု-ဆိုတာ မေထုန်ကိစ္စ၊ မိစ္ဆာစာရ-ဆိုတာ မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်တာ၊ ဘယ်လိုကျင့်ရင် မှားသလဲဆိုရင် ယောက်ျားတွေအဖို့ မသွားထိုက်တဲ့ မိန်းမ ၂၀၊ မိန်းမတွေအဖို့ မသွားထိုက်တဲ့ ယောက်ျား ၁၂ နဲ့ သွားလာ (မှီဝဲ၊ ဆက်ဆံ)ရင် မှားတယ်လို့ လိုရင်းကို အရင် မှတ်လိုက်ပါ။

အမျိုးသမီး ၂၀၊ အမျိုးသား ၁၂

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် (ဝိ ၁၊ ၂၀၂) မှာ ဘီစီ ၆ ရာစု ဗုဒ္ဓခေတ်က အမျိုးသမီးပုံစံ ၂၀ ကို ဖော်ပြတယ်။ ညွှန်းပြီး အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ အဲဒီ ၂၀ ကိုပဲ ယောက်ျားတွေ မကျူးလွန်ကောင်းတဲ့ အမျိုးသမီး ၂၀ လို့ ဖွင့်ဆိုတယ်။ အမျိုးသမီးပုံစံ ၂၀ စာရင်းကို

- မာ ပိ မာပိ ဘ နှင့် ဘာ၊ ညာ ဂေါ ခံ သ သာ။
 - ခ ဆန် ဘော ပ၊ ဩ ဩ ဓ၊ ကမ္မ ဒါ မုတာ -
- လို့ ပထမဆုံး စာလုံးလေးတွေကို စီပြီး မှတ်လိုက်ပါ။
- ၁။ မာ (မာတုရက္ခိတာ) = အမိစောင့်သော မိန်းမ ၂။ ပိ (ပိတုရက္ခိတာ) = အဖစောင့်သော မိန်းမ ၃။ မာပိ (မာ တာပိတုရက္ခိတာ) = အမိအဖစောင့်သော မိန်းမ ၄။ ဘ (ဘဂိနိရက္ခိတာ) = အစ်မညီမစောင့်သော မိန်းမ ၅။ ဘာ (ဘာတု ရက္ခိတာ) = မောင်စောင့်သော မိန်းမ ၆။ ညာ (ညာတိရက္ခိတာ) = ဆွေမျိုးစောင့်သော မိန်းမ ၇။ ဂေါ (ဂေါတ္တရက္ခိတာ) = အနွယ်စောင့်သော မိန်းမ ၈။ ခံ (ဓမ္မရက္ခိတာ) = တရားကျင့်ဖော်တို့ စောင့်သောမိန်းမ ၉။ သ (သပရိဒဏ္ဍာ) = ‘ဤမည်

၄၄၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

သနီ စတဲ့ နောက်ပေါ် မြန်မာကျမ်းအချို့မှာ အဲဒီလို ရေးသားရာကနေ နှောင်းခေတ်မှာ လူတွေ အဲဒီလို နားလည်သွားကြပုံ ပေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် လေးစားရတဲ့ ထေရဝါဒကျမ်းဂန်ဖြစ်တဲ့ ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာ (ထေရဝါဒ-၄၅ ၁၊ ၄၆၀) မှာလည်း အလားတူ ဖြစ်ရပ်ကို ဖော်ပြတာ တွေ့ရတယ်။ ဖော်ပြပုံက ဒီလိုပါ။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်က အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးရ ရဟန္တာကြီး တစ်ပါး ရှိတယ်။ ဘွဲ့အမည်က အရှင်သာဠိမတ္တိယတဲ့။ သာသနာကို မကြည်ညို တဲ့ မိသားတစ်စုဟာ မထေရ်ရဲ့ တရားကြောင့် မထေရ်ကို အလွန် ကြည်ညိုသွားလို့ နေ့စဉ် အိမ်ကို ပင့်ပြီး ဆွမ်းကပ်ရာမှာ အဲဒီအိမ်က ချောမောလှပတဲ့ မိန်းမငယ်က မထေရ်ကို ပြုစုတယ်။ တစ်နေ့ မာနတ် ဟာ အိမ်သားတွေ မထေရ်ကို အကြည်ညိုပျက်အောင် မထေရ်ယောင် ဆောင်ပြီး မိန်းမပျိုရဲ့လက်ကို ဖမ်းကိုင်တယ်။ မိန်းမပျိုကတော့ လူသား ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ အတွေ့ မဟုတ်မှန်း သိပါသတဲ့။ နောက်နေ့မှာ အိမ်သား တွေ မထေရ်ကို မရိုသေကြတော့ဘူး။

မထေရ်ကြီးက အဘိညာဉ်နဲ့ ဆင်ခြင်တဲ့အခါ မာနတ် လုပ်ကြံမှုဆို တာကိုသိလို့ မထေရ်က တန်ခိုးနဲ့အဓိဋ္ဌာန်ပြီး မာနတ် လည်ပင်းမှာ ဆွေး ကောင်ပုပ်ကို ဆွဲပေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ မာနတ်ဟာ မထေရ်နဲ့ အ ပေးအယူ လုပ်ပြီး အိမ်သားတွေကို အဖြစ်မှန် ရှင်းပြလို့ အိမ်သား တွေက အဖြစ်မှန်ကိုသိ၊ မထေရ်ကို တောင်းပန်းပြီး ဆက်လက် ဆွမ်း စားကြဖို့ ပင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် မထေရ်က ‘ပုထုဇဉ်တို့ရဲ့ သန္တတရား ဆိုတာ မြင်းပေါ်က ရေအိုးလို မခိုင်ဘူး။ ကြိုက်ချင် ကြိုက်ပြီး မုန်းချင် မုန်းလိုက်တာပဲ။ အဲဒီလို ကြိုက်ခြင်း မကြိုက်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းတစ် ပါးမှာ ဘာအရှုံးရှိပါ့မလဲ။ အိမ်ရှိရင် ဆွမ်းမရှားပါဘူး။ ငဲ့ခြေသလုံးတွေ ကောင်းပါသေးတယ်’ လို့ ဆိုပြီး အိမ်ပင့်ဆွမ်းကို လက်မခံတော့ဘူး။

ရဟန္တာဆိုတာ

ဗုဒ္ဓ အဘိဓမ္မာ သဘောအရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒါ မဖြစ်၊ စိတ်မဆိုး၊ အငြိုးမရှိ။ အဲဒါတွေ မရှိလို့ သူများ ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ဖို့ စိတ်စေ

၁၁၈။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရအဖွင့်

၄၃၇

သတ်မှတ်တာကို အမှတ် ၁၀ ပုံစံအရ သိနိုင်တယ်။ အရွယ်မရောက်ခင် သတ်မှတ်တာလဲ ရှိတယ်။ မသွားလာကောင်းတဲ့ ယောက်ျားစာရင်းမှာ အမှတ် ၁ ကနေ ၈ ထိ ပုံစံများ မပါတာကို ထောက်ရင် အမျိုးသမီး တွေဖက်က ပိုပြီး ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိနေမလားဘဲ။ အမှတ် ၁၅ က ရွှေ့ကတစ်ခုထည်းမှာ ‘ယောက်ျား မိန်းမနှစ်ဦးရဲ့ လက်ကို ထည့်ပြီး ဤရေကဲ့သို့ မကွဲမပြား နေထိုင်ကြ’လို့ ဆိုပြီး လက်ထပ်ထားတဲ့ ဇနီးခင်ပွန်း။ မြန်မာတို့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ တူနိုင်မယ်။ အမှတ် ၁၆ က ခေါင်းချခြင်း ထင်းခွေ စားသောက်သူ ဆင်းရဲသူမကို အဲဒီအလုပ်ကို မလုပ်စေတော့ဘဲ ဇနီးပြုထားသူ။

ကျားမ မခွဲခြားပါဘူး

မဟုတ်တာကို လုပ်လို့ အပြစ်ရှိတယ်ဆိုရာမှာ ယောက်ျားပဲ အပြစ်ရှိပြီး မိန်းမ အပြစ်မရှိဘူးဆိုတဲ့ ထုံးစံ ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ လုံးဝမရှိဘူး။ ဒီသိက္ခာပုဒ် က မိန်းမ ယောက်ျားမဟုတ် စောင့်ရှောင်ရတဲ့ သိက္ခာပုဒ်ပဲ။ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ဟာ အိမ်ထောင်ရှင် ယောက်ျားကို အိမ်ထောင်ရှင်မှန်း သိ လျက် ရည်းစားဖြစ်ဖူးလို့ ကျော်ကြားလို့ ချမ်းသာလို့ ချောလို့ အာဏာ ရှိလို့ လင်ပြုရင် ဒီသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိသလားလို့ မေးစရာတောင် မလိုဘူး။ လုံးဝ အပြစ်ရှိပါတယ်။ ရည်းစား ဖြစ်ဖူးသူက ယခု မုဆိုးဖို သို့မဟုတ် မုဆိုးမ ဖြစ်နေပါတယ်လို့ လိမ်တာကို ယုံစားမိလို့ လက်ခံ တဲ့ အမျိုးသမီး သို့မဟုတ် အမျိုးသား အပြစ်မရှိတန်ရာဘူး။ ဒါပေမယ့် မယားကြီး လင်ကြီး ရှိနေတာကို သိတာနဲ့ အဲဒီ ရည်းစားဟောင်းကို ကွဲပစ်ရမယ်။ မကွဲရင် သိလျက်နဲ့ ပေါင်းသင်းတာဖြစ်လို့ အပြစ်ရှိတယ်။ ပေါင်းပြီးမှ ဒီလို ကွဲပစ်ဖို့ မလွယ်လို့ မကွဲရင် မိစ္ဆာစာရမြောက် အပြစ် လဲဖြစ်လို့ ဇာတ်လမ်းမစခင် သေချာဖို့ လိုပါတယ်။

အင်္ဂါလေးချက် အဓိပ္ပာယ်

‘အလိုမတူဘဲ နိုင်ထက်စီးနင်း ကျူးလွန်သော် မိစ္ဆာစာရမူ ပိုအပြစ်ကြီး ၏။ သို့မဟုတ်မူ နှစ်ဦး ဆန္ဒတူနေသောကြောင့် အပြစ် မကြီး။ နိုင်ထက်

၄၃၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

စီးနင်းပြုရာ၌ အပြစ်ရသူ (အမျိုးသမီး)သည် မဂ်အချင်းချင်း ထိတွေ့မှုကို သာယာသော်လည်း ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်သော မှီဝဲမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် လုံ့လပြုမှု မရှိသောကြောင့် မိစ္ဆာစာရကံမမြောက်ဟု ဆိုကြ၏။ များသောအားဖြင့် အမျိုးသမီးမှာ မှီဝဲမှုလုံ့လ မရှိသောကြောင့် (ပြစ်ရသူအမျိုးသမီး) မှီဝဲလိုစိတ်ရှိမှု လုံ့လမပြုခြင်းမှာ ပမာဏ မဟုတ် (လုံ့လမပြုသော်လည်း မိစ္ဆာစာရ မြောက်၏။ ... ထို့ကြောင့် အလိုတူ ကျူးလွန်ရာမှာ (အမှတ် ၃ မပါဘဲ) အင်္ဂါသုံးရပ်၊ အလိုမတူရာမှာ (အမှတ် ၂ မပါဘဲ) အင်္ဂါ ၃ ရပ်၊ တူရာပေါင်း အင်္ဂါ ၄ ရပ်ဟု မှတ်ရမည် (မ-ဋီ ၁၊ ၃၀၂။ ဒီ-ဋီ ၃၊ ၂၆၃။ သံ-ဋီ ၁၊ ၁၄၂)။

အဘိဓမ္မာအနုဋီကာက အဲဒီ နိကာယ်ဋီကာတွေရဲ့ အဆိုကို မနှစ်သက်တာတွေရတယ် ‘အမျိုးသားများကို ရည်ညွှန်းပြီး အများဆုံး အင်္ဂါလေးရပ်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ပါက မိန်းမက ယောက်ျားကိစ္စကို ပြုသောအခါ ယောက်ျားက လုံ့လ မပြုသောကြောင့် မိစ္ဆာစာရ မဖြစ်ဟု အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သွားမည် (အနုဋီ ၁၊ ၈၉)’။

နားလည်မှုတစ်ရပ်

အဲဒီ မူရင်းကျမ်းတွေကို လေ့လာပြီး နားလည်ကြည့်ရင် - တရားဝင်အရွယ်ရောက် လုလင်ပျိုက တရားဝင် အရွယ်ရောက်တဲ့ မိဘစသူတို့ရဲ့ စောင့်ရှောက်ခံ မိန်းမပျိုကို စောင့်ရှောက်သူတွေက သဘောမတူဘဲ ခိုးယူရင် မိစ္ဆာစာရ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် မိန်းမပျိုက သဘောတူ ချစ်ကြိုက်လို့ အပြစ်မကြီး။ လုလင်ပျိုဟာ (အမှတ် ၁ မှ ၈ ထိ ယောက်ျားပုံစံထည်းမှာ မပါလို့) ခိုးခံရတဲ့ မိန်းမပျိုအနေနဲ့ မိစ္ဆာစာရလည်း မဖြစ်၊ အပြစ်လည်း မကြီးလို့ ဆိုနိုင်မယ်။ မျက်မှောက် နားလည်မှုနဲ့ ကြည့်ရင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ပါ။

အရွယ်ရောက် လွတ်လပ်တဲ့ ... လွတ်လပ်တဲ့ဆိုတာ မိဘစသူတွေက ဒီကိစ္စအတွက် သမီးရဲ့ ဆန္ဒပါလို့ ခွင့်ပြုထားတဲ့ မိန်းမပျိုကို အလိုတူ ဇနီးပြုရင် ယောက်ျားရော မိန်းမပါ ဒီသိက္ခာပုဒ်အရ ဘာအပြစ်မှ မရှိဘူး။ ပြည့်တန်ဆာနဲ့ ပေါင်းသင်းလို့ မိစ္ဆာစာရမဖြစ်။ ဒါပေမယ့်

၁၁၉။ ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဝါသနာ

၄၃၉

ပြည့်တန်ဆာကို ဇနီး သို့မဟုတ် လင်ပြုတဲ့ ယောက်ျား မိန်းမဟာ မိမိမှာ ဇနီး သို့မဟုတ် လင်ရှိရင် ပြုသူရော အပြစ် (ပြည့်တန်ဆာ)ပါ မိစ္ဆာစာရ မြောက်ပြီး အပြစ်ရှိတယ်။ ☐

၁၁၉။ ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဝါသနာ

ဇေဇော်ဝါရီ ၃၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ အရှင်ဥပဂုတ္တရဟန္တာ မထေရ်ကြီးက မာနတ်ကို ဆုံးမတဲ့အနေနဲ့ မာနတ်ရဲ့ လည်ပင်းမှာ ခွေးသေကောင်ပုပ်ကို ဆွဲထားလိုက်တယ်လို့ ကြားဖူး ဖတ်ဖူးပါသည်။ ကိလေသာ အာသဝေါကုန်ခန်းပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန္တာကြီးက အဲဒီလို လုပ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါသလား။ မာနတ်က လူတွေကို အနှောင့်အယှက် ပြုတယ်ဆိုရင်တောင် အခြားနည်းနဲ့ မာနတ်ကို လိမ်မာအောင် ဆုံးမသင့်ပါသည်။ ဥပမာ ဘုရားရှင်က နာဠာဂိရိဆင်ကို ဆုံးမသလိုမျိုး။ အဲဒီအဆိုဟာ ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားသည့် တရားတော်နှင့် ညီညွတ်နိုင်ပါသလား။ ကျမ်းဂန်မှာ ပါသလား ဆိုတာကို ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ရှိုင်းလင်းမောင်၊ သန္တာမြေ

မာနတ်ရဲ့ လုပ်ကြံမှု

ထေရဝါဒီတို့ အလေးဂရုပြုတဲ့ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာ အရှင်ဥပဂုတ္တအကြောင်းကို မဖော်ပြဘူး။ ဒါကြောင့် အရှင်ဥပဂုတ္တ မထေရ်က မာနတ်လည်ပင်းမှာ ခွေးသေကောင်ပုပ်ကို ဆွဲတယ်ဆိုတာလည်း ထေရဝါဒကျမ်းဂန်ထွက်စကား မဟုတ်ဘူး။ စာပေဩဇာကြီးမားတဲ့ ဇိနတ္ထပကာ

၁၂၁။ သူချစ်ရှစ်ချစ်ပြာ

ဖေဖော်ဝါရီ ၈၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ရှင်သီဝလိသည် အဘယ်မည်သော ဆုတောင်းကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်သည့် ဘဝ၌ ကြည်ညိုချစ်ခင်သူ ပေါများပြီး လာဘ်ရှင်ရပါသနည်း။ ရှင်သီဝလိ မထေရ်၏အရင်ဘဝက ဆုတောင်းခဲ့ပုံကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။ ယခုခေတ်၌ ရှင်သီဝလိဆင်းတုကို ဆောင်သူ၊ ရှင်သီဝလိဂါထာကို ရွတ် ဖတ်သူတို့သည် ဘယ်လိုနည်းနှင့် လာဘ်ပေါစေနိုင်သည် ဆိုတာကို လည်း ဆက်စပ်ပြီး ရှင်ပေးစေလိုပါသည်။ ရှင်သီဝလိဂါထာ အားလုံးကို မကျက်မှတ်နိုင်ပါသဖြင့် သင့်လျော်သည့် ရှင်သီဝလိဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို လည်း ညွှန်ကြားပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဝင်းရွှေရည်

ရှင်သီဝလိ ဆုတောင်းခဲ့ပုံ

အရှင်သီဝလိ ဖြစ်လာမယ့် လုလင်ဟာ ပဒုမုတ္တရဘုရားက ရဟန္တာတစ် ပါးကို လာဘ်ပေါ်တဲ့နေရာမှာ အသာဆုံး တေဒင်ဘွဲ့ပေးနေတာကို မြင်ရ ပြီး အားကျလို့ ဘုရားအမှူးပြုတဲ့ သံဃာကို အိမ်ကိုပင့် ခုနစ်ရက် ဆွမ်းကျွေးပြီးနောက် 'မြတ်စွာဘုရား၊ ဤဆွမ်းအနုကြောင့် တစ်ခြားကို မရည်ရွယ်ပါ။ အရှင်ဘုရား တေဒင်ဘွဲ့ပေးတဲ့ ရဟန္တာကြီးလို လာဘ် လာဘ တေဒင်ရတဲ့သူသာ ဖြစ်ရပါလို့လို့ ဆုတောင်းပြီး အဲဒီဘုရား ရှင်က ဂေါတမဗုဒ္ဓလက်ထက်မှာ ဆုတောင်းပြည့်မယ်လို့ ဗျာဒိတ်ပေးပါ တယ်။ ဝိပဿီဘုရားရှင် လက်ထက်မှာလည်း 'ဖြစ်ရာဘဝမှာ လာဘ် ပေါ်ပြီး ခြွေရံများတဲ့ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို့ဆိုတဲ့ ဆုကိုပဲ တောင်းခဲ့တယ်။

တနာမရှိ။ အကြောက်တရားမရှိ။ မနာလို ဝန်တိုစိတ်မရှိ။ စိတ်ပျံ့ လွင့် ခြင်းမရှိ။ ရာဂစိတ်မရှိ။ ဒါကြောင့် ငါ့ပစ္စည်း ငါ့ပိုင်လို့ ဘာကိုမျှ မစွဲလမ်း။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘဝင်မြင့် စိတ်ကြီးဝင် အထင်ကြီးမှုမရှိ။ လိမ်ညာ ကြား ဝါမှု လုံးဝမရှိ။ သစ္စာကို သိမြင်ပြီးဖြစ်တဲ့အထိ စိတ်ပိုင်းဘဝ ဖြူစင်မှုကို အလုံးစုံ ပြီးပြည့်စုံအောင် လေ့ကျင့် အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်လို့ ပကတိ ရိုးသားဖြူစင်တဲ့ စိတ်ထားနဲ့ အတွယ်အတာမဲ့ လွတ်လပ်စွာ သွားလာ နေထိုင်တဲ့ လောကရဲ့ ပူဇော်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်ပါတယ်။ လောကမှာ ဘုရားကလွဲရင် စိတ်ထား အမြင့်မြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။

ရဟန္တာ လုပ်သင့်သလား

အဋ္ဌကထာ စာသွားအရ အရှင်သာဠိမတ္တိယ ရဟန္တာကြီးဟာ ခွေး ကောင်ပုပ်ကို တန်ခိုးနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ဖန်ဆင်းတာလို့ဆိုတယ်။ တန်ခိုးရှိ တဲ့ ရဟန်းဟာ အဲဒီလို အဓိဋ္ဌာန်တဲ့ တန်ခိုးမျိုးကို ပြကောင်းတဲ့အတွက် ခွေးသေကောင်ပုပ်ကို ဖန်ဆင်းလို့ အာပတ်မသင့်ဘူးလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ မာနတ်လည်ပင်းမှာ ဆွဲတာက တန်ခိုးနဲ့ ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ခွေးပုပ်၊ အဲဒီ လိုဆွဲရတဲ့ အကြောင်းက လူတွေ အမှန်တရားကို သိစေချင်လို့။ လူတွေ အကုသိုလ် မဖြစ်အောင်လို့။ မာနတ် ဒုက္ခရောက်စေချင်လို့ မဟုတ်ဘူး။ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်က နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို နှစ်ဆကြီးတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ အပေါ်ကဖိပြီး ဆုံးမရာမှာလဲ ဒီနဂါးကို မာန်ချရုံ သက်သက်ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓ ဝါဒမှာ စိတ်စေတနာဟာ အဓိက ကျပါတယ်။ စိတ်ထား ဖြူစင်ပြီး တစ် ဖက်သားကို အကျိုးမယုတ်စေရင်တော့ အပြစ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဘုရားမှ တစ်ပါး ရဟန္တာသာဝကတွေဟာ ဝါသနာကိုမပယ်ဘူး။ တစ်ချို့ ရဟန္တာ ကြီးတွေ နှုတ်ကြမ်းတယ်။ ဥပမာ ပိလိန္ဒဝစ ရဟန္တာကြီး။

မပယ်နိုင်တဲ့ စရိုက်ဝါသနာအရ အချို့ရဟန္တာကြီးတွေဟာ လောက ကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေး ကိုင်တွယ်လေ့ရောသလားလို့ တွေးမိပါရဲ့။ ☐

၁၂၀။ အနတ္တနှင့်နိဗ္ဗာန်

ဖေဖော်ဝါရီ ၄၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်သုမြတ်ဘုရား၊

လက္ခဏာရေးသုံးပါး၏ ကျမ်းဂန်လာ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အသုဘာလက္ခဏာ သဘောကိုလည်း အကျဉ်းမျှ သိလိုပါသည် ဘုရား။ တစ်ဆက်တည်းပင် နိဗ္ဗာန်၏ နိစ္စ သုခ သဘာဝနှင့် အနတ္တသဘောကို လည်း ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည်။

ကိုဋ္ဌ

စာတွေ့ လက္ခဏာ သုံးပါး

‘၁) အစအလယ်အဆုံးရှိလို့၊ မမြဲလို့၊ အခိုက်အတံ့သာ တည်တံ့လို့၊ ထိုထိုနေရာ၌ ပျက်စီးတတ်လို့ အနိစ္စ။ ၂) ဘေးရန်ဖြစ်လို့၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်တတ်လို့၊ ဆင်းရဲလို့၊ သုခရဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်လို့ ဒုက္ခ။ ၃) အနှစ်သာရမရှိလို့၊ မိမိ အလိုသို့ မလိုက်လို့၊ အထည်ကိုယ် ကင်းဆိတ်လို့၊ အတ္တနဲ့ဆန့်ကျင်လို့ အနတ္တ’ လို့ ကျမ်းဂန်လာ အတိုင်း မှတ်နိုင်ပါတယ်။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ (သင်္ဂြိုဟ်) ကျမ်းအရ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ဆိုတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ထဲက တရားအားလုံးဟာ မတည်မြဲခြင်း (အနိစ္စ) သဘာဝ၊ ပျက်စီးခြင်း(ဒုက္ခ) သဘာဝ၊ အထည် ကိုယ် မရှိ ။ ကောင်သူကောင်မဲ့ (အနတ္တ) သဘာဝရှိတယ်။

အဲဒီ လက္ခဏာသုံးပါး ထင်မြင်ရင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီခန္ဓာကိုယ် ကို အသုဘာ(မတင့်တယ်ဘူး)လို့ အရှိအတိုင်း ဆင်ခြင်နိုင်လို့ အသုဘာ လက္ခဏာလည်း ထင်တာပဲ။ လက်တွေ့ တရားအားထုတ်ပူးရင်တော့ ဒီ လက္ခဏာသုံးပါးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးရေးလောက် နားလည်နိုင်တယ်။

နိဗ္ဗာန်သည် အနတ္တ

‘နိဗ္ဗာန်သည် စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် တိတ္ထိတို့ ကြံဆ အပ်သော အတ္တ မဟုတ်သောကြောင့် အနတ္တမည်၏ (ယော ကောစိ

သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မော အတ္တဿ အဘာဝတော အနတ္တာ နာမ။ ပဋိသံ- ဋ္ဌ ၁၊ ၂၄၆)။ ဒါကြောင့်လည်း အနတ္တ အရ ဓမ္မတွေထဲမှာ စတုဘူမက တရား(ကာမ ရူပ အရူပ လောကုတ္တရာ)ကို ကောက်ယူပါတယ် (သဗ္ဗေ ဓမ္မော အနတ္တာတိ သဗ္ဗေ စတုဘူမကဓမ္မော အနတ္တာ၊ သံ-ဋ္ဌ ၂၊ ၂၉၂)။

ဒီနေရာမှာ တိတ္ထိတွေ ယူဆတဲ့ အတ္တ မဟုတ်လို့ နိဗ္ဗာန် အနတ္တလို့ ဆိုပေမဲ့ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တရားတွေရဲ့ အနတ္တသဘောမျိုး မဟုတ်။ ဘာကြောင့်ဆို စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့မှာ ခဏတ္တယ (ဥပါဒိ ဌိ ဘင်) ရှိလို့ ဖြစ်ပျက်သဘော၊ နိဗ္ဗာန်က ခဏတ္တယမရှိလို့ အတည် (နိစ္စ) သဘောရှိလို့ပါ။ ခန္ဓာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ဘဝသံသရာ ဒုက္ခတွေ မရှိလို့ နိဗ္ဗာန်ဟာ သုခ (ချမ်းသာ)၊ သုဘ (တင့်တယ်) သဘော ရှိပါတယ်။

စဉ်းစားဖွယ် သဲလွန်စ

ဒေသမနယ ဓာတုကထာပါဠိ ရူပက္ခန္ဓပဒေမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ဂေဟိစိ အရ ယူ တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အဋ္ဌကထာက ‘နိဗ္ဗာန်သည် (ဣတ္ထိဘာဝ ပုံဘာဝ ဇိဝိတိန္ဒြိယစသော သိမ်မွေ့သည့်) သုခမရုပ်များနှင့် အလားတူသည်သာ တည်း (နိဗ္ဗာန် ပန သုခမရူပ ဂတိကမေဝ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၀) လို့ ဖွင့်ပါ တယ်။ အဲဒီ စကားကို အနုဋီကာမှာ ‘ဤကဲ့သို့သော နေရာတို့၌ နိဗ္ဗာန် သည် (ဣတ္ထိဘာဝ ပုံဘာဝ ဇိဝိတိန္ဒြိယစသော သိမ်မွေ့သည့်) သုခမရုပ် များနှင့် အလားတူသည်ဟု သိအပ်၏ (ဒေသေသု ဌာနေသု နိဗ္ဗာန် သုခမရူပဂတိကန္တိ ဝိညာယတိ၊ အနုဋီ ၂၊ ၃၀) လို့ ထပ်ပြီး ဖွင့်တယ်။ ဒီဖွင့်ဆိုချက်အရ ပိဋကတ် တတ်ကျွမ်းပြီး ဝါဒရေးရာ ရဲရင့်တော်မူကြ တဲ့ မြန်မာ ဆရာတော်အချို့က ‘နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ပရိနိဗ္ဗန္တ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံ ပြီး) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာန်၌ အလွန်နက်နဲ သိမ်မွေ့စွာ ရှိနေသည်’ လို့ အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူကြပါတယ်။ □

ခေါင်းဆောင်တို့ ကျင့်စဉ်

မရပ်မနားလုပ်၊ ကြာကြာလုပ်၊ ကောင်းတာ အကုန်လုပ်၊ ရိုရိုသေသေလုပ်၊ ပျော်ပျော်ပါးပါးလုပ် (စရိယာ-ဋ္ဌ၊ ၁၉)။

ဆင်တူဝတ်ခြင်း အကျိုး

အိန္ဒိယကို ဘုရားပူးသွားတဲ့အခါ ဘယ်လောက် ချမ်းသာပါစေ ယောဂီ ရောင် ပုဆိုး ထမိနဲ့ အဖြူရောင် အင်္ကျီကိုပဲ ဝတ်ဖို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။ ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီအရောင်ကို မြင်လိုက်တာနဲ့ ကိုယ့် ကိုယ်ကို ဘုရားပူးပဲဆိုတဲ့ သိစိတ်တွေ ဖြစ်လွယ်လို့ အကုသိုလ် လျော့ ရာကနေ ဘုရားပူး အချင်းချင်း စည်းလုံးပြီး ယိုင်းပင်း ကူညီလိုစိတ် တွေ ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။ အကယ်ဒမီ ရွေးခံပွဲတက်ဖို့ သွားသလို သူ့ ထက်ငါ အပြိုင်အဆိုင် ဝတ်ဆင်မှု မရှိလို့ လမ်းခရီးမှာ လူဆိုးတွေ လုယက်မယ့် ဘေးရန်လည်း ကင်းတာပေါ့။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က သံဃာတော်တွေကို အရောင်တူ အတိုင်းအထွာ ပုံစံတူ ဝတ်ဖို့ ပညတ် တော်မူရာမှာလဲ အဲဒီလို ကောင်းမြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေ ရှိပါတယ်။ နောက်ပေါ် ဘာသာတရားတွေမှာ ခေါင်းပေါင်း ဦးထုပ် ဝတ်ရုံ ပုံစံတူ တွေ ဝတ်တာ၊ ကျောင်းသားတွေ ဆင်တူ ဝတ်စုံဝတ်တာ၊ စစ်သားတွေ စစ်ရောင် ပုံစံတူ ဝတ်တာတွေလည်း ဒီအဓိပ္ပာယ်မျိုးပါပဲ။

ဆင်တူဝတ်ခြင်း အပြစ်

အာဠဝိမြို့သား ရဟန်းတော်တွေ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကျောင်းဆောက် တော့ လူတွေကို ခဏခဏခေါ်ပြီး ခိုင်း၊ လူတွေဆီက ပစ္စည်း အလှူခံ တူတွေ ဆောက်တွေ ဓားတွေငှား လုပ်လိုက်ကြတာ လူတွေက ဘုန်း ကြီးတွေကို အတွေ့မခံရဲတဲ့ အထိပဲ။ နောက်ဆုံး အနီရောင်ခွားကို မြင် ရင်တောင် ဘုန်းကြီးထင်ပြီး ပြေးကြသတဲ့။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က လူသားစား တယ်လို့ နာမည်ကြီးတဲ့ ရွှေဘိုလား၊ မုတ်ဆိတ်လား၊ မိုးကျလား ဘွဲ့ခံ ဦးလာဘဆိုတာကို သတင်းစာထဲမှာ တခမ်းတနား ထည့်ရေး လိုက်တော့ ဘုန်းကြီးမှန်ရင် အဲဒီမျိုးထင်ပြီး လူတွေ သဒ္ဓါတရား ပျက် ကုန်တယ်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေက ဆွမ်းခံကြတဲ့ သံဃာတွေ ကို ဦးလာဘလို့ခေါ်ပြီး နောက်ပြောင်ကြတယ်။ ဦးလာဘ မကောင်းပေ မယ့် ခံရတာက ဦးလာဘလို ဖန်ဝါသင်္ကန်းဝတ်တဲ့ သံဃာအားလုံး

ပါရမီပြည့်တဲ့နောက် ဂေါတမဗုဒ္ဓ လက်ထက်မှာ သုပ္ပဝါသာ မင်းသမီးရဲ့ သားတော် ဖြစ်လာတယ်။ သန္ဓေခွဲတဲ့နေ့မှာပဲ မိခင် သုပ္ပဝါသာဆီကို လက်ဆောင် ပစ္စည်းတွေကို လှည်းတွေနဲ့ လာပို့ကြပါသတဲ့။ အရှင် သီဝလိလောင်းလျှာကို မမွေးနိုင်လို့ မယ်တော် ခုနစ်ရက် ဒုက္ခခံရတယ် ဆိုတာတော့ ယုတ္တိရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ဝန် ခုနစ်နှစ် လွယ်ရ တယ်ဆိုတာကိုတော့ ယုတ္တိနည်းနဲ့ စဉ်းစားလို့ မရနိုင်ဘူး။ အင်း .. ထူး ခြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အဲဒီလို ဒုက္ခာရိဆန်ဆန် ဖြစ်ရပ်ကလေးတွေ ပြောစမှတ် ရှိစမြဲပဲလို့ မှတ်ထားလိုက်ရင် ကျေနပ်သွားပါလိမ့်မယ်။

ဆုတောင်းခဲ့တဲ့အတိုင်း အရှင်မြတ်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓက လာဘ်ပေါများ မှုမှာ မိမိ (ဘုရားရှင်ပြီးရင်) အသာဆုံးဆိုတဲ့ ဧတဒဂ်ဘွဲ့ကို ပေးတော်မူ တယ်။ အရှင်သီဝလိဟာ လာဘ်ပေါ်တဲ့နေရာမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဂ္ဂသာဝက (အကြီးဆုံးတပည့်) တွေဖြစ်တဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် အရှင်မဟာကဿပတို့ထက် သာတယ်။

ရှင်သီဝလိဂါထာ အကျိုးပေးပုံ

အရှင်သီဝလိ ရဟန္တာကြီး မရှိတော့ပေမယ့် အရှင်မြတ်ရဲ့ ရုပ်ပွားကို ကိုးကွယ်သူ၊ အရှင်မြတ်ကို ရည်မှတ်ပြီး ပူဇော်သူ၊ ရှင်သီဝလိဂါထာကို ရွတ်ပွားသူတွေ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ လာဘ်ပေါများနိုင်သလဲ ဆိုရင် ၁) ရှင် သီဝလိဟာ အာသဝေါကင်းတဲ့ ရဟန္တာ ၂) လာဘ်ပေါ်တဲ့ နေရာမှာ ဧတ ဒဂ်ရသူ ၃) ရတနာသုံးပါးမှာ သတ္တိထူးတွေ ရှိတယ် ၄) သဒ္ဓါယ တရတိ ဩဗံ = သဒ္ဓါတရားနဲ့ ဘဝလောကခံကို ကျော်လွှားနိုင်တယ် ဆိုတဲ့အတိုင်း ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်သက်ဝင်တဲ့ စိတ်စေတနာ ဟာ အကျိုးပေး ဆန်းကြယ်တယ် ၅) ဆန္ဒဝတော ကိံ နာမ န သဗ္ဗတိ = ဆန္ဒပြင်းပြရင် အားလုံးကို ကျော်လွှားနိုင်တယ် ၆) ဇေတုသုတ်မှာ လည်း ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကို အာရုံပြုရင် ကြောက်လန့် တုန်လှုပ် ကြက်သီး မွေး ညှင်းထတာတွေ မရှိဘူးလို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူတယ် မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် လာဘ်လာဘ ဧတဒဂ်ရ အရှင်သီဝလိကို ကိုးကွယ်ရင်လည်း လာဘ်လာဘ ပေါများခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးကို ရနိုင်တာပေါ့။

၄၄၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၂၂။ ပြုတုံပြုခြင်း မပြုခြင်း

၄၄၇

ရှင်သီဝလိဂါထာ

ဂါထာဆယ်ပုဒ် ရှိပါတယ်။ ဆယ်ပုဒ်လုံးကို အရကျက်မှတ်ဖို့ တိုက်တွန်းပါရစေ။ အားလုံး အလွတ်မရသေးခင် အစနဲ့ အဆုံးနှစ်ဂါထာကို ရွတ်ပွားနေပေါ့။

သီဝလိ စ မဟာနာမံ၊ သဗ္ဗလာဘံ ဘဝိဿတိ။

ထေရဿ အာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တူ ပိယံ မမ။

အမည်နာမ ကြီးမြတ်တော်မူသော အရှင်သီဝလိ မထေရ်သည် လာဘ်ပူဇော်သကာ အမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ အရှင်မြတ်၏ ဘုန်းတန်ခိုး အစွမ်းကြောင့် လူအားလုံးသည် ကျွန်ုပ်အား ချစ်ခင်ကြပါစေသတည်း။

သီဝလိ စ မဟာထေရော၊ ဒေဝမနဿ ပူဇိတော။

သော ရဟော ပစ္စယာဒိနံ၊ မဟာလာဘံ ကရောတု မေ။

နတ်လူတို့ ပူဇော်ခြင်းကို ခံရပြီး ပစ္စည်းလေးပါးစသော ပူဇော်အထူးကို ခံယူထိုက်သော ထိုအရှင်သီဝလိ ရဟန္တာသည် ကျွန်ုပ်အား လာဘ်ပေါများအောင် ပြုတော်မူပါစေသတည်း။

သူချစ်ရစ်ချစ်ကြာ

ဒါပေမယ့် ဘယ်လောက်ပဲ ရှင်သီဝလိဂါထာကို ရွတ်ရွတ် မိမိမှာ ပြည့်စုံသင့်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ စည်ကမ်းတွေ မရှိရင်လည်း အောင်မြင်ဖို့ အခွင့်အလမ်း နည်းပါးလိမ့်မယ်။ ရွတ်ဆဲမှာ ကုသိုလ်တော့ရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် မိမိရဲ့ ကိုယ်နှုတ် အပြုအမူတွေ မကောင်းရင်လည်း လူချစ်များခြင်း လာဘ်ပေါ်ခြင်းဆိုတဲ့ အကျိုးပေး ထက်သန်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လူချစ်လူခင် များဖို့ဆိုရင် ‘ကြာရစ်ချစ်’ ကိုလည်း နှလုံးသားနဲ့ ဆောင်ထားရပါလိမ့်မယ်။

‘ကုသိုလ်ရှစ်အင် မဂ္ဂင်ရှစ်တည် ရှစ်မည်သီလ ဤသုံးဝကို မှတ်ကြတုံပါ သူချစ်ရစ်ချစ်ကြာ’ တဲ့။ မဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ပါး အဖြစ် များရင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ကျင့်ကြံပွားများရင်၊ ရှစ်ပါးသီလနဲ့ ပြည့်စုံရင် လူနတ် ချစ်ခင်တယ်။ လာဘ်ပေါတယ်။

ထပ်ဖြည့်လိုက်အုံးပေါ့။ လူအများ ချစ်မြတ်နိုးကြောင်း တရားရှစ်ပါး။ ၁) ချိုသာသော စကားကိုဆိုခြင်း ၂) ပေးကမ်း စွန်းကြခြင်း ၃) သူတစ်ပါး အကျိုးကို လိုလားခြင်း ၄) ကွယ်ရာမှာ အတင်းမပြောခြင်း ၅) ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းခြင်း ၆) လောကဝတ်ကျေပွန် ဖော်ရွေခြင်း ၇) အထာအကျကောက်ပြီး စိတ်မဆိုးတတ်ခြင်း ၈) ဆင်ခြင်တုံတရားရှိခြင်း။ ဒီတရားရှစ်ပါးလည်း သူချစ်ကြောင်း ကြာရစ်ချစ်ပါပဲ။ ကြည်လင်လှပတဲ့ ကြာပန်းကို လူတွေ နှစ်သက်သလို အဲဒီတရားရှစ်မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံသူလည်း စိတ်လှ၊ စိတ်လှလို့ ရပ်ကြည်၊ ရပ်ကြည်လို့ လူတွေ နှစ်သက်ကြလို့ ကြာပန်းနဲ့ ပမာပြုတာပေါ့ (ကန်တော်မင်းကျောင်း မေတ္တာစာ၊ ပိုဒ်အမှတ် ၈၂ က ရတဲ့ အတွေးအမြင်ပါ)။

အရှင်သီဝလိဂါထာကိုလည်း ရွတ်ပွား၊ သူချစ်ရစ်ချစ်ကြာကိုလည်း ပန်ဆင်ထားရင် ဂါထာတန်ခိုး ပိုပြီး အကျိုးကြီးပါလိမ့်မယ်။ ▣

၁၂၂။ ပြုတုံပြုခြင်း မပြုခြင်း

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊ အခုတလော New York (USA) မှာ နေထိုင်သည့် နာမည်ကြီးဆရာတော်များ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျစေမည့် အပြန်အလှန် အပုပ်ချ ရေးသားချက်များကို ဖတ်ရှုရ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်အနေဖြင့် အလွန် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါသည်ဘုရား။ ဤသို့ အပြန်အလှန် ပုတ်ခတ် ရေးသားချက်တွေကို Email နှင့် ဖြန့်သည့်အတွက် ရရှိနိုင်သည့် ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ ချက်တွေကို Email နှင့် ဖြန့်သည့်အတွက် ရရှိနိုင်သည့် ဗုဒ္ဓသာသနာ၏ ကောင်းကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးတွေကို ရှင်းပြပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မောင်အောင်မျိုး၊ Austin

အလုပ်ရှာတော့လည်း လာဘ်ရှင်တဲ့နေရာကိုပဲ ရွေးပြီး ရှာရတယ်ဆိုရင် မရိုးသားလို့ နိုင်ငံမတည်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလို လူထုကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြီး တိုင်ပြည်ခြစားတာဟာ နံပါတ်နှစ် မင်းကျင့်တရား ဆိတ်သုံးလို့ပဲ။

စွန့်ကြဲ (ပရိစ္ဆာဏံ)

အုပ်ချုပ်သူတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ပစ္စည်းကို လူထုကို ဝေငှပေးခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အိတ်ထဲက တစ်ပြားမှမစိုက်ဘဲ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေသွားပြီး ဆန်ဘယ်နှစ်အိတ်၊ ငရုတ်သီး ဘယ်နှစ်တောင်း၊ ဆားဘယ်နှစ်ဘူး လှူပါကြောင်းနဲ့ ‘သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှု’ မလုပ်ရဘူး။ လူထုဆီက လှူချင်ချင် မလှူချင်ချင် အယူဝါဒတူတူ မတူတူ အလှူငွေ အတင်းကောက်ပြီး လှူတာမျိုး မဖြစ်ရဘူး။ ရဟန်းရှင်လူသက်သာ ချောင်ချိုရေးအတွက် ဘယ်ဝန်ကြီးက မိဘမဲ့ကျောင်းတစ်ခုကို သိန်းပေါင်း ဘယ်လောက် ရန်ပုံငွေလှူတယ်ဆိုရင် နတ်လူသာမန်မျှပေါ့။ အာဏာမြဲချင်လို့ လူထုဆီက အတင်းအဓမ္မ ကောက်ခံပြီး မိမိလှူသလို အယောင်ဆောင်လို့ ကုသိုလ်မရပါဘူး။ စွန့်ကြဲခြင်းဆိုတဲ့ မင်းကျင့် တရားနဲ့တော့ ဝေးပါသေးတယ်။

ဖြောင့်မတ် (အဇ္ဈင်္ဂ)

ဖြောင့်မတ်ဆိုတာ မကောက်ကျစ်ဘူး။ မင်းမှာသစ္စာ လူမှာကတိတဲ့။ အုပ်ချုပ်သူဟာ ပေးထားတဲ့ ကတိအတိုင်းလုပ်မှ လူထုက ယုံကြည်တယ်။ အာဏာ တည်မြဲရေးအတွက် ပုဏ္ဏားညို ပုဏ္ဏားပါတွေ ပြောက်ပင့်တိုင်း လိမ်တာ ဝါဒဖြန့်တာမျိုး မလုပ်ရဘူး။ ဝယ်ပေးမယ်လို့ မိဘလုပ်သူက ကတိပေးထားပါလျက် သုံးလေးနှစ်သား ကလေးဆိုပြီး ကတိအတိုင်း မလုပ်ရင် ဒီမိဘကို ဒီကလေး မယုံတော့ဘူး။ မိဘကို မယုံရင် တစ်ခြားလူ ပြောတာကို ယုံသွားမှာပေါ့။

နူးညံ့ (မဒ္ဒဝံ)

နူးညံ့ဆိုတာ သိမ်မွေ့တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။ မာန်မာန အပြိုးအတေး အရင်းခံနဲ့ မလုပ်ဘူး။ အတွေးအမြင် ခံယူချက်မတူတဲ့လူတွေ စုပေါင်းပြီး ပြဿနာကို စာပွဲပေါ်မှာ ဖြေရှင်းတယ်။ မိမိတို့ တိုင်းပြည် တိုးတက်ရေးဆိုတဲ့

ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ စစ်သားတွေက ဘုန်းကြီးတွေကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်တဲ့အခါ စစ်ရောင် ဘောင်းဘီဝတ်တွေ မှန်သမျှကို ရဟန်းရှင်လူတို့ စက်ဆုပ် မုန်းတီးကုန်တယ်။ အနီရောင်ကို မြင်တာနဲ့ ခတ်ဖို့ လိုက်တဲ့ ကျွတ်တိရိစ္ဆာန်လို မောဟ မကင်းသူတိုင်းရဲ့ မသိစိတ်ထဲမှာ အဲဒီလို အရိုင်းသဘာဝ ကိန်းဝပ်မြဲ ရှိတာကို သူတော်ကောင်းတို့ သတိမူပြီး မိမိတို့မှာ ရှိတဲ့ လက်ရှိ အခြေအနေကို နားလည်သင့်ပါတယ်။

သူဇာတ်ကောင်နဲ့ သူ့စရိုက်

ရုရှ စာရေးဆရာကြီး တော်လ်စတိုင်း ငယ်စဉ်က ငှက်ကလေးတွေလို အတောင်ပေါက်ပြီး အဝေးကြီးကို ပျံချင်လွန်းလို့ အိမ်ပေါ်က ခုန်ချတာ ခြေကျိုးဖူးသတဲ့။ အဲဒီ ပြင်းပြစွာ ဖြစ်ဖူးတဲ့ သူ့ဆန္ဒကို သူရေးတဲ့ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး ဝတ္ထုထဲက ခပ်ဆတ်ဆတ် ခပ်သွက်သွက် ဇာတ်ကောင် မိန်းမပျို နာတာရှာဆီမှာ ထည့်ခဲ့ပါတယ်။ ဝတ္ထုရေးဆရာ တစ်ယောက်ရေးတဲ့ ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်မှာ ဇာတ်ကောင် လုလင်က သူများရဲ့ ချစ်သူကို အချောင်နှိုက်ဖို့ စဉ်းစားနေပုံကို စာရေးဆရာက သရုပ်ပေါ်အောင် အသေးစိတ် ခြယ်သပြီး ရေးထားတာကို ဖတ်မိတော့ ဒီစာရေးဆရာဟာ သူကိုယ်တိုင် အဲဒါမျိုး လုပ်ဖူးလို့ ဖြစ်မှာပဲလို့ ခံစားဖူးတာကို အမှတ်ရပါတယ်။

မိမိရေးတဲ့စာမှာ မိမိရဲ့ စရိုက်နဲ့ အတွင်းစိတ်ထား ပေါ်လွင်နေတတ်တယ်။ ဘယ်သူ ရေးတယ်ဆိုတာကို သိသိ မသိသိ၊ ရေးတဲ့ အာဘော်အရ အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုရဲ့ အတွင်းသရုပ်ကို စာဖတ်သူတို့ ရိပ်စားမိနိုင်တယ်ဆိုတာကို နှစ်ဖက် ဝိရောမိရှင်တို့ သတိချုပ်ပါကုန်။

ပြုတုံ့ပြုခြင်း မပြုခြင်း

ကဲ့ရဲ့တာ စွပ်စွဲတာ အငြင်းပွားတာတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းရဲ့ သွင်ပြင် လက္ခဏာပါ။ ပုထုဇဉ်ဘာဝ သူသူငါငါ ပြဿနာနဲ့ မကင်းကြပါဘူး။ အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြေသိမ့်နိုင်အောင် ကြိုးစားရုံပါပဲ။ ရံခါ ပုထုဇဉ်တို့ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက် တုံ့ပြန်မှုတွေ ရှိတတ်ပေမယ့် အကျိုးယုတ်စေတဲ့ အထိတော့ မလုပ်ကောင်းဘူး။ လူတိုင်းဟာ ဂုဏ်သိက္ခာ ဆိုတာကို တန်ဖိုး

၄၅၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ထားတဲ့အတွက် ယင်းကို ထိခိုက်စေမယ့် အပြုအမူ အပြောအဆို တွေကို ဆင်ခြင်သင့်ပါတယ်။ ကျေနပ်တဲ့အထိ ဗုဒ္ဓကို ဆဲဆိုကြိမ်း မောင်းပြီးနောက် မောသွားတဲ့ ဘာရုဒါဇကို ဗုဒ္ဓက ‘ညွှတ်သည်ကို ကျွေး ဖို့ ယူလာတဲ့ အစားအစာကို ညွှတ်သည် မစားရင် သင် ဘာလုပ်သလဲ’ တဲ့။ ‘ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်သိမ်းထားလိုက်ရုံပေါ့’လို့ ဘာရုဒါဇက ဖြေ တယ်။ ဒီတော့ ဗုဒ္ဓက ‘ဒီလိုပဲ၊ သင် ဆဲတာကို ငါမခံယူရင်၊ အဲဒီ ဆဲ ရေးမှုဟာ သင့်ဆီမှာပဲ ရှိနေမှာပေါ့’တဲ့။

‘စိတ်ဆိုးသူကို သိ၍ သတိဖြင့် ကိုယ့်အိမ်ကို ထိန်းနိုင်သူသည် မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးသား၏ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သည်မည်၏’ဆိုတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ မိန့်ကြားချက်ကို စိတ်ထဲမှာ တစ်ခဏလောက် ထားလိုက် နိုင်ရင် ‘ပြုတို့ ပြုခြင်း မပြုခြင်း ဘယ်သင်းပို၍ သင့်လိမ့်မည်’ဆိုတာကို စဉ်းစားနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ □

၁၂၃။ မင်းတို့၏ကျင့်စဉ်

ဇန်နဝါရီ ၈၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားလိုပါသည်။

မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးလို့ ကြားဘူးပါသည်။ အဲဒီဆယ်ပါးကို အကျဉ်း မျှ သိလိုပါသည်။ ယနေ့ခေတ်မှာ အဲဒီမင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးကို ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုလိုက်နာရပါမည်နည်း။ ဘယ်လိုဖြစ်လျှင် မင်းကျင့် တရား ကျိုးပေါက်ပါသနည်း။ ကျိုးပေါက်လျှင် ပြည်သူက မည်သို့တုံ့ ပြန်ရပါသနည်း။ ဆရာတော်တို့၏ အတွေးအမြင်ကို သိပါရစေတုရား။

ရိုသေလျက် အောင်ချာ

၁၂၃။ မင်းတို့၏ကျင့်စဉ်

၄၅၁

မင်းဆိုတာ

လောကံ ရုဇ္ဈေတိတိ ရာဇာ (ဒီ-ဋ္ဌ ၃၊ ၁၈၀)အရ လူထုကို နှစ်သက် အောင် လုပ်ပေးတတ်လို့ ရာဇခေါ်ပါတယ်။ ရာဇဆိုတဲ့ ပါဠိကို ‘မင်း’လို့ မြန်မာမှု ပြုပါတယ်။ အုပ်ချုပ်သူ သို့မဟုတ် အစိုးရလို့ ခေတ်နဲ့အညီ အဓိပ္ပာယ် ပြန်ယူနိုင်ပါတယ်။ အုပ်ချုပ်သူတို့ လိုက်နာရမယ့် ကျင့် စဉ် ဆယ်မျိုးကို ‘ပေးကမ်း၊ ကိုယ်ကျင့်၊ စွန့်ကြာ၊ ဖြောင့်မတ်၊ နူးညံ့၊ စိတ် လေ့ကျင့်၊ အိသနည်း၊ မဂ္ဂဦးဆံ၊ သည်းခံ၊ မဆန့်ကျင်’ လို့ အတို ကောက် မှတ်သားနိုင်ပါတယ်။

အိနံ သီလံ ပရိစ္ဆာဂံ၊ အဇ္ဇဝံ မဒ္ဒဝံ တပံ။

အက္ကောဓံ အဝိဟိံသဉ္စ၊ ခန္တိဉ္စ အဝိရောဓနံ။ (ဇာ ၂၊ ၉၇)။

ပေးကမ်း (အိနံ)

အစိုးရဟာ လခစားတွေကို လစာငွေ လုံလောက်အောင် ပေးရမယ်။ လုပ်အားနှင့် လစာငွေ မျှအောင် ဖန်တီးပေးရမယ်။ လစာငွေ တိုးပေ မယ့် ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ ခေါင်ခိုက်နေရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ ပကတိ အခြေအနေကို နားလည်ပြီး လူထုချမ်းသာအောင် အမြန်ဆုံး ဖြေရှင်း ပေးရမယ်။ အဲဒီလို ဖြေရှင်းဖို့ မမှန်ကန်တဲ့ နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး စနစ် ဆိုးတွေ အကျင့်ဆိုးတွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်ရမယ်။ အစိုးရ ဆေးရုံ ဆေးခန်းတွေမှာ ဆေးမရှိ၊ စာသင်ကျောင်းတွေမှာ ဖတ်စာအုပ်တွေ ဗလာစာအုပ်တွေ မလုံလောက်လို့ ကျောင်းသားတွေ မှောင်ခိုဈေးက ဝယ်ရတယ်ဆိုရင် နံပါတ်တစ် မင်းကျင့်တရား ပျက်တာပဲ။

ကိုယ်ကျင့် (သီလံ)

‘ရိုးသား ကြိုးစား လုပ်အားဖြင့် နိုင်ငံတည်’တဲ့။ စာသားလေး သိပ်လှ တာပဲ။ အာဏာမြဲနေတုန်းမှာ လာဘ်စားတာကို အချင်းချင်းသိနေပေ မယ့် ကိုယ်လည်း ထူးမခြားနားပေမို့ ရေငုံ နှုတ်ပိတ် မှိန်းလိုက်နေရင် အာဏာကျပြီးမှ မဟာလာဘ်စားမှုကြီး ပေါ်တတ်တယ်။ သာမန်လခစား တွေ ဘယ်လိုမှ ရိုးရိုးသားသား မရပ်တည်နိုင်လို့ ဘယ်ရိုးကိုပဲ သွား သွား ဘာပဲလုပ်လုပ် လာဘ်ရည်ဖိုး နှင့်နေအောင် ပေးရတယ်ဆိုရင်။

၄၅၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

နေ့တည်း ရောက်နိုင်တယ်လို့လည်း ဆိုပြန်တယ် (ဇာတက-၄၅ ၂၊ ၄၂)။
ခိုးသားတွေထူပြောတဲ့ တောနက်ခရီး ဖြစ်တယ် (မေမပဒ-၄၅ ၁၊ ၂၂)။
တက္ကသိုလ်မြို့ဟာ ဗာရာဏသီနဲ့သာမက အိန္ဒိယနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးနဲ့
ကုန်သွယ်ရေး မြို့တော်လည်း ဖြစ်တယ် (ဇာတက-၄၅ ၁၊ ၂၂၆)။ တက္က
သိုလ်မြို့အမည်နာမကို မူရင်းပါဠိတော် (ဝိ ၂၊ ၇)တွေမှာလည်း တွေ့ရလို့
မြတ်ဗုဒ္ဓ မပွင့်မိကပင် တည်ရှိတဲ့ ရှေးဟောင်းမြို့လို့ ဆိုနိုင်ရာပါတယ်။

ဇာတ်တော်တွေထဲမှာတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒမတိုင်မီတုန်းက ပညာသင်ရာ
ဗဟိုဌာနအဖြစ် ဖော်ပြတယ်။ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေမှာတော့ ဗုဒ္ဓခေတ်
မှာလည်း မင်းညီမင်းသားတွေနဲ့ အခြားထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တက္က
သိုလ်မှာ ပညာသင်ယူကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ကောသလဘုရင် ပသေ
နဒါ လိစ္ဆဝီခေါင်းဆောင် မဟာလိ၊ မလ္လာမင်းသား ဗန္ဓုလတို့ဟာ တက္က
သိုလ်မြို့မှာ ပညာအတူသင်ခဲ့ကြတဲ့ မိတ်ဆွေတွေဖြစ်တယ်။

ဒီဝကဆေးဆရာကြီး (ဝိ ၃၊ ၃၇၉)၊ အင်္ဂုလိမာလ၊ အဝန္တီတိုင်း
သား ဓမ္မပါလ၊ ကဏ္ဍဒိန္နနှင့် ယသဒတ္တတို့လည်း တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ပညာ
သင်ယူခဲ့ကြတယ် (ဓမ္မပဒ-၄၅ ၁၊ ၂၁၄)။ ရာဇဂြိုဟ်ဘုရင် ဗိမ္ဗိသာရနဲ့
ခေတ်ပြိုင် တက္ကသိုလ်မြို့ရဲ့ အကြီးအကဲတော့ ပုတ္တုညာတိ (ဇာ-၄၅ ၁၊
၄၃၂)။ ဒီပဝံသကျမ်း (အခန်း ၃၊ ၃၁ ဂါထာ)မှာတော့ ဒီပင်္ကရမင်းကို
ဆက်ခံသူ ဘုရင်ဆယ့်နှစ်ယောက်က တက္ကသိုလ်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတယ်
လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီဗျာဝဒီနကျမ်း (အင်္ဂုလိပိပြန်၊ စာ၊ ၃၇၁)မှာ ဗိန္ဒုသာရ
(အသောကမင်းကြီးရဲ့ ဖခင်)မင်းရဲ့ အင်ပါယာဟာ တက္ကသိုလ်မြို့အထိ
ရောက်ပါသတဲ့။ တက္ကသိုလ်မြို့မှာ သူပုန်တွေထလို့ နှိမ်နင်းဖို့ သားတော်
အသောကကို စေလွှတ်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ ဆိုတယ်။

တက္ကသိုလ်မြို့ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ရဝလပိန့် (Ra-
walpindi) ခရိုင်က တက္ကသိုလ်(Taxila)မြို့ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ခေတ်
သစ် အိန္ဒိယ ပညာရှင်တွေက ဆိုပါတယ်။

ယူနီဗာစီတီ

ယူနီဗာစီတီ(University) ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရကို ရှေးမြန်မာ ဆရာ

၁၂၂။ မင်းတို့၏ကျင့်စဉ်

၄၅၇

တူညီတဲ့ ဦးတည်ချက်နဲ့ အတွေးအမြင် မတူညီတဲ့လူတွေ စုပေါင်းပါဝင်
လာနိုင်အောင်လဲ ဆောင်ရွက်တယ်။ ဒါဟာ သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းရဲ့ သင်္ကေတ
တပေါ့။ တစ်ဖက်သားကို လုံးဝ ပြောဆိုခွင့်မပေးဘဲ လမ်းဘေးက အ
မှိုက် သရိုက်ပါဆိုပြီး ကိုယ်နိုင်နေလို့ မျက်လုံးမှိတ်ပြီး တစ်ဖက်သတ်
'ဟောင်' နေရင် နောက်ဆုံး ကိုယ်ပဲ 'အဲဒါ' ဖြစ်သွားတတ်တယ်။

စိတ်လေ့ကျင့် (တပံ)

စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ခွန်အားရှိအောင်လို့ စိတ်ကို လေ့ကျင့်ပေးတာ။
ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု ပြောတာရှိတယ်။ သူဟာ ပြဿနာ သောင်း
ခြောက်ထောင်ကို တစ်နေ့ကုန် ဖြေရှင်းရပြီးနောက် ညနေပိုင်းမှာ
ဦးနှောက်ခြောက် စိတ်ဓာတ်တွေကျပြီး ဘာမှမလုပ်ချင်တော့ဘူးတဲ့။
အဲဒီအခါမျိုးမှာ ညစာစားပြီးတဲ့နောက် ခဏအနားယူ၊ ဘုရားခန်းထဲဝင်
ပြီး အမိဋ္ဌာန်ပုတီး စိပ်လိုက်ရင် တိုင်ခြေရောက်နေတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ
တိုင်ထိပ်ပေါ် ပြန်ရောက်သွားပြီး အကြံဉာဏ်ကောင်းတွေ ရလာသတဲ့။
ဒါပေမယ့် ယတြာအတွက် ပိတ်ဖြူပိတ်နက်တွေကို ပခုံးမှာ လွယ်ပြတာ
မျိုးတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။ ဒါက စိတ်ပိုင်းဘဝ တိုးတက်အောင် လုပ်တာ
မဟုတ်ဘူး။ ဝိသမလောဘဇောတွေ ကြွလာအောင် လုပ်တာ။

ဒေါသနည်း (အက္ကေခံ)

'ခားခားချင်း လုံလုံချင်းပဲ'ဆိုတဲ့ ကမူးရှူးထိုး နွားသိုးစိတ်ဓာတ်မျိုး မရှိ
ရဘူး။ 'ကဏန်း ပုတ်သင်၊ ကိုင်းပင် နွားသိုး၊ လိပ်မျိုး ခွေးအ၊
ဤခြောက်ဝ နာယက မတင်ထိုက်'တဲ့။ ရှေ့လည်းမတက် နောက်က
လည်း မလိုက်ရင် ကဏန်းလိုလူပဲ။ အထက်ကလူ မပြုပြင်ရင် ပြီးရော
'ဟုတ်၊ ဟုတ်'နဲ့ ပြောတိုင်း ခေါင်းညိတ်ရင် ပုတ်သင်။ ဟိုလူပြော ဟုတ်
နိုး ဒီလူပြော ဟုတ်နိုး၊ အခွင့်အရေးကို မျှော်ပြီး ဟိုပုဒ်ဒီကပ်ရင် ကိုင်း
ပင်။ အထက်ကလူ အကြိုက် မျှောလိုက်ပြီး အခွင့်အရေးပေါ်ရင် မလွတ်
တမ်း 'ဗပ်ခနဲ' ဟပ်ယူရင် လိပ်။ ရှေ့ထွက် 'ဟောင်'ပြီးမှ ချုံထဲ ပြေး
ဝင်ရင် ခွေးအလို လူမျိုး။ ဒီလူခြောက်မျိုး အကြီးအကဲ ဖြစ်လာရင် မည်
သည့် ကိစ္စမှ မအောင်မြင်နိုင်လို့ နာယက မဖြစ်ထိုက်ဘူး။

၄၅၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၂၄။ ယူနီဗာစီတီ

၄၅၅

မညဉ်းဆဲ (အဝိတိံသာ)

အုပ်ချုပ်ခံ လူထုကို မနှိပ်စက်ရဘူး။ တိုင်းသူပြည်သားကို ရင်ဝယ်သား ကဲ့သို့ ချစ်မြတ်နိုးရမယ်တဲ့။ စီးပွားရေး ကျပ်တည်းအောင် ဖန်တီး ပြီး တိုင်းပြည်မှာ လူတွေ မနေနိုင်အောင် မနေချင်အောင်လုပ်ရင် နှိပ် စက်တာပဲ။ အဓမ္မလုပ်အားပေး ခေါ်တာမျိုး။ အမျိုးမျိုး အကြောင်းပြပြီး လူထုဆီက ငွေကောက်ခံတာမျိုး။ ဘိုးဘွားပိုင် ခြံမြေတွေကို ထိုက်တန် တဲ့ လျော်ကြေးမပေးဘဲ သိမ်းပိုက်တာမျိုး။ မိမိဆန္ဒမပါဘဲ လူစုလူဝေး ကို အတင်းအကြပ် ချီတက်ခိုင်းတာမျိုး။ ဆိုလိုတာက လူထုကို ကိုယ် ရော စိတ်ပါ ဆင်းရဲအောင် လုပ်တာ။

သည်းခံ (ခန္တီ)

မိဘများလိုပဲ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားဟာ အုပ်ချုပ်ခံများအပေါ် သည်း ခံ ခွင့်လွှတ်ရသတဲ့။ မိဘဆိုတာ မိမိစကားကို နားမထောင်ဘဲ ပုန်ကန် တဲ့ သားသမီးများပင် ဖြစ်ပေမယ့် အပြစ်မယူဘူး။ အချိန်တန်ရင် သ နား သည်းခံပြီး ခွင့်လွှတ်တာပဲ။ အုပ်ချုပ်သူတွေဟာ မိမိကို မကြိုက်လို့ ဆန့်ကျင်သူတွေကို မတန်တဲ့ အပြစ်ကို မပေးကောင်းဘူး။ စုတ်ချာတဲ့ မူဝါဒကို ဝေဖန်လို့ စာရေးဆရာ စာမရေးရ၊ အနုပညာသည် အနုပညာ အလုပ်ကို မလုပ်ရ၊ ဆရာဝန် ဆေးမကုရ၊ ဘုန်းကြီးတွေ ဆွမ်းခံ မထွက်ရ၊ မြို့ကို စာလာ မသင်ရဆိုရင် ဒီအစိုးရဟာ ခရုခွံထဲက ပုန်းနေ တဲ့ စိတ်ထားမျိုးပဲ။ ‘နှလုံးစိတ်ဝမ်း မကြီး’ဘူးပေါ့။

မဆန့်ကျင် (အဝိရောဓန)

လူထုဆန္ဒကို မဆန့်ကျင်တာ။ အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရဟာ လူထုအများစုရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း လုပ်ပေးရတာပဲ။ ပါဠိဝေါဟာရ ‘အဝိရောဓန’ မြန်မာလို ‘မဆန့်ကျင်’ဆိုတာ ဒီမိုကရေစီပဲ။ လူထုက ခင်ဗျားတို့ကို မကြိုက် ပါဘူးလို့ မိမိတို့ရဲ့ ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ရင် အာဏာကို လူထုလက်ထဲ ပြန်အပ်ရတယ်။ နေရာ ကုလားထိုင်ကို ဖယ်ပေးရတယ်။ မဖယ်ပေးရင် လူထုပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းကို မတရား ရယူတာဖြစ်လို့ အလိုလို နေရင်း ‘အာ ဏာသူခိုး’ ဖြစ်သွားပြီ။ အဲဒီလို ဖြစ်ရင် နိုင်ရာကို ညှဉ်းတတ်တဲ့ ရိုင်း

စိုင်း ရက်စက်တဲ့ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်တွေလို တောနက်ကြီးဥပဒေနဲ့ ထင်ရာစိုင်းဖို့ ဝန်မလေးတော့ဘူး။ ဥပဒေမဲ့ အာဏာရလာတဲ့ လူတွေ အုပ်ချုပ်တဲ့ နိုင်ငံမှာ အများဆန္ဒ သို့မဟုတ် လူထုဆန္ဒ ဆိုတာနဲ့ ဥပဒေ စိုးမိုးရေး ဆိုတာတွေ မရှိနိုင်ပါဘူး။

အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရဟာ အဲဒီဆယ်မျိုးထဲက တစ်မျိုးလောက်ကို ကျင့်နိုင်ရင်ကို လူထုက နားလည်ပေးမှုနဲ့ တုံ့ပြန်နိုင်ကောင်းပါရဲ့။ □

၁၂၄။ ယူနီဗာစီတီ

ဇန်နဝါရီ ၇၊ ၂၀၀၈။

လျှောက်ထားလိုပါသည်ဘုရား။

ဇာတ်နိပါတ်တော်တွေကို ဖတ်ရှုတဲ့အခါ မင်းသားတွေ သူဌေးသားတွေ တက္ကသိုလ်ကို ပညာသင်သွားပြီး တော်တဲ့ကျောင်းသားတွေ ပါမောက္ခ ချုပ်ရဲ့ သမီးချောနှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီး ပြည်တော်ပြန်ပုံ ဖော်ပြချက်တွေ ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။ အဲဒီတက္ကသိုလ်က ဘယ်လောက် ကြီးကျယ်ပြီး ဘယ်အချိန်က ဘယ်မှာရှိခဲ့သည်ဆိုတာကို သိလိုပါသည်ဘုရား။ အရှေ့ တိုင်းမှာ တချိန်တခါတုန်းက အဲဒီလောက် ကြီးကျယ်တဲ့ တက္ကသိုလ် တွေ ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာကို ဂုဏ်ယူချင်လို့ပါဘုရား။

တိုင်းချစ်

တက္ကသိုလ်

တက္ကသိုလ်ဆိုတာ ဂန္ဓာရတိုင်း(ယနေ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံထဲက နယ်တစ် ချ)ရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်ပါတယ်။ ဗာရာဏသီမြို့ကနေ ယူဇနာ နှစ်ထောင် အဝေးမှာ ရှိတယ် (ဇာတက-၄၅ ၁၊ ၄၁၉)။ ဒါပေမယ့် အဲဒီခရီးကို တစ်

၄၆၀ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မသွားဖို့ သားရှေ့လာပြီး တားမြစ်ပါသတဲ့ (ဇာ-၄၅ ၂၊ ၃၄၈)။ နောက် ဇာတ်တော် တစ်ခုမှာ ပဒုမဝတီ မိဖုရားဟာ ကြာပန်းမှာ သံသေဒေသ နွေတည်တယ်။ ဥကပေါက်တဲ့ လူတွေလဲ ရှိတတ်ပါသတဲ့။

ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေ

ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနဲ့ မွေးဖွားလာသူကို ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် မမြင်ဖူးပေမယ့် ဗုဒ္ဓဒေသနာမှာ ပါလို့ ဘုန်းကြီးတော့ ယုံတယ်။ လက်တွေ့ ပြုဖို့ ဆိုရင် နတ်ပြည်ကို ရောက်ရင်လည်း ရောက်ဖူးမှ ဖြစ်မလိုရှိတယ်။ အတွေ့အကြုံ လေးတစ်ခုတော့ ပြောပြစရာ ရှိတယ်။

ရိုမန်ကက်သိုလစ် ဘုရားကျောင်းက ဘုန်းကြီးရဲ့ မိတ်ဆွေဟောင်း Tucson မြို့မှာ နေတဲ့ ဘာသာဗေဒပညာရှင် ဒေဗရာ (Dr. Debrah) ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာပါလို့ သူ့ကိုယ်သူ လူသိရှင်ကြား ပြောတဲ့ အမျိုးသမီးပါ။ မြန်မာပြည်မှာ သုံးပတ်ကြာတရားထိုင်ဖူးလို့ မြန်မာယဉ်ကျေးမှုကို အတော် အတန် သိတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အပတ်က ဘုန်းကြီးဆီကို ရောက်လာတယ်။ ဘုန်းကြီးဆီ မလာခင်တစ်ပတ်က အတူနေတဲ့ သူမိခင် အသက် ၉၈ နှစ် ဆုံးတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အီနလုပ်ချင်လို့တဲ့။ အမည်မပြောတတ်တဲ့ သက်သတ်လွတ် ဆွမ်းဟင်းလေးတွေနဲ့ အလှူငွေ \$ 100 လှူပါတယ်။ သူပြောတာက မေတ္တာသူတ်ကို ရွတ်ပြီးလို့ အိပ်ရာဝင်ဖို့ ပြင်နေတုန်း သူ့အမေကို တွေ့တာ နှစ်ကြိမ်ရှိပြီတဲ့။ ပြုံးပြီး နှုတ်ဆက်မယ်လုပ်တော့ ပျောက်သွားလို့ စိတ်ကူးယဉ်လိုလို တကယ်လိုလို ဝေခွဲမရ ခံစားမိ တယ်တဲ့။ မြန်မာပြည်မှာ တုန်းကလည်း ကျောင်းနားက ဘာသာခြား အမျိုးသမီးတစ်ဦး ကွယ်လွန်လို့ သူ့ခင်ပွန်းက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကို လာလျှောက်တာကို ကြားဖူးပါတယ်။

စဉ်းစားဖို့ပါ။ အဲဒီ ဘဝတစ်ခု တကယ်ရှိခဲ့ရင် သေပြီးတာနဲ့ အဲဒီလို လာပြန်တာဟာ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေကြောင့် ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ □

၁၂၄။ ယူနီဇာစီတီ

၄၅၇

ကြီးတွေက တက္ကသိုလ်လို့ မြန်မာမှုပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ယူနီဇာစီတီဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကောလိပ်တစ်ခုနှင့် နည်းပညာ၊ ဆေး၊ ဥပဒေစတဲ့ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ သင်ပေးတဲ့ ကျောင်းပေါင်းများစွာကို စုပေါင်းထားတဲ့ အဆင့်မြင့် ပညာသင်ယူရာ ဌာနလို့ အကြမ်းအားဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပါတယ်။ ဖော်ပြပြီးအရ ယူနီဇာစီတီကို တက္ကသိုလ်လို့ တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်လို့ မပြည့်စုံပါဘူး။

အဲပေမဲ့ ခေတ်သစ်မှာ တက္ကသိုလ်ဆိုရင် ယူနီဇာစီတီကို ခေါ်တယ်လို့ လူတိုင်း နားလည်ပါတယ်။ ယူနီဇာစီတီဆိုတာ အသိပညာ အတတ်ပညာကို လွတ်လပ်စွာ သင်ကြားပေးပြီး အနာဂတ် နိုင်ငံ သားကောင်းတွေကို မွေးထုတ်ပေးတဲ့ ကျောင်းတော်သာ၊ အတွေးအခေါ်တွေကို ထောင်ချမထားတဲ့ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှု ကင်းလွတ် နယ်မြေ ဖြစ်တယ်လို့ ယေဘုယျ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဂုဏ်ယူဖွယ်

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ရှေးဟောင်း ပညာသင်ယူရာဌာနကြီး (ယူနီဇာစီတီ)တစ်ခုရှိခဲ့မှာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီဌာနကြီးမှာ ဝေဒကျမ်းတွေ၊ ဗိသုကာနှင့် ဆေးပညာ ခွဲစိတ်ပညာတွေပါဝင်တဲ့ သိပ္ပံ ဘာသာတဲ့ ၁၈ မျိုးကို သင်ပေးတယ်။ မျက်လှည့်ပညာ၊ အလပွယ် (မြေခိုင်)ပညာ စသည်ကိုလည်း သင်ပေးတယ်။ ကျောင်းသားတွေဟာ ပုံမှန်အားဖြင့် ရှေ့စင်ငွေသား(ကဟာပဏ) တစ်ထောင် ကျောင်းဝင်ကြေး ပေးရတယ်။ အဖိုးအခပေးတဲ့ ကျောင်းသားတွေကတော့ ဆရာရဲ့ မိသားစုလို နေထိုင်ရတယ် (ဇ-၄၅ ၄၊ ၃၉၅)။

ခေတ်သစ် ယူနီဇာစီတီဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ ထပ်တူ မဖြစ်နိုင်ပေမယ့် ခေတ်သစ် တက္ကသိုလ်တွေရဲ့ ရှေ့ပြေးဖြစ်လို့ 'တက္ကသိုလ်အစ အာရှက'ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ အရှေ့တိုင်းသားတွေ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ □

လောဘကို သမာဓိရေစင်ဖြင့်၊ ဒေါသကို သီလရေစင်ဖြင့်၊ မောဟကို ပညာရေစင်ဖြင့် ငြိမ်းရသည်။

၁၂၅။ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ

၁၂၅။ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ

၄၅၉

ဖေဖော်ဝါရီ ၁၆၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား၊

ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ အကြောင်းသိလိုပါသည် ဘုရား။ သိကြားမင်း၏ ဧရာဝတီဆင်နှင့် ပတ်သက်၍ နတ်ပြည်မှာ တိရစ္ဆာန်ရှိသလား ဆိုတာကိုလည်း သိလိုပါသည်။ တပည့်တော် ဆိုလိုတာက တိရစ္ဆာန်အနေနဲ့ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေရှိနိုင်သလား ဟု ဖြစ်ပါသည်။ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေဆိုတာကို ယနေ့ခေတ်မှာ လက်တွေ့မမြင်ဖူးသဖြင့် မည်သို့ နားလည်ရမည်ဆိုတာကို ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည်။

နေပြည်ဝင်း

ယောနိ လေးမျိုး

ယောနိဆိုတာကို အမျိုးဇာတ်လို့ ဘာသာပြန်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မွေးဖွားပုံ လေးမျိုးလို့ အဓိပ္ပာယ်ယူရင် သင့်ပါလိမ့်မယ်။

၁) ဇလာဗုဇ = အမိဝမ်းမှ မွေးတဲ့ သတ္တဝါ။ လူတွေ ကျွဲနွား တိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ ဝေလငါး လိုမျိုး မွေးတာ။

၂) အဏ္ဍဇ = ဥကပေါက်တဲ့ သတ္တဝါ။ ကြက် ငှက် မိကျောင်း နိုင်နိုဆောတွေလိုမျိုး။ (ဒီနှစ်မျိုးပေါင်းကို ဂဗ္ဘသေယျက = အမိဝမ်းမှာ ကိန်းတဲ့ သတ္တဝါလို့ ပေါင်းပြီး ခေါ်တယ်)။

၃) သံသေဒေ = ငြိတွယ်တဲ့ နေရာမှာ ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါ။ ရေအိုးထဲမှာ ကြာနေတဲ့ ရေထဲမှာတွေ့ရတဲ့ လောက်လန်းလေးတွေ၊ ငါးပုပ်ထဲက ပိုးလောက်တွေ၊ ငယ်ငယ်က မြေတစ်ပိုင်းဖြစ်ပြီး အမြီး ရမ်းနေတဲ့ ပုံလို သီး (ပဲလင်းမြေသီး)ကို တွေ့ဖူးတယ်။

၄) သြပပါတိက = ဥပပါတ် = ဒီဘဝကနေ နောက်ဘဝတစ်ခုမှာ ဘွားကနဲ့ ပြန်ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါ။ ကမ္ဘာဦးအခါက ဗြဟ္မာ့ဘုံက စုတေလာသူတွေဟာ ဤမြေပြင်မှာ ဘွားကနဲ့ လူလာပြန်ဖြစ်သတဲ့။ ဒီလူဘုံက သေ

လို့ နတ်ဗြဟ္မာ ဖြစ်ခွင့်ရှိသူတွေလည်း တစ်ခါတည်း ၁၆ နှစ်မ သားတွေ ဘွားကနဲ့ သွားဖြစ်ပါသတဲ့။ (စကားမစပ်၊ နို့တိုက်စရာ မလိုဘူးပေါ့)။

ဧရာဝတီဆင်

တိရစ္ဆာန်အနေနဲ့ နတ်ပြည်မှာ မွေးဖွားသူ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် နတ်ပြည်မှာ ကြွက်၊ ယင်ကောင်၊ မြွေ၊ ပိုးဟပ်၊ ပင့်ကူတွေ မရှိဘူး။ နတ်တို့ အစားအစာ နတ်သူနွဲ့ ဘယ်လောက် ကောင်းသလဲဆိုတာ မသိနိုင်ပေမဲ့ နတ်ပြည်မှာ beef နဲ့ Seafood တွေ မရတာတွေ သေချာတယ်။

‘နတ်ပြည်၌ ဧရာဝတီ (ဧရာဝတီ)စသော နတ်သားများသည် ဆင်အသွင် မြင်အသွင်ကို ဖန်ဆင်းကြ၏။ တိရစ္ဆာန်အသွင်နှင့် တွေ့ရသည့် နတ်များကို မြင်၍ အန္တက (နိုင်ငံသား) ရဟန်းအချို့က နတ်ပြည်မှာ တိရစ္ဆာန်ရှိကြောင်း ယုံမှတ်ကြ၏ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၂၇၃)’။

‘ဧရာဝတီဆင် ဆိုတာလဲ နတ်သားပါပဲ။ နတ်ပြည် လောကမှာ တိရစ္ဆာန်မှ မရှိဘဲ။ သိကြားမင်း ဥယျာဉ်ကို ထွက်တဲ့အခါ ဧရာဝတီ နတ်သားက နတ်အသွင်ကိုစွန့်ပြီး ဆင်အသွင်နဲ့ သိကြားမင်းကို ဆောင်ကြဉ်းပေးတာပါ (သာရတ္ထ-ဋီ ၁၊ ၂၆၈)’။

ဂတိ (လားရာဌာန) လေးမျိုး နဲ့ ယောနိ

ဘုမ္မဇိုးနတ်မှတစ်ပါး နတ်ဗြဟ္မာတွေ၊ နိဗ္ဗာမတဏှိက ပြိတ္တာမျိုးတွေနဲ့ ငရဲဘုံသားတွေမှာ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေတစ်မျိုးပဲ ရှိတယ်။ လူ့ဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာနဲ့ ဘုမ္မဇိုးနတ်တွေမှာ ယောနိလေးမျိုးလုံး ရှိနိုင်တယ်။

‘ဘုမ္မဇိုးဖြတ်၊ ကြွင်းနတ် နိဗ္ဗာ၊ ငရဲ ရှာ၊ တစ်သာ ဥပပတ်။ အကြွင်းဂတိ၊ လေးယောနိ၊ ရ၏ပုံသေမှတ် (ပရမတ္ထသရူပဘောဒနိ)’။

ဧရာဝတီဆင်အကြောင်း လေ့လာကြည့်ရင်း တိရစ္ဆာန်အသွင်နဲ့ ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေတဲ့ အကြောင်းကို ကျမ်းဂန်မှာ ရှားရှားပါးပါး တွေ့ရပါတယ်။ သားချစ်စိတ်နဲ့ ကွယ်လွန်တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနဲ့ ဘွားကနဲ့ မြေခွေးမဖြစ်သွားပြီး သားဖြစ်သူ ရတနာထုပ်ကို ပိုက်ပြီးပြန်လာစဉ် လမ်းမှာအန္တရာယ်ဖြစ်မှာကို မြင်လို့ ဒီလမ်းကို ဆက်

၎င်း အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၂၆။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ

နောက်ဆုံးမှာ လူတွေကပဲ ပြုပြင်ဖယ်ရှားလို့ မရတဲ့ အပြည့်စုံဆုံး မုက္ခပါဌ ကျမ်းမြတ် ဆိုတာတွေကို ဖန်တီးခဲ့ကြတာပဲ။ အဲဒီမုက္ခပါဌတွေ မှာ ညွှန်ကြားထားတာရှိရင် အဲဒီဘာသာဝါဒမှာ စစ်ပွဲဆိုတာ ရှိနေမှာပဲ။ အမှန်သော် ဘာသာရေးရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က လူတွေကို စိတ်ပိုင်းဘဝ ဖွံ့ဖြိုးအောင် လေ့ကျင့်ပေးဖို့၊ ယုံကြည်မှု အသားရောင် လူမျိုးဇာတ် မခွဲခြားဘဲ လူကိုလူလို့ မြင်တတ်အောင် သင်ကြားဖို့ပဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဘာသာရေး သင်ကြားချက်နဲ့ လူကို ခွဲခြားထားရလိမ့်မယ်။

မုက္ခပါဌတော်များရဲ့ ညွှန်ကြားချက်

၁ ရာ ၁၅၂ ကောင်းကင်ဗိုလ်ခြေအရှင် ထာဝရဘုရား မိန့်တော်မူသည် ကား အဲဂုတ္တုပြည်မှ ထွက်လာသော ဣသရေလအမျိုး၌ အာမလက် အမျိုးပြုသော ဆီးတားခြင်းအမှုကို ငါမှတ်လျက်ရှိ၏။ ၃။ ယခု သွား၍ ထိုအမျိုးကို လုပ်ကြံလော့။ နှမြောခြင်းမရှိဘဲ ရှင်းရှင်း ဖျက်ဆီး၍ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ သူငယ်၊ နို့ဗို့မှစ၍ သိုး၊ နွား၊ ကုလားအုပ်၊ မြည်း တို့ကို သတ်လော့ဟု ရှောလုအား ဆင့်ဆိုသည်အတိုင်း ၄။ ရှောလု သည် လူတို့ကို စုဝေးစေ၍ တေလိမ်မြို့မှာ စာရင်းယူသဖြင့် ခြေသည် သူရဲ နှစ်သိန်း၊ ယုဒ စစ်သူရဲ တစ်သောင်းရှိကြ၏။

ကိုရိအာန် ၄:၃၄ စင်စစ်သော်ကား မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်အံ့၊ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ရာတွင် ထိုသူသည် အသတ်ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ အောင်နိုင်သည်ဖြစ်စေ ငါအရှင် သည် ထိုသူအား မကြာမြင့်မီအတွင်း ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အကျိုး ကို ပေးသနားတော်မူအံ့။ ကိုရိအာန် ၈:၁၂။ အသင်တို့သည် မယုံ မကြည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့၏ လည်ကုပ်များကို ခုတ်ဖြတ်ကြ လေကုန်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ လက်ချောင်းများ၏ အဆစ်များကို တခုစီ ဖြတ်တောက်ကြလေကုန်။

ဝါဒရေးရာ စိန်ခေါ်တဲ့ သဘောထား

နာမည်ကျော် ဗြိတိသျှလူမျိုး တွေးခေါ်ရှင် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်လ်က ‘သ မိုင်းမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ဘာသာတရားတွေထဲမှာ ကျုပ်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာ

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ဥစ္စာသယန မဟာသန မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာဟူသည် အ ဘယ်ကို ဆိုလိုပါသနည်း။ ထိုနေရာ နှစ်ခု၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။ အလွန်အေးသည့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ၌ မွေ့ယာမရှိဘဲ အိပ်ရန် အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရှစ်ပါးသီလကို မည်သို့ ဆောက်တည်ရမည်ကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

လင်းလင်း

မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာဟူသည်

မြင့်သောနေရာ (ဥစ္စာသယန)ဆိုတာ အတိုင်းအတာထက် မြင့်တဲ့ အိပ် ရာနေရာ၊ မြတ်သောနေရာ (မဟာသယန)ဆိုတာ သီလစောင့်သူတို့ မအပ်တဲ့ အခင်း(မွေ့ယာစသည်)လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပါတယ် (အံ-၄ ၂၊ ၁၃၁)။ အင်္ဂုတ္တရပါဠိမှာ ထုတ်ပြသလောက်ဆိုရင် ‘အခြေရှည်သော ညောင်စောင်း၊ အခြေမှာ သားရဲရုပ်တွေ တပ်ထားတဲ့ ပလ္လင်၊ မွေးရှည် ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းပြားတဲ့ သားမွေးအခင်း၊ အဖြူရောင် သားမွေး အခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ လဲသွတ်အခင်း၊ ရုပ်ပုံခြယ် သားမွေးအခင်း၊ နှစ်ဖက်မွေးရှိ အခင်း၊ တစ်ဖက်မွေးရှိ အခင်း၊ ရွှေချည် ထိုး အခင်း၊ ပိုးချည်အခင်း၊ သားမွေး အခင်းကြီး၊ ဆင်ကုန်းနီ၊ မြင်း ကုန်းနီ၊ ရထား ခင်းနီ၊ သစ်နက်ရေအခင်း၊ ဝံပိုင်ရေအခင်း၊ အနီရောင် မျက်နှာကြက်၊ အံ့နီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာ (အံ ၁၊ ၁၈၂)။ အဲဒါတွေကို မြင့် သော နေရာ မြတ်သောနေရာလို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီအထဲက ‘ပိုးမွေးသက်သက် အခင်းကို ခုတင် ညောင်စောင်း မှာ ခင်းပြီး သုံးကောင်းတယ်။ မွေးရှည်ကော်ဇောကြီးကို ကြမ်းခင်း အ နေနဲ့ သုံးရင် အပ်တယ်။ အခြေမြင့်တဲ့ ညောင်စောင်းကို အခြေကို ဖြတ်

၄၆၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၂၇။ ဘာသာရေးကြောင့် ဘေးမဖြစ်သင့်

သုံးရင် အပ်တယ်။ သားရဲရုပ် မခံတဲ့ပလ္လင်၊ လဲမသွတ်တဲ့ အခင်း (မွေ ယာ) တွေလဲ အပ်တယ်လို့ ဖွင့် ဆိုပါတယ် (အံ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၇၁)။

ဥပုသ်စောင့်ခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်

မြတ်ဗုဒ္ဓ လက်ထက်က အဲဒီပစ္စည်းတွေဟာ တန်ဖိုးကြီးလို့ အာဏာနဲ့ ဥစ္စာရှိတဲ့ လူတွေပဲ သုံးနိုင်တဲ့ ဇိမ်ခံပစ္စည်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ယခု မြန်မာ နိုင်ငံမှာ ရေခဲသေတ္တာနဲ့ ကားတွေလိုပဲ။ အဲဒီတော့ ရိုးရှင်းတဲ့ ဘဝနဲ့နေဖို့ ရဟန်းပြုတာဖြစ်လို့ သဒ္ဓါကောင်းသူတွေ လူရင်တောင် သဒ္ဓါတရားနည်း သူတွေက ဘုန်းကြီးတွေလည်း လူတွေလိုပဲလို့ ကဲ့ရဲ့နိုင်တယ်။ စိတ်ပိုင်း အရလည်း အဲဒီပစ္စည်းတွေကို အသုံးပြုဆဲမှာ လောဘမာန ဦးစီးတဲ့ ကာမအာရုံတွေ နိုးကြားနိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက အဲဒီပစ္စည်းတွေကို တားမြစ်တော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေ ရှစ်ပါးသီလကို ဆောက်တည် တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က အနည်းဆုံး အထိုပါရမီ ဖြစ်ဖို့နဲ့ ကုသိုလ်စိတ်တွေ အဖြစ်များအောင် လေ့ကျင့်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရိုးရှင်း ခြိုးခြံတဲ့ ဘဝ ကလေးနဲ့ အခိုက်အတံ့ နေကြည့်တာပါ။ ဒီရည်ရွယ်ချက်ကို အခြေခံပြီး ဘယ်လိုတာကို သုံးသင့် မသုံးသင့်ဆိုတာ ဆင်ခြင်နိုင်ပါတယ်။

ဒီလိုဆိုရင် သင့်နိုင်တယ်

အမေရိက တရားစခန်းအချို့မှာ ဆိုဗာအတွင်း ထည့်တဲ့ ရေမြှုပ်ကို တစ် ယောက်အိပ် အရွယ်အစားဖြတ်ပြီး ခုတင်ပေါ်မှာ ထားတယ်။ အပေါ်က ပိတ်ဖြူစ ခင်းလိုက်တော့ အိပ်ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ အအေးဒဏ် လည်း ကာကွယ်၊ ဇိမ်ခံပစ္စည်းလည်း မဟုတ်ဘူးပေါ့။ အချို့က အိမ်က ယူလာတဲ့ Sleeping bag နဲ့ ကော်ဇောပေါ်မှာပဲ အိပ်ခွင့်ပြုတယ်။ အ အေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ရုံ ရိုးရှင်းတဲ့ အိပ်ယာဆိုရင် ရှစ်ပါးသီလစောင့်သူအဖို့ သင့် နိုင်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံပဲ ဥပုသ်စောင့်တာဖြစ်လို့ အအေး မ ကြမ်းတဲ့ ရာသီမှာ ဘုရားခန်းထဲက ကော်ဇောပေါ်မှာ ပိတ်စ ခင်းပြီး အိပ်နိုင်ရင်တော့ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ် (ခပ်ပြင်းပြင်းကျင့်သူ) ဖြစ်မှာပေါ့။ □

မေ ၁၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်မြတ် ဘုရား၊

ဇန်နဝါရီ ၁၅ ရက်စွဲနှင့် အေအက်ဗီပီ သတင်းတစ်ပုဒ်အရ ဘင်္ဂလဒေ့စ် အသံသွင်းတိပ်ခွေမှာ ဘာသာရေးစစ်ပွဲ (Religious War) ဆင်နွှဲမည်ဟု ဆိုကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ တပည့်တော်သည် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဟူသောအသံကို ကြားရတိုင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖြစ်မိပါသည်။ ဘာသာ ရေးမှာ စစ်ပွဲဆိုတာ ရှိပါသလား။ ရှိကောရှိသင့်ပါသလား။ ဘာသာရေး ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာပါလဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ဘာသာရေးကို အ ကြောင်းပြု၍ စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် တိုက်တွန်းမှု လှုံ့ဆော်မှု ရှိပါသလား။ ဘုရားတပည့်တော် အလွန် သိချင်သော အကြောင်းအရာဖြစ်၍ သနား သောအားဖြင့် ဖြေကြားပေးပါ ဘုရား။

အောင်ထွန်းရွှေ၊ ဒုဗိုင်းမြို့

မုက္ခပါဌ်တွေကို ဖန်တီးသူ

ရှေးဦးလူတွေဟာ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုနဲ့ ကြုံစဉ်မှာ အား ကိုးရာ ရှာဖွေရင်း သစ်ပင် တောတောင် ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ ရေမြေ နေလ နက္ခတ်တာရာတွေကို ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတယ်။ စိတ်ကူးယဉ် ပုံဖော် ပန်းချီ ရုပ်တုတွေကို ပူဇော်ပသခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ကိုးကွယ်ကြရင်း အပူအအေး ရွှေ့ရှားမှု ရပ်တည်မှုစတဲ့ စွမ်းအင်တွေသာဖြစ်တဲ့ သဘာဝ ယန္တရားကြီးကို ဆက်ကာဆက်ကာ လည်စေတဲ့ စကြဝဠာ ကမ္ဘာမိုး မြေကို အုပ်စိုးပိုင်သသူ စူပါတန်ခိုးရှင်တစ်ဦး ဧကန်ရှိရမယ်လို့ စွဲလမ်း ပုံဖော်ရာကနေ အဲဒီ စိတ်ကူးထဲက တန်ခိုးရှင်ဟာ လူတွေရဲ့ နှလုံး အိမ်မှာ သံငါးမျှားချိတ်လို စူးဝင်သွားခဲ့ပါတယ်။

၄၆၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

လိုက်တယ်။ အဲဒီနောက် မင်းဝတ်စုံကို ကောင်းကင်သို့ မြောက်တင် လိုက်ရာမှာ ယဋိကာရဗြဟ္မာကြီးကပဲ ဒီဝတ်စုံကို ယူသွားပြီး ဗြဟ္မာ့ ပြည်မှာ ဒုဿစေတီ တည်တယ်၊ ရတနာမျိုးစုံနဲ့ တည်တယ်၊ ဆယ့်နှစ် ယူဇနာ မြင့်တယ် (ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ၊ ၂၂၂။ ထူပဝံသ၊ စာ ၁၆)။

အခါတစ်ပါး အဘိညာဉ် တန်ခိုးရှင် အရှင်ဘဒ္ဒဇိမထေရ်ဟာ ဗြဟ္မာ့ ပြည်က ဒုဿစေတီကို ထန်းတစ်ဖျား အမြင့်ရှိတဲ့ အရပ်ထိ လှူပြည် ကို တန်ခိုးနဲ့ ယူလာပြီး လူပရိသတ် ရဟန်းပရိသတ်ကို မြင်အောင် ပြဖူးသတဲ့ (မဟာဝံသ၊ ၃၃း၁၁)။

ကမ္မဇေတီ

နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေဆိုတာ ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇမိမာန် ကိုယ်စီမှာ နေကြတယ်။ ဗြဟ္မာတွေက ကာမစည်းစိမ်ကို မခံစားကြဘူး။ နတ် တွေကတော့ ကာမစည်းစိမ်ကို ခံစားကြတယ်။ နိမ္မာနရတီ နတ်တွေလို အချို့နတ်တွေဟာ ရှိမြဲစည်းစိမ်ထက် ပိုပြီး ခံစားလိုတဲ့အခါ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် စိတ်တိုင်းကျ ဖန်ဆင်းပြီး စည်းစိမ် ခံစားကြတယ်။ နတ်တို့ သနင်း သိကြားမင်းဟာ ဆင်စီးလိုတဲ့အခါ နတ်သားတစ်ယောက်က ဆင်လို ဖန်ဆင်းပြီး ပို့ဆောင်ပေးရတယ်။ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေရဲ့ သဘာဝက အဲဒီသဘောမျိုး ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗြဟ္မာပြည် နတ်ပြည်တွေမှာ လှူပြည်မှာလို ဓေတီကို အုတ်နှင့်တည်စရာ မလိုပါဘူး။ မိမိတို့ အလိုရှိသလို ရတနာမျိုးစုံနဲ့၊ ဒါမှ မဟုတ် ဣန္ဒြေဓိလာကျောက်နဲ့ လိုသလောက် အမြင့်ပမာဏနဲ့ ဖန်ဆင်း ပြီး အဲဒီ နိမ္မိတ (ဖန်ဆင်းထားတဲ့) ထူပထဲမှာ မင်းသိဒ္ဓတ်ရဲ့ သျှောင် ကေသာတွေ ဝတ်ရုံတွေကို ထည့်သွင်းပြီး ပူဇော်ကိုးကွယ်ကြတယ်လို့ ယူနိုင်ပါတယ်။ ကမ္မဇေတီလို့ ခေါ်နိုင်ကောင်းပါတယ်။

- ၁။ ဗြဟ္မာနတ်ပြည် ဓေတီတည် အုတ်သည် မလိုတည်း။
- ၂။ ကံကြောင့်ဖြစ်သည် စိတ်ဖြင့်တည် ဓေတီထွန်းသတည်း။ □

၁၂၇။ ဘာသာရေးကြောင့် ဘေးမဖြစ်သင့်

၄၆၉

သာကိုပဲ နှစ်သက်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဒီဝါဒရဲ့ ရှေးအကျဆုံး ပုံစံကို ပေါ့။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီဝါဒရဲ့သမိုင်းမှာ အတင်းအကြပ် ဘာသာသိမ်း သွင်းတာ ဘာသာရေး နှိပ်ကွပ်တာတွေ မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်လို့ပါပဲ’ လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။ နှစ်ခြင်းခရစ်ယန် ဘုန်းကြီးရဲ့သား နောင်အခါ လန်ဒန် ပါဠိအသင်းကို တည်ထောင်သူ ပါမောက္ခ ရှေးဇေးဗဒိကလည်း ‘ဗုဒ္ဓ ဝါဒီတွေရဲ့ ကြီးမြတ်အထက်တန်းကျမှု နှစ်ပရိစ္ဆေဒကို ရှည်လျားစေခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒသမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး ကျုပ် သိရသမျှ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေက အခြားမည်သည့် ဘာသာဝါဒီတွေကိုမှ အကြမ်း ဖက်ပြီး ဘာသာကူးပြောင်းခိုင်းတယ်ဆိုတဲ့ မှတ်တမ်း မရှိပါဘူး’ တဲ့။

ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေဟာ အဲဒီလို အတင်းအကြပ်ကိစ္စ မလုပ်တာ လဲဆိုရင် မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ‘လာလှည့် ရှုလှည့်၊ ကြိုက်ရင် ဆက်လုပ်၊ မကြိုက် ကိုယ့်သဘောပဲ’ ဆိုတဲ့ ဝါဒရေးရာ စိန်ခေါ်တဲ့ သဘောထားကြောင့်ပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာ စစ်ဆိုတာ လုံးဝမရှိ

ဗုဒ္ဓဝါဒမှာက မိမိတောပြောတာကို မယုံကြည်သူတွေအပေါ် တိုက်ခိုက်ဖို့ သတ်ပစ်ဖို့ လက်နက်ဆွဲကိုင်တယ် ဆိုတာမျိုးကို အင်မတန် ကြီးမား မိုက်မဲတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ်လို့ နားလည်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ လောကကို ရှုမြင်ပုံက ‘ဟေတု ပဋိစ္စ သမ္ဘုတံ၊ ဟေတု ဘင်္ဂါ နိရုဇ္ဈတိ = အ ကောင်း အဆိုးဆိုတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဟာ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရတာ၊ အကြောင်းချုပ်ရင် အဲဒါတွေ ငြိမ်းတပဲ’ လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

‘အကြောင်း’ဆိုတာ ငါမှငါပဲ ဆိုတဲ့ အတ္တလွန်ကဲမှု၊ စိတ်ဆိုး အပြိုး ကြီးမှုနဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရားမဲ့မှု ဆိုတဲ့ ကိုယ်တွင်း (အဇ္ဈတ္တ) စိတ်ခံစားမှုနဲ့ အဲဒီ ခံစားမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်အောင် လှုံ့ဆော်ပေးတဲ့ ပြင်ပ(ဗဟိဒ္ဓ) အခြေ အနေတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ယုံကြည်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုတဲ့ အမည်နာမ သို့မဟုတ် ဗုဒ္ဓဝါဒ ပန်ပွားရန်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ စစ်ပွဲဆို တာ မရှိနိုင်ဘူး။ ရှိလည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ လူမျိုးရေး စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး အရင်းခံနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေ ပါဝင်တဲ့ စစ်ပွဲမျိုးတော့ ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမကြောင့်တော့ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

၄၆၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဘာသာရေးမှာ စစ်ပွဲရှိသင့်သလား

ဒီအဖြေအတွက် ဗုဒ္ဓဝါဒကတော့ ရှင်းပါတယ်။ Absolutely No ပါပဲ။ ဖော်ပြပါ ကျမ်းမြတ်တွေကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာရေးအုပ်စုကြီး နှစ်ခုမှာပါတဲ့ ပညာတတ် မိတ်ဆွေနှစ်ယောက် မကကို ဒီမေးခွန်းမျိုး မေးဖူးပါတယ်။ အိရန်ကလာတဲ့ အင်ဂျင်နီယာ ဒုက္ခသည် တစ်ဦးရဲ့ အဖြေက ‘ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင် ခွင့်ပြုထားတာဖြစ်လို့ ကိုယ့်နိုင်ငံနဲ့ လူမျိုးကို ကျူးကျော်လာရင် စစ်ဆိုတာ တိုက်ရမှာပဲ’ တဲ့။

‘ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုး’ သီအိုရီက ယဉ်ကျေးမှု ဦးပိုင်းကာလကပင် ရှိနေခဲ့လို့ ဘာသာရေး အမြင်ထဲမှာ မထည့်လိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘာသာမတူ ယုံကြည်မှု မတူသူတွေကို အတင်းအကြပ် ဘာသာ ကူးပြောင်းခိုင်း၊ မရရင် ကွပ်မျက်ပစ်တဲ့ ရာဇဝင်တွေက အင်မတန် ရှည်လျားစွာ ရှိခဲ့တယ်။ ရှိနေတယ်။ မဟုတ်ပါလားလို့ ဆိုတော့ သူတို့ reason တွေ များစွာ ပေးကြပေမယ့် ဘုန်းကြီးကတော့ သူတို့အနေနဲ့ မေးခွန်း ကို ရှောင်လွှဲနေတယ်။ အကြောင်းပြချက် မမှန်ဘူးလို့ ခံစားနေမိတဲ့ အတွက် ဆက်မမေးဘဲ ဆိတ်ဆိတ်ပဲ နေခဲ့ပါတယ်။ □

အောင်မြင်သူ

To conquer oneself is a greater task than conquering others.

မိမိကိုယ်ကို မိမိ အောင်မြင်ရန်မှာ အခြားသူများကို အောင်မြင်ခြင်းထက် ပိုမို ကြီးမားသော လုပ်ဆောင်ချက် တစ်ရပ် ဖြစ်၏။

၁၂၈။ ဗြဟ္မာနတ်ပြည် ရေတီတည်

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။
ဗြဟ္မာနတ်ပြည် ရေတီတည် မည်သည့်အုတ်နှင့် တည်လိမ့်နည်း ဟု အမေးစကား ကြားသာ ကြားဖူးရာ အဖြေမသိဘဲ ဖြစ်နေပါသော ကြောင့် ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည် ဘုရား။

အရှင်ဝိမလသာရ

ရူဠာမဏိစေတီ

တောထွက်လာတဲ့ အလောင်းမင်းသိဒ္ဓတ်ဟာ အနောမာ မြစ်ကမ်းကို ရောက်တော့ ပါလာတဲ့ သန်လျက်နဲ့ ဥသျှောင်နှင့်တကွ ဆံထုံးကို အရင်းက ဖြတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီ သျှောင်ထုံးကို ‘ငါသည် ဗုဒ္ဓ ဧကန် ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဒီဆံပင် မြေကြီးပေါ် ပြန်မကျပါစေနဲ့’လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြီး မိုးပေါ်ကို မြောက်တင်လိုက်ရာမှာ သိကြားမင်းက ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာရဲ့ သျှောင်ကေသာကို တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ကို ယူသွားပြီး ရူဠာမဏိစေတီ တည်တယ်။ သုံးယူဇနာ မြင့်တယ်။ ရတနာခုနစ်ပါးနဲ့ တည်တယ် (ဗုဒ္ဓဝံသ-၄၊ ၃၂၂)။ မြင်းမိုရ်တောင်ရဲ့ ထိပ်မှာ ဣန္ဒုနီလာကျောက်နဲ့ တည်တယ်။ သုံးယူဇနာ မြင့်တယ် (ထူပဝံသ၊ စာ ၁၆။ ဒီဌာဝံသ ၃၅ ဂါထာ)။ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှာ တည်တယ်။ ယူဇနာသုံးဆယ် မြင့်တယ် (ဇိနာလင်္ကာရ-၆၊ စာ ၂၆၁)။

ဒုဿစေတီ

ပဒုမုတ္တရဘုရား လက်ထက်က အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းဟောင်း ဖြစ်ဖူးတဲ့ ဃဋိကာရဗြဟ္မာ (ဒီဗြဟ္မာက အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီးသား၊ ဂေါတမဗုဒ္ဓ လက်ထက်မှာ အဝိဟာဘုံမှာ နေတယ်။ သံ ၁၊ ၈၅။ မ ၂၊ ၂၄၂) ယူလာပြီး ဆက်ကပ်တဲ့ ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးထဲက သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံပြီး တောထွက်လာတဲ့ အလောင်းတော် မင်းသိဒ္ဓတ် ရဟန်းအသွင်ကို ယူ

၄၇၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၂၉။ လူတိုင်း အသုံးချတရား

မှန်မှန်ဖြောင့်ဖြောင့် တည်တည်တံ့တံ့ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ သွားနိုင်တဲ့ ခံနိုင်ရည် ရှိရင် ပါရမီဖြစ်တာပါပဲ။

မြေကြီးတူစွာ

မြေကြီးဟာ ကျလာတဲ့ ကောင်း မကောင်း နှစ်မျိုးကို အညီအမျှပြုပြီး ခံယူတယ်။ အနုမြူလုံး ဖောက်တော့လည်း မြေကြီးပေါ်မှာ။ ရနံ့လှိုင်တဲ့ ပန်းတွေ ကြွေကျတော့လည်း မြေကြီးပေါ်မှာ။ ပန်းနံ့သာပဲ ကျလာလား၊ မစင် အညစ်အကြေးပဲ ကျလာလား နှစ်မျိုးလုံးကို ဒီကမ္ဘာမြေက အညီ အမျှ ခံယူတယ်။ အဲဒီလိုပဲ ဘဝပတ်ဝန်းကျင်က ပေးအပ်တဲ့ အကောင်း နဲ့ အဆိုး သဘာဝနှစ်မျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့ ခံစားရတဲ့အခါ အဆိုးအပေါ်မှာ ပဋိပညာ = စိတ်ဆိုးခြင်း၊ အကောင်းကိုလည်း အနုနုယု = တွယ်တာ တပ်မက်ခြင်း မရှိဘဲ မြေကြီးလို မခွဲမခြား အညီအမျှထားတဲ့ ကျင့်စဉ် ဟာ ဥပေက္ခာပါပဲ။ ကဲ့ရဲ့ ပြစ်ဆိုသံ ကြားရင် ငြင်းပယ်ခြင်း၊ တုံ့ပြန် တွန်းကန်ခြင်း မရှိဘူး။ ချီးမွမ်းသံ ဂုဏ်ပြုသံတွေ ကြားရင်လည်း သာ ယာ ကြည်နူးပြီး တက်ကြွ မြောက်ကြွားခြင်း မရှိဘူး။ ကောင်းချင်တိုင်း ကောင်းနေပါစေ အနုနုယု မဖြစ်၊ ဆိုးချင်တိုင်း ဆိုးနေပါစေ ပဋိပညာ မဖြစ်ဘဲ ပုံမှန်ညီမျှပဲ ခံယူတယ်။

သိပ်ပြီး အောင်မြင်ကျော်ကြား ကြီးပွားတိုးတက်လို့ ချီးမွမ်းမြှောက် ပင့် ခံရတဲ့အခါ မြောက်ကြွ မြောက်ကြွ မဖြစ်ဘူး။ မြောက်ပင့်တဲ့ဖက် ကို မကပ်ငြိဘူး။ သိပ်ပြီး ကဲ့ရဲ့ ခံရတဲ့အခါလည်း စိတ်ဆိုး ဒေါသမဖြစ် ဘူး။ အလယ်ကပဲ သွားတယ်။ ကောင်းလည်း ပျက်တာပဲ၊ ဆိုးလည်း ပျက်တာပဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီး အကောင်းအဆိုးကို အညီအမျှပြုရင်း အစွန်း နှစ်ပါးကို ရှောင်တယ်။ မြင်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အထက်တန်းကို ရောက်သွားသူတွေဟာ အဲဒီ ပဋိပညာ အနုနုယု ဆိုတဲ့ အစွန်းနှစ်ဖက်ကို ရှောင်ပြီး ပန်းတိုင်ကို အရောက် တက်လှမ်းသွားကြတာ။

ဥပေက္ခာ ဩဝါဒ

ဘိက္ခုတို့၊ (မကြည်ညိုသူတွေက) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာ၏ အပြစ်ကို ပြောကြ လျှင် ရန်ပြီးဖွဲ့ခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း၊ စိတ်မကျေချမ်းခြင်း မဖြစ်ကြ

မရှင်လင်းတာ မေးလျှောက်ပါရစေ အရှင်ဘုရား။

သောက်ဆေးစားခြင်း ဆေးထိုးခြင်းတို့သည် ကိုယ်တွင်းရှိ ပိုးများကို သတ်ခြင်းဖြစ်ရာ ပိုးသေသည် ဖြစ်သောကြောင့် ပါဏာတိပါတကံ ဖြစ် မဖြစ် သိလိုပါသည် ဘုရား။

အရှင်ဝိမလသာရ

ပိုးမျိုးပေါင်း ရှစ်သောင်း

ဗုဒ္ဓနဲ့ ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး အချို့ဟာ ရေထဲက ပိုးတွေ သေမှာ စိုးလို့ ရေးဇွေမရှိရင် အိမ်သာတက်ပြီးတောင် ရေမသုံးဘဲ နေသတဲ့။ အဲဆိုရင် မလွန်လွန်းဘူးလား။ ဗုဒ္ဓဝါဒ မဇ္ဈိမပဋိဒါ သဘောထားအရတော့ တရားဓမ္မ တစ်ခုဟာ နေ့စဉ်ဘဝမှာ လူတိုင်း အသုံးချနိုင်ရမယ်လို့ သင် ကြားပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟာ ဒေဝဒတ် လှိမ့်ချတဲ့ ကျောက်တုံးနဲ့ ထိတဲ့အ တွက် ပဲ့ထွက်လာတဲ့ ကျောက်တုံးစ ထိခိုက်မိလို့ ရှင်တော် ဗုဒ္ဓရဲ့ ခြေမ တော်မှာ သွေးစိမ်း တည်တဲ့အခါ ဆေးဆရာကြီး ဇီဝကရုံ ခွဲစိတ် ကုသမှုကို ခံယူတော်မူတယ်။

အဲဒီလို ဆေးကုသမှု ခံယူတဲ့အခါ အနည်းဆုံးတော့ အနာမှာ မှီတွယ်နေတဲ့ ပိုးဆိုတဲ့ အရာတွေ ပျက်စီးမှာကို ဗုဒ္ဓ သိတော်မူပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဝဗ္ဗိကသုတ်အရ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ပိုးမျိုးပေါင်း ရှစ်သောင်း (အသိတိ ကိမိကုလသဟဿာနိ) ရှိတယ်လို့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဟော တော်မူထားလို့ပါပဲ။

ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ရင်

အမှန်တော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ ကိုယ်တွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ အဲဒီ ပိုးလို့ သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ်တဲ့ အရာတွေကို သတ္တဝါ သက်ရှိအနေနဲ့ ယူဆတော် မမူခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဆေးကုသမှုကို ခံယူတာပေါ့။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ကူးစက်တတ်ပြီး လူကို မကျန်းမာအောင် ဒုက္ခပေးတဲ့ ပိုးဆိုတာတွေ

၄၇၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ကို ဇီဝအခြေခံရှိတဲ့ ဆဲလ်အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအနေနဲ့ပဲ ယူဆသင့်ပါတယ်။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်မှာလည်း ပကတိ မျက်စိနဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ ပိုးကတော့ ရှိနေတာပဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ပိုးတွေ သေမှာကို စိုးရိမ်နေရင် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကိုတောင် လွတ်လွတ် လပ်လပ် စွန့်နိုင်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘုရားကြိုက်တဲ့ မဇ္ဈိမပဋိအနဲ့ပဲ နေလိုက်ပါ။ စာမျက်နှာ ၃၇၉ ပါ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို ပြန်ဖတ်ကြည့်ဖို့လည်း တိုက်တွန်းပါတယ်။ □

၁၃၀။ မြေကြီးလိုကျင့်

နိဝင်သာ ၂၆၊ ၂၀၀၉။

ဘုန်းဘုန်းဘုရား ... ရိုသေစွာ လျှောက်ထားခွင့်ပြုပါ အရှင်ဘုရား။
လောကမှာ လူတယောက်ကို ဥက္ခေယျပြုထားလိုက်တယ် ဆိုလို့ ရှိလို့ ရှိရင် အဲဒီလူနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ပါစေ ဘာမှ မပြောတော့ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်ပါတယ်။ မနှစ်သက်တော့တဲ့အတွက် ပစ်ထားလိုက်တဲ့ သဘောဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဥပေက္ခာဆိုတာ လုပ်ရခက်တဲ့ ပါရမီလို့လည်း ဆိုပြန်တယ်။ အဲဒါကို တပည့်တော် နားမလည်တော့ပါ။ ဥပေက္ခာပြုထားတယ် ဆိုတာနဲ့ ဥပေက္ခာပါရမီဆိုတာ ဘယ်လို ကွာခြားပါသလဲ .. ဖြေကြားပေးစေချင်ပါသည်။

ခင်ခင်ကြီး ... သာကေတ

ဥပေက္ခာပြုထား

အမြင်ကပ်လို့ မုန်းလို့ မနှစ်သက်လို့ ဥက္ခေယျပြုထားလိုက်တယ် ဆိုရာမှာ အဓိပ္ပာယ်က အဆိုးနဲ့ တုံ့ပြန်လာတဲ့ လောကအပေါ် အမုန်းခံစားချက်နဲ့ လက်လျှော့ အရှုံးပေးပြီး ဘာမှ မတုန်ပြန်ဘဲ ပစ်ထားလိုက်တယ်လို့

၁၃၀။ မြေကြီးလိုကျင့်

၄၇၁

နားလည်ရတယ်။ ဒါကြောင့် ‘ဥပေက္ခာပြု’ ဆိုရာမှာ ဒေါသ (စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်မှု) မြုပ်နေတယ်၊ ရှိနေတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ အကောင်းနဲ့ တုံ့ပြန်လာမယ့် လောကကိုတော့ အမြင်မကပ်ဘူး၊ ချစ်တယ်၊ ကြိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဥပေက္ခာပြု မထားဘူး။ ဂရုစိုက်မယ်၊ လက်ခံ သိမ်းပိုက်ထားမယ်ဆိုတဲ့ အနုနုယ (တပ်မက်၊ စွဲလမ်းမှု) သဘောကိုလည်း အဲဒီ စကားလုံးထဲမှာပဲ အလိုလို တွေ့ရပြန်တယ်။

အဲဒီလို ပဋိပညာနဲ့ အနုနုယ ရှိနေရင် ဥပေက္ခာပါရမီ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဥပေက္ခာ ပြုထားလိုက်တယ်လို့ ပြောဆိုတဲ့အခါ ‘ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်၊ ပစ်ထားလိုက်တယ်’လို့ သာမန်ပဲ နားလည်ရင် မရှုပ်တော့ဘူး။

ဥပေက္ခာပါရမီ

ဥပေက္ခာဆိုတဲ့ ပါဠိဝေါဟာရမှာ ဥပ နဲ့ ဣက္ခ လို့ ပုဒ်နှစ်ခု ပါတယ်။ ဥပ (သမံ ကတ္တာ) = အညီအမျှပြု၍၊ မခွဲခြားဘဲ။ ဣက္ခ = ရှုတယ်၊ မြင်တယ်၊ ခံယူတယ်။ အဓိပ္ပာယ်က လောဘနဲ့ တွယ်ကပ်ထားခြင်း ဒေါသနဲ့ ငြင်းပယ်ပစ်ခြင်း မရှိဘဲ၊ တစ်နည်း နှစ်သက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း မရှိဘဲ ခံယူတယ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ပါရမီဆယ်ပါးမှာ အခက်ခဲဆုံးနဲ့ အောင်မြင်ပြီး အထွတ်အထိပ် ပန်းတိုင်ကို ရောက်လိုသူတွေအဖို့ အလိုအပ်ဆုံး ကျင့်စဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာတွေကို တွယ်ကပ်ပြီး ဘာတွေကို ငြင်းပယ်သလဲ ဆိုရင် လောက လူသားတွေ ကြုံတွေ့ရမြဲ ဖြစ်တဲ့ အကောင်း အဆိုး ဘဝလောကခံတွေကိုပါပဲ။

လူ့ဘဝဆိုတာ သူသူငါငါ ပန်းခင်းလမ်းနဲ့ ခရောင်းလမ်း နှစ်မျိုးပေါ်မှာ တစ်လှည့်တစ်ပြန်စီ ပင်ပန်းကြီးစွာ လျှောက်နေကြရတာပါ။ အကောင်းကို တွေ့ရင် သာယာမက်မောပြီး တွယ်ကပ်ထားချင်တယ်။ အဆိုးကို တွေ့ရင် စိတ်ဆိုး ဒေါသဖြစ်ပြီး ငြင်းပယ်လိုတယ်။ ဥပေက္ခာ ကျင့်စဉ်အရ အဲဒီသဘော နှစ်မျိုးရဲ့နောက်ကို မလိုက်ဘဲနဲ့ အဲဒီနှစ်မျိုးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တူညီတဲ့ ခံစားမှုနဲ့ အလယ်က သွားရတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ အကောင်းနဲ့ တွေ့စေ မြောက်မသွားဘဲ၊ ဘယ်လောက်ပဲ အဆိုးနဲ့ တွေ့စေ စိတ်မပျက် လက်လျှော့ မသွားဘဲ သွားမြဲလမ်းကို

၄၇၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဥတ္တမကျော်က နှစ်သက်ပုံ မပေါ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဆရာတော်ရဲ့ အရှဲ့ တိုက်တတ်တဲ့ ဝမ်းတွင်းပါ ညဉ့်အတိုင်း တောင်တွင်းလာ တောလား ဥ ပုဒ်မှာ လအက္ခရာကို လှိုင်လှိုင်ကြီး သုံးပြလိုက်တာလို့ ယူဆရပါတယ်။

လ ကိုးလုံး အဓိပ္ပာယ်

အမှန်တော့ အဲဒီ လအက္ခရာတွေက အရှဲ့တိုက်တာထက် ပိုပြီး အထူး အဓိပ္ပာယ် မရှိနိုင်ပါဘူး။ လပြတ်၊ လဖြူ၊ လထစ် စသည်ဖြင့် ဆိုရာမှာ လနှင့် ပြတ်၊ လနှင့် ဖြူ၊ လနှင့် ထစ်ကို ရှေ့နောက်ပြန်ရုံ တွေလွဲလေး လှည့်စားပြီး အရှဲ့တိုက်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သ၊ လ၊ က အက္ခရာ တွေက မိတ်တူ စကားများဖြစ်လို့ လဲလှယ် သုံးနိုင်တယ်။ ဥပမာ ဖြစ် လတည်း = ဖြစ်သတည်း။ ဖြစ်လျှင်ကတည်း = ဖြစ်သတည်း။ လ အတွက် အထူးအဓိပ္ပာယ် မရှိ။ လ ဟာ စကားပို စကားမျှောင့်မျှသာ။ ဒါကြောင့် ဘီလူးသွားကို လဖြတ်တည်း စသည်ဖြင့် ဆိုရာမှာ ဘီလူးသွား ကို ဖြစ်လတည်း = ဖြစ်သတည်း စသည်ဖြင့် မှတ်ဖို့ပါ။

ဆရာတော်ရဲ့ တောလားဟာ စာ၊ စာပေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ စာဆိုကို ပေါ်လွင်စေတာရယ်၊ ဆရာတော် ခြယ်သထားတဲ့ ထူးခြားတဲ့ ဆေးပန်း ပန်းချီ လ-ကိုးလုံးရယ်ကြောင့် ယနေ့ထိ အဆင့်မြင့် တောလားကဗျာ အနေနဲ့ ရှင်သန်နေတာ ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

မှတ်မိတာလေးကို ပြောပြလိုက်ရလို့ ကျမ်းညွှန်း အတိအကျ မပေးလိုက်နိုင်တာကို ခွင့်လွှတ်စေချင်ပါတယ်။ □

မိရတ္တ ရူပံ အသုစိ၊ ရမန္တေ ယတ္ထ ဗာလိယာ။
ရူပံ၊ ဓာတ်လေးပါးဆောင် ဤရုပ်ကောင်သည်။ အသုစိ၊ ပင်ကိုယ် သူသဘောဝယ် မစင်ကြယ်ပါတကား။ မိ၊ စက်ဆုပ် ရှိရာဖွယ်သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စွတကား။ ယတ္ထ၊ ယင်းသို့ မစင်မကြယ် ထို့ ဖွယ်ဖြစ်သော ရုပ်ကောင်၌၊ ဗာလိယာ၊ ပညာအနွ အမိုက်မတို့သည်။ ရမန္တေ ဓမ္မ၊ လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ချိတ်၍ နေကုန်၏တကား။

(မဟာဗုဒ္ဓဝင် ၆း၂၊ စာ-၂၆)

၁၃၁။ လဥ လဖြုန်း လကိုးလုံး

၄၇၇

လင့်။ အမျက်ထွက် နှလုံးမသာ ဖြစ်ကြမည်ဆိုလျှင် သင်တို့မှာသာလျှင် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏။ သူတစ်ပါးတို့၏ စကားကောင်း စကားဆိုးကို(လည်း) သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်။ (စိတ်ထဲက အပြစ်မယူ ဘဲ) မဟုတ်သည်ကို မဟုတ် သည့်အတိုင်း ဖြေရှင်းရမည်။

ဘိက္ခုတို့၊ (ကြည်ညိုသူတွေက) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာ၏ ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း ပြောဆိုကြလျှင် သင်တို့သည် နှစ်သက် ဝမ်းသာခြင်းဖြင့် မြောက်ကြား တက်ကြွ မဖြစ်ကြလင့်။ ထောင်လွှား မြောက်ကြွ ဖြစ်မည်ဆိုလျှင် သင် တို့မှာသာလျှင် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏။ (စိတ်ထဲက မသာ ယာဘဲ) ဟုတ်သည်ကို ဟုတ်သည့်အတိုင်း ဝန်ခံရမည်။

ချမ်းသာဆင်းရဲ၊ သဘောကွဲလည်း၊ လက်စွဲချိန်ခွင်၊
လေးတူတင်သို့၊ ပုံပြင်နှုန်းယူ၊ မြေအတူလျှင်၊
လျစ်လျူဆောင်ဆောင်၊ အကျဉ်းထောင်လျက်၊
အမောင်စိတ်ဇော၊ ကြည်စေလသေး (ပါရမီ၊ ပိုဒ် ၁၄၂)။ □

၁၃၁။ လဥလဖြုန်း လကိုးလုံး

နိဝင်ဘာ ၂၇၊ ၂၀၀၉။

ဘုန်းဘုန်း ဘုရား၊

သမီးရဲ့ စာတမ်းအတွက် ရှင်ဥတ္တမကျော် တောလားကဗျာကို လေ့လာ နေပါသည်။ သမီး သိလိုသည်မှာ တောလားစာကိုယ်၏ အဆုံးမှာပါ သည့် အချစ်စာပိုဒ်ကိုးခုမှ ထူးခြားသည့် အသုံးအနှုန်းများနှင့် ပတ်သက် ပြီး စာဆို ရှင်ဥတ္တမကျော်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိလိုပါသည် ဘုရား။

ရွှေမိ Ithaca, NY

တောလားအချ စာပိုဒ်များ

စာဖတ်သူတွေ နားလည်နိုင်ဖို့ မေးခွန်းရှင် ပြောတဲ့ တောလားအချ စာပိုဒ် ကိုးခုဆိုတာကို အရင်ဆုံး ထုတ်နုတ်ပြပါရစေ။

- ... သီမျိုးခိုင်ညာ လပြတ်တည်း။
- ... ဘီလူးသွားကို လပြတ်တည်း။
- ... တောကြက်တောင်ပံ လပြန်တည်း။
- ... မုဆိုးချိုက လချောင်းတည်း။
- ... မိုးမှာရွှေကြယ် လဥတည်း။
- ... ရွှေဖောင်မြစ်ညာ လဆန်တည်း။
- ... တရားစားသို့ လထစ်တည်း။
- ... ပြုစုပျိုးထောင် လမွှေးတည်း။
- ... မြစွာဖြစ်လိမ့် လမှန်တည်း။

‘လဥတည်း၊ လပြတ်တည်း၊ လထစ်တည်း’ စသည်ဖြင့် ပဟေဠိ ဆန်ဆန် သို့မဟုတ် ဂါမ္မဒေါသ (စကားရိုင်း) ဖြစ်နေတဲ့ စကားလုံးတွေကို ထည့်သွင်းခဲ့တဲ့ စာဆိုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို မေးတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ အဲဒီ စကားလုံး အသုံးတွေက စာဆိုရဲ့ မွေးရာပါ ညဉ့်တစ်ခုကြောင့် နှလုံးသားထဲက အံကျလာခဲ့တာလို့ ပညာရှင်တို့ ဆိုတာကို မှတ်မိနေပါတယ်။ မောင်သုတ (ဗိုလ်ကြီး ဘသောင်း)ရဲ့ ‘ညီမလေးသို့ ပေးစာများ’၊ သို့မဟုတ် ဒဂုန်ဦးစန်းငွေ ရေးတဲ့ ‘မြန်မာစာ မြန်မာသဒ္ဒါ’ ဆောင်းပါးတွေမှာ ဖတ်ဖူးခဲ့တာ ဖြစ်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဣတ္ထိဗိဇံကို ရှိခိုးသူ

စာဆိုရှင်ဥတ္တမကျော်က မြန်မာ ၈၁၅ ခုနှစ်ဖွား၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်၊ မြို့လှလင်ရွာသား။ ငယ်စဉ်က တောင်တွင်းကြီးမြို့ ထူပါရုံဆရာတော် ဦးသီလာစာရဆီမှာ စာသင်တယ်။ ပါရမီတော်ခန်းပျို့ကို ရေးတဲ့ အရှင် သီလဝံသနှင့် ငယ်စဉ်အခါ စာအတူသင်ရတဲ့ ဆရာတူတပည့်။ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ် သာမဏောဘဝနဲ့ ‘ဣတ္ထိ ဗိဇံ အဟံ ဝန္တာမိ’လို့ ဘုရားရှိခိုးသတဲ့။ တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်က ‘မိန်းမအစေ့ကို ကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။’

သူများတွေလို ရိုးရိုး ရှိမခိုးဘဲ အဲဒီလို အရွဲ့တိုက်ပြီး ဘုရားရှိခိုးတာကို ဆရာဘုန်းကြီးက ခေါ်ယူစစ်မေးတဲ့အခါ ရှင်ဥတ္တမက ‘မယ်တော်မာယာ ဣတ္ထိမှ ဖွားမြင်တော်မူသော သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရားမျိုးစေ့ ဗီဇကို ရှိခိုးပါ၏’လို့ ကျမ်းကိုးတွေနဲ့ ဖြေရှင်းတယ်။ ဆရာဘုန်းကြီးက နှစ်သက်သွားပြီး ‘ငါ့တပည့် မောင်ဥတ္တမ ကျော်ပေစွဲ’လို့ ပြောဆိုရာကနေ နောင်အခါ ‘ရှင်ဥတ္တမကျော်’ လို့ အမည်နာမ တွင်သွားခဲ့သတဲ့။

ပါးရိုက် ဆွမ်းဖိတ်သူ

အသက် ၄၀ အရွယ် (သက္ကရာဇ် ၈၅၅) အင်းဝမြို့တော်ကို ကြွလာစဉ် မောင်ကျဘမ်းနဲ့ တွေ့တော့ အင်းဝမြို့မှာ ဆွမ်းဖိတ်လို့ ရနိုင်သလားလို့ မေးတဲ့အခါ ‘ဆွမ်းတစ်အုပ်မျှကို ဘယ်အိမ်မှာမဆို ပါးရိုက်ဖိတ်တော့ ရပါတယ်’လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အရှင်ဥတ္တမကျော်က အရွဲ့တိုက်တဲ့ အနေနဲ့ မောင်ကျဘမ်းရဲ့ ဇနီးကို ပါးရိုက်ပြီး ဆွမ်းဖိတ်တယ်။ မောင်ကျဘမ်းက စိတ်မာန်ဆိုးပြီး သူ့မယားကို ‘နင့်လင်စားဖို့ မြန်မြန်ချက်’လို့ ဆိုပြန်ရာ ဆွမ်းစားပြီးတဲ့အခါ ထပ်မံ အရွဲ့တိုက်ပြီး ‘ဟဲ့ ဒကာမ လာ၊ ငါ့နောက်လိုက်ခဲ့။ နင့်လင်က နင့်ကို ငါနဲ့ ပေးစားပြီးပြီ’လို့ ဆိုပြီး ဆွဲခေါ်သတဲ့။ မောင်ကျဘမ်းက သူ့မယားကို ပါးရိုက်မှု လက်ဆွဲမှုတွေနဲ့ သံဃာ့ရုံးမှာ တရားစွဲပေမယ့် အမှုသွားအရ အရှင်ဥတ္တမကျော်ကပဲ အနိုင်ရသတဲ့။ အရှင်ဥတ္တမကျော်မှာ အဲဒီလို အရွဲ့တိုက်တတ်တဲ့ ဗီဇညဉ်ရှိတယ်။

လ အသုံးအနှုန်း

အရှင်ဥတ္တမကျော် အင်းဝကို ရောက်လာချိန်မှာ အရှင်မဟာသီလဝံသနှင့် အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့ရဲ့ ပျို့ကဗျာတွေက ထီးပေါက် နန်းရောက် ရေပန်းစားနေတယ်။ သူတို့ရဲ့ ပျို့ကဗျာတွေမှာ ‘ကျင့်ချင်ရေသို့ လငတ်တည်း’ (ပါရမီ၊ အပိုဒ် ၇၂)။ ‘အခေါင်မြူတေ လထိတည်း (ယင်၊ အပိုဒ် ၁၂)။ တရားဆီမီး လညှိတည်း (ဆုတောင်းခန်း၊ အပိုဒ် ၂)။ သက်ရင့်မကြီး လမိတည်း (ကိုးခန်းပျို့၊ ပိုဒ် ၄၁)။ လူတွင်ဆူးသို့ လပုံတည်း (ယင်၊ ပိုဒ် ၉၂)။ အဲဒီလို နားလတ်တိုက်ဖွယ်ရာ လ အက္ခရာ အသုံးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စာရေးသူတွေကိုရော စာဖတ်သူတွေကိုပါ အရှင်

၄၈၀ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၃၇။ မဟာယာနရဟန္တာ

အရ ရဟန်းမိန်းမတွေပါပဲ) ကြက်သွန်ဖြူ မစားတာကို ထောက်ရှင် ထေရဝါဒ ဘိက္ခုနီဝိနည်းမှာ လာတဲ့ လလုဏသိက္ခာပုဒ် (ရဟန်းမိန်းမ တွေ ကြက်သွန်မစားရ ဝိနည်း) သူတို့မှာ ရှိပုံရတယ်။

တစ်မင်္ဂတစ်ဖိုလ်ကို ရှိဖို့ ရဟန်းဝိနည်းကို ကျင့်စရာမလိုဘဲ ငါးပါး သီလလောက် လုံရင် ဖြစ်နိုင်လို့ အိမ်ရာ မထောင်တဲ့ မဟာယာန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတွေဟာ အကယ်၍ အကျင့်မှန်ကို ရခဲ့ရင် အရိယာအဆင့်ကို ရောက်နိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။

ဝိပဿနာမှလွဲ၍

မဟာသတိပဋ္ဌာန သုတ်မှာ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးဟာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက် မှောက်ပြုဖို့ တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းပဲလို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော် မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာနဲ့ပဲ မဂ်ဖိုလ်ကို မျက် မှောက်ပြုနိုင်တယ်လို့ ထေရဝါဒတို့ ဆိုခွင့်ရှိပါတယ်။ □

၁၃၇။ ဗုဒ္ဓကျမ်းထွက် ခကြဝဠာပေး

ဒီဇင်ဘာ ၁၄၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော်ဘုရား၊

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည်။ ကမ္ဘာပျက်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သည်များ ရှိလျှင် သိလိုပါသည်။ ဖြေကြား ပေးတော်မူပါဘုရား။

ရိုသေလေးစားလျက်
ဝတ်ရည်ကျော်

ဒီဇင်ဘာ ၂၃၊ ၂၀၀၉။

ဆရာတော် အရှင်ဘုရား၊

အင်တာနက် ဝက်ဘ်ဆိုက်အချို့မှာ မဟာယာန ရဟန်းတွေ သီလရှင် တွေရဲ့ ဓာတ်တော်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ တပည့်တော် သိလို သည်မှာ မဟာယာန ရဟန်းတော်တွေ သီလရှင်တွေ ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင် ပါသလား၊ ဓာတ်တော်ကော ကျန်နိုင်ပါသလား။ ဝိပဿနာမှလွဲ၍ အခြား မည်သည့်နည်းနဲ့မျှ ရဟန္တာ မဖြစ်နိုင်ဟု မှတ်သားဖူးပါသည်။ မဟာယာန ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဓာတ်တော်အကြောင်း (ပါဠိ)ကျမ်းဂန်မှာ ပါ သလားဆိုသည်ကို သိလိုပါသည်။ နောက်တစ်ခုက ထေရဝါဒ (လူဥပါ သကာ) တွေက မဟာယာန ဘုန်းကြီးတွေကို ရှိခိုးသင့်ပါသလား။ ထေရဝါဒ ကျမ်းဂန်တွင်လာသော မဟာယာန ဝိနည်းများသည် ရဟန္တာ များနှင့် ပတ်သက်နိုင်သလား ဆိုသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည်။

ဦးတင်လျက် ရဲလင်း

မေးခွန်းကို မဖြေခင် ရဟန္တာ၊ ဓာတ်တော်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနှစ်ခုရဲ့ ထေရ ဝါဒက နားလည်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်သင့်တယ်။ အဲဒီ အဓိပ္ပာယ် အောက်မှာ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကို မိမိဖာသာ စဉ်းစားကြည့်နိုင်အောင် အတွေးစေတော့ ပေးလိုက်ပါတယ်။

ရဟန္တာ

ထေရဝါဒ ပါဠိကျမ်းဂန်တွေရဲ့ အာဘော်အရ ရဟန္တာဆိုတာ ဒိဋ္ဌိ (ငါ ကောင် သူကောင် စွဲလမ်း)၊ ဝိစိကိစ္ဆာ (ဓမ္မ၌ ယုံမှား)၊ ဒေါသ (စိတ်ဆိုး၊ စိုးရိမ်)၊ မာန (မာန်ထောင်)၊ လောဘ (တွယ်တာ၊ တပ်မက်)၊ မောဟ (သစ္စာကို မသိ)၊ ဣဿာ (မနာလို)၊ မစ္ဆရိယ (ဝန်တို)၊ ဥဒ္ဓစ္စ (ပျံ့လွင့်) စတဲ့ ကိလေသာ သံယောဇဉ်တွေကို အရဟတ္တမဂ်စိတ်နဲ့ နောက်တစ် ဖန် ပြန်မဖြစ်အောင် လုံးဝ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ မဂ်စိတ်နဲ့ မပယ်ရသေးပေမယ့် သမထ သို့မဟုတ် ဝိပဿနာကို အဆက်မပြတ် အားထုတ်လို့ အကုသိုလ်စိတ်တွေ နှစ်ပေါင်းများစွာ မဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်တိုင်ရော ပတ်ဝန်းကျင်ကပါ ရဟန္တာလို့ အထင်ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ သာယာတပ်မက်တာ၊ အပြင်းအထန် ရယ်ရွှင်တာ၊ မနှစ်သက်လို့ ပူဆွေး စိတ်ပျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာတာ၊ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့တာ၊ သူတစ်ပါး အကျိုးမဲ့ ဖြစ်အောင် ပြောဆိုတာ၊ ဘုရားနဲ့ တရားကျမ်းဂန်တွေ ဝိနည်းသိက္ခာတွေကို မရိုသေတာ၊ ကိုယ်လက်ဣန္ဒြေ မတည်ငြိမ်တာတွေ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ငြိမ်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင် အဓိမာန (မဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီလို့ထင်ခြင်း) ဖြစ်နေတတ်တယ်။

ဓာတ်တော်

မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ရုပ်အလောင်းတော်ကို မိရှိပြီးတဲ့အခါ သရီရတွေ (သရီရနိ) ပဲ ကျန်တယ်လို့ မူရင်းပါဠိတော် (ဒီ ၂၊ ၁၃၄)မှာ ဆိုတယ်။ သရီရတွေ (သရီရနိ)ဆိုတာ ဓာတ်တော်တွေပါပဲ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၉၆)။ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေ ဖြစ်တဲ့ အရိုးတွေကိုပဲ ‘သရီရတွေ’ လို့ ဆိုတာပါ (ဒီ-ဋီ ၂၊ ၁၉၉)။ ဒါကြောင့် ဓာတ်တော်တွေဆိုတာ အမှန်တော့ ‘အရိုးတွေ’ ပါပဲ။ မီးရှိပြီးနောက် ကြွင်းကျန်တဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ အရိုးတော်တွေက သက်တော်ရှိစဉ်က အဓိဋ္ဌာန်ထားခဲ့လို့ အလုံးလေးတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ ဗုဒ္ဓဓာတ်တော် ဆိုတာ အဲဒါပါပဲ။

အဂ္ဂသာဝကကြီး နှစ်ပါးအပါအဝင် အခြားသော ရဟန္တာတွေရဲ့ ဓာတ်တော်တွေကတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓလို မဟုတ်ဘဲ ပကတိ အရိုးအတိုင်း ပါပဲလို့ မဟာစည် ဆရာတော်ကြီးက ကိုယ်တိုင် ဖူးတွေ့ရတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ရဲ့ ဓာတ်တော်တွေကို ကိုးကားပြီး မိန့်ပါတယ် (သလ္လေ့သုတ်တရား၊ အင်္ဂလိပ်ပြန်၊ စာ - ၃၆)။

အကဲဖြတ်နိုင်တယ်

ဘုရား ရဟန္တာတို့ရဲ့ သင်္ဂြိုဟ်ကြွင်း အရိုးတော်တွေကို လောကရဲ့ ရှိသေစရာ ပူဇော်ဖွယ် အနေနဲ့ ဓာတ်တော်လို့ သတ်မှတ်တယ်။ သာမန်

ပုထုဇဉ် ရဟန်း သို့မဟုတ် လူတွေရဲ့ အရိုးကတော့ အရိုးပဲပေါ့။ အဲဒီလို ခွဲမှတ်လိုက်ရင် ဓာတ်တော်လို့ သုံးနှုန်းနိုင်ဖို့ ရဟန္တာ ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း အပေါ်မှာ တည်နေတယ်။ ထေရဝါဒအလိုအရ ရဟန္တာဆိုတာ ဖော်ပြပြီး အဓိပ္ပာယ် အတိုင်းပါပဲ။

သတင်းမှာ ဖော်ပြတဲ့ ဓာတ်တော်ရှင်တွေနဲ့ မကွယ်လွန်မီက အတူသွားလာ နေထိုင်ဖူးရင် သူတို့ရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရင့်ကျက်မှု အဆင့် အတန်းကို အမှန်အတိုင်း အကဲဖြတ်နိုင်မှာပါ။ အဲဒီလောက် လူအများ ကြည်ညိုခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ထူးခြားပြီး ရင့်ကျက်တဲ့ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်မှုတွေ ရှိမယ်လို့တော့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အကျိုးမယုတ်နိုင်

မဟာယာန ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ဂိုဏ်းကွဲတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဂျပန်က ဂျိဒိုရှင်ဂိုဏ်းဝင် မဟာယာန ဘုန်းကြီးတွေက စီးပွားရေးလုပ်၊ အိမ်ထောင်ပြု၊ အရက်သောက်တယ်။ အဲဒီလို ဘုန်းကြီးတွေတော့ မည်သည့်နည်းနဲ့မျှ ရဟန္တာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အိမ်ထောင်သားမွေး မပြုဘဲ (အနည်းဆုံး) ငါးပါးသီလရှိတဲ့ မဟာယာန ရဟန်းမျိုးလည်း ရှိတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ သမထနည်းနဲ့ စွဲစွဲ မြဲမြဲ တရားအားထုတ်ရင် ကိလေသာတွေ တဒန်ငြိမ်းလို့ အပြောအဆို ကိုယ်လက်ဣန္ဒြေ တည်ငြိမ်တာကြောင့် လူအများက ရဟန္တာလို့ အထင်ခံရနိုင်တယ်။ တကယ် ဟုတ်မဟုတ်တော့ ကိုယ်တိုင်ပဲ သိကြမှာပေါ့။

ကိလေသာကို မဂ်စိတ်နဲ့ မပယ်သတ်နိုင်လို့ ပုထုဇဉ်အဆင့်ပင် ရှိနေသေးပေမယ့် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို စိတ်ထဲမှာ ကြည်ညိုပြီး အရိုအသေပြုမိသူ တစ်ယောက်အဖို့ အကျိုး မယုတ်တန်ရာပါဘူး။

မဟာယနဝိနည်း

မဟာယာန ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဓာတ်တော်အကြောင်း ထေရဝါဒ (ပါဠိ) ကျမ်းဂန်မှာ မတွေ့ဖူးပါ။ ထေရဝါဒ ကျမ်းဂန်မှာလာတဲ့ မဟာယာနဝိနည်းဆိုတာမျိုးလည်း မရှိဘူး။ ဆိုနိုင်တာက မဟာယာနရဟန်းတွေ ရဟန်းမိန်းမတွေ (မြန်မာတို့ သိတဲ့ မဟာယာန သီလရှင်ဆိုတာ သူတို့အလို

၁၃၅။ ရဟန္တာရဲ့ ထူးခြားချက်

ဒီဇင်ဘာ ၂၁၊ ၂၀၀၉။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

(၁) ရဟန္တာတို့၏ အရိုးဆက်သည် ချိတ်ဆက်လော တေ့ဆက်လောဟူ သည်ကို သိလိုပါသည်။

(၂) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ သုတ်လွတ်ခြင်း ရှိမရှိ သိလိုပါသည်။ ပါရာဇိက ဝတ္ထုများ၌ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်များ သုတ်လွတ်သေးဟု တွေ့ရပါသည်။

ရိုသေလျက် ရဲမင်း

(၁) အရိုးဆက်ပုံ သုံးမျိုး

ကျမ်းဂန်မှာ အရိုးဆက်ပုံ သုံးမျိုး ဖော်ပြတယ် -

၁) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အရိုးက ကွင်းဆက်၊ သံခြေကျင်း ဆက်သလို (သင်္ခလိကာနိ ဝိယ)။

၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓတို့ရဲ့ အရိုးက ချိတ်ချက်၊ ချွန်းချိတ်ချင်း ဆက်သလို (အင်္ဂုသကာနိ ဝိယ)။

၃) ကျန်လူတွေ အားလုံးရဲ့အရိုးက တေ့ဆက်၊ ထိပ်တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ထိပြီး ဆက်တယ် (ကောဠိယာ ကောဠိ အာဟစ္စ) (ဒိ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၆၅)။

ဒီအဋ္ဌကထာ ကျမ်းစာတော် အရဆိုရင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓနဲ့ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓက လွဲရင် ကျန်အားလုံးရဲ့ အရိုးဟာ တေ့တွဲ တွဲထားတဲ့ တေ့ဆက် တေ့လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ အဲဒီတေ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဂ္ဂသာဝကတွေ ဖြစ်တဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့ရဲ့ အရိုးတွေလည်း သာမန် လို တေ့ဆက်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရဟန္တာတွေရဲ့ အရိုးတွေဟာ တေ့ဆက် ဖြစ်ကြောင်း မှတ်နိုင်ပါတယ်။

ပျက်ခြင်း ဖြစ်ခြင်း

‘ကာလ ကြာမြင့်၍ နေ့ခုနစ်စင်း ထွက်ပေါ်လာသောအခါ ဤမဟာ ပထဝီ မြေနှင့် မြင်းမိုရ်တောင်သည် မီးတောက် မီးလျှံဖြင့် လောင်ကျွမ်း ၏။ မီးတောက် မီးလျှံသည် လေဟုန် ပင့်တင်သဖြင့် မြဟ္တာပြည်တိုင် အောင် တက်၏။ လောင်ကျွမ်းသွားသော ဤမဟာပထဝီမြေနှင့် မြင်း မိုရ်တောင်၏ ပြာကိုမျှ မီးသွေးကိုမျှ မမြင်ရတော့ချေ။ ... ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးရော မြင်းမိုရ်တောင်ပါ လောင်ကျွမ်း ပျက်စီးကုန်လတံ့၊ ဘာတခု မျှ မရှိကုန်တံ့ (အံ ၂၊ ၄၇၆)။’

‘လောက ပျက်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာ ဘဿရ(ဗြဟ္မာ)ဘုံ၌ ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ထိုဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိတိလျှင် အစာရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ... ရှည်သောကာလ လွန် လတ်သော် ဤလောကသည် ဖြစ်တည်၏။ လောက ဖြစ်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံမှ စုတေ၍ ဤလူ့ ဘုံသို့ လာကုန်၏။ သူတို့သည် ဤလူ့ဘုံ၌ ဥပစာရ ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိတိလျှင် အစာရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏ (ဒီ ၃၊ ၆၉)။’

ဖြစ်ပျက် ကာလ

‘ကမ္ဘာ၏ အသင်္ချေယျကပ် လေးမျိုး ရှိ၏။ (၁) သံဝဋ္ဋကပ် = ပျက်ဆဲ ကမ္ဘာ။ (၂) သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိကပ် = ပျက်ပြီးအတိုင်း တည်နေဆဲ ကမ္ဘာ။ (၃) ဝိဝဋ္ဋကပ် = ဖြစ်နေဆဲ ကမ္ဘာ။ (၄) ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယိကပ် = ဖြစ်ပြီး နောက် တည်နေဆဲ ကမ္ဘာ။ ဤကပ်လေးမျိုး၏ အချိန်ကာလကို ဤမျှ လောက်သော နှစ်ပေါင်း အရာ အထောင် အသိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး ရှည်တယ်လို့ ရေတွက်ရန် မလွယ်ကူ (အံ ၁၊ ၄၆၀)။’

ကမ္ဘာပျက်နေတဲ့ အချိန်၊ အပျက်အတိုင်း ကမ္ဘာသစ်တစ်ခု မဖြစ် သေးဘဲ တည်နေတဲ့အချိန်၊ ကမ္ဘာဖြစ်နေတဲ့အချိန်၊ ကမ္ဘာဖြစ်ပြီးနောက် တည်နေတဲ့ အချိန်တွေဟာ နှစ်ပေါင်း သန်းပေါင်းများစွာ ကြာတယ်လို့

ယေဘုယျ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဖော်ပြပြီး စကားရပ်တွေက ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက် ဆိုထားတာ ဖြစ်လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ နှုတ်ထွက် စကားတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ မပျက်မီ

ဗုဒ္ဓရဲ့ နှုတ်ထွက် စကားတွေကို အဓိပ္ပာယ်မှန် ကောက်ယူပြတဲ့ကျမ်းကို အဖွင့်ကျမ်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဋ္ဌကထာကျမ်းတွေ၊ ဋီကာကျမ်းတွေပေါ့။ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့ မူရင်းပါဠိတော်ကို ဖွင့်ရင် အဋ္ဌကထာ၊ အဲဒီ အဋ္ဌကထာကို ထပ်ဖွင့်ရင် ဋီကာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ အဖွင့် ကျမ်းတွေမှာ ဖော်ပြပြီး သုတ္တန်တွေကို အခြေခံတဲ့ ဗုဒ္ဓဓေတ် cosmology (စကြဝဠာဗေဒ)ကို ဖော်ပြတာတွေကို ဆက်ပြီး အနည်းငယ် ပြောပြပါမယ်။

ကမ္ဘာပျက်ချိန် မရောက်မီ နှစ်တစ်သိန်းလောက်က နတ်တွေရဲ့ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် လူတွေ ကောင်းမှုပြု၊ ဈာန်တွေ ပွားကြလို့ ကမ္ဘာပျက် ရာမှာ မပါနိုင်တဲ့ အာဘဿရစတဲ့ အထက်ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေမှာ ဖြစ်ကြတယ်။ ငရဲဘုံသားတွေလည်း အပရာပရိယ ဝေဒနီယကုသိုလ်ကံ (ပြုထားဖူးတဲ့ ကုသိုလ်) ကြောင့် လွတ်မြောက်ပြီး ကင်းလွတ် ဘုံတွေကို ရောက်ကုန်တယ်။ ဒါကြောင့် ပျက်ခါနီးမှာ ဒီကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ လူ နတ် တိရစ္ဆာန်တွေ မရှိတော့ဘူး (ဝိသုဒ္ဓိ ၂၊ ၄၆)။ ဒါကြောင့် လူသားတို့ အနေနဲ့ ကမ္ဘာပျက်စဉ် ခံစားရနိုင်တဲ့ ဒုက္ခကို ကြောက်စရာ မလိုဘူး။

ပျက်ပုံ တည်ပုံ

ဒီကမ္ဘာမြေဟာ တစ်ချိန်မှာ မီးလောင်၊ ရေလွှမ်း၊ လေပြင်းတိုက် ဆိုတဲ့ ပျက်ပုံ သုံးမျိုးနဲ့ ပျက်စီးလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာပေါ်က လူသားတွေ လောဘ လွှမ်းမိုးလွန်းရင် မီးလောင်ပြီး ပျက်တယ်။ ဒေါသ အားကြီးရင် ရေလွှမ်းပြီး ပျက်တယ်။ မောဟ ထူပြောရင် လေပြင်းတိုက်လို့ ပျက်တယ်။ မီးကြောင့် ခုနစ်ကြိမ် ပျက်ပြီးတိုင်း ရေကြောင့် တစ်ကြိမ်စီ ပျက်တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ မီးရှစ်ကြိမ် ပြီးနောက် ၆၄ ကြိမ်မြောက်မှာ ရေအစား လေကြောင့် တစ်ကြိမ်စီ ပျက်စီးတယ်။ ပျက်ပြီးအတိုင်း နှစ်သန်းပေါင်း များစွာ ကြာပြီးနောက် ကမ္ဘာသစ် ဖြစ်ထွန်းချိန် ရောက်တဲ့အခါ ထု

ထည်ကြီးမားတဲ့ ရေက အရင်ဆုံး ဖြစ်တည်တယ်။ အဲဒီရေထုကို လေထုက ပတ်လွှမ်းထားတယ်။ တဖြည်းဖြည်း ရေတွေ လျော့သွားပြီး ကုန်းမြေတွေ ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီနောက် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ စုတေလာသူတွေ ရေပြင် မြေပြင်မှာ ငြိတွယ်ရာကနေ သက်ရှိတွေ စလာခဲ့တယ်။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂၊ ၅၂။ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၃၃)။

ဘယ်လို သိသလဲ

သမထဘာဝနာကို အဆင့်မြင်အောင် ပွားများရင် မည်သူမဆို ရနိုင်တဲ့ အဘိညာဉ် ငါးမျိုးထဲမှာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဆိုတာ ပါတယ်။ အတိတ်ဘဝတွေကို ကမ္ဘာနဲ့ချီပြီး မြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ထူးဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓ နဲ့ ဗုဒ္ဓသာဝကတွေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတွေအပြင် သာသနာပ ရသေ့တွေလည်း ရနိုင်တယ်။ စွမ်းရည်တော့ မတူကြဘူး။ သာသနာပ ရသေ့တွေက ကမ္ဘာပေါင်း ၄၀ လောက်ပဲ မြင်နိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ မြင်နိုင်စွမ်းက ကမ္ဘာပေါင်း ဘယ်မျှလို့ အကန့်အသတ် မရှိဘူး။ အလိုရှိသမျှ မြင်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၂၊ ၄၆)။

အဲဒီလို သိမြင်နိုင်တာကို အဘိညာဉ်ခန်းတွေမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဟောတော်မူထားတာတွေလည်း များစွာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖော်ပြပြီး စကြဝဠာ ဖြစ်တည်ပုံကို အဘိညာဉ်စွမ်းအင်နဲ့ သိမြင်ပြီး ဟောတော်မူခဲ့တာ ဖြစ်ကြောင်းပါ။ (စာမျက်နှာ ၂၈၇ မှာပါတဲ့ မေးခွန်းရဲ့ အဖြေကိုလည်း ဖတ်ကြည့်စေချင်တယ်။) □

လဋ္ဌကိကာဝိ ခေါ် အမ္မဋ္ဌ သကုဏိကာ သဂေ ကုလာဝဂေ ကာမလာပိနိ ဟောတိ။ သကံ ခေါ် ပနေတံ အမ္မဋ္ဌ သကျာနံ ယဒိံ ကပိလဝတ္ထု (ဒီ ၁၊ ၆၆)။
အမ္မဋ္ဌ .. ဘီလုံးငှက်မသည်ပင် ကိုယ့်အသိုက်၌ လွတ်လပ်စွာ အော်မြည်နိုင်၏။ အမ္မဋ္ဌ .. ကပိလဝတ္ထုသည် သကျလူမျိုးတို့ ပိုင်သော တိုင်းနိုင်ငံဖြစ်၏။

၄၈၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၃၆။ စေတီစောင့်

၄၈၅

အိမ်မက်ပေး၊ ကိုယ်ထင်ပြု ခံရတဲ့အတွက် ပဋ္ဌာန်းဆက် ရှိဖူးမယ်လို့ ယူဆရသူ) က အထူးရည်မှတ်ပြီး ကုသိုလ် ပြုလုပ်ပေးရင် ကျွတ်သွား နိုင်ပါတယ်။

အချိန် မကန့်သတ်ဘူး

ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်မျိုး (ပြိတ္တာဘဝမျိုး) ဖြစ်နေရင်တော့ စေတီကိုပဲ စောင့် စောင့်၊ သစ်ပင်ကိုပဲ ပိုင်ပိုင်၊ ကျွတ်လွတ်ဖို့အတွက် နောင်ဘုရား ပွင့်တဲ့ ထိ စောင့်စရာမလိုပါဘူး။ ကိုယ် (ဒီဘဝလူသား)က သူတို့ (ဘဝခြားနေ သူတွေ)ကို ကုသိုလ်အမျှ မဝေမိလို့ သူတို့က ကိုယ့်ကို သတိပေးလာတဲ့ အချိန်၊ သို့တုတ် ကိုယ်က နေ့စဉ်ကုသိုလ်မြဲလို့ ကိုယ်ပေးဝေတဲ့ ကု သိုလ်အဖို့ကို လိုချင်တဲ့ ဘဝခြားသူတွေက လာရောက် ဆိုစည်းမိလို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ သာဓုခေါ်နိုင်ခဲ့ရင် အချိန်မရွေး အဲဒီဘဝမှ လွတ် မြောက်သွားနိုင်ပါတယ်။ □

၁၃၇။ ဘုရားကျွန် ကျောင်းကျွန်

ဇန်နဝါရီ ၁၃၊ ၂၀၁၀။

မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
မြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းသံဃာသည် ကျွန်ကို အလှူခံနိုင်ပါသလား၊
မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံခေတ်က ဘုရားကျွန် ကျောင်းကျွန်များ အကြောင်းကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မြမြစိန် (သီရိပစ္စယာ)

ကျွန်ကို အလှူမခံကောင်း

‘လောက၌ ကုသိုလ်ဟု သမုတ်သော်လည်း ကုသိုလ်မမည်သော အလှူ အိန် ငါးမျိုးရှိ၏။ ယင်းတို့မှာ သေရေည် အရက်အလှူ၊ ကချေသဘင်

(၂) ရဟန္တာ သုက်မလွတ်

‘သတိဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် အိပ်ပျော်သော ရဟန်းအား သုက်လွတ်ခြင်း မရှိ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်ခြင်း ကင်းခိုက်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်တို့အား လည်း သုက်မလွတ်။ ရဟန္တာအား သုက်လွတ်ရန် အကြောင်းအခွင့် မရှိချေ (အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော ယံ အရဟတော အသုစိ မုစ္စေယျ (ဝိ ၃၊ ၄၀၉)’။ ဒီဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂ ပါဠိတော်အရ ‘ပါရာဇိက ဝတ္ထုများ၌ ရဟန္တာတွေ သုက်လွတ်သေးကြောင်း ဖတ်ရသည်’ ဆိုတဲ့ ဖော်ပြချက်မှာ အမှတ်မှားခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ပုဗ္ဗသေလိယနှင့် အပရသေလိယ(ဗုဒ္ဓဝါဒဂိုဏ်းကွဲ) ဂိုဏ်းသားတို့က ရဟန္တာတွေ သုက်လွတ်သေးတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ထေရဝါဒီတို့က ‘ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကာမရာဂကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးဖြစ်လို့ သုက် မလွတ်တော့ဘူး။ သမထဝိပဿနာကို အမြဲ အားထုတ်နေတဲ့ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရာဂကို ပယ်ခွာလို့ သုက်မလွတ်ကြဘူး။ လောကီ ဈာန်ရတဲ့ သာသနာပ ရသေ့သူတော်စင်တွေတောင် သုက်မလွတ်ဘူး (ကထာဝတ္ထု၊ ၁၃၃)’ဆိုပြီး အဲဒီ အယူအဆကို ပယ်တယ်။ □

၁၃၆။ စေတီစောင့်

ဇန်နဝါရီ ၅၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
သေပြီးသူသည် ဘုရားတွင် စောင့်သောသူ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရှိနိုင်ပါသ လား။ ရှိခဲ့လျှင် ထိုသူသည် မည်သည့် အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ပါသနည်း။ ထိုသူကို ကျွတ်လွတ်အောင် မည်သည့်ကုသိုလ် ပြုလုပ်ပေးရပါမည် နည်း။ နောင်ဘုရားပွင့်မှ ကျွတ်လွတ်မည်ဆိုတာ မှန်သလား။ ဖြေကြား ပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

မကြည်ပြာဝင်း၊ မကွေး။

ကိုယ်ဆန္ဒသာ

သေပြီးသူဟာ ဘုရား (ဆင်းတု သို့မဟုတ် စေတီ)မှာ စောင့်သောသူ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿီဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အခါ သရီရ အလောင်းတော် တစ်ခုလုံးကို ဌာပနာပြီး စေတီတည်တယ်။ စေတီတော်က ခုနစ်ယူဇနာလောက် မြင့်လို့ စေတီတော် ထီးတင်ပွဲကို လာကြတဲ့ လူတွေက ပန်းနံ့သာစသည်နဲ့ ပူဇော်လိုတဲ့အခါ စေတီစောင့် နတ်သား တစ်ယောက်က ပူဇော်သူတွေ ကြည့်နေစဉ်မှာပဲ သူတို့ရဲ့ ပူဇော်ရာ တွေကို စေတီတော်မှာ သတ်မှတ်တဲ့နေရာ အရောက် ယူသွားပြီး အလှူရှင်တွေ ကိုယ်စား ပူဇော်ပေးရတယ်။

အညတရ ဥပါသကာ တစ်ယောက်လည်း ပိတ်ဖြူစလေး တစ်ပိုင်းနဲ့ စေတီကို ပူဇော်မယ်ဆိုပြီး ရောက်လာရာမှာ အဲဒီစေတီစောင့် နတ်သားက သူ့ရဲ့ ပိတ်ဖြူစလေးကို ပေးပေးဆို ယူသွားပြီး စေတီပေါ်က လှမ်းချုံ လှူဒါန်းလိုက်တယ်။ ဒီဥပါသကာဟာ အဲဒီစေတီစောင့် နတ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ပုံကို ကြည့်လို လေးစားသွားပြီး ‘ငါလည်း အနာဂတ်မှာ ခုလို ဘုရားရှင်တွေရဲ့ စေတီကို စောင့်တဲ့နတ် ဖြစ်ရပါလိမ့်’လို့ ဆုတောင်းတယ်။ ဆုတောင်းအတိုင်းပဲ ကဿပဗုဒ္ဓရဲ့ သရီရ အလောင်းတော် ဓာတုစေတီကို စောင့်တဲ့ နတ်ဖြစ်တယ်။

စေတီကို စောင့်တဲ့ ကောင်းမှုကြောင့် ဂေါတမဗုဒ္ဓ လက်ထက်မှာ တော့ ဆင်ပေါက်ကလေးလို အင်မတန် ကိုယ်ခန္ဓာ ထွားကျိုင်းပြီး ကျစ်လစ်သန်မာတဲ့ အရှင်ဥပဝါဏမထေရ် ဖြစ်လာတယ်။ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး ဗုဒ္ဓရဲ့ မျက်နှာတော်ရှေ့က ထိုင်နေရာမှာ အရှင်မြတ်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကို နတ်တွေတောင် ထွင်းဖောက် မမြင်နိုင်လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓက အရှင်မြတ်ကို နေရာရွှေ့ ပေးရသတဲ့။ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၇၁)။

ဒီသာဓကအရ ခုခေတ်မှာလည်း စေတီစောင့်နတ်ဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းအထူး ပြုသူတွေ ရှိမယ်ဆိုရင် စေတီစောင့်နတ်ဆိုတာ ရှိနိုင်ပါတယ်။

အိပေမယ့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဓမ္မရဲ့ သဘောမှန်အရ သေသူတိုင်း ဘုရားမှာ စောင့်သူဖြစ်ရမယ် ဆိုတဲ့ သတ်မှတ်ချက်မျိုးတော့ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ။ ကိုယ်တိုင် ဆန္ဒမရှိရင် စေတီစောင့်နတ် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

မည်သည့် အမျိုးအစား

အင်းဝခေတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် တောင်ဖိလာဆရာတော်က ‘ဟိမဝန္တာရှိ ဂန္ဓမာဒနတောင် ပတ္တမြားဂူအနီး မဇ္ဈိမကနတ်ပန်းပင်၌ သက်တမ်းရှည် ဗုဒ္ဓဝါဒီ ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်ရလိမ့်’လို့ ဆုတောင်းဖူးပါတယ်။ အကြောင့် စေတီစောင့်နတ်ဆိုတာလည်း တောင်ဖိလာဆရာတော် ဖြစ်လိုတဲ့ ရုက္ခစိုးနတ် သဘောမျိုးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သစ်ပင်ကို စောင့်ရင် ရုက္ခစိုးနတ်၊ စေတီကို စောင့်ရင် စေတီစိုးနတ်လို့ ခေါ်နိုင်ကောင်းပါတယ်။ ယေဘုယျ အားဖြင့် ချမ်းသာပြည့်စုံတဲ့ နတ်ဖြစ်လို့ သုဂတိဘဝပါပဲ။

ဒီလိုနတ်မျိုးအတွက်တော့ လူတွေက ကျွတ်လွတ်အောင် လုပ်ပေးစရာ မလိုပါဘူး။ သက်တမ်းကုန်ရင် စေတီစောင့်နတ်ဘဝက စုတေပြီး သူ့ရဲ့ ကုသိုလ်ကံအတိုင်း နောက်တစ်ဘဝ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တောင်ဖိလာ ဆုတောင်းမှာ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒီ ရုက္ခစိုးနတ်’လို့ ဆိုတဲ့အတွက် ‘ဗုဒ္ဓဝါဒီ မဟုတ်တဲ့ ရုက္ခစိုးနတ်’ တွေလည်း ရှိနိုင်တာပေါ့။

ကျွတ်လွတ်အောင်

ဗုဿဘုရားရှင် လက်ထက်က ဘုရင့်ဝန်ထမ်းအချို့ဟာ ဘုရားမှူးရှိတဲ့ သံဃာတော်တွေကို ကပ်လှူဖို့ ပြင်ဆင်ထားတဲ့ ဆွမ်းဟင်းတွေကို ဦးဦးဖျားဖျား ခိုးပြီး ခူးခပ်စားသောက်မိကြလို့ ပြိတ္တာဖြစ်ရတယ်။ သူတို့ဟာ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ ဘဝတွေမှာ ကျင်လည်ပြီးနောက် ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ လက်ထက်မှာ အဲဒီတုန်းက ဘုရင်က ဗိမ္ဗိသာရဘုရင် ဖြစ်လာပြီး ဝန်ထမ်းတွေက ပြိတ္တာဘဝမှာ ဖြစ်ကြတယ်။ ယခင်ဘဝတုန်းက အဲဒီလို ပဋ္ဌာန်းဆက် ရှိခဲ့ဖူးလို့ ဒီဘဝမှာ ဗိမ္ဗိသာရရဲ့ အလှူအနုပြုလုပ် ပေးဝေတဲ့ ကုသိုလ်အမျှကို ရယူပြီး ပြိတ္တာဘဝက လွတ်မြောက်သွားကြတယ်။ (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁၊ ၆၄)။

ပြိတ္တာဆိုတာ မပြည့်စုံ မချမ်းသာတဲ့ ဒုဂ္ဂတိဘဝဖြစ်လို့ လူတို့ ပြုလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်အမျှကို စောင့်မျှော်ကြရတာ။ ဒီသာဓကအရ ပြိတ္တာအနေနဲ့ စေတီအနီးမှာ မှီခိုကပ်ပါး လုပ်နေရတဲ့ ပြိတ္တာဘဝဆိုရင်တော့ တစ်ယောက်ယောက် သို့မဟုတ် အထူး ပဋ္ဌာန်းဆက်ဖူးသူ (သို့မဟုတ်

၄၉၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၃၇။ ဘုရားကျွန် ကျောင်းကျွန်

၄၈၉

တောင်းမစားရင် နှုတ်ခမ်း

ဘုရားကျွန်တွေ ဘာကြောင့် တောင်းစားကြသလဲ ဆိုတာကိုတော့ ဆက်လက် လေ့လာရဦးမယ်။ နေထိုင်ရာမဲ့ homeless ဖြစ်သွားပြီး တောင်းစားရတယ်ဆိုတာ စွန့်စွန့်စားစား အလုပ်လုပ်လိုစိတ် မရှိဘဲ ဘဝကို လက်မြောက် အရှုံးပေးတဲ့ သဘောပါပဲ။ သားစဉ်မြေးဆက် ကျွန်သီးတော် ဖြစ်နေရာကနေ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နိုင်ငံရေး လူမှုရေးနဲ့ စီးပွားရေးအခြေအနေ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်တဲ့အခါ ခိုကိုးရာမဲ့ ဖြစ်သွားရာကနေ တောင်းစားတဲ့ ဘဝကို ရောက်သွားတယ်လို့ပဲ ယေ ဘုယျ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

မတောင်းစားရင် နှုတ်ခမ်းတယ်ဆိုတာကိုတော့ ကံကြမ္မာကို ယိုးမယ် ဖွဲ့တဲ့ အယူသည်းခြင်းသာ ဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီး လက်မခံပါဘူး။ □

၁၃၈။ ဂုဏ်တော်မှတ်စု

ဇန်နဝါရီ ၁၃၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

ဘုရားဂုဏ်တော် တရားဂုဏ်တော် သံဃာဂုဏ်တော်တို့၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဓမ္မအမေးအဖြေအနေဖြင့် ဖတ်ရှုလိုသည် ဖြစ်၍ ရှင်းပြပေး စေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဒကာ လှိုင်မျိုး၊ ခေတ္တ စင်ကာပူ။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ကိုးပါး

အရဟံ = ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား၊ စိတ် အညစ်အကြေး အားလုံး စယ်ကြယ်တော်မူသော မြတ်စွာ

အလှူ၊ နွားမအပေါင်း အလယ်၌ နွားလားဥသဘာကို လွှတ်သောအလှူ၊ ပန်းချီဆေးရေးအလှူတို့ ဖြစ်၏ (ပရိဝါ၊ ၂၃၁)။ ‘ပန်းချီ ဆေးရေး အလှူ ဆိုရာ၌ ကျောင်းဆောက်ရာမှာ ပန်းချီဆေးရေးအလှူကတော့ အပ်ပါ တယ် (ဝိ-ဋ္ဌ ၄၊ ၁၇၄)’။

‘ဒါန မမြောက်သော အလှူဆယ်မျိုး ရှိ၏။ ယင်းတို့မှာ - သေရည် အလှူ၊ ကချေသဘင်အလှူ၊ နွားလားဥသဘာအလှူ၊ မိန်းမအလှူ၊ ပန်းချီ ဆေးရေးအလှူ၊ အဆိပ်အလှူ၊ လက်နက်အလှူ၊ နှောင်အိမ် နှောင်ကြိုး အလှူ၊ ကြက် ခွေး ကြောင် စသော သားကောင်အလှူ၊ မမှန်သော ချိန်ခွင် အလေးစသည် အလှူတို့ဖြစ်၏’ (မိလိန္ဒ၊ ၂၇၀)။

‘မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို ခံယူခြင်း၊ မိန်းမငယ် ယော ကျားငယ်များ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်များကို ခံယူခြင်း၊ ကြက်ဝက် မြင်းဆင်တို့ကို ခံယူခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၏ (ဒီ ၁၊ ၆၁)’။

ဖော်ပြပါ ပါဠိတော်တွေအရ မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ တပည့် ရဟန်းသံဃာတွေ ဟာ ကျွန်ကို အလှူမခံကောင်းပါဘူး။

ရတနာသုံးပါးရဲ့ ကျွန်

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရာမှာ မိမိကိုယ်ကို ရတနာသုံးပါးအား အပ် နှံခြင်း (အတ္တသံနိယျာတန)ဆိုတာ ပါတယ် (အံ-ဋ္ဌ ၁၊ ၃၀၄)။ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ လက်ထက်မှာ ဝိသာခါ ကျောင်းအမကြီး ဖြစ်လာမယ့် အမျိုးသမီး ဟာ ကဿပဗုဒ္ဓ လက်ထက်က ကိကိမင်းကြီးရဲ့ သမီးအယ်ဆုံး ဖြစ် ခဲ့တယ်။ သူ့နာမည်က သံဃဒါသီ (သံဃာကျွန်မ) ဖြစ်ပါတယ် (ဓမ္မ ပဒ-ဋ္ဌ ၁၊ ၂၅၀)။ မိမိကိုယ်ကို အရိယာ သံဃာတော်ရဲ့ ကျေးကျွန် အဖြစ်ခံယူပြီး အလုပ်အကျွေးပြုတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။ ဒေဝါနိပိယ တိဿမင်းကြီးဟာ အိန္ဒိယက မဟာဗောဓိကိုင်းမြတ် သီဟိုဠ်ကိုရောက် ရှိပြီးနောက် အဲဒီဗောဓိကိုင်းကို ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ သုံးရက်တိုင်တိုင် ဗောဓိပင်တံခါးစောင့်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး နိုင်ငံတော်နဲ့ မိမိရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု အားလုံးကို ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို လှူဒါန်းခဲ့တယ် (မဟာဝံသ ၁၉၃၂)။ ဒီလုပ်ရပ်မျိုးဟာ နောင်အခါ အဆင့်မြင့် ဘာသာရေး လုပ်ဆောင်ချက်

နဲ့ လူဂုဏ်သိက္ခာ တန်ဖိုးအတွက် အထူးလုပ်ဆောင်မှု တစ်ရပ် ဖြစ်လာပြီး မင်း၊ မှူးမတ်၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ ကုန်သည်၊ လယ်လုပ် လူတန်းစားမရွေး မိမိကိုယ်ကို ရတနာသုံးပါးရဲ့ ကျေးကျွန်အဖြစ် ခံယူကြတယ်။ မဟာဒိဋ္ဌိက မဟာနာဂမင်း (အေဒီ ၆၇-၇၉)ဟာ မင်းကြီး၊ မိဖုရား၊ သားတော် နှစ်ယောက်၊ စီးတော် ဆင်နှင့် ထီးနန်းကို သံဃာတော်အား လှူဒါန်းပြီး ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ဖို့ အသပြာ တစ်သိန်း တန်ဖိုးနဲ့ သံဃာတော်များထံမှ ပြန်လည် ရွေးယူတယ် (မဟာဝံသ ၃၄း၈၆-၈၈)။

တစ်ချိန်က အဲဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘုရားကျွန် သံဃာကျွန်အဖြစ် လှူဒါန်းမှု ထင်ရှားခဲ့တယ်။

ဘုရားကျွန် အစ

အဲဒီအစဉ်အလာဟာ နောင်အခါ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ ကျွန်ကို လက်ခံတဲ့အထိ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပုံရတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဟာ တိုးတက်လာတဲ့အခါ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လည်း ဖြစ်ပေါ်လာလေ့ ရှိပါတယ်။ သမိုင်းသုတေသီတွေရဲ့ အလိုအရ မူလက ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ငြင်းဆိုတဲ့ ထေရဝါဒ ရဟန်းသံဃာဟာ အရေအတွက် များပြား တိုးတက်လာတဲ့အတွက် ကျင့်သုံးဆဲ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ် တစ်ချို့ကို ဘောင်အတွင်းက လိမ်မာပါးနပ်စွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လုပ်ခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဘုရင်မင်းတွေဟာ စစ်ရှုံးသံပန်းတွေကို သံဃာဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ကျေးကျွန်တွေအဖြစ် ဘုန်းကြီးကျောင်းကို လှူဒါန်းကြတယ် (မဟာဝံသ၊ ၄၄း၇၃)။ အဲဒီလို လှူဒါန်းတဲ့အခါ ဗုဒ္ဓဒေသနာအရ ရဟန်းသံဃာဟာ ကျွန်ကို လက်မခံကောင်းတဲ့အတွက် အလှူရှင်က ‘ကပ္ပိယကာရကကို လှူဒါန်းပါ၏။ အာရာမိက (အရာမစောင့်) ကို လှူဒါန်းပါ၏။ လို့ ဆိုပြီး သံဃာကို လှူဒါန်းရင် အပ်တယ် (မ-ဋ္ဌ ၂၊ ၁၁၃) လို့ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်နဲ့ မဆန့် ကျင်အောင် သတ်မှတ်ရပါတယ်။

အစေခံကို အိမ်ဖော်လို့ သုံးသလို ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာအရ သင့်တော်

တဲ့ ပေါဟာရတစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် အစစ်အမှန်က ကျွန်ကို အလှူခံခြင်း ပါပဲ။ ဝိနယအဋ္ဌကထာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၃၃)အရ အေဒီ ၅ ရာစုအချိန်က ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်တွေမှာ ကျေးကျွန်တွေ ရှိခဲ့တာကတော့ သေချာတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်ရဲ့ ကပ္ပိယကာရက၊ အရာမစောင့်အနေနဲ့ သားစဉ် မြှေးဆက် နှစ်ကာလတွေ ကြာလာတဲ့အခါ ဘုရားကျွန် ကျောင်းကျွန်ဆိုတာတွေ ဖြစ်သွားပုံရတယ်။

ပုဂံ ဘုရားကျွန်

ပုဂံ လေးထောင့်ကန် အရပ်က မင်းသမီး အစောကြွမ်းကျောက်စာမှာ ‘တြိလောကစန္ဒာ နာမ မဟာဒေဝီ သုံးလူလမိဖုရား တောင်ပြင်သည် သမီး အစောကြွမ်း သခင်သည် သံသရာဆိုးငြိမှု ထွက်ချင်ရကား ဤကောင်းမှု ဝန်ခပ်သိမ်းသောကာ (ဦးသား ၂ ယောက်) ပဉ္စင်း ငပြည့်စုံ ၁၊ ငနိုင်ငံ ၁၊ သားစဉ် မြှေးစဉ်လျှင် ဤရတနာသုံးပါးအား လှူသတေး။ အယင်းထိုမြို့ ငါလည်း ရတနာသုံးပါး ကျွန်တည်း’ လို့ ဆိုတယ်။

ဒီကျောက်စာအရ ပုဂံခေတ်မှာလည်း အရပ်သားတွေရော မင်းသား မင်းသမီးတွေပါ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ကျေးကျွန်အဖြစ် ခံယူကြောင်း သိရတယ်။ ကျန်စစ်သားမင်းရဲ့ မိဖုရား သမ္ဘူလတောင် ကျောင်းကျွန် မျိုးရိုးဖြစ်ကြောင်း အဆိုရှိတယ်။ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်သူမှန်ရင် ရတနာသုံးပါးရဲ့ အလုပ်အကျွေးပါပဲ။

ပုဂံခေတ်က ကျောင်းကျွန်၊ ဘုရားကျွန်၊ ပိဋကတ်ကျွန်တွေကို ကျွန်သီးတော်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အသီးအခြား အမြတ်ထားအပ်တဲ့ကျွန်လို့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်နိုင်ပါတယ်။ ရဟန်းသံဃာတွေရဲ့ ဆွမ်းချက် ဆွမ်းပြင် စတဲ့ အလုပ် အကျွေး၊ ဘုရားကျောင်းကန်အတွင်း မြေတူး မြက်ထွင်၊ ဆွမ်းတော် ပန်းတော်ကပ် စတာတွေကို ဆောင်ရွက်ရတယ်။ သူတို့ တွေကို ကျွန်ပိုင်ရှင်က ရွေးယူရင်၊ တန်ရာတန်ကြေး လှူဒါန်းရင် ကျွန်အဖြစ်က လွတ်တယ်။ ဒီပေမယ့် သက်သက်သာသာနဲ့ ကုသိုလ်ရ ဝမ်းဝတဲ့အလုပ် ဖြစ်လို့ ပုဂံခေတ်က ဘုရားကျွန် ဖြစ်ခြင်းကို ဂုဏ်ထူးတယ်လို့ ယူဆဟန် မတူဘူး။

၄၉၆ အရှင်ကေလာသ (USA) ဓမ္မအမေးအဖြေများ

- ဥပုသ်ပုဋ္ဌိပန္နော = ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်သော အရိယာသံဃာ။
- ဉာယပုဋ္ဌိပန္နော = နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရန် ကျင့်သော အရိယာသံဃာ။
- သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နော = ရှိသေမှုကို ခံယူထိုက်အောင် ကျင့်တော်မူသော အရိယာသံဃာ။
- အာဟုနေယျော = အဝေးမှ ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံယူထိုက်သော အရိယာသံဃာ။
- ပါဟုနေယျော = ဧည့်သည်တို့အတွက် စီမံထားသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူခံထိုက်သော အရိယာသံဃာ။
- ဒက္ခိဏေယျော = မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သော အရိယာသံဃာ။
- အဗ္ဗလိကရဏိယော = လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံထိုက်သော အရိယာသံဃာ။
- အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တိ လောကဿ = လောက၏ ကောင်းမှုပြုရာ အတုမဲ့ လယ်ယာမြေကောင်းနှင့် တူသော အရိယာသံဃာ။

အဓိပ္ပာယ်အချုပ်

စရဏနဲ့ ဝိဇ္ဇာကို ရအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်နေရင် သုပုဋ္ဌိပန္နောပါပဲ။ အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ကို ကျင့်ရင် ဥပုဋ္ဌိပန္နော။ (မိမိကို သူတစ်ပါး အထင်ကြီးအောင်၊ ဒကာဒကာမ ပေါ်အောင်လို့ သိမရှိဘဲ သီလရှိယောင်ဆောင်၊ စာမတတ်ဘဲ စာတတ်ယောင် ဆောင်ရင် ဖြောင့်စွာ ကျင့်သူ မဟုတ်လို့ ဒီအထဲ မပါနိုင်ဘူး။) သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာသုံးရပ်ကို ကြားမလပ်အောင် မပြတ်မစဲ အားထုတ်ရင် ဉာယပုဋ္ဌိပန္နော။ လူတွေရဲ့ အရှိအသေ ပြုတာကို ခံထိုက်အောင် မေတ္တာပို့ခြင်း ဂုဏ်တော်ပွားများခြင်းစတဲ့ ဘာဝနာ တစ်ခုခုနဲ့ နေရင် သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နော။

အထက်ပါ ဂုဏ်ရည် လေးမျိုးနဲ့ ပြည့် စုံပြီးဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထသံဃာ အမည်ရတဲ့ အရိယာ ဖြစ်ပြီးတဲ့ သံဃာနဲ့ ကျင့်ကြံဆဲ သမ္မတိသံဃာ နှစ်မျိုးသည် အာဟုနေယျ (အဝေးမှာ ယူဆောင်လာတဲ့ အလှူဝတ္ထုများကို ခံထိုက်ခြင်း စတဲ့ ကျန်တဲ့ ဂုဏ်လေးမျိုးနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။

၁၃၈။ ဂုဏ်တော်မှတ်စု ၄၉၃

- ဘုရား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာမှာ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = ဓမ္မကို ဆရာမရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ အကျင့်စရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- သုဂတော၊ အပြစ်ကင်းသော ဓမ္မကို ညွှန်ပြတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- လောကဝိဒ္ဓံ = သတ္တဝါ သင်္ခါရ ဩကာသ ဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ = အတုမရှိသူဖြစ်၍ မယဉ်ကျေးသော သတ္တဝါတွေကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား။
- သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ = နတ်လူဗြဟ္မာတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်သိ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိစေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ဘဂဝါ = ဘုန်းသမ္ဘာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

အဓိပ္ပာယ်အကျဉ်း

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဆိုရင် မင်းသိဒ္ဓတ်ဘဝနဲ့ ရသေ့အဖြစ်နဲ့ တုန်းကတော့ ဆရာတွေ ရှိဖူးတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သစ္စာလေးပါးကို သိတာက ဗောဓိပင်အောက်မှာ ကိုယ်ပိုင်အကျင့် လမ်းစဉ်နဲ့ သိခဲ့တာ။ ဒါကြောင့် ဆရာမရှိလို့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏမှာ ဝိဇ္ဇာနဲ့ စရဏ။ ပု၊ ဒါ၊ အာလို့ ဝိဇ္ဇာ သုံးပါးရှိတယ်။ ပု (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ) = အတိတ်ဘဝ ဖြစ်စဉ်တွေကို သိတယ်။ ဒိ (ဒိဗ္ဗစက္ခု) = အဝေးမှာ ရှိတာတွေကို သိမြင်နိုင်တယ်။ အာ (အာသဝက္ခ

ယ) = စိတ်အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ်စေတဲ့ဉာဏ်။ ဒါတွေ အားလုံးက နေရင်းထိုင်းရင်း အကုန်သိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ သမာပတ် ဝင်စားပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်မှ သိတာ။ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာကိုလည်း ဘာမှ မလုပ်ဘဲ ရတာ မဟုတ်ဘူး။ စရုဏကို ကျင့်လို့ ရခဲ့တာ။ စရုဏ(ကျင့်စရာ) က တော့ ၁၅ ပါးရှိတယ်။ သီလ စောင့်ထိန်းတာ၊ မျက်စိ နားနှာစတဲ့ ဣန္ဒြေကို ထိန်းသိမ်းတာ၊ အတိုင်းအတာနဲ့ ဆင်ခြင်ပြီးစားတာ၊ နိုးကြား တာ၊ ဟိရိ (အရှက်)၊ ဩတ္တပ္ပ (အကြောက်)၊ သုတ၊ ပညာ၊ ယုံကြည် ချက်၊ သတိ၊ လုံ့လ၊ ပထမဈာန်၊ ဒု တ စ ဈာန်။

သုတ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ဟုတ်မှန်၊ ကျိုးရှိ၊ သူတစ်ပါး မနှစ်သက်သော စကားကို အချိန်အခါ ကြည့်ပြီး မိန့်ဆိုတယ်။ ဟုတ်မှန် ကျိုးရှိ သူတစ်ပါးနှစ်သက်မှု အချိန်အခါမရွေး မြှောက်ဆိုတယ်။ မမှန် ကျိုးမဲ့ မနှစ်သက်၊ မမှန် ကျိုးမဲ့ နှစ်သက်၊ ဟုတ်မှန် ကျိုးမဲ့ မနှစ်သက်တဲ့ စကားတွေကို မြတ်ဗုဒ္ဓ မမိန့်မြှောက်ဘူး (မ ၂၊ ၅၅)။

လောကဝိဒ္ဓ = သတ္တဝါ သင်္ခါရ ဩကာသဆိုတဲ့ လောကသံမျိုးကို သိတယ်။ သတ္တဝါကို သိရာမှာ လူနတ်ဗြဟ္မာ ငရဲသား တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသုရကာယ် အမျိုးမျိုးတို့ရဲ့ ယခင် ယခု နောင် ဖြစ်စဉ်တွေကို သိ တယ်။ ဩကာသဆိုတာ ဘုံဌာန။ အပါယ် လေးဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ် ခြောက်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ နှစ်ဆယ်ဆိုတဲ့ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံကို သိမြင်တော်မူ တယ်။ အဲဒီ သတ္တ ဩကာသ ဆိုတာတွေက ရုပ်နာမ် အစုအဝေးကို ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ထားတာ။ အမှန်တော့ ရုပ်ကလာပ်စည်းတွေ နာမ် ကလာပ်စည်းတွေ ကုဋေပေါင်း များစွာနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာလို့ ပရမတ္ထ သဘာဝကို သိတော်မူတယ်။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါး

သုက္ခန္ဓာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော = အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံး၌ ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားတော်။

သန္နိဋ္ဌိကော = လက်တွေ့ကျင့် လက်ငင်းအကျိုးရသော တရားတော်။

အကာလိကော = အချိန်အခါမရွေး အကျိုးပေးသော တရားတော်။

ဧတိ ပဿိကော = လာပါ ကျင့်သုံးကြည့်ပါဟု အစမ်းသပ်ခံနိုင်သော တရားတော်။

ဩနေယျိကော = အမြဲတမ်း ဆောင်ထားရမည့် တရားတော်။

ပစ္စတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညျဟိ၊ ပညာရှိတို့သာ လက်တွေ့ သိမြင်နိုင် သော တရားတော်။

အဓိပ္ပာယ်အချုပ်

အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးမှာ ရှေ့စကားနဲ့ နောက်စကား ညီနေ တာ။ ဓမ္မကို နာယူကျင့်ကြံသူတွေကို အဆိပ်အတောက် ဖြစ်စေတဲ့ အ ယူအဆ အဓိပ္ပာယ်မျိုးတွေ တစ်ရွေးတစ်မျှ မပါဘူးလို့ အာမခံနိုင် တာဟာ သွာက္ခာတ ဂုဏ်ပါပဲ။

သူများက ဟောပြောလို့ ယုံလိုက်ရတဲ့ တရားမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူမဆို ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကျင့်မှ ရနိုင်တဲ့ တရားမျိုးဖြစ်လို့ သန္နိ-ဋ္ဌိက။ မဂ်လေးပါးကို ရပြီးတာနဲ့ ဖိုလ်လေးပါး မဂ်လေးပါးကို ရပြီး တာနဲ့ ဖိုလ်လေးပါး အကျိုးကို ချက်ခြင်းရလို့ အကာလိက။ မဂ်ဖိုလ်ကို အသာထား၊ ဒီတရားကို ကျင့်တာနဲ့ ကောင်းကျိုးတစ်ခုတော့ အခါမလင့် ရနိုင်လို့ အကာလိက။ စမ်းသပ် ခံနိုင်လို့ ဧတိပဿိက။ ဗုဒ္ဓ ရှင်တော် မြတ်က မိမိ ဟောကြားတဲ့ သတိပဋ္ဌာန် ကျင့်စဉ်ဟာ ဉာဏ်ထူးကိုရဖို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ငြိမ်းဖို့ သောက ပရိဒေဝကို လွန်မြောက်ဖို့ တစ်ကြောင်း တည်းသော လမ်းပဲလို့ ဟောပါတယ်။

လွယ်လွယ်နဲ့ ရနိုင်တဲ့ တရားမျိုး မဟုတ်၊ စိတ်ထဲမှာ စွဲနေ မြဲနေ အောင် ကြိုးစား အားထုတ်မှ ရနိုင်တဲ့ တရားမျိုးဖြစ်လို့ ဩပနေယျိက။ ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံလို့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ထူးကို ရသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေ ကိုယ်စီ ခံစားနိုင်တဲ့ တရား၊ တစ်ယောက်က အစားပြုပြီး ခံစား လို့ မရ၊ ခံစားနိုင်အောင် တစ်ယောက်ယောက်က ပြုပြင် ဖန်တီးပေးလို့ လည်း မရတဲ့ တရားမျိုး ဖြစ်လို့ ပစ္စတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညျဟိ။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ကိုးပါး

သုပ္ပဋိပန္နော = ကောင်းစွာ ကျင့်သော အရိယာသံဃာ။

ကောင်းတဲ့ လက္ခဏာ

အင်တာနက်မှာ အခမဲ့ ဘလောက်တွေ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွေ ဖန်တီးပြီး မြန်မာလို စာရေးခွင့် ရလာတာဟာ မြန်မာစာပေ တိုးတက်ဖို့ အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်လို့ ကောင်းပါတယ်။ စာဖတ်သူတွေက ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားပြီး ရှေးချယ် ဖတ်ရှုကြဖို့ပါပဲ။ အမည်နာမက အဓိက မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ဟာသူ ခေါ်ချင်ရာ ခေါ်ပေါ့။ သူ့စာကို ဖတ်ပြီး အမှားအမှန်ကို သိနိုင်ဖို့ ကိုယ့်မှာ ဆင်ခြင်တုံတရား ရှိဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

အိပေမယ့် လွတ်လပ်ပြီဆိုပြီး လမ်းပေါ်မှာ ဆေးခြောက် လှန်းသလို မသမာတဲ့နည်းနဲ့ ကိုယ့်ဘလောက် ကိုယ့်ဝက်ဆိုဒ်ကို လူလာအောင် လုပ်တာကိုတော့ အားမပေးပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘာသာကိုသာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသာအားလုံးရဲ့ အားနည်းချက်တွေကို ထောက်ပြပြီး ဟုတ်တာရော မဟုတ်တာပါ ရောသမယွေ ထားတာတွေ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ရှုတ်ချတဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ် ရာနှုန်းကတောင် နည်းချင် နည်းနေအုံးမှာ။ မေးခွန်းရှင် ပြောသလို ခုတော့ မြန်မာလိုလည်း အဲဒီလို ဘလောက်မျိုး ရှိလာပြီပေါ့။ ရှိနိုင်ကောင်းပါတယ်။ အိပေမယ့် ကိုယ့်နှလုံးသားမှာ ထည့်ထားရမှာက လောကမှာ စိန်ရွှေတို့ရဲ့ တန်ဖိုးကို မသိသူတွေ အများကြီးရှိသလို လေ့လာဆည်းပူးထားတဲ့ အသိပညာနဲ့ သိမြင်နားလည်ပြီး တန်းဖိုး ဖြတ်တတ်သူတွေလည်း အများကြီးပါပဲလို့။

၁။ ဘယ်လို တိုင်းတာမလဲ

Sam Harris ရေးတဲ့ The End of Faith ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကလေးကို ဖတ်မိပါတယ်။ ကမ္ဘာလောကကို ဖန်ဆင်းသူ တန်ခိုးရှင်ရဲ့ ရက်စက်ပုံတွေနဲ့ ဖန်းဆင်းရှင်ကို ဖန်ဆင်းသူဟာ လူမျိုးရေး နိုင်ငံရေး ပြင်းထန်တဲ့ လူတွေပဲ ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ကျမ်းစာထဲက စာပိုဒ်တွေကို အတိအကျ ကိုးကားပြီး ကြောင်းကျိုးပြ ဝေဖန်တဲ့ စာအုပ်ပါ။ စာအုပ်မှာ ညစ်ညမ်းစွာ ဆဲဆိုတာ အသားလွတ်ကြီး စွပ်စွဲတာတွေ မပါဘူး။ အကြောင့် သူများရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ရဲရဲတောက် ဝေဖန်တဲ့ စာအုပ်ပင် ဖြစ်ပေမယ့်

သကျတွေ ယူဆပုံ

မြတ်ဗုဒ္ဓ ကပိလဝတ္ထုမြို့မှာ သီတင်းသုံးစဉ်အခါ သာကီယတွေက ‘တရားထူးကို ရပြီးသူက ပိုမြတ်တယ်။ တရားထူးကို အရင်ရသူက နောက်မှ ရသူထက် ပိုမြတ်တယ်။ အကြောင့် ပုထုဇဉ်ဖြစ်တဲ့ ရဟန်း သာမဏေက အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရှိခိုးရမယ်’လို့ ငြင်းခုံကြတယ်။ ဒီတော့ မြတ်ဗုဒ္ဓက ‘လူ့အသွင်ဟာ ပူဇော်ခံ အရာဝတ္ထု မဟုတ်လို့ လူပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အနာဂါမ်ပင် ဖြစ်နေပေမယ့် ပြုသစ်စ ပုထုဇဉ် ရဟန်း သာမဏေကို ရှိခိုးရတယ်။ ဥဒေါင်းငှက်ဟာ ဟင်္သာငှက်ကို လိုက်မမိနိုင်သလိုပါပဲ (သုတ္တန်-၄၅ ၁၊ ၂၈၂)’လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

သံဃံ သရဏံ

ကြုံလို့ သံဃာဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ် မှတ်စုလေးကို ပေးလိုက်ပါအုံးမယ်။ ‘သံဃာဆိုတဲ့ ပုဒ်က သာမန်ဆိုရင်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အိပေမယ့် ဒီနေရာမှာ ဒက္ခိဏေယျသံဃာ = အရိယာ ဖြစ်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းနဲ့ သမ္မုတိသံဃာ = ပထုဇဉ် အရိယာ မခွဲခြားဘဲ သိမ်ဝင် ရဟန်း အားလုံးလို့ နှစ်မျိုး မှတ်ရမယ် (ကင်္ခါ-၄၅၊ ၈၅။ ကင်္ခါ-၄၆ကတောင်၊ ၁၃၁)’။

‘အမှန်တော့ သမ္မုတိသံဃာထဲမှာ ဒက္ခိဏေယျသံဃာလည်း ပါတာပဲ။ အိပေမယ့် သရဏဂုံထိုက်ခြင်း၊ ရှိခိုးပူဇော်ထိုက်ခြင်း၊ သံဃာနုဿတိ (သံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြုခြင်း)တွေမှာ အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လို့ ဒက္ခိဏေယျ သံဃာအနေနဲ့ သီးခြား မှတ်ရတာပါ။ ပုထုဇဉ်သံဃာဟာ ပုညဓေတ္တ (ကောင်းမှုပြုရာဌာန) ဖြစ်ပေမယ့် အနတ္တရ (အတုမဲ့)တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး (ပရမတ္ထဒီပနီ၊ ၁၄)။

‘သရဏဂုံ၊ ရှိခိုးခံ၊ သံဃာဂုဏ် နေရာမှာတော့ ရဟန်းကိုပဲ သံဃာလို့ ယူရမယ်။ ပုဂ္ဂလိကအလှူရဲ့ အလှူစင်ကြယ်မှု (ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိ) ဖြစ်ရာမှာတော့ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် လူ သာမဏေကိုလည်း ယူနိုင်ပါတယ်။ သံဃိကဒါန (သံဃာကို ရည်ညွှန်းတဲ့အလှူ) ထဲမှာတော့ ရဟန်းတွေကိုပဲ သံဃာကို ယူရတယ် (အနုဒီပနီ၊ ၂၇)’။

၄၉၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဆက်၍ ဆွေးနွေးပါကုန်

ပရမတ္ထဒီပနီနဲ့ အနုဒီပနီကျမ်းပြု လယ်တီဆရာတော်ကြီးရဲ့ အလိုအရ ‘သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ’ထဲက သံဃအရမှာ အရိယာ ဖြစ်ပြီးတဲ့ လူတွေ မပါနိုင်ဘူး။ ဒီပေမယ့် အရိယာ လူပုဂ္ဂိုလ်ကို လူအိန်းရင် အဲဒီအလှူတာ စင်ကြယ်တဲ့ အလှူဖြစ်ပါတယ်တဲ့။

ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ဒီမှတ်စုလေးနဲ့ အစဖော်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ပညာ ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တွေ ဆက်လက်ပြီး သုတေသနပြုပါကုန်။ □

၁၃၉။ ဝက်ဘလောက် ကုန်းကောက်လို့မကုန်

ဇန်နဝါရီ ၁၃၊ ၂၀၁၀။

ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

ယခုတလော အင်တာနက် စာမျက်နှာများတွင် တရားဓမ္မနှင့် ပတ်သက် ပြီး ဝက်ဘ်ဆိုက်နှင့် ဘလော့ဂ် တော်တော်များများ တွေ့မိပါသည်။ တော်တော်များများမှာ အလကားရ (ငွေမကုန်)သော ဝက်ဘ်ဆိုက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မဥပဒေ၊ တရားဓမ္မကို ဆန်းစစ်တိုင်းတာခြင်း စသော အမည်နာမဆန်းများဖြင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လက်လွတ်စပယ် ပြောဆိုနေ သည်ကို ဖတ်ရှုရပါသည် ဘုရား။ တပည့်တော် သိလိုသည်မှာ -

- ၁။ တရားဓမ္မများကို မည်သို့ တိုင်းတာနိုင်ပါသလဲ ဘုရား။
- ၂။ သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ တရားဓမ္မကို စော်ကားမိ လျှင် မည်သို့ အပြစ်ရနိုင်ပါသနည်း ဘုရား။
- ၃။ ဓမ္မကို စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ လိုရာဆွဲ လက်လွတ်စပယ် အသုံးပြုသူများ

၁၃၉။ ဝက်ဘလောက် ကုန်းကောက်လို့ မကုန် ၄၉၉

အား ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက မည်သို့ ဆုံးမတော်မူပါသနည်း ဘုရား။

တပည့်တော်သည် လူတစ်ဦးစီ၏ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်ကို အကြွင်းမဲ့ ထောက်ခံပါသော်လည်း ဗုဒ္ဓဓမ္မကို ယင်းသို့ လက်လွတ် စပယ် ရေးသားသည်ကို မရှုမိမ့်နိုင်ပါ။

ကရုဏာရှေ့ထားပြီး ရှင်းပြပေးတော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

ရိုသေလျက် ကိုဝင်းမင်း

ထင်ပေါ်လိုခြင်းရောဂါ

ပုထုဇဉ်မှန်ရင် သူသူ ကိုယ်ကိုယ် ရူးသွပ်တဲ့ ရောဂါတစ်မျိုး ရှိတတ်ပါ တယ်။ နည်းနည်း ရူးတာနဲ့ များများ ရူးတာပဲ ကွာမှာပါ။ အနောက် တိုင်း စာရေးဆရာ တစ်ယောက်က လူဟာ စိတ်ထင်တိုင်း အထင်ကြီး ခွင့် ရပြီဆိုရင် အဲဒီလူဟာ ရူးသွပ်သွားတော့တာပဲလို့ ရေးဖူးပါတယ်။ ရူးခြင်းအစ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်းကပါပဲ။ လူအထင်ကြီးခံရဖို့ ကြိုးစားရင်း ရူးရင်ရူး မရူးရင် ကိုယ့်ကိုယ် သတ်သေတဲ့ သာဓကတွေ ကိုလည်း ကြားဖူးကြမှာပါ။

တစ်ခါမှာ တပည့်ကျော် ခရစ်စ်နဲ့ တောင်တက် သွားတော့ ချောက် နက် တစ်ခုနားကို ရောက်ခိုက် နာမည်ကြီးအောင် ဘာလုပ်မလဲလို့ သူမေးဖူးတာကို သတိရလို့ ဘုန်းကြီးက ‘ဟေ့ ခရစ်စ်၊ ကားကို ခဏ ရပ်ကွာ’ ဆိုပြီး ကားပေါ်က ဆင်းပြီးနောက် မင်း နာမည်ကြီးချင်သလား လို့ မေးလိုက်တယ်။ သူက အားတက်သရောနဲ့ ‘Of course’ တဲ့။ ‘ဒါဖြင့် ဟောဒီ ချောက်ထဲသာ ခိုင်ဗင် ထိုးချလိုက် ကိုယ့်လူရေ။ မင်း မနက်ဖြန် စီအင်နင်မှာ ပါမှာပဲ’လို့ ဘုန်းကြီးက ခပ်တည်တည် ပြောတော့ ခရစ်စ် အူတက် မတတ် ရယ်ပါတယ်။

ထင်ပေါ်ချင်တာဟာ လူ့သဘာဝပဲ ဖြစ်လို့ အပြစ်တင်စရာလို့တော့ မဆိုချင်ပါဘူး။ ဒီပေမယ့် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားကို မထိခိုက်ဘဲ ရိုး သားပြီး စေတနာမှန်တော့ ရှိသင့်ပါတယ်။

၅၀၄ အရှင်ကောလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

(၃) သေအောင် လုံ့လပြုမှု ကံမြောက်တယ်။ လက်နဲ့ ကိုင်ပေါက် အမြင့် က တွန်းချ သို့မဟုတ် ကိုင်ထားတဲ့ တုတ်နဲ့ရိုက် ဘေးနဲ့ခတ် လှံနဲ့ထိုး လေးများ သေနတ်နဲ့ ပစ်ပြီး သတ်တာ၊ အခြားတစ်ယောက်ကို သတ် ခိုင်းတာ (စေခိုင်းရာမှာ ပုဂ္ဂိုလ် အချိန် နေရာ လက်နက် စသည်ကို အ တိအကျ ခိုင်းရင်တော့ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း မဟုတ်ရင် ခိုင်းသူ ကံမမြောက် ဘူး)၊ ရေတွင်းရေကန် စသည်မှာ အဆိပ်ခပ်ပြီး သတ်တာတွေဟာ ကံမြောက်တယ်။

(၄) သတ်ခံရတဲ့ သတ္တဝါ သေမှသာ ကံမြောက်တယ်။

ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းရင်

စိုက်ခင်းတစ်ခုကို ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းခိုက်မှာ သစ်ရွက်စားပိုးကို မြင် တယ် ဆိုပါစို့။ သက်ရှိမှန်း သိတယ်၊ အသက်ရှင်ဆဲလို့လည်း သိတယ်၊ ပြီးတော့ စိုက်ခင်းက အရွက်တွေ ပေါက်ပြုနေတာ ဒီကောင်ကြောင့်၊ သေပေတော့ဆိုပြီး ဆေးကို ဖြန်းချလိုက်တယ်၊ ခဏကြာတော့ ပိုး ကောင် သေတယ်။ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ် ကျိုးပါပြီ။ ပိုးကောင် မတွေ့ဘူး၊ ဆေးဖြန်းထားလိုက်တယ်။ ပိုးကောင်က လာစားတယ်။ သေတယ်၊ ကံမြောက်တယ်။

ဆေးဖြန်းပြီ ဆိုကတည်းက သေစေလိုတဲ့ စေတနာ မရှိပါဘူးလို့ ငြင်းလို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်ကို အတိ အကျ လိုက်နာမယ် ဆိုရင်တော့ စိုက်ခင်းကို ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းရတဲ့ အလုပ်လိုဟာမျိုးတွေကတော့ စဉ်းစားစရာပါပဲ။

ကြွက်သိုက်ကို ဖျက်ရင်

ကြွက်ပေါက်လေးတွေနဲ့ အသက်ဝင် လှုပ်ရှားဆဲ ကြွက်သိုက်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဝါဒအရ ဝဋ်လည်မှာ သေချာပါတယ်။ အင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက် ပြောပြဖူးတယ်။ မြန်မာပြည်တုန်းက သူ့အိမ်ကို ခြံကိုဝင်တော့ ဆေး ဖြန်းလို့ မနိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီ ခြံရှင်းနည်း စာအုပ်ကို ရှာဖတ်ရာမှာ ခြံဝင်း ထဲက ခြံဘုရင်မရှိတဲ့ ခြံတောင်ပို့ကို သိသွားတယ်။ အဲဒီ ခြံတောင်ပို့ကို အနက် နှစ်တောင်၊ အရှည် တစ်လံလောက် တူးလိုက်တော့ ဖီးကြမ်း

၁၃၉။ ဝက်ဘလောက် ကုန်းကောက်လို့ မကုန်

၅၀၁

လွတ်လပ် အတွေးရှိကြတဲ့ ပညာရှင်တွေ စာရေးဆရာတွေက ကောင်း ချီး ပေးကြတဲ့အတွက် The New York Times Best Seller ဖြစ်သွားတဲ့ ပြင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှာ PEN ဆုရစာအုပ် ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

တရားဓမ္မကို တိုင်းတာဖို့ ကိုယ်တိုင်မှာ လွတ်လပ်အတွေး ရှိဖို့နဲ့ တိုင်းတာမယ့် အရည်အချင်း လိုပါတယ်။ စာတစ်အုပ်တည်းကို ဖတ်ပြီး ဓမ္မအရည်အချင်းကို တိုင်းတာရင် မမှန်နိုင်ဘူး။ ရေးသူရဲ့ ဖော်ပြချက် ဟာ မူရင်းကျမ်းဂန် ဖော်ပြချက်အတိုင်း ဟုတ်ရဲ့လား သူ့ရင်ထဲက ခံစားချက်နဲ့ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုတာလားလို့ ဆန်းစစ်ရတယ်။ ကိုယ် ဉာဏ်မမီရင် အမှန်တကယ် တတ်သိသူတွေကို မေးမြန်းပြီး အမှန်ကို နားလည်အောင် လုပ်ရတယ်။ ပညာရှိယောင် ဆောင်ပြီး ရမ်းဖိုးတာ တွေလောက်နဲ့ မကျေနပ်သင့်ဘူး။

၂။ အပြစ်ရှိသလား

ညအခါ မစင်ကို ခိုးစားတဲ့ ဆရာ ဇမ္ဗူကတောင် မြတ်ဗုဒ္ဓနဲ့ မတွေ့ခင် သူ့ကိုယ်သူ ဘုရားအမည်ခံခဲ့တာပဲ။ မသိနားမလည်သူတွေက မြောက် စားလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မြောက်တက်လာပြီး အမှန်တကယ် မသိ နားမလည်ဘဲ သိယောင်ဆောင်ပြီး ရေးရင် ပြောရင် တကယ်သိတဲ့ ပညာရှိတွေက ထောက်ပြတဲ့အခါ ဇမ္ဗူကလို အရှက်ရမှာပေါ့။

ကံရဲ့အကျိုးကို မယုံကြည်လို့ မိုက်ရိုင်း ဝေါဟာရတွေနဲ့ ရေးသား ပြောဆိုသူတွေရဲ့ ကံ(သူ့လုပ်ရပ်)အတွက် တမလွန်ကျိုးကို မပြလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သားကို လူသေလူဖြစ် တရားဟောတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို တော့ တွေ့ဖူးတယ်။ အဲဒီသား ဆယ်တန်းနှစ်မှာ မူးယစ်ဆေး စွဲတယ်။ အိမ်ဂရမ်ကို ခိုးပြီး အိမ်ကို ပေါင်တယ်။ သူ့အဖေကို ယောက်ဖလို့ ခေါ် တယ်။ သူ့အမေ မျက်မပြင်ကို မအေ နှမနဲ့ ဆဲဆိုတယ်။ လက်တွေ့ အကျိုးကတော့ အဲဒီလို လူလုံးမလှ ဖြစ်ခွင့်ရှိတာပါပဲ။

နောက်တစ်ချက်က သူ့ကို မဟုတ်မဟတ် ရေးသားပြောဆိုပြီ ဆိုမှ ဖြင့် ကိုယ် ပြင်းထန်သလောက် အတိုင်းအတာနဲ့ သက်ရောက်လာမယ့် သူ့ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုကို ပြန်မရှာပဲ။ ဝေဖန်သူဟာ အဲဒီ တန်ပြန် သက်ရောက်

၅၀၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

မူကို ခံယူဖို့ သတ္တိစွမ်းအင် မွေးထားရလိမ့်မယ်။ ဒါက လောကပြစ်ပါ။ သံသရာပြစ် အနေနဲ့တော့ ကိုယ် စိတ်ထားယုတ်ရင် ယုတ်သလောက် အကျိုးပေး ဆိုးမှာပါ။

၃။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဘယ်လို ဆုံးမ

‘ဓမ္မကို အဓမ္မလို့ ပြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ လူအများရဲ့ အကျိုးမဲ့အောင် စိတ်နှလုံး မငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်ရာရောက်တယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာလည်း စိတ်ပုပ် စိတ်ယုတ်တွေကို အများကြီး သို့ လှောင်ထားရတယ် (အံ ၁၊ ၇၀)’။ ‘ချစ်၊ ကြောက်၊ မုန်း၊ မသိ ဆိုတဲ့ နှလုံးသား အကျည်းတန်မှု လေးမျိုးကြောင့် ဓမ္မကို ပုတ်ခတ်သူရဲ့ အ သိုင်းအဝိုင်းဟာ တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်လလို ပျက်စီးသွားတယ် (ဒီ ၃၊ ၁၄၇)’လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဆုံးမပါတယ်။

‘တေ အဓမ္မံ ပုရက္ခတ္တာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ = အဓမ္မနဲ့ နေရင် တော့ တစ်နေ့ ဆင်းရဲနဲ့ ဧကန် ကြုံမှာပါပဲ (ဒီ-၄ ၃၊ ၁၅၀)’။ ဗုဒ္ဓ လက် ထက်က လူ့ဆိပ်ကို ဝတ်ရုံလုပ်ပြီး ဝတ်တဲ့ အဇိတခေါ်တဲ့ ဆရာကြီး က ‘အလှူအိန်ဆိုတာ လူမိုက်တွေရဲ့ အလုပ်ပါပဲ’လို့ မိုက်မဲမဲ ဟောပြော ပါတယ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုတော့ မြေစောင့်လူယုတ် ဝဋ်ငုတ်လူမိုက်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘဝသံသရာက လွတ်မြောက်ဖို့ အလွန်အလွန် ကွာလှမ်း တယ် (ဒီ-၄ ၁၊ ၁၅၀)’။ ‘ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပညာရှိသူမှန်ရင် အဲဒီလို လူယုတ်မျိုးကို အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြီးလှုပ် မြွေပွေး (Rattler Snake)လို သဘောထားပြီး အဝေးကပင် ရှောင်ကြဉ် ပါလေ (ဒီ-၄ ၁၊ ၁၅၀)’လို့ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဘောက ဆုံးမပါတယ်။

မန်လည်ဆရာတော်ကတော့ အဲဒီလူမျိုးတွေဟာ ဘုရားတစ်သိန်း လောက် ဟောလို့တောင် မကျွတ်နိုင်ဘူးလို့ မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။ □

မသိလျှင် တွယ် သိလျှင် ပြယ်သည်။
တွယ်လျှင် ဘေး ပြယ်လျှင် အေးသည်။

၁၄၀၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့ပဲ နေပါ

ဇန်နဝါရီ ၃၀၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊
သေစေလိုစိတ် မရှိဘဲ သတ်ဖြတ်လျှင် ကံမြောက်ပါသလား။ စိုက်ပျိုး ရေးခြံမှာ ပိုးသတ်ဆေး ဖြန်းလျှင် အပြစ် ဖြစ်ပါသလား။ အိမ်ကို ညစ် ပတ်စေသည့် ကြွက်သိုက်ကို ဖျက်လျှင် ဝဋ်လည်နိုင်သလား။ မိမိ အသက် ရှင်သန်နိုင်ရေးအတွက် သေစေလိုစိတ် မရှိဘဲ သူ့အသက်ကို သတ်လျှင် ကံမြောက်သလား။ နေမကောင်း၍ ဆေးသောက်လျှင် ပိုးမွှားများ သေသောကြောင့် ကံမြောက်ပါသလား။

သန်းဇော်စိုး

ဒီလို အရင် နားလည်ထား

ပါဏာတိပါက သိက္ခာပုဒ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သံသယရှင်းဖို့ဆိုရင် ဒါလေး တွေကို အရင်ဆုံး ဦးကျောက်ထဲမှာ ထည့်လိုက်ပါ -

(၁) သတ် (သေစေ) လိုတဲ့ စိတ်ရှိမှ ကံမြောက်တယ်။ ညအိပ်နေတုန်း ကျောအောက် အခင်းပေါ်က ကြမ်းပိုးကို ကြမ်းပိုး မှန်းသိလို့ ညှစ်သတ် လိုက်ရင် ကံမြောက်တယ်။ မိမိဝယ်လာတဲ့ ဒံပေါက်ထမင်းမှာ အဆိပ် သင့်နေမှန်း မသိဘဲ အခြားတစ် ယောက်ကို ကျွေးမိလို့ စားသုံးမိသူ သေဆုံးရင် စိတ်ကောင်းနှင့် ကျွေးခဲ့သူဟာ (သေသူရဲ့ မိဘဆွေမျိုးတွေ မျက်မှန်းကျိုးတာ၊ တရားစွဲခံရတာ စတဲ့ လောကပြစ် ရှိနိုင်ပေမယ့်) ပါဏာတိပါတကံ မမြောက်ဘူး။

(၂) အသက်ရှိနေမှန်း သိမှ ကံမြောက်တယ်။ လမ်းပေါ်က ပိုးကောင်ကို သစ်ရွက်ခြောက် အထင်နှင့် နင်းလိုက်မိလို့ ပိုးကောင် သေသွားရင် သက်ရှိမှန်း မသိခဲ့လို့ ကံမမြောက်ဘူး။ ပစ်လိုက်တာက သစ်သီးပဲ၊ ဒါ ပေမယ့် သားကောင်ကို သွားထိလို့ သားကောင် သေရင် ကံမမြောက် ဘူး။ သားကောင်ကို ပစ်ခဲ့တာမှ မဟုတ်ဘဲ။

၅၀၈ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၄၀။ မဇ္ဈိမပဋိပဒါနဲ့ပဲ နေပါ

၅၀၅

ကလည်း သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်မှာ ကမ္ဘာပျက်မယ်လို့ ဟောပြောပြီး အဲဒီလို ဘာသာရေး ဆွယ်တရား ဟောပြောမှုတွေ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ စနေနံနက်က ကင်းမျှော်စင် အုပ်စုတွေ တံခါးလာခေါက် တော့ သူတို့မှန်း သိတာနဲ့ ဒီကိစ္စကို သတိရလို့ အပြင်ထွက်တွေ့တော့ အလွန် စိုးရိမ်နေတဲ့ လေသံနဲ့ သူတို့ ပြောပုံက ‘ရှေ့တစ်ပတ် အင်္ဂါည မှာ ဒီအနားမှာ (လိပ်စာပေးပါတယ်) ဆွေးနွေးပွဲရှိတယ်။ လာဖြစ်အောင် လာပါ။ နောက် တစ်နှစ်ကြာရင် ကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးတော့မယ်။ အချိန်မရှိ တော့ဘူး။ တစ်နှစ်ဆိုတာ တိုလွန်းတယ်။ ဘုရားသခင်နဲ့ တွေ့ဖို့ အချိန် မဆွဲပါနဲ့။ လာဖြစ်အောင် လာပါ’ တဲ့။

အဲဒီလို ဘာသာရေး အစွန်းရောက်တွေရဲ့ ပုံကြီးချဲ့ ဟောပြော ရေး သားမှုတွေကြောင့် မကြာခင် ကမ္ဘာပျက်မယ်လို့ အပြောများလာတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မပူပါနဲ့ ... အနန္တမေတ္တာရှင် ဘုရားသခင်ဟာ သူဖန်ဆင်း ထားတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဖခမည်းတော်ဖြစ်လို့ သူ့ကို ကျောခိုင်းနေကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတို့လို အမိုက်ကလေးတွေကို မိဘမေတ္တာနဲ့ ခွင့်လွှတ်ပြီး ချမ်း သာပေးပါလိမ့်မယ်။ တွန်တီးတွဲလဲ ရုပ်ရှင်ကားကတော့ အရောင်းရဆုံး စံချိန်ဝင်သွားလို့ ၂၀၁၂ ကမ္ဘာပျက်အဆိုကြောင့် ထောင့်လူတွေလည်း ထောင့်ကုန်ပြီ။ သူဌေးဖြစ်သွားတဲ့ အဲဒီရုပ်ရှင်ကား ထုတ်လုပ်သူတွေဟာ နောက်တစ်နှစ်ဆိုရင် ကမ္ဘာပျက်မယ်အတူတူ ဒီအမြတ်ငွေတွေ ဘာလုပ် အုံးမှာလဲဆိုပြီး ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံက လူတွေကို ပေးပစ်လိုက်ရင် ဘယ် လောက် ကောင်းမလဲလို့ ဘုန်းကြီး စဉ်းစားနေမိတယ်။

မဖြစ်နိုင်ပါဘူး

ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်က ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီက စာတစ်အုပ် ရေးခဲ့ပါတယ် ‘ကမ္ဘာကြီးပျက်စီးလုနီးပြီလော’ တဲ့။ ရေးသူဟာ သတင်း စာဆရာ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း လက်တွေ့ ကမ္ဘာနိုင်ငံရေး အခြေအနေအရ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အုပ်စုဖွဲ့ စစ်ရေး ပြင်ဆင်မှုတွေ၊ အုပ်စု တစ်စုနဲ့ တစ်စုရဲ့ တင်းမာမှုတွေ၊ လတ်တလော ဖြစ်ပျက်မှုတွေကို ကြည့်ပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်နိုင်ခြေကို ခန့်မှန်းတဲ့ စာအုပ်ပါ။ ခန့်မှန်းတဲ့အတိုင်း

ငှက်ပျောသီး လောက်ရှိတဲ့ ရွှံ့တုံးတစ်ခု ရတယ်။ ဒီရွှံ့တုံးရဲ့ တစ်ဖက် စွန်းမှာ အပေါက်ရှိပြီး အဲဒီအပေါက်ကနေ ခြကောင်ပေါက်တွေ စက္ကန် မလပ် ထွက်နေကြတာ လေယာဉ်ပျံအမြီးက အင်ဂျင်မီးခိုး ထွက်နေ သလိုပဲတဲ့။ မိနစ်ပိုင်းအတွင်း မြေပေါ်မှာ ခြတွေအများကြီး ဖြစ်ကုန် တယ်။ အဲဒီ ရွှံ့တုံးကို ဝါးခြမ်းပြားနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ခြစ်ခြစ်သွားတော့ နောက်ဆုံး အရှည်သုံးလက်မ လောက်ရှိတဲ့ လက်မလုံးသာသာ ပျော့ စိမ့်နဲ့ လိမ်တွန့်လိမ်တွန့် ဖြစ်နေတဲ့ ခြဘုရင်မကို တွေ့သတဲ့။ အပြင်က အပူရှိန်နဲ့ မကြာခင်ပဲ ခြဘုရင်မလည်းသေ၊ ခြကောင်ပေါက် အမျှင် လည်း ပြတ်သတဲ့။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး အိမ်မှာ ခြအစအန လုံးဝ မတွေ့ ရတော့ပေမယ့် ခြအိမ်ကို ဖျက်ဆီးမိတာအတွက် ရက်အတန်ကြာ စိတ် မကောင်း ဖြစ်နေမိသတဲ့။

အဲနဲ့ တစ်လလောက် အကြာမှာ တိုက်ဆိုင်မှု ပြဿနာတစ်ခုနဲ့ ကြုံ ရတယ်။ သူ့အိမ်နဲ့ခြံ (တန်ဖိုးသိန်းတစ်ထောင်မက)ကို နာရီပိုင်း ရက် ပိုင်းအတွင်း ဆုံးရှုံးလိုက်ရသတဲ့။ ကံရဲ့ အကျိုးပေးကို ယုံကြည်တဲ့ အဲဒီ အင်ဂျင်နီယာကတော့ ခြဘုရင်မကို အစီအစဉ်တကျ ရှင်းပစ်လို့ ခိုက် တာလို့ တစ်ထစ်ချ ယုံကြည်နေကြောင်းပါ။ သက်ရောက်မှု ရှိရင် အဲဒီရဲ့ တန်ပြန်သက်ရောက်မှု တစ်ခု မရှိနိုင်ဘူးလား။

အတ္တနဲ့ ပရ

ဝက်ကို သင့်အစာအတွက် သတ်တာ မျှတတယ် ဆိုရင် .. သင့်ကလေး ကို ကျားမင်းက ဗိုက်ဆာလို့ ငါစားလိုက်ရတယ်လို့ ပြောလာရင် ကျား မင်းကို စိတ်မဆိုးပါလေနဲ့။ ဗုဒ္ဓဝါဒအရ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်နဲ့မျှ အခြားသက်ရှိရဲ့ အသက်ကို သတ်ဖို့အခွင့်အရေး အခြား မည်သူတစ် ယောက်မှာမှ မရှိပါဘူး။ သင့်ကိုသင် သေဖို့ ကြောက်တယ်ဆိုရင် သင့်ခန္ဓာကိုယ်မှာ ပြေးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်ကလေးလည်း သင့်လိုပါပဲ လားလို့ စဉ်းစားနိုင်ရင် အတ္တနဲ့ ပရ မျှတကြောင်းပါ။

ဆေးသောက်ရင်

ဒေဝဒတ် လုပ်ကြံလို့ ခြေမတော်မှာ ပြည်တည်တာကို ဆေးဆရာကြီး

၅၀၆ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၄၁။ ကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးလုနီးပြီလော

၅၀၇

ဇီဝကရဲ့ ခွဲစိတ်ကုသမှုကို ဗုဒ္ဓ ခံယူခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ပြည်ထဲက မမြင်နိုင်တဲ့အရာကို သက်ရှိအနေနဲ့ ယူဆတော် မမူလို့ပါ။ ဒါကြောင့် လူကို မကျန်းမာအောင် ဒုက္ခပေးတဲ့ ကိုယ်တွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ပိုးလို့ သုံး နှုန်းခေါ်ဝေါ်တဲ့ အရာတွေကို သတ္တဝါ သက်ရှိအနေနဲ့ မယူဆဘဲ ဇီဝ အခြေခံရှိတဲ့ ဆဲလ်အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအနေနဲ့ပဲ ယူဆသင့်ပါတယ်။

သိပ်ပြီး အတွေး ချဲ့လွန်းရင် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကိုတောင် လွတ် လွတ်လပ်လပ် စွန့်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓနဲ့ ခေတ်ပြိုင် တိတ္ထိဆရာကြီး အချို့ဟာ ရေထဲကပိုးတွေ သေမှာစိုးလို့ ရေးနွေးမရှိရင် အိမ်သာတက် ပြီးတောင် ရေမသုံးဘဲ နေသတဲ့။ ဒါဆိုရင် မလွန်လွန်းဘူးလား။ အစွန်း မရောက်ဘဲ ဆင်ခြင်တုံတရားနဲ့ နေဖို့ကိုသာ ဗုဒ္ဓဓမ္မက ညွှန်ကြားပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားကြိုက်တဲ့ မဇ္ဈိမပဋိအနဲ့ပဲ နေလိုက်ပါ။ □

၁၄၁။ ကမ္ဘာကြီး ပျက်စီးလုနီးပြီလော

ဖေဖော်ဝါရီ ၉၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ မေးလျှောက်အပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာ ကမ္ဘာပျက်မည်ဟု သူသူငါငါ ပြောဆိုနေတာကို ကြား နေရပါသည်။ တပည့်တော်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သဖြင့် ထိုကိစ္စကို မယုံကြည်ပါ။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ၂၀၁၂ မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ ဆိုးဝါး ကြီးမားသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့် ကြုံတွေ့နိုင်သည်ဟု လည်း စိတ်ထဲမှာ အလိုအလို စွဲထင်နေပါသည် အရှင်ဘုရား။ ထိုကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆရာတော်၏ ထင်မြင်ချက်နှင့် ဩဝါဒကို သိလိုပါ သည် အရှင်ဘုရား။

ဦးတင်လျက်
သူရနိုင် (Capital 8 Trading C, Ltd, Myanmar)

သိပ္ပံ နက္ခတ်

နှစ်ပေါင်း သိန်းချီကြာပြီးမှ တစ်ကြိမ်လောက် ဖြစ်လေ့ရှိတဲ့ ဘုန်းကြီး တို့ရဲ့ နေစကြဝဠာ (မြင်နေရတဲ့ နေအပါအဝင် ဂြိုဟ်ကိုးလုံး) ဟာ လာမယ့် ၂၀၁၂ မှာ မဟာဂေလက်ဆီရဲ့ အလယ်ကို ရောက်သွား မယ်လို့ သိပ္ပံဆရာတွေက ခန့်မှန်းနေကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ခဲ့ရင် ..

(၁) နေရဲ့ ရောင်ခြည် ပေါက်ကွဲမှုဟာ ပုံမှန်ထက် အရှိန်ပိုမြင့်ပြီး အနီး အနားက နေထက် အဆပေါင်း များစွာငယ်တဲ့ ကမ္ဘာလို ဂြိုဟ်ငယ်တွေ ကို သက်ရောက်မှု ဖြစ်စေနိုင်တယ်။

(၂) ၂၀၁၂ မှာပဲ နေနဲ့ ကမ္ဘာအကြားမှာ ဂြိုဟ်လေးလုံး တစ်တန်းတည်း ကျရောက်မှာဖြစ်လို့ ကမ္ဘာဆွဲငင်အား ပြောင်းလဲနိုင်တဲ့အတွက် ကမ္ဘာ ဝင်ရိုး အနေအထား ပြောင်းသွားနိုင်တယ်။ ဆိုပါတော့ တောင်ဝင်ရိုး စွန်းဟာ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ အဓိပ္ပာယ်က ကမ္ဘာကြီး ဂျမ်းထိုးမှောက်ခုံ ဖြစ်သွားမယ်ပေါ့။ အိုင်စတိုးရဲ့ သီအိုရီတစ်ခုအရ အလာစကာပြည်နယ်ဟာ တစ်ချိန်က အီကွေတာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသတဲ့။

တောင်အမေရိက အလယ်ပိုင်းက နက္ခတ်ပညာ အဆင့်မြင်တယ် ဆိုတဲ့ မာယန်လူမျိုးတွေရဲ့ ပြက္ခဒိန်မှာ ၂ ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၂ ပဲရှိ တာဟာ အဲဒီနောက် ဒီကမ္ဘာမြေ မရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ် သတဲ့။ တရုတ်လူမျိုးတွေ ရာစုနှစ်ပေါင်း များစွာ ယုံကြည်လာခဲ့ကြတဲ့ ခေါင်းပန်းလှန် ဗေဒင်ကလည်း ၂၀၁၂ မှာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကြီးမားဆိုးရွား တဲ့ ကပ်ဘေးတွေ ကျရောက်မယ်လို့ ဟောကြားပါသတဲ့။

ဘာသာရေး မဲဆွယ်မှု

ဘာသာရေး တိဗ္ဗိလင်းတစ်ခုမှာ ကမ္ဘာပျက်တော့မယ်ဆိုတဲ့ သက်သေ သာဓကတွေကို အဲဒီလို အားရပါးရ ရှင်းပြပြီးနောက် ဟောပြောချက် ကို နိဂုံးချုပ်လိုက်ပုံက ‘မိတ်ဆွေ .. သင်ဘာလုပ်သင့်သလဲ။ ဘုရား သခင်ကို မမေ့ပါနဲ့။ အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်ဖို့ ဗဘုရားကို တောင်းပန်ပါ။ ပြီး ရင် ဆုတော် ပေးသနားဖို့လည်း ဆုတောင်းလိုက်ပါ’တဲ့။ Y2K တုန်း

၅၁၂ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၁၄၁။ ကမ္မကြီး ပျက်စီးလုနီးပြီလော

၅၀၉

ရောက်သွားသူ၊ တိရိစ္ဆာန်၊ အမိသတ်သူ၊ အဖသတ်သူ၊ မြတ်စွာဘုရား အား သွေးစိမ်းတည်စေသူ၊ သံဃာသင်းခွဲသူ၊ ရဟန္တာသတ်သူ၊ ဘိက္ခုနီ မကို မေထုန်မှီဝဲ၍ ဖျက်ဆီးသူ (ဝိ ၃၊ ၁၁၉)။

သူများ အင်္ဂါဇာတ်ကို စုပ်သူ၊ သူများ မေထုန်ကိစ္စကို ကြည့်ရရင် ကျေနပ်သူ၊ ငွေးသင်းထားသူ၊ လဆန်း လဆုတ် တစ်ကြိမ်စီ ရာဂစိတ် ငြိမ်နေသူ၊ ကျားမ မပီပြင်သူလို့ ပဏ္ဍိတ်ငါးမျိုး၊ ကျားမ အင်္ဂါဇာတ် နှစ် မျိုးလုံးပါရင် ဥဘတောဗျည်း။ ကိုယ့်ဇာတာ သက်န်းဝတ်ပြီး ရဟန်းတို့နဲ့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှုကို ခိုးယူရင် လိင်ခိုး ထေရ်ခိုး၊ ဒီအုပ်စုမှာ ပါသူ တွေက ရှင်ရောရဟန်းပါ လုံးဝ ပြုခွင့်မရှိဘူး။ ရှင်ရဟန်း အသွင်ရှိနေ ရင် ဖျက်ဆီးရတယ်။ ခြင်းချက်က ပဏ္ဍိတ် ၅ မျိုးထဲမှာ ပထမ ၂ မျိုး ကို ရဟန်းပြုပေးကောင်းတယ် (ဝိ-၄ ၃၊ ၂၉၇)။

ရှင်ပြုခွင့် မရှိသူများ

‘လက်ပြတ်သူ၊ ခြေပြတ်သူ၊ လက်ခြေနှစ်မျိုးလုံး ပြတ်သူ၊ နားရွက် ပြတ် သူ၊ နှာခေါင်း ပြတ်သူ၊ နာရွက်နှာခေါင်း နှစ်မျိုးလုံး ပြတ်သူ၊ လက် ချောင်း ခြေချောင်း ပြတ်သူ၊ လက်မခြေမ ပြတ်သူ၊ ဖနောင့်ကြော စ သော အကြောမကြီး ပြတ်သူ၊ လက်ချောင်း ခြေချောင်း ပြတ်သူ၊ ခါး ကုန်းသူ၊ ပုကွသူ၊ လည်ပင်းကြီးသူ၊ သံပူဖြင့် တံဆိပ်ခတ် ခံရသူ၊ ကြိမ် အော် ရိုက်ခံရသူ၊ တွေ့ရာ၌ သတ်စေဟု ကြေညာခံရသူ၊ ခြေဆွဲသူ၊ မြင်း သရိုက်နာ ရှိသူ၊ ပရိသတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သူ၊ မျက်စိကန်းသူ၊ လက် ကောက်သူ၊ ခြေခွင်သူ၊ ကိုယ်တစ်ခြမ်း သေသူ၊ ဆွံ့သူ၊ အိုမင်း မစွမ်းရှိ သူ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူ၊ အသောသူ၊ နားထိုင်းသူ၊ ကန်းလည်း ကန်း အလည်းအသူ၊ ကန်းလည်းကန်း နားလည်းထိုင်သူ၊ အလည်းအ နားလည်း ထိုင်းသူ၊ ကန်း၊ အ နားထိုင်းသူ (ဝိ ၃၊ ၁၂၆)။’

‘ရှင်ပြုခွင့် မရှိရင် ရဟန်းပြုခွင့်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒီပုဂ္ဂိုလ် ၃၂ မျိုးက ရဟန်းခံပေးရင် ရဟန်းတော့ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရဟန်းပြု ပေးရာမှာ ပါဝင်တဲ့ ရဟန်းတွေ (ကာရကသံဃာ)နဲ့ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမှာ အာပတ် သင့်တယ် (ဝိ-၄ ၃၊ ၃၁၃)။’

ဒါပေမယ့် .. တူးသောင်ဇင်တွဲလ် ခန့်မှန်းချက်ကတော့ အားလုံး ဟာ ထင်ကြေးတွေချည်းပါပဲ။ သိပ္ပံအဆို မှန်ခဲ့ရင်တောင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ တာက ကမ္ဘာ့အချို့နေရာတွေမှာ နေကြာကြာ ကြတ်နိုင်တယ်။ မေး ခွန်းရှင် သိနေသလို ငလျင်၊ မုန်တိုင်းနဲ့ ရေလွှမ်းမိုးမှုတွေလို သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝုန်းကနဲ့ တောင်နဲ့မြောက် ဝင်ရိုးစွန်း ပြောင်းလဲပြီး ကမ္ဘာပျက်တဲ့ အထိတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ယောက်အနေနဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ပဲ ယုံကြည် ထားလိုက်ပါ။ ပျက်မယ်ဆိုရင် ယခုအချိန်ကတည်းက ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဆိုး ဆိုးရွားရွား အရိပ်အယောင်တွေ စတင်နေလောက်ပါပြီ။

မဂ္ဂင်ယာဉ်စီး

အင်း .. ကမ္ဘာပျက်တယ်ပဲထား၊ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ကမ္ဘာလုံး ကြုံရမှာမို့ တစ်ကိုယ်တည်း အကြောက် လွန်နေစရာ မလိုပါဘူး။ အများနဲ့ သေရမှာဖြစ်လို့ ပျော်စရာကြီးပါ။ ‘မဂ္ဂင်ယာဉ်ကြီး အမြန်စီး ခရီးထွက်တော့မည်’လို့ တောင်မြို့ဆရာတော်ကြီး မပျံလွန်ခင် ရက်ပိုင်းလောက်အလိုက ရေးခဲ့သလို ‘မဂ္ဂင်ကျင့်စဉ်’နဲ့ လာမယ့် ဘေး ကို ပြေးတွေ့ဖို့ ပြင်ဆင်ထားပါလို့ပဲ ဘုန်းကြီးလည်း (သူများကို အား ကျလို့) ဆွယ်တရား ဟောလိုက်ပါရစေ။ (စာမျက်နှာ ၂၈၇ နဲ့ ၄၈၀ မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အဖြေတွေကိုလည်း ဖတ်ကြည့်စေချင်တယ်။) □

ဧည့်သည်

အချို့ .. ရောက်တော့ အောင့်ပြုံး၊ ပြန်တော့ ကျိတ်ပြုံး။
အချို့ .. ရောက်တော့ ပျော်ပြုံး၊ ပြန်တော့ လွမ်းပြုံး။
ပျော်လွမ်းပြုံးစ ရစေရမည် ငါက ဧည့်သည် ဆင်ခြင်မည်။

၁၄၂။ သာသနာ့လုံခြုံရေး

မေ ၁၊ ၂၀၁၀။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်ဘုရား၊

သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ခွင့်မရသူ ... သို့မဟုတ် ရဟန်းပြုခွင့်မရှိသူ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသည်ကို သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။ ၎င်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားက အဘယ်ကြောင့် ရဟန်းပြုခွင့် မပေးသည်ကိုလည်း သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

Dr. အောင်လွင် နယူဇီးလန်

မခွဲခြားပေမယ့် စိစစ်ခြင်း

မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ လူသားဇာတ် မှန်ရင် ဇာတ်နိမ့်ဇာတ်မြင့် ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရွေး ဘယ်သူ့ကိုမဆို ရဟန်းပြုခွင့် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ရဟန်းပြုခွင့် ရဖို့ မင်းမျိုးဖြစ်ရမယ်၊ သူကြွယ်မျိုး ဘာလူမျိုး ဖြစ်ရမယ်စတဲ့ ကန့်သတ် ချက် မရှိဘူး။ အင်မတန် လွတ်လပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ချင်းစီ အနေနဲ့တော့ စိစစ်ရွေးချယ်ဖို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဆို ရဟန်းဆိုတာ မြင့်မြတ်တဲ့ ကိုယ်ကျင့်သီလ ရှိတဲ့အတွက် အများ ပြည်သူတွေရဲ့ လေးစား မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရတယ်။ ဆွမ်းဦး ပူဇော်တာ၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးတာတွေကိုလည်း ခံရတယ်။ အဲဒီလို အရိုအသေခံ ရှိခိုးခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်လို့ သင့်တင့်တဲ့ ရုပ်ဆင်းအင်္ကျီနဲ့ ပြည့်စုံမှု (ဥပမာ သမ္ပတ္တိ) ရှိဖို့၊ သူတစ်ပါး အနှောင့်အယှက် လွတ်မြောက်ဖို့ဟာ အရေးကြီး လို့ အဲဒီလို စိစစ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိနည်း မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်မှာ ပါရှိ တဲ့ ရဟန်းပြုပေးခွင့် မရှိသူတွေရဲ့ စာရင်းကို ဖော်ပြရရင် ...

ရဟန်းပြုခွင့် မရှိသူများ

‘နူနာ၊ ထွတ်မြင်းနာ၊ ယားနာ၊ ချောင်းဆိုး သွေးပါနာ၊ ရူးသွပ်နာဆိုတဲ့ အနာကြီး ငါးမျိုးရှိသူ။ မင်းခစား၊ ကြွေးမြီရှိသူ၊ ကျွန်၊ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သူ၊ မိဘ ခွင့်မပြုသူ၊ လူ မဟုတ်သူ၊ ယောကျာ်း မစစ်သူ၊ ကိုယ် ပိုင် သပိတ် သင်္ကန်း မရှိသူ၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ မရှိသူတွေကို ရဟန်းပြု

၁၄၂။ သာသနာ့လုံခြုံရေး ၅၁၁

မပေးရ (ဝိ ၃၊ ၁၀၁)။ ‘နိုင်ငံကျော် ခိုးသားစားပြု၊ အချုပ်ပြေး (ထောင် ပြေး)၊ ဖမ်းမိန့် သတ်မိန့် ထုတ်ခံထားရသူ (ခေတ်စကားနဲ့ ဆိုရင် ဥပ ဒေနဲ့ မလွတ်ကင်းသူ)၊ ကြိမ်ဒဏ် ထိထားသူတွေကိုလည်း ရဟန်းခံ မပေးကောင်းဘူး (ဝိ ၃၊ ၁၀၅)။

ဖော်ပြပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရဟန်းပြုပေးရင် ပြုပေးတဲ့ ရဟန်း အာ ပတ်သင့်တယ်။ အပြုခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ရဟန်း မဖြစ်ဘူး။ ရောဂါပျောက် သို့မဟုတ် ခွင့်ပြု သို့မဟုတ် ညီညွတ်တဲ့ အချိန်ကျမှ ရဟန်းပြုပေး ကောင်းတယ်။ မသိလို့ ရဟန်းပြုခွင့်ရင် သိတဲ့အချိန်မှာ အလိုလို သာမ ဇော ဖြစ်သွားလို့ သိမ်ဝင်ပြီး သိက္ခာ ပြန်တင်ရတယ်။ ယခင်ရခဲ့တဲ့ သိက္ခာ(ဝါ)ကို ပြန်မရေတွက်ရဘူး။

... မှတ်စုတို

မင်းခစား ဆိုရာမှာ ‘မင်း(သို့မဟုတ် အာဏာပိုင်)က ခွင့်ပြုလျှင် ရဟန်း ပြုပေးကောင်း၏ (ဝိ-ဋ္ဌ ၃၊ ၂၇၈)’ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကထာ စကားအရ ယခု ခေတ် လခစား အမှုထမ်းတွေ ခွင့်ယူထားတဲ့ အချိန်အတွင်း ရဟန်းခံ ပေးကောင်းတယ်လို့ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရွှေဟင်္သာဆရာတော်ကြီးက ဆုံးဖြတ်ပါတယ် (မဟာဝါမြန်မာပြန်၊ စာ-၁၇၆)။ ကြွေးမြီဆိုတာ မိဘ ဘိုးဘွားလက်ထက်ကပင် တင်ခဲ့တဲ့ကြွေး၊ ကိုယ်တိုင်ချေးယူတဲ့ ကြွေး တွေ။ အဲဒီကြွေးကို ဆွေမျိုးသားချင်းကဖြစ်စေ၊ တစ်မင်းကဖြစ်စေ၊ ဆပ် ပေးဖို့ တာဝန်ယူရင် ရဟန်း ခံပေးကောင်းတယ်။ တာဝန်ယူသူ မရှိရင် ရှင်ရဟန်း ပြုပေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်က မိမိရဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာကို အဲဒီ အကြွေးကို ဆပ်ပေးဖို့ ပြောပေးရင်လည်း ခွင့်ပြုပါတယ်။ ကျွန်ဆို ရာမှာ လုံးဝ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ပြီးမှ ရဟန်း ခံပေးကောင်းတယ် (ဝိ- ဋ္ဌ ၃၊ ၂၇၃)။ ဖမ်းမိန့် သတ်မိန့် ထုတ်ခံထားရသူတွေနဲ့ ကြိမ်ဒဏ် ထိ ထား သူတွေလည်း အမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းပြီးရင်၊ ကြိမ်ဒဏ်ရာ ပျောက်ပြီး ရင် ရဟန်းပြုပေးကောင်းတယ် (ယင်း၊ ၂၇၃)။

ဗုဒ္ဓသာသနာနဲ့ မထိုက်သူများ

‘ပဏ္ဍုက်၊ ဥဘတောဗျည်း၊ လိင်ခိုး ထေရ်ခိုးသူ၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ဝင်

မိစ္ဆာဇီဝ (အသက်မွေးမှု မမှန်ခြင်း)

ဟိတ်ဟန်ထုတ်ခြင်း (ကုဟန)၊ ဥပမာ .. ပစ္စည်းသစ်ကို လိုချင်လို့ အဟောင်းကို သုံးပြုတာ၊ တန်ခိုးရှိတယ်လို့ ထင်အောင် လူတွေကို လုပ်ပြတာ၊ လူမြင်အောင် ထိုင်အိပ်ပြုပြီး ဓုတင်ဆောင်တာ၊ ဘယ်ဆရာဝန်ဘယ်ဝန်ကြီးက ငါ့တပည့်၊ ငါ့ဆီမှာ တရားထိုင်သွားတာပဲလို့ (တမင်ရည်ရွယ်ပြီး) လူရှေ့မှာ လူအထင်ကြီးအောင် ဟစ်ပြောတာမျိုးတွေ။ ဒကာဒကာမတွေကို မြှောက်ပင့် ပြောဆိုခြင်း (လပန)၊ ဥပမာ .. ပိုက်ဆံရှိသူကို အရေးပေး ပြောဆိုတာ၊ ဗိုလ်မှူး ဒေါက်တာလို့ မြှောက်ပင့် ခေါ်ဝေါ်တာတွေ။ မိမိကို လူအောင် စောင်းပါးရိပ်ခြည် ပြောခြင်း (နေမိတ္တိက)၊ ဥပမာ .. လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကို ချီးမွမ်းပြတာ။ လူအောင် အတင်းအကြပ် ပြောဆိုခြင်း (နိဗ္ဗေသိက)၊ ဥပမာ .. မလူတဲလူကို ကျောင်းအမကြီး ဘုရားအမကြီးလို့ ခေါ်တာ။ အဲဒီလို လုပ်ပြီး အသက်မွေးမှု မမှန်ရင်လည်း အလဇ္ဇိထဲမှာ ပါတယ် (ဝိသုဒ္ဓိ ၁၊ ၂၆-၂၈)။

လဇ္ဇိစောင့်တဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ

အလဇ္ဇိရဲ့ ပြောင်းပြန်က လဇ္ဇိပါပဲ။ ရှက်တတ်သူလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ သိလျက် အာပတ်ကို မကျူးလွန်သူ၊ သင့်ပြီး အာပတ်ကို ဖုံးမထားဘဲ ကုစားသူ၊ အာဂတိ မလိုက်စားသူလို့ မှတ်ဖို့ပါ။ သီလသိက္ခာကို ဟန်ဆောင်မှု မပါဘဲ ရိုးသားစွာ ကျင့်ကြံသူ၊ သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်လို့လည်း မှတ်နိုင်တယ်။ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင် အဓမ္မကို ဓမ္မ၊ ဝိနယကို အဝိနယလို့ မဆိုဘူး။ လာဘ်ကိုမူ သာသနာကိုသာ ရှုတတ်လို့ အနာဂတ်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာကို လဇ္ဇိရဟန်းတို့ စောင့်ရှောက်မယ်လို့ မထေရ်မြတ်တို့ မိန့်ဆိုကြပါတယ်။

လဇ္ဇိ သူမုန် သီလဝန်ဖြစ်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေကို စောင့်ရှောက်ပြီး သာသနာပြုနိုင်ပါစေ။ □

မှတ်ချက်ကလေး မြဲမြံပိုက်

‘ရှင်ရဟန်းပြုပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းကို စိစစ်၍ ရှင်ရဟန်းပြုပေးရမည်။ စိစစ်၍ မှီရာနိဿယည်းကို ပေးရမည်။ အကြောင်းမူ အမျိုးကောင်းသား တစ်ယောက်သည်ပင် ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရရှိပါက သာသနာတော် သုံးရပ်လုံးကို တည်တံ့စေနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏ (ဝိ-ဋ္ဌ ၄၊ ၇၂)။’ မှီရာနိဿယည်းကို ပေးတယ်ဆိုတာ ရှင်ရဟန်းပြုပေးသူက အပြုခံပုဂ္ဂိုလ် (ရှင်ရဟန်းသစ်)အား မိမိကို အမှီပြုနေထိုင်ခွင့် ပေးတာကို ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီအဋ္ဌကထာ မှတ်ချက်ကလေးဟာ အဓိပ္ပာယ် အင်မတန် လေးနက်ပါတယ်။

တိုက်ဆိုင်လို့ ပြောလိုက်ပါရစေ .. ချမ်းသာပြည့်စုံပြီး အခြေအနေကောင်းတွေရှိလို့ ကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်တွေထံမှာ ဒုလ္လဘ ရဟန်းခံလိုသူတွေ အများကြီး ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် .. ပေါများသော်ငြား အရည်အသွေး မပြည့်မီရင် တန်ဖိုး ကျတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်နှစ်ရက်ပဲ ရဟန်းပြုပြု၊ ပြုပေးမယ့် ဆရာတော် သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသူ အနေနဲ့ ဖော်ပြပါ အဋ္ဌကထာ မှတ်ချက်ကလေးကို နှလုံးသားမှာ မြဲမြံပိုက်ပြီး အမေရိကလို နိုင်ငံမျိုးမှာ ရဟန်းပြုမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဝိနည်းခွင့်ပြုချက်နဲ့ ညီညွတ်ရဲ့လား အထူးသဖြင့် ဒီနိုင်ငံဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းမှု လွတ်ကင်းရဲ့လား ဆိုတာကို မဖြစ်မနေ စစ်ဆေးသင့်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်ဆို တစ်ဦးရဲ့ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှုကို အကြောင်းပြု၍ ပင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ စွန်းထင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ရှိပေးလို့ပါ။ ဆိုပါစို့ .. မိမိ ရဟန်းပြုပေးလိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဥပဒေနဲ့ မလွတ်ကင်းသူ ဖြစ်လို့ သင်္ကန်းဝတ်ကြီးနဲ့ လက်ထိပ်ခတ် ခံရပြီဆိုရင် ငါ့ရောသူပါ အားလုံး အရှက်တကွ အကျိုးနည်း ဖြစ်ရတာပါပဲ။ USA မှာက မှတ်တမ်း ဝင်သွားပြီဆိုရင် အဝါရောင်ဝတ် ဦးပြည်း ကတုံးတွေလို့ပဲ နားလည်မှာပါ။

ဓမ္မစေတီမင်း အမိန့်ပြန်တမ်း

‘အရှင်ဘုရားတို့၊ ယနေ့မှစ၍ ရှင်သာမဏေပြုလိုပါသည်ဟု အရှင်ဘုရားတို့ အထံသို့ လာရောက်လျှင် သံပူကပ်သသူ၊ ခိုးမှု ပြုသသူ၊ နှောင်အိမ်

၅၁၄ အရှင်ကေလာသ (USA)

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

ဖောက်သသူ၊ မင်းအား ပြစ်မှားသသူ၊ အို၍ မစွမ်းနိုင်သသူ၊ ပြင်းစွာ အနာနှိပ်စက်သသူ၊ လက်ပြတ်ခြင်း အစရှိသော အင်္ဂါချို့သသူ၊ ကုန်းသော ကွသော ခွင်သော ကောက်သူ၊ သည်မှ တစ်ပါးလည်း ပရိသတ်ကို ဖျက်တတ်သူ၊ လူမြင်၍ ပြက်ရယ်ကဲ့ရဲ့ခြင်း ပြုစရာဖြစ်သော စိတ်ကြည်ညိုဖွယ် မရှိသောသူတို့ကို လက်ခံ၍ ရှင်သာမဏေ မပြုကုန်နှင့်။

အရှင်ဘုရားတို့ အထံသို့ ပဉ္စင်းခံလိုပါသည်ဟူ၍ လာရောက်လျှင် အကျွန်ုပ်အားသော်လည်း အကြောင်းကြားစေ၊ ဟံသာပြည်၌ သီတင်းသုံးနေသော ဂိုဏ်းဆရာတို့အားသော်လည်း အကြောင်းကြားစေ၊ အကြောင်းမကြားမူ၍ မိမိတို့နေရာအရပ်၌သာ အရှင်ဘုရားတို့သည် ပဉ္စင်းခံခြင်းကို ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စင်းလောင်း အမိအဖဆွေမျိုး အရှင်ဘုရားတို့ အလုပ်အကျွေး၊ ဒကာ ဥပသကာတို့အား မင်းဒဏ် စီရင်မည် (ကလျာဏီကျောက်စာ မြန်မာပြန်၊ စာ-၁၀၆)။

ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အမြင်

အရေအတွက် များပြားလာရင် ကျစ်လျစ် သိပ်သည်းမှု လျော့နည်းသွားတတ်တဲ့ သဘာဝရှိပါတယ်။ ရဟန်းသံဃာဆိုတာ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် မိမိတို့အတွက် ရိက္ခာကို မထုတ်လုပ်ပါဘူး။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သဒ္ဓါတရားအပေါ် အမှီပြုပြီး ရပ်တည်ကြတယ်။ လူတွေ သဒ္ဓါတရား အားကောင်းတာနဲ့အမျှ ရဟန်းသံဃာတွေ လာဘ်လာဘ ပေါများတာပေါ့။ ရဟန်းသံဃာတွေ မကြောင့်မကြ နေထိုင်ကြရတာကိုတွေ့တော့ ရေသာ ခိုချင်တဲ့ အချောင်သမားတွေဟာ သဒ္ဓါတရားအမှန် မရှိဘဲ သင်္ကန်းဝတ်လာကြတယ်။ အသောကမင်း လက်ထက်က ဒါမျိုး ဖြစ်ဖူးပါတယ်။ အဲဒီလို မကြည်ညိုသူတွေရဲ့ အလဇ္ဇီ ဒုဿီလ အပြစ်အနာ အဆာတွေဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာအပေါ် စွန်းထင်း ကျန်နေခဲ့မြဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိစစ်ပြီး ရှင်ရဟန်း ပြုပေးတာဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် လုံခြုံရေးအတွက် အလွန် လိုအပ်လို့ အင်မတန် သင့်မြတ်ကြောင်းပါ။ □

၁၄၃။ လဇ္ဇီဇောင့်တဲ ဗုဒ္ဓသာသနာ

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁၊ ၂၀၁၀။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

မကြာမီက တပည့်တော် ဖတ်ရှုရသော ဗုဒ္ဓသာသနာအုပ်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာကို အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်များက ဖျက်ဆီးကြောင်း သိရပါသည်။ မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလဇ္ဇီဟု ခေါ်ပါသနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဗုဒ္ဓသာသနာကို မည်သို့ ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်ပါသနည်း။ ကရုဏာ ရှေ့ထား၍ ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

အေးမြတ်သူ (ပြည်)

အလဇ္ဇီ သာသနာဖျက်

အလဇ္ဇီဆိုတာ အရှက်မရှိသူလို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်။ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံပေမယ့် ထင်ပေါ် ကျော်ကြား လာဘ်ပေါများတာကို နှစ်သက်လွန်းလို့ ကျမ်းဂန်မှာ ပါရှိတာကို ပြောင်းပြန် ယူပြီး ဓမ္မကို အဓမ္မ၊ ဝိနယ (ဝိနည်းအမှန်)ကို အဝိနယ(ဝိနည်းမဟုတ်)လို့ ဆိုရင်းနဲ့ နောက်လိုက်တွေကို များစွာ စည်းရုံးနိုင်တာမို့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို အန္တရာယ်ကြီးစွာ ပြုတတ်ပါတယ်။ သံဃာ ကွဲပြားအောင်လည်း လုပ်နိုင်ပါတယ်။ အဓမ္မဝါဒီ (ဗုဒ္ဓဓမ္မ မဟုတ်ဘဲ ဟုတ်ပါတယ်လို့ ဟောပြောမှု)တွေ အားကောင်းလာရင် အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဝါဒီတွေ ကွယ်ပျောက် ဆုတ်ယုတ်တာပဲ။ သံဃာတွေအကြား ဂိုဏ်းဂဏတွေ ကွဲရင် အင်အားနည်းပြီး သာသနာပတိရဲ့ ရန်ကို စည်းလုံးညီညွတ်စွာ မခုခံနိုင်တဲ့အတွက် နှစ်ဦးလုံး ဆုံးရှုံး ပျက်စီးရတယ်။

ဘယ်လိုဖြစ်ရင် အလဇ္ဇီခေါ်သလဲဆိုရင် .. သိသိကြီးနဲ့ အာပတ်ကို ကျူးလွန်သူ၊ သင့်ပြီး အာပတ်ကို မကုစားဘဲ လျှို့ဝှက်ထားသူ၊ အာဂတိ လိုက်စားသူ ဖြစ်နေရင် အဲဒီလို ရဟန်းကို အလဇ္ဇီလို့ ခေါ်ပါတယ် (ဝိ ၄၊ ၂၇၄)။ ဒါတင် မကသေးပါဘူး ...

မှတ်စုများ

မှတ်စုများ